

NOTA VAN AANPASSING
LANDELIJK AFVALBEHEERPLAN 2002-2012

26-04-2002

A
afval

overleg

Ministerie van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

O
orgaan

VROM/DGM/SAS
26 april 2002

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	3
1 INLEIDING	5
2 HOOFDLIJNEN VAN DE REACTIES OP HET ONTWERP LAP	6
2.1 Procedure	6
2.2 Termen, definities en begripsafbakeningen	7
2.3 Gelijkwaardig speelveld / internationaal	8
2.4 Nutsfunctie en bijzondere verantwoordelijkheid rijksoverheid	9
2.5 Energie uit afval	10
2.6 Uitvoer voor sorteren	11
2.7 In- en uitvoerbeleid	12
2.8 Mengen	13
2.9 Moratoria	13
2.10 Diepe ondergrond	14
2.11 Sectorplannen	15
2.12 MER	15
2.13 Markt en overheid	17
2.14 IBO/MDW-onderzoek	18
BIJLAGE 1 ADVERTENTIE AANKONDIGING INSPRAAK	20
BIJLAGE 2 SCHRIFTELIJKE INSPRAAKREACTIES	21
BIJLAGE 3 INSPRAAK TIJDENS DE HOORZITTING	24
BIJLAGE 4 ADVIES VAN DE COMMISSIE MER	25
BIJLAGE 5 INTERNATIONALE REACTIES	33
BIJLAGE 6 DETAIL BEANTWOORDING (INSPRAAK)REACTIES	35
LAP DEEL 1 BELEIDSKADER	36
LAP DEEL 2 SECTORPLANNEN	112
LAP DEEL 3 CAPACITEITSPANNEN	254
LAP MILIEUEFFECTRAPPORT (MER)	262

1 INLEIDING

Eind december 2001 heeft de Ministerraad het ontwerp Landelijk afvalbeheerplan 2002-2012 (LAP) goedgekeurd. Van 28 januari 2002 tot en met 1 maart 2002 hebben het ontwerp LAP en het daarbij horende Milieueffectrapport (MER-LAP) voor inspraak ter inzage gelegen.

In paragraaf 2 van deze nota van aanpassing worden de hoofdlijnen van de inspraakreacties gepresenteerd. Daarbij wordt tevens per hoofdlijn een antwoord gegeven en worden de consequenties voor het LAP genoemd. Deze paragraaf kan worden gezien als een samenvatting van de nota van aanpassing.

De inspraak is op 28 januari 2002 aangekondigd door advertenties in de Staatscourant (2002, nr. 19), de Volkskrant en het Algemeen Dagblad. In bijlage 1 is de advertentie opgenomen.

Tijdens de inspraakperiode zijn 104 schriftelijke reacties ontvangen. In bijlage 2 is een overzicht van de schriftelijke insprekers gegeven.

Op 14 februari 2002 is een hoorzitting over het ontwerp LAP en het MER gehouden. Tijdens de hoorzitting hebben vier partijen ingesproken. In bijlage 3 is een overzicht van deze mondelinge insprekers gegeven.

De Commissie voor de milieueffectrapportage heeft op 3 april 2002 een advies uitgebracht over het MER-LAP. In bijlage 4 van deze nota van aanpassing wordt dit advies besproken.

Het ontwerp LAP is in januari 2002 ter notificatie aangeboden aan de Europese Commissie (notificatie 2002/0068/NL) en aan de World Trade Organisation (notificatie G/TB/N/NLD/41). Op 26 april 2002 is een Uitvoerig Gemotiveerde Mening (UGM) van de Europese Commissie ontvangen. In bijlage 5 van deze nota wordt deze UGM samengevat en besproken.

In bijlage 6 is een gedetailleerd overzicht gegeven van alle inspraakreacties. Tevens wordt in die bijlage antwoord gegeven op de afzonderlijke reacties en wordt aangegeven of de reacties leiden tot aanpassing van het LAP.

2 HOOFDLIJNEN VAN DE REACTIES OP HET ONTWERP LAP

De inspraakreacties op het ontwerp LAP zijn groot in aantal en diversiteit. In dit hoofdstuk worden de onderwerpen die door veel insprekers worden genoemd, op hoofdlijnen besproken.

Daarnaast wordt in de laatste paragraaf van dit hoofdstuk ingegaan op de aanbevelingen van de IBO/MDW werkgroep afvalverwijdering en de verwerking daarvan in het LAP.

Bij elk onderwerp wordt eerst een samenvatting gegeven van de betreffende inspraakreacties. Daarna wordt een antwoord op die inspraakreacties gegeven en worden de consequenties voor het LAP genoemd.

2.1 Procedure

2.1.1 Inspraakreacties

Diverse insprekers zijn van mening dat de periode om in te spreken te kort is en zelfs korter dan wettelijk voorgeschreven. Hierdoor is er onvoldoende tijd voor het bestuderen van de sectorplannen en het MER met de achtergronddocumenten. Enkele insprekers pleiten voor een aanvullende gelegenheid om te reageren.

2.1.2 Antwoord

Het ontwerp LAP is opgesteld in overleg met alle betrokken partijen (overheden, bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties). Tussenresultaten zijn gepresenteerd en besproken in projectgroep, werkgroepen, klankbordgroep, AOO, Bestuurlijk Overleg, workshops en symposia. Een voorontwerp van het beleidskader is in juni 2001 uitgebracht en op 4 juli met de Tweede Kamer besproken. Vervolgens zijn in de tweede helft van 2001 de verschillende versies van het conceptontwerp, waaraan toen ook de concepten van sectorplannen en capaciteitsplannen waren toegevoegd, in de eerder genoemde overlegkaders besproken. De belangrijkste onderdelen van het LAP zijn dus al geruime tijd bekend en met betrokkenen besproken. De sectorplannen vormen vooral een uitwerking van het in het Beleidskader neergelegde beleid. Gelet hierop lijkt een inspraakperiode van vijf weken (meer dan de wettelijke termijn van vier weken) voldoende om op het ontwerp LAP in te spreken.

Het MER is kort voor de inspraakperiode gereed gekomen. Bij de vertaling naar minimumstandaards is rekening gehouden met onzekerheden in de LCA-vergelijkingen en met het feit dat de resultaten vanuit meerdere invalshoeken kunnen worden beoordeeld. Dit heeft in de meeste gevallen geleid tot een formulering van de minimumstandaard op een niveau waar meerdere technieken uit het MER onder vallen. Door deze aanpak zijn de minimumstandaards robuust en zijn onzekerheden over gegevens en aannames in het MER van weinig invloed.

De inhoud van het MER voor de thermische verwerking en de daarop gebaseerde onderbouwing van de aanpak van de verbranding in het LAP was al eerder bekend. Het MER bevat uitgebreide informatie over verwerkingstechnieken die gebruikt kan worden voor de beoordeling van vergunningaanvragen.

Het op het MER ingebrachte commentaar bevat suggesties om op een adequate wijze met de gegevens om te gaan bij vergunningverlening. Dit commentaar wordt samen met het MER, achtergronddocumenten en database aan vergunningverleners ter beschikking gesteld.

2.1.3 Consequentie voor het LAP

In het uitvoeringsprogramma (hoofdstuk 22, Beleidskader) zal opgenomen worden dat het proces van totstandkoming zal worden geëvalueerd. Het MER, de achterliggende gegevens en het tijdens de inspraakperiode ingediend commentaar worden voor de vergunningverlening ter beschikking gesteld.

2.2 Termen, definities en begripsafbakeningen

2.2.1 Inspraakreacties

Door insprekers wordt waardering uitgesproken voor het in overeenstemming brengen van Nederlandse termen en definities met die in de Europese wet- en regelgeving worden gebruikt. De nadere definiëring van het begrip afvalstoffen op basis van de nu bekende jurisprudentie roept bij een aantal insprekers vraagtekens op.

Op de verdere invulling van de verschillende handelingen van nuttige toepassing en verwijdering en het onderscheid hiertussen, wordt kritiek geuit. Een aantal insprekers is van mening dat de gegeven invulling niet juist is, terwijl anderen van mening zijn dat sprake is van aanvullende criteria. Dit zou in strijd zijn met EU-regelgeving en uitspraken van het Europese hof.

2.2.2 Antwoord

De nu beschikbare jurisprudentie over de reikwijdte van het begrip afvalstof maakt het niet mogelijk heldere en eenduidige criteria te formuleren op basis waarvan in elk individuele geval klip en klaar kan worden vastgesteld wat de status van het materiaal is. Wel geven de criteria een handreiking voor de beoordeling van individuele gevallen door het bevoegde gezag. Er zullen tussen rijk en provincie nadere afspraken gemaakt worden voor het afstemmen van beslissingen op dit vlak door het bevoegd gezag.

Het als nuttige toepassing dan wel als verwijdering aanmerken van handelingen met afvalstoffen is van belang voor de sturingsmogelijkheden die de overheid heeft. Het verbranden van afvalstoffen kan als een handeling van verwijdering worden gezien (D10) of als een handeling van nuttige toepassing (R1). Tot nu toe is het nog niet gelukt om op Europees niveau in dit soort gevallen een duidelijk onderscheid te maken tussen deze twee begrippen. Dit maakt het noodzakelijk om het onderscheid op nationaal niveau in het LAP te maken, in afwachting van en inspeland op duidelijkheid op Europees niveau.

Een recente uitspraak van het Europese Hof (27 februari 2002, zaak C-6/00) ondersteunt deze lijn. Het Hof stelt vast dat het aan de nationale rechter is om in concrete gevallen te bepalen of sprake is van nuttige toepassing dan wel verwijdering. Dat hierdoor verschillen kunnen optreden tussen de verschillende landen is, zo constateert het hof, inherent aan het systeem van de Verordening.

Een ander belangrijk element uit deze uitspraak is dat het hof vaststelt dat van een handeling van nuttige toepassing sprake is als het belangrijkste doel van de handeling inhoudt dat de afvalstoffen een nuttige functie vervullen doordat zij in de plaats komen van primaire grondstoffen. De in het LAP gegeven invulling van het onderscheid nuttige toepassing is op deze benadering gebaseerd. Steeds zijn criteria geformuleerd die bepalen wanneer het belangrijkste doel van een handeling de verwijdering van afvalstoffen is dan wel de nuttige toepassing.

2.2.3 Consequentie voor het LAP

Het hoofdstuk Termen, definities en begripsafbakeningen van het LAP wordt aangevuld met recente uitspraken van het Europese hof. Verder zal worden verwezen naar nadere afspraken tussen rijk en provincies voor het afstemmen van beslissingen inzake het begrip afvalstof door het bevoegd gezag.

2.3 Gelijkwaardig speelveld / internationaal

2.3.1 Inspraakreacties

Over het algemeen wordt in de inspraakreacties over het gelijkwaardige speelveld niet zozeer ingegaan op wat daarover in het LAP staat, maar wordt meer in algemene termen uitgesproken dat Nederland actief moet bijdragen aan het realiseren van een gelijkwaardig speelveld in Europa.

Als belangrijke elementen voor het gelijkwaardig speelveld worden daarbij heel verschillende aspecten genoemd, die liggen op het terrein van definities en terminologie, milieunormen (NO_x), milieubeleid en afvalsturende regelgeving. Een aantal insprekers spreekt een voorkeur uit voor het handhaven van het huidige Nederlandse voorzieningenniveau met gesloten grenzen, anderen zien liever het verlagen van het Nederlandse niveau naar Europees gemiddelde met open grenzen. Weer anderen vinden dat Nederland niet eenzijdig moet vooruitlopen op een gelijkwaardig Europees speelveld en bijvoorbeeld niet nu in het LAP een onderscheid tussen nuttige toepassing en verwijdering bij het verbranden van afval moet opnemen. Het streven naar minimumstandaards op Europees niveau wordt onderschreven, maar sommigen vinden dat er toch verschillen in verwerking mogelijk moeten blijven.

De koppeling tussen 'het gelijkwaardige speelveld met de aangrenzende landen' en 'het openstellen van de grenzen voor verwijdering van afvalstoffen door verbranding' leidt volgens sommige insprekers tot onzekerheid door de onduidelijkheid over het begrip gelijkwaardig speelveld.

2.3.2 Antwoord

In het LAP is aangegeven dat de Nederlandse inzet in internationaal verband, zich richt op harmonisatie van definities en begrippen (waaronder het onderscheid tussen nuttige toepassing en verwijdering), vergelijkbare milieueisen, vergelijkbare afvalsturende regelgeving, beschikbaarheid van voorzieningen voor verwijdering en hoogwaardige nuttige toepassing van afvalstoffen. Met 15 lidstaten, ieder met eigen ideeën en belangen, is dit een zaak van lange adem. Echter, afval ontstaat nu. Er moeten dan ook nu keuzen worden gemaakt over de wijze waarop dat afval wordt beheerd. Er valt daarom ook niet aan te ontkomen om, vooruitlopend op Europese harmonisatie, als lidstaat vast te stellen op welke wijze afvalstoffen moeten worden beheerd.

De indruk dat Nederland steeds verder af komt te staan van het Europese beleid is niet juist. Voor storten en verbranden zijn de eisen in de EU zo goed als geharmoniseerd (Richtlijnen storten en verbranden). Locale omstandigheden (bijvoorbeeld hoge bevolkingsdichtheid) kunnen, zoals in het LAP wordt aangegeven, reden zijn verder te gaan dan wat 'Europa' voorschrijft. Ook kan het 'voor de Europese muziek uitlopen' in een aantal gevallen effectief zijn om Europees beleid te beïnvloeden. De wijze waarop in Nederland het beheer van autowrakken en wit- en bruingoed is georganiseerd, is daarvan een voorbeeld. Echter, een dergelijke voortrekkersrol mag er niet toe leiden dat de concurrentiepositie van het Nederlandse bedrijfsleven in belangrijke mate wordt verstoord. Dit laatste zou mogelijk kunnen optreden bij de wijze waarop Nederland de Europese richtlijn verbranden implementeert voor NO_x. Een eventueel financieel nadeel dat door deze strengere norm optreedt ten opzichte van buitenlandse concurrenten is daarom onderdeel van de discussie over de inzet van (financiële) stimuleringsinstrumenten voor het realiseren van capaciteit voor het verbranden van afvalstoffen.

Ten aanzien van minimumstandaarden loopt Nederland materieel niet voor de muziek uit. Bij het vaststellen van de minimumstandaarden in het LAP is getoetst aan de wijze van verwerking in het buitenland. Voor nagenoeg alle minimumstandaarden geldt dat deze redelijk overeenstemmen met de wijze van verwerking in de ons omringende landen.

Met de stortbelasting loopt Nederland wel voorop. Echter met het instellen van stortverboden in Duitsland (de eerste/belangrijkste regio's op 1 januari 2003) is er voor belangrijke afvalstromen in Duitsland de facto ook een nagenoeg onneembare drempel om te storten.

Mede naar aanleiding van de aanbevelingen van het IBO/MDW onderzoek wordt in het LAP opgenomen dat de landsgrenzen voor het verbranden van niet gevaarlijke afvalstoffen als vorm van verwijderen op 1-1-2006 worden opgeheven, mits een gelijkwaardig speelveld met de ons omringende landen bestaat. Dit betekent dat er sprake moet zijn van een gelijkwaardige afvalsturende regelgeving en gelijkwaardige milieueisen. Op een en ander wordt in 2.14 (IBO/MDW-onderzoek) nader ingegaan.

2.3.3 Consequentie voor het LAP

In het hoofdstuk Internationaal wordt bij de beschrijving van de jaarlijkse rapportage van de ontwikkelingen rond de harmonisatie in Europa en het gelijkwaardige speelveld met de aangrenzende landen, nader aangegeven welke onderwerpen daarbij concreet aan de orde komen en hoe de voortgang is. Daarnaast wordt opgenomen dat voor niet gevaarlijke afvalstoffen de grenzen voor door verbranden te verwijderen brandbaar afval per 1-1-2006 opengaan, mits er dan sprake is van een gelijkwaardig speelveld.

2.4 Nutsfunctie en bijzondere verantwoordelijkheid rijksoverheid

2.4.1 Inspraakreacties

De reacties van de insprekers richten zich bij de organisatie van het afvalbeheer met name op de nutsfunctie, de bijzondere verantwoordelijkheid van de rijksoverheid en de vraag hoe het publieke belang het beste is te waarborgen. Dit laatste met name ook bij het opengaan van landsgrenzen voor brandbaar te verwijderen afval. Een aantal insprekers is van mening dat de ministeriele verantwoordelijkheid voor het beschikbaar hebben van voldoende capaciteit moet blijven gehandhaafd in de situatie dat de landsgrenzen worden open gesteld voor brandbaar te verwijderen afval. Anderen stellen voor de gemeenten (wettelijk) verantwoordelijk te maken voor de verwijdering van huishoudelijk afval. Verder geven diverse insprekers aan dat zij belang hechten aan een aparte toezichthouder op de afvalmarkt. Anderen hebben vragen bij de bevoegdheden van een toezichthouder.

2.4.2 Antwoord

In het LAP is de nutsfunctie gedefinieerd als een onmisbare voorziening die absoluut moet zijn gewaarborgd. Het inzamelen van huishoudelijk afval en het verwijderen (storten en verbranden) van afval worden als zodanig aangemerkt. De overheid dient de beschikbaarheid, de continuïteit en de kwaliteit van deze voorzieningen te garanderen. De uitoefening van de nutstaken kan zowel door de overheid als, binnen door de overheid te stellen kaders, door private partijen worden uitgevoerd.

In de Wet milieubeheer hebben de gemeenten de zorgplicht opgelegd gekregen voor de inzameling van huishoudelijk afval. Zij zijn daarmee verantwoordelijk voor de borging van dit publieke belang. Voor de verwijdering van afval is geen wettelijke zorgplicht vastgelegd. Wel heeft de rijksoverheid zichzelf in de toelichting bij de Wet milieubeheer en in het LAP de taak opgelegd om zorg te dragen voor de aanwezigheid en continuïteit van capaciteit voor de verwijdering. Anders dan bij de zorgplicht van de gemeenten voor het inzamelen van huishoudelijk afval, geldt de bijzondere verantwoordelijkheid van de Rijksoverheid voor het verwijderen van afvalstoffen ook voor het op huishoudelijk restafval gelijkend bedrijfsrestafval. De verantwoordelijkheid van de Rijksoverheid heeft geen betrekking op de nuttige toepassing van afvalstoffen.

Terecht wordt door een aantal insprekers geconstateerd dat het open gaan van de landsgrenzen consequenties heeft voor de bijzondere verantwoordelijkheid van de Rijksoverheid. In een dergelijke situatie heeft de Rijksoverheid geen sturingsinstrumenten meer waarmee kan worden voorkomen dat Nederlandse verbrandingscapaciteit wordt opgevuld met buitenlands afval, waardoor er onvoldoende capaciteit is voor Nederlands afval en dit zou moeten worden gestort. Het ligt in deze situatie niet voor de hand dat de Rijksoverheid zorg draagt voor het bijbouwen van verbrandingscapaciteit.

Bezien gaat worden op welke wijze in deze lacune kan worden voorzien. De door sommige insprekers gedane suggestie om een gemeentelijke verantwoordelijkheid voor de verwijdering van huishoudelijk afval wettelijk vast te leggen, zal hierbij worden betrokken. Verder zullen, gelet op de verschillende inspraakreacties, de rol en mogelijkheden van een toezichthouder in het LAP nauwer worden omschreven. De notitie over de structuur van de afvalmarkt die in 2001 aan het parlement werd aangeboden en waarin ook wordt ingegaan op de nutsfunctie, zal hierbij worden betrokken.

In reactie op aanbevelingen van de IBO/MDW werkgroep wordt voor niet gevaarlijke afvalstoffen het opengaan van de landsgrenzen voor door verbranden te verwijderen afval de datum van 1-1-2006 in het LAP opgenomen. Voorwaarde voor het opengaan van deze landsgrenzen is dat een gelijkwaardig speelveld met de aangrenzende landen (Duitsland, België en Frankrijk) bestaat. Hieronder worden verstaan gelijkwaardige afvalsturende regelgeving en gelijkwaardige milieueisen.

In het LAP wordt verder een actiepoint opgenomen dat in 2003 onderzoek zal worden uitgevoerd naar de effecten van het openstellen van landsgrenzen voor verbranden als vorm van verwijderen. Doel van het onderzoek is om te bezien welke aanvullende maatregelen moeten worden genomen om nieuwe bakstenen te voorkomen en publieke belangen te waarborgen.

2.4.3 Consequentie voor het LAP

In het LAP wordt de datum van 1-1-2006 genoemd voor het opengaan van de landsgrenzen voor door verbranden te verwijderen brandbaar niet gevaarlijk afval, mits voldaan is aan een gelijkwaardig speelveld met de aangrenzende landen (Duitsland, België en Frankrijk). Onder gelijkwaardig speelveld worden verstaan gelijkwaardige afvalsturende regelgeving en gelijkwaardige milieueisen.

Als actiepoint wordt in het LAP opgenomen dat onderzoek wordt uitgevoerd om alle effecten van het openstellen van landsgrenzen in beeld te brengen. De bedoeling daarvan is om te bezien welke aanvullende maatregelen moeten worden genomen om nieuwe bakstenen te voorkomen en publieke belangen te waarborgen.

De teksten in het LAP over de rol van een toezichthouder op de afvalmarkt en de rol van de Mededingingswet worden aangepast in overeenstemming met de NMa.

2.5 Energie uit afval

2.5.1 Inspraakreacties

Verschiedende insprekers stellen dat de doelstelling dat in 2006 geen brandbaar afval meer wordt gestort, niet realistisch is omdat de markt voor secundaire brandstoffen nog vergaand dient te worden ontwikkeld. Gevraagd wordt om duidelijkheid over de positieve stimulering van initiatieven voor hoogcalorische verbranding. De rendementseis van 30% voor laagcalorische stromen levert volgens een inspreker een te grote beperking op voor een economische verantwoorde uitvoering van het kolenconvenant. Ook wordt opgemerkt dat de inzet van afval voor energiewinst niet mag betekenen dat andere vormen van nuttige toepassing van afval (hergebruik) worden verdrongen.

2.5.2 Antwoord

De doelstelling om in 2006 geen brandbaar afval meer te storten is ambitieus, maar wel haalbaar. Overheid en bedrijfsleven werken in het kader van het Platform secundaire brandstoffen aan de voorwaarden om voldoende verbrandingscapaciteit voor secundaire brandstoffen te realiseren. Belangrijkste aandachtspunten daarbij zijn kwaliteitsborging van secundaire brandstoffen, het formuleren van stimuleringsmaatregelen en het uitwisselen van informatie, bijvoorbeeld over het te verwachten aanbod en de beschikbare verbrandingscapaciteit. De activiteiten rond de certificering en normalisering van hoogcalorische stromen leiden medio 2002 tot resultaat. In het Platform secundaire brandstoffen worden over de subsidiemogelijkheden voorstellen gedaan. In overleg tussen de

ministeries van EZ, FIN en VROM worden stimuleringskaders ontwikkeld voor het nieuwe kabinet. De insteek daarbij is om subsidies te richten op de vermeden CO₂-emissies. Dit sluit aan bij de aanbevelingen van het IBO/MDW onderzoek (zie paragraaf 2.14).

De rendementseis van 30% voor de uitbreiding van de capaciteit voor verbranden als vorm van verwijderen, vervalt. Reden daarvoor is dat het moratorium op de uitbreiding van capaciteit voor het verbranden van niet gevaarlijke afvalstoffen als vorm van verwijderen per 1-7-2003 wordt opgeheven (zie paragraaf 2.14).

Een eventuele verdringing van het hergebruik van afval door verbranden als nuttige toepassing wordt in het LAP ondervangen door de in de sectorplannen aangegeven minimumstandaarden voor verwerking.

2.5.3 Consequentie voor het LAP

In het LAP worden de inspanningen genoemd die worden opgenomen in Letters of intent met het bedrijfsleven. Deze inspanningen hebben tot doel om in de planperiode voldoende capaciteit voor nascheiding en hoogcalorisch verbranden te realiseren. Tevens wordt in het LAP aangegeven dat de inzet om zoveel mogelijk energie uit niet herbruikbaar afval te winnen financieel zal worden gestimuleerd door het belonen van vermeden CO₂-emissies. Daartoe wordt in 2002 een financieel stimuleringskader ontwikkeld. Dit kader moet ertoe leiden dat voorgenomen initiatieven voor verbranding van hoogcalorische stromen met marktconforme prijzen kunnen draaien en daadwerkelijk van de grond komen. De stimuleringsregeling moet vanaf begin 2003 effectief zijn.

2.6 Uitvoer voor sorteren

2.6.1 Inspraakreacties

Door een groot aantal insprekers worden kanttekeningen geplaatst bij de passages in het LAP over de uitvoer van bouw- en sloopafval en bedrijfsafval voor sorteren. Deze kanttekeningen betreffen het 50% criterium, de definitie van sorteren, de relatie met het Duitse beleid terzake en de handhaafbaarheid van de betreffende regels. Een aantal insprekers is van mening dat uitvoer voor sorteren de totstandkoming van nieuwe scheidingsinstallaties en verbrandingsinstallaties voor hoogcalorisch afval frustreert.

2.6.2 Antwoord

Aanvragen voor uitvoer van afvalstoffen voor sorteren worden aan de volgende drie criteria getoetst:

- er moet sprake zijn van een handeling van nuttige toepassing. Dit betekent dat van het uit te voeren materiaal na sorteren tenminste 50% nuttig moet worden toegepast;
- de mate van nuttige toepassing moet bij uitvoer gelijk of hoger zijn dan in Nederland kan worden gerealiseerd;
- de uit te voeren afvalstroom moet constante fysische en chemische eigenschappen hebben om te kunnen worden uitgevoerd op basis van een algemene kennisgeving.

Op basis van deze beleidslijn is in 2001 324 kton afval aan deelstromen en residuen die vrijkomen bij het sorteren van bedrijfsafval en bouw- en sloopafval uitgevoerd voor verdere sortering gevolgd door nuttige toepassing in Duitsland. Hierbij is sprake van een duidelijke stijging in de loop van dat jaar. Het totale overschot aan brandbaar afval in Nederland is overigens circa 3.000 kton per jaar.

Volgens de opgaven van de betreffende bedrijven bestaat het uitgevoerde afval voor ongeveer 80% (gemeten als gewogen gemiddelde) uit materialen die na sortering als brandstof dan wel als materiaal nuttig worden toegepast. De overige 20% wordt verbrand als vorm van verwijderen of gestort.

De ontwikkeling die nu optreedt, is er een waarvoor de verhoging van de stortbelasting was bedoeld, namelijk een verschuiving van storten naar nuttige toepassing. Het vaak gehoorde argument dat deze uitvoer wordt veroorzaakt door het verschil in storkosten tussen Nederland en Duitsland lijkt niet valide. Slechts een beperkt deel (<20%) van het uitgevoerde afval wordt namelijk maar gestort.

De reden dat de uitvoer voor sorteren is toegenomen, is dat buitenlandse bedrijven het grootste deel van het afval (>80%) tegen relatief lage tarieven nuttig kunnen toepassen en Nederlandse bedrijven dat afval alleen tegen hoge tarieven kunnen storten.

Regelmatig wordt betwijfeld of de werkelijkheid overeenkomt met wat door bedrijven op papier wordt voorgespiegeld. Er wordt gesproken over "illegale praktijken": afvalstoffen zouden niet bij sorteerbedrijven terecht komen maar rechtstreeks worden doorgestuurd naar stortplaatsen. Ook ongesorteerde stromen zouden worden uitgevoerd. Mede door deze signalen en een aantal tips heeft de VROM-Inspectie de afgelopen periode controles uitgevoerd. De resultaten hiervan geven geen aanleiding om te concluderen dat er structureel sprake is van illegaal gedrag.

Een aantal insprekers stelt voor om voor de afvalstoffen waar het hier om gaat het onderscheid tussen nuttige toepassing en verwijdering niet op 50% maar op 85% te leggen. Dit zou aansluiten bij een Duitse verordening die Duitse afvalscheidingsinrichtingen verplicht om uiterlijk in 2002 85% nuttige toepassing te realiseren.

In de Duitse verordening gaat het echter niet om een onderscheid tussen nuttige toepassing en verwijdering, maar om een minimumstandaard voor scheidingsinstallaties. Voor al het afval dat deze scheidingsinstallaties krijgen aangeboden, moet (op maandbasis) ten minste het in de verordening genoemde percentage nuttige toepassing worden gerealiseerd.

Uitvoer op basis van een algemene kennisgeving wordt beperkt tot deelstromen en residuen van sorteerprocessen. Dit roept de vraag op wat een sorteerproces is. Gelet op de inspraakreacties zal de nu in het LAP opgenomen beschrijving worden aangepast en verduidelijkt. De controleerbaarheid en handhaafbaarheid van het gehele proces van aanvraag tot daadwerkelijk uitvoer vormt een belangrijk element van deze beschrijving.

2.6.3 Consequentie voor het LAP

In het LAP wordt een aangepaste definitie van sorteren opgenomen, die in overleg met de branche is opgesteld. Een belangrijk element van deze definitie is dat vooraf vast moet staan dat de aanvrager beschikt over faciliteiten om een adequate sortering uit te voeren (sorteerinstallatie).

2.7 In- en uitvoerbeleid

2.7.1 Inspraakreacties

Verschillende insprekers geven aan dat het voornemen om tijdelijk uitvoer van brandbaar restafval voor verbranden als vorm van verwijderen toe te staan aan initiatiefnemers voor nieuwe sorteer- of verbrandingscapaciteit moet worden geschrapt. Als redenen daarvoor worden genoemd dat uitvoer in Duitsland leidt tot verdringing van Duits afval, het niet juridisch houdbaar is en aanleiding kan geven tot misbruik.

Ook wordt opgemerkt dat (tijdelijke) in- en uitvoer als onderdeel van euregionale samenwerking een mogelijkheid is om te anticiperen op de open landsgrenzen.

2.7.2 Antwoord

De afgelopen maanden heeft een analyse plaatsgevonden van de mogelijkheden om de bedoelde tijdelijke uitvoer toe te staan. Geconcludeerd is dat de juridische basis hiervoor onvoldoende stevig is. Er is een groot risico dat een dergelijke constructie er toe leidt dat alle aanvragen voor uitvoer van huishoudelijk restafval en daarmee vergelijkbaar bedrijfsrestafval voor verbranden als vorm van verwijderen zouden moeten worden gehonoreerd. Om die reden wordt afgezien van het creëren van een dergelijke mogelijkheid.

Het LAP houdt de mogelijkheid open om in voorkomende gevallen euregionale samenwerking mogelijk te maken. Hierbij moet wel aan de in het LAP genoemde criteria worden voldaan. Een belangrijk criterium is dat het geen precedentwerking mag hebben.

2.7.3 Consequentie voor het LAP

De mogelijkheid voor tijdelijke uitvoervergunningen voor initiatiefnemers wordt geschrapt. Voor euregionale samenwerking worden daadwerkelijke plannen beoordeeld, waarbij consequenties voor het algemeen in- en uitvoer beleid een belangrijk toetsingselement zijn.

2.8 Mengen

2.8.1 Inspraakreacties

Uit de inspraakreacties blijkt dat het niet duidelijk is wat de relatie is tussen het hoofdstuk mengen van het LAP en het rapport "De verwerking verantwoord".

2.8.2 Antwoord

De uitgangspunten van het beleid voor mengen in het LAP zijn voor een belangrijk deel voortgekomen uit het rapport "De verwerking verantwoord" en ze zijn toegepast op alle verwerkingroutes voor afvalstoffen. Hierbij is tevens in acht genomen de EG richtlijn 75/442, art 4 en EG richtlijn 91/689. Een ontwerp van het genoemde rapport is in 2001 gepubliceerd, waarna betrokkenen om een reactie is gevraagd. Bij het opstellen van het definitieve rapport zijn deze reacties verwerkt. Het definitieve rapport en de Nota van aanpassing zijn recent aan de Tweede Kamer aangeboden en naar alle betrokkenen gezonden.

Het rapport "De verwerking verantwoord" kent een algemeen deel, waarin het beleid voor mengen is verwoord, en een meer specifiek deel, waarin het beleid wordt uitgewerkt. Het algemene deel van het rapport en het hoofdstuk mengen van het LAP zijn op elkaar afgestemd. Wijzigingen van het hoofdstuk mengen van het LAP naar aanleiding van de inspraakreacties zullen ook gelden voor het rapport. Bij de reacties op het hoofdstuk Mengen kan onderscheid worden gemaakt in inhoudelijke en procedurele reacties. De procedurele reacties gaan over het verduidelijken van begrippen en definities en over de behandeling van de reacties op het rapport "De verwerking verantwoord". De inhoudelijke reacties hebben voor een belangrijk deel betrekking op de inzet van reststoffen en residuen uit reinigingsprocessen in bepaalde verwerkingsroutes. Het betreft onder meer de verwerking van vliegias, rwzi-slib in kolencentrales en de residuen van grondreiniging. In de Nota van aanpassing van het genoemde rapport wordt hierop ingegaan.

2.8.3 Consequentie voor het LAP

Het hoofdstuk Mengen wordt op enkele punten verduidelijkt.

2.9 Moratoria

2.9.1 Inspraakreacties

Tegen het moratorium op uitbreiding van capaciteit voor verbranden van afvalstoffen als vorm van verwijderen, waarvoor capaciteitsregulering geldt, worden door insprekers geen bedenkingen ingebracht. Wel wordt in een aantal reacties voorgesteld om nieuwe verwijderingscapaciteit met een energierendement van ten minste 30% niet te onderwerpen aan capaciteitsregulering. Andere insprekers stellen dat de capaciteitsplanning voor het verbranden van afvalstoffen in stand moet blijven om preventie en hergebruik te stimuleren. Voor het op den duur openen van landsgrenzen en voor nieuwe capaciteit voor hoogcalorische verbranding is volgens deze insprekers geen reden.

Het moratorium op storten zou volgens een inspreker moeten worden afgeschaft in gebieden waar eventueel een krapte is in stortcapaciteit. Op de langere termijn kan het helemaal worden afgeschaft. Anderen vinden dat voor uitbreiding van de stortcapaciteit kan worden volstaan met uitbreiding op bestaande of te saneren stortplaatsen.

2.9.2 Antwoord

Zowel voor het storten als het verbranden van afvalstoffen wordt in de planperiode van het LAP uitgegaan van zelfvoorziening. Voor de verwijdering in de vorm van verbranden wordt daarbij de overgang naar een Europese markt voorbereid.

Verder is besloten om voor de niet gevaarlijke afvalstoffen het moratorium op de uitbreiding van capaciteit voor verbranden als vorm van verwijderen op 1-7-2003 op te heffen (zie paragraaf 2.14). Dat betekent dat de in het ontwerp LAP opgenomen teksten over het moratorium worden aangepast en dat de passages over de uitbreiding met een energierendement van meer dan 30% vervallen. Het realiseren van nieuwe verbrandingscapaciteit voor hoogcalorische fracties is erop gericht om vanuit het afvalbeheer door een efficiënt gebruik van de energie in afval, bij te dragen aan het klimaatbeleid (terugdringing van CO₂ emissies). Dit heeft tevens tot gevolg dat in 2006 geen brandbaar restafval meer in Nederland wordt gestort. Ook dat draagt weer bij aan een verbetering van het milieu, omdat door het terugdringen van het storten van brandbaar restafval (waaronder organisch afval) de methaanemissies verminderen.

De beschikbare capaciteit voor het storten is ruim voldoende voor de komende jaren. Het opheffen van het moratorium in bepaalde regio's is niet nodig en als signaal (storten moet zo min mogelijk plaatsvinden) ongewenst. Het uitruilen geeft voor de spreiding van de capaciteit voldoende soulaas.

2.9.3 Consequentie voor het LAP

In het LAP worden de teksten over het moratorium op uitbreiding van capaciteit voor verbranden als vorm van verwijdering aangepast: voor de niet gevaarlijke afvalstoffen wordt het moratorium op 1-7-2003 opgeheven. De passages over vrijstelling van het moratorium bij een rendement van meer dan 30% vervallen. Overige teksten die vragen hebben opgeroepen bij insprekers worden verduidelijkt.

2.10 Diepe ondergrond

2.10.1 Inspraakreacties

Diverse insprekers hebben gereageerd op het LAP beleid voor opbergen in de diepe ondergrond. Gesteld wordt dat het beleid strijdig is met de al jarenlang toegestane praktijk, dat het afwijkt of haaks staat op de inhoud en intenties van andere (bestaande) beleidskaders en regelingen (zoals Mijnbouwwet) en dat er in het buitenland een andere beleid wordt gevoerd waardoor er voor Nederlandse bedrijven een concurrentie nadeel optreedt. Verder zijn insprekers van mening dat het beleid geen ruimte meer laat voor een zorgvuldige afweging van milieu belangen en economische belangen.

2.10.2 Antwoord

Gelet op de diversiteit van opvattingen omtrent het bergen of injecteren van afvalstoffen in de diepe ondergrond is het van belang in het LAP een duidelijke beleidslijn vast te stellen, waaraan bij de vergunningverlening kan worden getoetst. De in het ontwerp LAP geformuleerde beleidslijn wordt reeds enige tijd gevolgd bij het afgeven van Verklaringen van geen bedenkingen in het kader van de vergunningverlening. De inspraakreacties maken duidelijk dat het gewenst is de tekst op een aantal punten te verduidelijken. De laatste alinea van par. 18.4 wordt vervangen door de volgende tekst:

“Bij het boren naar en het winnen van delfstoffen (zoals aardolie, aardgas en zout) wordt gebruik gemaakt van zogenaamde “mijnbouwhulpstoffen” (zoals boorvloeistoffen, corrosie-inhibitoren, zuurstofbinders, anti-hydradanten, doodpompvloeistoffen, putstimulatievloeistoffen enz.). Mijnbouwhulpstoffen zijn stoffen die niet uit de diepe ondergrond afkomstig zijn en er daarom in principe niet in thuishoren. Ze verontreinigen bovendien het formatie- en productiewater. Het gebruik en het in de diepe ondergrond brengen van deze mijnbouwhulpstoffen dient derhalve zoveel als mogelijk te worden vermeden en/of beperkt. Om die reden mag alleen formatiewater/productiewater waaruit zoveel als redelijkerwijs mogelijk is (ALARA), de mijnbouwhulpstoffen zijn verwijderd, in de diepe ondergrond worden teruggevoerd. Dit betekent dat alleen formatie/productiewater dat slechts geringe, niet redelijkerwijze af te scheiden (ALARA) mijnbouwhulpstoffen bevat, in de diepe ondergrond mag worden geïnjecteerd.

Bij de winning en verwerking van pekels tot zout (natriumzouten, magnesiumzouten en andere) ontstaat in sommige situaties gips als nevenproduct. Dit gips, dat in hoge mate vergelijkbaar is met het gips dat ter plaatse in de diepe ondergrond voor komt, wordt al jaren teruggevoerd in de cavernes waaruit de pekels gewonnen zijn ter stabilisering van de cavernes en ter beperking van bodemdaling. Het terugvoeren in zoutcavernes van gips, ontstaan als nevenproduct van zoutwinning, blijft toegestaan.”

2.10.3 Consequentie voor het LAP

De tekst van par. 18.4 van het LAP wordt aangepast op een wijze als hiervoor is aangegeven.

2.11 Sectorplannen

2.11.1 Inspraakreacties

De reacties op de sectorplannen zijn zeer divers en gaan veelal gedetailleerd in op aspecten die in de sectorplannen worden behandeld. De reacties bevatten vragen, opmerkingen en suggesties voor aanvullingen over de achtergrondgegevens (prognose, Euralcodes), afbakening, monitoring enz.. Het merendeel van de reacties betreft vragen en opmerkingen over de betekenis van het beleid dat in de sectorplannen per stroom of cluster van afvalstromen is beschreven voor de praktijk van inzamelen, bewaren, be- en verwerken, vergunningverlening en in- en uitvoer.

2.11.2 Antwoord

In de Nota van aanpassing wordt in bijlage 6 ingegaan op alle afzonderlijke reacties van insprekers. Het grootste deel van de reacties kan worden beantwoord door te verwijzen naar de teksten in het LAP en met name de samenhang tussen beleidskader, sector- en capaciteitsplannen. Indien nodig wordt een korte toelichting gegeven die ingaat op het specifieke punt dat door de inspreker naar voren is gebracht.

2.11.3 Consequentie voor het LAP

Daar waar nodig wordt de tekst van de sectorplannen aangepast/verduidelijkt.

2.12 MER

2.12.1 Inspraakreacties en toetsingsadvies Commissie MER

De reacties op het MER zijn veelal specifiek en gedetailleerd. Een aantal reacties gaat in op specifieke keuzes bij de uitgangspunten voor de milieu-analyses. Een aantal insprekers stelt dat de uitwerking niet correct zou zijn.

In haar advies concludeert de Commissie MER dat het MER de essentiële milieu-informatie bevat voor de vaststelling van het LAP. De Commissie maakt bij twee sectorplannen kanttekeningen over de onderbouwing in het MER, die vervolgens leiden tot uitsluiting van twee technieken bij de

minimumstandaarden voor fotografisch afval en zuiveringsslib. De Commissie doet een aantal aanbevelingen om onderzoek te doen voor de vaststelling van een volgend LAP.

Verder plaatst de Commissie een aantal kanttekeningen bij de in het kader van het MER gebruikte gegevens en uitgevoerde analyses en doet zij suggesties hoe zo adequaat mogelijk met de informatie uit het MER kan worden omgegaan bij de vergunningverlening.

2.12.2 Antwoord

In het MER is gebruik gemaakt van levenscyclus-analyses (LCA's) om de milieueffecten van verschillende verwerkingstechnieken met elkaar te vergelijken. Het resultaat van deze milieu-vergelijking vormt een van de aspecten (naast kosten, bedrijfszekerheid, uitvoerbaarheid, relatie met het verwerkingsniveau in het buitenland, gezondheidsrisico's, etc.) die zijn ingebracht bij de vaststelling van de minimumstandaarden.

De LCA's zijn een 'wieg-tot-graf' benadering waarbij wordt getracht alle effecten in beeld te brengen. Hiervoor is veel informatie nodig, die niet altijd voor alle met elkaar te vergelijken technieken en op alle milieuthema's volledig en betrouwbaar is. Daarom moeten aannames worden gedaan, die van invloed kunnen zijn op de uiteindelijke resultaten. De uitkomsten van de LCA's zijn dan ook omgeven met onzekerheden, die door het uitvoeren van gevoeligheidsanalyses zoveel mogelijk in beeld zijn gebracht. Daarnaast kunnen de resultaten op verschillende wijzen worden gewogen, al naar gelang het belang dat wordt gehecht aan bepaalde milieuthema's, zoals bijvoorbeeld broeikas-effect.

Al met al leidt dit ertoe dat in veel gevallen de vergelijking van technieken voor de verwerking van een afvalstof niet eenduidig leidt tot een meest milieuvriendelijk alternatief.

Dit betekent dat genuanceerd moet worden omgegaan met de resultaten van het MER. In het LAP heeft dit ertoe geleid dat in het LAP veelal gekozen is voor abstract geformuleerde minimumstandaarden. Meestal is niet een techniek aangeduid als minimumstandaard, maar is een bepaalde wijze van afvalbeheer beschreven, bijvoorbeeld nuttige toepassing of thermisch verwerken. Daarmee zijn alle technieken die onder deze noemer vallen en afvalbeheerwijzen die hoger op de voorkeursvolgorde van afvalbeheer staan, toegestaan.

Door op deze wijze om te gaan met de onzekerheden en niet-eenduidige resultaten van de LCA-berekeningen leiden de reacties van insprekers op de gegevens, aannames en conclusies in het MER niet tot wijziging van de minimumstandaarden. Dit blijkt ook uit het positieve toetsingsadvies van de Commissie MER die constateert dat de kanttekeningen met betrekking tot de LCA's geen invloed hebben op het eindresultaat (de minimumstandaard).

Uit de inspraakreacties blijkt dat bij een aantal insprekers het misverstand bestaat dat wanneer een techniek niet meegenomen is in het MER, deze de komende planperiode ook niet voor vergunning in aanmerking komt. Zo is de selectie van technieken die in het MER zijn meegenomen echter niet bedoeld. Een initiatiefnemer heeft altijd de mogelijkheid om met een LCA-vergelijking aan te tonen dat een andere techniek even hoogwaardig of hoogwaardiger is dan de minimumstandaard. Voor het opstellen van een dergelijke vergelijking is de MER een belangrijke gegevensbron, voor zowel initiatiefnemers als vergunningverleners.

Door de Commissie MER is een aantal suggesties gedaan om teksten in het LAP te verduidelijken, met name waar het gaat om de relatie tussen MER en vergunningverlening. Tevens is een aantal kanttekeningen geplaatst bij de LCA's en zijn suggesties gedaan om op een goede wijze om te gaan met de gegevens in het MER bij vergunningverlening.

2.12.3 Consequentie voor het LAP

Naar aanleiding van het advies van de Commissie MER zijn zuiveringsslib en fotografisch afval aan een nadere beschouwing onderworpen en voor fotografisch afval is de formulering van de minimumstandaard aangepast.

De aanbevelingen over ter verduidelijking van de tekst in het LAP worden overgenomen. Het commentaar op de LCA's wordt tezamen met het MER, de achtergrondgegevens en achterliggende databases beschikbaar gesteld ten behoeve van vergunningprocedures.

2.13 Markt en overheid

2.13.1 Inspraakreacties

Diverse insprekers vragen aandacht voor het wetsvoorstel Markt en overheid. Men vraagt zich af wat de consequenties zijn van het wetsvoorstel voor het huidige afvalbeheer en voor het behalen van de doelstellingen die in het LAP zijn opgenomen. Men wijst op het gevaar dat er geen nieuwe initiatieven voor nascheiden en hoogcalorisch verbranden worden gerealiseerd, omdat dat volgens het wetsvoorstel niet mag of na bezwaren van derden kan worden verboden. Ook zijn er insprekers die menen dat het wetsvoorstel het moeilijk maakt voor de overheid om haar verantwoordelijkheden voor afvalbeheer te waarborgen.

2.13.2 Antwoord

Het wetsvoorstel Markt en overheid verbiedt geen marktactiviteiten, maar bevat spelregels voor overheden die met het uitvoeren van marktactiviteiten te maken krijgen. Daarbij kan onderscheid worden gemaakt in overheden die zelf marktactiviteiten verrichten en overheden die participeren in (overheids)bedrijven die marktactiviteiten verrichten.

Als een overheidsorganisatie, zijnde een onderdeel van de overheid zelf, zoals een gemeentelijke dienst, marktactiviteiten wil verrichten, dan moet die organisatie uitdrukkelijk toestemming hebben van het bevoegde overheidslichaam waar men onder valt. Het verrichten van marktactiviteiten alleen voor het genereren van winst, is niet toegestaan. Dit betekent bijvoorbeeld dat een gemeentelijke inzameldienst toestemming moet hebben van de gemeenteraad als die dienst ook bedrijfsafval of huishoudelijk afval in een andere gemeente wil inzamelen. Een derde die belanghebbende is en het niet eens is met het besluit van de gemeente, kan daar krachtens het wetsvoorstel bezwaar tegen maken.

Een andere voorbeeld is de AVI Amsterdam. Deze gemeentelijke dienst mag ook bedrijfsafval of afval uit andere gemeenten verbranden, mits de gemeenteraad daar toestemming voor heeft verleend. Ook voor een eventuele uitbreiding van de AVI, bijvoorbeeld met als argument dat het publiek belang gediend is met het (gedeeltelijk) wegwerken van het overschot aan brandbaar restafval in Nederland, moet de gemeenteraad toestemming geven.

Bij overheidsbedrijven is de aard van de besluiten van de overheden anders. Overheidsbedrijven zijn bedrijven die geen onderdeel uitmaken van de gemeente, provincie of rijk, maar waarin de overheden participeren. Een dergelijk bedrijf kan en mag alle activiteiten uitvoeren die passen binnen de statuten van het bedrijf. Ook kan het bedrijf gewoon investeren in uitbreidingen en nieuwe activiteiten, mits ze niet strijdig zijn met de statuten. Een dergelijk bedrijf mag ook marktactiviteiten uitvoeren die alleen tot doel hebben om winst te maken.

Het Wetsvoorstel markt en overheid verplicht de overheden die participeren in dit soort bedrijven om eens in de vijf jaar te bezien of de participatie moet worden voortgezet. De overheid moet dan in haar besluit aangeven dat het participeren in het bedrijf de meest aangewezen weg is om een bepaald publiek belang te dienen.

Hier kan als voorbeeld de AVR worden genoemd, een overheidsbedrijf waarvan alle aandelen in handen zijn van de gemeente Rotterdam. (Onderdelen van) dit bedrijf verzorgen voor die gemeente de inzameling van huishoudelijk afval en de verbranding ervan, maar AVR verricht daarnaast nog diverse andere activiteiten. Voor het uitvoeren van deze andere activiteiten hoeft de gemeente geen toestemming te verlenen, ervan uitgaande dat ze wel allemaal passen binnen de statuten van de AVR. Het Wetsvoorstel markt en overheid draagt de gemeente Rotterdam op om eens in de vijf jaar te overwegen of de participatie in de AVR de meest aangewezen weg is om het publiek belang te dienen.

Het LAP voorziet in de realisatie van nieuwe installaties voor nascheiding en hoogcalorisch verwerken. Als een overheidsorganisatie een dergelijk initiatief wil nemen, moet de betreffende overheid aangeven waarom men vindt dat men dat wil doen (zie het hiervoor genoemde voorbeeld van uitbreiding van de AVI Amsterdam).

Als een overheidsbedrijf een dergelijk initiatief wil nemen, dan zijn daar geen bezwaren tegen als het initiatief past binnen de statuten van het bedrijf. Voor afvalbedrijven zal dat waarschijnlijk geen problemen opleveren. De door het LAP gewenste initiatieven kunnen dus worden gerealiseerd. Het is echter aan de in het bedrijf participerende overheden om eens in de vijf jaar aan te geven of de participatie wordt voortgezet.

Gelet op het doel van de installaties die in het LAP worden voorzien, zal het naar verwachting geen probleem zijn om te beargumenteren dat de overheid daarbij betrokken kan worden of moet blijven. Voor overheden zullen eventuele initiatieven van hun overheidsbedrijven naar verwachting geen reden zijn om hun participatie in het overheidsbedrijf op te geven. Het gaat immers om initiatieven die tot doel hebben de hoogwaardigheid van het afvalbeheer te vergroten en een bijdrage te leveren aan het klimaatbeleid, beiden doelen die zeker als publiek belang kunnen worden bestempeld.

Overigens beperkt het bezwaar aantekenen zich tot belanghebbenden en tot de wettelijke voorgeschreven bezwaretermijn die volgt op het vijfjaarlijks besluit van het overheidslichaam. Het is dus niet zo dat elke derde op elk moment bezwaar kan aantekenen, bijvoorbeeld tegen een besluit dat twee jaar geleden door een gemeenteraad is genomen. In dit geval moet de derde nog drie jaar wachten en kan hij bezwaar maken direct nadat een gemeenteraad heeft besloten het vijf jaar eerder genomen besluit te verlengen.

2.13.3 Consequentie voor het LAP

De conclusie is dat het Wetsvoorstel markt en overheid niet strijdig is met het realiseren van de doelen van het LAP.

2.14 IBO/MDW-onderzoek

De aanbevelingen van de werkgroep die het IBO/MDW-onderzoek afvalverwijdering heeft uitgevoerd, worden voor de afvalstromen waarop het onderzoek betrekking heeft (niet gevaarlijke afvalstoffen), als volgt in het LAP verwerkt:

- Uitgaande van de doelstelling om zoveel mogelijk energiewinst uit afval te realiseren, wordt in 2002 een stimuleringskader ontwikkeld dat voorziet in vergoedingen voor vermeden CO₂-emissies. Dit kader moet ertoe leiden dat voorgenomen initiatieven voor verbranding van hoogcalorische stromen tegen marktconforme prijzen daadwerkelijk van de grond komen. Afgesproken is om begin 2003 een dergelijk stimuleringskader gereed te hebben.
- Het moratorium op de uitbreiding van capaciteit voor het verbranden van niet gevaarlijke afvalstoffen als vorm van verwijderen wordt 1 juli 2003 opgeheven. De reden daarvoor is dat door het in het vorige punt genoemde stimuleringskader voor vermeden CO₂-emissies, de markt zich naar verwachting gaat richten op het verbranden met de meeste energiewinst. De diverse voorgenomen initiatieven voor de verwerking van brandbaar restafval (afval dat overblijft na geïntensiverde afvalscheiding aan de bron) worden dan gerealiseerd, waardoor het storten van dat afval kan worden beëindigd. Dit laatste is een van de hoofddoelstellingen van het LAP. Mocht het nieuwe stimuleringsinstrument niet leiden tot de beoogde realisatie van voorgenomen hoogcalorische initiatieven, dan kan het beëindigen van het storten van het brandbaar restafval alleen worden bereikt door het uitbreiden van de capaciteit voor verbranden als vorm van verwijderen. Door het opheffen van het moratorium wordt dit mogelijk gemaakt.

- Het advies van de IBO/MDW-werkgroep is om een concrete datum te noemen voor het opengaan van de landsgrenzen voor het verwijderen van brandbaar afval. In het LAP wordt daarom opgenomen dat voor niet gevaarlijke afvalstoffen de betreffende landsgrenzen per 1-1-2006 opengaan, mits er sprake is van een gelijkwaardig speelveld met de aangrenzende landen. Dit betekent dat er gelijkwaardige afvalsturende regelgeving en gelijkwaardige milieueisen moeten zijn.
- Met het oog op het in 2006 open gaan van de landsgrenzen voor verbranden van niet gevaarlijke afvalstoffen als vorm van verwijderen, wordt in 2003 onderzocht welke effecten daarbij kunnen optreden en welke aanvullende maatregelen eventueel moeten worden genomen om publieke belangen te waarborgen. Deze belangen betreffen in het bijzonder de kosten van afvalverwijdering voor de Nederlandse burger en het perspectief op continuïteit van voldoende afvalverwijderingscapaciteit in Nederland of in de nabijheid daarvan. Gelet op deze belangen zal onder meer worden gewerkt aan een oplossing voor de bestaande bakstenenproblematiek in de afvalverwijderingssector. Dit heeft betrekking op de continuïteit van een beperkt aantal bestaande afvalverbrandingsinrichtingen.
- De IBO/MDW-werkgroep adviseert verder om het moratorium op de uitbreiding van de stortcapaciteit op te heffen. Om beleidsmatige en politieke gronden is besloten het moratorium in stand te houden. Het is immers niet logisch om het moratorium op uitbreiding van stortcapaciteit op te heffen als dat beleid tegelijkertijd tot doel heeft het storten van afval zo veel mogelijk te ontmoedigen.

BIJLAGE 1 ADVERTENTIE AANKONDIGING INSPRAAK**Inspraak ontwerp
Landelijk afvalbeheerplan
en Milieueffectrapport**

De minister van VROM wil mei 2002 het Landelijk afvalbeheerplan (LAP) 2002-2012 vaststellen. In december 2001 heeft de Ministerraad het ontwerp LAP goedgekeurd. Dit ontwerp ligt van 28 januari tot en met 1 maart 2002 samen met het Milieueffectrapport (MER) LAP voor inspraak ter inzage.

Landelijk afvalbeheerplan

Het afvalbeheer verandert continu. De bevoegdheden en verantwoordelijkheden bij afvalbeheer zijn daarom aangepast. Dit is wettelijk vastgelegd in de Wet milieubeheer. Door de nieuwe wet krijgt de minister van VROM meer verantwoordelijkheden. Zo moet hij eenmaal in de vier jaar een afvalbeheerplan opstellen. In goed overleg tussen overheden, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties is een ontwerp voor het eerste LAP opgesteld. Het ontwerp LAP behandelt onder meer een nieuwe beleidslijn voor het thermisch verwerken van brandbaar afval en de minimumstandaarden voor de verwerking van afvalstoffen. In het Milieueffectrapport LAP staan de milieueffecten van diverse be- en verwerkingsmethoden van afvalstoffen. Het plan geldt tot 2006 en heeft een doorkijk tot 2012.

Ter inzage

Het ontwerp LAP en het Milieueffectrapport LAP liggen van 28 januari tot en met 1 maart 2002 tijdens kantooruren voor inspraak ter inzage in:

- de bibliotheek van het Ministerie van VROM, Rijnstraat 8 in Den Haag
- het kantoor van het Bureau Afval Overleg Orgaan, Catharijnesingel 55 in Utrecht
- de centrale openbare bibliotheken van de provinciale hoofdsteden

De documenten kunnen ook worden ingezien op: www.vrom.nl/milieu en www.aoo.nl.

Inspreken

Wilt u inspreken op het ontwerp LAP en het Milieueffectrapport LAP? Stuur dan uiterlijk 1 maart 2002 een schriftelijke reactie aan: Ministerie van VROM, DGM/SAS, IPC 645, Postbus 30945, 2500 GX Den Haag. Of kom naar de hoorzitting op 14 februari 2002 om 17.00 uur op het Ministerie van VROM, Rijnstraat 8 in Den Haag. Wilt u tijdens de hoorzitting spreken? Geef dit dan vóór 14 februari schriftelijk door aan het Ministerie van VROM (zie adres hierboven).

**Ministerie van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer**

BIJLAGE 2 SCHRIFTELIJKE INSPRAAKREACTIES

Er zijn 104 schriftelijke inspraakreacties ontvangen, als volgt verdeeld:

- 35 overkoepelende belangenverenigingen en brancheorganisaties
- 31 private bedrijven
- 11 overheidsgedomineerde bedrijven
- 7 provincies
- 7 samenwerkende overheden
- 3 particulieren
- 3 waterschappen
- 3 derden namens cliënten
- 2 milieuorganisaties
- 2 ministeries

Er zijn geen reacties buiten de officiële inspraakperiode ontvangen. Alle inspraakreacties zijn in behandeling genomen.

Nummer	Inspreker
1.	Kartoflex, Vereniging van Nederlandse Fabrikanten van Kartonages en Flexibele Verpakkingen
2.	Metaalrecycling Federatie
3.	Ing. J. van der Veen, De Schoonmaker
4.	ARN BV, Afvalverwerking Regio Nijmegen
5.	<i>Vervallen, is opgenomen in reactie 99</i>
6.	AKZO NOBEL
7.	Brunner Mond Netherlands
8.	P.J. Meijer
9.	DAR milieudiensten nv
10.	Argentia Photo Recycling
11.	BABEX Verbond van aannemers van sloopwerken
12.	SAB, Stichting Scheepsafvalstoffen Binnenvaart
13.	Corus Strip Products, Services IJmuiden
14.	BKB Reststoffen management bv
15.	NEDMAG Industries Mining & Manufacturing B.V.
16.	Martens Metaalrecycling B.V.
17.	MBG, Stichting Milieu Bedrijven Gelderland
18.	VNP, Vereniging van Nederlandse papier- en kartonfabrieken
19.	FNOI, Federatie Nederlandse Oudpapier Industrie
20.	VBM Maasvlakte
21.	RAOZ, Regionaal Afval Overlegorgaan Zuid-Nederland
22.	Aardee Recycling
23.	AVRI, Afvalverwijdering Rivierenland
24.	BRBS, Vereniging van logistieke centra voor sorteerstromen en recycling bouw- en sloopafval
25.	Commissie ter stimulering van ketenbeheer in de bouw
26.	VHT, Vereniging Herwinning Textiel
27.	Gewest Maastricht en Mergelland

Nummer	Inspreker
28.	STIBAT, Stichting Batterijen
29.	Euregio Recycling B.V.
30.	VOM, Vereniging voor Oppervlaktetechnieken van Materialen
31.	Metalchem/DRS, Milieutechniek in Fotografie en Tandheelkunde
32.	Wubben Oliebewerking BV
33.	Chemelot BV, Park Operations
34.	ENCI Heidelberg Cement Group
35.	NAO bedrijven
36.	NUON Power Buggenum B.V.
37.	NEVUL, Nederlandse Vereniging van Fabrikanten en Importeurs van Vulstof voor Bitumineuze Werken
38.	VIB, Vereniging Industriële Bouwgrondstoffen
39.	VAB, VuilAfvoerBedrijf Duin- en Bollenstreek
40.	Waterschap Rijn en IJssel
41.	Waterschap Rivierenland
42.	GMB, Midden-Betuwe Slibverwerking Zutphen B.V.
43.	Trienekens AG
44.	Indaver Relight NV
45.	VAR
46.	Essent Milieu
47.	Provincie Groningen; Gedeputeerde Staten
48.	Provincie Noord-Brabant; Dienst Waterstaat, Milieu en Vervoer
49.	NAM, Nederlandse Aardoliemaatschappij
50.	Drs. H.E. Winkelman, juridisch adviesbureau b.v., namens cliënte v.o.f. Autodemontagebedrijf Steenbergen
51.	Kamer van Koophandel Zuid-Limburg
52.	Branchevereniging Mobiele Recycling
53.	Afvalfederatie, samenwerkende branche-organisaties (met in de bijlagen een niet apart ingezonden reactie van de NVPG)
54.	Kirkels Transportbedrijf b.v.
55.	Ir. J. Pater
56.	PRN, Stichting Papierrecycling Nederland
57.	DCMR, Milieudienst Rijnmond
58.	Provincie Gelderland; Gedeputeerde Staten
59.	EVO
60.	SCG, Service Centrum Grond
61.	BVOR, Branche Vereniging Organische Reststoffen
62.	BAG, Bewerking van afvalstoffen tot grond- en bouwstoffen
63.	CIM, Centrum Immobilisatie
64.	EnergieNed, Federatie van Energiebedrijven in Nederland
65.	AVR
66.	Transport en Logistiek Nederland
67.	Jaartsveld Groen en Milieu bv Steenbergen
68.	Knowaste Recycling
69.	Provincie Fryslân; Gedeputeerde Staten
70.	Provincie Limburg; Gedeputeerde Staten
71.	SKB, Stichting Kringloop Blik
72.	Steins Bisschop Meijburg & Co, advocaten en notarissen, namens 7 cliënten
73.	Recyfuel, Traitement de produits Industriels
74.	EKC, Ecologisch Kennis Centrum BV, namens de Stichting Sociale Databank Nederland

Nummer	Inspreker
75.	Afvalzorg Recycling BV
76.	Auto Recycling Nederland BV
77.	VVAV, Vereniging van Afvalverwerkers
78.	SITA
79.	Zuid-Hollandse Milieufederatie
80.	Provincie Drenthe; Gedeputeerde Staten
81.	Compostering Lelystad BV
82.	Milieu Platform Zorgsector
83.	Verstraeten Verbrugge Groep
84.	Algemeene Schippersvereniging, Vereniging voor beroeps Chartervaart, Centraal Bureau voor Rijn en Binnenvaart, Kantoor Binnenvaart, Vereniging Europese Binnenvaart, Koninklijke Schuttevaer
85.	AOO-gedeputeerden (ingediend door de AOO gedeputeerde van de provincie Gelderland)
86.	Milieu & Afval, Regio Breda
87.	Afvalzorg Immobilisatie
88.	Kodak Nederland B.V.
89.	Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Rijkswaterstaat
90.	Afvalsturing Friesland
91.	NVRD Vereniging voor afval- en reinigingsmanagement
92.	SVM PACT
93.	Vereniging van Contractanten AVL
94.	VOMS, Vereniging van Ondernemingen in de Milieudienstverlening ten behoeve van de Scheepvaart
95.	North Refinery, Refining and Trading Holland BV
96.	Milieucommissie van de Vereniging VNO-NCW
97.	ATM, Afvalstoffen Terminal Moerdijk B.V.
98.	Provincie Overijssel; Gedeputeerde Staten
99.	ICOVA
100.	Ministerie van Economische Zaken
101.	Stichting Natuur en Milieu
102.	Scoribel
103.	Vereniging Nederlandse Afvalondernemingen
104.	VNG, Vereniging van Nederlandse Gemeenten
105.	MKB Nederland

BIJLAGE 3 INSPRAAK TIJDENS DE HOORZITTING

Op 14 februari 2002 om 17.00 uur is op het ministerie van VROM een hoorzitting over het ontwerp LAP en het bijbehorende MER gehouden. Tijdens de hoorzitting hebben vier partijen ingesproken. Deze insprekers hebben hun inspraakreactie vervolgens ook schriftelijk ingediend. In de tabel hieronder is bij elke mondelinge inspreker aangegeven welke schriftelijke reactie uit bijlage 2 overeenkomt met de mondelinge inspraakreactie.

Nummer	Mondelinge inspreker (volgorde van inspreken tijdens de hoorzitting)	Schriftelijke inspraakreactie
1.	Essent	46
2.	Brunner Mond Netherlands	7
3.	AKZO NOBEL	6
4.	Nedmag	15

BIJLAGE 4 ADVIES VAN DE COMMISSIE MER

Het ontwerp LAP en het bijbehorende Milieueffectrapport zijn per brief van 24 januari 2002 (SAS 2002005538) aan de voorzitter van de werkgroep m.e.r. LAP van de Commissie voor de milieueffectrapportage aangeboden. Deze werkgroep treedt op namens de commissie voor de m.e.r. en wordt verder 'de Commissie' genoemd

Over de manier van toetsen zegt de Commissie in haar toetsingsadvies (3 april 2002, nr. 1038-288): "Bij het toetsen van het MER heeft de Commissie steeds in beschouwing genomen of eventuele opmerkingen die zij heeft over het MER van invloed zijn op de minimumstandaards die in het LAP zijn aangewezen. Hoewel het niet de taak van de Commissie is om het LAP te toetsen, heeft zij op deze wijze getracht in haar advies het accent te leggen op de punten die voor de besluitvorming het meest relevant zijn.

De Commissie heeft, met inachtneming van de MER-richtlijnen, het MER getoetst tegen de achtergrond van de volgende vragen:

1. Is het MER voldoende als onderbouwing voor de besproken minimumstandaards in de sectorplannen en voor het capaciteitsplan verbranden?
2. Is het MER voldoende compleet en correct om te gebruiken bij de vergunningverlening?"

De Commissie komt in haar toetsingsadvies tot de conclusie dat het MER de essentiële milieu-informatie bevat voor de vaststelling van het LAP, met inachtneming van enkele kanttekeningen. In de hierna volgende tabel wordt op de kanttekeningen ingegaan die in het toetsingsadvies in de hoofdstukken 'Hoofdpunten uit het advies', 'Algemene aspecten' en 'Algemene opmerkingen over de LCA's' worden genoemd. De kanttekeningen die de Commissie in het hoofdstuk 'Milieueffecten per afvalstroom' noemt, zijn te gedetailleerd om in deze tabel op te nemen. Dit betekent niet dat deze kanttekeningen door de initiatiefnemer en het bevoegd gezag voor het MER als minder belangrijk worden beschouwd. Deze kanttekeningen zijn echter met name van belang bij een interpretatie van de gegevens in het MER bij toetsing van vergunningaanvragen voor verwerking van afvalstoffen aan de minimumstandaarden. Een gedetailleerd overzicht van de opmerkingen van de Commissie in haar hoofdstuk 'Milieueffecten per afvalstroom' en de reactie daarop is opgenomen in het onderdeel 'Milieueffectrapport (MER) LAP' in bijlage 6 van de Nota van aanpassing.

Nr.	Kanttekening Commissie (meestal letterlijk overgenomen uit toetsingsadvies)	Reactie bevoegd gezag
1.	Bij fotografisch afval is de onderbouwing in het MER voor het uitsluiten van verglazing te weinig robuust vanwege een discutabele aanname over één verontreinigende stof die de uitkomsten sterk bepaalt. De Commissie vraagt de initiatiefnemer de milieuscores van genoemde technieken nog een keer te bezien aan de hand van de gemaakte opmerkingen. De Commissie adviseert de conclusie daaruit in het LAP te verwerken.	Het advies is opgevolgd. Er zijn aanvullende berekeningen uitgevoerd. Deze leiden echter niet tot andere conclusies of andere minimumstandaarden.
2.	Bij zuiveringsslib is in het MER niet consequent omgegaan met het feit dat Vartech slib met een lager droge stofgehalte verwerkt, waardoor indikking vooraf niet nodig is. De Commissie vraagt de initiatiefnemer de milieuscores van genoemde technieken nog een keer te bezien aan de hand van de gemaakte opmerkingen. De Commissie adviseert de conclusie daaruit in het LAP te verwerken.	Het advies is opgevolgd. Er zijn aanvullende berekeningen uitgevoerd. Deze leiden echter niet tot andere conclusies of andere minimumstandaarden.
3.	Het LAP beschrijft op pagina 80 de situatie dat een	Het advies wordt opgevolgd. De teksten van het

Nr.	Kanttekening Commissie (meestal letterlijk overgenomen uit toetsingsadvies)	Reactie bevoegd gezag
	<p>techniek in het MER is beschreven: "In dit geval volgt uit het MER-LAP of de voorgenomen activiteit ten minste even hoogwaardig is als de minimumstandaard". Dat kan de indruk wekken dat er voor bedrijven die een techniek hanteren die in het MER staat geen mogelijkheid meer is om gelijkwaardigheid aan de minimumstandaard aan te tonen. De Commissie adviseert dit in het LAP duidelijker te maken.</p>	<p>LAP zullen worden verduidelijkt.</p>
4.	<p>Niet alle aannamen, invoergegevens en berekeningsresultaten zijn gepubliceerd. De Commissie beveelt aan om de themascores voor de 40-50 achtergrondprocessen die in de LCA's zijn gebruikt te publiceren. In combinatie met de ingreep tabellen, die wel zijn gepubliceerd, zijn de LCA's uit het MER beter bruikbaar en vooral beter narekenbaar.</p>	<p>Dit advies wordt opgevolgd. Het AOO stelt de ingreep tabellen van relevante achtergrondprocessen beschikbaar aan initiatiefnemers en vergunningverleners die daar in een concreet geval behoefte aan hebben (zie ook reactie 15).</p>
5.	<p>In het LAP wordt vermeld dat de initiatiefnemer de vrijheid heeft om bij de vergelijking met de minimumstandaard de gegevens en berekeningen uit het MER LAP (gemotiveerd en op goede gronden) aan te passen en waar nodig te actualiseren. De Commissie vindt dat dat een geschikt moment kan zijn om eventuele tekortkomingen in het MER te verbeteren. Dit hoeft echter pas plaats te vinden op het moment en indien dat in de toekomst relevant wordt.</p>	<p>Het advies wordt opgevolgd. Op het moment dat een concrete vergelijking met het MER aan de orde is wordt de betreffende informatie geleverd.</p>
6.	<p>Bij GFT-afval is de Commissie van mening dat het MER een te gunstige voorstelling geeft van de mogelijkheden en milieuvoordelen van vergassen en een te ongunstige van integraal verbranden in AVI's. Dat heeft nu geen invloed op de keuze van de minimumstandaard in het huidige LAP. De minimumstandaard en de keuze voor het al dan niet gescheiden inzamelen van deze afvalstroom zal bij een toekomstige herziening van het Afvalbeheerplan echter beslist opnieuw een punt van aandacht moeten worden.</p>	<p>Bij de monitoring van het LAP wordt de ontwikkeling van nieuwe technieken, waaronder vergassen van gft-afval, in kaart gebracht en gevolgd. De resultaten van de monitoring worden gebruikt bij het evalueren van het beleid.</p>
7.	<p>Bij de minimumstandaards voor reststoffen van verbranding constateert de Commissie dat het uitlooggedrag domineert in de LCA's. Hoewel de gebruikte aannamen ten aanzien van uitloging op zich veelal verdedigbaar zijn, zijn naar het inzicht van de Commissie de onzekerheden op dit punt zeer groot. Ook bestaan er qua beheersbaarheid en repareerbaarheid van isolatie fundamentele verschillen tussen stort, berging in de diepe ondergrond, en hergebruik, hetgeen juist gezien de onzekerheden qua uitloging zeer relevant is. Dit perspectief ontbreekt in het MER grotendeels door de sterke nadruk op kwantificering in de LCA. Omdat het LAP bij het vaststellen van de minimumstandaards dit perspectief wel meeneemt, ontstaat soms onbedoeld een ogenschijnlijke tegenstelling tussen MER en LAP.</p>	<p>Zie hiervoor de beantwoording van de detailopmerkingen in bijlage 6 van deze Nota van aanpassing.</p>
8.	<p>Bij de beschouwingen over asbest is de Commissie</p>	<p>In het MER zijn de milieuaspecten van asbest</p>

Nr.	Kanttekening Commissie (meestal letterlijk overgenomen uit toetsingsadvies)	Reactie bevoegd gezag
	van mening dat bepaalde aspecten wat meer aandacht verdienen, zoals de voor- en nadelen van tijdelijk storten (in afwachting van latere verwerking) en het maken van onderscheid in asbestcement en stromen met vrije asbestvezels.	gekwantificeerd, waarbij is uitgegaan van de meest omvangrijke stroom. Ten aanzien van de milieuhygiënische afweging is niet te verwachten dat een andere volgorde van technieken uit de analyse zou zijn gekomen wanneer gewerkt was met verschillende asbesttypes. Het tijdelijke storten in afwachting van latere verwerking is niet in de Richtlijnen voor het MER aangegeven als een in het MER te beschouwen techniek. Als het gaat om beleid met betrekking tot het terugnemen en verwerken van asbest na stort, is de verwachting dat het meenemen van deze methode in het MER geen andere beeld zou hebben geven dan op grond van de analyse van de methoden die wel zijn meegenomen, namelijk storten en verwerking gericht op vernietiging. Immers de door de commissie voorgestelde methode is een combinatie van beide.
9.	De Commissie adviseert om de onderbouwing van de 30% rendementseis voor uitbreiding van AVI-capaciteit toetsbaar te maken door de resultaten van de uitgevoerde gevoeligheidsanalyse met een hoger energierendement bij de AVI alsnog openbaar te maken.	Het advies wordt opgevolgd. Aan de versie van het MER die wordt verspreid bij het definitieve LAP zullen de betreffende gegevens worden toegevoegd
10.	De Commissie adviseert in het definitieve LAP duidelijker aan te geven welke verwerkingsoptie van ONF het meest kansrijk wordt geacht.	Het advies wordt opgevolgd. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de resultaten van een onlangs uitgevoerde MER voor de verwerking van ONF.
11.	In het LAP staat een samenvatting van het MER met één pagina toelichtende tekst. De Commissie meent dat daarmee ter weinig recht wordt gedaan aan de uitkomsten van het MER. Door de compacte weergave van de belangrijkste resultaten per stroom in het MER zou het MER zelf eerder als samenvatting kunnen worden beschouwd. Niettemin zou de tabel met stromen en technieken in de MER-samenvatting (LAP pagina 184 tot 186) sterk aan bruikbaarheid winnen, wanneer daaraan zou worden toegevoegd wat de minimumstandaard per stroom is en welke technieken daaraan volgens de uitkomsten uit het MER niet voldoen.	De samenvatting van het MER in het LAP is bewust kort gehouden, om zo de omvang van het LAP te beperken. De belangrijkste conclusies van het MER worden in de afzonderlijke sectorplannen gepresenteerd bij de onderbouwing/afweging van de minimumstandaarden. Het advies van de commissie wordt overgenomen door het overzicht in de MER-samenvatting in het LAP uit te breiden met een kolom waarin is aangegeven welke technieken die zijn meegenomen in het MER aan de minimumstandaard voldoen. De minimumstandaard zelf is niet overgenomen in de tabel omdat daarmee de nuancerings die daar bij horen en die in de sectorplannen staan genoemd, verloren zouden gaan.
12.	De Commissie heeft in het advies sterk het accent gelegd op de LCA. Zij merkt ter afsluiting op dat de richtlijnen over de overige aspecten zoals doelstelling, beleid en besluiten op een goede manier in het MER zijn uitgewerkt.	Ter kennisname.
13.	De procedurele relatie tussen het MER en het LAP alsmede de doelstellingen van ieder van deze documenten zijn in het algemeen duidelijk en overzichtelijk weergegeven. Het vigerende beleid is compact en overzichtelijk uitgewerkt. Zeker in dat opzicht verdient in algemene zin het MER een compliment voor de systematische en compacte weergave van de belangrijkste gegevens. Een enorme hoeveelheid aan materiaal is helder	Ter kennisname.

Nr.	Kanttekening Commissie (meestal letterlijk overgenomen uit toetsingsadvies)	Reactie bevoegd gezag
	samengevat en gepresenteerd.	
14.	<p>Uit het MER blijkt dat in tweederde van de gevallen verschillen die in het MER zijn gebleken bij het formuleren van de minimumstandaards niet zijn gehonoreerd. Soms is dat overigens met goede redenen gedaan omdat de LCA's met onzekerheid waren omgeven en de geconstateerde verschillen onvoldoende significant waren. Maar het toont wel aan dat ook op het punt van de LCA's nog naar verbetering moet worden gestreefd.</p> <p>Verbetering is ook nodig bij het gebruik van de begrippen in het MER en in het LAP. Deze moeten beter op elkaar worden afgestemd. Niet alleen wordt het begrip nuttige toepassing niet overal hetzelfde gedefinieerd en worden (zelfde?) groepen afvalstromen met verschillende namen aangeduid (HDO, KWD), maar ook zijn minimumstandaards soms niet duidelijk beschreven.</p> <p>Ook zou het nuttig zijn om bij terugwinning van materialen (nuttige toepassing) bij het verwerken van fotografisch afval of kwikhoudende afvalstoffen een explicietere kwantificering te geven.</p>	<p>Het streven naar verbeteringen op het punt van de LCA's wordt onderschreven. Daarom is in het LAP onder meer voorzien in een adviserende rol van het bureau AOO bij vergunningverlening.</p> <p>De begrippen zullen beter op elkaar worden afgestemd.</p> <p>Overigens zal na vaststelling van het LAP een evaluatie plaatsvinden over het gebruik van de LCA's in het MER-LAP en de betekenis ervan voor de minimumstandaarden. Het doel van de evaluatie is onder meer om conclusies te trekken over het toekomstig gebruik van LCA's in het afvalbeheer.</p>
15.	<p>Ondanks de grote hoeveelheid gepresenteerd achtergrondmateriaal blijkt er voor een <u>deel</u> sprake van een "black box". Door het ontbreken van bijvoorbeeld procesbomen en zwaartepuntanalyses waren de uitkomsten (voor de Commissie) lastig te toetsen. De databases waarin in de gegevens zijn opgeslagen, zijn wel beschikbaar, maar voor derden niet eenvoudig toegankelijk.</p> <p>Om de LCA te kunnen narekenen zouden in principe voor alle verwerkingsscenario's de bijdrage van de belangrijkste milieu-ingrepen beschikbaar moeten zijn, weergegeven per milieuthema en uitgesplitst naar de bijdrage van processen. Ook zou de database beschikbaar moeten zijn.</p>	<p>Van het actief publiceren van alle achtergrondgegevens is bewust afgezien om de hoeveelheid informatie niet onnodig nog groter te maken. Bovendien is de betreffende informatie slechts voor een zeer beperkte doelgroep (zoals de leden van de commissie) van belang. Het MER en de achtergronddocumenten geven een goed beeld van wat is gedaan en wat de resultaten zijn.</p> <p>De betreffende informatie is uiteraard beschikbaar voor initiatiefnemers en vergunningverleners. Daarbij zal het bureau AOO (indien gewenst door het bevoegd gezag) ondersteuning verlenen.</p>
16.	<p>Vanwege de complexiteit kunnen simpele type- of invoerfouten die de betrouwbaarheid van de uitkomsten beïnvloeden, onopgemerkt blijven. Enkele voorbeelden worden gegeven, namelijk:</p> <ol style="list-style-type: none"> de gehanteerde vermeden emissie van kwik bij halogeenhoudende olie; het vermeden energiegebruik t.g.v. het uitsparen van kolen bij cementovens; de energieopbrengst van het meestoken van de oliefractie van o/w/s in een E-centrale. 	<p>Deze bedenking van de commissie is op elk complex proces van toepassing. Om bij het MER-LAP de kans op dit soort fouten zoveel mogelijk te verkleinen, zijn veel van de invoergegevens en berekeningsresultaten aan externe deskundigen en betrokkenen voorgelegd.</p> <p>Voor de voorbeelden a en c wordt verwezen naar de beantwoording van de meer gedetailleerde opmerkingen van de Commissie MER in bijlage 6 van deze Nota van aanpassing.</p> <p>Voor onderdeel b geldt dat er gebruik is gemaakt van een kolenkaart uit de ETH-database en dat daarmee de milieu-effecten van vermeden kolen zijn toegerekend. Deze kaart omvat alle ingrepen die horen bij het winnen, bewerken, en transporteren van die kolen. Naar aanleiding van de opmerkingen van de Commissie is een nadere studie uitgevoerd naar de achtergronden van deze</p>

Nr.	Kanttekening Commissie (meestal letterlijk overgenomen uit toetsingsadvies)	Reactie bevoegd gezag
		kolenkaart. Het blijft echter onduidelijk of deze kaart is bedoeld voor de productie van kolen met een stookwaarde 27 MJ/kg of 18 MJ/kg. Dit zal met name doorwerken in de hoeveelheid vermeden energie, maar in geen van de gehanteerde weegvormen wordt dit rechtstreeks bij de LCA-vergelijking betrokken. In concrete gevallen zullen initiatiefnemers van nieuwe initiatieven echter wel op deze onduidelijkheden t.a.v. de gehanteerde kolenkaart worden gewezen.
17.	In het MER ontbreekt een beschouwing over de vereiste aanpak in de LCA's in relatie tot de doelstelling. Gaat het om het vormen van een globaal beeld of om het blootleggen van cruciale verschillen op milieugebied van verwerkingstechnieken? De uitgevoerde LCA's zijn vooral bruikbaar voor vrij globale beleidsbeslissingen. Daarmee is bij het vaststellen van de minimumstandaards ook rekening gehouden. Voor gebruik bij de vergunningverlening was een grotere precisie gewenst geweest.	Het primaire doel van het MER is de onderbouwing van de besluiten in het LAP. Het MER is voor vergunningaanvrager en bevoegd gezag te gebruiken als informatiebron, waarbij steeds aan de orde is dat voor elke vergunningaanvraag getoetst moet worden op basis van de door de aanvrager verstrekte gegevens. Dit betekent dus dat de MER voor het LAP niet in de plaats treedt van eventuele MERren of LCA's die in het kader van vergunningprocedures worden opgesteld.
18.	In het MER is vooral een verticale benadering gevolgd, in die zin dat problematiek vooral per stroom is behandeld. Een aanvullende horizontale beschouwing zou allereerst nuttig zijn geweest bij het opsporen van onzorgvuldigheden (bijvoorbeeld bij de oliestromen). Ook was het interessant geweest voor toekomstige vergunningen om inzicht te hebben in de vraag welke van de grote groep daarvoor in aanmerking komende afvalstromen bij krapte in verwerkingscapaciteit bijvoorbeeld het meest geschikt zou zijn voor meestoken in een cementoven of E-centrale. Deze potentiële toegevoegde waarde is niet gerealiseerd. Hiernaar is overigens in de Richtlijnen niet gevraagd, zodat van een omissie geen sprake is.	Conform de richtlijnen, en het doel van het MER, is aangegeven wat de milieueffecten zijn voor de verschillende verwerkingstechnieken voor een specifieke afvalstroom. Overigens is daarbij gestreefd naar (horizontale) consistentie wat betreft uitgangspunten, aanpak en uitwerking van de LCA's, en hierop zijn de resultaten van de LCA's ook beschouwd. De afweging welke combinaties van afvalstromen het meest geschikt zijn voor een bepaalde techniek is, gelet op de richtlijnen, niet gemaakt. De gegevens in het LAP bieden aanknopingspunten voor een initiatiefnemer om een dergelijke afweging te maken.
19.	In het MER is de CML-methode toegepast bij de uitvoering van de LCA's, maar er is op een aantal punten van afgeweken zonder nadere toelichting in het MER. In het toetsingadvies worden genoemd: a. Bij de allocatie wordt de methode van "vermeden productie" gehanteerd, terwijl in de CML-methode primair de economische allocatie aangeraden wordt. De Commissie wil niet aangeven dat de keuze onjuist is, maar dat deze niet expliciet is en dat de onderbouwing ontbreekt. b. Voor vermesting is een opsplitsing gemaakt in aquatische en terrestrische eutrofiering waardoor twee methoden naast elkaar gebruikt die in de CML-Handleiding als zelfstandige alternatieven zijn gepresenteerd. Hierdoor kunnen er dubbeltellingen plaatsvinden door overlap tussen beide methoden. c. In de CML-Handleiding wordt aanbevolen de GWPI100-factor (Global Warming Potential) voor het thema broeikas effect te gebruiken. In het MER LAP is gerekend met de GWP500, zonder	a. Van belang is dat de ISO-standaard een voorkeur uitsprekt voor "systeemvergroting / vermeden emissie" boven economische allocatie. Daar komt bij dat de waarde van afvalproducten of het (economische) aandeel van een afvalproduct in een proces zeer subjectief is en sterk wordt bepaald door allerlei externe factoren en persoonlijke waardeoordelen. Dit maakt economische allocatie voor afvalverwerking moeilijker toepasbaar (of in ieder geval minder eenduidig) dan bij LCA's voor reguliere productieprocessen (waarbij vragen spelen als de verdeling het stroomverbruik van een fabriekshal over hoofd- en bijproducten). Tenslotte zou met economische allocatie de relatie tussen emissies en fysisch/chemische samenstelling van de afvalstroom wegvallen, hetgeen juist voor de toerekening van emissies aan specifieke afvalstromen tot vreemde uitkomsten zou kunnen leiden. b. Voor aquatische vermesting is volledig

Nr.	Kanttekening Commissie (meestal letterlijk overgenomen uit toetsingsadvies)	Reactie bevoegd gezag
	<p>dat wordt uitgelegd waarom.</p> <p>d. In de nieuwe CML-Handleiding staan aanbevelingen hoe stoffen die niet gekarakteriseerd kunnen worden (vanwege het ontbreken van factoren daarvoor), bij de presentatie van resultaten toch een plek kunnen krijgen. In achtergronddocument A2 staan enkele algemene opmerkingen over dit onderwerp, maar per afvalstroom ontbreekt een specifieke uitwerking. Daardoor blijft onduidelijk voor welke stoffen men geen karakteriseringsfactoren heeft kunnen vinden en hoe men die vervolgens heeft behandeld.</p>	<p>aangesloten bij de methodiek van CML. Hier is terrestrisch aan toegevoegd en daarvoor zijn zowel specifieke karakterisatie als normalisatiewaarden gehanteerd. Er is verder geen sprake van overlap omdat de effecten van terrestrisch zijn gebaseerd op het bepalen van de specifieke effecten van de luchtmissies op terrestrische ecosystemen. De beide methoden zijn naast elkaar en niet door elkaar toegepast.</p> <p>c. Er is gekozen voor GWP500 om, in lijn met de aanpak van andere thema's, de effecten op een zo lang mogelijke termijn in rekening te brengen. Overigens is voor de GWP100 wel een gevoeligheidsanalyse gedaan.</p> <p>d. Dat dit niet per afvalstroom is gedaan heeft te maken met het dilemma om enerzijds wel de relevante gegevens te geven maar anderzijds ook de leesbaarheid te waarborgen en niet steeds dezelfde gegevens te herhalen. In achtergronddocument A2 is wel een overzicht gegeven van de vaak terugkerende componenten, waarmee voor het MER als geheel een redelijk compleet beeld wordt gegenereerd.</p>
20.	<p>Er zijn grote verschillen in de datakwaliteit, vooral bij de 'vermeden' processen. Deze verschillen zijn deels terug te voeren op het ontbreken van een beschouwing op het toekomstperspectief voor vermeden processen, maar vooral ook op het ontbreken van complete en actuele gegevens. Wanneer onvolledige vermeden processen van bekende, wel complete basisprocessen worden afgetrokken kunnen 'vreemde' uitkomsten optreden.</p>	<p>Bij het invullen van de afzonderlijke LCA's is gebruik gemaakt van de meest recente informatie die beschikbaar was voor de afzonderlijke (deel)processen. Daar waar standaard informatie ontbrak is deze alsnog verzameld. In die gevallen dat er vreemde uitkomsten optraden is gezocht naar alternatieve data en zijn die waar mogelijk toegepast.</p>
21.	<p>De commissie plaatst een kanttekening over de manier waarop bij gft-afval (en groenafval) is omgegaan met de emissies naar bodem via de opgebrachte compost (alleen BOOM componenten meegenomen voor zover ze de BOOM-normering overschrijden). Het resultaat hiervan is volgens de commissie dat de scores voor composteren op het gebied van ecotoxiciteit te gunstig worden weergegeven.</p>	<p>In achtergronddocument A14 (en A15) is beargumenteerd waarom in het MER standaard gekozen is voor deze methode voor het in rekening brengen van de emissies naar de bodem. In een gevoeligheidsanalyse is ook op een andere manier hiermee omgegaan, waarbij emissies wel zijn meegenomen.</p>
22.	<p>De commissie plaatst een kanttekening bij de CO₂-emissie factor waarmee is gerekend bij vermeden brandstoffen. Het is voor de Commissie niet goed te beoordelen wat de consequenties van een andere factor zijn, maar het heeft zeker invloed op het aspect broeikaseffect.</p>	<p>In voorkomende gevallen is gerekend met een gemiddelde CO₂-emissiefactor zoals die gebruikt kan worden voor brandstoffen. De verschillen tussen oliestromen (een lagere factor) en steenkool (een hogere factor) worden daarmee uitgemiddeld. Het hanteren van de specifieke factoren zal soms effect hebben op de scores, maar niet leiden tot andere minimumstandaarden.</p>

Nr.	Kanttekening Commissie (meestal letterlijk overgenomen uit toetsingsadvies)	Reactie bevoegd gezag
23.	De commissie plaatst kanttekeningen bij enkele allocatiekeuzen, zoals de keuze voor vermeden product en de waarde en afzetbaarheid van afgescheiden producten. Ook vindt de commissie in sommige gevallen de keuze dat geen aftrek is uitgevoerd, discutabel.	Op basis van de beschikbare informatie over de afvalverwerkingsprocessen, de kwaliteit van afgescheiden restproducten, de inzetbaarheid hiervan in andere processen en de vermeden producten daarbij is op een uniforme manier omgegaan met de allocatie. Bij twijfel is hier in gevoeligheidsanalyses invulling aan gegeven en zijn alternatieve inzichten dus meegewogen in de conclusies. Voor een reactie op enkele voorbeelden die de Commissie noemt wordt verwezen naar de detailantwoorden in bijlage 6 van deze Nota van aanpassing.
24.	<p>Er zijn bij de LCA's standaard enkele gevoeligheidsanalyses uitgevoerd. Op enkele punten had de Commissie andere, meer toegespitste gevoeligheidsanalyses verwacht. De commissie noemt vervolgens als voorbeelden:</p> <ol style="list-style-type: none"> Met name bij de AVI en DTO was een gevoeligheidsanalyse op behaalde rendementen en type vermeden processen wenselijk geweest (bijv. warmteopwekking met gas of olie en elektriciteitsopwekking via een kolencentrale versus gemiddeld Nederlands net). Het afvalkarakter en de toerekening als Nederlands afval van dit buitenlandse mijnsteen kan worden betwist. Een gevoeligheidsanalyse waarin mijnsteen niet als afval was meegenomen was wenselijk geweest. De allocatie bij E-centrales is ongebruikelijk. Het is gebruikelijker om net als bij de cementoven is gedaan uit te rekenen hoeveel MJ kolen door 1 ton afval wordt vervangen, en vervolgens de verschil-emissies te bepalen. Een gevoeligheidsanalyse met deze gebruikelijker methode was op zijn plaats geweest. Er zijn geen gevoeligheidsanalyses uitgevoerd op andere allocatiemethoden (bijvoorbeeld economische allocatie), terwijl bekend is dat dit grote invloed heeft en ook bekend is dat de keuze van de allocatiemethodiek in de LCA-discussies altijd een 'hot item' is Nu in de afvalwereld de discussie actueel is dat er op dit moment aan AVI's voor bepaalde stoffen strengere eisen worden gesteld bij de rookgasreiniging dan bij E-centrales en cementovens, was een gevoeligheidsanalyse op het punt van emissies gewenst geweest. <p>In situaties waar gevoeligheidsanalyses zijn uitgevoerd, zijn de kwantitatieve resultaten niet altijd in het MER besproken en komen de resultaten soms onvoldoende tot uitdrukking, met name in de 'conclusies uit de LCA-vergelijking'.</p>	<p>Per afvalstroom/techniek-combinatie is steeds een groot aantal gevoeligheidsanalyses uitgevoerd. Waar relevant en noodzakelijk zijn alternatieve inzichten t.a.v. bijvoorbeeld de prestaties van technieken milieuhygiënisch onderzocht. De kwantitatieve uitkomsten zijn weergegeven in het MER en zijn, waar nodig en/of relevant, in alle gevallen bij de bespreking van de LCA-resultaten meegenomen.</p> <ol style="list-style-type: none"> Het toerekenen van vermeden emissies op basis van goed gedocumenteerde processen die representatief zijn voor de Nederlandse situatie heeft de voorkeur boven het variëren naar zeer specifieke situaties. Daar waar specifieke mogelijkheden voor iets als warmte-afzet bestaan is dat meer iets voor een toegespitste inrichtingsgebonden uitwerking. Het toerekenen van ingrepen die in het buitenland plaatsvinden of juist in het buitenland worden vermeden is zeer gebruikelijk en is derhalve ook voor afval aangehouden. Ook is voor al dergelijke emissies, die horen bij de verwerking van de Nederlands afval, ook de milieubelasting van Nederland als referentie aangehouden. Verder zou het niet toerekenen van dit afval alleen in de DtT-wegingen daadwerkelijk hebben doorgewerkt maar de rest van de resultaten nagenoeg onveranderd gelaten hebben. Met de gehanteerde methode wordt de kans op beïnvloeding van de resultaten via de keuze van de samenstelling van de vermeden brandstof of de te hanteren kolenkaart verminderd. Het had eerder voorkeur gehad om de cementoven ook op een dergelijke wijze te modelleren dan andersom, omdat juist bij de cementoven nu (noodgedwongen) wel met een dergelijke subjectieve brandstofkeuze is gewerkt. In het geval van de cementoven is dat opgelost door juist daar middels een gevoeligheidsanalyse de invloed van de gekozen vermeden brandstof bij de vergelijking te betrekken. Zie het antwoord onder 15 Aansluiten bij normen is zoveel mogelijk vermeden omdat daarmee kenmerkende voor- en

Nr.	Kanttekening Commissie (meestal letterlijk overgenomen uit toetsingsadvies)	Reactie bevoegd gezag
		nadelen van verschillende technieken worden weggemodelleerd. Er is verder nog te weinig duidelijk hoe genoemde discussies gaan lopen en op welke termijn dat gevolgen zou kunnen hebben voor de praktijk om te verwachten dat een dergelijke gevoeligheids-analyse voor de komende beleidsperiode voor de besluitvorming van belang zou zijn geweest.
25.	Door de vraagtekens die de Commissie eerder heeft geplaatst en door de aanpak die is gevolgd voor mijnafval zijn er bij drie van de vier gebruikte weegmethoden twijfels over de betrouwbaarheid van de uitkomsten.	De vraagtekens van de Commissie kunnen in sommige gevallen leiden tot andere scores. Kijkend naar de aangevoerde vraagtekens en de mate waarin die de afzonderlijke scores bepalen is de verwachting dat daarmee geen wijziging zal plaatsvinden in de volgorde van de technieken en daarmee de keuze voor minimumstandaard.
26.	Het is bij LCA's belangrijk te reflecteren of voor ogenschijnlijke verschillen in berekende scores een robuuste verklaring bestaat en bij de bespreking of presentatie van resultaten recht te doen aan de onderliggende onzekerheden. Veel commentaar van de Commissie is eigenlijk hierop terug te voeren. Het MER lijkt door zijn presentatie vaak te suggereren dat het mogelijk is scherpe uitspraken te doen. Daarmee wordt voorbij gegaan aan de onderliggende onzekerheden in de LCA.	In zowel de presentatie van de resultaten als het bespreken ervan en het trekken van de conclusies is in alle gevallen terdege rekening gehouden met de onderliggende onzekerheden. Het feit dat de onderliggende LCA onzekerheden heeft, is daarbij vaak als reden aangegeven om geen eenduidige keuze voor of tegen een bepaalde techniek te maken. Zie ook de geplande evaluatie die in punt 14 is genoemd.
27.	Vanwege het ontbreken van gegevens die nodig zijn voor nieuwe berekeningen en de korte adviesperiode heeft de Commissie onvoldoende kunnen nagaan wat de gevolgen van al deze opmerkingen zijn voor de uitkomsten van het totale MER. Op basis van de resultaten van de analyses die de Commissie op dit punt steekproefsgewijs heeft kunnen maken, kan niet worden uitgesloten dat deze belangrijk zijn voor de scores van de individuele verwerkingstechnieken. Bij het formuleren van het eindoordeel heeft de Commissie echter meegewogen hoe de resultaten uit het MER in het LAP zijn gebruikt.	Ter kennisname.
28.	Verder moet worden benadrukt dat uit de opmerkingen die de Commissie maakt over de LCA's niet de conclusie moet worden getrokken dat zij het gebruik van LCA's voor de onder-bouwing van minimumstandaards niet zinvol vindt. Integendeel, het gebruik van levenscyclusanalyse geeft een kwantitatief beeld van de hele procesketen en ook van de vermeden processen, hetgeen zeker voor afvalverwerking een belangrijk gegeven is. Tegelijk is een belangrijke les uit dit en eerdere MER-ren dat een LCA vooral geschikt is om via een systematische aanpak technieken met duidelijke milieukundige nadelen te herkennen, of na te gaan op welke kernpunten een (beleidsmatige) afweging zich moet concentreren. LCA's zijn (uitzonderingen daargelaten) vaak minder sterk in het maken van een eenduidige rangordening binnen een groep van 'goede' technieken.	Ter kennisname.

BIJLAGE 5 INTERNATIONALE REACTIES

Het ontwerp LAP is in januari 2002 ter notificatie aangeboden aan de Europese Commissie (notificatie 2002/0068/NL) en aan de World Trade Organisation (notificatie G/TB/N/NLD/41).

Op 26 april 2002 is een Uitvoerig Gemotiveerde Mening (UGM) uit hoofde van artikel 9, lid 2 van de richtlijn 98/34/EG van 22 juni 1998 van de Europese Commissie ontvangen. In deze UGM geeft de Commissie aan dat zij van mening is dat het LAP op een drietal punten strijdig is c.q. lijkt met het gemeenschapsrecht.

Het eerste punt betreft de criteria op grond waarvan bepaald wordt of bij het verbranden van afvalstoffen sprake nuttige toepassing dan wel verwijdering. Het betreft met name het calorisch criterium en het criterium dat er meer energie moet worden opgewekt dan om het verbrandingsproces in stand te houden. Naar de mening van de Commissie worden hierdoor ten onrechte bepaalde handelingen aangemerkt als verwijdering terwijl van nuttige toepassing sprake is.

Het tweede punt van commentaar betreft de zorg die de commissie heeft dat in het ontwerp LAP te veel een koppeling wordt gelegd tussen het gelijke speelveld (*level playing field*) en het openen van de landsgrenzen. Naar de mening van de commissie mogen economische motieven geen redenen zijn om beperkingen op te leggen aan het fundamentele principe van vrij verkeer van goederen.

Als derde punt stelt de commissie dat het ontwerp LAP naar haar mening een aantal mogelijke beperkingen stelt aan grensoverschrijdend transport zonder dat daarvoor een rechtvaardiging bestaat. Dit wordt niet verder gespecificeerd

De Nederlandse regering zal op in een reactie aan de Europese Commissie op deze punten ingaan. De hoofdlijnen van de reactie zijn de volgende.

Onderscheid verwijderen en nuttige toepassing bij verbranden van afvalstoffen

Het is voor de uitvoering van EU-regelgeving en nationale regelgeving noodzakelijk dat in concrete gevallen dat afvalstoffen worden verbrand, duidelijk is of dit moet worden aangemerkt als een handeling van nuttige toepassing dan wel een handeling van verwijdering. Deze noodzaak wordt ook op Europees niveau onderkend. Van de zijde van de commissie zijn de afgelopen jaren verschillende voorstellen gedaan om het onderscheid tussen nuttige toepassing en verwijdering bij het verbranden van afvalstoffen vast te leggen. Dit heeft echter nog niet tot resultaat geleid. Nederland is daarom net als andere lidstaten genoodzaakt een eigen invulling te geven aan de beide begrippen. In het LAP wordt deze nadere invulling gegeven. Dat een dergelijke nadere invulling wordt gegeven is in lijn met de recente uitspraak van het Europese Hof van 27 februari 2002 in de zaak C-6/00. Het zelfde geldt voor de wijze waarop de invulling wordt gegeven.

In het definitieve LAP zal mede naar aanleiding van de opmerkingen van de Commissie een duidelijke link worden gelegd met de hiervoor genoemde uitspraak van het Europese Hof. Nadrukkelijker dan nu het geval is zal worden gemotiveerd dat deze criteria de vertaling vormen van hetgeen in de uitspraak van het Europese Hof is geformuleerd als leidend beginsel bij het maken van het onderscheid nuttige toepassing en verwijdering: "het belangrijkste doel van de handeling".

Koppeling "gelijk speelveld" en openen van de landsgrenzen

In de reactie aan de Commissie zal worden aangegeven dat voor een deel van de afvalstoffen die worden verbrand in de vorm van verwijderen, Nederland voorsnog streeft naar zelfvoorziening. Dit met name om - in lijn met de Kaderrichtlijn - een adequate en toereikende afvalbeheersstructuur voor deze afvalstromen te realiseren en in stand te houden. Zodra sprake is van een gelijk speelveld is het streven naar zelfvoorziening voor verbranden als vorm van verwijderen voor deze afvalstromen niet

meer nodig. Grensoverschrijdend transport van de betreffende afvalstoffen kan dan plaatsvinden zonder dat de afvalbeheersstructuur in gevaar komt. In het definitieve LAP zal de tekst op dit punt zonodig worden verduidelijkt.

Beperkingen aan grensoverschrijdend transport zonder rechtvaardiging

Omdat de Commissie bij dit punt geen concrete voorbeelden noemt, zal als algemene reactie worden gegeven dat eventuele beperkingen die aan in- en uitvoer worden gesteld niet tot doel hebben de eigen industrie te beschermen dan wel bedoeld zijn afbreuk te doen aan het uitgangspunt van vrij verkeer van goederen. Zo er beperkingen worden gesteld, hebben deze tot doel uitvoering te geven aan de kaderrichtlijn en zijn deze beperkingen gebaseerd op bepalingen die zijn opgenomen in de genoemde verordening. Voor zover nodig zullen de betreffende teksten in het definitieve LAP op dit punt worden verduidelijkt

BIJLAGE 6 DETAIL BEANTWOORDING (INSPRAAK)REACTIES

In bijlage 2 is een overzicht opgenomen van de ingekomen schriftelijke inspraakreacties.

In bijlage 4 is ingegaan op het toetsingsadvies van de Commissie MER.

In bijlage 6 worden antwoorden gegeven op alle detailopmerkingen die door de insprekers en de Commissie MER zijn gemaakt.

In de schema's wordt de volgende indeling gehanteerd:

NR.	ONDERDEEL	Fout! Geen gegevens voor lijst met figuren gevonden. INSPREKER(s)	INSPRAAK-REACTIE	ANTWOORD en AANPASSING LAP <i>(cursief)</i>
Deze kolom bevat de volgnummers van de inspraakreacties.	<p>In deze kolom is aangegeven over welk onderdeel van het LAP of het MER een inspraakreactie is gegeven. Daarbij zijn de volgende notaties gebruikt:</p> <p>BK = beleidskader, gevolgd door een paragraaf nummer.</p> <p>SP = sectorplan, gevolgd door nummer sectorplan en een paragraaf nummer.</p> <p>CP = capaciteitsplan, gevolgd door TV voor thermisch verwerken of ST voor storten. Ook is een paragraafnummer genoemd.</p> <p>MER = milieueffectrapport, gevolgd door een paragraafnummer. Als een A is toegevoegd, heeft de reactie betrekking op een MER achtergrond-document</p>	<p>In deze kolom staan de nummers van de insprekers.</p> <p>In bijlage 2 is aangegeven welk nummer bij welke inspreker hoort.</p> <p>In het onderdeel MER worden ook kanttekeningen van de Commissie MER behandeld. De Commissie heeft geen nummer, maar wordt vermeld als 'Commissie MER'.</p>	<p>Deze kolom bevat (een samenvatting van) de inspraakreacties.</p> <p>Als meerdere insprekers vergelijkbare inspraakreacties hebben ingediend, zijn de betreffende reacties in één samenvatting opgenomen.</p>	<p>In deze kolom zijn de antwoorden op de inspraakreactie(s) gegeven.</p> <p>Als inspraakreacties en antwoorden leiden tot aanpassing van het LAP, is dit cursief aangegeven. Waar mogelijk zijn concrete tekstwijzigingen van het LAP opgenomen.</p>

Aan het eind van deze bijlage zijn nog enkele aanpassingen van het LAP opgenomen die niet het gevolg zijn van officiële inspraakreacties, maar diverse andere aanleidingen hebben.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
LAP DEEL 1 BELEIDSKADER				
BK Algemeen				
1	Procedure	21, 27, 35, 46, 47, 53, 58, 61, 69, 73, 77, 81, 83, 85, 93, 102, 103	<p>Diverse insprekers zijn van mening dat de periode om in te spreken te kort is en zelfs korter dan de wettelijk voorgeschreven periode.</p> <p>Ook bestaat verbazing en onvrede over het feit dat belangrijke onderdelen van het LAP, zoals het MER en achtergronddocumenten, niet met iedereen zijn besproken.</p> <p>Verder zijn sommige onderdelen van het MER pas vlak voor of tijdens de inspraakperiode beschikbaar gekomen.</p> <p>Enkele insprekers pleiten voor een aanvullende gelegenheid om te reageren, ná het moment dat de Kamer over het LAP heeft gesproken en de resultaten van het IBO/MDW onderzoek beschikbaar zijn.</p>	<p>Het ontwerp LAP is opgesteld in overleg met alle betrokken partijen (overheden, bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties). Tussenresultaten zijn gepresenteerd en besproken in projectgroep, werkgroepen, klankbordgroep, AOO, Bestuurlijk Overleg, workshops, symposia enz. Een voorontwerp van het beleidskader is in juni 2001 uitgebracht en op 4 juli met de Tweede Kamer besproken. Vervolgens zijn de verschillende versies van het conceptontwerp, waaraan toen ook de concepten van sectorplannen en capaciteitsplannen waren toegevoegd, in de eerder genoemde overlegkaders in de tweede helft van 2001 besproken. De belangrijkste onderdelen van het LAP zijn dus al geruime tijd bekend en met betrokkenen besproken. De sectorplannen vormen vooral een uitwerking van het in het Beleidskader neergelegde beleid. Gelet hierop lijkt een inspraakperiode van vijf weken (meer dan de wettelijke termijn van vier weken) voldoende om op het ontwerp LAP in te spreken.</p> <p>Het MER is kort voor de inspraakperiode gereed gekomen. Bij de vertaling naar minimumstandaarden is rekening gehouden met onzekerheden in de LCA-vergelijkingen en met het feit dat de resultaten vanuit meerdere invalshoeken kunnen worden beoordeeld. Dit heeft vaak geleid tot een formulering van de minimumstandaard op een niveau waar meerdere technieken uit het MER onder vallen. Door deze aanpak zijn de minimumstandaarden robuust en zijn onzekerheden over gegevens en aannames in het MER van weinig invloed.</p> <p>De inhoud van het MER voor de thermische verwerking van afvalstoffen en de daarop gebaseerde onderbouwing van de aanpak van verbranding in het LAP was al eerder bekend. Het MER bevat uitgebreide informatie over verwerkingstechnieken die kan worden gebruikt voor de beoordeling van vergunningaanvragen.</p> <p>De verwerking van aanbevelingen van het IBO/MDW onderzoek zijn in deze nota van aanpassing meegenomen.</p> <p><i>In het uitvoeringsprogramma (Deel 1, hoofdstuk 22) zal worden opgenomen dat het proces van totstandkoming zal worden geëvalueerd.</i></p> <p><i>Het MER, de MER-achtergronddocumenten en de gegevens die niet in deze documenten zijn opgenomen maar wel van belang zijn bij het uitvoeren of beoordelen van LCA's (databases) en de suggesties die in de inspraakreacties zijn gedaan om op een adequate wijze met de gegevens om te gaan bij vergunningverlening, worden aan vergunningverleners ter beschikking gesteld.</i></p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
2	Procedure	53	LAP, MER en achtergronddocumenten samen zijn 3500 bladzijden. Daarmee draagt het LAP niet bij aan de inzichtelijkheid van het Nederlandse afvalbeleid.	Het ontwerp-LAP telt 395 bladzijden. Dat is niet te veel om het beleid te beschrijven voor 57 Mton afval en voor het milieuthema waarin volgens de milieubalans van het RIVM al jarenlang het meeste geld omgaat. Diverse insprekers hebben zelfs aangegeven dat bepaalde onderwerpen (veel) meer moeten worden uitgewerkt. Het MER en de achtergronddocumenten dienen ter onderbouwing van keuzes die in het LAP zijn gemaakt. Ze zijn inderdaad omvangrijk, maar geven daardoor juist wel inzicht in hoe bepaalde keuzes zijn gemaakt.
3	Procedure	57	De teksten over doelstellingen in het LAP beter op elkaar laten aansluiten.	<i>Reactie wordt onderschreven. In het definitieve LAP wordt voor betere aansluiting zorggedragen.</i>
4	Procedure	69, 80, 85, 98	Er is geen MER opgesteld voor het beleidskader, ondanks een verzoek daartoe van het IPO.	Dit aspect is uitgebreid aan de orde geweest bij het opstellen van de richtlijnen voor het MER LAP (25 januari 2000). Op de betreffende inspraakreacties op de startnotitie MER is het volgende geantwoord: "Er bestaat geen wettelijke plicht om voor het beleidskader een MER op te stellen. Er worden immers in het beleidskader geen besluiten genomen zoals die in onderdeel C, categorie 18.1 van het Besluit milieueffectrapportage 1994 (zoals gewijzigd bij besluit van 7 mei 1999) worden genoemd. De hoofdkeuzes van het beleid zijn voor een groot deel vastgelegd in door het parlement vastgestelde documenten als NMP en de Derde energienota. Bovendien wordt het beleid voor een belangrijk deel bepaald door Europese regelgeving. Daarnaast leert de ervaring dat het bemerren van beleidskaders (bijvoorbeeld het beleidskader van het MJP-GA II) niet de gewenste duidelijkheid oplevert. Gelet op het hiervoor staande is er geen aanleiding om het beleidskader te bemerren." Er is geen reden om nu anders te antwoorden. Wel is besloten om een milieutoets voor het beleidskader uit te voeren. Deze is opgenomen in hoofdstuk 21 van het LAP.
5	Procedure	70	Er ontbreekt een evaluatie van de effecten van bestaand provinciaal afvalstoffenbeleid die aanleiding zijn geweest om tot een landelijke aanpak over te gaan.	De aanleiding om tot een landelijke aanpak over te gaan is het advies van de Commissie Toekomstige Organisatie Afvalverwijdering (CTOA). Dat heeft geleid tot een regeringsstandpunt en een wijziging van de Wet milieubeheer. De belangrijkste reden om op te schalen is volgens de CTOA de veranderende schaalgrootte van de voorzieningen die nodig zijn voor afvalbeheer en het naar verwachting steeds meer wegvallen van geografische grenzen. Overigens wordt in hoofdstuk 2 van het LAP (Terugblik) uitgebreid op de resultaten van het beleid ingegaan.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
6	Procedure	103	Gelet op het in hoog tempo op elkaar volgen van Europese- en marktontwikkelingen zou een doorkijk van 10 jaar binnen enkele jaren achterhaald kunnen zijn.	Het LAP heeft dan wel een doorkijk van 10 jaar, maar de geldigheidsduur van het plan is 4 jaar (2002-2006) De doorkijk van 10 jaar is met name bedoeld om de capaciteit voor storten en verbranden als vorm van verwijderen te kunnen plannen. Zou daarvoor een kortere doorkijk worden genomen, dan zou (te) laat zicht worden gekregen op de eventuele noodzaak voor uitbreiding van deze capaciteit, waardoor op een bepaald moment een tekort aan capaciteit kan ontstaan. Uiteraard worden de Europese- en marktontwikkelingen nauw gevolgd en in de jaarlijkse monitoring opgenomen, zodat indien nodig tijdig kan worden gereageerd.
7	Lay-out	48	Een index zou de bruikbaarheid van het beleidskader ten goede komen.	<i>Deze reactie wordt onderschreven. In het definitieve LAP wordt een index opgenomen.</i>
8	Lay-out	57, 58	Op elke pagina het nummer en/of de naam van het hoofdstuk opnemen.	<i>In het ontwerp voor de definitieve vormgeving van het LAP is voorzien in het op elke bladzijde opnemen van het nummer van het hoofdstuk..</i>
9	Lay-out	103	Welke waarden hebben ingekaderde teksten: zelfde waarde als normale tekst of andere betekenis?	Ingekaderde teksten in het beleidskader zijn meestal een verduidelijking op of een nadere uitwerking in een voorbeeld van de hoofdtekst. Soms bevat een kader een samenvatting van wat daarvoor is geschreven. De waarde is dus informatief. De ingekaderde teksten in de sectorplannen hebben een grotere betekenis, namelijk het presenteren van de minimumstandaarden en de overwegingen daarbij.
BK Samenvatting				
10	BK S 2	14	Inspreker stelt voor om aan punt 2 toe te voegen: "Door afvalscheiding zal naast het gebruik als brandstof ook de inzet van de hoofdzakelijke restfractie bevorderd worden door benutting in civieltechnische werken, zoals b.v. de aanleg van bovenafdichtingen op vuilstorten."	De huidige tekst van het LAP zegt: "Door afvalscheiding wordt producthergebruik, materiaalhergebruik en gebruik als brandstof mo gelijk." Het tekstvoorstel van de inspreker betreft slechts een specifiek voorbeeld van nuttige toepassing, waarbij de overkoepelende begrippen producthergebruik en materiaalhergebruik wegvallen. Het tekstvoorstel bevat dus niet de volledige doelstelling van afvalscheiding en wordt daarom niet overgenomen.
11	BK S 2	53	Het bevorderen van meer marktwerking, stimuleren van innovatie en bewerkstelligen van een Europees speelveld moeten een meer pregnante positie krijgen in inleiding en samenvatting.	De samenvatting is evenwichtig van opbouw en geeft een overzicht van de belangrijkste onderwerpen en beleidslijnen van het LAP. De door de inspreker genoemde onderwerpen komen in de samenvatting nadrukkelijk aan de orde, evenals andere belangrijke onderdelen van het LAP (preventie, afvalscheiding, energie uit afvalstoffen enz.). De inleiding van het LAP is niet de juiste plaats om dit soort onderwerpen meer uit te werken.
12	BK S 2	78	Oplosmiddelen zijn hoogcalorische stromen. Deze stromen dienen in eerste instantie voor hergebruik in aanmerking te komen in plaats van voor verbranden. Deze nuancering opnemen.	<i>Reactie wordt onderschreven. Nuancering wordt aangebracht.</i>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
BK 1 Inleiding				
13	BK 1.2	53, 77, 101	Hoe is de relatie met het IBO/MDW onderzoek, worden de resultaten van het onderzoek nog meegenomen bij het opstellen van het definitieve LAP?	Het antwoord hierop is in het ontwerp-LAP reeds opgenomen in paragraaf 1.2. Daarnaast zijn in deze Nota van Aanpassing ook voor het LAP relevante aanbevelingen van het eindrapport van het IBO/MDW onderzoek verwerkt.
BK 2 Terugblik				
14	BK 2.9	57	Onduidelijk is welke administratieve lasten van het bedrijfsleven kunnen worden beperkt.	In hoofdstuk 21 (Effectentoetsen) is een bedrijfseffectentoets opgenomen, die onder meer een kwalitatieve indicatie bevat van de consequenties van het LAP voor de administratieve lasten van het bedrijfsleven.
BK 3 Status				
15	BK 3	46	Inspreker vraagt om ook binnen Nederland een gelijk speelveld te realiseren. Nu leiden provinciale verschillen tot ongewenste beïnvloeding van de concurrentieverhoudingen.	Het LAP streeft naar vergaande uniformiteit. Dit wordt onder meer bereikt door het instellen van minimumstandaarden en een landelijk meldingen en registratiesysteem. Ook wordt binnen het Platform secundaire brandstoffen gestreefd naar zo veel mogelijk uniformiteit in provincies.
16	BK 3	21	In hoeverre ziet het LAP toe op afvalstoffen die binnen de inrichting vrijkomen, gelet op de passage in de toelichting op de sectorplannen dat het onderdeel 'aspecten van de vergunningverlening' geen betrekking heeft op bedrijven waar het afval ontstaat.	Het onderdeel 'aspecten van de vergunningverlening' heeft betrekking op bedrijven die afvalstoffen inzamelen, bewaren en verwerken. Als een bedrijf haar eigen afvalstoffen bewaart en/of verwerkt, zal dat bedrijf, zoals de inspreker terecht opmerkt, ook moeten voldoen aan wat in het LAP is opgenomen. De aangehaalde passage geeft alleen aan dat wat in de betreffende paragraaf van de sectorplannen is opgenomen betrekking heeft op het bedrijf als afvalverwerker en dat bepalingen voor het bedrijf als primaire ontdoener in andere onderdelen van het LAP zijn opgenomen (zoals hoofdstuk 13, afvalpreventie, en hoofdstuk 14, afvalscheiding).
17	BK 3.3	21, 58, 62, 63, 85	Bij de reikwijdte van het LAP aandacht besteden aan en eventueel nader toelichten bij: industrieel afvalwater, dierlijk afval, explosieve afvalstoffen en drukhouders, baggerspecie, licht radioactief afval	De reikwijdte is afdoende omschreven. Sommige van de genoemde stoffen komen in sectorplannen aan de orde (dierlijk afval in sectorplan 28, Industrieel afvalwater in plan 27, explosieve afvalstoffen en drukhouders in 16) terwijl voor andere stoffen eigen wetgeving van toepassing is.
18	BK 3.3	75	LAP moet als uitgangspunt formuleren dat van de Meststoffenwet geen discriminerende invloed uit moet gaan ten aanzien van de inzet van compost als meststof.	De inzet van compost moet plaatsvinden binnen de kaders die het Minas (Mineralen aangifte systeem) en het BOOM (Besluit overige organische meststoffen) hiervoor geeft.
19	BK 3.5	21	Aangeven dat, als bij een voorgenomen afwijking van een bevoegd gezag het standpunt van de minister daarover niet binnen twee maanden bekend is, het bevoegd gezag door kan gaan met de vergunningprocedure.	In de procedure staat nu dat de minister binnen twee maanden zal reageren. Een aanvulling als bedoeld door de inspreker wordt niet nodig geacht. Bovendien gaat het niet om een wettelijk vastgelegde procedure.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
20	BK 3.5	48	In welk stadium moet het bevoegd gezag de minister informeren over een mogelijke afwijking? Nu genoemde termijn van 2 maanden voor standpuntbepaling minister VROM vastleggen in de Awb.	Het is in het belang van bevoegd gezag, minister van VROM en AOO dat de minister zo snel mogelijk wordt geïnformeerd over het voornemen tot een (mogelijke) afwijking. Daarom is in het LAP opgenomen dat het bevoegd gezag bij het beoordelen van een aanvraag advies kan vragen aan het bureau AOO. Het is vervolgens aan het bevoegd gezag om te beoordelen of, en zo ja wanneer men de afwijkingsprocedure gaat gebruiken, bijvoorbeeld voor of na het publiceren van een ontwerp-beschikking. Het wettelijk vastleggen van de procedure wordt vooralsnog niet nodig geacht, onder meer omdat de procedure ook zonder wettelijke basis bij het MJP-GA II naar tevredenheid heeft gewerkt.
21	BK 3.5	57	Benadrukken dat het voorleggen van voorgenomen afwijkingen van het LAP aan de minister van VROM slechts in het uiterste geval mogelijk is. Dit om onnodige verlenging van het vergunningverlenend traject te voorkomen.	In het LAP is aangegeven dat afwijken van het plan alleen aan de orde is als daarvoor zwaarwegende redenen zijn. In de afwijkingsprocedure is verder voorzien in een periode van twee maanden waarbinnen de minister zal reageren. De beschrijving van de procedure enz. voldoet dus al aan de inspraakreactie.
22	BK 3.5	57	Zorgdragen dat de dubbelfunctie van het AOO (advies uitbrengen aan minister van VROM en inhoudelijke ondersteuning verlenen aan bevoegd gezag) optimaal gewaarborgd blijft.	In het LAP is opgenomen dat het <u>bureau</u> AOO ondersteuning kan geven aan het bevoegd gezag en dat het AOO de minister adviseert. Dit geeft aan dat de noodzakelijke functiescheiding wordt onderkend en gerealiseerd. Ook wordt in het LAP aangegeven dat de ondersteuning van het bevoegd gezag geen consequenties heeft voor een eventuele latere advisering van de minister van VROM.
23	BK 3.5	70	Niet duidelijk is wat de wettelijke basis is van de afwijkingsprocedure.	Deze procedure heeft geen wettelijke basis. Bij de procedure wordt ervan uitgegaan dat de overheden rekening houden met het LAP en de goede samenwerking van de afgelopen jaren in het AOO voortzetten. Het is immers voor alle overheden van belang om te weten of en waarom een bepaald bevoegd gezag wil afwijken van het plan en daarover met elkaar overeenstemming te bereiken. Bovendien is de afwijkingsprocedure overeenkomstig de procedure uit het MJP-GA II. Die procedure heeft naar tevredenheid gewerkt, ook zonder wettelijke basis.
24	BK 3.5	78, 103	Afwijkingsprocedure voorziet niet in inspraak en beroep, zodat van het LAP kan worden afgeweken zonder dat belanghebbenden daarin zijn gekend.	Deze stelling klopt niet. Belanghebbenden kunnen namelijk binnen de normale (vergunning) procedure bezwaar maken tegen een (ontwerp) besluit van het bevoegd gezag. De LAP afwijkingsprocedure heeft daar geen invloed op.
25	BK 3.5 BK 10.4	103	Het door de minister van VROM vragen van advies aan het AOO als een bevoegd gezag wil afwijken van het LAP leidt tot een principieel onjuiste belangenverstrengeling, omdat het betreffende bevoegd gezag in het AOO zit.	Door de adviesfunctie van het AOO wordt bereikt dat het bevoegd gezag dat wil afwijken bij de mede/andere overheden moet onderbouwen en verdedigen waarom het wil afwijken. Op die manier kunnen overheden die gelijke bevoegdheden en verantwoordelijkheden hebben, beoordelen of het bevoegd gezag dat wil afwijken daar gelijk in heeft en zorgdragen voor uniformiteit bij het uitvoeren van het LAP. Omdat alle drie de overheden zich over de voorgenomen afwijking buigen en niet alleen het bevoegd gezag dat wil afwijken, is er juist geen sprake van principieel onjuiste belangenverstrengeling.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
	BK 4	Termen, definities en begripsafbakeningen		
26	BK 4	48, 57, 58, 67, 73, 99, 102, 103	Termen en definities meer consistent en eenduidig gebruiken, afstemmen op bestaande wet- en regelgeving en Eural, verduidelijken. Bijlage 4 is niet volledig. Ook worden nog termen gebruikt die voortvloeien uit het MJP-GA II. Relatie met NEN.	<i>Reacties worden onderschreven. In het definitieve LAP wordt hiermee rekening gehouden.</i>
27	BK 4	99	Door onvoldoende de specifieke afvalstromen te onderscheiden en een eenduidige tenaamstelling door te voeren, in combinatie met het niet toepassen van aparte codes volgens de Eural dreigt de huidige praktijk van gelijktijdig inzamelen van huishoudelijk afval en bedrijfsafval door overheden onbeheersbaar te worden.	Het ontwerp LAP maakt onderscheid in verschillende afvalstoffen en gaat in op de bevoegdheden en verantwoordelijkheden bij het (gescheiden) inzamelen van die stoffen. Ook gaat het LAP uit van de Eural codes en wordt in een bijlage aangegeven welke Eural codes onder welk sectorplan vallen. Er wordt dus voldaan aan de door de inspreker genoemde aspecten.
28	BK 4	99	In navolging van de Eural wordt onderscheid gemaakt tussen gevaarlijk en niet-gevaarlijk afval op basis van koolteerhoudendheid van stoffen. Dat onderscheid is echter in de praktijk niet te maken.	In gevallen waarin afvalstoffen in de Eural zijn ingedeeld in complementaire categorieën en de afvalstoffen koolteer kunnen bevatten, dient conform de regeling Eural onderzocht te worden wat het koolteergehalte in de afvalstof is. Er zijn analysemethoden, waarmee het koolteergehalte in een afvalstof kan worden bepaald. (literatuur: Hergebruik van asfalt met teer, C.R.O.W. januari 1997).
29	BK 4.4	21	Op grond van criteria uit paragraaf 4.4 blijft in de meeste gevallen het predikaat afvalstof gehandhaafd. In het belang van nuttige toepassing moet worden nagegaan welke dereguleringsmaatregelen moeten worden getroffen om ongewenste en onbedoelde regelgeving te voorkomen.	De laatste alinea van paragraaf 4.4 kondigt het door de inspreker gevraagde reeds aan. Zie ook het antwoord op de overige inspraakreacties op de criteria afvals of niet-afvalstof.
30	BK 4.4	21, 70	Bij de criteria voor het onderscheid tussen afvalstof en niet-afvalstof ontbreken enkele criteria (de 'EU-aanwijzingen' maatschappelijke ontwikkelingen, de methode van behandeling van een stof, het gegeven of het oorspronkelijke doel/gebruik van de stof is onderbroken, het gegeven of de nuttige toepassing van de stof al dan niet is voltooid en de oude niet-van-toepassing criteria over rechtstreekse afgifte en 100% inzetbaarheid).	Het onderscheid afvalstof niet-afvalstof is al jaren lang onderwerp van discussie. Daarbij is gebleken dat het niet mogelijk is om een algemeen toepasbare regel of criterium te definiëren die in alle gevallen uitkomst biedt. Er zijn wel uitspraken van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen en van de Raad van State, maar dat zijn voornamelijk uitspraken die over specifieke afvalstoffen gaan en op specifieke toepassingen betrekking hebben. Er zijn ook enkele algemene uitspraken gedaan, bijvoorbeeld dat als afvalstoffen nuttig worden toegepast dat niet automatisch betekent dat ze daardoor geen afvalstoffen meer zijn, maar ook met die algemene uitspraken kan niet elke zaak worden beslecht.
31	BK 4.4	38	Inspreker kan zich niet met (de formulering van) alle criteria verenigen en geeft vervolgens per criterium commentaar. Ook heeft de inspreker bezwaar tegen een 1 op 1 vergelijking met primaire grondstoffen.	Het blijft dus bij elke zaak een combinatie van factoren die bepalen of er sprake is van een afvals of niet. In het LAP is ervoor gekozen om tien factoren (bestempeld als criteria) te noemen die door het bevoegd gezag moeten worden meegenomen bij de afweging afvalstof niet-

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
32	BK 4.4	57	In het LAP opnemen hoe een uitspraak moet worden gedaan over afvalstof/niet-afvalstof als er geen sprake is van een vergunningprocedure.	afvalstof. Ze zijn ontleend aan uitspraken in diverse individuele gevallen. Mocht de jurisprudentie veranderen, dan zullen de criteria indien nodig worden aangepast.
33	BK 4.4	59	De criteria zijn vaag en multi interpretabel. Als meerdere bevoegde gezagen ermee aan de slag gaan, leidt dat tot grote verscheidenheid aan interpretaties en toepassingen. Regionale ongelijkheden moeten worden voorkomen. Een centrale databank met uitspraken zou een goed hulpmiddel zijn.	Om te bevorderen dat het gebruik van de criteria door de bevoegde gezagen op een uniforme wijze plaatsvindt, voorziet het LAP in een procedure voor overleg en afstemming. Met deze procedure wordt voorkomen dat verschillende bevoegde gezagen verschillende uitspraken doen over vergelijkbare afvalstoffen en situaties. Hiermee wordt bereikt dat het voor bedrijven inzichtelijk wordt hoe de overheden de criteria toepassen.
34	BK 4.4	67	Inspreker meent dat als aan alle criteria is voldaan er sprake is van een niet-afvalstof.	Uitspraken op het gebied van afvalstof niet-afvalstof worden op de Internet site van het bureau AOO geplaatst. Alle uitspraken zullen tevens worden opgeslagen in een voor iedereen toegankelijk centraal databestand.
35	BK 4.4	67, 103	Er is een discrepantie tussen enerzijds de brief over de 10 criteria en anderzijds de Staatscourant publicatie en het LAP.	<i>Het hoofdstuk Termen, definities en begripsafbakening van het LAP wordt aangevuld met recente uitspraken van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen. Verder zal worden verwezen naar nadere afspraken tussen rijk en provincies voor het afstemmen van beslissingen inzake het begrip afvalstof door het bevoegd gezag.</i>
36	BK 4.4	73, 102	Bestaat er een hiërarchie tussen de criteria en in hoeverre moet aan alle criteria worden voldaan voor de kwalificatie niet-afvalstof.	
37	BK 4.4	99	De criteria voor het onderscheid afvalstof / niet-afvalstof zijn voor interpretatie vatbaar (met name criterium 3).	
38	BK 4.4	21	Wat is de relatie tussen het begrip afvalstof en de begrippen brandstof, bouwstof en meststof.	Een afvalstof kan al dan niet na (voor)bewerking nuttig worden toegepast als brandstof (bijvoorbeeld een hoog calorisch papier/kunststof mengsel), als bouwstof (bijvoorbeeld puingranulaat als wegfundering) en als meststof (bijvoorbeeld compost).

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
39	BK 4.5	72 46	Uitspraak Hof van Justitie van 27 februari 2002 maakt aanpassing van LAP noodzakelijk t.a.v. onderscheid nuttige toepassing en verwijdering. Uitspraken kunnen verstrekkende gevolgen hebben voor het LAP.	<p>De uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen van 27 februari 2002 in zaak C-6/00, bevestigt de in het LAP gevolgde lijn in grote mate. Belangrijke elementen van deze uitspraak zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zowel de bevoegde autoriteit in het land van verzending als in het land van ontvangst is bevoegd te bepalen of bij de voorgenomen overbrenging sprake is van nuttige toepassing dan wel verwijdering. Dat dit tot twee verschillende conclusies kan leiden, is inherent aan het systeem van de verordening. 2. Bijlage 2a en 2b zijn niet limitatief; 3. Elke behandeling van afvalstoffen moet als verwijdering of als nuttige toepassing kunnen worden ingedeeld. Eenzelfde handeling kan niet tegelijkertijd als verwijdering en als nuttige toepassing worden gekwalificeerd. 4. Een nuttige toepassing wordt in wezen gekenmerkt door het feit dat <u>het belangrijkste</u> doel ervan inhoudt, dat de afvalstoffen een nuttige functie kunnen vervullen doordat zij in de plaats komen van andere materialen die voor deze functie hadden moeten worden gebruikt, waardoor de natuurlijke hulpbronnen worden beschermd. 5. Het is aan de nationale rechter om in concrete gevallen, op basis van het hiervoor genoemd uitgangspunt, te beoordelen of van nuttige toepassing dan wel van verwijdering sprake is. <p>De in het LAP gegeven criteria voor het onderscheid nuttige toepassing/verwijdering geven invulling aan dit uitgangspunt: zij geven aan wanneer het belangrijkste doel van een handeling nuttige toepassing of verwijdering van afvalstoffen is. <i>Het hoofdstuk Termen, definities en begripsafbakening van het LAP wordt aangevuld met recente uitspraken van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen, waarbij met name aandacht wordt besteed aan het aspect 'het belangrijkste doel van de handeling'.</i></p>
40	BK 4.5	73, 78, 102, 103	De nadere invulling van het onderscheid nuttige toepassing verwijdering is juridisch niet houdbaar omdat het aanvullende criteria betreft. Op basis van jurisprudentie mogen geen aanvullende criteria worden gesteld.	Er is geen sprake van aanvullende criteria maar van een nadere invulling van het begrip nuttige toepassing in die situaties waarin op Europees niveau (nog) geen invulling is gegeven. Zo wordt op EU-niveau onderkent dat een nadere invulling van het onderscheid tussen R1 en D10 nodig is. Van de zijde van de Commissie zijn hiervoor voorstellen gedaan; tot resultaat heeft dit echter niet geleid zodat Nederland, net als andere landen, genoodzaakt is een eigen invulling te geven omdat anders geen toetsing mogelijk is. De nadere invulling is ook in lijn met de uitspraak van het hof van 27 februari 2002 in zaak C-6/00.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
41	BK 4.5.	75	Het niet in beschouwing nemen van buitenlandse standpunten bij interpretaties over het onderscheid tussen nuttige toepassing en verwijdering belemmert vrij verkeer binnen de Europese markt. Dit brengt Nederlandse bedrijven in een achterstandspositie.	De wijze waarop invulling wordt gegeven aan het onderscheid nuttige toepassing en verwijdering verschilt per lidstaat. Veel lidstaten hanteren ook geen duidelijke criteria. Dit maakt het niet goed mogelijk om bij het formuleren van dit onderscheid in het LAP hiermee rekening te houden. Het maakt wel duidelijk dat Europese harmonisatie op dit vlak een hoge prioriteit moet hebben.
42	BK 4.5.1	83	Het begrip terugwinning wordt niet gerelateerd aan hoogwaardigheid alleen maar door te stellen dat de teruggewonnen fractie moet worden "benut". Dit is te onbepaald, Afstemming met buitenlandse overheden gewenst.	
43	BK 4.5.1	34	Criteria voor onderscheid verwijdering en nuttige toepassing (calorische waarde, 50% materiaal hergebruik) zijn onvoldoende onderbouwd.	Bij de verschillende onderdelen van paragraaf 4.5. wordt een nadere motivering gegeven. Zie hiervoor de hierna volgende punten
44	BK 4.5.1	72, 78	50% regel is in strijd met EVOA; 50% regel is arbitrair, nergens onderbouwd en in strijd met EU-recht. Voorgesteld wordt een eenduidige definitie te geven die overeenkomt met EU-regelgeving op dit punt	Gezien de uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen in zaak C-6/00 is van strijdigheid met de EVOA geen sprake. Het criterium 50% geeft aan wanneer sprake is van "het belangrijkste doel van de handeling". Boven de 50% is dit nuttige toepassing.
45	BK 4.5.1	72	Niet aangegeven is of het gewichts- of volumepercenten betreft.	Gewichtspercenten
46	BK 4.5.1	75	Het is niet juist om de 50% te koppelen aan het terugwinning en benutting van het ingangsmateriaal. Bij sommige processen gaat het ingangsmateriaal over in een andere stof (voorbeeld compost als entingsmedium voor grondreiniging)	Als het ingangsmateriaal overgaat in een andere stof en het omzettingsproces een nuttige functie vervult, dan valt dit onder de noemer "terugwinning en benutting" van het ingangsmateriaal.
47	BK 4.5.1	10, 83	Het gaat bij fotografisch afval niet om procenten zilver die terug worden gewonnen, maar tienden van procenten. Voorbeeld uit de tekst schrappen.	Deze reactie wordt onderschreven. Gezien de complexiteit van de fga verwerking, waar niet alleen de zilverterugwinning maar ook het verwerken van restfracties in de minimum standaard is opgenomen, scheidt het voorbeeld verwarring. <i>Het voorbeeld wordt verwijderd uit de LAP tekst.</i>
48	BK 4.5.1	10	Verschil tussen 50% nuttige toepassing en 0,1% is groot. Bovendien zijn de minimumstandaarden van fga met name op de overige 99,9% gebaseerd.	Dat verschil is inderdaad groot, maar zoals in het LAP is aangegeven wordt dat (onder meer in de EVOA) gerechtvaardigd door te stellen dat het om zeldzame, kostbare of economisch relevante metalen gaat.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
49	BK 4.5.2	75	Formulering blokkeert toepassing van licht verontreinigde grond in buitenland in werken omdat het wordt beschouwd als verwijdering omdat het niet meer terugneembaar is.	De formulering is in overeenstemming met de toepassing van afvalstoffen in werken in Nederland. En of het nou om een werk in Nederland gaat of in het buitenland, voor beiden geldt dat na beëindiging van het werk de afvalstoffen dienen te worden teruggenomen. Het is niet duidelijk waarom de inspreker meent dat de terugname in het buitenland niet meer mogelijk is.
50	BK 4.5.2	70, 72	Versteving van mijnschachten met afvalstoffen wordt beschouwd als verwijdering onder meer omdat materiaal niet terugneembaar is. Bij nuttige toepassing van afvalstoffen in werken is vaak ook geen sprake van terugneembaarheid. Redenering is ondeugdelijk.	Zie het antwoord op de vorige reactie. Verder wordt verwezen naar de uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen in de zaak C-6/00 Abfall Service AG. Daarin is aangegeven dat de bevoegde autoriteit dient te bepalen of bij het bergen van afvalstoffen in mijnen sprake is van nuttige toepassing dan wel verwijderen (zie het antwoord op de eerste inspraakreactie over BK 4.5).
51	BK 4.5.3	34, 73, 75, 78, 102, 103	Absolute grens stookwaarde is strijdig met een van de hoofddoelstellingen van het LAP: optimale benutting energieinhoud. Maken van een onderscheid op basis van stookwaarde is ook juridisch niet verdedigbaar. Beter zou zijn een procesafhankelijke benadering in combinatie met emissie-eisen.	<p>Het in het LAP gemaakte onderscheid tussen nuttige toepassing en verwijdering van afvalstoffen sluit aan bij recente jurisprudentie over de invulling van het begrip nuttige toepassing (Uitspraak Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen in zaak C-6/00). Het beslisschema in paragraaf 4.5.3 geeft een antwoord op de vraag voor welke afvalstoffen het verbranden ervan als <u>belangrijkste</u> doel heeft het vervullen van een nuttige functie en voor welke afvalstoffen het verbranden er vooral op is gericht om deze te vernietigen om hiermee de schadelijkheid voor het milieu te beperken. Zo is het verbranden van huishoudelijk afval primair gericht op vernietiging van schadelijke componenten. Voor een hoogcalorische vloeistof zonder PCB's wordt nuttige toepassing van het materiaal en daaraan gekoppeld het uitsparen van primaire grondstoffen als belangrijkste doel gezien.</p> <p>Het maken van een onderscheid op basis van een procesafhankelijke benadering (bijvoorbeeld energetisch rendement) in combinatie met emissie-eisen is niet in lijn met de genoemde jurisprudentie. Verder zou bij een dergelijke benadering, de Nederlandse overheid bij uitvoer moeten toetsen aan de energieprestatie en de emissies van buitenlandse installaties. Dit is in strijd met de EU-regelgeving. (Uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen in de zaak DaimlerChrysler).</p> <p><i>De tekst van paragraaf 4.5.3. wordt als volgt gewijzigd</i></p> <p><i>De in deze paragraaf gegeven criteria voor het onderscheid tussen verbranden op land en het nuttig toepassen van afvalstoffen als brandstof geven een antwoord op de vraag voor welke afvalstoffen het verbranden ervan als <u>belangrijkste</u> doel heeft het vervullen van een nuttige functie en voor welke afvalstoffen het verbranden ervan vooral is gericht om deze te vernietigen om hiermee de schadelijkheid voor het milieu te beperken.</i></p> <p><i>De daarop volgende tekst wordt overeenkomstig aangepast.</i></p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
52	BK 4.5.3	21	Waarom is het verbranden van huishoudelijk restafval en daarmee vergelijkbaar bedrijfsafval in AVI's verwijdering als uit het MER-LAP blijkt dat de milieueffecten gelijkwaardig zijn met verbranden als vorm van nuttige toepassing.	Uit het MER blijkt dat het integraal verbranden van genoemde afvalstoffen slechter scoort dan afvalscheiding gevolgd door hoogcalorisch verbranden.
53	BK 4.5.3	65	LAP beleidslijn voor optimale energiebenutting uit afval ondersteunen door in het LAP op te nemen dat onbehandeld D10 afval alleen kan worden aangeboden en verwerkt in de daarvoor bestaande roosterovens. Verder in vergunning R1 installaties een verbod op acceptatie en verwerking van onbehandeld D10 materiaal opnemen.	Uitgaande van de doelstelling om zoveel mogelijk energiewinst uit afval te realiseren, wordt in 2002 een stimuleringskader ontwikkeld dat voorziet in vergoedingen voor vermeden CO ₂ -emissies. Dit kader moet ertoe leiden dat voorgenomen initiatieven voor verbranding van hoogcalorische stromen tegen marktconforme prijzen daadwerkelijk van de grond komen. Afgesproken is om begin 2003 een dergelijk stimuleringskader gereed te hebben. Dan richt de markt zich op het verbranden met de meeste energiewinst. In die situatie is er geen reden meer om het huidige moratorium op de uitbreiding van verwijderingscapaciteit voor het verbranden van niet gevaarlijk afval te handhaven en dat moratorium wordt dan ook per 1-7-2003 opgeheven.
54	BK 4.5.3	83	De definitie huishoudelijk restafval en daarmee vergelijkbaar bedrijfsrestafval als verwijdering staat de nuttige toepassing als brandstof van de restfractie van bouw- en sloopafval in de weg.	Ongesorteerd bouw- en sloopafval kan niet worden ingezet als brandstof. De genoemde afvalstof zal eerst een sortering en/of verdere bewerking moeten ondergaan alvorens een afvalfractie (of restfractie) wordt verkregen die als brandstof kan worden ingezet. Het verbranden van huishoudelijk restafval en daarmee vergelijkbaar bedrijfsrestafval, dus van ongesorteerd afval, wordt als verwijdering bestempeld. Ook hier geldt echter dat door sortering van deze afvalstoffen restfracties kunnen worden verkregen die wel als brandstof kunnen worden ingezet. Het inzetten van niet-herbruikbare afvalstoffen als brandstof wordt ondersteund in het LAP.
55	BK 4.5.3	4, 46	Het onderscheid tussen verwijdering en nuttige toepassing is onvoldoende gekwantificeerd waardoor niet duidelijk wordt in hoeverre zij bepalend zijn om GAVI's als R1 dan wel D10 te beschouwen. Door GAVI's als D10 aan te merken worden mogelijke voordelen die gelden R1, ontnomen.	Het predikaat R1 en D10 is niet aan een installatie gekoppeld maar aan een handeling met een afvalstroom. Er is dus geen sprake van een D10 of R1 installaties maar van een D10 of een R1 handeling. Het verbranden van een hoogcalorische RDF is een R1 handeling. Daarbij maakt het niet uit of het RDF in een cementoven, een traditionele avi of een verbrandingsinstallatie voor hoogcalorisch afval wordt verbrand.
56	BK 4.5.3	4, 36, 46, 64, 73, 102	Niet duidelijk is waar de stookwaarde bepaling plaats vindt: aan de poort of aan de ingang van de vuurhaard.	In principe vindt stookwaardebepaling plaats bij de ingang van de vuurhaard, tenzij een voorbewerking plaatsvindt die integraal onderdeel is van de verbrandingsinstallatie, zoals bij de ARN en de VAM.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
57	BK 4.5.3	79	Twijfel over houdbaarheid van calorisch criterium als onderscheid D10 en R1. Beter/zekerder is het ambitieuze verwerkingsstandaarden in Nederland vast te stellen. Ondersteun als overheid voor zover mogelijk deze wijze van verwerking en accepteer evt. uitvoer als onvermijdelijk gegeven.	De in het LAP gevolgde benadering is in lijn met recente jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen. Het in eigen land vaststellen van zeer ambitieuze verwerkingsstandaarden zonder rekening te houden met de grensoverschrijdende effecten die dit heeft, wordt afgewezen omdat dit contraproductief is. Per saldo wordt het afval dan in het buitenland verwerkt volgens een lagere verwerkingsstandaard. Bij het vaststellen van minimumstandaarden is daarom ook gekeken naar het niveau van verwerking in omringende landen en daarmee naar de effecten die de minimumstandaard heeft op de concurrentiepositie van Nederlandse verwerkers.
58	BK 4.5.3	36, 64	Verbranden van materialen zoals papierslib in een kolenvergasser wordt ten onrechte aangemerkt als D10. Dit heeft een negatief effect op de marktpositie Productie van cement uit papierslib door thermisch proces moet worden aangemerkt als R1 i.p.v. D10. Dit kan onder meer leiden tot minder mogelijkheden tot import van materiaal Met definitie van verwijdering wordt inzet van laagcalorische stromen in E-centrales ten onrechte ingeperkt. Stromen als groenhout en papierslib kunnen wel een bijdrage leveren aan CO2 doelstelling.	Voor afvalstoffen met een calorische waarde van minder dan 11,5 MJ/kg wordt als belangrijkste doel van verbranding gezien de vernietiging van organische bestanddelen. Dit rechtvaardigt dat deze handeling wordt aangemerkt als handeling van verwijdering. Het gegeven dat het verbranden ook een nuttige functie heeft, doet hier niet aan af. Het als vorm van verwijderen verbranden van deze afvalstoffen (zoals papierslib) valt niet onder de capaciteitsregulering. Ook aan de in- en uitvoer van deze afvalstoffen worden geen beperkingen gesteld. Bij het al dan niet toestaan van uitvoer van papierslib door een andere lidstaat is niet de kwalificatie van de handeling in het land van ontvangst (verwijdering) van belang maar de kwalificatie die deze handeling krijgt in het land van verzending (zie uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen in de zaak C-6/00) Voor zover groenhout geen afvalstof is, valt het verbranden ervan niet onder het regime van de afvalstoffenregelgeving.
59	BK 4.5.3	46	Aangegeven moet worden dat het verbranden van ONF met stookwaarde <11,5 MJ/kg als R1 wordt aangemerkt. Indien niet mogelijk aangeven dat verbranden ONF niet onder capaciteitsregulering valt.	Het verbranden van ONF met een stookwaarde van minder dan 11,5 MJ/kg is een handeling van verwijdering. Hetzelfde geldt voor het verbranden van de (laagcalorische) organische fractie die is verkregen uit het bewerken van ONF zoals de VAM dat voornemens is te doen. Laatstgenoemde afvalstroom valt niet onder de capaciteitsregulering. <i>Dit aspect wordt in het LAP verduidelijkt.</i>
60	BK 4.5.3	48	Formulering van chloor gehalte in relatie tot stookwaarde van 11,5 en 15 MJ/kg wijkt af van MJP-ga	<i>Deze reactie wordt onderschreven. De volgende definitie wordt opgenomen: Onder chloorgehalte wordt verstaan het gehalte aan gehalogeneerde organische stoffen, uitgedrukt in chloor.</i>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
61	BK 4.5.3.	103	Grenswaarde 11,5 MJ/kg is niet handhaafbaar.	De grenswaarde van 11,5 MJ/kg is met name van belang voor deelstromen en residuen van scheidings- en sorteerinstallaties. Gezien de aard van deze stoffen is het bepalen van de calorische waarde ervan in het algemeen goed mogelijk. Voor huishoudelijk restafval en daarmee vergelijkbaar bedrijfsafval is de stookwaarde niet relevant omdat het verbranden ervan per definitie als verwijdering wordt aangemerkt.
62	BK 4.5.3	78, 103	Definitie verpakt gevaarlijk afval opnemen; suggestie hiervoor gedaan.	In bijlage 3 is de volgende definitie van verpakt gevaarlijk afval opgenomen: "Onder verpakt gevaarlijk afval wordt verstaan gevaarlijk afval in verpakkingen, inclusief de afvalverpakking". Verpakt gevaarlijk afval behoeft niet altijd van meerdere primaire ontdoeners afkomstig te zijn. In de tekst wordt tevens aangegeven onder welke omstandigheid de verwerking van verpakt gevaarlijk afval als nuttige toepassing in aanmerking komt.
63	BK 4.5.3	79	Niet logisch om het verbranden van niet verpakt gevaarlijk afval in bulk (> 11,5 MJ/kg) wel als nuttige toepassing aan te merken en het verbranden van verpakt gevaarlijk afval per definitie als verwijderen.	Voor verbranden van verpakt gevaarlijk afval geldt in het algemeen dat het belangrijkste doel is de vernietiging van organische componenten en niet de nuttige toepassing. Dat bij het verbranden van verpakt gevaarlijk afval ook energie kan worden opgewekt, doet hier niets aan af. Het gaat er om wat het belangrijkste doel van het verbranden is.
64	BK 4.5.3	73, 102	Niet duidelijk is waarom (het verbranden) van verpakt afval wordt uitgesloten van nuttige toepassing.	
65	BK 4.5.4	34, 36, 73, 102	Er wordt geen rekening gehouden met feit dat in een cementoven de energie-inhoud van afvalstoffen en anorganische bestanddelen nuttig worden toegepast. Hiermee zou rekening moeten worden gehouden. (MEP-methodology). Hetzelfde geldt voor de inzet van fluxmiddelen in een kolenvergasser.	Over de beoordeling van de verwerking van bedoelde afvalstoffen zijn door de Raad van State bij het Hof van Justitie préjudiciële vragen gesteld (C 116/01 (Verol)). De uitspraken in de desbetreffende zaak worden met belangstelling tegemoet gezien.
66	BK 4.5.4	33, 46	Ruimte houden voor aanpassing van het LAP als uitspraken van het Europese Hof dat rechtvaardigen.	De eerste alinea van paragraaf 3.5 voorziet hierin.
67	BK 4.5.5	83	Betwist wordt dat aan de watercomponent in een afvalstof niet de kwalificatie nuttige toepassing kan worden ontleend. Ook zijn er meer toepassingen als speelwater. Niet genoemd wordt de toepassing van condensaten uit destillatieprocessen ter vervanging van leidingwater.	Terecht wordt opgemerkt dat de uit de afvalverwerking vrijkomende watercomponent ook op andere wijze kan worden gebruikt dan alleen als speelwater. Na een dergelijk gebruik zal het afvalwater echter uiteindelijk worden geloosd. Er is dan sprake van een (eventueel tijdelijk uitgestelde) verwijderingshandeling.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
BK 5 Uitgangspunten				
68	BK 5	79	Het afvalbeleid kent enkele principes die vanwege hun zwakke doorvoering veel kwaad kunnen. Het gaat dan met name om de zelfvoorziening (moeten andere landen tegen ons afval beschermd worden), de vervuiler betaalt (feitelijke doorvoering vertoont nog ernstige hiaten) en marktwerking (dit pas invoeren als aan enkele voorwaarden is voldaan; dit laatste is nog niet bereikt).	<p>Zelfvoorziening heeft niet tot doel om andere landen tegen Nederlands afval te beschermen, maar om er voor te zorgen dat het Nederlands afval op een adequate wijze wordt verwerkt. Hiervoor is het onder andere nodig dat er een goede infrastructuur in eigen land wordt gerealiseerd en in stand wordt gehouden. Voor het storten geldt daarnaast nog dat andere landen niet moeten worden opgezadeld met de eeuwigdurende zorg voor Nederlands afval. Dit ethische aspect is de basis voor het uitgangspunt voor zelfvoorziening voor storten.</p> <p>Het principe van 'de vervuiler betaalt' is een algemeen geaccepteerd uitgangspunt. Dat het principe niet overal feitelijk is ingevoerd klopt, maar dat komt omdat bij de invoering steeds een afweging wordt gemaakt van de voor- en nadelen van volledige invoering (zie ook de antwoorden op BK 5.8).</p> <p>Het standpunt over marktwerking wordt onderschreven. Zoals in het LAP op diverse plaatsen wordt aangegeven kan en zal marktwerking pas worden ingevoerd als dat bijvoorbeeld vanuit verantwoord milieubeheer gerechtvaardigd is.</p>
69	BK 5	83	De toepassing als bouwstof is niet in de uitgangspunten geïntegreerd.	Toepassing als bouwstof valt met name onder nuttige toepassing door materiaalhergebruik.
70	BK 5.2	3	Inspreker geeft aan dat recycling grote (maatschappelijke) schade kan veroorzaken: grondstofstromen worden onbeheersbaar en onbetrouwbaar. Bij verbranding kost het veel om de luchtvervuiling te beperken. Storten is mensvriendelijker en milieuvriendelijker.	<p>De in het LAP opgenomen voorkeursvolgorde voor afvalbeheer wordt nationaal en internationaal geaccepteerd en gebruikt. De volgorde is echter geen dogma en er mag van worden afgeweken. Mede daarom is voor het LAP een MER opgesteld, waarin de milieugevolgen van verschillende afvalbeheersvormen van een groot aantal afvalstoffen in kaart zijn gebracht. Ook is in het MER uitgebreid aandacht besteed aan de thermische verwerking van afvalstoffen, waarbij onder meer een vergelijking heeft plaatsgevonden met het voortzetten van de huidige praktijk, namelijk dat een deel van het brandbaar afval wordt gestort.</p> <p>Overigens bepalen niet alleen de milieueffecten hoe een bepaalde afvalstof moet worden verwerkt. Ook aspecten als kosten, haalbaarheid, uitvoerbaarheid, consequenties voor in- en uitvoer en hanteerbaarheid bij vergunningverlening worden meegenomen bij de besluitvorming over welke afvalbeheersvorm wordt ingezet.</p>
71	BK 5.2	62, 63	Insprekers gaan ervan uit dat bouwstoffen uit afvalstoffen conform het bouwstoffenbesluit, vallen binnen de definitie van nuttige toepassing.	Dit is juist.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
72	BK 5.2	99	Compostering wordt in LAP ten onrechte gelijk gesteld aan materiaalhergebruik; bij compostering wordt een deel van het materiaal omgezet. Het verbranden van afvalstoffen zou, als deze lijn wordt gevolgd ook moeten worden aangemerkt als materiaalhergebruik.	Bij composteren is de omzetting van het afval geheel gericht op het vervolgens als materiaal nuttig toepassen van de compost. Bij verbranden als vorm van verwijderen is het belangrijkste doel van de omzetting het vernietigen van het afval. Het terugwinnen van energie en het nuttig toepassen van de verbrandingsresten zijn, voor zover het om verwijderingshandelingen gaat, secundaire doelen.
73	BK 5.3	58	In het LAP nader ingaan op de noodzaak tot het afvangen van gas op een stortplaats om het klimaatbeleid te ondersteunen.	Het afvangen van stortgas is wettelijk geregeld in het Stortbesluit bodembescherming.
74	BK 5.5	103	Het LAP gaat helaas niet in op de bijzondere positie van gemeentelijke reinigingsdiensten en er worden geen regels gecreëerd die oneerlijke concurrentie door deze bedrijven kan voorkomen.	De bijzondere positie van gemeentelijke reinigingsdiensten volgt uit de wettelijke zorgplicht van gemeenten (inzamelen van huishoudelijk afval). Het LAP is niet het geschikte plan om oneerlijke concurrentie tegen te gaan. Zie ook de antwoorden op de vragen over het wetsvoorstel Markt en overheid.
75	BK 5.5	79	De scheiding tussen vrije markt en nutsfunctie is totaal niet onderbouwd (waarom is nuttige toepassing geen nutsfunctie, gevaarlijk afval zou moeten worden uitgesloten van marktwerking enz.).	In paragraaf 5.5.1 en hoofdstuk 8 is aangegeven welke activiteiten worden gezien als een nutsfunctie en waarom.
76	BK 5.5	83, 103	Nutsfunctie voor definitieve verwijdering is niet wettelijk vastgelegd. Wat betekent dat voor de rechtszekerheid in de branche?	<i>In het LAP zal een actiepunten worden opgenomen gericht op het nemen van maatregelen om de publieke belangen te waarborgen. Dit betreft in het bijzonder de kosten van afvalverwijdering voor de Nederlandse burger en het perspectief op continuïteit van voldoende afvalverwijderingscapaciteit.</i>
77	BK 5.5.2	59	Wetsvoorstel Markt en Overheid kan leiden tot een klein aantal zeer grote afvalverwerkende bedrijven en inzamelaars, die de markt gaan domineren. Hierdoor slinkt het aantal marktpartijen in plaats van dat de marktwerking in de afvalsector verbeterd. Het wetsvoorstel leidt tot kostenstijging voor bedrijven die zich van afval moeten ontdoen. Ook kan het voorstel nadelige consequenties hebben voor het (stedelijk leef)milieu.	Het wetsvoorstel Markt en overheid verbiedt geen marktactiviteiten, maar bevat spelregels voor overheden die met het uitvoeren van marktactiviteiten te maken krijgen. Daarbij kan onderscheid worden gemaakt in overheden die zelf marktactiviteiten verrichten en overheden die participeren in (overheids)bedrijven die marktactiviteiten verrichten. Als een overheidsorganisatie, zijnde een onderdeel van de overheid zelf zoals een gemeentelijke dienst, marktactiviteiten wil verrichten, dan moet die organisatie uitdrukkelijk toestemming hebben van het bevoegde overheidslichaam waar men onder valt. Het verrichten van marktactiviteiten, alleen voor het genereren van winst, is niet toegestaan.
78	BK 5.5.2	69, 80, 90, 91	(Mede) Gelet op mogelijke gevolgen van het wetsvoorstel Markt en Overheid lijkt het zinvol om na te gaan of de nutsfunctie voor verwijdering kan worden geformaliseerd.	Dit betekent bijvoorbeeld dat een gemeentelijke inzameldienst toestemming moet hebben van de gemeenteraad indien die ook bedrijfsafval wil inzamelen of huishoudelijk afval in een andere gemeente. Een derde die belanghebbende is en het niet eens is met het besluit van de gemeente, kan daar krachtens het wetsvoorstel bezwaar tegen maken.
79	BK 5.5.2	90	De verantwoordelijkheden van de overheid voor de verwijdering van bedrijfsafval nader toe lichten, met name vanwege wetsvoorstel Markt en overheid.	Bij overheidsbedrijven is de aard van de besluiten van de overheden iets anders. Overheidsbedrijven zijn bedrijven die geen onderdeel uitmaken van de gemeente, provincie

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
80	BK 5.5.2	90	Wetsvoorstel Markt en overheid maakt het moeilijk voor de overheid om haar verantwoordelijkheden te waarborgen. Nieuwe initiatieven voor verwijdering kunnen worden geblokkeerd of vertraagd. Het LAP onderschat de Markt en overheid problematiek.	of rijk, maar waarin de overheden wel participeren. Een dergelijk bedrijf kan en mag alle activiteiten uitvoeren die passen binnen de statuten van het bedrijf. Ook kan het bedrijf gewoon investeren in uitbreidingen en nieuwe activiteiten, mits ze niet strijdig zijn met de statuten. Een dergelijk bedrijf mag ook marktactiviteiten uitvoeren die alleen tot doel hebben om winst te maken.
81	BK 5.5.2	91	Bij implementatie van de wet Markt en overheid zullen enorme negatieve gevolgen ontstaan voor de realisatie van de LAP doelstellingen.	Het Wetsvoorstel markt en overheid verplicht de overheden die participeren in dit soort bedrijven om eens in de vijf jaar te bezien of de participatie moet worden voortgezet. De overheid moet dan in haar besluit aangeven dat het participeren in het bedrijf de meest aangewezen weg is om een bepaald publiek belang te dienen.
82	BK 5.5.2	69, 80	In hoeverre leidt het wetsvoorstel Markt en Overheid tot het duurder worden van (gescheiden) inzameling en mechanische nascheiding?	<p>Het LAP voorziet in de realisatie van nieuwe installaties voor nascheiding en hoogcalorisch verwerken. Als een overheidsorganisatie een dergelijk initiatief wil nemen, moet het bevoegd gezag aangeven waarom men vindt dat men dat wil doen. Als een overheidsbedrijf een dergelijk initiatief wil nemen, dan zijn daar geen bezwaren tegen als het initiatief past binnen de statuten van het bedrijf. Voor afvalbedrijven zal dat waarschijnlijk geen problemen opleveren. De door het LAP gewenste initiatieven kunnen dus worden gerealiseerd. Het is echter aan de in het bedrijf participerende overheden om eens in de vijf jaar aan te geven of de participatie wordt voortgezet.</p> <p>Gelet op het doel van de installaties die in het LAP worden voorzien, zal het naar verwachting geen probleem zijn om te beargumenteren dat de overheid daarbij betrokken kan worden of moet blijven. Voor overheden zullen dergelijke initiatieven van hun overheidsbedrijven naar verwachting geen reden zijn om hun participatie in het overheidsbedrijf op te geven. Het gaat immers om initiatieven die tot doel hebben de hoogwaardigheid van het afvalbeheer te vergroten en een bijdrage te leveren aan het klimaatbeleid. Beide doelen kunnen zeker als publiek belang worden bestempeld.</p> <p>(zie verder op volgende bladzijde)</p> <p>Overigens beperkt het bezwaar aantekenen zich tot belanghebbenden en tot de wettelijke voorgeschreven bezwarentermijn die volgt op het vijfjaarlijks besluit van het</p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
83	BK 5.5.2	103	Omdat het maar de vraag is of en wanneer het wetsvoorstel Markt en overheid wordt aangenomen, moet het LAP gericht beleid bevatten om oneerlijke concurrentie door bijvoorbeeld gemeentelijke reinigingsdiensten te voorkomen. Private ondernemingen moeten aan verregaande mededingingseisen voldoen, terwijl gemeentelijke bedrijven nog de nodige voordelen en bescherming genieten.	<p>overheidslichaam. Het is dus niet zo dat een derde op elk moment bezwaar kan aantekenen, bijvoorbeeld tegen een besluit dat twee jaar geleden door een gemeenteraad is genomen. In dit geval moet de derde nog drie jaar wachten en kan hij bezwaar maken direct nadat een gemeenteraad heeft besloten het vijf jaar eerder genomen besluit te verlengen.</p> <p>De conclusie is dat het Wetsvoorstel markt en overheid niet strijdig is met het realiseren van de doelen van het LAP.</p> <p><i>In het LAP zal een actiepunt worden opgenomen om zo nodig aanvullende maatregelen te nemen om publieke belangen te waarborgen. Dit betreft in het bijzonder de kosten van afvalverwijdering voor de Nederlandse burger en het perspectief op continuïteit van voldoende afvalverwijderingscapaciteit.</i></p>
84	BK 5.6	48	Vermelding van chloor gehalte is niet consistent.	Deze reactie wordt onderschreven. <i>Teksten worden aangepast.</i>
85	BK 5.8	27	Producentenverantwoordelijkheid moet breder worden ingevoerd. Kosten van het beheer van afvalstoffen dienen bij producenten terecht te komen; niet bij de gemeenten	De mogelijkheden tot het invoeren van producentenverantwoordelijkheid verschillen van product tot product. Steeds zal een afweging moeten worden gemaakt van voor- en nadelen in termen van milieubaten, (maatschappelijke)kosten en haalbaarheid. Voor de in paragraaf 5.8 genoemde producten wordt een dergelijke afweging voorzien.
86	BK 5.8	93	Producenten verantwoordelijkheid moet in de toekomst volledig door producenten worden opgepakt.	Hierbij wordt ook gezien wat de beste verdeling van verantwoordelijkheden tussen de verschillende schakels in de keten is.
87	BK 5.8	47	Producentenverantwoordelijkheid voor gips moet betrekking hebben op bedrijven die gips produceren en niet op bedrijven waar het als restproduct vrijkomt	De toedeling van verantwoordelijkheden aan de verschillende schakels in de hier van toepassing zijnde keten vormt onderdeel van de afweging die nog moet worden gemaakt. Hierover kan nu nog geen uitspraak worden gedaan

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
88	BK 5.8	52, 88, 90, 101	<p>Producentenverantwoordelijkheid moet ook worden ingevoerd voor cellenbeton (gasbeton) en asbestgelijkend materiaal.</p> <p>Uitbreiding van aantal producten waarvoor producenten verantwoordelijkheid geldt wordt toegejuicht. Bv. voor tapijten, spaarlampen, verfproducten</p>	<p>De tekst van paragraaf 5.8. wordt zodanig geformuleerd dat meer in den brede zal worden nagegaan voor welke producten de introductie van producentenverantwoordelijkheid kan bijdragen aan een beter beheer van afvalstoffen.</p> <p><i>Tekstaanpassing paragraaf 5.8.</i></p> <p><i>In de komende planperiode zal worden bezien voor welke producten de introductie van producentenverantwoordelijkheid kan bijdragen aan een beter beheer van afvalstoffen. In dit kader zal een afweging worden gemaakt van de voor- en nadelen in termen van milieubaten, (maatschappelijke)kosten en haalbaarheid. Producten die hierbij in beschouwing zullen worden genomen zijn onder meer:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>a. langcyclische PVC-producten</i> <i>b. fotografisch gevaarlijke afval</i> <i>c. accu's</i> <i>d. PVC- en glasvezelkabels</i> <i>e. TL-buizen en spaarlampen</i> <i>f. Gips, cellenbeton, asbestgelijkende vezelplaten</i> <i>g. Componenten uit grof huishoudelijk afval als tapijten en matrassen</i> <i>h. Lecture bottles, gasflessen en brandblusapparatuur</i>
89	BK 5.8	59	<p>Verdere invoering van producenten verantwoordelijkheid wordt afgewezen. Hoe de eindgebruiker van producten hiermee in de afvalfase omgaat kan niet de verantwoordelijkheid zijn van de producent.</p>	<p>De verantwoordelijkheid van producenten gaat verder dan het louter produceren van producten. Ook het beperken van de negatieve effecten die de betreffende producten kunnen hebben in de gebruiks- en de afvalfase behoren voor een deel tot de verantwoordelijkheid van de producenten.</p>
90	BK 5.8	90, 91, 93	<p>Verantwoordelijkheidsverdeling tussen producenten en gemeenten is niet duidelijk. Gemeenten worden met de amvb "gescheiden afgifte en inzameling van afvalstoffen" verplicht infrastructuur op te zetten. Daarnaast wordt in het ontwerp Besluit beheer verpakkingen de producent verantwoordelijk voor de inzameling. Gepleit wordt voor de keuze dat gemeenten verantwoordelijk blijven voor de gescheiden inzameling en een financiële vergoeding krijgen van de producenten.</p>	<p>Per productgroep zal moeten worden bezien wat de meest geëigende verdeling van de verantwoordelijkheid tussen de verschillende schakels in de keten is.</p> <p>Een algemene (principiële) keuze dat de gemeenten verantwoordelijk moeten blijven voor de gescheiden inzameling en dat de producenten hiervoor betalen staat haaks op het beginsel "wie betaalt, bepaalt". Dit neemt niet weg dat in die gevallen waar producenten verantwoordelijk worden gesteld voor de gescheiden inzameling, zij daarbij (tegen betaling) gebruik kunnen maken van de diensten van de gemeenten.</p>
91	BK 5.8	101	<p>Kwalitatieve preventie en design for recycling wordt met huidige "product besluiten producentenverantwoordelijkheid" niet bevorderd.</p>	<p>Deze conclusie is juist. Om redenen van efficiency kiezen producenten er in het algemeen voor de inzameling en verwerking van de producten collectief te regelen. Hierdoor zijn er geen grote financiële prikkels voor preventie en design for recycling. De meerwaarde ligt van de huidige "productbesluiten" ligt dan vooral op het vlak van gescheiden inzameling en nuttige toepassing van producten.</p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
92	BK 5.8	105	Afgifte "om niet" van autobanden is zeer fraudegevoelig	Dit aspect komt aan de orde in het ontwerp Besluit beheer autobanden dat momenteel wordt opgesteld.
93	BK 5.8	48	Relatie tussen mededingingswetgeving en afvalbeheersbijdrage onvoldoende duidelijk	De wijze waarop de afvalbeheersbijdrage wordt geheven en besteed aan het beheer van afvalstoffen, moet passen binnen de kaders van de mededingingswetgeving. Dit is aangegeven in paragraaf 5.8
94	BK 5.8	93	Producentenverantwoordelijkheid moet volledig, dus ook financieel, op de producent worden afgewend. Regeling wit- en bruingoed is vanuit milieu-oogpunt een succes, maar pakt uit kostenooipunt slecht uit voor de gemeenten.	Per productgroep wordt gezien wat de meest geëigende verdeling van de verantwoordelijkheid (en kosten) tussen de verschillende schakels in de keten is. Dit is ook gebeurd voor wit- en bruingoed. Dat deze regeling slecht is voor gemeenten, wordt niet onderschreven. De regeling heeft er namelijk toe geleid dat niet al het WEB meer bij de gemeenten terecht komt, maar dat een deel buiten de gemeenten om naar detaillisten en ROSSen wordt gebracht. Ook kunnen de gemeenten zich kosteloos ontdoen van het door hen ontvangen WEB, wat een vermindering van de kosten voor verwijdering betekent. Er kan dus zeker niet worden gesteld dat de gemeenten uit kostenooipunt slecht uit zijn met de Regeling.
95	BK 5.9	101	Het is een utopie om vanwege efficiëntie in te zetten op meer marktwerking, omdat de markt van verwijdering gereguleerd wordt door capaciteitsplannen en milieuhygiënische randvoorwaarden. Duidelijk stellen waarvoor wel of geen marktwerking wordt nagestreefd.	Alle markten worden meer of minder gereguleerd: ook de in dit kader vaak aangehaalde koekjesfabriek moet immers aan bepaalde milieuhygiënische randvoorwaarden voldoen. De markt van verwijdering kent een aanvullende regulering in de vorm van capaciteitsplannen. Maar ook met die aanvullende regulering kan er wel degelijk marktwerking plaatsvinden, omdat partijen rekening moeten houden met prestaties en prijzen van concurrenten. Het opheffen van de provinciegrenzen heeft hieraan bijgedragen.
96	BK 5.9	103	Volgens het OCFEB onderzoek heeft de efficiëntie bij de private partijen een marktconform niveau bereikt en kan bij overheidsgedomineerde nutstaken de efficiëntie worden verbeterd. Het onderzoek toont dus aan dat private partijen over een betere efficiëntie beschikken. Waarom houdt Nederland dan zo strikt vast aan de nutsfunctie voor inzamelen huishoudelijk afval en verwijdering?	Omdat efficiëntie niet het enige criterium is dat bepaalt of iets wel of niet een nutsfunctie is (zie paragraaf 8.8, waarin de argumenten zijn aangegeven).
97	BK 5.10	57	Kan een inschatting worden gegeven van de verschuiving van gevaarlijk afval naar bedrijfsafval en andersom door de inwerkingtreding van de Eural?	Een dergelijke inschatting is gemaakt in het kader van het voorbereidende onderzoek ten behoeve van de implementatie van de Eural. De resultaten van dat onderzoek zijn opgenomen in de toelichting bij de Regeling Europese afvalstoffenlijst.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
98	BK 5.10	70	Het is wenselijk een bijlage op te stellen waarin wordt aangegeven voor welke afvalstoffen een sectorplan geldt en voor welke afvalstoffen het algemene kader.	In het definitieve LAP wordt een bijlage opgenomen waarin wordt aangegeven welke afvalstoffen in welk sectorplan worden behandeld. Voor de afvalstoffen die niet in dit overzicht worden genoemd, geldt het beleidskader (deel 1) van het LAP.
BK 6 Afvalbeheerscenario's en doelstellingen				
99	BK 6	70	Het Limburgs scenario voor afvalaanbod tot 2012 levert een lager aanbod dan het LAP-scenario. Hier aandacht aan besteden bij de monitoring.	De cijfers en scenario's die in het LAP zijn gebruikt en opgesteld, zijn gebaseerd op landelijke cijfers en gemiddelden. Het is niet uitgesloten dat cijfers en scenario's van afzonderlijke provincies afwijken van het LAP. Het is informatief voor provincies om te bezien in hoeverre hun scenario's en prestaties zich verhouden tot de landelijke gemiddelden.
100	BK 6	101	Inspreker betreurt dat het LAP geen aanzet geeft tot een trendbreuk in de productie van afval. LAP gaat slechts voor een afname van het volume voor verwijdering door de verbrandingscapaciteit uit te breiden. Voor trendbreuk zijn meer financiële middelen nodig.	Het is niet juist dat het LAP alleen inzet op een afname van het afvalvolume voor verwijdering. Het LAP zet in op een verdere relatieve ontkoppeling tussen de groei van het totale afvalaanbod en de groei van het BBP. Deze preventie heeft betrekking op de totale stromen en niet alleen op de stroom voor verwijdering. Bij het afval dat wel ontstaat, is het beleid er wel op gericht om de hoeveelheid voor verwijdering zo veel mogelijk te beperken. Dat gebeurt door in te zetten op zoveel mogelijk afval(na)scheiding.
101	BK 6.	77	De scenario's voor totaal afvalaanbod (preventie) en de verdeling van het afval over nuttige toepassing en verwijdering zijn ambitieus en er bestaan twijfels over de realiseerbaarheid ervan.	De scenario's voor zowel preventie als nuttige toepassing/verwijdering zijn inderdaad ambitieus. De verwachting is dat deze ambitieuze scenario's haalbaar zijn met de het in het LAP opgenomen instrumenten. Uit de jaarlijkse monitoring zal blijken in hoeverre de scenario's worden gehaald.
102	BK 6	77	Er ontbreekt een analyse waarbij de maatschappelijke risico's bij een tegenvallend scenario zichtbaar zijn gemaakt.	Als de inspreker bedoeld dat het beleidscenario niet wordt gehaald, dan ontstaat er dus meer afval dan was voorzien. In dat geval wordt ingezet op meer afvalscheiding, zowel aan de bron als nascheiding. Als wordt bedoeld dat meer afval voor verwijdering overblijft, dan wordt ingezet op meer nascheiding en hoogcalorisch verwerken. Als dit niet lukt, moet de beleidslijn uit het LAP worden herzien. Deze terugvalopties zijn in hoofdstuk 22 beschreven.
103	BK 6	70	Er wordt niet ingegaan op de vergrijzing van de bevolking. Dit heeft invloed op de afvalhoeveelheid en de samenstelling.	Daar wordt wel degelijk rekening mee gehouden. In paragraaf 6.3 staat dat bij het schatten van de toekomstige hoeveelheid onder meer rekening wordt gehouden met toekomstige economische en maatschappelijke ontwikkelingen.
104	BK 6.3	103	Uitgaan van reële ambities en daarom niet het beleids-scenario maar het extrapolatie scenario hanteren.	Het beleidsscenario wordt gezien als een reëel scenario, al zullen de nodige inspanningen nodig zijn om het te bereiken.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
105	BK 6.4	77	In het gekozen scenario wordt uitgegaan van procentuele stabilisatie van gft-inzameling. Inspreker mist hier ambitie.	Tussen 1995 en 2000 is de gescheiden inzameling van gft-afval gestabiliseerd op zo'n 1500 kton per jaar. In het scenario wordt uitgegaan van een procentuele stabilisatie van de gft-afval inzameling. Dit betekent bij een stijging van de hoeveelheid huishoudelijk afval in Nederland ook een stijging van de absolute hoeveelheid gescheiden ingezameld gft-afval. De ambitie is dus de stabilisatie die in 1995 is ingezet, te doorbreken.
106	BK 6.7 BK 13	57	Niet alle doelstellingen zijn gekwantificeerd. Voorbeeld is de ont koppeling van BBP met afvalaanbod van huishoudens en HDO-sector. Voor de controleerbaarheid is het noodzakelijk dat doelstellingen meetbaar zijn.	Waar mogelijk zijn doelstellingen gekwantificeerd (maximale hoeveelheid, gescheiden inzameling, nuttige toepassing, verbranden, storten enz.). Het kwantificeren van doelstellingen voor preventie is wel mogelijk, maar het probleem is dan juist het meten van de bereikte preventie. Het is immers lastig om te meten hoeveel afval niet is ontstaan. Daarom wordt in het LAP, analoog aan de definitie van de OECD, preventie gemeten door de mate van ont koppeling tussen het BBP en de omvang van een afvalstroom te bepalen.
107	BK 6.7	70	Doelstellingen zijn onvoldoende SMART geformuleerd en tussendoelstellingen worden gemist.	Er zijn algemene, kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen geformuleerd (zie met name paragraaf 6.7). De belangrijkste doelstellingen zijn daarbij zeer SMART geformuleerd: er mag (bij de veronderstelde economische groei) maximaal 66 Mton afval ontstaan. Hiervan mag maximaal 2 Mton worden gestort en mag maximaal 5,5 Mton niet gevaarlijk restafval worden verbrand als vorm van verwijderen. Het storten van brandbaar restafval moet in 2006 tot nul worden terug gebracht.
BK 7 Internationale aspecten				
108	BK 7.2	46, 53, 66, 69, 77, 103 85	Nederland moet actief bijdragen om een gelijk speelveld in Europa te bewerkstelligen. Ook moet naar harmonisatie gestreefd worden waar het gaat om melden en registreren van afvalstoffen. Verder moet een meer actieve opstelling getoond worden in bilaterale contacten. Vergunningverlening en handhaving zowel nationaal als internationaal stroomlijnen.	In hoofdstuk 7.2 van het LAP is de Nederlandse inzet aangegeven. Die richt zich zowel op harmonisatie van definities en begrippen, duidelijk onderscheid tussen nuttige toepassing en verwijdering, vergelijkbare milieueisen, vergelijkbare afvalsturende regelgeving, beschikbaarheid van verwijderingsvoorzieningen en vergelijkbare eisen voor de hoogwaardigheid van verwerking. Wat betreft het melden en registreren van afvalstoffen vormt de implementatie van de Eural al een belangrijke stap in de zin van de uniformering van afvalcodes. Verder is een richtlijn in voorbereiding die regels stelt aan de registratie van gevaarlijk afval. Bilaterale contacten worden in toenemende mate van belang waar de harmonisatie op Europees niveau lange tijd vergt. In de jaarlijkse rapportages aan het parlement wordt melding gemaakt worden van de activiteiten en ontwikkelingen in deze. Het gaat dan concreet om de stand van zaken ten aanzien van milieueisen, afvalsturende regelgeving, beschikbare verwerkingscapaciteit, definities en begrippen, minimumstandaarden voor verwerking, identificatie van bakstenen en het voorkomen van nieuwe bakstenen. <i>In de teksten van het LAP wordt "Tweede Kamer" vervangen door "Parlement".</i>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
109	BK 7.2	65	Een vrije markt mag pas mogelijk gemaakt worden wanneer de emissie eisen inzake NOx en de definiëring van nuttige toepassing in Europa geharmoniseerd zijn.	De inzet in het LAP voor het openstellen van de landsgrenzen voor ook de brandbare verwijderingsstromen is gericht op gelijkwaardige afvalsturende regelgeving en een gelijkwaardig milieubeleid in de aangrenzende landen (Duitsland, België, Frankrijk). Met het oog op de openstelling van de landsgrenzen voor het verbranden van niet gevaarlijke afvalstoffen als vorm van verwijderen in 2006 wordt onderzocht welke effecten kunnen optreden als gevolg van de openstelling van de landsgrenzen. Dit om zo nodig aanvullende maatregelen te nemen om publieke belangen te waarborgen. Dit betreft in het bijzonder de kosten van afvalverwijdering voor de Nederlandse burger en het perspectief op continuïteit van voldoende afvalverwijderingscapaciteit in Nederland. In de jaarlijkse rapportages aan het parlement wordt de stand van zaken gegeven en ingegaan op het perspectief in deze. Het is niet haalbaar en ook niet nodig om eerst een volledige harmonisering van al het beleid in heel Europa te hebben.
110	BK 7.2	96	Er moet een eindtermijn aangegeven worden voor het realiseren van het level playing field.	Het openstellen van de landsgrenzen wordt gekoppeld aan het voldoen aan een aantal in het LAP genoemde voorwaarden. <i>In het LAP zal dit worden geconcretiseerd door 1-1-2006 te noemen als datum voor het openen van de landsgrenzen voor verbranden van niet gevaarlijke afvalstoffen als vorm van verwijderen. Voorwaarde is wel dat er een gelijkwaardig speelveld is met de aangrenzende landen en dat ongewenste effecten worden vermeden. Dat wil zeggen dat potentiële bakstenen zijn geïdentificeerd en opgelost, dat de verantwoordelijkheid voor de continuïteit van de verwijderingscapaciteit is gewaarborgd en dat er geen nieuwe bakstenen ontstaan bij installaties voor nuttige toepassing.</i>
111	BK 7.2	102	De omschrijving van het gelijke speelveld geeft onzekerheid waar gesproken wordt van de aanwezigheid van voldoende verwijderingscapaciteit, vooral omdat daarvoor alleen een calorisch criterium wordt gehanteerd. Daardoor kunnen laagcalorische stromen niet in bijvoorbeeld een cementfabriek worden ingezet.	Voor het onderscheid nuttige toepassing en verwijdering wordt in het LAP niet alleen een calorisch criterium gehanteerd, maar een beslisboom met meerdere criteria. Zo worden naast het calorisch criterium ook concrete verwijderingsstromen genoemd waarvoor een capaciteitsregulering en restricties bij in- en uitvoer gelden. Andere stromen die laagcalorisch zijn, vallen wel onder verwijdering, maar daarvoor geldt geen capaciteitsregulering. Deze stromen kunnen worden ingezet in bijvoorbeeld de cementindustrie.
112	BK 7.2	73, 78, 102, 103	De term gelijk speelveld inzake verbranding van afvalstoffen is vaag geformuleerd. Dat leidt tot rechtsonzekerheid. Daarnaast zullen er altijd verschillen blijven bestaan tussen de verschillende landen.	In het LAP is aangegeven dat de Nederlandse inzet in internationaal verband zich richt op harmonisatie van definities en begrippen (waaronder het onderscheid tussen nuttige toepassing en verwijdering), gelijkwaardige milieueisen, gelijkwaardige afvalsturende regelgeving, beschikbaarheid van voorzieningen voor verwijdering en hoogwaardige nuttige toepassing van afvalstoffen. Met 15 lidstaten, ieder met eigen

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
113	BK 7.2	85, 104	Het eenzijdig vooruitlopen op een gelijk Europees speelveld zoals bij het onderscheid nuttige toepassing en verwijdering bij brandbaar afval en het plannen van de stortcapaciteit heeft risico's voor de verwijderingsstructuur in Nederland.	ideeën en belangen, is dit een zaak van lange adem. Echter, afval ontstaat nu. En er valt daarom ook niet aan te ontkomen om nu, vooruitlopend op Europese harmonisatie, als lidstaat keuzen te maken op welke wijze afvalstoffen moeten worden beheerd. Nederland komt daarbij niet steeds verder af te staan van het Europese beleid. Ten aanzien van storten en verbranden zijn de eisen in de EU zo goed als geharmoniseerd (Richtlijnen storten en verbranden). Locale omstandigheden (bijvoorbeeld hoge bevolkingsdichtheid) kunnen, zoals in het LAP wordt aangegeven, reden zijn verder te gaan dan wat 'Europa' voorschrijft. Ook kan het 'voor de Europese muziek uitlopen' in een aantal gevallen effectief zijn om Europees beleid te beïnvloeden. De wijze waarop in Nederland het beheer van autowrakken en wit- en bruingoed is georganiseerd, is daarvan een voorbeeld.
114	BK 7.2	91	Het streven naar een level playing field is weinig realistisch. Er moet gekozen worden voor het huidige Nederlandse voorzieningenniveau met gesloten grenzen of een verlagen van het Nederlandse niveau naar Europees gemiddelde met open grenzen.	Echter, een dergelijke voortrekkersrol mag er niet toe leiden dat de concurrentiepositie van het Nederlandse bedrijfsleven in belangrijke mate wordt verstoord. Dit laatste zou mogelijk kunnen optreden bij de wijze waarop Nederland de Europese richtlijn verbranden implementeert ten aanzien van NO _x . Een eventueel financieel nadeel dat door deze strengere norm optreedt ten opzichte van buitenlandse concurrenten is daarom onderdeel van de discussie over de inzet van (financiële) stimuleringsinstrumenten voor het realiseren van capaciteit voor het verbranden van afvalstoffen.
115	BK 7.2	101	Het streven naar een level playing field mag niet ten koste gaan van het Nederlandse milieubeleid. Nederland moet zich sterk maken voor ambitieuze milieueisen op Europees niveau.	Ten aanzien van minimumstandaarden loopt Nederland materieel niet voor de muziek uit. Bij het vaststellen van de minimumstandaarden in het LAP is getoetst aan de wijze van verwerking in het buitenland. Voor nagenoeg alle minimumstandaarden geldt dat deze redelijk overeenstemmen met de wijze van verwerking in de ons omringende landen. Met de stortbelasting loopt Nederland wel voorop. Echter met het instellen van stortverboden in Duitsland (de eerste/belangrijkste regio's op 1 januari 2003) is er voor belangrijke afvalstromen in Duitsland de facto ook een nagenoeg onneembare drempel om te storten.
116	BK 7.2	77, 103 47	Nederland wil teveel een voorbeeld zijn voor Europa en niet haar beleid aan Europa aanpassen. Dat geeft zorgen voor de concurrentieverhoudingen. Nederlandse normeringen, zoals vastgelegd in de minimumstandaarden, zouden niet strenger moeten zijn dan overeenkomstige Europese normeringen.	De voorkeursvolgorde staat centraal in het LAP. In het bedoelde stukje in 7.2.1 worden een paar concrete voorbeelden bovenaan en onderaan de voorkeursvolgorde genoemd, zoals die momenteel in de lidstaten spelen met de inzet van Nederland erbij. De daarop volgende paragrafen gaan alle specifiek over nuttige toepassing.
117	BK 7.2.1	83	Het aspect nuttige toepassing ontbreekt in de beschreven voorkeursvolgorde.	

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
118	BK 7.2.1	101	De voorkeursvolgorde is in Europa een ladder van Lansink in gestripte vorm doordat nuttige toepassing alle drie de categorieën omvat. Dat frustrereert de Nederlandse voorkeur voor product en materiaal hergebruik boven verbranding als nuttige toepassing.	In het LAP wordt een eventuele verdringing waarvan hier gesproken wordt tegengegaan door het stellen van minimumstandaarden voor verwerking. Zoals aangegeven wordt getracht om in Europees verband ook tot een dergelijke aanpak te komen, waarbij dan ook onderscheid in kwaliteit van verwerking aan de orde is dus ook in de afweging tussen materiaalhergebruik en verbranding. Het zal evenwel nog wel enige tijd duren voordat iets dergelijks op Europees niveau aan de orde is. Daarom lopen nu gesprekken met een aantal buurlanden om te bezien of afspraken op bilateraal niveau mogelijk zijn.
119	BK 7.2.3	54, 58, 70, 90	In het LAP is sprake van minimumstandaarden op nationaal en op Europees niveau. De vraag is of het juridisch mogelijk is om verschillende minimumstandaarden te hebben en of het toegestaan is om verschillende minimumstandaarden te hebben. Binnen Europa moet gestreefd worden naar een gradatie binnen de mogelijkheden van nuttige toepassing. Minimumstandaarden moeten tussen de lidstaten kunnen variëren in mate van hoogwaardigheid. Nederland kent niet de enige hoogwaardige manier.	Ten aanzien van minimumstandaarden loopt Nederland materieel niet voor de muziek uit. Bij het vaststellen van de minimumstandaarden in het LAP is onder meer getoetst aan de wijze van verwerking in het buitenland. Voor nagenoeg alle minimumstandaarden geldt dat deze redelijk overeenstemmen met de wijze van verwerking in de ons omringende landen.
120	BK 7.2.4	96	Een verdere invoering van producenten-verantwoordelijkheid baart zorgen omdat de producent geen verantwoording kan nemen voor het gedrag van de consument.	Het gaat hier om de verdere invoering van de afvalbeheerbijdrage zoals op Europees niveau nu ook inmiddels voor autowrakken is gerealiseerd en voor wit- en bruingoed voorbereid wordt. Onduidelijk is waarom dit ineens zorgen zou moeten baren. Het is immers in Nederland ook een door het betrokken bedrijfsleven onderschreven aanpak.
121	BK 7.2.5	96	Op Europees niveau moet anders gedacht gaan worden over afval. Afval moet meer als basis voor grondstof en brandstof gezien gaan worden.	Het Europees beleid is evenals het Nederlands beleid gericht op een verdere toename van de nuttige toepassing van afvalstoffen als secundaire grondstof, bouwstof of brandstof. Dit laat onverlet dat op Europees niveau het begrip afvalstof breed genomen wordt. Nederland zet zich in voor een helder onderscheid tussen afvalstof en niet afvalstof in Europees kader, maar moet zich richten naar de uitspraken die het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen in deze gedaan heeft en nog steeds doet. (zie ook bij hoofdstuk 4, Termen, definities en begripsafbakeningen).
122	BK 7.2.7	83	Handhaving moet ook toezien op het voltooiën van verwerking volgens de EVOA kennisgeving.	Ook de handhaving van de verwerking is onderdeel van de EVOA-procedure. Handhavende activiteiten dienen zich te beperken tot de lidstaat. Bij invoer maakt toezicht op de verwerking onderdeel uit van de taken van de inspectie. Bij uitvoer eindigt de taak van de Nederlandse handhaving bij de grens en is de handhaving voor de verwerking in beginsel onderdeel van het buitenlandse bevoegde gezag.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
123	BK 7.4	57, 85	Bij de implementatie van internationale wet- en regelgeving is betrokkenheid van lagere overheden noodzakelijk. Dit moet in de tekst worden aangegeven.	De betrokkenheid van de andere overheden bij de implementatie van internationale wet- en regelgeving is vanzelfsprekend. In diverse overlegstructuren vindt daarover voortdurend overleg plaats.
124	BK 7.4	70	De stelling dat Nederland streeft naar volledige en correcte implementatie van Europese regelgeving is misleidend. De tekst zou hierop moeten worden aangepast.	De tekst in 7.4 dat Nederland beoogt alle communautaire regelgeving volledig en correct te implementeren is een juiste weergave van de werkelijkheid.
125	BK 7.4	70	Euregionale samenwerking geeft een mogelijkheid om te anticiperen op de open lands grenzen.	Het LAP houdt de mogelijkheid open om in voorkomende gevallen dergelijke samenwerking mogelijk te maken. Voor Euregionale samenwerking worden de plannen op zich bezien waarbij consequenties voor het in- en uitvoer beleid als geheel een belangrijk toetsingselement zullen zijn.
BK 8 Organisatie				
126	BK 8	70	Bij de organisatie van het beleid ook aandacht besteden aan de ondernemende overheid.	In 2001 is een rapportage over de rol van overheidsgedomineerde ondernemingen naar het parlement gezonden. De bevindingen daarvan zijn in hoofdstuk 8 verwerkt, met name in het onderdeel 8.9 over toezicht. Daarnaast wordt in hoofdstuk 5 ingegaan op het wetsvoorstel markt en overheid.
127	BK 8	70	Inspreker geeft in overweging om de bevoegdheid voor het afgeven van ontheffingen te verleggen van provincies naar de Rijksoverheid.	De procedure van ontheffing verlenen is afgestemd op de verantwoordelijkheden en bevoegdheden voor vergunningverlening bij stortplaatsen, waarbij de bijzondere positie van de minister is meegenomen (minister moet verklaring geven alvorens de provincie een ontheffing kan verlenen). Gelet op deze bevoegdhedenverdeling en de praktijk in de afgelopen jaren is er geen reden om het verlenen van ontheffingen te verleggen van provincies naar de rijksoverheid.
128	BK 8	103	Inspreker vraagt aandacht voor de positie van het AOO: de bestaande structuur kan niet worden gehandhaafd, tenzij het bedrijfsleven een even prominente rol binnen het AOO krijgt als de overheden. Als dat niet gebeurt, dan bureau AOO loskoppelen van bestuurlijke AOO om pettenproblematiek te voorkomen.	Het AOO heeft de afgelopen jaren bewezen een werkbaar en goed functionerend overlegkader te zijn tussen de overheden. Het AOO en de afzonderlijke partijen in het AOO beseffen ook terdege dat het bedrijfsleven een belangrijke rol vervult in het afvalbeheer en hebben dan ook steeds zorggedragen voor een goed en intensief overleg met dat bedrijfsleven. De totstandkoming van het LAP, het Bestuurlijk Overleg, periodiek overleg met branche verenigingen enz. zijn daar voorbeelden van. Het bureau AOO verzorgt het secretariaat voor het AOO en bereidt discussies in het AOO voor. In die hoedanigheid zal het bureau onder meer een centrale rol vervullen bij de monitoring van het LAP. Het bureau AOO fungeert ook als kenniscentrum. In de samenwerkingsovereenkomst AOO zijn de functie van het AOO als bestuurlijk overleg orgaan en van het bureau AOO voor ondersteuning en als kenniscentrum expliciet vastgelegd.
129	BK 8.2	59, 96	Er is een centrale sturende rol van het rijk nodig om zoveel mogelijk uniformiteit te scheppen en regionale ongelijkheid tegen te gaan	De wijziging van de Wm en dit LAP zijn daarop gericht. De andere overheden moeten bij hun beleid rekening houden met het LAP. Voor eventuele afwijkingen is een afwijkingsprocedure in het LAP opgenomen.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
130	BK 8.2	57	In 8.2 ook de handhaving als taak van het rijk noemen.	<i>In 8.2 zal in de laatste alinea ook de handhavingstaak van het rijk genoemd worden.</i>
131	BK 8.3	48	Provincies moeten op onderwerpen waarin het LAP en de wet niet voorziet op basis van de landelijke kaders zelf aanvullend beleid kunnen opstellen.	Voorop staat dat met het LAP een uniformering van beleid op landelijk niveau gerealiseerd wordt. Dit laat onverlet dat het LAP niet in alle gevallen een antwoord geeft op specifieke regionale problemen. Daarvoor kan een uitwerking binnen de kaders die het LAP aangeeft mogelijk zijn. <i>In 8.3 wordt een formulering toegevoegd dat provincies op basis van en binnen de landelijke kaders aanvullend beleid kunnen formuleren, gericht op specifieke locale situaties.</i>
132	BK 8.3	101	Onduidelijk is wat met de rol van de provincie op het gebied van preventie wordt bedoeld.	Provincies kunnen op het gebied van preventie een sterke rol vervullen in het kader van de vergunningverlening. Daarnaast hebben provincies een belangrijke rol bij de uitvoering van stimuleringsmaatregelen. Duidelijke taken zijn bovendien vastgelegd in het stimuleringsprogramma 'met preventie naar duurzaam ondernemen' en het 'Stimuleringsprogramma afvalscheiding en afvalpreventie van huishoudelijk afval'. Verder kan de provincie een faciliterende rol vervullen richting gemeenten. Diverse provincies nemen deze taken momenteel al concreet op zich.
133	BK 8.3 BK 8.4	57	Wat is een adequaat niveau van preventie en afvalscheiding.	Bedoeld wordt dat de mogelijkheden om preventiedoelstellingen en scheidingsdoelstellingen in vergunningverlening vast te leggen optimaal benut worden, teneinde de doelstellingen in deze van het LAP te realiseren.
134	BK 8.5	92	Ten onrechte wordt geen melding gemaakt van het convenant verpakkingen	In paragraaf 8.5 is vermeld: "Voor verschillende producten hebben producenten op basis van regelgeving of vrijwillige afspraken een rol bij het beheer van hun producten in het afvalstadium. Dit betreft onder meer verpakkingen " Hiermee wordt het convenant verpakkingen bedoeld
135	BK 8.7	78	Ook aandacht besteden aan mogelijkheden van publiek private samenwerking.	<i>In 8.7 zal worden ingegaan op publiek-private samenwerking als mogelijke combinatie van verantwoordelijkheden met name bij de inzameling van huishoudelijk afval.</i>
136	BK 8.7	57	Wat wordt bedoeld met het risico van alleen actief zijn op deelmarkten.	Eigendom of zeggenschap van een bedrijf over een hele keten geeft een economisch stabielere basis, met minder afhankelijkheid van fluctuaties op deelmarkten.
137	BK 8.8	4	Ten onrechte wordt geen melding gemaakt van de baksteenproblematiek van ARN en de noodzaak tot het oplossen hiervan binnen afzienbare tijd	De ARN problematiek is geadresseerd met de laatste zin van paragraaf 8.8 De noodzaak tot het binnen afzienbare tijd oplossen van de baksteenproblematiek van ARN wordt door alle partijen onderschreven. Dit blijkt uit de activiteiten die de afgelopen periode zijn uitgevoerd waaronder het uitbrengen van een advies over de problematiek door de heer Welschen en de gesprekken hierover tussen het ministerie van VROM en betrokken partijen.
138	BK 8.8.	59	Er is een centrale sturende rol van de overheid nodig om de nutsfunctie van overheidsbedrijven te waarborgen	De wijziging van de Wm en het LAP zijn hierop gericht.
139	BK 8.8	104	Ook nieuwe initiatieven van uitbreidingen van avi's	Uitbreidingen van AVI's die zijn gericht op het verbranden van hoogcalorische stro-

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
			dienen te vallen onder de bijzondere verantwoordelijkheid van het rijk.	<p>men betreffen nuttige toepassing en zijn onderdeel van een vrije markt, zonder capaciteitsplanning en zonder in- en uitvoer beperkingen. De bijzondere verantwoordelijkheid van de rijksoverheid is dan niet aan de orde.</p> <p>Per 1-7-2003 wordt het moratorium op de uitbreiding van de capaciteit van verbranden van niet gevaarlijk afval als vorm van verwijderen opgeheven. Als AVI's dan hun verwijderingscapaciteit gaan uitbreiden, geldt eveneens dat de bijzondere verantwoordelijkheid van de rijksoverheid niet aan de orde is.</p> <p>Overigens wordt, met het oog op het open gaan van de landsgrenzen voor verbranden van niet gevaarlijke afvalstoffen als vorm van verwijderen in 2006, in 2003 onderzocht welke effecten daarbij kunnen optreden en welke aanvullende maatregelen eventueel moeten worden genomen om publieke belangen te waarborgen. Deze belangen betreffen in het bijzonder de kosten van afvalverwijdering voor de Nederlandse burger en het perspectief op continuïteit van voldoende afvalverwijderingscapaciteit in Nederland of in de nabijheid daarvan. Gelet op deze belangen zal onder meer worden gewerkt aan een oplossing voor de bestaande bakstenenproblematiek in de afvalverwijderingssector. Dit heeft betrekking op de continuïteit van een beperkt aantal bestaande afvalverbrandingsinrichtingen.</p> <p><i>In het LAP zal expliciet worden opgenomen dat de uitbreidingen voor verwijdering en de initiatieven voor hoogcalorisch verbranden niet vallen onder de bijzondere verantwoordelijkheid van de minister.</i></p>
140	BK 8.8	65, 77, 101	De nutsfunctie van afvalverbrandingsinstallaties moet wettelijk vastgelegd worden.	<i>In het LAP zal een actiepunt worden opgenomen om te onderzoeken welke effecten kunnen optreden als gevolg van de openstelling van de landsgrenzen. Dit om zo nodig aanvullende maatregelen te nemen om publieke belangen te waarborgen. Dit betreft in het bijzonder de kosten van afvalverwijdering voor de Nederlandse burger en het perspectief op continuïteit van voldoende afvalverwijderingscapaciteit in Nederland.</i>
141	BK 8.8	65	Aanvullend op de nutsfunctie moet er een verbod op de export van onbehandeld D10 materiaal komen, tenzij sprake is van een level playing field.	Zolang er nog geen sprake is van een level playing field wordt de in- en uitvoer van D10 stromen niet toegestaan. De EVOA biedt daarvoor een voldoende kader, een expliciet verbod heeft daarop geen meerwaarde.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
142	BK 8.8	103	Het vasthouden aan de nutsfunctie en het tegengaan van marktwerking bij de nutsfunctie staat efficiëntieverbetering in de weg.	Onder de nutsfunctie wordt het waarborgen van de publieke belangen begrepen, deze kunnen zowel door de overheid als door private partijen worden behartigd. Bij de inzameling wordt verwezen naar de rol van private partijen daarbij. Bij de verwijdering is zeer beperkt ook sprake van private partijen. Waar het om een versterking van de marktwerking gaat, kan worden verwezen naar wat hierover inzake de verwijdering van afvalstoffen door verbranden beschreven staat in het LAP. Er wordt actief toegewerkt naar een Europese markt, die aan de orde is wanneer er sprake is van gelijke concurrentiemogelijkheden in een level playing field, eventuele bakstenen zijn opgelost en de continuïteit van de verwijdering is gewaarborgd. In het LAP wordt daarbij nu toegevoegd dat de grenzen voor het door verbranden te verwijderen afval per 1-1-2006 opengaan als aan de voorwaarden van een gelijkwaardig speelveld is voldaan.
143	BK 8.8	79	De vraag is waarom het inzamelen van bedrijfsafval geen nutsfunctie is en dat van huishoudelijk afval wel. En waarom wordt gevaarlijk afval niet tot de nutsfunctie gerekend. Waarom mogen nutsfuncties wel door marktpartijen behartigd worden.	Bij de nutsfunctie gaat het om publieke belangen die gewaarborgd moeten worden. De inzameling en verwerking van bedrijfsafval is een verantwoordelijkheid van het bedrijfsleven zelf. De inzameling van huishoudelijk afval is duidelijk een publiek belang, waarvoor in de wet de gemeente een zorgplicht heeft opgelegd gekregen. Op zich kan deze nutsfunctie binnen door de overheid gestelde randvoorwaarden wel door marktpartijen worden behartigd. Dat gebeurt ook bij de inzameling van huishoudelijk afval waarbij vele gemeenten de taak zelf hebben uitbesteed aan private partijen.
144	BK 8.8	90	Niet aangegeven wordt wat de rol van de overheid is bij de verwijdering van bedrijfsafval.	In paragraaf 8.8. staat aangegeven dat de verwijdering van afval een nutsfunctie betreft waarbij de rijksoverheid een bijzondere verantwoordelijkheid heeft voor de kwaliteit, aanwezigheid en continuïteit van de verwijderingscapaciteit. Dit geldt wat bedrijfsafval betreft bij verbranden voor op huishoudelijk afval gelijkend bedrijfsrestafval en voor storten natuurlijk ook voor te storten bedrijfsafval. Dit betreft dus expliciet de capaciteit voor de verwijdering en niet de verwerking en nuttige toepassing van bedrijfsafval.
145	BK 8.8	91	In de wet ook de gemeentelijke zorg voor de verwijdering van huishoudelijk afval vastleggen.	<i>In het LAP zal een actiepunten worden opgenomen om te onderzoeken welke effecten kunnen optreden als gevolg van de openstelling van de landsgrenzen. Dit om zo nodig</i>
146	BK 8.8	93, 104	Als de landsgrenzen voor brandbaar afval open gaan moet de ministeriele verantwoordelijkheid blijven bestaan.	<i>aanvullende maatregelen te nemen om publieke belangen te waarborgen. Dit betreft in het bijzonder de kosten van afvalverwijdering voor de Nederlandse burger en het perspectief op continuïteit van voldoende afvalverwijderingscapaciteit in Nederland. In het onderzoek zal onder meer worden bezien of de gemeentelijke zorg voor de verwijdering van huishoudelijk afval wettelijk moet worden vastgelegd.</i>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
147	BK 8.9	80	In de Wet milieubeheer moet de rol van de overheid (bijzondere verantwoordelijkheid) verankerd worden. De tekst van het LAP geeft aan dat de minister verantwoordelijkheid neemt wanneer de continuïteit van de avi-capaciteit in geding komt, maar het risico blijft dan bij gemeenten liggen.	Er zijn in de afgelopen jaren diverse voorbeelden waarbij het rijk haar verantwoordelijkheid heeft genomen wanneer avi's of (potentiële) stortplaatsen in financiële problemen kwamen, onder andere als gevolg van beleidswijzigingen. Deze aanpak is beschreven in het LAP, zowel in het hoofdstuk organisatie als in hoofdstuk 22, waar het expliciet gaat om de bijzondere verantwoordelijkheid die blijft bestaan als ook de grenzen opengaan voor de door verbranding te verwijderen stromen.
148	BK 8.9	78	Bij de mededingingsregelgeving ook DTO noemen.	Blijkbaar gaat het hier om de tekst van de samenvatting, daar wordt echter wel degelijk ook de DTO genoemd. Het tekstdeel waar op gewezen wordt meldt avi en stortplaats alleen even als voorbeeld. In de hoofdtekst in het daadwerkelijke hoofdstuk wordt gesproken van een 'instelling' wat weer op alle mogelijkheden slaat.
149	BK 8.9	57	Meer uitleg is nodig over de mogelijkheden van de mededingingsregelgeving.	<i>In paragraaf 8.9 zal nader worden aangegeven wat de mogelijkheden en rol van de NMa zijn op basis van de Mededingingswet.</i>
150	BK 8.9	21, 27, 70	Er moet een toezichthouder voor de afvalmarkt ingesteld worden, zoals ook bij andere nutssectoren het geval is ter bescherming van het publieke belang.	In paragraaf 8.9 is aangegeven dat tijdens de planperiode van het LAP overleg met de NMa wordt gestart over een richtsnoer gericht op een transparant, non-discriminatoire en kostengerelateerd tarievenniveau. <i>Deze zin wordt gewijzigd in: In overleg met de Nma wordt bezien of en zo ja, welke rol een toezichthouder en de Mededingingswet op de afvalmarkt kunnen vervullen.</i>
151	BK 8.9	78	Er zijn duidelijke regels voor oneerlijke concurrentie tussen overheidsbedrijven en het bedrijfsleven nodig. De Mededingingswet biedt onvoldoende waarborgen om misbruik van de economische machtspositie van overheidsgedomineerde bedrijven te voorkomen.	Momenteel is het wetsvoorstel markt en overheid in behandeling bij de Tweede Kamer. De conclusie is dat het wetsvoorstel geen belemmering vormt voor het realiseren van de doelen van het LAP (zie ook hoofdstuk 5). <i>Daarnaast wordt in het LAP aangegeven dat in overleg met de NMa wordt bezien of en zo ja, welke rol een toezichthouder en de Mededingingswet op de afvalmarkt kunnen vervullen.</i>
152	BK 8.9	86	Kan het toezicht van de NMa betekenen dat bestaande contracten van afvalverwijderingsinrichtingen tussentijds moeten worden aangepast.	Het toezicht van de NMa is momenteel al aan de orde en heeft niet tot dergelijke ingrepen geleid. Wel bestudeert men in Europees kader in hoeverre voor nieuwe contracten met kortere perioden gewerkt moet worden.
153	BK 8.9	104	De NMa moet niet alleen kijken naar de mededingingsaspecten, maar ook naar de borging van het publieke belang.	De Nma ziet toe op de Mededingingswet. Het borgen van publieke belangen vereist een eigen kader. Dit is punt van overleg tussen de overheden. Bezien zal worden of hiervoor een wijziging van de Wet milieubeheer nodig is.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
154	BK 8.9	100	Het is de vraag of bij stortplaatsen en afvalverbrandingsinstallaties gesproken kan worden van een economische machtspositie omdat deze niet in handen zijn van een of enkele grote spelers. Daarmee is het de vraag of hier een rol is weggelegd voor de NMa. Verzocht wordt over een en ander een nader overleg met de NMa aan te gaan.	Bij de stortplaatsen en afvalverbrandingsinstallaties is de afgelopen jaren een duidelijke schaalvergroting opgetreden, waarbij slechts een beperkt aantal spelers in geding is. Zo is 40% van de capaciteit van de stortplaatsen in handen van één door provincies en gemeenten gedomineerd bedrijf. Bij de avi's is 75% van de capaciteit in handen van drie spelers. Daarbij is momenteel geen sprake van een economische machtspositie in de zin van de Mededingingswet. Wel is aangegeven dat er extra waarborgen nodig zijn. Er is in beide gevallen sprake van een geconditioneerde markt. In een in 2001 aan het parlement aangeboden rapport over de structuur van de afvalmarkt is ingegaan op de rol van overheidsgedomineerde bedrijven. Daarbij is aangegeven dat ter bescherming van de publieke belangen en de gebonden gebruiker zorggedragen moet worden voor een transparant, non-discriminair en kostengereleerd tarievenniveau. In het LAP is opgenomen dat er op dit moment geen behoefte is aan een aparte regulator. Echter gelet op de dynamische ontwikkelingen is in het LAP gewezen op de mogelijkheid die de minister van VROM heeft om maximum en minimumtarieven vast te stellen voor de bescherming van de gebonden gebruiker. <i>De tekst van 8.9 zal in overeenstemming met de NMa op deze onderdelen nog nader worden verduidelijkt.</i>
155	BK 8.10	27	De ministeriele verantwoordelijkheid moet gehandhaafd blijven in de situatie dat de landsgrenzen open gesteld worden voor storten en verbranden.	<i>In het LAP zal een actiepunt worden opgenomen om de publieke belangen bij de verwijdering van afvalstoffen nu en bij open landsgrenzen te waarborgen. De tekst van paragraaf 8.10 zal overeenkomstig worden aangepast.</i>
156	BK 8.10	35	Garanties zijn nodig opdat gemeenten niet met financiële nadelen van investeringen in avi's blijven zitten bij een tekort aan brandbaar afval.	<i>In het LAP wordt opgenomen dat per 1-1-2006 de landsgrenzen voor verbranden van niet gevaarlijke afvalstoffen als vorm van verwijderen open gaan als er sprake is van een gelijkwaardig speelveld. Daartoe worden de, potentiële bakstenen geïdentificeerd en opgelost, wordt de verantwoordelijkheid voor de continuïteit van de verwijderingscapaciteit gewaarborgd en worden maatregelen zijn genomen om het ontstaan van nieuwe bakstenen te voorkomen.</i>
157	BK 8.10	83	Een overweging met betrekking tot het openen van landsgrenzen voor te storten afval ontbreekt.	Deze overweging is te vinden in het hoofdstuk uitgangspunten onder 5.7 waar gesteld wordt dat Nederland voor het storten van afval uitgaat van het beginsel van zelfvoorziening. Dit betekent dat de grenzen hiervoor gesloten blijven.
BK 9 Instrumentarium				
158	BK 9	21, 27, 85, 93	Als afbouw storten brandbaar afval in 5 jaar niet lukt ondanks maximale inspanning overheden en bedrijfsleven, dan mag men niet met een verdere verhoging van de Wbm heffing worden geconfronteerd.	Als het in het LAP beschreven gewenste afvalbeheer niet tot stand komt, zal worden bezien wat daar de redenen voor zijn. Mocht blijken dat de storttarieven te laag zijn, dan wordt onder andere de noodzaak voor een verdere verhoging van de belasting op het storten van brandbaar afval bezien. De verrichte inspanning van overheden en bedrijven wordt daarbij meegenomen.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
159	BK 9	70	Doelstelling is dat geen brandbaar afval mag worden gestort. Betekent dit dat vanaf medio 2002 geen ontheffingen meer mogen worden verleend?	Het bereiken van een doelstelling kost tijd en daarom is aan de genoemde doelstelling het jaartal 2006 verbonden. Het spreekt immers voor zich dat medio 2002 niet van het een op het andere moment voldoende capaciteit voor nascheiding en hoogcalorisch verbranden beschikbaar is. Het verlenen van ontheffingen zal dus nog enkele jaren nodig blijven.
160	BK 9.2	57	Handhaving als laatste behandelen in dit hoofdstuk suggereert een minder belang.	De vier genoemde vormen van instrumenten veronderstellen elkaar en zijn van gelijk belang. Overigens moeten er ook eerst regels zijn om van handhaving te kunnen spreken.
161	BK 9.2	105	Voor afvalpreventie en afvalscheiding zijn vooral communicatie, stimulerende instrumenten en zelfregulering aan de orde.	Bij afvalscheiding en afvalpreventie ligt de nadruk inderdaad op de genoemde instrumenten. Dit laat onverlet dat ook regulering een belangrijk instrument is. Bijvoorbeeld de vergunningverlening en de algemene regels in AmvB's.
162	BK 9.4	58	Gemist wordt een passage over de inzet van financiële instrumenten om de inzet van afvalstoffen als vervanger van primaire grondstoffen te bevorderen.	De stimulering van nuttige toepassing van afvalstoffen vormt een rode lijn door het hele LAP. In het hoofdstuk instrumentarium staat de inzet van het instrument centraal en niet wat er inhoudelijk allemaal mee gerealiseerd wordt. Dat is te vinden in andere hoofdstukken van het Beleidskader en in de sectorplannen.
163	BK 9.4	83	De stortbelasting is te hoog.	In een recent onderzoek van de Erasmusuniversiteit is de benodigde hoogte berekend. Daar kwam uit dat met de laatste verhoging per 1-1-2002 een voldoende hoogte is bereikt om de doelstellingen van het LAP te kunnen realiseren.
164	BK 9.4	96	De stortbelasting moet zich verhouden tot het doel en zou ook verlaagd moeten kunnen worden als de afvalverwerking goedkoper wordt.	Voor de initiatieven voor hoogcalorisch verbranden wordt momenteel een stimulering door de overheid nodig geacht, ondanks de huidige hoogte van de stortheffing. Een verlaging van de stortheffing zou mogelijk kunnen zijn, maar ligt niet echt in de lijn der verwachtingen.
165	BK 9.4	90	Voorgesteld wordt digestaat dat vrijkomt bij de verwerking van ONF vrij te stellen van stortbelasting; dit om ontwikkeling van nieuwe innovatieve verwerkingstechnieken voor ONF te stimuleren	Juist de hoge storkosten vormen een prikkel tot het ontwikkelen van nieuwe verwerkingstechnieken.
166	BK 9.4	17	Stortbelasting zou zodanig moeten worden aangepast dat storten van niet herbruikbaar materiaal dat vrijkomt bij het sorteren van bouw- en sloopafval in eigen land wordt gestort.	De stortbelasting maakt dat bij het sorteren van afvalstromen al het mogelijke wordt gedaan om het aandeel te storten afvalstoffen te beperken. Het vrijstellen van de stortbelasting van niet herbruikbaar afval leidt, zo leert de ervaring tot veel onduidelijkheid en potentiële problemen op het gebied van de handhaving.
167	BK 9.6	48	Zelfregulering en certificering horen niet thuis in paragraaf 9.6 over regulerende instrumenten, tenzij het om verplichtingen gaat.	Een iets andere indeling is inderdaad duidelijker. <i>De alinea's over zelfregulering en convenanten zullen worden ondergebracht in de paragraaf stimulerende instrumenten. De laatste alinea van stimulerende instrumenten wordt ondergebracht bij financiële instrumenten.</i>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
168	BK 9.6	48	Aangegeven moet worden wat de onderlinge verhouding is tussen convenant en vergunningverlening.	Het kan zijn dat in een convenant bepalingen worden overeengekomen die vertaald worden in vergunningverlening. Daarover zijn echter geen algemeen geldende uitspraken te doen. Een en ander is afhankelijk van wat specifiek in een convenant wordt vastgelegd.
169	BK 9.6	80	De stortheffing is niet doelmatig als sturingsinstrument van het LAP, gezocht zal moeten worden naar instrumenten met een directe werking die initiatieven belonen.	In het in het kader van het IBO/MDW door de Erasmusuniversiteit uitgevoerde onderzoek naar de sturingsinstrumenten van het LAP, werd de stortheffing vergeleken met andere mogelijke vormen van sturing en kwam daarbij als meest effectieve uit de bus. Daarbij werd berekend dat met de laatste verhoging per 1-1-2002 een voldoende hoogte werd bereikt om de doelstellingen van het LAP te kunnen realiseren. Zoals in het hoofdstuk instrumentarium aangegeven wordt in het LAP een combinaties van soorten instrumenten ingezet. Ook stimulerende instrumenten zijn daar onderdeel van, met name ter stimulering van preventie en afvalscheiding, als ook ter stimulering van initiatieven van nascheiding en hoogcalorische verbranding.
170	BK 9.6	99	Zaken als het bereiken van een gelijk speelveld, de uitwerkingen van melden en registreren, de financiële zekerheidstelling en de criteria voor vermelding op de lijst van inzamelaars moeten nog uitgewerkt en daarop moet nog aanvullend gereageerd kunnen worden.	Over het bereiken van een gelijk speelveld is bij de beantwoording van de reacties op hoofdstuk 7 ingegaan. De andere aspecten betreffen de besluiten en regelingen op basis van de wijziging van de Wet milieubeheer. Deze zijn nu in voorbereiding en worden in regulier overleg tussen de overheden onderling en tussen de overheden en het bedrijfsleven besproken. Daarna volgt een formeel inspraaktraject voor die besluiten en regelingen.
BK 10 Minimumstandaard				
171	BK 10	70	Het is noodzakelijk een overgangsregeling te maken voor bedrijven die voldoen aan de bestaande minimumstandaarden uit het MJP-GA II.	Aanvragen voor een vergunning dienen door het bevoegd gezag te worden getoetst aan de in het LAP opgenomen minimumstandaard. Indien daartoe aanleiding is, bijv. omdat de vergunning kort na het vaststellen van het LAP wordt aangevraagd en de minimumstandaard aanmerkelijk is gewijzigd, kan het bevoegd gezag bij de vergunningverlening rekening houden met een implementatietermijn. Deze termijn moet worden beperkt tot een periode die noodzakelijk is uit oogpunt van continuïteit.
172	BK 10	75	Er zijn twijfels over de juridische houdbaarheid van minimumstandaarden zolang de specifieke noodzaak in Europees verband niet is aangetoond. Juridische grondslag in LAP aangeven voor hanteren van de standaard bij vergunningverlening en toetsing in- en uitvoeraanvragen.	De Wet milieubeheer schrijft voor dat iedere bestuursorgaan bij het uitoefenen van een bevoegdheid met betrekking tot afvalstoffen rekening houdt met het LAP en dus ook met de minimumstandaarden die daarin zijn opgenomen. Het feit dat minimumstandaarden niet Europees zijn vastgesteld, betekent niet dat afzonderlijke lidstaten ze niet mogen vaststellen.
173	BK 10	79	Het LAP remt de ontwikkeling van hogere verwerkingswijzen en de toepassing van hogere minimumstandaarden af. Ook ontbreken zowel een	Deze mening wordt niet gedeeld. Het LAP voorziet in nieuwe initiatieven voor nascheiden, hoogcalorisch verbranden en het met meer rendement verbranden als vorm van verwijderen. Ten behoeve van deze doelstelling om zoveel mogelijk

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
			planning als een impuls die actualisering van minimumstandaarden regelt.	<p>energiewinst uit afval te realiseren wordt in 2002 een stimuleringskader ontwikkeld, gericht op vermeden CO₂- equivalenten tegen marktconforme prijzen. Dit kader moet ertoe leiden dat voorgenomen initiatieven voor verbranding van hoogcalorische stromen ook daadwerkelijk van de grond komen. Afsproken is om begin 2003 een dergelijk stimuleringskader gereed te hebben.</p> <p>Verder is bij het vaststellen van de minimumstandaarden rekening gehouden met de stimulans die uitgaat voor de afvalverwerkingssector tot het verhogen van het milieurendement van de verwerking en de ontwikkeling van nieuwe technieken. Daarnaast worden Wet milieubeheer vergunningen voor de in het Inrichtingen en vergunningenbesluit genoemde afvalbe- en –verwerkende bedrijven afgegeven voor maximaal 10 jaar, juist om te zorgen dat op een bepaald moment een (nieuwe) afvalbeheerwijze die hoogwaardiger is, kan worden voorgeschreven. Hierbij is nadrukkelijk rekening gehouden met het feit dat een bedrijf gedurende een bepaalde periode zekerheid moet hebben over een toe te passen afvalbeheerwijze. Het kan immers niet zo zijn dat een bedrijf moet worden verplicht om zijn proces aan te passen of een andere beheerwijze te gebruiken, op elk moment dat er een betere techniek ontstaat.</p> <p>Verder wordt door programma's als 'Met preventie naar duurzaam ondernemen' en 'Afvalscheiding en afvalpreventie van huishoudelijk afval' ook gestreefd naar een (nog) hoogwaardiger afvalbeheer.</p>
174	BK 10	79	Als er een nieuwe minimumstandaard wordt vastgesteld, moet het bevoegd gezag voor elke bestaande inrichting met de oude standaard bezien of, en zo ja hoe lang de oude standaard nog mag worden toegepast (oordeel per geval en op korte termijn via en actualiseringsbeschikking verbinden aan de bestaande vergunning).	De minimumstandaard is bedoeld om te worden gehanteerd bij vergunningaanvragen. Dit sluit niet uit dat het bevoegd gezag overgaat tot ambtshalve aanpassing van vergunningen, maar een verplichting wordt in het LAP niet beoogd.
175	BK 10	85	Minimumstandaarden moeten voldoende ruimte bieden voor innovatie en toetreding van nieuwe spelers. Ook moeten de standaarden rekening houden met de situatie in het buitenland. Daarnaast zou het bevoegd gezag alleen aanvullende eisen moeten stellen op grond van lokale omstandigheden. Vergunningverlening moet nationaal (en internationaal) verder worden gestroomlijnd.	<p>In het LAP is aangegeven dat bij het vaststellen van de standaarden onder meer rekening is gehouden met milieueffecten, kosten en de consequenties voor in- en uitvoer.</p> <p>Ook is in het LAP opgenomen dat de minimumstandaard is bedoeld als harmoniserend instrument en dat het daarom ongewenst is dat bij vergunningverlening verdergaande eisen worden gesteld dan de in dit LAP opgenomen minimumstandaarden. Dit geldt niet als de aanvraag voor een vergunning zelf voorziet in een verwerkingswijze die verder gaat dan de minimumstandaard.</p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
176	BK 10	99	Er zijn naast de minimumstandaarden geen standaard voorzieningenniveaus opgenomen voor beschermende maatregelen van de milieucompartmenten, alsmede veiligheid en risico. Uniformiteit ontbreekt, dit kan leiden tot willekeur bij stellen van eisen door bevoegd gezag en er kan dus een ongelijk speelveld binnen Nederland blijven of juist ontstaan.	Dergelijke voorzieningen en maatregelen horen niet in het LAP thuis, maar zijn onderdeel van (andere) wet- en regelgeving (bijvoorbeeld Wet milieubeheer, Wet verontreiniging oppervlaktewater) Door deze voor heel Nederland geldende regelgeving wordt juist veel uniformiteit bereikt. Verschillen per provincie of gemeente worden op die manier beperkt tot bepalingen die betrekking hebben op specifieke lokale situaties.
177	BK 10	103	Waarborgen dat er geen concurrentieverstoringen optreden als gevolg van de invoering van minimumstandaarden (standaard moet uniform, gelijktijdig en onder gelijke voorwaarden worden ingevuld om rechtsongelijkheid te voorkomen).	De minimumstandaarden beperken mogelijke concurrentieverstoringen ten gevolge van vergunning voorwaarden, zij het niet op erg korte termijn. Ook zonder minimumstandaarden zouden vergunningen worden verleend op basis van up to date stand van zaken ten aanzien van techniek en kosten.
178	BK 10.3	103	Er worden vraagtekens geplaatst bij het gebruik van LCA's omdat deze niet objectief zijn (vanwege discutabele weegfactoren). In zijn algemeenheid pleit de inspreker voor meer doel- en minder middelvoorschriften.	De LCA methodiek wordt in het algemeen wel als objectief beschouwd. Pas bij het wegen van de scores uit de LCA's, als moet worden gekozen welk belang (zwaarte) men aan een bepaald thema hecht, kan het minder objectief worden. Het opnemen van alleen doelvoorschriften lost dit probleem niet op, omdat op een gegeven moment moet worden gekozen welk middel wordt ingezet om dat doel te bereiken en vervolgens moet worden beoordeeld wat de consequenties van dat middel zijn. In de sectorplannen zijn de overwegingen die een rol hebben gespeeld bij het vaststellen van de minimumstandaarden expliciet genoemd. Overigens zal na vaststelling van het LAP een evaluatie plaatsvinden over het gebruik van de LCA's in het MER-LAP en de betekenis ervan voor de minimumstandaarden. Het doel van de evaluatie is onder meer om conclusies te trekken over het toekomstig gebruik van LCA's in het afvalbeheer.
179	BK 10.3	78	LCA methodiek voor verwerking van niet-gevaarlijk afval gaat vrij ver en schiet in veel gevallen haar doel voorbij. LCA methodiek zou facultatief moeten zijn. Verder plaatst inspreker bedenkingen bij het instrument LCA en wanneer de LCA methodiek kan worden toegepast.	De LCA methodiek brengt milieuconsequenties van bepaalde handelingen in beeld. Ook de verwerking van niet-gevaarlijk afval leidt tot milieudruk en het is dan ook niet overdreven om die milieudruk inzichtelijk te maken. Er kan immers bij de verwerking van niet-gevaarlijk afval ook gevaarlijk afval ontstaan. Ter illustratie wordt verwezen naar het eind van de jaren tachtig, toen bleek dat de verbranding van niet gevaarlijk afval in AVI's tot aanzienlijke verontreiniging van de omgeving met dioxinen leidde. Daarnaast zijn de hoeveelheden niet-gevaarlijk afval die moeten worden beheerd vele malen groter dan die van gevaarlijk afval.
180	BK 10.3	70	Het LAP zegt dat bij vergunningverlening geen voorschriften mogen worden opgenomen die verder gaan dan de minimumstandaard. Dit zou op gespannen voet kunnen staan met eigen en Europese wetgeving.	Het LAP zegt dat het uit harmonisatie oogpunt ongewenst is, maar het wordt niet verboden.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
181	BK 10.3	70	Moet na vaststelling van een minimumstandaard de vergunning ambtshalve worden aangepast? In het LAP wordt er (ten onrechte) van uitgegaan dat pas bij wijziging of oprichting aan de minimumstandaard moet worden getoetst	De minimumstandaard is bedoeld om te worden gehanteerd bij vergunningaanvragen. Dit sluit niet uit dat het bevoegd gezag overgaat tot ambtshalve aanpassing van vergunningen, maar een verplichting wordt in het LAP niet beoogd.
182	BK 10.3.1	21, 58	Het hanteren van de LCA bij vergunningverlening moet worden verduidelijkt. Wanneer kan/mag aan een vergunningaanvrager een LCA worden gevraagd? Kan de beoordeling van een vergunningaanvraag met een met de LCA vergelijkbare methode worden uitgevoerd?	Wanneer een vergunning wordt aangevraagd waarbij de minimumstandaard wordt gehanteerd, is een LCA niet nodig. Immers de resultaten van een dergelijke LCA zijn reeds betrokken bij het vaststellen van de minimumstandaard. Indien van de minimumstandaard wordt afgeweken, dan dient met behulp van een LCA te worden aangetoond, dat de aangevraagde be/verwerkingstechniek tenminste even hoogwaardig is als de minimumstandaard. De toe te passen LCA-methode dient dezelfde te zijn als de methode die bij het onderbouwen van de minimumstandaard is toegepast. Met "dezelfde methode" wordt in dit kader bedoeld dat in ieder geval dient te worden gekeken naar dezelfde milieuthema's, dat dezelfde normalisatiewaarden moeten worden aangehouden, dat dezelfde weegvormen en weegfactoren moeten worden gehanteerd, dat eenzelfde wijze van alloceren van emissies moet worden aangehouden enz. Het is echter vanzelfsprekend wel mogelijk om, wanneer nieuwe inzichten of gegevens daar aanleiding toe geven, gemotiveerd met aangepaste emissies of rendementen te werken.
183	BK 10.3.1	48	Gelet op het MER moet in het definitieve LAP worden opgenomen dat bij een (vergunningaanvraag met) LCA de beoordeling op alle thema's noodzakelijk is en blijft.	<i>Deze inspraakreactie wordt onderschreven. In het LAP zal dit worden opgenomen.</i>
184	BK 10.3.1	48	Hoe moet bij toetsing van een initiatief aan de minimumstandaard worden omgegaan met weegfactoren? Is een bepaalde set weegfactoren doorslaggevend en kan vergunning worden verleend als bij ten minste één set weegfactoren het initiatief ten minste even hoogwaardig blijkt te zijn als de minimumstandaard?	In de 'Toelichting op de sectorplannen' is aangegeven dat bij een vergelijking van een verwerkingsoptie met de minimumstandaard door een LCA primair de weegvorm waarbij alle LCA-thema's 1 op 1 worden gewogen richtinggevend is. Als een bevoegd gezag een andere weging als uitgangspunt wil nemen voor de vergelijking of doorslaggevend wil laten zijn, dan is sprake van een afwijking van het LAP en de aangegeven afwijkingsprocedure moet worden gevolgd. Overigens zijn hier ook de overwegingen bij het vaststellen van de minimumstandaarden van belang.
185	BK 10.3.2	83	Hoe wordt omgegaan met het wijzigen of invoeren van sturingsvoorschriften bij toeleveranciers/ontdoeners? Aangepaste voorschriften ondermijnen de bestaanszekerheid van verwerkers die de minimumstandaard vertegenwoordigen.	Sturingsvoorschriften zijn bedoeld om te verzekeren dat verwerking plaatsvindt conform de minimumstandaard. Sturing naar een inrichting waar verwerking plaatsvindt volgens een andere, met de minimumstandaard gelijkwaardige, methode behoort eveneens tot de mogelijkheden. Aanpassing van de sturingsvoorschriften vindt over het algemeen plaats bij hernieuwing van de vergunning. De vergunningsvoorschriften kunnen evenwel ook ambtshalve worden aangepast.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
186	BK 10.3.2 BK 10.3.5	83	In het kader van veranderende minimumstandaarden kan ongelijkheid ontstaan als verwerkers sterk uiteenlopende vergunningtermijnen krijgen toebedeeld. Verwerkers die hun installaties in meer dan 10 jaar afschrijven zouden ook een voorbehoud kunnen krijgen voor een vergunningaanpassing in plaats van een aflopende vergunning.	De tijdelijkheid van de vergunningen voor inrichtingen waarin afvalstoffen worden be/verwerkt, is vastgelegd in art. 8.17 van de Wet milieubeheer en niet in het LAP. De tijdelijkheid hangt samen met het feit dat de organisatie van de afvalverwijdering doelmatig en planmatig moet worden aangepakt en regelmatig aan de veranderende omstandigheden moet worden aangepast.
187	BK 10.3.2	99	Kan het bevoegd gezag de maximale vergunningtermijn van 10 jaar zelf inperken en waar moet dat dan op gebaseerd zijn? De huidige formulering leidt tot willekeur en rechtsonzekerheid.	In artikel 8.17, lid 1 van de Wet milieubeheer is aangegeven wanneer de vergunningstermijn tot een periode van ten hoogste 5 jaar kan worden ingeperkt. In enkele sectorplannen is de standaard vergunningstermijn van 10 jaar al ingeperkt tot 5 jaar.
188	BK 10.3.2	99	De relatie tussen inrichtingsvergunningen en inzamelvergunningen ontbreekt (behalve bij gevaarlijke scheepsafvalstoffen, oliehoudende afvalstoffen en kga).	In het LAP is alleen voorzien in een inzamelvergunningplicht voor de afgewerkte olie, klein gevaarlijk afval en scheepsafvalstoffen. Voor andere stromen wordt geen inzamelvergunningplicht ingevoerd. De bedoelde relatie is dan ook niet aan de orde.
189	BK 10.3.2	103	Waarom wordt geen vergunning voor onbepaalde termijn afgegeven? Het bevoegd gezag kan immers de vergunning en/of de voorwaarden ambtshalve aanpassen. Hierdoor wordt de afvalsector geconfronteerd met onzekerheden over innovaties en investeringen.	De tijdelijkheid van de vergunningen voor inrichtingen waarin afvalstoffen worden be/verwerkt, is vastgelegd in art. 8.17 van de Wet milieubeheer en niet in het LAP. De tijdelijkheid hangt samen met het feit dat de organisatie van de afvalverwijdering doelmatig en planmatig moet worden aangepakt en regelmatig aan de veranderende omstandigheden moet worden aangepast.
190	BK 10.3.3	48	Hoe moet worden getoetst en gehandeld als bij een minimumstandaard die uit meerdere stappen bestaat een deel van de verwerking van de afvalstoffen in het buitenland plaats vindt.	Ook dan geldt wat in hoofdstuk 10 van het beleidskader en in de 'Toelichting op de sectorplannen' is opgenomen, namelijk dat door middel van sturingsvoorschriften in de vergunning is verzekerd dat de betreffende afvalstof alle noodzakelijke be- of verwerkingshandelingen doorloopt die tot de minimumstandaard behoren.
191	BK 10.3.4	48	Met het formuleren van toegestane voorbereidingen moet voorzichtig worden omgegaan. Zijn niet noodzakelijke voorbereidingen wel doelmatig? Huidige tekst en sectorplannen geven geen duidelijkheid over welke voorbereidingen wel/niet zijn toegestaan.	Als voorbereidingen noodzakelijk zijn voor de uitvoering van een minimumstandaard, zijn ze in de betreffende sectorplannen opgenomen.
192	BK 10.3.5	48	Er wordt betwijfeld of het juridisch houdbaar is om bij een verwachtingspatroon van beschikbaarheid van een techniek een vergunning korter dan 10 jaar te verlenen.	De inperking van de vergunningstermijn tot een periode van ten hoogste 10 jaar en de daarvoor te hanteren gronden zijn opgenomen in artikel 8.17, lid 1 van de Wet milieubeheer.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
193	BK 10.3.5	103	Inspreker heeft bezwaren tegen het vaststellen van een techniek als minimum-standaard die nog niet in Nederland maar wel in het buitenland operationeel is.	In paragraaf 10.3.5 zijn twee gevallen aangegeven waarin een minimumstandaard kan worden vastgesteld die in Nederland (nog) niet operationeel is. Verwacht wordt dat de door inspreker aangeduide mogelijke problemen zich onder die omstandigheden niet zullen voordoen. Overigens is in het LAP zoveel mogelijk vermeden om technieken die niet in Nederland maar wel in het buitenland operationeel zijn als minimumstandaard vast te stellen.
194	BK 10.4 BK 3.5	83	De mogelijkheid voor het bevoegd gezag tot afwijken komt willekeurig over en mist verwijzing naar milieudoelmatigheid.	In het LAP is aangegeven dat afwijken van het LAP alleen bij zwaarwegende redenen mogelijk is. Dan moet er ook nog eens een afwijkingsprocedure worden gevolgd, met in het uiterste geval een beroepsprocedure door de minister.
BK 11 Energiewinning uit afvalstoffen				
195	BK 11	21, 27, 46, 77, 85, 93	Er zijn twijfels of de termijn voor het beëindigen van het storten van brandbaar afval haalbaar is. Als redenen voor die twijfel worden genoemd de benodigde tijd voor procedures, testen van installaties, ontwikkeling van de markt enz.	De doelstelling is inderdaad ambitieus. In 11.4 en het programmapunt 2 van het uitvoeringsprogramma (22.2) wordt aangegeven dat overheid en bedrijfsleven in het kader van het platform secundaire brandstoffen aan de voorwaarden werken om voldoende verbrandingscapaciteit voor secundaire brandstoffen te realiseren. Daartoe horen kwaliteitsborging, stimuleringsmaatregelen, regulering gericht op een goed investeringsklimaat, de proceduretijd voor vergunningen en de marktsituatie. <i>In een Letter of intent met het bedrijfsleven worden de inspanningen opgenomen om in de planperiode voldoende capaciteit voor nascheiding en hoogcalorisch verbranden te realiseren. Tevens wordt in het LAP aangegeven dat de inzet om zoveel mogelijk energie uit niet herbruikbaar afval te winnen financieel zal worden gestimuleerd door het belonen van vermeden CO2 emissies.</i>
196	BK 11.3	36	Het doel van het onderscheid in bijstoken en meestoken is niet duidelijk. De beschrijving is niet consequent in de verschillende onderdelen van het LAP.	Met de omschrijving van bijstoken en meestoken wordt slechts aangegeven dat er verschillende vormen van inzet van afval in energiecentrales zijn. De gebruikte omschrijvingen in het LAP verschillen niet. Wel zal hetzelfde woordgebruik worden gebruikt.
197	BK 11.3	64	De stookwaarde van afval moet gelden op het punt waar het afval als brandstof de vuurhaard ingaat. Het bepalen van de stookwaarde aan de poort is niet aanvaardbaar.	In principe vindt stookwaardebepaling plaats bij de ingang van de vuurhaard, tenzij een voorbereiding plaatsvindt die integraal onderdeel is van de verbrandingsinstallatie, zoals bij de ARN en de VAM.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
198	BK 11.3	86	Er is geen scenario opgenomen voor als de capaciteit voor de verbranding van hoogcalorisch afval niet wordt gerealiseerd.	<p>Uitgaande van de doelstelling om zoveel mogelijk energiewinst uit afval te realiseren, wordt in 2002 een stimuleringskader ontwikkeld dat voorziet in vergoedingen voor vermeden CO₂-emissies. Dit kader moet ertoe leiden dat voorgenomen initiatieven voor verbranding van hoogcalorische stromen tegen marktconforme prijzen daadwerkelijk van de grond komen. Afgesproken is om begin 2003 een dergelijk stimuleringskader gereed te hebben.</p> <p>Het moratorium op de uitbreiding van capaciteit voor het verbranden van niet gevaarlijke afvalstoffen als vorm van verwijderen wordt 1 juli 2003 opgeheven. De reden daarvoor is dat door het hiervoor genoemde stimuleringskader voor vermeden CO₂-emissies, de markt zich naar verwachting gaat richten op het verbranden met de meeste energiewinst. De diverse voorgenomen initiatieven voor de verwerking van brandbaar restafval (afval dat overblijft na geïntensiveerde afvalscheiding aan de bron) worden dan gerealiseerd, waardoor het storten van dat afval kan worden beëindigd. Dit laatste is een van de hoofddoelstellingen van het LAP.</p> <p>Mocht het nieuwe stimuleringsinstrument niet leiden tot de beoogde realisatie van voorgenomen hoogcalorische initiatieven, dan kan het beëindigen van het storten van het brandbaar restafval alleen worden bereikt door het uitbreiden van de capaciteit voor verbranden als vorm van verwijderen. Door het opheffen van het moratorium wordt dit mogelijk gemaakt.</p>
199	BK 11.3	99	De naam subcoal niet noemen in het LAP.	Het gaat hier puur om een enkel voorbeeld ter illustratie van wat wordt bedoeld met <u>sorteerfracties die ingezet kunnen worden voor hoogcalorische verbranding.</u>
200	BK 11.4.1	64, 96	De rendementseis van 30% voor laagcalorische stromen levert een te grote beperking op voor een economische verantwoorde uitvoering van het <u>convenant.</u>	Het moratorium op de uitbreiding van verwijderingscapaciteit voor het verbranden van niet gevaarlijk afval wordt per 1-7-2003 opgeheven. Dat betekent tevens dat de passages in het LAP over de rendementseis van 30% worden geschrapt.
201	BK 11.4.2	24	Omdat de markt nog niet gereed is voor het verbranden van hoogcalorisch afval moet tijdelijke opslag worden toegestaan van hoogcalorisch materiaal.	<p>In het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen is aangegeven dat afval in afwachting van de nuttige toepassing ervan drie jaar mag worden opgeslagen.</p> <p>In het Platform secundaire brandstoffen zal worden bezien of er situaties zijn waarvoor deze periode te kort lijkt. In dat geval zal in het kader van het Platform en in overleg met betrokken bevoegd gezag, naar oplossingen gezocht worden.</p>
202	BK 11.4.2	65	Een tijdelijke gereguleerde exportmogelijkheid van laagcalorisch brandbaar afval voor initiatiefnemers vervangen door een regeling dat partijen van een R1 installatie gedurende storingen tijdens de opstartfase de mogelijkheid krijgen afval te storten op Nederlandse stortplaatsen.	<p>De ontheffing van het stortverbod voor brandbaar afval is gerelateerd aan de beschikbare verbrandingscapaciteit voor verwijdering. Het zou beleidsmatig onjuist zijn, de mogelijkheden voor ontheffing nu ineens te laten bepalen door de aard van de aanbieder en te beperken tot alleen partijen met een R1 installatie.</p> <p>Zie ook het vorige antwoord over de mogelijkheid om afval op te slaan in afwachting van nuttige toepassing.</p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
203	BK 11.4.2	99	Bij de mogelijkheid voor initiatiefnemers voor nascheiding en hoogcalorische verbranding om tijdelijk afval te mogen exporteren is het onduidelijk of het om hoogcalorische stromen, dan wel ook de laagcalorische fracties gaat.	De uitvoer van hoogcalorische fracties voor nuttige toepassing is altijd toegestaan. De eventuele mogelijkheid van gereguleerde uitvoer is bedoeld voor stromen waarvan nu de in- en uitvoer wordt tegengegaan. Het gaat dus om de laagcalorische brandbare fracties die vallen onder verwijdering en capaciteitsplanning. Overigens zijn de juridische mogelijkheden van een dergelijke gereguleerde uitvoer nagegaan. Dit heeft ertoe geleid dat is besloten om een dergelijke regeling niet in het LAP op te nemen, omdat het juridisch niet mogelijk is om tot een duidelijke afbakening te komen. Dit zou betekenen dat de grenzen voor te verwijderen brandbaar afval geheel en meteen open zouden gaan met alle ongewenste gevolgen voor de huidige verwijderingsstructuur en de gebonden gebruiker van dien. (zie ook hoofdstuk 12). <i>In het LAP wordt de mogelijke gereguleerde uitvoer voor initiatiefnemers geschrapt.</i>
204	BK 11.4.2	4	Eenduidige definities hanteren bij de tijdelijke, gereguleerde uitvoer.	
205	BK 11.4.2	101	Een tijdelijke export van laagcalorisch brandbaar afval voor initiatiefnemers kan aanleiding geven tot veel misbruik.	
206	BK 11.4.3	65, 77	Er moet een duidelijke tekst komen over de positieve stimulering van initiatieven voor hoogcalorische verbranding, als ook inzake de classificatie van hoogcalorisch afval. De subsidiemogelijkheden van het CO2 reductieplan moet weer gericht worden op de inzet van afval	In het platform secundaire brandstoffen worden voor de subsidiemogelijkheden en de classificatie voorstellen gedaan. In overleg met de ministeries van EZ en FIN worden momenteel subsidievoorstellen geformuleerd voor het nieuwe kabinet. Ten behoeve van de doelstelling om zoveel mogelijk energiewinst uit afval te realiseren wordt in 2002 een stimuleringskader ontwikkeld, gericht op vermeden CO2- equivalenten tegen marktconforme prijzen. Dit kader moet ertoe leiden dat voorgenomen initiatieven voor verbranding van hoogcalorische stromen ook daadwerkelijk van de grond komen. Afgesproken is om begin 2003 een dergelijk stimuleringskader gereed te hebben. De activiteiten rond de certificering en normalisering van hoogcalorische stromen zullen medio 2002 tot resultaat leiden <i>De tekst over stimulerende financiële instrumenten en certificering worden in het LAP geactualiseerd.</i>
207	BK 11.4.3	78, 103	Een afschaffing van de REB zal een ongewenst effect geven op het rendement van de energy from waste installaties.	De discussies over de inzet van de REB zijn volop gaande. Er zullen geen oude schoenen worden weggegooid voordat er nieuwe zijn. Met andere woorden: (delen van) de REB zullen niet vervallen voordat er andere stimulerende regelingen zijn. De nieuwe regelingen zouden ook de bezwaren van het bedrijfsleven kunnen ondervangen die men heeft tegen de REB, namelijk dat een fiscale regeling jaarlijks kan veranderen.
208	BK 11.4.3	86	Er wordt wel gepraat over REB, maar de inzet is nog niet aan de orde. Worden er ook andere garanties en beloningen overwogen en zo ja welke.	De REB is in 1996 ingevoerd in de Wet belasting op milieugrondslag (Wbm). Het gaat hier dus niet om mogelijkheden, maar om een bestaande uitvoering van maatregelen. In 11.4.3 zijn daarnaast andere bestaande stimuleringsmaatregelen genoemd. Naast de jaarlijkse aanpassingen van de Wbm worden momenteel ook aan subsidies voor de inzet van hoogcalorisch afval ontwikkeld.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
209	BK 11.4.3	79	De REB voor hogere verwerkingswijzen moet worden uitgebreid, die voor het verbranden met energierterugwinning moet worden afgeschaft.	Voor stimulering van product- en materiaalhergebruik wordt in de REB geen basis gevonden, een uitbreiding van de REB anders dan voor directe energiewinst is niet aan de orde. Een afschaffen van de REB of enig andere vorm van financiële stimulering voor verbranden van afval met energiewinning staat haaks op de milieuwinst die met dit LAP wordt bereikt.
210	BK 11.4.3	102	De bijdrage per gigajoule via de REB is gelijk voor de productie van elektriciteit uit diersoep, mest en windenergie. Gepleit wordt voor een gedifferentieerd tarief, met werkelijk vermeden hoeveelheid CO ₂ als uitgangspunt.	Momenteel wordt de aanpassing van de Wbm voor 2003 voorbereid. Daarnaast wordt in het kader van de doelstelling om zoveel mogelijk energiewinst uit afval te realiseren wordt in 2002 een stimuleringskader ontwikkeld, gericht op vermeden CO ₂ -equivalenten tegen marktconforme prijzen. Dit kader moet ertoe leiden dat voorgenomen initiatieven voor verbranding van hoogcalorische stromen ook daadwerkelijk van de grond komen. Afsproken is om begin 2003 een dergelijk stimuleringskader gereed te hebben.
211	BK 11.4.4	36, 40, 41, 42, 64	Het feit dat rwzi slib in verband met de kwikemissies niet in energiecentrales kan worden ingezet staat nog ter discussie.	<i>De tekst van 11.4.4 wordt aangepast aan de afspraken in het kolenconvenant.</i>
212	BK 11.4.5	35	Voor verbetering energierendement van avi's en een minimaal energierendement van ten minste 30% voor uitbreidingen van avi's is aanvullende stimulering van investeringen in warmtedistributie nodig.	Uitgaande van de doelstelling om zoveel mogelijk energiewinst uit afval te realiseren, wordt in 2002 een stimuleringskader ontwikkeld dat voorziet in vergoedingen voor vermeden CO ₂ -emissies. Dit kader geldt ook voor AVI's.
213	BK 11.4.8	78	Er moet een certificering van de sorteer- en nascheidingsprocessen komen voor de hoogcalorische afvalstromen.	In het kader van het platform secundaire brandstoffen wordt een certificering en normalisering van de hoogcalorische stromen ontwikkeld. Daarin is ook het scheidingsproces betrokken. <i>In het LAP zal een aangepaste definitie van sorteren worden opgenomen welke in overleg met de branche is opgesteld. Een belangrijk element van deze definitie is dat vooraf vast moet staan dat de aanvrager beschikt over faciliteiten om een adequate sortering uit te voeren (sorteerinstallatie).</i>
214	BK 11.5.1	57	Naast emissie eisen, moeten bij verbranding ook eisen gesteld worden aan acceptatie en emissievrachten.	Het stellen van eisen aan de emissies leidt er toe dat de exploitant van een verbrandingsinrichting zelf zal bezien welke stoffen wel en niet kunnen worden geaccepteerd. Bovendien kunnen ook vergunningsvoorschriften dergelijke bepalingen bevatten.
215	BK 11.5.1	36	In het ontwerp LAP wordt te weinig op basis van de uiteindelijk resulterende emissies geredeneerd. Verbranden van afval in een andere installatie dan een AVI kan leiden tot een toename van de emissie van schadelijke stoffen. Inspreker geeft tevens informatie over vergassen.	In het Besluit verbranden afvalstoffen waarmee de Europese richtlijn verbranden wordt geïmplementeerd, worden vergelijkbare emissie-eisen gesteld aan verbranding in energiecentrales en in afvalverbrandingsinstallaties. In het MER LAP is vergassen meegenomen. Uit het MER-LAP blijkt dat het nascheiden en hoogcalorisch verbranden van afval uit het oogpunt van milieudruk beter scoort dan het integraal verbranden in een avi.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
216	BK 11.5.1	69, 98	In het LAP vastleggen dat het optimaal benutten van de energie inhoud van afval milieuhygiënisch niet slechter mag zijn dan verbranding in een avi.	
217	BK 11.5.2	79	Het LAP ontbeert afdoende regels om een solide cascadering van afval zeker te stellen. Door het LAP zal het beleidstekort op het gebied van hogere herverwerking alleen maar toenemen: dan wordt alles laagwaardig verbrand in plaats van hoogwaardige toepassingen. In het LAP moet een cascaderingsverplichting worden opgenomen teneinde steeds een zo hoogwaardig mogelijke verwerking te realiseren.	In het LAP wordt de hier gewenste cascadering vormgegeven met het stellen van minimumstandaarden. Al naar gelang de ontwikkeling van de techniek kunnen minimumstandaarden in de loop van de tijd naar boven worden bijgesteld en in volgende versies van het LAP worden opgenomen. Het LAP kiest in deze voor een ondergrens, aan bedrijven wordt het overgelaten om waar mogelijk een hoger niveau van verwerking te realiseren. Overigens werd in 2000 zo'n 77% van het totale afvalaanbod hergebruikt en slechts 10% werd gestort. Bij dergelijke percentages kan moeilijk van een beleidstekort worden gesproken.
BK 12 Toetsingskader in- en uitvoer				
218	BK 12	103	Verzocht wordt het Nederlandse beleid in overeenstemming te brengen met de uitspraak DaimlerChrysler waarin Europese hof van Justitie bepaalt dat bij export niet mag worden getoetst aan milieuhygiënische criteria (bv emissie-eisen)	Het in Nederland op dit punt gevoerde beleid is in lijn met deze uitspraak. Bij de beoordeling van aanvragen voor uitvoer voor verwijdering of nuttige toepassing wordt niet getoetst aan milieuhygiënische criteria zoals de emissie-eisen die gelden voor de installatie waarin de afvalstoffen in het buitenland verwerkt worden.
219	BK 12	49	Verzocht wordt, conform het MJP GA 2, afvalstoffen van offshore activiteiten te beschouwen als afvalstoffen die vrijkomen op de plaats waar ze aan land komen (ivm EVOA)	<i>In hoofdstuk 12 wordt opgenomen: "Afvalstoffen van offshore-activiteiten worden, voor de regelingen omtrent in- en uitvoer, beschouwd als afvalstoffen die vrijgekomen zijn op de plaats waar deze afvalstoffen aan land komen".</i>
220	BK 12	73, 102	In/uitvoer is in essentie gericht op in stand laten bestaande structuur zonder aandacht voor de te behalen milieuwinst.	Het in/uitvoer beleid is gericht op het bereiken en instandhouden van een hoogwaardig afvalbeheer. Zo zijn er nauwelijks beperkingen aan de in- en uitvoer voor nuttige toepassing. Voor verwijdering ligt dat anders. Om te vermijden dat het Nederlands afval in het buitenland minder hoogwaardig wordt verwerkt (bijvoorbeeld storten van brandbaar restafval) en om te zorgen dat de in eigen land gerealiseerde adequate en hoogwaardige structuur voor de verwijdering in stand blijft, worden beperkingen aan in- en uitvoer voor verwijdering gesteld. Het LAP zegt echter ook dat als er in het buitenland een met Nederland vergelijkbaar voorzieningenniveau is (dat wil onder meer zeggen dat er in het buitenland vergelijkbare milieuwinst wordt behaald) er geen bezwaar is om landsgrenzen op te heffen.
221	BK 12.2	103	Het plaatsen van mengsels van afvalstoffen op de rode lijst wijkt af van de praktijk in andere EU-lidstaten. Er is geen enkel milieuhygiënisch belang mee gediend.	Binnen de Europese Unie wordt overleg gevoerd om voor bepaalde, niet op een lijst genoemde, mengsels van afvalstoffen niet langer de rode lijst procedure te volgen. Hierover is nog geen overeenstemming bereikt. In afwachting daarvan dient voor mengsels die niet onder een code van de groene of oranje lijst zijn te brengen, conform artikel 10 van de EVOA de rode lijst procedure te worden gehanteerd.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
222	BK 12.3	83, 103	Inspanningsverplichting om te voorzien in een eenduidige kennisgevingsprocedure op basis van de EVOA ontbreekt.	De uitvoering van de kennisgevingsprocedure is regelmatig onderwerp van overleg, ook met het bedrijfsleven. Als gevolg van dit overleg worden ook aanpassingen gerealiseerd. Niet wordt ingezien dat het opnemen van een inspanningsverplichting in het LAP hieraan een meerwaarde kan geven.
223	BK 12.4	21, 27, 85	Bezwaar wordt gemaakt tegen het 50% criterium voor nuttige toepassing van afvalstoffen. Gepleit wordt voor het handhaven van het huidige I/U beleid waarbij als uitgangspunt geldt dat de mate van NT in het buitenland minimaal vergelijkbaar moet zijn met die in Nederland.	Het in het MJP-ga vastgelegde beleid komt er, kort samengevat, op neer dat uitvoer ten behoeve van nuttige toepassing wordt toegestaan tenzij in eigen land duidelijk meer nuttige toepassing gerealiseerd kan worden. In het LAP wordt dezelfde lijn aangehouden. In paragraaf 12.4 wordt in dit verband verwezen naar artikel 7, 4 ^e lid onder a van de EVOA waarin wordt aangegeven dat onder bepaalde omstandigheden bezwaar kan worden gemaakt tegen uitvoer voor nuttige toepassing als er in eigen land een hogere mate van nuttige toepassing gerealiseerd kan worden. Anders dan in het MJP-ga wordt in het LAP een invulling gegeven aan het begrip nuttige toepassing. Een dergelijke invulling is nodig om in concrete gevallen te kunnen toetsen of sprake is van nuttige toepassing dan wel verwijdering. Bovenstaande betekent dat ook op basis van het LAP bezwaar tegen uitvoer wordt gemaakt als er in eigen land een hogere mate van nuttige toepassing gerealiseerd kan worden dan in het land van bestemming. <i>Het LAP zal op dit punt worden verduidelijkt.</i>
224	BK 12.4	72	Verwijzing aan slot naar punt c van 12.2 is onduidelijk	<i>De betreffende tekst van het LAP wordt als volgt aangepast; kan worden afgegeven zoals bedoeld onder punt 3 van paragraaf 12.3</i>
225	BK 12.4	78	Ten onrechte wordt door de minister in de praktijk geoordeeld dat bij het terugnemen van afvalstoffen die om technische redenen niet kunnen worden opgeslagen en verwerkt bij de ontvanger, sprake is van sluikhandel. Definitie van sluikhandel in LAP is gewenst	In artikel 26 van de EVOA is de definitie van sluikhandel gegeven. Deze definitie is behoorlijk gespecificeerd. Een nadere afbakening wordt niet overwogen.
226	BK 12.4	103	Een buitenlandse verwerker kan niet aangeven hoeveel % van een partij Nederlands afval nuttig wordt toegepast omdat dit Nederlandse afval tezamen met ander afval wordt verwerkt.	Op grond van artikel 8, lid 6 van de EVOA dient de ontvanger van de afvalstoffen zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk 180 dagen na ontvangst van de afvalstoffen, onder zijn verantwoordelijkheid een verklaring van nuttige toepassing van de afvalstoffen aan de kennisgever en de andere betrokken bevoegde autoriteiten te zenden. Een dergelijke verklaring dient goed te kunnen worden onderbouwd. Uit de omschreven verplichting vloeit niet rechtstreeks voort, dat de afvalstoffen niet tegelijk met andere afvalstoffen kunnen worden verwerkt. In een dergelijke situatie dient de ontvanger echter dermate voorzieningen te treffen, dat hij zijn verantwoordelijkheid voor een waarheidsgetrouwe verklaring van nuttige toepassing waar kan maken.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
227	BK 12.5.2	51	Uitvoer ten behoeve van verbranding (D10) van Nederlands afval naar Duitse avi's moet worden toegestaan. Het leidt tot minder transport en minder storten. Het verbod is in strijd met Europees recht. (verwijzing naar correspondentie met Europese Cie).	De motieven om uitvoer niet toe te staan worden in het LAP (par. 12.5.2.) uitvoerig toegelicht. Gezien de uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen in de zaak DaimlerChrysler is er geen reden om aan te nemen dat het verbod op uitvoer van huishoudelijk afval naar Duitse avi's in strijd is met Europees recht.
228	BK 12.5.2	35, 65, 101	Voornemen om tijdelijk uitvoer van integraal afval ten behoeve van D10 toe te staan aan initiatiefnemers voor nieuwe sorteer- of verbrandingscapaciteit moet geschrapt worden. Redenen: uitvoer leidt tot verdringing Duits afval; juridisch niet goed houdbaar, kan aanleiding geven tot misbruik enz.	De afgelopen maanden heeft een verdere analyse plaatsgevonden van de mogelijkheden om de bedoelde tijdelijke uitvoer toe te staan. Geconcludeerd is dat de juridische basis hiervoor onvoldoende stevig is. Er is een vrij groot risico dat een dergelijke constructie er toe leidt dat alle aanvragen voor uitvoer van huishoudelijk restafval en daarmee vergelijkbaar restafval ten behoeve van verbranding, zouden moeten worden gehonoreerd. Om deze reden wordt afgezien van het creëren van een dergelijke mogelijkheid. <i>De betreffende passage wordt uit het LAP geschrapt.</i>
229	BK 12.5.2	83	Hoe wordt het beschikbaar zijn van de achtervang voor gevaarlijk afval geborgd?	Er is een nutscontract tussen AVR en de Nederlandse Staat in voorbereiding.
230	BK 12.6	52	Er moeten geen beperkingen worden gesteld aan de uitvoer van BSA ten behoeve van sorteren.	Ongelimeerde uitvoer van bouw- en sloofafval brengt het bereiken van de doelstellingen van het Nederlandse afvalstoffenbeleid in gevaar. Het kan er toe leiden dat afval dat geschikt is voor nuttige toepassing in het buitenland wordt gestort.
231	BK 12.6	54	Het in het LAP gemaakte onderscheid tussen gesorteerd en ongesorteerd afval is in strijd met de EVOA	Het onderscheid tussen gesorteerd en ongesorteerd afval wordt gemaakt om te kunnen vaststellen of de voorgenomen overbrenging kan plaatsvinden op basis van een algemene dan wel een individuele kennisgeving. Zie hiervoor paragraaf 12.3 van het LAP. Onder de noemer ongesorteerd bouw- en sloofafval kan een grote variëteit aan componenten vallen. Voorbeelden zijn puin, verpakkingsplastic, hout, gesloopte winkelinterieurs en keukenkastjes. Per partij zal er daarom in het algemeen een grote fluctuatie in fysische en chemische eigenschappen zijn. Dit maakt dat op grond van de EVOA uitvoer op basis van een algemene kennisgeving niet mogelijk is. Residuen en deelstromen van een sorteerproces zijn in het algemeen qua samenstelling meer constant en er bestaat dan ook meer duidelijkheid over het te behalen hergebruikpercentage van de afzonderlijke vrachten.
232	BK 12.6	69	Inzicht in de oorzaken van de toename van de export van afval ten behoeve van sorteren is gewenst.	Aanvragen voor uitvoer van afvalstoffen ten behoeve van sorteren worden aan de volgende drie criteria getoetst: <ul style="list-style-type: none"> • er moet sprake zijn van een handeling van nuttige toepassing. Dit betekent dat van het uit te voeren materiaal na sorteren tenminste 50% nuttig moet worden

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
233	BK 12.6	58, 65, 17, 85	Het 50% criterium is niet handhaafbaar en brengt de continuïteit van het beheer van afvalstoffen in Nederland in gevaar. Sorteerlijnen worden stilgelegd. Uitvoer leidt tot extra storten in buitenland.	toegepast; <ul style="list-style-type: none"> • de mate van nuttige toepassing moet bij uitvoer gelijk of hoger zijn dan in Nederland kan worden gerealiseerd; • de uit te voeren afvalstroom moet constante fysische en chemische eigenschappen hebben om te kunnen worden uitgevoerd op basis van een algemene kennisgeving. <p>Op basis van deze beleidslijn is er in 2001 324 kton afval aan deelstromen en residuen die vrijkomen bij het sorteren van bedrijfsafval en bouw- en sloopafval uitgevoerd ten behoeve van verdere sortering en inzet als nuttige toepassing in Duitsland. Hierbij is sprake van een duidelijke stijging in de loop van het jaar. Ter vergelijking: het overschot brandbaar afval is circa 3.000 kton per jaar.</p>
234	BK 12.6	52, 53, 65, 78, 103	Huidige criterium voor sorteren (4 cm) is niet werkbaar. D10 afval kan met eenvoudige ingrepen worden omgetoverd tot R1 afval.	Volgens de opgaven van de betreffende bedrijven bestaat het uitgevoerde afval voor ongeveer 80% (gemeten als gewogen gemiddelde) uit materialen die na sortering als brandstof dan wel als materiaal nuttig worden toegepast. De overige 20% wordt verbrand (als vorm van verwijderen) dan wel gestort.
235	BK 12.6	24, 53, 103	Voorgesteld wordt het in het LAP opgenomen onderscheid tussen gesorteerd en ongesorteerd afval anders/beter te definiëren. BRBS geeft in inspraakreactie voorzet hiervoor die uitgaat van het principe “voorkomen is beter dan genezen” Voorgesteld wordt hiervoor een actiepoint te formuleren.	(antwoord gaat verder op de volgend bladzijde)
236	BK 12.6	65, 78	Exportvergunning alleen verlenen aan gecertificeerde sorteer en scheidingsbedrijven.	De ontwikkeling die nu optreedt is er een waarvoor de verhoging van de stortbelasting was bedoeld. Een verschuiving van storten naar nuttige toepassing. Het vaak

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
237	BK 12.6	24, 35, 53, 65, 17, 53	Niet duidelijk is of en op welke wijze rekening is gehouden met Duitse wet- en regelgeving op het gebied van sorteren (85% norm) bij het formuleren van het 50% criterium voor uitvoer naar buitenlandse sorteerinrichtingen; Voorgesteld wordt uit te gaan van 85%.	<p>gehoorde argument dat deze uitvoer wordt veroorzaakt door het verschil in storkosten tussen Nederland en Duitsland lijkt niet valide. Slechts een beperkt deel van het uitgevoerde afval wordt gestort (<20%). De financiële prikkel wordt veroorzaakt doordat buitenlandse bedrijven een belangrijk deel van het afval (>80%) tegen relatief lage tarieven nuttig kunnen toepassen en Nederlandse bedrijven deze alleen tegen hoge tarieven kunnen storten.</p> <p>Regelmatig wordt betwijfeld of de werkelijkheid overeenkomt met wat door bedrijven op papier wordt voorgespiegeld. Er wordt gesproken over "illegale praktijken". Afvalstoffen zouden niet bij sorteerbedrijven terecht komen maar rechtstreeks worden doorgestuurd naar stortplaatsen. Ook ongesorteerde stromen zouden worden uitgevoerd. Mede naar aanleiding van deze signalen en een aantal tips heeft de VROM-Inspectie de afgelopen periode controles uitgevoerd. De resultaten hiervan geven geen aanleiding om te concluderen dat er structureel sprake is van illegaal gedrag.</p> <p>Een aantal insprekers stelt voor om voor de afvalstoffen waar het hier om gaat het onderscheid nuttige toepassing/verwijdering niet op 50% maar op 85% te leggen. Dit zou aansluiten bij een Duitse verordening op grond waarvan Duitse afvalscheidingsinrichtingen worden verplicht om uiteindelijk in 2002 85% nuttige toepassing te realiseren. Echter het gaat hierbij niet om een onderscheid tussen nuttige toepassing en verwijdering, maar om een minimumstandaard voor scheidingsinstallaties. Voor al het afval dat deze scheidingsinstallaties krijgen aangeboden moet (op maandbasis) tenminste het in de verordening genoemde percentage nuttige toepassing worden gerealiseerd.</p> <p>Uitvoer op basis van een algemene kennisgeving wordt beperkt tot deelstromen en residuen van sorteerprocessen. Dit roept de vraag op wat een sorteerproces is. Gelet op de inspraakreacties zal de nu in het LAP opgenomen beschrijving van sorteren worden verduidelijkt. De controleerbaarheid en handhaafbaarheid van het gehele proces van aanvraag tot daadwerkelijk uitvoer vormt een belangrijk element van deze beschrijving.</p> <p><i>In het LAP zal een aangepaste definitie van sorteren worden opgenomen welke in overleg met de branche wordt opgesteld. Een belangrijk element van deze invulling is dat vooraf vast moet staan dat de aanvrager beschikt over faciliteiten om een adequate sortering uit te voeren (sorteerinstallatie).</i></p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
238	BK 12.7	21, 27, 70	Er moet ruimte zijn voor afgebakende experimenten m.b.t de uitvoer van brandbaar afval. Euregionale samenwerking moet worden verbreed (preventie, nuttige toepassing)	In het LAP (paragrafen 7.4 en 12.7) wordt hierin voorzien.
BK 13 Afvalpreventie				
239	BK 13	101	Nederland moet (internationaal) voorbeeld functie vervullen door vast te houden aan het systeem van eerst preventie en daarna cascadering. Extra preventie van 2,2 miljoen ton/j is mogelijk. Voorstellen hiervoor worden gedaan.	Preventie is en blijft een van de belangrijkste hoofddoelstelling van het Nederlandse afvalbeleid. De doelstelling die is geformuleerd is ambitieus. Ten opzichte van de in de afgelopen jaren bereikte ont koppeling moet er de komende jaren nog een schepje bovenop (beleidsscenario i.p.v. extrapolatiescenario). Het wordt niet realistisch geacht om deze doelstelling nog eens met 2,2, miljoen ton/j aan te scherpen. Cascadering wordt nagestreefd voor zover op basis van de uitgevoerde LCA's blijkt dat dit milieuhygiënische voordelen heeft. Dit krijgt dan zijn vertaling in de minimumstandaarden.
240	BK 13	21, 27	Gepleit wordt voor een ambitieuzere doelstelling t.a.v. de beperking van de groei van het huishoudelijk afval	Autonome ontwikkelingen, zoals de toename van de bevolking, arbeidsparticipatie van vrouwen en de afname van de gezinsgrootte leiden tot een veranderend consumptie gedrag en een aanzienlijke stijging van de afvalproductie bij huishoudens. De in het LAP opgenomen (beperkte) relatieve ont koppeling betekent dat deze effecten moeten worden gecompenseerd en is daarmee tamelijk ambitieus.
241	BK 13.3.2	101	Onvoldoende duidelijk is hoe reductie van consumenten afval en HDO afval gerealiseerd zal worden. Een subsidieregeling is geen garantie voor een goed resultaat	Om de hoeveelheid afval die vrijkomt bij de sector Handel, Diensten, en Overheid te beperken, worden instrumenten ingezet die uiteenlopen van regulerend tot stimulerend. Genoemd kunnen worden het programma 'Met preventie naar duurzaam ondernemen' en de daarbij behorende subsidieregeling, het programma Schoner Produceren en activiteiten van brancheorganisaties zelf, zoals die van de Vereniging Milieubeheer Kunststofverpakkingen. Preventie bij consumenten zal ten dele moeten worden gerealiseerd langs het spoor van het productenbeleid en ten dele door een op consumenten gericht spoor. Dit laatste krijgt onder meer vorm in het Uitvoeringsprogramma STAP (Stimuleringsprogramma afvalscheiding en afvalpreventie van huishoudelijk afval).
242	BK 13.3.2.	105	Gerichte intensivering van het huidige preventiebeleid bij afvalstromen waar de meeste winst is te behalen, wordt toegejuicht.	Ter kennisname.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
243	BK 13.4	86	De op te stellen uitvoeringsstrategie "Duurzaam Consumeren" moet de mogelijkheid bieden milieu onvriendelijk gedrag van bedrijven en burgers te sanctioneren	De nog op te stellen uitvoeringsstrategie 'Duurzaam Consumeren' heeft betrekking op de rol die andere overheden kunnen spelen bij het bevorderen van activiteiten voor duurzaam consumeren. Gedacht wordt in termen van stimulering. Als zodanig geoorloofde activiteiten van burgers, bijvoorbeeld de aankoop van producten, lenen zich immers niet voor sanctionering.
244	BK 13.4	101	Niet duidelijk is wat er aan preventie richting burgers wordt gedaan aangezien programma Duurzaam Consumeren nog moet worden opgezet.	Het Stimuleringsprogramma afvalscheiding en afvalpreventie van huishoudelijk afval bevat activiteiten om afvalpreventie te bevorderen. Ook de nog op te stellen uitvoeringsstrategie heeft betrekking op afvalpreventie.
245	BK 13.5.1	48	Regulerende maatregelen om preventie en nuttige toepassing te bereiken zijn te beperkt. Voorgesteld wordt op te nemen dat in alle Wm vergunningen aandacht aan preventie geschonken moet worden. Stringentere toepassing van de mogelijkheden van de Wm op het gebied van "verruimde reikwijdte) nodig	Het bereiken van preventie (en afvalscheiding) door gebruik te maken van de 'verruimde reikwijdte' van de Wm is een van de speerpunten van het uitvoeringsprogramma 'Met preventie naar duurzaam ondernemen'. De SAM-bijdrage regeling ondersteunt gemeenten financieel bij het betrekken van preventie (en afvalscheiding) bij het proces van vergunningverlening en handhaving. Een vergunning moet onder meer voorschriften over afvalpreventie bevatten, tenzij dat voor de betreffende inrichting niet relevant is. Dat moet het bevoegd gezag dan aangeven in de considerans van de vergunning. De voorschriften voor afvalpreventie in algemene regels (8.40 amvb's) richten zich rechtstreeks tot de houder van de inrichting. Handhaving daarvan is aan het bevoegd gezag.
246	BK 13.5.2	48	Relatie tussen voorschriften in vergunningen en convenanten (bijvoorbeeld convenanten in het kader van het doelgroepen beleid) is niet duidelijk.	Voorschriften die in vergunningen worden opgenomen, zullen in het algemeen moeten sporen met wat in het kader van convenanten is overeengekomen. Vaak vormen zij een nadere invulling van verplichtingen die bedrijven in het kader van convenanten zijn aangegaan. Zo hebben bedrijven die zijn aangesloten bij het convenant verpakkingen zich verplicht afvalstoffen gescheiden te houden. In een vergunning voor individuele bedrijven kan hieraan een nadere invulling worden gegeven.
247	BK 13.6	58	Niet duidelijk is wat de relatie is tussen de verschuiving van verantwoordelijkheden van de provincies naar het rijk en de extra inzet die provincies kunnen leveren op het gebied van (afval)preventie.	Betreffende zin wordt als volgt verduidelijkt: <i>Door de verschuiving van bevoegdheden van de provincies naar het Rijk, kan op provinciaal niveau personele capaciteit vrijkomen. Deze capaciteit zou kunnen worden ingezet voor de uitvoering van het programma 'Met preventie naar duurzaam ondernemen' en het programma STAP.</i>
BK 14 Afvalscheiding				
248	BK 14.	68	Ten onrechte wordt met geen woord gerept over gescheiden inzameling gevolgd door hergebruik van luiers en incontinentiemateriaal.	In tabel 14.2 wordt incontinentiemateriaal genoemd als een afvalstroom waarvoor geldt dat het redelijk is dat ziekenhuizen enz. de afvalstroom gescheiden houden.
249	BK 14	101	Doelstellingen zijn ambitieus; er zijn echter onvoldoende financiële middelen. SAM 2001 was ruimschoots overtekend	De ruime belangstelling voor de SAM regeling 2001 maakt duidelijk dat veel gemeenten nog mogelijkheden zien tot verbetering van de gescheiden inzameling. De komende jaren wordt daarom ook geld voor dit doel beschikbaar gesteld.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
250	BK 14.2	24	Nascheiden van BA en BSA moet in een gelijkwaardige positie worden gebracht ten opzichte van scheiding aan de bron. Scheiden aan de bron zal eerder remmend dan stimulerend werken op bestaande en nieuwe scheidingsinitiatieven. Voorgesteld wordt een passage op te nemen dat primaire ontdoeners van scheiding aan de bron kunnen afzien, als zij hun afval afvoeren naar een Wm vergunde nascheidingsinstallatie of sorteerbijzorg.	Voor verschillende afvalstoffen geldt dat materiaalhergebruik milieuhygiënisch duidelijk beter scoort dan nuttige toepassing als brandstof. Een voorbeeld hiervan vormen kunststof folies die in grote hoeveelheden in de sector Handel, diensten en overheid vrijkomen. Scheiding aan de bron levert in het algemeen betere mogelijkheden voor materiaalhergebruik op. Zo kunnen de hiervoor genoemde kunststoffolies bij bronscheiding goed als materiaal worden hergebruikt; bij nascheiding is dit veelal niet mogelijk. Om deze reden wordt het voorstel afgewezen.
251	BK 14.2	57	Opnemen dat ook het extra ruimtebeslag dat gescheiden inzameling met zich brengt, moet worden meegewogen (gedoeld wordt op het extra ruimtebeslag bij de primaire ontdoener).	Het extra ruimtebeslag vertaalt zich in kosten. Het aspect kosten is vermeld als een van de afwegingscriteria voor het al dan niet overgaan tot bronscheiding.
252	BK 14.2	57	De suggestie die wordt gewekt dat de lichte ont koppeling van HDO afval een gevolg is van afvalscheiding is niet juist.	<i>Betreffende passage wordt geschrapt.</i>
253	BK 14.2	27, 93 39	LAP is te twijfelend t.a.v. de gescheiden inzameling van GFT afval. Scheidingsgedrag van gft-afval neemt af, door de wijze waarop rijksoverheid en AOO voorlichting voeren.	In het LAP (sectorplan organisch afval) is aangegeven dat gescheiden inzameling van GFT de basisregel is. Omdat gescheiden inzameling van GFT in bepaalde delen van steden redelijkerwijze niet geëist kan worden, voorziet het LAP in de mogelijkheid van deze basisregel af te wijken.
254	BK 14.3	101	Doelstelling GFT is te weinig ambitieus. Praktijk laat zien dat er gemeenten zijn die duidelijk meer halen dan gemiddelde. Gescheiden inzameling moet in stand blijven met het oog op evt. toekomstige optie vergassen/bijstoken.	De in het LAP vastgestelde doelstelling ligt op een iets hoger niveau dan wat momenteel wordt gerealiseerd. Gezien het feit dat er de laatste jaren sprake is van een stabilisatie tot lichte daling zal het de nodige moeite kosten om de LAP doelstelling te halen. Van een weinig ambitieuze doelstelling is dan ook geen sprake.
255	BK 14.3.1	48	Formuleren van acties en doelstellingen voor gescheiden inzameling grof tuinafval en huishoudelijk bouw- en sloofafval noodzakelijk.	Gelet op het feit dat gescheiden inzameling en nuttige toepassing bijna overal al praktijk is, wordt het niet nodig geacht acties en doelstellingen voor deze specifieke stromen te formuleren.
256	BK 14.3.1	71	Ten onrechte wordt gesteld dat blik <u>bijna</u> altijd uit de verbrandingsresten wordt afgescheiden	<i>“Bijna” wordt geschrapt.</i>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
257	BK 14.3.3	27, 93	Problematiek van het zwerfafval wordt onvoldoende onderkend. Gemeenten dienen betere instrumenten aangereikt te krijgen om handhavend op te treden. Voorkomen van zwerfafval dient ook onderdeel te zijn van de uitwerking van producentenverantwoordelijkheid.	In het kader van het convenant verpakkingen III wordt een deelconvenant zwerfafval opgesteld. Het bedrijfsleven, minister van VROM en VNG zijn hierbij partij. De doelstellingen in dit deelconvenant zijn ambitieus. Zo moet het bedrijfsleven zorgdragen voor een afname van het aantal blikjes en flesjes in het zwerfafval met 80% in 2005. Overheid en bedrijfsleven moeten samen zorgen voor een afname van 45% van het overige zwerfafval in hetzelfde jaar. Gemeenten hebben de mogelijkheid om voorschriften voor het voorkomen van zwerfafval op te stellen. De minister laat indien mogelijk instrumenten ontwikkelen die het handhaven van deze voorschriften door de gemeenten vergemakkelijkt.
258	BK 14.4	105	Nadruk bij afvalscheiding ligt op regulering; onvoldoende aandacht aan zelfregulering, stimulering en communicatie.	Aan de betreffende paragraaf zal als een na laatste alinea worden toegevoegd: <i>Afvalscheiding maakt ook onderdeel uit van het uitvoeringsprogramma 'Met preventie naar duurzaam ondernemen'. In dit programma wordt, naast het hier voor genoemde regulerende spoor, ook het stimulerende spoor verder uitgewerkt.</i>
259	BK 14.4.1	70	Passage over verpakkingsafval en kantine afval klopt niet. Deze stromen bevatten juist vaak componenten die goed gescheiden kunnen worden.	De alinea is bedoeld als toelichting op de tabel. Voor papier en karton ligt afvalscheiding altijd in de rede, voor verpakkingsafval en kantineafval hangt het af van de omstandigheden (in een kleine kantine, waar alleen 'koud' wordt gegeten, komt weinig vrij en dan kan de 'redelijkheid' een punt zijn).
260	BK 14.4.1	103	Duidelijke toelichting bij Tabel 14.2 ontbreekt.	Zoals in het LAP is aangegeven geeft de tabel een richting aan. Het is niet mogelijk om te zeggen dat boven de genoemde hoeveelheden altijd gescheiden moet worden gehouden. Als dat zo was, was het immers wel in de wet zelf gezet. Zie ook: brochure van InfoMil 'Afvalscheiding bij vergunningplichtige bedrijven', de informatiebladen behorende bij de 8.40 AmvB's en www.bedrijfsafvalscheiding.nl .
BK 15 Inzamelen				
261	BK 15.1 BK 15.2 BK 15.7	2	Voorstellen om de term 'handelaar' toe te voegen, alsmede een tekstvoorstel voor de omschrijving van een handelaar.	<i>In het LAP wordt overal de passage 'vervoerders, inzamelaars en makelaars' vervangen door 'vervoerders, inzamelaars, handelaars en bemiddelaars'. Ook wordt omschreven wat handelaars zijn.</i> De omschrijving van de term 'handelaar' in het LAP wijkt af van het voorstel dat in de inspraakreactie wordt gedaan.
262	BK 15.1	57	Begrippen makelaar in deze paragraaf en bijlage 3 verschillen.	In de memorie van toelichting (blz. 53) bij het wetsvoorstel structuur beheer afvalstoffen is de volgende omschrijving van een bemiddelaar/makelaar opgenomen: een persoon of rechtspersoon die zonder in het bezit te zijn van de afvalstoffen beroepsmatig voor anderen regelingen treft voor de nuttige toepassing of verwijdering van afvalstoffen. Deze omschrijving wordt in de tekst en in bijlage 3 opgenomen.
263	BK 15.2	48	Het stellen van eisen bij de registratie van vervoerders, inzamelaars en makelaars is voor de eerste twee categorieën dubbelop. Zij moeten al aan eisen voldoen op grond van de wegenverkeerswetgeving	Bij het stellen van eisen aan de registratie van inzamelaars en vervoerders zal nauw worden aangesloten bij de eisen in het kader van het beroepsvervoer over de weg.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
264	BK 15.2	48	Aandacht wordt gevraagd voor de handhaafbaarheid van de registratie van vervoerders etc.	Bij het opstellen van de diverse regelgeving zal uiteraard aandacht worden besteed aan de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van de regeling. Ten aanzien van de registratie van de vervoerders zal dit onder meer gestalte krijgen door de verplichting om op de begeleidingsbrief het registratienummer van de vervoerder/inzamelaar te vermelden.
265	BK 15.2	48	Gevraagd wordt te verduidelijken wat rol en betekenis is van de (bestaande) provinciale lijsten voor inzamelaars en aan welke eisen inzamelaars moeten voldoen in afwachting van nieuwe lijst. Deze hebben geen betrekking op gevaarlijke afvalstoffen.	Op deze vragen is ingegaan in de circulaire over de inwerkingtreding van de Wet milieubeheer (structuur beheer afvalstoffen), die op 27 maart 2002 (kenmerk SAS 2002023240) naar de provincies en gemeenten is verzonden. De circulaire is in de Staatscourant gepubliceerd (4 april 2002, nr. 65). Korthedshalve wordt hiernaar verwezen.
266	BK 15.2	66	Gebruik van provinciale lijsten van inzamelaars tijdens inspraakperiode is discutabel gezien uitspraak RvSt inzake Flevoland vs TLN	
267	BK 15.2	99	Ontbreken van criteria voor vermelding op lijst leidt tot rechtsongelijkheid; aansluiten bij eisen NIWO-vergunning is onvoldoende	
268	BK 15.2	103	Criteria voor vermelding op lijst moeten zodanig zijn dat concurrentievervalsing wordt voorkomen.	Door de landelijke regeling van de criteria voor vermelding op de lijst, die naar verwachting op 1 januari 2003 in werking zal treden, zal er geen concurrentievervalsing optreden.
269	BK 15.3	19, 48	Verplichting tot gescheiden inzameling oud papier en karton ligt (ook) reeds wettelijk vast in hoofdstuk 10 Wm. Tekst verduidelijken ten aanzien van het al dan niet dmv amvb verplichten van gemeenten om zorg te dragen voor actieve gescheiden inzameling van componenten.	In hoofdstuk 10 van de Wm is de verplichting voor gemeenten opgenomen om huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen. Het bevat, behalve voor GFT en grove huishoudelijke afvalstoffen, geen verplichting om andere bestanddelen gescheiden in te zamelen. De gemeenten zijn daartoe overigens wel op grond van artikel 10.21, derde lid, bevoegd. Tevens kan de gemeente bij algemene maatregel van bestuur op grond van de artikelen 10.28 en 10.29 worden verplicht om in de afvalstoffenverordening ten aanzien van bestanddelen van huishoudelijke afvalstoffen voor te schrijven dat deze worden gebracht naar een daartoe beschikbaar gestelde plaats respectievelijk worden ingezameld. Van deze bevoegdheid zal in ieder geval ten aanzien van papier en karton gebruik worden gemaakt.
270	BK 15.3	58	Gevraagd wordt aan te geven welke instrumenten gemeenten kunnen inzetten om gescheiden afgifte van grof tuinafval etc. te bevorderen	Deze instrumenten verschillen niet wezenlijk van de instrumenten die kunnen worden ingezet om gescheiden afgifte van andere componenten te bevorderen: laagdrempelig inzamelsysteem en voorlichting.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
271	BK 15.3	2, 19, 71	Nadelen DIFTAR worden onderbelicht Niet aangetoond is dat Diftar tot minder afval leiden. Bij uitgevoerd onderzoek kon niet worden vastgesteld in welke mate een reductie van het afvalaanbod moet worden toegeschreven aan preventie en ontwijk gedrag	Het LAP geeft kort aan wat de conclusies zijn van onderzoeken naar de invoering van DIFTAR, waarna nadrukkelijk op de onzekerheden wordt gewezen. DIFTAR wordt derhalve neutraal in het LAP behandeld, zonder een waardeoordeel te geven over het instrument. Het is aan de gemeente om voor- en nadelen van de invoering van DIFTAR tegen elkaar af te wegen.
272	BK 15.3	28	Bedrijven waar consumenten hun batterijen kunnen inleveren, worden daarna gestraft als ze moeten betalen als ze de batterijen inleveren bij de gemeente. Inspreker dringt erop aan dat gemeenten alle batterijen kosteloos accepteren.	Zoals door de inspreker wordt aangegeven, heeft de vorige minister van VROM in een brief aan alle gemeenten aangedrongen op kosteloze acceptatie van batterijen. In het volgende periodiek overleg met de inspreker zal deze problematiek aan de orde worden gesteld.
273	BK 15.3	91, 93, 104	Gemeenten kunnen zich niet altijd kosteloos ontdoen van ingezamelde wit- en bruingoed omdat zij kosten maken voor inzameling en opslag. Het is daarom niet vanzelfsprekend dat detailhandel afgedankte apparaten kosteloos kunnen afgeven aan gemeenten. Gratis afgifte geldt alleen bij afgifte aan ROS en niet bij afgifte aan gemeentelijk depot	Als WEB is ingezameld, kunnen gemeenten zich er kosteloos van ontdoen. Zij maken daartoe gebruik van ROSSen, waar producenten het tegen vergoeding komen afhalen. Vooral vanwege de omvang van veel gemeentelijke voorzieningen (ruimte, voorzieningenniveau) is er voor gekozen dat detailhandel in ieder geval bij ROSSen gratis kan afgeven.
274	BK 15.4	2	De meeste bekende afvalbeheerbijdrage is die voor auto's.	Auto's wordt als voorbeeld toegevoegd. <i>'Bekende afvalstoffen waarvoor een afvalbeheerbijdrage is ingesteld, zijn auto's, batterijen en wit- en bruingoed.'</i>
275	BK 15.4	57	Bij inzameling van bedrijfsafvalstoffen door sorteerbebedrijven wordt bronscheiding onvoldoende gestimuleerd. Zowel uit oogpunt van milieu als handhaving is dit ongewenst	Afvalscheiding aan de bron is en blijft ook voor bedrijven het uitgangspunt. Het wordt voorgeschreven in vergunningen en in de 8.40 AmvB's Wet milieubeheer.
276	BK 15.5	9	Door fusies is aantal inzamelaars de afgelopen jaren afgenomen. Uitbreiding van het aantal inzamelvergunningen moet onder strikte condities mogelijk zijn.	De inzamelvergunningen voor KGA zijn gekoppeld aan de gebieden waarvoor een inzamelplicht geldt. Zolang voor elk van de plichtgebieden een inzamelaar de inzamelplicht op zich heeft genomen is er geen aanleiding tot het uitbreiden van het aantal inzamelaars. Indien een plichtgebied vrijvalt kan het bevoegd gezag voor dat gebied een inzamelvergunning afgeven aan een nieuwe of bestaande inzamelaar.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
277	BK 15.5	48	Niet duidelijk is of ook de inzamelvergunningplicht voor gevaarlijke afvalstoffen van inrichtingen waar onderhouds- en herstelwerkzaamheden worden verricht, is komen te vervallen.	De inzamelvergunningplicht vervalt niet voor alle gevaarlijke afvalstoffen van inrichtingen waar onderhouds- en herstelwerkzaamheden worden verricht. Voor drie categorieën afvalstoffen wordt de inzamelvergunningplicht namelijk gehandhaafd: afgewerkte olie, scheepsafvalstoffen en KGA. Onder de laatste categorie vallen bijvoorbeeld verven en lakken in hoeveelheden minder dan 200 kg per afvalstof per afgifte. Deze afvalstoffen komen ook vrij in inrichtingen waar onderhouds- en herstelwerkzaamheden worden verricht. Dit komt naar voren in sectorplan 17. Het Besluit vergunningstelsel inzamelen afvalstoffen is hiervoor het regelgevend kader.
278	BK 15.5	9, 91	Vaststellen van plichtgebieden en beperking aantal inzamelvergunningen bij inzameling kga overbodig. Nieuwe toetreders mogelijk onder stringente voorwaarden	Het vastleggen van plichtgebieden dient als “vangnet”. Elke ontdoener heeft hiermee de zekerheid dat het kga in ieder geval aan een inzamelaar kan worden afgegeven.
279	BK 15.5	21, 58, 70	Noodzaak tot handhaven inzamelvergunningplicht verschillende afvalstoffen is onvoldoende aangetoond	Voor een aantal afvalstoffen is mede na evaluatie, besloten tot afschaffing van het systemen van inzamelvergunningen. Voor specifiek ziekenhuisafval is er op dit moment een goede inzamelstructuur, waarbij het afval gescheiden van het overige ziekenhuisafval afgevoerd wordt naar de ZAVIN. Voor een deel van de olie-water-, slibmengsels, namelijk het deel dat afkomstig is uit olie- en slibafscheidings van inrichtingen waar onderhouds- en herstelwerkzaamheden bestond er een inzamelvergunningplicht. Besloten is om deze plicht met de wijziging van het Besluit vergunningstelsel inzamelen afvalstoffen op te heffen omdat inzamelaars van hetzelfde type afvalstof, waarvoor geen inzamelvergunningplicht bestond gebruikmaken van vergelijkbare afzetkanalen voor de olie- en de slibfractie. Beide typen inzamelaars voeren over het algemeen ook dezelfde bewerkingen uit. Verwacht wordt dat zonder de inzamelvergunningplicht de concurrentie tussen alle inzamelaars en bewerkers van olie-, water- en slibmengself vermoedelijk zal toenemen, met een gunstig effect op de inzameltarieven.
280	BK 15.5	78, 99, 103	Argumenten om inzamelvergunningplicht voor aantal afvalstromen te laten vervallen ontbreken. Voorgesteld wijziging heeft negatief effect op het beheer van de betreffende afvalstoffen. Inzamelvergunningen voor ziekenhuisafval en olie/water/slib mengsels, moet in stand blijven om verwerking volgens minimumstandaard te verzekeren.	
281	BK 15.6	35, 104	In het LAP opnemen dat in ieder geval de voor eindafwerking aan te wenden secundaire bouwstoffen worden uitgezonderd van de beperking van de opslagtermijn van 3 jaar en dat deze bouwstoffen tot het moment van eindafdekking op de stortplaats kunnen worden opgeslagen.	De in het huidige Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen genoemde termijnen van 1 en 3 jaar slaan op inrichtingen die zijn bedoeld voor opslag van afvalstoffen en niet op inrichtingen die zijn bedoeld voor berging van afvalstoffen op of in de bodem (stortplaatsen). Stortplaatsen blijven dus de mogelijkheid houden voor de door de inspreker genoemde langdurige opslag, als die opslag tenminste op grond van de vergunningsvoorschriften is toegestaan.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
282	BK 15.6	13	Gesteld wordt dat de in het ontwerp-LAP opgenomen regelingen met betrekking tot het tijdelijk opslaan en storten van afvalstoffen, voor inspreker zowel uit milieuhygiënisch als uit financieel-economisch oogpunt bezien, ongewenst zijn.	De veronderstelling van de inspreker dat op grond van de huidige tekst van het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen de tijdelijke opslag op eigen terrein op korte termijn zal moeten worden beëindigd, is onjuist. Waar in genoemd besluit wordt gesproken over een inrichting voor de opslag van afvalstoffen worden namelijk bedoeld inrichtingen uitsluitend of in hoofdzaak bestemd voor de opslag van afvalstoffen. Bedrijf van de inspreker is niet als een zodanige inrichting te kwalificeren. De huidige situatie bij inspreker met betrekking tot de tijdelijke opslag van twee omvangrijke monostromen kan ook na het van kracht worden van het LAP worden gecontinueerd. Hoofdstuk 3 van het ontwerp-capaciteitsplan storten biedt daarvoor uitdrukkelijk de mogelijkheid. Anders dan klaarblijkelijk door inspreker wordt verondersteld, is het noemen in dit hoofdstuk van een aantal monostromen (slibs en reject van de papierindustrie en de tarra van de suiker- en zetmeel industrie) niet bedoeld als een limitatieve opsomming van de stromen waarvoor de bedoelde passage geldt. Er bestaat dan ook geen bezwaar om conform de wens van inspreker aan de laatste zin van het derde bolletje toe te voegen "en de hoogoven- en staalindustrie voor historisch oxykalkslik en hoogovengasstof". <i>De betreffende passage van het LAP wordt uitgebreid met dit voorbeeld.</i>
283	BK 15.6	70	Bewaartermijnen voor bewaren voorafgaand aan verwijderen en nuttig toepassen moet ook gelden voor be-/verwerkers van afvalstoffen.	De huidige tekst van het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen voorziet hier niet in.
284	BK 15.6	21, 70	Het zelfstandig bewaren van afvalstoffen moet niet aan iedereen worden overgelaten maar voorbehouden blijven aan inzamelaars en verwerkers van deze afvalstoffen; Huidige lijn wordt onvoldoende gemotiveerd.	Een al te strikte koppeling tussen het bewaren en het inzamelen of verwerken van afvalstoffen is in het verleden erg knellend gebleken. Niet wordt ingezien, dat aan derden geen zelfstandige bewaarvergunning zou mogen verstrekt, indien tenminste de risico's van het onvoorzien beëindigen van de bewaaractiviteit voldoende zijn afgedekt.
285	BK 15.7	28	Bij de uitwerking van het meldings- en registratiesysteem rekening houden met de beheersbaarheid van het meldingssysteem voor specifieke inzamelsystemen.	Bij het vormgeven van het melding- en registratiesysteem wordt aandacht besteed aan specifieke inzamelsystemen, zoals voor batterijen.
286	BK 15.7	48	Verzocht wordt in de regeling voor melden en registreren rekening te houden met het binnen eigen inrichting nuttig toepassen of verwijderen.	De regeling voorziet alleen in transacties van afvalstoffen tussen inrichtingen.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
287	BK 15.7	66	Electronisch melden moet niet worden afgedwongen. Een groot aantal (kleine) bedrijven beschikt nog niet over de juiste automatiseringsmogelijkheden.	Op dit moment wordt een ontwerpbesluit afgifte, ontvangst en vervoer van bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen opgesteld. Uitgangspunt bij dit ontwerpbesluit is onder meer dat de melding elektronisch moet plaatsvinden. In het kader van de procedure van totstandkoming van dit besluit zal zeker aandacht worden besteed aan de vraag of en in hoeverre hierbij rekening kan worden gehouden met de mogelijkheid dat een aantal bedrijven misschien niet over toereikende apparatuur beschikt.
BK 16 Mengen				
288	BK 16	48	Niet duidelijk is of rapport “de verwerking verantwoord” onderdeel is van het LAP. Hetzelfde voor de rapporten waarnaar in paragraaf 16.4.2 wordt verwezen.	Het rapport “De verwerking verantwoord” is formeel geen onderdeel van het LAP. Door verwijzing in het LAP naar het rapport wordt er formeel wel een relatie gelegd. Concreet betekent dit dat bedrijven in hun aanvraag om vergunning voor het mengen van afvalstoffen uitwerking dienen te geven aan de richtlijnen voor het opstellen van acceptatie- en registratieprocedures. Het bevoegd gezag toetst in het kader van de vergunningprocedure de wijze waarop het bedrijf dit heeft uitgewerkt en verbindt daar voorschriften aan. Onder het kopje Algemene bepalingen bij vergunningverlening in de Toelichting bij de sectorplannen is dit nader beschreven. Eenzelfde lijn geldt ook voor het rapport “Verwerking waterfractie gevaarlijke en niet gevaarlijk afvalstoffen” van de Commissie Integraal Waterbeheer.
289	BK 16	53	Voorgesteld wordt het rapport “de verwerking verantwoord” alleen te laten doorwerken op de HOI’s.	Naast de verwerkende HOI’s houden ook andere bedrijven zich bezig met inzameling, opslag en be-/verwerking van gevaarlijke en niet-gevaarlijke afvalstoffen. De uitgangspunten voor het mengen van afvalstoffen zijn van toepassing op alle bedrijven die afvalstoffen mengen. Mede gelet op het belang van een gelijke behandeling en een gelijk speelveld moet voorkomen worden dat de activiteit mengen verschuift naar bedrijven die niet aan deze uitgangspunten hoeven te voldoen.
290	BK 16	53	In het hoofdstuk mengen apart aandacht besteden aan minerale afvalstromen.	In hoofdstuk 16 zijn algemene regels opgenomen voor alle afvalstromen, inclusief de minerale stromen als grond, waterbodem, rioolkolkenlib, etc. Vanwege de vele uiteenlopende processen is in 16.4.2 is geen algemeen geldende en gedetailleerde uitwerking gegeven voor alle mogelijk routes. Uitgangspunt bij de grondreiniging is echter dat te reinigen grond gescheiden moet worden gehouden van andere minerale stromen.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
291	BK 16	53	Wat is de plaats van immobilisatie (mengen om daarvan een product te maken) in de verwijderingsketen?	Bij immobilisatie dient onderscheid gemaakt te worden in thermische immobilisatie en "koude" immobilisatie. Voor wat betreft thermische immobilisatie, bijv. door middel van verglazing, biedt hoofdstuk 16.4.1 het kader om dat te beoordelen. Bij koude immobilisatie vindt geen thermische omzetting plaats van de in de afvalstoffen aanwezige verbindingen. In 16.4.2 is aangegeven onder welke condities het mengen ten behoeve van koude immobilisatie is toe te staan. Zie ook de beantwoording van de inspraakreacties 322 en 323.
292	BK 16	53	Valt thermische grondreiniging onder de definitie van thermische processen?	Thermische grondreiniging is een proces dat zich richt op de verwijdering van de in de grond aanwezige verontreiniging, waarbij niet alle verontreinigingen in de grond volledig worden omgezet. Bij de thermische processen als bedoeld in hoofdstuk 16.4.1 is daarentegen wel sprake van een volledige thermische conversie, waarbij de energetische inhoud in het afval volledig wordt benut. Om die reden valt thermische grondreiniging niet onder de definitie.
293	BK 16	57	Gevraagd wordt of het juist is dat het samenvoegen van een afvalstof met een 'niet afvalstof' aangemerkt moet worden als verwerken (en niet als mengen).	Ook het samenvoegen van afvalstoffen met niet-afvalstoffen wordt beschouwd als een vorm van mengen.
294	BK 16	103	Voorgesteld wordt nu nog geen beleid ten aanzien van mengen vast te stellen.	Het LAP is bij uitstek het kader om het beleid voor de komende jaren vast te stellen, inclusief het beleid voor het mengen van afvalstoffen.
295	BK 16	73, 102	Niet duidelijk is hoe mengen wordt beoordeeld als dit in het buitenland plaatsvindt	Het LAP heeft uitsluitend betrekking op het beoordelen van het mengen in eigen land. Bij overschrijding van de in tabel 16.1 genoemde concentraties is het niet toegestaan dergelijke afvalstoffen te mengen voor inzet in e-centrales en cementovens. Het betreft afvalstoffen die in dat geval verwijderd moeten worden en op die wijze beoordeeld worden bij een verzoek om uitvoer.
296	BK 16	73, 102	Niet duidelijk is of mengen als een handeling van nuttige toepassing dan wel een handeling van verwijdering wordt aangemerkt.	Mengen kan zowel een handeling van nuttige toepassing als van verwijdering zijn.
297	BK 16	77, 103	Niet duidelijk is wat is gedaan met kritiek van Afvalfederatie op de aanbevelingen in het rapport "de verwerking verantwoord"	In de nota van aanpassing bij het rapport "De verwerking verantwoord" is een reactie gegeven op het door de insprekers gegeven commentaar.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
298	BK 16.1	48, 57	Verzocht wordt om verduidelijking van de begrippen opbulken, voorbereiden en mengen. In het LAP wordt steekvast maken met zaagsel ten onrechte als mengen aangemerkt (moet zijn voorbereiden)	De definitie van mengen is opgenomen in bijlage 3. <i>Mengen: het samenvoegen van qua aard, samenstelling en concentraties niet met elkaar vergelijkbare (verschillende) afvalstoffen.</i> Opbulken is een term uit het spraakgebruik zonder wettelijke betekenis; in het spraakgebruik is opbulken een synoniem voor samenvoegen. In het LAP wordt deze term niet gebruikt. Samenvoegen van qua aard, samenstelling en concentraties vergelijkbare (niet verschillende) afvalstoffen wordt gezien als bewaren/opslaan.
299	BK 16.1	58	Verwijzing naar inleiding van hoofdstuk 14 is op zijn plaats.	<i>In de 1^e alinea van de inleiding wordt een korte verwijzing naar hoofdstuk 14 opgenomen.</i>
300	BK 16.2	53	Uitgangspunt zou moeten zijn dat mengen c.q. samenvoegen alleen is toegestaan wanneer dit ten goede komt aan een volgende (procesmatige en) hoogwaardige verwerkingsstap. Huidige uitgangspunt m.b.t. minimumstandaard nodigt juist uit tot mengen.	Een van de uitgangspunten bij het mengen is dat afvalstoffen conform de minimumstandaard verwerkt worden. Voorkomen moet worden dat een van de te mengen afvalstoffen laagwaardiger wordt verwerkt dan de voor die stroom geldende minimumstandaard. Volgens de inspreker nodigt dit uitgangspunt juist uit tot mengen en komt daarbij met het voorbeeld van lichte en ernstig verontreinigde grond. Het mengen van licht verontreinigde grond met ernstig verontreinigde grond is echter niet toegestaan en een uitnodiging tot mengen is dan ook niet aan de orde. Het voorstel van inspreker om mengen alleen toe te staan indien dit ten goede komt aan een volgende hoogwaardige verwerkingsstap roept de vraag op hoe zich dat verhoudt tot de minimumstandaard. Indien separate verwerking conform de minimumstandaard tot eenzelfde resultaat leidt als gemengde verwerking, is dat volgens het hoofdstuk mengen toegestaan. In die zin wordt aan de wens van de inspreker voldaan. De door de inspreker gevraagde nuancering om grond met andere minerale afvalstromen te mengen wordt echter niet gevolgd. Zie ook het antwoord op eerdere inspraakreacties over dit onderwerp.
301	BK 16.2	57	Toevoeging "inzamelaar, een bewerker of een verwerker" aan 1 ^e zin is niet nodig en verwarrend.	Uiteraard dienen ook primaire ontdoeners de afvalstoffen zoveel als mogelijk gescheiden aan te bieden en zal het mengen van afvalstoffen door ontdoeners ook uitdrukkelijk vergund moeten zijn. De primaire doelgroep bij het mengen vormen echter de bedrijven die afvalstoffen inzamelen, bewerken en/of verwerken. Deze bedrijven dienen in hun aanvraag om vergunning uit te werken hoe zij invulling geven aan acceptatie en registratie van de afvalstoffen die zij ontvangen. Dat gaat verder dan de verplichtingen die ontdoeners hebben en om die reden is de tekst niet aangepast.
302	BK 16.2	58	Om nuttige toepassing te bevorderen zal ook de producent (bedoeld wordt ontdoener?) de verplichting opgelegd moeten worden afvalstromen binnen zijn inrichting niet te mengen.	De verplichting tot scheiding aan de bron is opgenomen in de Wm-vergunning van de ontdoener of in de AMvB's op grond van artikel 8.40

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
303	BK 16.2	65	Mengen is niet toegestaan tenzij het expliciet in de vergunning is toegestaan. Niet duidelijk is of de Wm vergunning leidend is of dat de minimumstandaarden leidend zijn. Dit kan bij handhaving tot problemen leiden.	De Wm-vergunning is leidend bij handhaving. Voor afwijking van de minimumstandaard en de wijze waarop daarmee wordt omgegaan bij vergunningverlening biedt hoofdstuk 10 van het LAP het kader.
304	BK 16.2	77	Voorgesteld wordt om, in lijn met de EU-richtlijn 91/689 als uitgangspunt toe te voegen dat mengen alleen kan worden toegestaan voor zover de veiligheid daarmee is gediend	Onder uitgangspunt 1 "Gevaar voor de gezondheid van de mens en nadelige gevolgen voor het milieu" valt mede de door de inspreker bedoelde veiligheid. Het aantal uitgangspunten wordt niet uitgebreid.
305	BK 16.3	57	De term samenvoegen onder 1 moet worden veranderd in mengen. Term samenvoegen definiëren opnemen in bijlage 3 van deel 1	Zie antwoord op nr. 292.
306	BK 16.3	62	Uitwerking van uitgangspunt 3 (voorkomen diffuse) verspreiding is te vaag. Uitwerking in tabel 16.1 voor bouwstoffen ontbreekt.	In tabel 16.1 zijn de maximaal toegestane concentraties genoemd voor het bijstoken van afvalstoffen in bijvoorbeeld e-centrales en cementovens. Bij toepassing in cementovens kunnen de betreffende afvalstoffen naast hun calorische waarde ook nog bijdragen aan de bouwstof cement. Voor wat betreft het produceren van bouwstoffen in cementovens is de uitwerking dus zeer concreet. Voor wat betreft de productie van bouwstoffen via niet-thermische processen is in 16.4.2 aangegeven waaraan de inzet van afvalstoffen in een bouwstof moet voldoen. Op dit moment is dat voor koude immobilisatie niet meer concreet in het LAP uitgewerkt.
307	BK 16.3	62	Verbod op mengen van residuïstromen is te absoluut; als voorbeeld wordt o.a. vliegashoudende kolencentrales genoemd	In reststoffen en residuen van reinigingsprocessen zijn hoge concentraties aan milieugevaarlijke stoffen geconcentreerd. Uitgangspunt blijft dat het mengen van dergelijke stoffen in thermische processen niet is toegestaan. Wel kan in de sectorplannen gemotiveerd van deze regel worden afgeweken, bijvoorbeeld indien de mogelijkheden van hergebruik zwaarder wegen dan de nadelige gevolgen voor het milieu. Voorbeelden hiervan zijn gegeven in de sectorplannen 6 en 7.
308	BK 16.3	77	Mengen zou alleen moeten worden toegestaan ten behoeve van dezelfde vorm van bewerking. M.a.w. mengen van afvalstoffen bestemd voor verwijdering met andere afvalstoffen tot afvalstoffen bestemd voor nuttige toepassing moet niet worden toegestaan.	Het voorstel van inspreker leidt tot forse inperking van de mogelijkheden om afvalstoffen nuttig toe te passen en wordt om die reden niet overgenomen. Weliswaar wordt onderkend dat door menging een zekere normopvulling kan plaatsvinden, waarbij sprake is van enig milieuverlies. Anderzijds kan een verschuiving plaatsvinden van verwijdering naar nuttige toepassing, wat aan te merken is als milieuwinst. Zo kan bijvoorbeeld laagcalorisch afval gemengd met hoogcalorisch afval nuttig toegepast worden. Bij de uitwerking van de uitgangspunten zijn de negatieve gevolgen voor het milieu tot een minimum beperkt. Een meer uitgebreide uitwerking ervan is te vinden in het rapport "De verwerking verantwoord".

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
309	BK 16.3	83, 103	Focus op milieugevaarlijke stoffen bij punt 3 leidt tot onevenredige analysekosten, Herkomstgegevens in combinatie met de overwegingen in punt 1 en 2 volstaan normaal gesproken.	In de acceptatieprocedure kan een vergunninghouder aangeven hoe monsternamen en analyse bij acceptatie van afvalstoffen is geregeld. In de vooracceptatie kan al een goed beeld verkregen worden van de mogelijke aanwezigheid van milieugevaarlijke stoffen in afvalstoffen. In het rapport "De verwerking verantwoord" is concreet aangegeven welke persistente organische verbindingen in dit opzicht als milieugevaarlijk worden beschouwd. Op basis daarvan is de verwachting gerechtvaardigd dat er geen sprake zal zijn van onevenredige analysekosten.
310	BK 16.4	53	Het niet toestaan van mengen van reststoffen en residuen van reinigingsprocessen die door cumulatie hoge concentraties aan milieugevaarlijke stoffen bevatten en het niet toestaan van verwerking van deze reststoffen in thermische processen heeft consequenties voor het beheer van <u>grondreinigingsresidu</u> .	Thermische grondreiniging wordt in het LAP niet gerekend tot de thermische processen als bedoeld in 16.4.1. Zie ook het antwoord bij reactie 286.
311	BK 16.4	57	Kunnen verschillende te storten afvalstoffen met elkaar gemengd worden? Termen organisch stofgehalte en organisch koolstof worden door elkaar gebruikt.	Te storten afvalstoffen die in hetzelfde stortfront of compartiment gestort worden, mogen met elkaar gemengd worden. Voorts is menging mogelijk indien de uitloging van afvalstoffen minder wordt en ook anderszins geen nadelige effecten voor het milieu optreden. De Wm-vergunning dient dit expliciet te vermelden. De term organisch stofgehalte komt uit het MJP-GA II, te bepalen door meting van het gloeiverlies. De term organisch koolstofgehalte heeft betrekking op het bepalen van koolstof waarbij inert koolstof niet wordt meegerekend. Om verwarring te voorkomen is de tekst in het LAP op dit punt aangepast door te stellen dat het gloeiverlies minder bedraagt dan 5 % van het droge gewicht van het materiaal. <i>Dit betekent de volgende aanpassing in 16.4, 1^e alinea:</i> <i>Schrappen: "waarbij de hoeveelheid organische koolstof wordt teruggebracht tot minder dan 3 %.</i> <i>Invoegen: "waarbij het gloeiverlies van het materiaal minder bedraagt dan 5 % van het droge gewicht van het materiaal."</i>
312	BK 16.4	57	Er zijn meer thermische processen dan verbranden als nuttige toepassing en verwijdering. Bv vergassen. Voorgesteld wordt de term verbranden te gebruiken	Onder thermische processen vallen alle processen waarbij de temperatuur voldoende hoog is voor een zo volledig mogelijke thermische omzetting van de ingebrachte afvalstoffen. Naast verbranding vallen onder andere ook vergassing, verglazing, pyrolyse en wervelbedovens onder de definitie thermisch proces.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
313	BK 16.4	60	Thermische verwerking van residuen van grond- en baggerspeciereiniging moet mogelijk blijven	Thermische grondreiniging blijft mogelijk. Dit proces valt binnen het hoofdstuk mengen niet onder de definitie van thermisch proces. Zie ook het antwoord bij de reactie 286 en 304.
314	BK 16.4	63	Het mengverbod voor reststoffen en residuen van reinigingsprocessen is niet logisch. Met de huidige redactie is nuttige toepassing van kolenvliegias of avivliegias als vulstof in asfalt niet mogelijk. Voorgesteld wordt uitzonderingen te laten vervallen	In 16.4 staat dat afwijkingen op de algemene regel dat reststoffen en residuen niet gemengd worden, in de sectorplannen staan aangegeven. In concreto is in sectorplan 6 de nuttige toepassing van vliegias als vulstof mogelijk gemaakt.
315	BK 16.4.1	57	Niet duidelijk is waarop de concentratiegrenzen zijn gebaseerd. Het beleid moet niet alleen voor kolencentrales en cementovens moeten worden geformuleerd. Het verwijderingsrendement verschilt per installatie; als slechter wordt gepresteerd moeten strengere eisen worden gesteld. Dit geldt dan ook voor het mengen.	In paragraaf 16.4.1 wordt kort aangegeven waarop de concentratiegrenzen voor kwik, cadmium, thallium en een aantal persistente organische halogeenverbindingen zijn gebaseerd. Een uitgebreidere motivering is gegeven in het rapport "De verwerking verantwoord". Terecht wordt opgemerkt dat de keuze van een bepaalde route van invloed is op de mogelijkheden om afvalstoffen te mengen. Er wordt binnen de gekozen route (vergelijkbare installaties) geen onderscheid gemaakt in goed of slecht functionerende installaties; uitgangspunt is dat installaties aan hun vergunning moeten voldoen. Voor vergelijkbare installaties gelden vergelijkbare eisen. De tekst wordt op dit punt niet aangepast.
316	BK 16.4.1	58	Voorgesteld wordt niet te verwijzen naar het rapport "de verwerking verantwoord maar deze beleidslijn in het LAP uit te werken. Eventueel als bijlage.	Door verwijzing in het LAP naar het rapport "De verwerking verantwoord" wordt er formeel een relatie gelegd tussen het LAP en het rapport. Gelet op de omvang van het rapport is het niet opportuun dit als bijlage in het LAP op te nemen. Dat geldt ook voor andere onderdelen van het LAP waarvoor het beleid nader is uitgewerkt in regelingen, rapporten, nota's, enz.
317	BK 16.4.1	64	Verbod op inzet rwzi-slib in kolencentrales is onterecht. Het gaat voorbij aan de mogelijkheid om de rookgassen te reinigen. Het maakt de verwerking van dit slib in de vergasser in Buggenum en de nieuwe installatie bij de Eemscentrale onmogelijk.	In het hoofdstuk mengen is geen verbod opgenomen voor de inzet van rwzi-slib in kolencentrales. In sectorplan 5 is als minimumstandaard voor rwzi-slib thermische verwerking (in bijv. energiecentrales) geformuleerd. De tekst op dit punt hoeft dan ook niet aangepast te worden.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
318	BK 16.4.1	64	Het stellen van input eisen bij het mengen t.b.v. voor- of meestoken is in strijd met convenant waarin afspraken zijn gemaakt over emissie-eisen bij kolencentrales. Het past ook niet in de systematiek van het concept-Besluit verbranden afvalstoffen en is gezien de geldende emissie-eisen overbodig.	In het hoofdstuk mengen wordt onderscheid gemaakt in enerzijds afvalstoffen die gemengd mogen worden voor verbranding in installaties die in hoofdzaak bedoeld zijn voor de verbranding van afvalstoffen en anderzijds afvalstoffen die gemengd mogen worden met het oog op bijstoken in andere installaties. Boven bepaalde concentraties mogen afvalstoffen niet gemengd worden voor bijstoken in bijvoorbeeld kolencentrales. Vanuit de afspraken over emissie-eisen worden beperkingen gesteld aan de concentraties en de vracht van bepaalde zware metalen in afvalstoffen die in dergelijke installaties verbrand worden.
319	BK 16.4.1	36	Inspreker stelt voor om afvalstoffen, die vanwege het overschrijden van bepaalde maximaal toegestane concentraties van bepaalde componenten, alleen mogen worden verbrand in een AVI of DTO ook te laten verbranden in installaties die qua emissies vergelijkbaar zijn met AVI's of DTO.	De regels voor het mengen van afvalstoffen in hoofdstuk 16 zijn niet strijdig met (afspraken in) het convenant "Kolencentrale en CO ₂ -reductie". (Zie ook de meer algemene antwoorden op BK.16).
320	BK. 16.4.1	46	Eisen aan de input om de emissies te beperken, zijn nog onbekend in afvalbeleid. Zou het niet meer in lijn zijn met de overige regelgeving om alleen emissie-eisen te stellen.	
321	BK 16.4.1	57, 78	Thermische grondreiniging moet onder de definitie van thermische processen worden gebracht	De temperatuur bij thermische grondreiniging is aanmerkelijk lager dan bij verbranding van afvalstoffen in thermische processen, zodat er geen sprake is van een zo volledig mogelijk thermische omzetting van alle in de grond aanwezige afvalstoffen. Om die reden wordt thermische grondreiniging niet onder de definitie van thermisch proces gebracht.
322	BK 16.4.2	53	Meer nuancerings/duidelijkheid gewenst bij het uitgangspunt dat mengen van licht verontreinigde grond met ernstig verontreinigde grond niet is toegestaan.	Het mengen van licht verontreinigde grond met zwaar verontreinigde grond is op grond van paragraaf 16.4.2 onder 1 niet toegestaan. De grens tussen licht en zwaar verontreinigd is vastgelegd en dient gerespecteerd te worden. Met eventuele meeton nauwkeurigheden is in de toetsingsprotocollen rekening gehouden. Het LAP is niet de plek om de grens tussen licht en zwaar verontreinigd vast te stellen.
323	BK 16.4.2	53	Bij de passage over mengen bij de productie van bouwstoffen wordt voorbij gegaan aan de mogelijkheid van reinigen.	Er zijn diverse technieken om bouwstoffen te reinigen, waarbij niet elke techniek leidt tot verwijdering van de verontreiniging. Bij thermische grondreiniging blijven zware metalen voor het grootste deel in de gereinigde stof achter, terwijl daarentegen bij fysisch-chemische technieken deze metalen wel verwijderd worden en er dus sprake is van reiniging. De mogelijkheid tot reiniging hangt dus vooral samen met de gekozen techniek. De reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van de tekst.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
324	BK 16.4.2	53	De eis ten aanzien van fysische eigenschappen moeten aan een standaard worden gekoppeld, bijv. eisen Rijkswaterstaat voor verdichting enz.	De inspreker merkt terecht op dat het begrip “fysische eigenschappen” ruimte geeft voor misverstanden. Het gaat vooral om de bouwtechnische eigenschappen van de in te zetten stof. Zie verder het antwoord op de volgende reactie.
325	BK 16.4.2	57	Niet duidelijk is wat onder de productie van bouwstoffen wordt verstaan. Wordt toegestaan dat (gevaarlijke) afvalstoffen die niet voldoen aan het bouwstoffenbesluit, alsnog kunnen worden gemengd tot een bouwstof.	Afvallstoffen die afzonderlijk niet voldoen aan de kwaliteitseisen van het Bouwstoffenbesluit (Bsb) mogen niet met elkaar gemengd worden om alsnog aan het Bsb te voldoen. Met de kwaliteitseisen van het Bsb worden de samenstellings- en immissie-eisen in bijlage 2 van het Bsb bedoeld. Voorts is het toegestaan om aan afvalstoffen die aan de eisen van het Bsb voldoen, afvalstoffen die daar niet aan voldoen toe te voegen (te mengen) indien dat voor de fysische en bouwtechnische eigenschappen van de bouwstof noodzakelijk is. Het moet dan wel gaan om het bijmengen van functionele hoeveelheden. Een voorbeeld is het mengen van E-vliegas en hoogovenslakken in cement vanwege puzzolane en hydraulische eigenschappen.
326	BK 16.4.2.	70	Gevraagd wordt aan te geven of niet gevaarlijke afvalstoffen als toeslagstof bij koude immobilisatie mogen worden gebruikt. Zo ja dan stimuleert dit het wegmengen van een groot scala aan afvalstoffen.	Het Bsb geeft aan welke kwaliteitseisen aan een bouwstof gesteld worden. Voor het maken van bouwstoffen kunnen afvalstoffen gebruikt worden die afzonderlijk voldoen aan de eisen van het Bsb dan wel om afvalstoffen in te zetten die vanwege bepaalde eigenschappen als toeslagstof in bouwstof noodzakelijk zijn. Zie ook het antwoord bij inspraakreactie nr. 323. Verwacht wordt dat dit niet leidt tot ongewenste situaties waarbij een groot scala aan afvalstoffen wordt weggemengd.
327	BK 16.4.2	62, 63	Niet duidelijk is waarom bouwstoffen strenger worden behandeld dan brandstoffen terwijl de risico's op diffuse verspreiding bij bouwstoffen kleiner is dan bij brandstoffen. Niet duidelijk is wat bedoeld wordt met de kwaliteitseisen van het Bsb.	Voor het mengen worden in het LAP 3 uitgangspunten geformuleerd en vervolgens wordt gesteld dat de keuze voor een bepaalde route van nuttige toepassing of verwijdering bepalend is voor de mogelijkheden om afvalstoffen te mengen. Een van de uitgangspunten betreft het voorkomen dat mengen leidt tot diffuse verspreiding van milieugevaarlijke stoffen. In die zin worden bouwstoffen niet anders behandeld dan brandstoffen. Bij het inzetten van afvalstoffen voor de productie van bouwstoffen is er reden om zorgvuldig te zijn. Anders dan bij de verbranding is er bij bouwstoffen sprake van een cyclisch proces, waarbij de afvalstof die in de bouwstof is ingezet na een periode van enkele tot tientallen jaren weer vrijkomt. Om te garanderen dat bouwstoffen ook na deze cyclus weer als bouwstof inzetbaar zijn is terughoudendheid bij het mengen van afvalstoffen vereist. De reactie van de inspreker leidt op dit punt niet tot aanpassing van de tekst.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
328	BK 16.4.2	62, 63, 67	Menging van baggerspecie met andere afvalstoffen moet mogelijk zijn om van baggerspecie een bouwstof te kunnen maken.	Paragraaf 16.4.1 geeft aan dat bij de reiniging van grond en bagger deze stromen niet gemengd mogen worden met andere afvalstoffen. De voorkeursvolgorde van verontreinigde grond is vastgelegd in sectorplan 22 voor ernstig verontreinigde grond. De minimumstandaard in het LAP voor ernstig verontreinigde grond is bewerken volgens de meest geëigende methode tot herbruikbare grond die voldoet aan de kwaliteitseisen van het Bsb. Bewerking door toevoeging van andere afvalstoffen, bijvoorbeeld voor koude immobilisatie, is niet toegestaan voor reinigbare grond. Uitsluitend voor niet-reinigbare grond kan menging met andere afvalstoffen toegestaan worden, uiteraard voor zover dat voor die andere afvalstoffen ook in overeenstemming is met het LAP. Deze vorm van mengen wordt in 16.4 niet uitgesloten.
329	BK 16.4.2	58	Verwijzing naar bagger en baggerspecie niet in lijn met hoofdstuk 3 waarin wordt aangegeven dat baggerspecie niet onder reikwijdte van LAP valt.	In hoofdstuk 3 is aangegeven dat op baggerspecie de Wvo en de nota Waterhuishouding van toepassing zijn. Dat geldt voor het baggeren zelf. In het LAP is dan ook geen sectorplan baggerspecie opgenomen en bevat het LAP geen landelijke sturing of capaciteitsplanning voor baggerspecie. Het LAP heeft echter wel betrekking op de vraag wat er met baggerspecie in het afvalstadium moet gebeuren: voorkeursvolgorde, mengen e.d.
330	BK 16.4.2	78, 103	Het mengen van qua samenstelling verschillende partijen verontreinigde grond voorafgaand aan thermische reiniging kan optimaal zijn. Mengen van partijen die afzonderlijk tot eenzelfde eindproduct gereinigd zouden kunnen worden moet mogelijk zijn.	In 16.4.2 is aangegeven dat uitsluitend stromen verontreinigde grond en bagger met naar aard, samenstelling en concentraties vergelijkbare verontreinigingen gemengd mogen worden. De tekst in het LAP wordt als volgt verduidelijkt: <i>Indien aard, samenstelling en concentraties niet geheel vergelijkbaar zijn, maar de afzonderlijke deelstromen met de voorgestane reinigingstechniek tot hetzelfde eindproduct kunnen worden gereinigd, is het toegestaan deze deelstromen te mengen ten behoeve van verwerking via deze reinigingstechniek.</i>
331	BK 16.4.2.1	78	Aangegeven wordt dat mengen van partijen verontreinigde grond alleen is toegestaan als aard, samenstelling en concentraties met elkaar vergelijkbaar zijn. Dit wijkt af van de suggestie die par 16.1 en 16.4.1 wekt dat mengen betrekking heeft op stoffen van verschillende aard.	Onder mengen wordt verstaan het samenvoegen van qua aard, samenstelling en concentraties niet met elkaar vergelijkbare afvalstoffen. Het samenvoegen van vergelijkbare (afval)stoffen wordt gezien als handeling in het kader van op- en overslag. Zie ook eerdere reacties.
332	BK 16.4.2.1	78	Voorgesteld wordt tekst aan te passen over mengen van licht verontreinigde grond met zwaar verontreinigde grond als de licht verontreinigde grond niet voldoet aan de grenswaarde voor hergebruik.	Het mengen van licht verontreinigde grond met zwaar verontreinigde grond is op grond van paragraaf 16.4.2 onder 1 niet toegestaan. Zie ook reactie 315.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
333	BK 16.4.2	48	Verzocht wordt punt 7 op pagina 122 te verduidelijken.	<p>De uitwerking van het mengen op een stortplaats is in hoofdstuk 16 globaal aangegeven. In hoofdstuk 18 is het beleid en de voorkeursvolgorde voor met name C₂- en C₃-afvalstoffen weergegeven.</p> <p>Verschillende C₂-afvalstoffen kunnen gezamenlijk gestort c.q gemengd worden, bijvoorbeeld in een eigen compartiment. Dit geldt ook voor C₃-afvalstoffen.</p> <p>Niet-gevaarlijk afvalstoffen worden altijd gezamenlijk gestort. Het gezamenlijk storten is geen actieve handeling waarbij afvalstoffen gemengd worden.</p> <p>Het is eveneens toegestaan gevaarlijke en niet-gevaarlijke afstoffen, waarvoor de minimumstandaard storten is, te mengen in een proces dat tot doel heeft C₂-afvalstoffen te verwerken tot een geconditioneerde gevaarlijke afvalstof.</p>
334	BK 16 tabel 16.1	57	<p>Fluor is ten onrechte niet opgenomen</p> <p>De waarde voor Hg in de tabel is veel hoger dan de waarden die worden overwogen voor de acceptatie bij kolencentrales</p> <p>Voor PCB's zouden hogere waarden kunnen worden opgenomen omdat deze stoffen in een kolencentrale volledig vernietigd worden.</p>	<p>Fluor wordt voor meer dan 90% als calciumfluoride gebonden in de klinker. Vanuit de filosofie van het mengen is de kans op diffuse verspreiding van fluor klein. In de Regeling verbranden gevaarlijke afvalstoffen is aan de emissie van fluor een beperking gesteld. Gelet op het vorenstaande is er geen noodzaak om fluor in tabel 16.1 op te nemen.</p> <p>Inspreker merkt op dat de waarde voor kwik (Hg) veel hoger is dan de waarden die overwogen worden bij kolencentrales. Opgemerkt wordt dat er 2 zaken spelen, namelijk ten eerste het mengen van afvalstoffen voor nuttige toepassing of verwijdering en ten tweede de toegestane emissies uit bijvoorbeeld kolencentrales.</p> <p>In het hoofdstuk mengen wordt onderscheid gemaakt in enerzijds afvalstoffen die gemengd mogen worden voor verbranding in installaties die in hoofdzaak bedoeld zijn voor de verbranding van afvalstoffen en anderzijds afvalstoffen die gemengd mogen worden met het oog op bijstoken in andere installaties. Boven bepaalde concentraties mogen afvalstoffen niet gemengd worden voor bijstoken in bijvoorbeeld kolencentrales.</p> <p>Ook emissie-eisen leggen beperkingen op aan de concentraties en de vracht van bepaalde zware metalen in afvalstoffen die in dergelijke installaties verbrand worden.</p> <p>De afspraken in het convenant zijn niet in strijd met de regels in het hoofdstuk mengen. Op grond van Europese regelgeving (76/403/EEG) dienen PCB's verwijderd te worden. Nuttige toepassing in een kolencentrale is niet aan de orde.</p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
335	BK 16 Tabel 16.1	73, 78, 102	Niet duidelijk is wat onder EOX wordt verstaan. EOX als indicator is niet toepasbaar. Het LAP geeft geen duidelijkheid over bemonsterings- en analyse voorschriften. Waarde voor PCB's (7 congenen) wijkt af van wat in EU verband gebruikelijk is (totaal).	Het is niet toegestaan een aantal persistente organische verontreinigende stoffen (POP's) nuttig toe te passen. Welke stoffen dit betreft is uitgewerkt in het rapport "De verwerking verantwoord". Indien uit administratief onderzoek blijkt dat dergelijke POP's aanwezig kunnen zijn in de afvalstof, kan de aanwezigheid daarvan via de EOX-bepaling vastgesteld worden. In die zin is de EOX-bepaling indicatief voor de aanwezigheid van dergelijke verbindingen en dus toepasbaar. In het rapport "De verwerking verantwoord" zijn randvoorwaarden voor monsternamen en analyseprocedures opgenomen. In hun aanvraag om vergunning dienen bedrijven uit te werken op welke wijze monsterneming en analyse wordt uitgevoerd. Voorts bevat het rapport een overzicht van een aantal gestandaardiseerde analysemethoden. Voor PCB-houdende olie wordt in het LAP uitgegaan van 0,5 mg/kg/congeneer waarbij 7 congenen genoemd worden. Inspreker vraagt om een PCB-totaal bepaling in het LAP op te nemen. Opgemerkt wordt dat bedrijven voor eigen gebruik uit kunnen gaan van een PCB-totaal bepaling. Voor kennisgeving bij in- en uitvoer als ook in het kader van handhaving wordt echter uitgegaan van 0,5 mg/kg per congeneer.
BK 17 Nuttige toepassing				
336	BK 17	21	Het is gewenst onderzoek uit te voeren naar de behoefte om algemene regels te stellen aan mobiele afvalverwerkingsinstallaties. Hiervoor actiepoint in LAP opnemen	Voor de belangrijkste mobiele verwerking, namelijk het mobiel breken van puin, is een AMvB met algemene regels in voorbereiding. Uitvoering van onderzoek zoals voorgesteld is wel zinvol, maar heeft op dit moment minder prioriteit dan andere acties.
337	BK 17.2.1	58	Aangeven voor welke doelgroepen beleid met betrekking tot afvalscheiding wordt geïntensiveerd.	Met name voor de consumenten en de HDO-sector, zoals op meerdere plaatsen in het LAP is aangegeven.
338	BK 17.3.1	58	De mogelijkheden om een reststof op basis van de criteria als "niet afvalstof" aan te merken zijn beperkt. Er moeten op dat punt geen verwachtingen worden gewekt. Niet duidelijk is wat wordt bedoeld met het opstellen van algemene regels	Voor het aspect afvalstof niet-afvalstof zie het antwoord op de vragen op BK 4.4. Algemene regels vervangen een vergunning en/of specifieke vergunningsvoorschriften. Het Bouwstoffenbesluit is een voorbeeld van algemene regels die gelden als afvalstoffen worden ingezet als bouwstof. Het Bouwstoffenbesluit zegt echter niet dat bij het voldoen aan die regels de vergunningplicht kan vervallen. Het LAP geeft aan dat wordt bezien of een regeling kan worden opgesteld waarin onder meer dergelijke bepaling wel kan worden opgenomen.
339	BK 17.3.1	67	Tekst suggestie voor laatste zin tweede alinea: "daarbij wordt gedacht aan het toepassen van (niet-) afvalstoffen als	De hier genoemde algemene regels zijn bedoeld voor het nuttig toepassen van afvalstoffen. Het tekstvoorstel kan dus niet worden overgenomen.
340	BK 17.3.3	21	Inspreker pleit voor een snelle invoering van de voorgenomen wettelijke regeling inzake de bouwmaterialenbalans.	De regeling treedt naar verwachting in de tweede helft van 2002 in werking.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
341	BK 17.3.3	62	Het aanmerken van het gebruik van afvalstoffen als bouwstof in een stortlichaam als storten heeft negatief effect. Hergebruik van afvalstoffen op stortplaats moet mogelijk blijven.	Bij het bedrijven en het afwerken van stortplaatsen worden materialen gebruikt voor het aanleggen van drainagelagen, gasonttrekkingskanalen, wegen, afdekking enz. Uit een oogpunt van het beperken van het gebruik van primaire grondstoffen verdient het uiteraard de voorkeur hiervoor afvalstoffen te gebruiken.
342	BK 17.3.3	35, 46, 104	Op stortplaatsen nuttig toegepaste gronden en secundaire grondstoffen moeten worden vrijgesteld van de afvalstoffenbelasting. Actiepunt 7.4. niet in lijn met eerder ingenomen standpunt VROM/Fin dat deze afvalstoffen zouden worden vrijgesteld	Voor zover voor deze afvalstoffen een stortverbod geldt, kan het gebruik er van worden toegestaan na het verlenen van een ontheffing van het stortverbod. Een wijziging van het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen is hiervoor in voorbereiding. Op grond van de Wet belastingen op milieugrondslag wordt elke afvalstof die wordt afgegeven aan een stortinrichting geacht te worden afgegeven ter verwijdering en valt derhalve onder de werking van deze wet.
343	BK 17.3.3	63	Het toepassen van afvalstoffen binnen een stortlichaam wordt als verwijdering aangemerkt. Dit mag er in combinatie met minimumstandaarden niet toe leiden dat hergebruik van materialen op stortplaatsen onmogelijk wordt	Binnen het afvalstoffenrecht wordt elke afvalstof die binnen het stortlichaam wordt gebracht, geacht te worden gestort, ongeacht het feit of er noodzakelijke toepassingen mee worden gerealiseerd.
344	BK 17.3.3	67	Als afvalstoffen na bewerking niet langer het predikaat afvalstoffen hebben, moet nuttige toepassing van deze niet-afvalstof op een stortplaats mogelijk zijn. Dit moet worden vastgelegd in de in het LAP genoemde amvb.	Momenteel wordt in overleg met het Ministerie van Financiën gesproken over een aanpassing van de afvalstoffenheffing. Hierbij wordt getracht een heldere en goed uitvoerbare en controleerbare systematiek voor de afvalstoffenheffing op te zetten die het benutten van afvalstoffen voor noodzakelijke voorzieningen in het stortlichaam niet frustreert.
BK 18 Verwijdering				
345	BK 18.2	18	De afzet van materialen die vrijkomen bij nascheiding kan worden beperkt door eisen ten aanzien van voedselveiligheid. Gevraagd wordt dit aan tekst toe te voegen	Deze conclusie is juist. Toevoegen aan de tekst is overbodig. Op de afzet van materialen die vrijkomen bij nascheiding hebben veel meer aspecten dan alleen voedselveiligheid invloed.
346	BK 18.2.1	21, 27, 77, 93	Nieuwe avi-capaciteit met een hoog energierendement (ten minste 30%) niet meer onderwerpen aan capaciteitsregulering.	Uitgaande van de doelstelling om zoveel mogelijk energiewinst uit afval te realiseren, wordt in 2002 een stimuleringskader ontwikkeld dat voorziet in vergoedingen voor vermeden CO ₂ -emissies. Dit kader moet ertoe leiden dat voorgenomen initiatieven voor verbranding van hoogcalorische stromen tegen marktconforme prijzen daadwerkelijk van de grond komen. Het kader geldt ook voor AVI's. Afgesproken is om begin 2003 een dergelijk stimuleringskader gereed te hebben. Dan richt de markt zich op het verbranden met de meeste energiewinst. In die situatie is er geen reden meer om het huidige moratorium op de uitbreiding van verwijderingscapaciteit voor het verbranden van niet gevaarlijk afval te handhaven en dat moratorium wordt dan ook per 1-7-2003 opgeheven. Dat betekent tevens dat de passages in het LAP over de rendementseis van 30% worden geschrapt.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
347	BK 18.2.1	101	Een onderbouwing van de uitzondering op het moratorium voor verwijdering door verbranden (energierendement > 30%) ontbreekt en wat gebeurt er als een dergelijke installatie de 30% niet haalt.	Zie het antwoord op de vorige inspraakreactie.
348	BK 18.2.1	77	In de planperiode van het LAP moet uitgegaan blijven worden van zelfvoorziening bij verwijdering.	Zowel voor storten als verbranden wordt in de planperiode van het LAP uitgegaan van zelfvoorziening. Voor de verwijdering in de vorm van verbranden wordt daarbij de overgang naar een Europese markt voorbereid, die aan de orde is als er een gelijk speelveld met de omringende landen is gerealiseerd.
349	BK 18.2.1	73, 102	Omschrijving verwijderingsstromen waarvoor capaciteitsregulering geldt is onduidelijk.	Het gaat hier om redelijk, ook naar herkomst af te bakenen stromen, waarvoor de afgelopen jaren de D10 verbrandingscapaciteit voor de verwijdering ervan tot stand is gekomen.
350	BK 18.2.1	57	Het aanbod van niet gevaarlijk restafval zal toenemen.	In het prognosedocument voor het afval aanbod is met diverse ontwikkelingen rekening gehouden.
351	BK 18.2.1	104	Bij een eventueel tekort aan brandbaar afval wordt in het LAP het instrument van import van brandbaar afval ingezet en het stellen van maximum en minimum tarieven. Maar dit kan alleen als er sprake van gesloten grenzen.	In het LAP wordt het beleid zo ingezet dat het teveel aan brandbaar afval niet meer gestort hoeft te worden. Van een tekort aan brandbaar afval zal sprake kunnen zijn wanneer de grenzen open gaan in het geval er nog geen sprake is van een gelijkwaardig speelveld. Het beleid is erop gericht om eerst dat gelijkwaardige speelveld te realiseren. In het LAP wordt aangegeven dat dit naar verwachting per 1-1-2006 het geval zal zijn.
352	BK 18.2.1	99	In het LAP is een voorstel opgenomen om via een convenant met de beherende instanties van de afvalverbrandingsinstallaties de capaciteit voor verbranden van huishoudelijk afval zeker te stellen.	Dit is een misverstand. Er wordt in het capaciteitsplan thermische verwerking melding gedaan van een voorstel van de VVAV in deze. Zoals uit de tekst van 18.2.1 blijkt is dit voorstel in het LAP niet overgenomen.
353	BK 18.2.1	101	De capaciteitsplanning voor het verbranden van afvalstoffen dient om preventie en hergebruik te stimuleren. Voor meer marktwerking door openen landsgrenzen en nieuwe capaciteit voor hoogcalorische verbranding is geen reden.	De capaciteitsplanning heeft onder meer tot doel om afval op een andere wijze dan door storten en verbranden te verwerken. Inzet hierbij is dat er in 2006 geen brandbaar restafval meer wordt gestort. Dit draagt bij aan een verbetering van het milieu, mede door de vermindering van de methaanemissie en beperkt ruimtegebruik. Het realiseren van nieuwe verbrandingscapaciteit voor hoogcalorische fracties is hierbij essentieel en draagt mede bij aan de terugdringing van CO ₂ -emissie en daarmee aan het klimaatbeleid. Het opengaan van de landsgrenzen voor het verbranden van niet gevaarlijke afvalstoffen als vorm van verwijderen is aan de orde per 1-1-2006, wanneer er een gelijkwaardig speelveld met de omringende landen is gerealiseerd. <i>In het LAP wordt opgenomen dat voor het verbranden van niet gevaarlijke afvalstoffen als vorm van verwijderen, de landsgrenzen per 1-1-2006 open gaan, wanneer er een gelijkwaardig speelveld met de aangrenzende landen is gerealiseerd.</i>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
354	BK 18.2.1	105	Het terugdringen van het overschot aan brandbaar afval zal meer tijd vergen dan in het LAP wordt voorzien. Daarnaast kunnen andere verwerkingsmethoden zoals het Trocken stabilat de vollast van avi's in gevaar brengen.	De inzet van het LAP is inderdaad ambitieus, maar niet onhaalbaar. De kans dat met een dergelijke ambitieuze doelstelling de vollast van avi's serieus in gevaar komt lijkt niet erg groot. Er wordt bewust ingezet op een diversiteit aan technieken, met name die technieken die volgens de MER in milieu opzicht goed scoren.
355	BK 18.2.2	97	De tekst van 18.2.2 over het aanbod gevaarlijk afval spoort niet met de tekst in het capaciteitsplan thermische verwerking.	Het klopt dat de getallen niet overeenstemmen, echter in beide gevallen is de conclusie dat de verbrandingscapaciteit voldoende is en daar gaat het om. <i>De tekst van 18.2.2 en van het capaciteitsplan worden in overeenstemming gebracht, waarbij de totale beschikbare verbrandingscapaciteit in beeld wordt gebracht.</i>
356	BK 18.2.2	35	Ook aan andere avi's dan AVR en GDA toestemming verlenen voor het verbranden van gevaarlijk afval.	Voor verwijdering in de vorm van verbranding heeft de rijksoverheid een bijzondere verantwoordelijkheid voor de aanwezigheid de continuïteit en de kwaliteit. In 18.2.2 is aangegeven dat bij een te grote capaciteit het waarborgen van de continuïteit van de voorziening in gevaar komt. Uitbreiding van de capaciteit is niet nodig en wordt daarom niet toegestaan.
357	BK 18.2.2	104	De capaciteit voor de verwijdering van gevaarlijk afval door verbranding is ruimer dan het aanbod van dit afval. Daarom zou deze capaciteit ook gebruikt kunnen worden voor andere gevaarlijk afvalstromen en zouden ook andere avi's dan alleen de twee die er nu toestemming voor hebben gevaarlijk afval mogen verbranden.	Het aanbod aan gevaarlijk afval dat in de draaitrommelovens (DTO) moet worden verwijderd, is kleiner dan de DTO-capaciteit. Er worden echter ook andere gevaarlijke afvalstoffen in de DTO verbrand, bijvoorbeeld hoogcalorisch stromen. Dit is onder meer nodig om tot een juiste samenstelling van het te verbranden afval te komen. Uitbreiding van de nu ruime verbrandingscapaciteit voor verwijdering van gevaarlijk afval in de vorm van AVI-capaciteit is gelet op de totale beschikbare capaciteit niet zinvol en zou de bestaande structuur in gevaar brengen.
358	BK 18.3	21,27, 93	Insprekers wensen (meer) aandacht voor blijvende vangnetfunctie van stortplaatsen voor brandbaar afval.	De achtervangfunctie van stortplaatsen wordt op diverse plaatsen in het LAP genoemd (zoals 5.5.1, 5.6 en 18.3).
359	BK 18.3.1	77	Het moratorium op storten moet worden afgeschaft in gebieden waar een krapte is in stortcapaciteit. Op de langere termijn moet het helemaal worden afgeschaft.	De beschikbare capaciteit voor storten is ruim voldoende voor de komende jaren. Het opheffen van het moratorium is niet nodig en als signaal (storten moet zo min mogelijk plaatsvinden) ongewenst. Het uitruilen geeft voor de spreiding van de capaciteit voldoende soulaas.
360	BK 18.3.1	79	Het storten van brandbaar afval moet worden tegengegaan door een hoge prijs, door de hele afvalsector uit te sluiten van marktwerking of door bij ontdoeners eisen te stellen ten aanzien van de toegelaten verwerkingswijzen per afvalsoort.	De stortheffing vormt in het LAP een essentieel instrument waarmee het storten van brandbaar afval tegen wordt gegaan en hoogwaardiger verwerkingswijzen worden gestimuleerd. In feite komt dit geheel tegemoet aan de weergegeven stelling. Het uitsluiten van de hele sector van marktwerking lijkt wat vreemd in een sector die voor 80% door de markt wordt ingevuld. Als bedoeld wordt dat de stortsector moet worden uitgesloten van de markt, dan is dat met het opheffen van de Provinciegrenzen per 1 mei 2002 ook door de praktijk ingehaald. Het stellen van eisen per verwerkingswijze is in het LAP ingevuld met het aangeven van de minimumstandaarden. Een extra eis per ontdoener heeft geen meerwaarde.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
361	BK 18.3.1	35, 105	Voor uitbreiding van de stortcapaciteit kan worden volstaan met uitbreiding op bestaande of te saneren stortplaatsen.	In het capaciteitsplan storten en in programmapunt 7 is opgenomen dat er een plan van aanpak wordt opgesteld voor het realiseren van stortcapaciteit door afgraven en deels nuttig toepassen van oude en in exploitatie zijnde stortplaatsen. Voor de duidelijkheid zal hierover ook een concrete tekst worden opgenomen in hoofdstuk 18. <i>Aan 18.3.1 wordt toegevoegd dat nieuwe stortcapaciteit vooral gezocht zal worden in bestaande en oude stortlocaties door sanering en deels nuttige toepassing van het gesaneerde materiaal.</i>
362	BK 18.3.1	48, 105	Uitruil van stortcapaciteit is gewenst en moet ook binnen een provincie mogelijk zijn.	De mogelijkheid van uitruil is vooral gericht op de spreiding van stortlocaties over het hele land. Uitruil kan evenwel ook binnen provincies het geval zijn.
363	BK 18.3.1	85, 105	Volgens de randstadprovincies zou capaciteitsplanning voor het storten aan de markt overgelaten moeten worden.	Het beperken van de stort van afvalstoffen is een centraal doel van het LAP, daarvoor is de capaciteitsplanning essentieel. Overigens is er een restcapaciteit voor 77 Mton afval, dat is voorlopig meer dan voldoende. Daarnaast wordt er capaciteit gerealiseerd door het afgraven en deels nuttig toepassen van oude stortplaatsen en geeft uitruil perspectief vanuit het oogpunt van spreiding.
364	BK 18.3.2	8	Er moeten duidelijke en objectieve criteria worden vastgelegd wanneer een te storten afvalstof een C1-afvalstof is.	Het is juist dat voor een goede afbakening de verouderde omschrijving van C1-afvalstoffen aanpassing zou behoeven. In de Europese Unie vinden echter ontwikkelingen plaats met betrekking tot de voorschriften voor het storten van afvalstoffen, die er toe kunnen leiden dat het begrip C1-afvalstoffen binnen afzienbare termijn kan vervallen. Aanpassing op dit moment wordt dan ook niet opportuun geacht.
365	BK 18.3.2	48	Aangeven op welke sectorplannen bedoeld wordt bij de C1 afvalstoffen.	<i>Voorbeeldgewijs zal een aantal betreffende sectorplannen worden genoemd in 18.3.2.</i>
366	BK 18.3.3	79	De zelfvoorziening voor storten zou losgelaten moeten worden omdat het de vraag is of andere Europese landen tegen de Nederlandse stort beschermd moeten worden als ze dat zelf niet willen.	De zelfvoorziening berust op de Europese kaderrichtlijn afvalstoffen die stelt dat Europa wat storten betreft zelfvoorzienend moet zijn en de lidstaten het kunnen zijn. Het principe wordt door de meeste landen zo ook gehanteerd. Nederland hanteert het als een ethisch principe dat elk land voor het niet herbruikbare en niet brandbare afval zelf een oplossing moet realiseren.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
367	BK 18.4	6, 7, 15, 47, 49, 69, 80, 96, 98	<p>Diverse insprekers hebben gereageerd op het LAP beleid voor opbergen in de diepe ondergrond. Opmerkingen die worden gemaakt, zijn: het beleid is strijdig met de al jarenlang toegestane praktijk, het beleid wijkt af van of doorkruist de inhoud en intenties van andere (bestaande) beleidskaders en regelingen (zoals Mijnbouwwet), in het buitenland wordt een andere beleid gehanteerd zodat er voor Nederlandse bedrijven een concurrentie nadeel optreedt, het beleid laat geen ruimte meer voor een zorgvuldige milieu- en economische afweging, het beleid is slecht gemotiveerd en gecommuniceerd en het beleid ontbeert een samenhangende afgestemde afweging. Enkele insprekers vragen om een MER of een analyse van de samenhang tussen internationale richtlijnen, nationale wetgeving en het LAP.</p>	<p>Naar aanleiding van de inspraakreacties wordt de tekst van het sectorplan als volgt gewijzigd:</p> <p>“Bij het boren naar en het winnen van delfstoffen (zoals aardolie, aardgas en zout) wordt gebruik gemaakt van zogenaamde “mijnbouwhulpstoffen” (zoals boorvloeistoffen, corrosieinhibitoren, zuurstofbinders, anti-hydradanten, doodpompvloeistoffen, putstimulatievloeistoffen enz.).</p> <p>Mijnbouwhulpstoffen zijn stoffen die niet uit de diepe ondergrond afkomstig zijn en er daarom in principe niet in thuishoren. Ze verontreinigen bovendien het formatie- en productiewater. Het gebruik en het in de diepe ondergrond brengen van deze mijnbouwhulpstoffen dient derhalve zoveel als mogelijk te worden vermeden en/of beperkt. Om die reden mag alleen formatiewater/productiewater waaruit zoveel als redelijkerwijs mogelijk is (ALARA), de mijnbouwhulpstoffen zijn verwijderd, in de diepe ondergrond worden teruggevoerd. Dit betekent dat alleen formatie/productie water dat slechts geringe, niet redelijkerwijze af te scheiden (ALARA) mijnbouwhulpstoffen bevat, in de diepe ondergrond mag worden geïnjecteerd.</p> <p>Bij de winning en verwerking van pekels tot zout (natriumzouten, magnesiumzouten en andere) ontstaat in sommige situaties gips als nevenproduct. Dit gips, dat in hoge mate vergelijkbaar is met het gips dat ter plaatse in de diepe ondergrond voorkomt, wordt al jaren teruggevoerd in de cavernes waaruit de pekels gewonnen is ter stabilisering van de cavernes en ter beperking van bodemdaling. Het terugvoeren in zoutcavernes van gips, ontstaan als nevenproduct van zoutwinning, blijft toegestaan.”</p>
BK 19 Monitoring				
368	BK 19	27, 93	<p>Er moet een uniform en gestroomlijnd monitoringsysteem komen binnen de landsgrenzen. Het Limburgse systeem ANKER zou voor heel Nederland beschikbaar moeten komen. Ook moeten er financiële middelen komen om iedere gemeente een volledig operationeel systeem aan te bieden.</p>	<p>Hoofdstuk 19 van het LAP voorziet in een centrale rol van het bureau AOO bij monitoring, een centrale afvaldatabank en een landelijk Platform Monitoring Afvalstoffen. Dit, tezamen met de in paragraaf 19.2 opgenomen uitgangspunten, dragen bij aan het tot stand brengen van een uniform monitoringsysteem op macro-niveau in Nederland.</p> <p>Uniformering van monitoring op gemeentelijk niveau is onderwerp van studie in het programma STAP. Dit programma is onder meer gericht op het verbeteren van het inzicht binnen de gemeenten over afvalproductie en (gescheiden) inzameling en op het mogelijk maken van benchmarking tussen gemeenten.</p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
369	BK 19	48	De daadwerkelijke mate van nuttige toepassing monitoren, dus niet alleen de totale stroom die wordt bewerkt ten behoeve van nuttige toepassing.	Doordat ook industriële afvalstoffen worden meegenomen in de monitoring, wordt in het totaal plaatje ook rekening gehouden met de uitval bij be- en verwerking ten behoeve van nuttige toepassing. Ook bij afzonderlijke afvalstoffen wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met uitval, al is dat niet altijd mogelijk. Daarom zijn er zowel doelstellingen voor gescheiden inzameling als voor nuttige toepassing.
370	BK 19	85	Worden relevante ontwikkelingen op (inter) nationaal niveau en de mogelijke invloed van voorstellen voor wet- en regelgeving (zoals 'Markt en overheid' en 'Met recht verantwoordelijk') meegenomen bij de monitoring?	Ja, de monitoring richt zich niet alleen op afvalhoeveelheden, maar ook op de uitvoering van actiepunten en op externe ontwikkelingen.
371	BK 19	103	De coördinerende rol bij monitoring niet bij het AOO leggen, maar bij het ministerie van VROM. Dit omdat het AOO ook onderzoek gaat doen naar inzamelcontracten voor huishoudelijk afval en daarbij de gemeentelijke diensten betrekken. Hierdoor krijgen de gemeentelijke diensten inzage in commercieel gevoelige informatie die private bedrijven ontberen.	Gegevens over de financiële huishouding van gemeenten, zoals inzamelcontracten die door gemeenten worden afgesloten, zijn openbaar en kunnen door elke partij bij de gemeenten worden opgevraagd en ingezien. Er is dus geen sprake van informatie die private partijen ontberen. Het betrekken van de gemeentelijke diensten bij het AOO onderzoek heeft tot doel om informatie te verkrijgen, niet om exclusief met hen de resultaten te delen. Nog afgezien van het hiervoor staande is niet duidelijk wat de relatie is tussen het genoemde onderzoek en de coördinerende rol van het bureau AOO bij monitoring en waarom een eventuele relatie er toe zou moeten leiden dat het ministerie van VROM de coördinatie van de monitoring moet hebben. Daarom blijft de coördinerende rol bij monitoring bij het bureau AOO.
372	BK 19.2	57	Niet alleen monitoringgegevens moeten betrouwbaar zijn, maar ook brongegevens.	Brongegevens zijn ook monitoring gegevens, dus het betrouwbaarheids criterium slaat ook op de brongegevens.
BK 20 Handhaving				
373	BK 20	101, 105	Voor een betere uitvoering van het beleid is het van belang dat de lagere overheden de taak van de handhaving beter gaan uitvoeren. Hoe kan dat gegarandeerd worden. Hierbij is ook een verbetering van het tweede lijns toezicht nodig	De in het hoofdstuk handhaving aangegeven op te richten overlegstructuren, maatregelen en onderzoeken zijn op een verbetering van de handhaving gericht. Daarnaast kan ook gewezen worden op de recente oprichting van de VROM-inspectie en de verbetering van de handhaving mede in relatie met de andere overheden, die daarmee gepaard gaat. In de halfjaarlijkse voortgangsrapportages milieuhandhaving wordt op de actuele acties ter verbetering van de milieuhandhaving ingegaan, daarbij zijn ook acties op het gebied van de handhaving van het afvalbeheer aan de orde, zoals rond de handhaving van de in- en uitvoer (EVOA).

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
374	BK 20	46	Met een toename in de complexiteit van de regelgeving moet zorggedragen worden voor een handhavingsorganisatie die zowel qua menskracht als in gedrag, toegesneden is op de nieuwe situatie.	In 20.4, 20.5 en 20.6, als ook in programmapunt 3 van het uitvoeringsprogramma (22.2) zijn acties opgenomen gericht op een direct overleg tussen beleid, vergunningverlening en handhaving. Daarbij is ook in een regulier overleg met het bedrijfsleven voorzien. Daarnaast zijn, zoals in het hoofdstuk handhaving is beschreven, in 2001 twee projecten gestart om de kwaliteit van de handhaving van het milieubeleid in het algemeen en het afvalbeleid in het bijzonder te verbeteren. Bovendien zijn daar twee onderzoeken, die gezamenlijk met het ministerie van Justitie worden opgepakt, aan toegevoegd die specifiek op de handhavingsaspecten van dit LAP zijn gericht.
375	BK 20	47	In het hoofdstuk handhaving kan meer aandacht besteed worden aan de samenwerking tussen handhavende instanties. Op gebied van communicatie tussen instanties kan in deze nog veel verbeterd worden. De betrokkenheid van lagere overheden bij de handhaving zou positiever kunnen worden verwoord.	Rode lijn in het hoofdstuk handhaving is de verbetering van ketentoezicht (20.3) en de samenwerking bij de handhaving (20.4). Daarbij wordt met name ingegaan op de regionale samenwerkingstructuren waarin toezichthoudende en opsporingsinstanties samenwerken. Ter verbetering van de communicatie worden een tweetal nieuwe gestructureerde overleggen tussen beleidsmakers, vergunningverleners en handhavers, als ook een apart met het bedrijfsleven ingesteld.
376	BK 20	103	De handhaving moet meer gericht worden op de daadwerkelijke milieu effecten en minder op procedurele aspecten. Er is daarbij meer overleg tussen handhavers en bedrijfsleven nodig. In dit kader wordt gepleit voor een verplicht stellen van de oplevering van vergunningen.	Naast het beschrevene in het hoofdstuk handhaving van het LAP kan in deze ook verwezen worden naar de halfjaarlijkse voortgangsrapportages milieuhandhaving waarin diverse verbeteringsacties, ook voor het afvalbeheer staan verwoord. In het LAP is daarnaast een op te richten overleg tussen handhavers, vergunningverleners en bedrijfsleven aangekondigd. Het bedrijfsleven is hiervoor reeds een jaar geleden uitgenodigd.
377	BK 20	48	In het hoofdstuk handhaving ook ingaan op toezichtsplannen, administratief toezicht en selecteren probleembedrijven.	Het selecteren van probleembedrijven komt in het hoofdstuk aan de orde. <i>In 20.2 worden voorbeeldgewijs ook vormen van toezicht op provinciaal niveau zoals toezichtsplannen en administratief toezicht opgenomen.</i>
378	BK 20	57 85	Het handhavingsbeleid zal verder geconcretiseerd moeten worden door tegengaan versnippering en regionalisering van integraal milieutoezicht. Handhaving nationaal (en internationaal) verder stroomlijnen, meer aandacht schenken aan ketentoezicht..	Genoemde aspecten van handhaving zijn onderdeel van de in het hoofdstuk handhaving aangegeven onderzoeken ter verbetering van de milieuhandhaving, de aangegeven regionale samenwerkingsverbanden, de nieuw in te stellen overleggen en de specifiek op de handhaving van het LAP gerichte maatregelen.
379	BK 20.2	58	Minister van VROM is ook bevoegd gezag voor bepaalde inrichtingen. Dat aangeven bij de bevoegdheden bij handhaving (tweede alinea, eerste zin).	In het LAP wordt opgenomen: <i>Op grond van bijlage II bij het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer is de Minister van VROM bevoegd gezag voor (kortweg) defensieinrichtingen en GGO-laboratoria. Op grond van artikel 18.2 Wet milieubeheer is de Minister van VROM tevens handhaver voor deze inrichtingen.</i>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
380	BK 20.4	58	In handhavingsonderzoek ook de benodigde capaciteit meenemen	De capaciteit van de handhaving is expliciet onderdeel van het onderzoek.
381	BK 20.4	58	In laatste zin op blz 145 'grotendeels' toevoegen.	<i>In de laatste zin op blz 145 wordt "grotendeels" toegevoegd.</i>
382	BK 20.5.1	57, 66, 83	Het handhavingsbeleid van de EVOA dient te worden uitgebreid. Een effectieve samenwerking met de branche organisaties kan leiden tot een vermindering van het aantal illegale transporten. De handhaving moet meer gericht worden op de hele verwijderingsketen.	Momenteel wordt het handhavingsbeleid voor de EVOA nader uitgewerkt. <i>Paragraaf 20.5.1 zal op basis hiervan worden aangevuld. Daarbij wordt ook overleg met de branche organisaties betrokken.</i>
383	BK 20.5.3	48	Gesuggereerd wordt dat de minimumstandaard in de vergunningen moet worden opgenomen of daarin vertaald worden.	In 20.5.3 staat dat de minimumstandaard moet worden vertaald in de vergunning en niet dat deze daarin opgenomen moet worden. Daarnaast wordt in hoofdstuk 10 uitgebreid en expliciet ingegaan op de wijze waarop deze vertaling moet plaatsvinden.
384	BK 20.3 BK 20.4 BK 20.6	57	De kwaliteit van de handhaving dient verbeterd te worden door helderheid verdeling bevoegdheden inzake handhaving bij afval, bouwstoffen en verontreinigde grond, door effectieve samenwerking, door ontsnippering en regionalisatie toezicht en door heldere normenstelsels.	De in het hoofdstuk handhaving opgenomen onderzoeken, maatregelen, samenwerking en in te stellen overleggen zijn op een verbetering van de handhaving gericht.
BK 21 Effectentoetsen beleidvoornemens				
385	BK 21.2	53	De bedrijfseffecten worden te positief voorgespiegeld. Zo zal bijvoorbeeld de administratieve lastendruk omhoog gaan door het aanpassen van vergunningen aan minimumstandaarden.	De bedrijfseffecten zijn globaal en kwalitatief ingeschat. Het is niet uit te sluiten dat in individuele gevallen er wel extra administratieve lastendruk is, bijvoorbeeld als gevolg van invoering van een nieuwe minimumstandaard. Het LAP zegt echter dat een nieuwe minimumstandaard pas hoeft te worden ingevoerd bij verlenging, wijziging (van de verwerkingstechniek) of revisie van een vergunning, dus op het moment dat een bedrijf al diverse administratieve handelingen moet verrichten. Een andere minimumstandaard kan betekenen dat extra administratieve handelingen moeten worden uitgevoerd. Gelet op het feit dat er maar in een zeer beperkt aantal gevallen andere minimumstandaarden zijn vastgesteld dan nu in de praktijk worden gebruikt, is het aantal bedrijven dat daarmee te maken krijgt beperkt.
386	BK 21.2	77	Inspreker plaatst kanttekeningen bij de (vermindering van) de administratieve lasten als gevolg van het rapport 'De verwerking verantwoord', de Eural en de bouwmaterialenbalans.	
387	BK 21.2	58	"Streven naar .." en "Bezien hoe .." hebben geen positief effect op administratieve lasten. Eventuele resultaten van die acties kunnen dat wel hebben.	<i>Deze reactie wordt onderschreven. Tekst wordt aangepast.</i>
388	BK 21.2	58	Welke beleidsmakers worden bedoeld?	De beleidsmakers van de overheden.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
389	BK 21.2	103	Inspreker is verbaasd dat het bedrijfsleven niet betrokken is geweest bij het opstellen van de bedrijfseffectentoets. De bedrijfseffecten worden te positief voorgesteld. Inspreker stelt voor een onafhankelijke instantie (bijv. CPB) de effectentoets te laten uitvoeren en een onafhankelijke derde onderzoek te laten doen naar de administratieve lasten (ACTAL).	<p>Zoals in paragraaf 21.1 is aangegeven, zijn concepten van de teksten over de bedrijfseffecten voorgelegd aan de ACTAL en aan het Gezamenlijk steunpunt voorgenomen regelgeving.</p> <p>De ACTAL heeft geantwoord zich in grote lijnen te kunnen vinden in de kwalitatieve inschatting van de gevolgen voor de administratieve lastendruk zoals die in een aan het college gerichte notitie was opgenomen. Wel heeft de ACTAL aangegeven dat het beter benutten van de Wet milieubeheer mogelijkheid om preventie te betrekken bij de vergunningverlening en via 8.40 AmvB's een verzwaaring van de lastendruk betekent. In het ontwerp LAP is uitgebreid aandacht besteed aan dat punt.</p> <p>Verder heeft de ACTAL aangegeven dat het beseft dat het moeilijk is om nauwkeurig cijfermatig in beeld te brengen wat de gevolgen voor de administratieve lasten zijn, dat er wel wat cijfers zijn en de ACTAL adviseert dan ook om een kwantitatieve inschatting te maken. In het ontwerp LAP is vooralsnog geen nieuwe kwantitatieve inschatting gemaakt, maar is de conclusie van het door de ACTAL genoemde rapport uit 2001 overgenomen over de administratieve lasten voortkomend uit het nieuwe hoofdstuk 10 van de Wet milieubeheer.</p> <p>Tenslotte constateert de ACTAL dat de instrumentenkeuze voldoende is onderbouwd en adviseert bij de uitwerking van het LAP in wet- en regelgeving de gevolgen voor de administratieve lastendruk in kwalitatieve en kwantitatieve zin aan te geven. Dit advies is overgenomen.</p>
390	BK 21.2 BK 21.3	58	Er wordt nauwelijks aandacht besteed aan de milieugevolgen van afvaltransport. Het transport wordt in de hand gewerkt door de verhoging van de Wbm heffing.	<p>In het LAP wordt aangegeven dat door meer nuttige toepassing en door meer marktwerking de overheidssturing afneemt en dat dit betekent dat ook minder kan worden gestuurd op het transport van afvalstoffen.</p> <p>De mening dat door de verhoging van de Wbm heffing het transport in de hand wordt gewerkt, wordt niet onderschreven. Elke stortplaats in Nederland krijgt immers te maken met die verhoging, dus het wordt door de verhoging voor een ontdoener of inzamelaar niet aantrekkelijker om grotere afstanden af te leggen.</p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
391	BK 21.4	58	Grote verschillen in tariefstelling en logistiek/infrastructuur tussen gemeenten leiden tot afvaltoerisme en illegale dumpingen. Inspreker geeft in overweging in het maatregelenpakket ter bestrijding van deze problematiek ook een uniformering van de tariefstelling op te nemen.	De wijze van (grof) huishoudelijk afvalinzameling, de tariefstelling, de manier van doorberekenen van kosten aan de burger, het al dan niet hanteren van gedifferentieerde tarieven, de mate van logistiek enz. behoren tot de verantwoordelijkheid van de gemeenten. Een uniformering van de gemeentelijke tarieven voor afvalbeheer past niet in de verantwoordelijkheidsverdeling tussen de overheden. Bovendien zou uniformering van tarieven betekenen dat er één standaard is, die door alle gemeenten zou kunnen worden gebruikt en waarmee aan de doelstellingen kan worden voldaan. Uit de monitoring van het huishoudelijk afval is gebleken dat dat niet zo is: dezelfde inzamelsystemen in vergelijkbare gemeenten leiden vaak tot heel verschillende inzamelresultaten.
BK 22 Uitvoering en mogelijke aanvullende maatregelen				
392	BK 22	28	Dialoog tussen beleidmakers en geadresseerden van het beleid niet stoppen na vaststellen van het beleid, want niet alle mogelijke gevolgen van het nieuwe beleid zijn nu al te overzien.	Deze reactie wordt onderschreven. Daarom worden de vele bestaande periodieke overleggen tussen de overheden onderling en tussen de overheden en het bedrijfsleven voortgezet. Ook worden alle partijen nadrukkelijk betrokken bij de monitoring en evaluatie van het LAP.
393	BK 22	46	Inspreker rekent op financiële compensatie als door beleidswijzigingen de investeringen in composteerinrichtingen niet volledig kunnen worden terugverdiend.	Composteren en vergisten zijn als minimumstandaard voor gescheiden ingezameld gft-afval vastgesteld. Er is dus nog geen sprake van een beleidswijziging, zoals door de inspreker wordt bedoeld.
394	BK 22	46	Inspreker vraagt of het juist zou zijn geweest om in hoofdstuk 22 de kansen en bedreigingen van de ontwikkelingen als gevolg van nieuw Europees beleid en van uitspraken van het EU-hof te beschrijven. Ook vraagt de inspreker op welke punten Europees beleid in voorbereiding is, wat de effecten daarvan zijn en welke discussies onderwerp van procedures zijn bij de EU-hof of de RvS.	Op diverse plaatsen in het LAP wordt ingegaan op de Europese dimensie, de betekenis van het ontbreken of in ontwikkeling zijn van Europees beleid en hoe wordt omgegaan met huidige en toekomstige jurisprudentie (afvalstof/niet-afvalstof, verwijdering/nuttige toepassing, landsgrenzen open/gesloten). Ook wordt, waar dat van toepassing is, in de sectorplannen specifieke geldende of in voorbereiding zijnde Europese regelgeving genoemd. In bijlage 4 van het ontwerp LAP is een overzicht gegeven van internationale (ontwerp) regelgeving. Verder wordt in hoofdstuk 7 beschreven wat de inzet en inbreng is van Nederland in internationaal verband.
395	BK 22	58	In hoofdstuk 22 een actiepunt opnemen dat Nederland inzet op informatie- en kennis- uitwisseling met aspirant EU lidstaten.	Deze informatie- en kennisuitwisseling is geen specifiek gevolg van het LAP, maar al dagelijkse praktijk voor alle milieuterreinen. Het behoeft dan ook geen specifiek LAP actiepunt te worden.
396	BK 22	85	Zo concreet mogelijke afspraken maken over de implementatie en de uitvoering van het LAP.	Deze reactie wordt onderschreven. Uitwerking ervan is terug te vinden in de programma- en actiepunten (uitvoeringswerkgroep, platform secundaire brandstoffen, handhavingsoverleg enz.).

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
397	BK 22	103	Het in het LAP vastgelegde beleid toetsen op standvastigheid en zodanig aanpassen dat de kans op bijsturing en bijstelling wordt geminimaliseerd. Dit in verband met investeringen en strategie van bedrijven.	Het beleid voor afvalbeheer is de afgelopen 10 tot 15 jaar in het algemeen tamelijk standvastig geweest en bijstelling is tot een minimum beperkt gebleven. Bij het opstellen van het LAP is deze lijn doorgezet. Aandachtspunten blijven de internationale regelgeving en (inter)nationale gerechtelijke uitspraken. De invloed daarop van de Nederlandse overheid is beperkt en het is altijd mogelijk dat het Nederlandse beleid als gevolg daarvan moet worden bijgesteld.
398	BK 22	105	Als (uitwerking van) beleid het midden- en kleinbedrijf aangaat, dan dit zoveel mogelijk in overleg met de betrokken branche organisaties in het mkb doen.	Het betrekken van het bedrijfsleven bij het opstellen en uitwerken van afvalbeheer is reeds dagelijkse praktijk en zal natuurlijk worden voortgezet.
399	BK 22.2	35, 104	In LAP opnemen dat de op stortplaatsen nuttig toegepaste grond en secundaire grondstoffen worden vrijgesteld van de afvalstoffenbelasting.	Momenteel vindt overleg plaats met het ministerie van Financiën over de Wet belasting op milieugrondslag, 2003. Daarbij is de aanpak van nuttige toepassing op stortplaatsen aan de orde.
400	BK 22.2	21	De wijze van opstellen en vaststellen van het LAP in en na overleg met betrokken overheden en bedrijfsleven evalueren.	<i>In programmapunt 1 wordt een actiepunt 1.2. toegevoegd gericht op de evaluatie van het proces van totstandkoming van het LAP.</i>
401	BK 22.2	47	Er moeten bestuurlijke afspraken tussen IPO, VNG en VROM gemaakt worden om te komen tot een uitvoeringsstructuur.	In het Afval Overleg Orgaan zijn hierover door VROM, IPO en VNG afspraken gemaakt. Conform programmapunt 1 van het uitvoeringsprogramma zal er in april 2002 een uitvoeringsstructuur worden ingesteld.
402	BK 22.2	48	Een korte proceduretijd bij vergunningverlening mag niet ten koste gaan van een zorgvuldige beoordeling.	Met het actiepunt 2.4 is bedoeld te bewerkstelligen dat procedures in duur binnen de wettelijke termijnen blijven.
403	BK 22.2	48	In actiepunt 9.1 ligt niet alleen een rol voor de provincies en gemeenten, maar ook voor het ministerie.	Gedoeld wordt op de bevoegde gezagen van inrichtingen. In dit kader betreft dat de provincies en gemeenten. De rol van de rijksoverheid daarbij is in hoofdstuk 13 (Afvalpreventie) beschreven.
404	BK 22.2	58	Wat wordt onder 'overheden' bedoeld in programmapunt 2.	In het overleg met het bedrijfsleven over de realisering van voldoende capaciteit voor hoogcalorische verbranding is primair het rijk aan zet, maar zijn met name provincies expliciet betrokken.
405	BK 22.2	58	Informatie en kennisuitwisseling tussen lidstaten als actie opnemen in het uitvoeringsprogramma.	Dit is al praktijk. Een apart actiepunt heeft geen toegevoegde waarde.
406	BK 22.2	77	De inspreker vraagt naar de wijze van uitvoering van programmapunt 7.1 'inmeten van stortplaatsen'.	Door een aantal leden van de sector storten is nadrukkelijk verzocht om stortcapaciteit in te meten. Het actiepunt wordt nader ingevuld in het kader van het opstellen van een Uitvoeringsprogramma LAP.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
407	BK 22.2	77	Inspreker is van mening dat de energie beter ingezet kan worden op het realiseren van preventie en hergebruik, in plaats van saneren van stortplaatsen in exploitatie. Opgemerkt wordt dat bij sanering het aanbod van te storten afval toeneemt.	Met saneren van in exploitatie zijnde stortplaatsen in actiepunten 7.2 wordt bedoeld op ontginning van volgestorte stortvakken op stortplaatsen die nog in exploitatie zijn, zoals gebeurt bij bijvoorbeeld de VAR en het voornemen is bij G.P. Groot. Het gestort materiaal wordt ontgonnen, gescheiden en gesorteerd. Afhankelijk van de samenstelling kan een groot deel nuttig worden toegepast, en het restant teruggestort. Dit biedt mogelijkheden om in de toekomst de benodigde stortcapaciteit te vinden zonder een nieuwe stortlocatie te realiseren. <i>Dit actiepunt laat onverlet dat ingezet wordt op preventie en nuttige toepassing.</i>
408	BK 22.2	77	Inspreker is van mening dat het onderzoek genoemd in actiepunt 7.3 overbodig is, omdat na de LAP-periode geen bovengrens aan de capaciteit gesteld moet worden.	In paragraaf 4.3 van het capaciteitsplan storten zijn de redenen genoemd om stortcapaciteit te beheersen door er een maximum aan te stellen. Voor een goede capaciteitsplanning is het nodig zicht te hebben op waar in de komende jaren het ruimtelijk of bestuurlijk mogelijk is stortcapaciteit te realiseren. Op voorhand wordt niet uitgesloten dat na deze planperiode geen bovengrens meer wordt gesteld aan stortcapaciteit. Deze vraag wordt betrokken bij de verkenning (actiepunten 7.3) en de voorbereiding van het tweede LAP.
409	BK 22.2	77	Inspreker keert zich tegen actiepunt 7.4 en vraagt in het LAP te kiezen voor de huidige regeling.	De huidige regeling voor toepassing van afvalstoffen in het stortlichaam voor het aanbrengen van noodzakelijke voorzieningen kent ook manco's. Daarom wordt bezien of er betere opties zijn om dit te regelen. Een van de genoemde opties is de bouwmaterialenbalans in combinatie met vrijstelling van Wbm-belasting. Het is niet zo dat voor deze optie op voorhand gekozen is.
410	BK 22.3.2	101	Als preventie en hergebruik achterblijven mag niet teruggevallen worden op een uitbreiding van de verwijderingscapaciteit voor verbranding.	Bij het achterblijven van preventie en hergebruik, wordt ingezet op een intensivering van specifieke maatregelen en (uitvoerings)programma's. Uitgaande van de doelstelling om zoveel mogelijk energiewinst uit afval te realiseren, wordt in 2002 een stimuleringskader ontwikkeld dat voorziet in vergoedingen voor vermeden CO ₂ -emissies. Dit kader moet ertoe leiden dat voorgenomen initiatieven voor verbranding van hoogcalorische stromen tegen marktconforme prijzen daadwerkelijk van de grond komen. Afgesproken is om begin 2003 een dergelijk stimuleringskader gereed te hebben. Dan richt de markt zich op het verbranden met de meeste energiewinst. In die situatie is er geen reden meer om het huidige moratorium op de uitbreiding van verwijderingscapaciteit voor het verbranden van niet gevaarlijk afval te handhaven en dat moratorium wordt dan ook per 1-7-2003 opgeheven.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
411	BK 22.3.6	35, 46	Wanneer de grenzen opengaan en afvalbedrijven de concurrentie niet aankunnen moet de overheid compensatiemaatregelen treffen voor de kosten waarvoor bedrijven komen te staan als gevolg van extra eisen in het Nederlandse beleid	Voor 80% van de afvalstromen is sprake van een vrije markt en open grenzen. Het op per 1-1-2006 opengaan van de landsgrenzen is aan de orde voor door verbranden te verwijderen niet gevaarlijke afval. Dan gaat het primair om de 11 Nederlandse avi's. Daarvoor is gesteld dat de grenzen dan open kunnen wanneer er sprake is van een gelijkwaardig speelveld wat betreft de milieueisen en de afvalsturing. Concurrentieproblemen zullen dan niet optreden.
412	BK 22.3.6	46 83	Worden voorbereidingen getroffen om bij open grenzen initiatiefnemers in Nederland financieel te ondersteunen? De reikwijdte van de ministeriele verantwoordelijkheid t.a.v. de nutsfunctie moet verder uitgewerkt. Hoe worden kosten afgewenteld.	<i>In het LAP wordt een actiepoint opgenomen om in 2003 te onderzoeken welke effecten kunnen optreden als gevolg van de openstelling van de landsgrenzen. Dit om zo nodig aanvullende maatregelen te nemen om publieke belangen te waarborgen. Dit betreft in het bijzonder de kosten van afvalverwijdering voor de Nederlandse burger en het perspectief op continuïteit van voldoende afvalverwijderingscapaciteit in Nederland. Voorts wordt gewerkt aan de oplossing van de bestaande en mogelijke bakstenenproblematiek in de afvalverwijderingssector. De ministeriele verantwoordelijkheid ten aanzien van de nutsfunctie houdt op met het opengaan van de landsgrenzen.</i>
LAP DEEL 2 SECTORPLANNEN				
Toelichting bij de sectorplannen				
413	Algemeen	21	Gelden de algemene bepalingen uitsluitend voor de afvalstoffen uit de sectorplannen of ook voor de overige afvalstoffen?	De algemene bepalingen gelden voor de afvalstoffen uit de sectorplannen. Voor afvalstoffen die niet in de sectorplannen zijn opgenomen geldt het Beleidskader.
414	Inhoud van de sectorplannen	65	De inspreker is verbaasd dat de sector niet betrokken is bij de totstandkoming van de sectorplannen en de daarin opgenomen minimumstandaards.	Het bedrijfsleven is op verschillende manieren betrokken geweest bij de totstandkoming van de sectorplannen. Het bedrijfsleven is betrokken bij het opstellen van het LAP in een bestuurlijk overleg en in de Klankbordgroep LAP, en is in de gelegenheid geweest om te reageren op concepten van de sectorplannen. Ook zijn concepten van sectorplannen en onderdelen daarvan op informele wijze bilateraal afgestemd met brancheorganisaties en individuele bedrijven.
415	Inhoud van de sectorplannen	73	De sectorplannen en de MER-rapportages lopen niet synchroon waardoor het op een aantal punten moeizaam is om vast te stellen welke grondslag en motivering aan de orde is.	Het onderscheid in detaillering, en het feit dat niet alle afvalstoffen in het MER zijn behandeld, leidt ertoe dat ook de opzet van de documenten verschilt. Eenvormigheid zou ertoe leiden dat een van de documenten minder inzichtelijk zou worden. Hiervoor is dan ook niet gekozen. Via de inhoudsopgave is eenvoudig een relatie te leggen tussen de verschillende documenten.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
416	Achtergrondgegevens	48	De inspreker vraagt om aan te geven of de Eural-codes in de achtergrondgegevens indicatief of limitatief zijn. Inspreker geeft de voorkeur aan een (zo veel mogelijk) limitatieve opsomming.	In de afbakening zijn soms Euralcodes opgenomen en soms in algemene zin subhoofdstukken van de Eural aangeduid waarbinnen de afvalstoffen zijn opgenomen die in het betreffende sectorplan aan de orde komen. Naar aanleiding van een reactie van inspreker 99 op Hoofdstuk 3 van het beleidskader wordt in een bijlage bij het LAP een zo volledig mogelijke lijst opgenomen.
417	Achtergrondgegevens	49, 103	De opsomming van Eural-coderingen vormt een beperking, onder meer omdat de sectorplannen vanuit een andere systematiek en categorieën zijn opgebouwd dan de Europese codering.	De Eural-coderingen zijn in de sectorplannen opgesomd om een indicatie te geven van welke afvalstromen onder de betreffende sectorplannen vallen. Deze Eural-codes gelden voor alle Europese lidstaten.
418	Afbakening sectorplan	79	De inspreker vindt dat afvalstoffen nogal eens onder meerdere sectorplannen kunnen worden geschaard omdat zij meerdere eigenschappen in zich verenigen of omdat die eigenschap niet eenduidig kan worden ingedeeld. Als voorbeeld wordt het basische, metaalhoudende en organische componenten bevattende 'caustic water' (sectorplan 27) genoemd. Deze zou evengoed ingedeeld kunnen worden onder sectorplan 33. Als oplossing wordt aangegeven dat het LAP moet waarborgen dat de afvalstoffen slechts bij één sectorplan kunnen worden ingedeeld.	In de sectorplannen wordt in paragraaf 2 aandacht besteed aan de afbakening. Het doel hiervan is om aan te geven welke afvalstoffen wel en niet onder het sectorplan vallen. Uit de afbakening van sectorplan 27 blijkt dan ook dat de genoemde afvalstof niet onder sectorplan 33 valt. Overigens zijn niet alle afvalstoffen toe te delen naar een sectorplan. Het LAP geeft aan dat dan het beleidskader van toepassing is.
419	Afbakening sectorplan	103	In de sectorplannen wordt voor afvalstromen verwezen naar andere sectorplannen, maar daar wordt niet altijd ingegaan op de specifieke situatie.	Wanneer wordt verwezen voor een bepaalde afvalstof betekent dit, dat het beleid in het sectorplan waarnaar wordt verwezen van toepassing is. De inspreker geeft niet concreet aan waar sprake is van onvolledigheid.
420	Aspecten van vergunning verlening	65	De gehanteerde methodiek van de sectorplannen en de daarin opgenomen minimumstandaards is discutabel. Bovendien sluiten de conclusies niet altijd aan op de uitkomsten van de LCA.	De inspreker duidt niet aan wat precies het bezwaar is van de gehanteerde methodiek.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
421	Aspecten van vergunning verlening	101	De afweging die in de sectorplannen wordt gemaakt op basis van de LCA's met verschillende weegfactoren en andere factoren maakt de uitkomst van de afweging ongewis.	De keuze van de minimumstandaard in de sectorplan heeft zeer zorgvuldig plaatsgevonden. In het MER zijn de milieueffecten van de technieken in beeld gebracht en met elkaar vergeleken. Daarbij is een levenscyclusanalyse gemaakt waardoor alle emissies en effecten op het milieu worden weergegeven. Vervolgens zijn de milieuprofielen van de technieken van verschillende zijden bekeken door het hanteren van verschillende weegvormen. Dit leidt tot een genuanceerd beeld. De uitkomst is dus niet onzeker maar genuanceerd. In de sectorplannen is vervolgens het milieuaspect, naast andere aspecten (kosten, bedrijfszekerheid, e.d.) betrokken bij het vaststellen van de minimumstandaard, en zijn de overwegingen op grond waarvan een keuze is gemaakt weergegeven.
422	Status	48	Inspreker vraagt om de tekst onder "Status" te schrappen. De waarde van de sectorplannen wordt door deze passage ernstig ondermijnd.	In gevallen waar (onvoorzien) toch geschillen optreden, is het belangrijk om aan te geven op welke punten welke delen van het LAP bepalend zijn. Dit staat in de tekst aangegeven.
423	Vergunning termijnen	48	Inspreker vraagt om aan te geven wat de rechtsgrond is voor het verlenen van inzamelvergunningen voor maximaal 5 jaar.	In zowel het huidige artikel 10.36, vierde lid, als na 1 mei 2002 (inwerkingtreding Epema) in artikel 10.48, tweede lid, is het regime van inrichtingen in hoofdstuk 8 Wm van overeenkomstige toepassing verklaard op inzamelvergunningen. In artikel 8.17, tweede lid, is de mogelijkheid van tijdelijke vergunningen opgenomen. Dit artikel is thans uitgewerkt in artikel 2.2 Ivb en zal na 1 mei 2002 worden overgenomen in het Aanpassingsbesluit.
424	Vergunning termijnen	70	Inspreker vraagt waarom de maximale vergunningstermijn voor inzamelen op 5 jaar is gesteld.	De termijn van 5 jaar is vastgesteld om in te kunnen spelen op veranderingen in de markt met betrekking tot het beheer van de aangewezen afvalstoffen.
425	Vergunning termijn	77	Inspreker ziet geen reden de vergunningstermijn te beperken tot 10 jaar.	In artikel 8.17, tweede lid, Wet milieubeheer is de mogelijkheid van tijdelijke vergunningen opgenomen. Voor de motivering wordt verwezen naar hoofdstuk 10.3.2 van het Beleidskader.
426	Bewaren	58	In het LAP is gesteld dat voor het bewaren van afvalstoffen als zelfstandige activiteit in beginsel vergunning wordt afgegeven. Voorgesteld wordt om het woord 'wordt' te vervangen door 'kan worden'.	Het bevoegd gezag dient bij uitoefening van haar bevoegdheden rekening te houden met het LAP. Ten aanzien van de afgifte van vergunningen voor het zelfstandig bewaren is in het LAP gesteld dat deze in beginsel worden afgegeven, tenzij in de sectorplannen anders is aangegeven. Het vervangen van het woord 'wordt' door 'kan worden' leidt tot een mate van vrijblijvendheid die in het LAP niet is bedoeld. Wanneer het bevoegd gezag het voornemen heeft af te wijken van het LAP dient de procedure te worden gevolgd als aangegeven in het beleidskader (Hoofdstuk 3, Status).
427	Bewaren	58	Voorgesteld wordt de inzamelvergunning en de bewaarvergunning te koppelen.	In het LAP is aangegeven dat met betrekking tot afvalstoffen waarop het inzamelvergunningstelsel van toepassing is, alleen inzamelvergunninghouders in aanmerking komen voor een vergunning voor het zelfstandig bewaren van de afvalstoffen. Ook gemeentelijke KCA- en KGA-depots komen in aanmerking voor een Wm-vergunning voor het zelfstandig bewaren van de afvalstoffen die in het Besluit inzamelen afvalstoffen zijn genoemd.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
428	Bewaren	58	Vergunningen zijn beter handhaafbaar wanneer in de milieuvergunningen voor het zelfstandig bewaren gesproken wordt over een maximale opslagcapaciteit in plaats van een maximale hoeveelheid.	De suggestie om 'maximale hoeveelheid' te vervangen door 'maximale opslagcapaciteit' wordt overgenomen. <i>In de Wm-vergunningen voor het zelfstandig bewaren wordt tenminste aangegeven de maximale tijdsduur van het bewaren en de maximale bewaarcapaciteit voor het tijdelijk bewaren.</i>
429	Bewaren	70	De genoemde bewaartermijnen voorafgaande aan nuttige toepassing en verwijdering moeten niet alleen gelden voor het zelfstandig bewaren, maar ook voor overige vergunninghouders.	Het BSSA kent een instructie aan het bevoegd gezag om in de vergunning een termijn van 1 of 3 jaar op te nemen. Deze verplichting geldt echter alleen voor inrichtingen uitsluitend of in hoofdzaak bestemd voor opslag van afvalstoffen. Voor alle overige inrichtingen gelden deze termijn op grond van het BSSA niet.
430	Acceptatie en bewerking	24, 78	De AO/IC-procedures dienen alleen te gelden voor de branche waarop het onderzoek betrekking had, de HOI's. Dit gaat te ver voor andere afvalstoffen. Inspreker 78 wijst op eerder gemaakte reacties op dit rapport.	Voor het antwoord op deze reactie wordt verwezen naar de antwoorden op de reacties op hoofdstuk 16 (mengen) van het beleidskader.
431	Toetsen aan de minimumstandaard	58	Hoe verhoudt zich de mogelijkheid een hoogwaardiger techniek te vergunnen met het beginsel van uniformiteit en rechtsgelijkheid die zouden worden aangetast als het bevoegd gezag een hoogwaardiger techniek dan de minimumstandaard verlangt.	De minimumstandaard is bedoeld als harmoniserend instrument. De minimumstandaard geeft bevoegde gezagen de referentie voor toetsing van vergunningaanvragen. Deze referentie geldt voor heel Nederland, en geeft op deze wijze zekerheid aan vergunningaanvragers omtrent het minimale niveau van hoogwaardigheid voor de be- en verwerking van afvalstoffen dat in heel Nederland wordt gehanteerd. Wanneer bevoegde gezagen verschillende minimumstandaarden hanteren voor de verwerking van dezelfde afvalstof, bijvoorbeeld door een hoogwaardiger techniek te eisen, dan kan een situatie ontstaan waarbij een vergunningaanvrager afhankelijk van de plaats van aanvraag aan meer voorwaarden moet voldoen, terwijl het vaststellen van de minimumstandaard de plaats geen rol heeft gespeeld. Daar waar in de vergunningaanvraag zelf een aanvraag indient voor een hoogwaardiger techniek, is deze techniek, gelet op de minimumstandaard vergunbaar. Hiermee verandert echter niet de minimumstandaard. Voor andere aanvragers blijft de minimumstandaard de referentie, en is het beginsel van uniformiteit en rechtsgelijkheid niet in het geding.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
432	Toetsen aan de minimumstandaard	48	De 3 ^e alinea (daar waar de minimumstandaard nuttige toepassing is wordt bedoeld op volledige nuttige toepassing) is in strijd met paragraaf 4.5.1 (er is sprake van nuttige toepassing ten minste 50% van het ingangsmateriaal wordt teruggewonnen en benut).	<p>Op grond van paragraaf 4.5.1 van het Beleidskader wordt als algemene regel gehanteerd dat sprake is van nuttige toepassing als ten minste 50% van het ingangsmateriaal wordt teruggewonnen en benut. Hiermee wordt het onderscheid gegeven tussen het begrip "nuttige toepassing" en het begrip verwijdering uit de kaderrichtlijn. In dezelfde paragraaf is aangegeven dat dit met name van belang is bij het al dan niet toestaan van in- en uitvoer voor nuttige toepassing. In de sectorplannen kan vanwege de specifieke eigenschappen van een afvalstof een ander percentage worden vastgesteld voor het onderscheid nuttige toepassing/verwijdering.</p> <p>Het genoemde percentage geeft dus aan vanaf welk percentage terugwinning en benutting van een afvalstof sprake is van nuttige toepassing. Met de minimumstandaard wordt, als gesproken wordt over nuttige toepassing, de mate van terugwinning en benutting van afvalstoffen vastgelegd die gerealiseerd moet worden. Daar waar gesproken wordt over nuttige toepassing wordt bedoeld de volledig terugwinning en benutting van de afvalstoffen. Hieronder valt niet de in betreffende afvalstof aanwezige verontreinigingen en/of niet herbruikbaar materiaal. Daar waar een mindere mate van nuttige toepassing (dan wat technisch zou kunnen) ook acceptabel is, wordt dit apart vermeld. Ter verduidelijking wordt de betreffende alinea uit de toelichting op de sectorplannen vervangen door het volgende tekstblok:</p> <p><i>Waar de minimumstandaard "nuttige toepassing" is, geldt dat, tenzij anders vermeld, de betreffende afvalstof volledig moet worden teruggewonnen en benut behoudens de in de afvalstof aanwezige fractie verontreinigingen en niet herbruikbare delen. Dit is een ander gebruik van het begrip "nuttige toepassing" dan in paragraaf 4.5 van het Beleidskader.</i></p>
433	Toetsen aan de minimumstandaard	48	100% nuttige toepassing is in veel gevallen niet realistisch.	Bij de vaststelling van de minimumstandaard is rekening gehouden met deze situaties. Er is niet gespecificeerd op welke wijze de teksten verbeterd zouden kunnen worden.
434	Toetsen aan de minimumstandaard	65	Het verbaast de inspreker dat vastgehouden wordt aan techniekvoorschriften in plaats van over te gaan naar doelvoorschriften. In de vrije markt die beoogd wordt, passen techniekvoorschriften niet.	Er is zoveel mogelijk gestreefd naar het hanteren van doelvoorschriften. Dit komt tot uitdrukking in het vastleggen van de meeste minimumstandaards op trede-niveau. In een aantal gevallen is het wenselijk om meer gedetailleerde eisen te stellen, om daarmee een acceptabele milieudruk te garanderen of om andere redenen zoals bijvoorbeeld veiligheid en gezondheid.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
435	Preventie en afval-scheiding	58	In de eerste zin moet 'artikel 8, lid q' zijn 'artikel 8, eerste lid'.	Verwijzing naar artikel 8, lid q is inderdaad onjuist, het moet zijn artikel 8, eerste lid, Wm. De tekst op pagina 196, 3 ^e alinea, 1 ^e zin wordt als volgt aangepast: <i>Zowel in vergunningen op grond van artikel 8, lid 1 van de Wet milieubeheer...</i>
436	Preventie en afval-scheiding	58	De inspreker vraagt verduidelijking van de verhouding tussen afvalscheiding en de mogelijkheid van het mengen van afval.	Het mengen van afval is in beginsel niet toegestaan, tenzij dit expliciet in de Wm-vergunning is geregeld, en in de vergunning voorschriften zijn opgenomen waarin is aangegeven welke afvalstoffen wel en welke niet gemengd mogen worden. De tabel 'Verplichtingen en richtlijnen voor afvalscheiding door bedrijven' geeft een indicatie voor de vraag wanneer het in het algemeen redelijk is dat afvalscheiding plaatsvindt.
437	Preventie en afval-scheiding	24	In de tekst wordt aangegeven dat sprake is van een onevenredige belasting in het geval de kosten per ton voor de inzameling en afvoer van de betreffende gescheiden afvalstof meer dan 45 euro hoger liggen dan de kosten per ton voor de inzameling en afvoer van het ongescheiden (rest)afval. Inspreker stelt voor de volgende passage toe te voegen: "Een uitzondering wordt hierop gemaakt indien de afvoer plaatst heeft naar een Wm-vergunde afvalstoffenbewerker, te weten een nascheidingsinstallatie c.q. sorteerbeidrijf."	Deze suggestie wordt niet overgenomen. Het gescheiden houden van de in tabel 1 genoemde afvalstoffen heeft de voorkeur boven het integraal inzakelen samen met het ongescheiden (rest)afval. Ook wanneer met nascheiding hoge percentages nuttige toepassing worden bereikt, heeft het aan de bron gescheiden houden de voorkeur. Om afval als product als materiaal te kunnen hergebruiken, is het vrijwel altijd noodzakelijk om het afval direct na het ontstaan gescheiden te houden.
SP 1 Huishoudelijk restafval				
438	SP 1.3.1	56	Inspreker reageert op het Prognosedocument LAP.	Het Prognosedocument LAP ligt niet ter reactie voor.
439	SP 1.3.2	58	Gevraagd wordt toe te lichten wat wordt verstaan onder de doelstelling voor 2006 van een relatieve ontkoppeling van de groei van het huishoudelijk afval en het BBP, en hoe dit zicht verhoudt tot figuur 13.4 (Beleidskader) waarin staat dat in 2008 een break-even point is tussen BBP en huishoudelijk afval.	De doelstelling betekent dat het aanbod huishoudelijk afval minder snel moet groeien dan het BBP. Dit is uit figuur 13.4 (beleidskader) af te lezen. Immers het aanbod dat in 2000 nog boven een aanbod volgens de BBP-groei ligt, moet worden omgebogen naar een aanbod dat in 2012 lager ligt dan bij een groei van het aanbod volgens (de prognose van) het BBP.
440	SP 1.3.3	4	"AVI" was altijd de afkorting voor afvalverbrandingsinstallatie. Wordt de term nu "opgerekt" (tot de gehele inrichting) om daarmee ook de GAVI onder dit begrip te kunnen scharen. Ook wordt in dit kader verwezen naar NEN 5860.	In bijlage 2 bij het beleidskader van het LAP wordt opgemerkt dat in het LAP AVI is aangeduid als -installatie of -inrichting. <i>Dit wordt aangepast. Er wordt alleen gesproken over afvalverbrandingsinstallaties.</i>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
441	SP 1.3.3	4	Aangenomen wordt dat het sectorplan zich richt op de "onbewerkte" mix. Bij ARN geschiedt opwerking van restafval tot een secundaire brandstof en vervolgens hoogcalorische verbranding er van al sedert 1985. Geclaimd wordt dan ook dat dit de kwalificatie "nuttige toepassing" verdient.	In paragraaf 2 van het sectorplan is aangegeven waar het sectorplan Huishoudelijk restafval op is gericht. Voor een antwoord op de stelling van de inspreker omtrent de kwalificatie 'nuttige toepassing' wordt verwezen naar de nota van aanpassing ten aanzien van hoofdstuk 4.5.3 van het Beleidskader.
442	SP 1.4.2	4	Inspreker neemt aan dat met de term "ingangshoeveelheid" wordt bedoeld datgene dat in de vuurhaard wordt gebracht. Inspreker wijst er op dat dit een AVI hier afwijkt van de GAVI waar de "ingangshoeveelheid" ook gezien kan worden als datgene dat de poort binnen komt. Wanneer met de 5% van de minimumstandaard wordt bedoeld "5% van hetgeen in de vuurhaard wordt gebracht kan inspreker zich hierin vinden.	In tegenstelling tot hetgeen de inspreker stelt, wordt met ingangshoeveelheid expliciet bedoeld "datgene dat de poort (van de GAVI) binnenkomt" en niet datgene dat de vuurhaard in gaat. Dit omte voorkomen dat er initiatieven zouden kunnen ontstaan die een aanzienlijk deel (meer dan 5%) van het afval afscheiden en afvoeren naar de stort, terwijl integrale verbranding van het onbewerkte afval tot minder van 5% te storten reststoffen zou leiden. Alternatieven voor integraal verwijderen door verbranden passen dus alleen binnen de geformuleerde minimumstandaard wanneer de totale bewerking van de ingenomen mix leidt tot maximaal 5% te storten rest.
443	SP 1.4.2	4	Uit de formulering dat er "gestreefd wordt naar het stimuleren van scheiding aan de bron en afscheiding gevolgd door nuttige toepassing" leidt inspreker af dat het hoogcalorische verbranden van bewerkt huishoudelijk restafval, zoals geschiedt bij ARN B.V., als nuttige toepassing moet worden beschouwd.	Voor het onderscheid tussen verwijdering en nuttige toepassing wordt verwezen naar paragraaf 4.5.3 van het beleidskader, naar het capaciteitsplan thermisch verwerken en het onderdeel van de nota van aanpassing dat hierop betrekking heeft.
444	SP 1.4.2	65	De inspreker vraagt om de tijdelijke afwijking aan de minimumstandaard voor AVI-bodemas in sectorplan 6 te koppelen aan een tijdelijke afwijking van de minimumstandaard voor huishoudelijk restafval. Indien bodemassen tijdelijk worden gestort, houdt dit in dat tijdelijk de gestorte reststoffen van de AVI de 5% zullen overstijgen, naar circa 25%.	Vooralsnog wordt er van uitgegaan dat de kwaliteitsverbetering tijdig wordt gerealiseerd, zodat bodemassen nuttig kunnen worden toegepast. Zie ook inspraak op sectorplan 6, paragraaf 3.2.
445	SP 1.5.2	4	Uit de formulering "kan er toe leiden dat verwerking van de bij de bewerking van huishoudelijk restafval vrijkomende deelstromen als nuttige toepassing wordt aangemerkt" leidt inspreker af dat het hoogcalorische verbranden van bewerkt huishoudelijk restafval, zoals geschiedt bij ARN B.V., als nuttige toepassing moet worden beschouwd.	Voor het onderscheid tussen verwijdering en nuttige toepassing wordt verwezen naar paragraaf 4.5.3 van het beleidskader, naar het capaciteitsplan thermisch verwerken en het onderdeel van de nota van aanpassing dat hierop betrekking heeft.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
446	SP 1.5.2	48	De inspreker vraagt om duidelijk te maken of uitvoer van onbewerkt huishoudelijk afval gericht op nuttige toepassing wel of niet wordt toegestaan.	Hiervoor wordt verwezen naar paragraaf 12.5 van het beleidskader en paragraaf 5 van het sectorplan.
SP 2 Procesafhankelijk industrieel afval				
447	SP 2.2.1	18	De papierindustrie wordt genoemd als een belangrijke bron, maar deze kwalificatie correspondeert niet met de opsomming van belangrijkste afvalstoffen.	Deze inspraakreactie wordt onderschreven. Hier hoort te staan basismetaalindustrie. De tekst wordt als volgt aangepast: <i>Voedings- en genotmiddelenindustrie, basismetaalindustrie.</i>
448	SP 2.4.2	58	De formulering van de minimumstandaard is onvoldoende om een eenduidige vergunningverlening te realiseren in het hele land, omdat niet is aangegeven hoe moet worden omgegaan met stromen waarbij nuttige toepassing op grond van aard en samenstelling niet mogelijk is.	De minimumstandaard betekent dat elke verwerking waarbij de afvalstof nuttig kan worden toegepast vergunbaar is. Wanneer een aanvraag betrekking heeft op afvalstromen die volgens de aanvrager niet nuttig toepasbaar zijn, dan is het aan het bevoegd gezag om vast te stellen of deze gezien de in het sectorplan opgenomen criteria verwijderd mogen worden. Het alternatief voor deze aanpak is om elke afwijking van de minimumstandaard (nuttige toepassing) aan te merken als afwijking, met de daaraan gekoppelde procedure. Gelet op het grote aantal industriële afvalstoffen, alsmede de diverse soms wisselende samenstelling is het met naam en toenaam beschrijven en specifiek formuleren van de minimumstandaard voor al deze afvalstoffen geen optie.
449	SP 2.4.2	103, 78	Gevraagd wordt naar een onderbouwing van het percentage 150% om te bepalen of de meerkosten van nuttige toepassing substantieel hoger liggen dan verwijdering.	Het percentage van 150% komt overeen met het percentage dat in hoofdstuk 18.3.2. van het Beleidskader wordt genoemd om te bepalen in welke gevallen storten op een C3-stortplaats acceptabel is. Er is een percentage opgenomen om eenduidigheid te geven over wat moet worden verstaan onder het begrip 'substantieel' als genoemd in de minimumstandaard.
450	SP 2.4.2	78	Er kunnen zich situaties voordoen dat nuttige toepassing ondanks de hogere kosten (150% van het tarief van storten) de voorkeur verdient.	Alleen voor de afvalstromen in dit sectorplan is de minimumstandaard op deze wijze vastgelegd. Er is vanuit gegaan dat geen afvalstromen onder dit sectorplan vallen waarbij nuttige toepassing de voorkeur verdient, ondanks het feit dat de meerkosten van nuttige toepassing substantieel hoger liggen dan de kosten voor verwijdering van de afvalstof (150% van het tarief voor storten). Inspreker duidt niet aan voor welke afvalstromen dit het geval zou zijn.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
451	SP 2.5.1	73, 102 99	Onduidelijk is waarom uitvoer niet wordt toegestaan als in Nederland voor het verwijderen van deze stromen geen capaciteit wordt gepland. Inspreker is van mening dat deze stellingneming tweeslachtig is: als geen capaciteit voor verwijdering door verbranding wordt gepland in Nederland kan wel degelijk export vanuit Nederland van procesafhankelijk industrieel afval plaatsvinden zonder dat de voorziene (niet bestaande) verwijderingstructuur wordt beïnvloed.	Deze inspraakreactie wordt onderschreven; de tekst is onjuist. Vanwege het feit dat geen capaciteit wordt gepland is in- en uitvoer ten behoeve van verwijderen toegestaan. De 2 ^e zin in deze paragraaf wordt als volgt aangepast: <i>In- en uitvoer ten behoeve van verwijderen door verbranden van procesafhankelijk afval wordt toegestaan, omdat in Nederland voor het verwijderen van deze stromen geen capaciteit wordt gepland. Als restrictie hierop geldt dat invoer voor verbranding als vorm van verwijderen alleen wordt toegestaan als deze invoer niet leidt tot verdringing van Nederlands afval dat moet worden verbrand als vorm van verwijderen en dat valt onder de capaciteitsregulering.</i>
452	SP 2.6	78	Gevraagd wordt om te verduidelijken waar de indeling van de tien genoemde bedrijfstakken op is gebaseerd.	De indeling is gebaseerd op de standaard bedrijfsindeling (SBI '93). In het monitoringsprogramma LAP wordt nader aangeduid op welke wijze monitoring van het LAP vormgegeven wordt.
SP 3 Restafval van handel, diensten en overheid				
453	SP 3	48	De inspreker vraagt om de titel van dit sectorplan te wijzigen in "Met huishoudelijk restafval vergelijkbaar afval van bedrijven".	Het voorstel van de inspreker voor een andere titel voor dit sectorplan dekt inderdaad de lading van het sectorplan. De huidige titel geeft echter ook een goede indruk van de afvalstoffen waar het sectorplan betrekking op heeft. Daarnaast is in paragraaf 2 expliciet omschreven waar dit sectorplan betrekking op heeft.
454	SP 3.3.1	66	Inspreker veronderstelt dat de doelstelling van 60% gescheiden inzameling betrekking moet hebben op nuttige toepassing. Getwijfeld wordt aan de haalbaarheid van dit streven. Tevens vraagt de inspreker zich af of mechanische scheiding van hoogcalorische afvalstoffen de gescheiden inzameling overbodig maakt.	De doelstelling van 60% heeft inderdaad betrekking op 'nuttige toepassing' en de tekst in de tabel 'Doelstellingen voor HDO-afval' wordt als volgt aangepast: <i>Nuttige toepassing van HDO-afval en procesafhankelijk industrieel afval</i> Een vergelijkbare aanpassing is ook aangebracht in sectorplan 2. Met betrekking tot de verhouding tussen gescheiden inzameling en mechanische nascheiding van hoogcalorische deelstromen wordt verwezen naar tabel 1 van het hoofdstuk Toelichting bij de sectorplannen, paragraaf Vergunningverlening aan primaire ontdoeners. Hier is aangegeven wanneer het in het algemeen redelijk is dat afvalscheiding plaatsvindt. Daarbij gaat het om scheiding aan de bron (gescheiden houden), met name gericht op materiaal- of producthergebruik. Aanvullend is mechanische scheiding mogelijk gericht op het afscheiden van hoogcalorische afvalstoffen voor inzet met hoofdgebruik als brandstof. Het beleid is gericht op produkt- en materiaalhergebruik, en inzet met hoofdgebruik als brandstof voor brandbare, niet herbruikbare stromen.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
455	SP 3.3.1	101	Dat ook van overheden wordt verwacht dat zij milieuzorg bij hun bedrijfsvoering, variërend van preventie tot duurzaam inkopen en bedrijfsinterne milieuzorg, vormgeven wordt als zeer positief ervaren. De inspreker vraagt wat het referentiejaar is voor de doelstelling om 30% (2006) minder afval te produceren in de HDO-sector.	Een dergelijke kwantitatief preventiedoel is niet in het sectorplan opgenomen. Gestreefd wordt naar een relatieve ontkoppeling van de groei van HDO-afval en de groei van het BBP.
456	SP 3.4.2	4	Uit de formulering van de minimumstandaard leidt ARN af dat het hoogcalorische verbranden van bewerkt huishoudelijk restafval, zoals geschiedt bij ARN B.V., als nuttige toepassing moet worden beschouwd.	Voor het onderscheid tussen verwijdering en nuttige toepassing wordt verwezen naar paragraaf 4.5.3 van het beleidskader, naar het capaciteitsplan thermisch verwerken en de onderdelen van de nota van aanpassing die daarop betrekking hebben.
457	SP 3.4.2	4	Nu in het sectorplan geconstateerd wordt dat de bewerking in het buitenland in een aantal gevallen laagwaardiger plaatsvindt, is onduidelijk hoe voor dit specifieke geval het criterium dat "tenminste 50% van de te exporteren afvalstof nuttig moet worden toegepast", wordt gehanteerd.	De constatering waarop de inspreker duidt, heeft betrekking op de overwegingen bij het vaststellen van de minimumstandaard. Daarbij wordt gewezen op de praktijk in het buitenland waar veelal (het eigen afval) gestort wordt. Aangegeven wordt dat deze praktijk geen belemmering vormt om de minimumstandaard vast te leggen op een hoogwaardiger niveau (verwijderen door verbranden) omdat op grond van het zelfvoorzieningsbeginsel voor verwijderen uitvoer ten behoeve van een gelijkwaardige of laagwaardiger verwerking dan de minimumstandaard niet wordt toegestaan. Hoe wordt omgegaan met in- en uitvoer ten behoeve van nuttige toepassing is aangegeven in paragraaf 12.5 van het Beleidskader en in paragraaf 3.5.2 van het sectorplan.
458	SP 3.5	54	Voorgesteld wordt om voor HDO-restafval hetzelfde regiem voor in- en uitvoer van toepassing te laten zijn als voor nuttige toepassing van procesafhankelijk industrieel afval. HDO-restafval wordt ten onrechte aangemerkt als stedelijk afval. Dit leidt tot onnodige en lange procedures alvorens het kan worden geaccepteerd voor nuttige toepassing. Nuttige toepassing wordt zo belemmerd in het voordeel van verwijdering.	Onbewerkt HDO-restafval komt voor op de oranje lijst van de EVOA. De lidstaten van de Europese Unie zijn wat betreft de indeling van afvalstoffen op de groene, oranje en rode lijsten gebonden aan de systematiek die de EVOA voorschrijft.
459	SP 3.5.2	48	De inspreker vraagt om duidelijk te maken of uitvoer van onbewerkt HDO-afval gericht op nuttige toepassing wel of niet wordt toegestaan.	In paragraaf 12.5 van het beleidskader en in paragraaf 5 van dit sectorplan is het toetsingskader hiervoor aangegeven.
460	SP 3.6	70	Inspreker stelt voor te verwijzen naar paragraaf 6 in sectorplan 14 Verpakkingsafval.	Er wordt in de tekst reeds verwezen naar de monitoring van verpakkingsafval.
SP 4 Afval van onderhoud van openbare ruimten				

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
461	SP 4.3	101	De inspreker merkt op dat het LAP nog moet worden geactualiseerd met betrekking tot het conceptbesluit over verpakkingen, papier en karton. Volgens de inspreker betekent het uitvoeren van dit besluit louter een vertraging van de invoering van statiegeld. De inspreker vraagt naar de planning voor het werkelijk invoeren van het statiegeldsysteem, indien het bedrijfsleven niet aan de gesteld voorwaarden kan voldoen.	De betreffende onderdelen van het LAP worden geactualiseerd.
462	SP 4.3.1	91	Inspreker doet de suggestie om in de tekst te wijzen op de methode van schoonheidsgraden die door de Stichting Nederland Schoon is ontwikkeld.	De aangegeven methode is een voorbeeld van mogelijkheden die in meer algemene zin in de tekst zijn beschreven.
463	SP 4.3.1	101	De inspreker geeft aan dat behalve de wetgeving voor verpakkingsafval het ook aanbeveling verdient om via de APV maatregelen vast te leggen en te handhaven om zwerfafval te bewerken. Verzocht wordt om door hierop invloed uit te oefenen, dit te bewerkstelligen.	Als onderdeel van het Convenant Verpakkingen III zal ook een deelconvenant zwerfafval worden afgesloten. In dit deelconvenant wordt onder meer vastgelegd welke maatregelen partijen (VNG, bedrijfsleven en Rijksoverheid) zullen treffen om zwerfafval te beperken. In het kader van het programma STAP verkennen enkele gemeenten mogelijkheden om de zwerfafvalproblematiek aan te pakken. De kennis en ervaring wordt in het STAP project met andere gemeenten gedeeld. Een van de succesvolle mogelijkheden is het verhalen van de opruimkosten bij de veroorzaker. In de planperiode van het LAP zal de aanpak van zwerfafval een van de speerpunten blijven.
464	SP 4.5.2	48	De inspreker vraagt om duidelijk te maken of uitvoer van onbewerkt afval van openbare ruimten gericht op nuttige toepassing wel of niet wordt toegestaan.	In het sectorplan wordt onvoldoende duidelijk gemaakt dat afval van onderhoud van openbare ruimten vergelijkbaar is met huishoudelijk restafval en daarmee vergelijkbaar bedrijfsafval. Uitvoer van deze ongesorteerde afvalstroom is op grond van algemene kennisgeving niet toegestaan. Ter verduidelijking wordt in paragraaf 2 van het sectorplan wordt de volgende zin opgenomen: <i>Afval van onderhoud van openbare ruimten wordt beschouwd als met huishoudelijk restafval vergelijkbaar bedrijfsafval.</i>
SP 5 Afval van waterzuivering en waterbereiding				

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
465	SP 5.1	58	Voorgesteld om in de Achtergrondgegevens een onderscheid te maken in slib afkomstig bij waterbereiding en waterzuivering, en de laatste categorie op te splitsen in communaal en industrieel slib.	De Achtergrondgegevens zijn bedoeld om een eerste indruk te geven van de omvang van de stromen die in het sectorplan worden behandeld. Drinkwaterslib maakt circa 6% uit, op droge stof basis.
466	SP 5.1	48	Inspreker is van mening dat zuiveringsslib uit biologische waterzuiveringsinstallaties van de genots- en voedingsmiddelenindustrie onder sectorplan 5 moet vallen in plaats van onder sectorplan 2.	Gezien de grote variatie in samenstelling en verontreiniggraden van industriële slibben is er bewust voor gekozen deze afvalstromen te laten vallen onder sectorplan 2. Hiermee is ook de minimumstandaard voor industriële slibben anders dan voor slib dat valt onder sectorplan 5. De reactie van de inspreker geeft geen aanleiding om deze indeling te veranderen.
467	SP 5.3	58	Het is wenselijk dat in het sectorplan een duidelijke (toekomst)visie wordt gegeven ten aanzien van de inzamelstructuur en doelmatige verwijdering van de reststoffen. Tevens is belangrijk dat de uitvoering/nakoming van de minimumstandaarden wordt gemonitord.	Met betrekking tot de visie op de inzameling en doelmatig beheer wordt verwezen naar respectievelijk het Beleidskader, hoofdstuk 15 Inzamelen en hoofdstuk 18 Verwijderen. Met betrekking tot monitoring van de minimumstandaarden wordt verwezen naar het Beleidskader, hoofdstuk 19.
468	SP 5.3.1	58	Inspreker wijst op mogelijkheden die gemeenten hebben om preventiemogelijkheden op te leggen aan individuele waterlozingen op de gemeentelijke riolering.	De constatering in het sectorplan dat de preventiemogelijkheden beperkt zijn, wil niet zeggen dat er geen preventiemogelijkheden zijn. Naar verwachting zijn deze mogelijkheden niet voldoende om de groei als gevolg van de toename van de bevolking en strengere eisen aan de effluentkwaliteit, sterk te verminderen.
469	SP 5.3.1	48	Naar preventiemogelijkheden bij onder meer rioolwaterzuiveringsinstallaties is onderzoek gedaan in opdracht van de provincies Noord-Brabant, Gelderland, Noord-Holland, Utrecht en Zeeland.	Deze informatie van de inspreker wordt voor kennisgeving aangenomen.
470	SP 5.4.1.2	14	De inspreker wil graag dat in de opsomming van mogelijke technieken ook Hydrostab wordt opgenomen.	In het MER is Hydrostab voor zuiveringsslib niet meegenomen. Bij de vergelijking die in het MER is uitgevoerd voor AVI-vliegas is Hydrostab wel meegenomen en komt daar als één van de betere opties uit de bus, zelfs wanneer ook alle emissies van hulpstoffen als slib aan vliegas worden toegeschreven. Om die reden wordt onder het kader met de minimumstandaard toegevoegd: <i>Naast de voornoemde minimumstandaard is tevens gebruik van zuiveringsslib als hulpstof bij de verwerking van AVI-vliegas in Hydrostab toegestaan. In afwijking van hoofdstuk 16 van het beleidskader mag zuiveringsslib in dat geval worden gemengd met andere afvalstoffen en benodigde grond- en hulpstoffen.</i>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
471	SP 5.4.1.2	33, 34, 73, 102	Hoewel uit het MER blijkt dat verbranden van thermisch gedroogd zuiveringslib in een cementoven of electriciteitscentrale aanmerkelijk beter scoort dan overige beschreven verwerkingsmethoden wordt als minimumstandaard slechts thermisch verwerken gegeven. Inspreker stelt dat het voorgaande er op duidt dat het feit dat er al een tweetal slibverbrandingsinstallaties aanwezig zijn, de basis is om te komen tot deze minimumstandaard.	Met uitzondering van één techniek, zijn alleen thermische technieken bezien, en blijken, uitgezonderd de optie pyrolyse/smelten, de verschillen tussen deze thermische technieken niet significant te zijn. Naast andere overwegingen zoals aangegeven in het sectorplan, is daarom de minimumstandaard vastgesteld op thermisch verwerken, al dan niet na voordrogen. Nu uit deze inspraakreactie blijkt dat kennelijk niet geheel duidelijk is wat wel onder de minimumstandaard valt wordt in het kader onder de minimumstandaard als overweging toegevoegd: <i>- Gelet op de resultaten van het MER houdt de geformuleerde minimumstandaard in dat verbranding in verschillende typen installaties en al dan niet in combinatie met biologische danwel thermische voordroging is toegestaan, evenals vergassen gevolgd door nuttige toepassing van het verkregen gas. Natte oxidatie en pyrolyse/smelten zijn op basis van de op dit moment beschikbare gegevens (MER-LAP) niet toegestaan.</i>
472	SP 5.4.1.2	77	Inspreker stelt dat de minimumstandaard verbranden is. In haar advies over de capaciteitsplanning heeft de VVAV rekening gehouden met een tweetal technieken (natte oxidatie en drogen/composteren als voorbehandeling voor storten) die op grond van de minimumstandaard niet vergunbaar zijn. Hierdoor moet de capaciteitsplanning opnieuw worden bezien.	Voor de verwerking van slib vindt geen capaciteitsregulering plaats. Dit betekent dat het aan de markt is om voldoende capaciteit te realiseren, in binnen- of buitenland. Immers tegen in- en uitvoer van slib ten behoeve van nuttige toepassing of verwijdering, anders dan storten, wordt in beginsel geen bezwaar gemaakt tenzij dit leidt tot een beslag op verwerkingscapaciteit die valt onder de capaciteitsregulering en daardoor ander afval gestort moet worden.
473	SP 5.4.1.2	101	Voorgesteld wordt om 'vergisting' van RWZI-slib als minimumstandaard op te nemen.	Vergisting van RWZI-slib is een mogelijke voorbewerking. Na vergisting zal het materiaal verder moeten worden verwerkt omdat storten niet meer wordt toegestaan.
474	SP 5.4.2.1	48	Niet duidelijk is of er alleen een vergunning voor het bewaren van reststoffen van de waterbereiding afgegeven mag worden aan waterwinbedrijven of ook aan andere bedrijven.	Wanneer voor het inzamelen en bewaren van reststoffen van waterbereiding alleen een vergunning aan waterwinbedrijven kan worden verleend, zou dit expliciet vermeld staan in deze paragraaf.
475	SP 5.4.2.2.	58	Voorgesteld wordt aan te geven dat mengen niet is toegestaan, of het mengen moet gebeuren als de arseenconcentratie groter is dan 150 mg/kg en door mengen nuttig kan worden toegepast. Ook de voorwaarden voor mengen moeten worden aangegeven alsmede dat hiervoor vergunning moet worden verleend.	In het sectorplan is aangegeven dat nuttige toepassing slechts is toegestaan wanneer de arseenconcentratie niet groter is dan 150 mg/kg. Deze concentratie mag worden verkregen door menging. Voor de duidelijkheid wordt onder het kader met de minimumstandaard de volgende passage toegevoegd: <i>Het toestaan van de mogelijkheid om door middel van mengen te voldoen aan de vereiste arseenconcentratie van maximaal 150 mg/kg, betekent voor deze afvalstroom een afwijking van het algemene beleid uit hoofdstuk 16 van het Beleidskader.</i>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
476	SP 5.4.2.2	83	Volgens inspreker worden bij de afbakening van de reststoffen van waterzuivering primaire reststoffen als biologisch slib en zuiveringsslib bedoeld. Slibben van voor- en nabehandeling en indampresiduen horen hier niet bij.	In de paragraaf 'Afbakening' is omschreven op welke slibben het sectorplan betrekking heeft. Hiertoe behoren ook slibben van voor- en nabehandeling en indampresiduen wanneer deze vrijkomen bij de biologische zuivering van afvalwater in RWZI's en AWZI's en bij de bereiding van drinkwater.
477	SP 5.4.2.2	103, 78	In geval van verwerking in een cementoven kan de huidige norm van 300 ppm arseen worden aangehouden in plaats van de vermelde 150 ppm in het sectorplan.	De aangegeven arseenconcentratie is gebaseerd op nuttige toepassing in de baksteenproductie en is een waarde waarbij de uitloging van het product normaalgesproken voldoet aan de criteria van het Bouwstoffenbesluit. De door de inspreker genoemde 300 ppm bij verbranden in een cementoven heeft hiermee geen relatie. De minimumstandaard heeft geen betrekking op nuttige toepassing in het buitenland en sluit verwerking van drinkwaterslib met een arseenconcentratie van meer dan 150 mg/kg in een cementoven dan ook niet uit.
478	SP 5.5	33, 73, 102	Door wel uitvoer toe staan, maar met het predikaat "verwijdering" wordt onvoldoende rekening gehouden met combi-procede. Verder blijft onduidelijk of het drogen van slibben als een wezenlijke bewerking wordt beschouwd of als droogstap om de toepassing te waarderen op droge stof. Indien het drogen als wezenlijke bewerking moet plaatsvinden is de vraag hoe toetsing moet plaatsvinden bij export in geval ook het drogen in het buitenland plaatsvindt.	Voor een antwoord op de opmerkingen ten aanzien van het combi-procede wordt verwezen naar de beantwoording van de overeenkomstige reactie van deze insprekers op paragraaf 4.5.4 van het beleidskader. Het drogen van slib kan er toe leiden dat het gedroogde slib een stookwaarde heeft die groter is dan 11,5 MJ/kg. Verbranding hiervan is in het algemeen een handeling van nuttige toepassing (zie schema in paragraaf 4.5.3 van het beleidskader). Het verbranden van slib met een stookwaarde lager dan 11,5 MJ/kg is een handeling van verwijderen. Wanneer het drogen in Nederland plaatsvindt kan het, afhankelijk van de hierboven genoemde voorwaarden, gaan om uitvoer ten behoeve van nuttige toepassing. Wanneer het gaat om uitvoer ten behoeve van het verbranden van 'nat slib' met een stookwaarde lager dan 11,5 MJ/kg gaat het om uitvoer ten behoeve van verwijderen. Voor deze afvalstroom maakt dit inhoudelijk echter geen verschil omdat in het sectorplan is aangegeven dat in- en uitvoer is toegestaan, zowel voor verwijdering als voor nuttige toepassing.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
479	SP 5.5	77	De inspreker is tegen uitvoer van slib voor verwijdering omdat Nederland geen eisen kan stellen aan de verwijdering in het buitenland, en de continuïteit van de Nederlandse slibverwijderingsstructuur in gevaar wordt gebracht. Inspreker is van mening dat de minister van VROM een bijzondere verantwoordelijkheid heeft om te zorgen dat voldoende capaciteit voor de verwerking van slib in Nederland beschikbaar is, en mag capaciteitstekort geen reden zijn om uitvoer van slib toe te staan.	Niet aannemelijk is dat bij het ontbreken van capaciteitsregulering de continuïteit van de verwijderingsstructuur voor zuiveringsslib in gevaar komt. Om deze redenen wordt afgezien van capaciteitsregulering en geldt ook geen bijzondere verantwoordelijkheid van de minister van VROM voor het realiseren van voldoende capaciteit. (Zie ook paragraaf 18.2.1 van het beleidskader). In- en uitvoer ten behoeve van verbranden als vorm van verwijderen is in beginsel toegestaan. In- en uitvoer ten behoeve van storten niet. Voor de duidelijkheid wordt aan het eerste tekstblok van paragraaf 5.1 van dit sectorplan wel toegevoegd: <i>Als restrictie hierop geldt dat invoer voor verbranden als vorm van verwijderen alleen wordt toegestaan als deze invoer niet leidt tot verdringing van Nederlands afval dat moet worden verbrand als vorm van verwijderen en dat valt onder de capaciteitsregulering.</i>
480	SP 5.5.2	34, 73, 78, 102	De passage dat uitvoer van RWZI-slib voor nuttige toepassing is toegestaan moet worden aangevuld met 'inzet als brandstof in cementovens'.	De tekst wordt als volgt aangepast: Dit betreft <i>onder andere</i> de inzet van slib met een voldoende hoge calorische waarde (> 11,5 MJ/kg) met hoofdgebruik als brandstof in energiecentrales en cementovens.
SP 6 Reststoffen van afvalverbranding				
481	SP 6	4	De gehanteerde naamgeving is niet eenduidig omdat AVI-vliegas immers ook een rookgasreinigingsresidu is.	Strikt taalkundig gezien mag de inspreker dan weliswaar gelijk hebben, met de afbakening zoals deze in paragraaf 2 van het sectorplan is opgenomen leidt dit verder niet tot onduidelijkheden.
482	SP 6	20	Nu uit het MER komt dat voor vliegassen en rookgasreinigingsresiduen de versatzbau-optie een licht hogere milieubelasting heeft dan immobilisatie gevolgd door storten, dient de eerste optie krachtig te worden bestreden, bijvoorbeeld door het instellen van een nultarief in de Wbm voor immobiliseren en storten in Nederland.	Voor AVI-vliegas geldt dat de verschillen tussen beide opties niet als significant zijn aangemerkt (zie MER, tabel 6.24.4). Onder verwijzing naar de figuren 6.19, 6.20 en 6.25 in het MER, geldt dat voor de beide rookgasreinigingsresiduen en voor DTO-vliegas met de geformuleerde minimumstandaard de optie Versatzbau niet binnen de minimumstandaard valt. Hiermee is beleidsmatig al een expliciete keuze gemaakt. Zie in dit kader ook de laatste alinea van paragraaf 3.2 van dit sectorplan. De door inspreker geopperde suggestie om immobiliseren gevolgd door storten nog verder te ondersteunen middels een nultarief in het kader van de Wbm wordt niet overgenomen. Hier zou een geheel verkeerd signaal vanuit gaan tegenover de ontwikkeling van opties die zich richten op het voorkomen van storten door verdere bewerking ten behoeve van nuttige toepassing.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
483	SP 6	87	Inspreker is verbaasd en teleurgesteld dat het initiatief van Afvalzorg om te komen tot hergebruik van deze afvalstoffen als bouwstof niet is meegenomen in het MER-LAP. Inspreker is gestart met de aanvraag van een vergunning voor de doorstart van een door haar opgezet demonstratieproject op commerciële schaal.	Onder verwijzing naar sectorplan 6 van het LAP wordt opgemerkt dat een initiatief dat leidt tot volledige nuttige toepassing valt binnen de geformuleerde minimumstandaard voor deze afvalstoffen. Daar de initiatieven van deze inspreker gericht zijn op volledige nuttige toepassing na koude immobilisatie komt dit voor vergunningverlening in aanmerking en is opname in het MER ter toetsing aan de minimumstandaard niet meer noodzakelijk.
484	SP 6.2	57	Inspreker merkt op dat beladen A-cokes niet zijn opgenomen in de afbakening, en doet suggesties voor het vaststellen van de minimumstandaard voor deze afvalstof.	Het sectorplan richt zich op die stromen die in de afbakening zijn genoemd. Voor zover beladen A-cokes moeten worden aangemerkt als kwikhoudend afval is het beleid in sectorplan 32 Overige gevaarlijke afvalstoffen van toepassing. Voor stromen die niet specifiek in een sectorplan worden genoemd geldt het beleid van het beleidskader.
485	SP 6.3	87	Hoewel tot op heden geen proeven zijn gedaan met DTO-vliegias is de verwachting van de inspreker dat ook deze reststof middels de door haar ontwikkelde verwerkingstechniek (zie de eerdere reactie van deze inspreker hierboven) tot bouwstofkwaliteit kan worden opgewerkt.	Deze inspraakreactie wordt voor kennisneming aangenomen.
486	SP 6.3.2	20	Door het vervallen van de bijzondere categorie in het Bouwstoffenbesluit voor AVI-bodemassas taakstelling van 80% materiaalhergebruik, in het gedrang. Inspreker wijst op de kwaliteitsverbetering waar de sector nu aan werkt, maar ook op een aantal varianten, gebaseerd op nuttige toepassing na koude immobilisatie, maar wijst er op dat deze niet in de geformuleerde minimumstandaard passen.	De inzet van de branche en van de overheid is gericht op zodanige verbetering van de kwaliteit van de bodemas dat het huidige hergebruik (maar dan onder het normale regime van het Bouwstoffenbesluit) kan worden gecontinueerd. Nuttige toepassing na koude immobilisatie voldoet ook aan de minimumstandaard. Voor de duidelijkheid wordt onder het kader van de minimumstandaard de volgende passage toegevoegd. <i>Voor zover koude immobilisatie noodzakelijk is om de slakken te kunnen toepassen onder het regime van het Bouwstoffenbesluit is dit ook toegestaan. In afwijking van hoofdstuk 16 van het beleidskader mogen AVI-slakken, in het kader van koude immobilisatie ten behoeve van nuttige toepassing worden gemengd met daarvoor benodigde grond en hulpstoffen.</i>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
487	SP 6.3.2	48, 57, 77 65, 78, 103	Vanwege de continuïteit van de afzet van AVI - bodemas moet voorzien worden in een overgangsregeling als het plan van aanpak van de sector nog geen succes heeft en de kwaliteit van de AVI-bodemas niet aanmerkelijk is verbeterd. Inspreker is van oordeel dat in het LAP voorbij wordt gegaan aan het opheffen van de bijzondere categorie voor AVI-bodemas in het Bouwstoffenbesluit. Indien de kwaliteitsverbetering niet lukt heeft dit grote gevolgen voor de AVI-tarieven. Dit moet in het LAP worden meegenomen.	De verlenging van de bijzondere categorie van 1-1-2002 tot 1-1-2003 geeft de branche de nodige ruimte om maatregelen te treffen om de kwaliteit van de bodemas te verbeteren. Als de resultaten van het plan van aanpak bekend zijn, kan worden gezien of een aanvullende overgangsregeling nodig is. In het LAP wordt niet voorbij gegaan aan deze ontwikkeling (zie paragrafen 3.2 en 4.1.2 van het sectorplan). Vooralsnog wordt er van uitgegaan dat de kwaliteitsverbetering tijdig wordt gerealiseerd.
488	SP 6.3.2	77	Inspreker maakt bezwaar tegen het exportverbod voor AVI-reststoffen voor toepassing in de ondergrond. Het MER biedt onvoldoende onderbouwing voor een dergelijk verbod.	Het beleid ten aanzien van uitvoer van AVI-reststoffen is niet gebaseerd op het MER. Het bergen van AVI-reststoffen in de diepe ondergrond wordt aangemerkt als een vorm van verwijderen: het op of in de bodem brengen van afvalstoffen (zie paragraaf 4.5.2 van het beleidskader). Uitvoer ten behoeve van deze handeling van verwijdering wordt niet toegestaan op basis van het streven naar zelfvoorziening. Zie hiervoor paragraaf 5.7 van het beleidskader.
489	SP 6.3.2	48	AVI-vliegas wordt niet toegepast als bovenafdichting van stortplaatsen. AVI-vliegas is één der componenten voor de minerale laag die deel uitmaakt van de bovenafdichting van stortplaatsen.	Deze reactie wordt onderschreven. Het woord "als" wordt de 6 ^e alinea vervangen door "in de".
490	SP 6.4.2.2	4	Er dient niet bij de vaststelling van de minimumstandaard niet alleen gekeken te worden naar de hoeveelheid "finaal afval" maar tevens naar het feit dat met het gezamenlijk verwerken van AVI-vliegas en (droog) rookgasreinigingsresidu door toepassing van vliegas cement wordt uitgespaard. Het gebruik van vliegas als cementvervangende immobilisator bij de verwerking van rookgasreinigingsresidu zou daarbij als nuttige toepassing aangemerkt moeten worden.	In het MER is niet alleen gekeken naar finaal afval. Er is een reeks aan verschillende effecten in verschillende weegvormen bij de vergelijking betrokken. Op basis van de verkregen recepten van VBM (recept 100: 100% nat-rookgasreinigingsresidu en 10% cement; recept 102: 50% nat-rookgasreinigingsresidu, 20% AVI-vliegas en 10% cement) is geconstateerd dat het cementvervangende effect van vliegas bij de immobilisatie van nat rookgasreinigingsresidu nihil is. Dit is dan ook geen aanleiding om de verwerking van AVI-vliegas aan te merken als "nuttige toepassing".

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
491	SP 6.4.2.2	4	Gesteld wordt dat het toepassen van vliegias als vervanger van een andere stabilisator, (subcement) zoals bij ARN gebeurt, als nuttige toepassing aangemerkt zou moeten worden.	Het bergen van reststoffen van afvalverbranding in big-bags, puur of gemengd, wordt niet aangemerkt als "koude immobilisatie" maar als onbehandeld storten. Een en ander leidt er toe dat berging van vliegias op deze wijze niet wordt aangemerkt als nuttige toepassing. Ook de zinsnede in het sectorplan dat "technieken die leiden tot 100% nuttige toepassing ook zijn toegestaan" doelt niet op "storten in big-bags". Dit blijkt ook uit het voornemen om die bergingsvorm te beëindigen. De onzekerheden op de langere termijn, m.b.t. uitloging, zijn hiervoor de reden. Het predikaat "verwijderen" of "nuttige toepassing" speelt daarbij geen rol.
492	SP 6.4.2.2	62, 63	Gevraagd wordt om in het sectorplan de overwegingen aan te geven waarom verwerking van vliegias als vulstof in asfalt, Hydrostab en vergelijkbare toepassingen mogelijk blijven.	In paragraaf 4.2.2. is bij de beschrijving van de resultaten van het MER aangegeven dat de milieuscores van de verschillende methoden van beheer van AVI-vliegias (waaronder door de inspreker genoemde beheersvormen) niet significant verschillen. Om die reden is de minimumstandaard geformuleerd op het hoogste niveau van de betreffende technieken (koude immobilisatie) en is expliciet aangegeven dat technieken die even hoogwaardig of hoogwaardiger zijn (vulstof in asfalt en hydrostab) ook vergunbaar zijn.
493	SP 6.4.2.2, SP 6.4.3.2	87	Inspreker stelt voor bij de minimumstandaarden als vierde gedachtestreepje, naast de benoeming van de thermische verwerking tevens de optie "hergebruik na koude immobilisatie" mee te nemen. Inspreker geeft aan dat na het kader met de minimumstandaard wordt gesproken over de potentie van thermische immobilisatie. Inspreker stelt voor om hier eveneens "hergebruik na koude immobilisatie" als optie aan te halen. De inspreker doet een tekstvoorstel om onder voorwaarden, een algeheel stortverbod voor behandeld en onbehandeld AVI-vliegias / AVI-rookgasreinigingsresidu af te kondigen.	Bij de minimumstandaard voor zowel droog AVI-rookgasreinigingsresidu als nat AVI-rookgasreinigingsresidu is het volgende gemeld: "Daarnaast zijn alle technieken die leiden tot volledige nuttige toepassing van het rookgasreinigingsresidu (0% storten) ook toegestaan". De aangegeven optie "hergebruik na koude immobilisatie" is een techniek die leidt tot volledige nuttige toepassing van het vliegias. Gezien het voorgaande is hetgeen de inspreker verzoekt, namelijk het toevoegen van de optie "hergebruik na koude immobilisatie" aan het vierde gedachtestreepje niet nodig. Aanpassing van de tekst onder het kader met minimumstandaard is niet nodig omdat de techniek al wordt toegestaan. Wel is deze inspraakreactie aanleiding om onder het kader met de minimumstandaard in de paragrafen 4.2.2 t/m/ 4.5.2 van dit sectorplan ter verduidelijking de volgende passage toe te voegen: <i>Voor zover koude immobilisatie noodzakelijk is om vliegias (resp. rookgasreinigingsresidu) te kunnen verwerken conform de minimumstandaard of voor zover de minimumstandaard impliceert dat vliegias (resp. rookgasreinigingsresidu) verwerkt wordt samen met andere afvalstoffen of hulpstoffen, is - in afwijking van hoofdstuk 16 van het beleidskader - mengen van vliegias (resp. rookgasreinigingsresidu) met deze hulp- of afvalstoffen toegestaan.</i>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
494	SP 6.4.3.2	4	Verwacht mag worden dat in het MER de techniek van storten met immobilisatie is vergeleken met die zonder immobilisatie; beide in samenhang met het al dan niet gebruikmaken van big-bags. Als dat zo is, ligt het dan niet voor de hand die varianten aldus te benoemen en daarvan de resultaten te vermelden.	Inspreker citeert in de reactie een passage uit het sectorplan waarin de in het MER meegenomen technieken worden genoemd. De vier meegenomen opties voor droog rookgasreinigingsresidu en de zes meegenomen opties voor nat rookgasreinigingsresidu worden daar allen genoemd, alsmede de hoofdlijn van de verkregen resultaten. Voor nadere details wordt verwezen naar het MER en de bijbehorende achtergronddocumenten. Er is geen aanleiding om hierover meer in het LAP zelf op te nemen.
495	SP 6.4.3.2	4	De vraag rijst of in het MER aandacht is besteed aan de vraag in hoeverre de kwaliteit van de te gebruiken big-bags milieurelevant is.	Het materiaal waarvan de big-bag is gemaakt heeft geen significant effect op de LCA-vergelijking voor zover het de productie van het materiaal betreft. Wel heeft de kwaliteit van het materiaal invloed op mogelijke uitloging op de langere termijn. De invloed hiervan is onderzocht door naast de standaarduitwerking (gebaseerd op "geen uitloging") als gevoeligheidsanalyse een inschatting te maken van het toch optreden van uitloging. Gebleken is dat de milieuscore van het "storten in big-bags" in verschillende weegvormen drastisch te verslechtert als rekening wordt gehouden met het falen van big bags. De onzekerheid over het falen van de big bags in combinatie met de grote effecten die dit heeft zijn bepalend geweest bij de keuze om deze verwerkingsoptie in de nabije toekomst te beëindigen.
496	SP 6.4.3.2	4	Uit het LAP wordt niet duidelijk in hoeverre de huidige ARN-methodiek van het mengen van het droge rookgasreinigingsresidu en eigen AVI-vliegas onder toevoeging van voldoende vocht om het immobilisatieproces te laten voltrekken in de beschouwingen werd betrokken en zo ja, "welke waarde daaraan werd toegekend".	Het storten van rookgasreinigingsresidu in big-bags is in het MER zowel in de "pure" variant als in de variant "samen met andere AVI-reststoffen" uitgewerkt. Na terugrekenen naar een ton rookgasreinigingsresidu blijken deze varianten elkaar weinig te ontlopen. Voor zolang deze verwerkingsoptie nog wordt toegestaan, wordt geen onderscheid gemaakt tussen het bergen van "pure" AVI-reststoffen, en het bergen van mengsels van verschillende AVI-reststoffen.
497	SP 6.4.3.2	4, 57	<p>Nu in de tweede volzin van de minimumstandaard voor droog AVI-rookgasreinigingsresidu een relatie wordt gelegd met het storten van AVI-vliegas wordt gevraagd of dit betekent dat in de minimumstandaard (toch) uitgegaan wordt van het mengen van rookgasreinigingsresidu en AVI-vliegas.</p> <p>Voor nat rookgasreinigingsresidu wordt door inspreker dezelfde reactie ingebracht</p>	<p>Voor beide residuen is hier sprake van een typefout en het betreft hier de minimumstandaard voor rookgasreinigingsresidu met daarbij een mogelijkheid dat technieken die niet leiden tot het storten ook zijn toegestaan. De betreffende zinnen in het sectorplan worden als volgt gewijzigd: <i>Daarnaast zijn alle technieken die leiden tot volledige nuttige toepassing van het rookgasreinigingsresidu (0% stort) ook toegestaan.</i></p> <p>Onder verwijzing naar respectievelijk de figuren 6.19.1 en 6.20.1 van het MER wordt overigens nog opgemerkt dat met deze minimumstandaard vooralsnog zowel het puur bergen van het rookgasreinigingsresidu in big-bags als het bergen er van samen met andere AVI-reststoffen is toegestaan.</p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
498	SP 6.4.3.2	4, 77	De geformuleerde minimumstandaard voor nat rookgasreinigingsresidu komt inspreker weliswaar als logisch voor maar volgt niet zondermeer uit de voorafgaande beschouwingen over de bevindingen in het MER.	De kern van de tekst in het LAP is dat er niet altijd eenduidig één optie als beste kan worden aangewezen. Onder verwijzing naar figuur 6.19 van het MER betekent de geformuleerde minimumstandaard feitelijk dat alle meegenomen verwerkingsopties behalve Versatzbau binnen de minimumstandaard vallen. Hiermee sluit de gekozen minimumstandaard dus wel degelijk aan op de bevindingen uit het MER. Wel is het op termijn de bedoeling het "storten in big-bags" te beëindigen gelet op de onzekerheden t.a.v. de prestaties op de langere termijn en de daarbij horende risico's voor het milieu.
499	SP 6.4.3.2	4	Onder verwijzing naar de Regeling acceptatie geconditioneerde afvalstoffen geeft inspreker aan dat duidelijk moet worden of de uitloognormen in deze Regeling gaan gelden voor hetzij vliegias, danwel rookgasreinigingsresidu respectievelijk mengsels van beide.	In de regeling behorende bij het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen komen geen uitloogcriteria voor specifieke afvalstoffen. Er komen uitloogcriteria voor geconditioneerde gevaarlijke afvalstoffen. Dit kan zowel afzonderlijke afvalstoffen als mengsels betreffen.
500	SP 6.4.3.2	4	Omdat in de formulering van de minimumstandaard alleen voor nat rookgasreinigingsresidu een link met de uitloogcriteria op grond van het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen wordt gelegd, vraagt inspreker zich af of er alleen voor nat rookgasreinigingsresidu uitloogcriteria gaan gelden en niet voor droog rookgasreinigingsresidu.	Het ontbreken van de verwijzing naar het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen voor droog-rookgasreinigingsresidu heeft als achtergrond dat voor die afvalstroom koude immobilisatie gevolgd door geconditioneerd storten (VBM-optie) nog niet operationeel is, en bij gebrek aan data ook niet in MER is opgenomen. Voor zover rookgasreinigingsresidu afzonderlijk of samen met andere afvalstoffen niet omgevormd kan worden tot een geconditioneerde gevaarlijke afvalstof die voldoet aan de betreffende uitloogcriteria, is stort in big-bags de enige optie die voor droog rookgasreinigingsresidu voldoende zeker is om als minimumstandaard te worden aangemerkt. Ook voor droog-rookgasreinigingsresidu geldt echter, dat de onzekerheden omtrent emissies op de langere termijn aanleiding zijn om van deze optie af te stappen, wanneer zich een redelijk alternatief voordoet. In de overwegingen bij de minimumstandaard wordt dit al expliciet aangegeven en wordt vermeld dat het niet meer toestaan van stort in big-bags afhankelijk is van de ontwikkeling van reële alternatieven.
501	SP 6.4.3.2	4	Inspreker wenst, voor zover van toepassing op het procédé zoals zij dat toepast (storten in big bags), te worden betrokken bij het opstellen van normen m.b.t. uitloging van te storten reststoffen.	"Stort in big-bags" wordt niet als koude immobilisatie gezien en valt niet onder het beoogde "geconditioneerd storten". Er is onderzoek voorzien naar een redelijk alternatief voor het storten in big-bags. Belanghebbenden zullen betrokken worden bij dit onderzoek.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
502	SP 6.4.3.2	4	Gevraagd wordt om aan te geven wat de aanleiding is voor het gebruik van het woord "vooralsnog" nu aanpassing van de minimumstandaard i.h.a. pas aan de orde is wanneer een hoogwaardiger verwerkingsoptie binnen handbereik komt.	Zoals bij de overwegingen van de minimumstandaard is aangegeven is het de bedoeling om het storten in big-bags te beëindigen vanwege onzekerheden in de milieuprestaties op de langere termijn. Het moment dat dit gebeurt en de wijze waarop (aanpassing minimumstandaard of middels het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen) hangen inderdaad af van de ontwikkeling van alternatieven. Dit kan per afvalstroom verschillen. Met "vooralsnog" is dan ook aangegeven dat deze optie op het moment van in werking treden van het LAP nog wordt toegestaan, maar dat op termijn wordt aangestuurd op beëindiging.
503	SP 6.4.3.2	77	De inspreker maakt er bezwaar tegen dat in de minimumstandaard geen onderscheid is gemaakt tussen nat rookgasresidu van C3- kwaliteit en overig residu.	<p>Voor de keuze van de afvalstroom/techniek-combinaties zijn de Richtlijnen voor het MER-LAP leidend geweest. In de Richtlijnen is expliciet gevraagd om het meenemen van C2-afvalstoffen. Binnen de LCA-methodiek is het niet mogelijk om rookgasreinigingsresidu dat reeds aan de eisen van C3-afval voldoet te vergelijken met C2-afval. Voor zover nat-rookgasreinigingsresidu voldoet aan de eisen voor berging op een C3-stort, is deze vorm van beheer toegestaan. De minimumstandaard wordt daartoe als volgt aangepast:</p> <p><i>De minimumstandaard voor nat AVI-rookgasreinigingsresidu is storten. Voor zover het residu zonder voorbehandeling niet voldoet aan de eisen om als C3-afval gestort te worden is de minimumstandaard storten na koude immobilisatie, waarbij het immobilisat moet voldoen aan de toekomstige uitloogcriteria die worden vastgesteld op basis van het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen. Dit betekent dat storten in big bags vooralsnog is toegestaan. Daarnaast zijn alle technieken die leiden tot volledige nuttige toepassing van het rookgasreinigingsresidu (0% storten) ook toegestaan.</i></p>
SP 7 Afval van energievoorziening				
504	SP 7.1	36, 58	Onder de belangrijkste afvalstoffen moet ook ABI-slib worden opgenomen dat vrijkomt bij rookgasontzweving. ABI-slib wordt afgevoerd naar de C2 deponie. Dit betekent dat niet alle reststoffen van kolengestookte elektriciteitscentrales volledig nuttig worden toegepast.	<p>Het sectorplan richt zich op die stromen die in de afbakening zijn genoemd. Voor ABI-slib en andere kleinere reststofstromen is geen specifiek beleid uitgewerkt en wordt verwezen naar het Beleidskader. De tekst wordt dienovereenkomstig aangepast.</p> <p><i>Voor ABI-slib en andere kleinere reststofstromen is geen specifiek beleid uitgewerkt en wordt verwezen naar het Beleidskader.</i></p>
505	SP 7.4.1.2	36	De inspreker geeft aan dat, anders dan gesteld in het sectorplan, de reststoffen van de Nuon kolenvergassingsinstallatie niet via de Vliegasonie worden verhandeld.	<p>De tekst wordt als volgt aangepast:</p> <p><i>De reststoffen van kolencentrales worden veelal verhandeld door de Vliegasonie.</i></p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
506	SP 7.4.1.2	64	Inspreker is van mening dat materiaalhergebruik als minimumstandaard niet onder alle condities gewaarborgd kan worden. Tijdelijk kunnen er mogelijk afzetproblemen ontstaan voor reststoffen van het bij- en meestoken van bepaalde afvalstromen.	In paragraaf 3.2 van het sectorplan is aangegeven dat bij- en meestoken niet mag leiden tot een zodanige verslechtering van de kwaliteit van de reststoffen dat nuttige toepassing daarvan niet meer mogelijk is. Wanneer er vergunning wordt verleend voor een verwerking die minder hoogwaardig is dan de minimumstandaard dan is sprake van een afwijking van het LAP, en dient het bevoegd gezag de daarvoor bedoelde procedure te volgen (zie Beleidskader, 3.5). Voor de duidelijkheid is onder het kader met de minimumstandaard de volgende overweging toegevoegd: <i>Voor zover het voor het realiseren van materiaalgebruik noodzakelijk is de afvalstoffen te mengen met specifieke hulpstoffen, is - in afwijking van hoofdstuk 16 van het beleidskader - mengen van reststoffen van kolengestookte centrales met hulp- en grondstoffen toegestaan.</i>
507	SP 7.4.1.2	64	Inspreker stelt in het kader van opmerkingen over de minimumstandaard dat sprake is van nuttige toepassing wanneer tenminste 50% van het ingangsmateriaal anorganisch is en wordt toegepast in bouwstoffen. Hierbij wordt verwezen naar paragraaf 4.5.4 van het Beleidskader.	Paragraaf 4.5.4 van het Beleidskader heeft betrekking op het onderscheid verwijderen en nuttige toepassing. In het hoofdstuk Toelichting bij de sectorplannen is aangegeven dat waar in het kader van de minimumstandaard wordt gesproken over nuttige toepassing, het gaat om de mate waarin een afvalstof daadwerkelijk nuttig wordt toegepast, en niet om het onderscheid "nuttige toepassing" en "verwijdering". In dat kader wordt volledige nuttige toepassing bedoeld, tenzij anders in de sectorplannen is aangegeven. Verder wordt verwezen naar de beantwoording van de inspraakreacties op het onderdeel Toetsen aan de minimumstandaard in deze nota van aanpassing.
508	SP 7.4.2.2	101	De voorgestelde minimumstandaard voor reststoffen van houtverbrandingsinstallaties en overige thermische verwerking van afval en biomassa is storten, maar aangezien er vele bronnen van input hiervoor mogelijk zijn (van mest tot diermeel) dient dit te worden uitgesplitst, zodat bij het verstoken van pure mest de reststoffen voor hergebruik worden toegepast.	Op dit moment is het thermisch verwerken van hoogcalorische stromen in specifieke installaties (anders dan hout en anders dan door meestoken) nog in ontwikkeling. De hoeveelheden en kwaliteit van de reststoffen die hierbij ontstaan, zijn nog niet precies bekend. Onduidelijk is of volledige nuttige toepassing van reststoffen mogelijk is. Om deze reden is het op dit moment niet gewenst om een minimumstandaard op een hoger niveau dan storten vast te leggen. Dit neemt niet weg dat het streven er op gericht is de reststoffen zoveel mogelijk nuttig toe te passen.
SP 8 Afval van verlichting				
509	SP 8.2	58	De onderverdeling is onduidelijk. Er wordt aanbevolen 4 categorieën te maken analoog aan de indeling in het MER.	De suggestie wordt overgenomen, en de onderverdeling in het sectoplan wordt als volgt aangepast. <i>-lagedruk kwiklampen (TL-buizen, spaarlampen PL- en SL, neonlichtreclame); -hogedruk kwiklampen (HP, ML) -hogedruk natriumlampen (SON); en -lagedruk natriumlampen (SOX).</i>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
510	SP 8.3.2	48	De huidige tekst is verwarrend omdat een groot aantal kca-depots tevens kga-depots zijn. De tekst levert het gevaar op dat gasontladingslampen helemaal niet afzonderlijk ingeleverd kunnen worden.	Deze reactie wordt onderschreven. De 2 ^e zin in de tweede alinea wordt als volgt gewijzigd: <i>Afgifte van KGA bij een depot met enkel een vergunning voor het innemen en bewaren van KCA is niet toegestaan.</i>
511	SP 8.3.2	78	Het is onnodig om de elektrotechnische groothandel een inzamelingsfunctie te geven. Indien dit toch gebeurt, moeten de installateurs, elektrotechnische groothandel en overige ontdoeners verplicht worden om de ingenomen gasontladingslampen af te geven aan de bestaande KGA -inzamelaars, omdat anders het gevaar bestaat van een verstoring van de inzamelingssystematiek alsmede het verlies aan inzichtelijkheid en hoogwaardigheid van de bestaande structuur.	Een mogelijkheid om de innamerespons van gasontladingslampen te verbeteren is het geven van een rol aan de elektrotechnische groothandel bij de inname van gasontladingslampen. Dit dient een duidelijk doel en is niet onnodig. Ingenomen gasontladingslampen moeten afgegeven worden aan een rechtspersoon die geregistreerd staat op de landelijke lijst van inzamelaars. Het is niet wenselijk om het aantal rechtspersonen waaraan gasontladingslampen afgegeven kunnen worden te beperken tot de bestaande KGA -inzamelaars.
512	SP 8.3.2	101	De inspreker merkt op dat het resultaat van de inzameling van TL-buizen op vrijwillige basis reeds jaren slecht is (50%). Gezien de hoge kosten voor verwerking voor bedrijven en het gebrek aan incentives voor de burger om gescheiden in te zamelen wordt voorgesteld om verplichtingen of financiële incentives te introduceren.	In het sectorplan wordt geconstateerd dat slechts de helft van de verkochte gasontladingslampen gescheiden worden ingezameld en voor adequate verwerking worden aangeboden. Verbetering van de respons heeft de aandacht, zoals uit het sectorplan mag blijken. Ook in het kader van het programma STAP heeft de verbetering van de gescheiden inzameling van KCA (waaronder TL-buizen) de aandacht. Anders dan de inspreker stelt, is er geen sprake van een vrijwillige gescheiden inzameling. Bedrijven zijn verplicht TL-buizen gescheiden af te geven omdat het gevaarlijk afval is. Verschillende overheden stimuleren de inzameling van kleine hoeveelheden KGA bijvoorbeeld door inzameling via de chemokar. Naast deze mogelijkheden wordt in de planperiode van het LAP bezien voor welke producten de introductie van producentenverantwoordelijkheid kan bijdragen aan een beter beheer van afvalstoffen. TL-buizen en spaarlampen zijn producten waarvoor de invoering van producentenverantwoordelijkheid wordt overwogen (zie inspraakreactie op paraaf 5.8 van het beleidskader met daarin een tekstvoorstel voor aanpassing van het ontwerp LAP). De in voorbereiding zijnde richtlijn WEEE zal in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd worden.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
513	SP 8.4.2	48	De 1 ^e overweging bij de minimumstandaard is niet juist omdat er bij de shreddertechniek een residu van fluorescentiepoeder ontstaat waarvoor momenteel geen verwerking (ontwikking) voorhanden is.	De minimumstandaard sluit aan bij technieken die operationeel zijn voor de be- en verwerking van gasontladingslampen en fluorescentiepoeder, en is daarmee uitvoerbaar en bedrijfszeker. Het feit dat in een bepaalde inrichting de verwerking nog niet conform deze minimumstandaard plaatsvindt, wil niet zeggen dat deze overweging niet correct is. Het be- en verwerken van gasontladingslampen en fluorescentiepoeder waarbij het residu niet ontkwikt wordt, is gelet op de minimumstandaard niet vergunbaar.
514	SP 8.4.2	48	Inspreker merkt op dat in het MJP-GA II de ontwikkeling van fluorescentiepoeder en vervolgens het storten van het antimoonhoudend restproduct als niet doelmatig wordt beschouwd.	In het MJP-GA II is er van uitgegaan dat het alternatief 'immobilisatie van fluorescentiepoeder gericht op nuttige toepassing' mogelijk zou zijn. In de praktijk is dit niet gebleken. Daarmee vervalt deze toepassingsmogelijkheid en is in het LAP opnieuw een minimumstandaard geformuleerd.
515	SP 8.4.2	44, 65	De insprekers doen een voorstel voor de minimumstandaard voor gasontladingslampen en fluorescentiepoeder.	Het voorstel van de inspreker wijkt niet af van de minimumstandaard zoals geformuleerd in dit sectorplan.
516	SP 8.4.2	44, 65	De conclusie in het sectorplan dat uit het MER geen verwerkingstechniek naar voren komt die in alle opzichten milieuhygiënisch significant beter is dan andere, is niet gerechtvaardigd. De insprekers wijzen op cijfers waaruit blijkt dat 79,6% minder finaal afval wordt gegenereerd in geval de rechte TL-lampen via de End-cut/Air-push techniek worden verwerkt en wanneer rekening gehouden wordt met de gevoeligheidsparameter "standaard lampen". Ook op andere parameters scoort End-cut/Air-push verwerking duidelijk beter dan shredderen.	Het is juist dat bij Distance to Target weging de end-cut/air-push techniek beter scoort. Dit vanwege de geringere hoeveelheid finaal afval. Wanneer alle milieuthema's even zwaar gewogen worden, zijn de verschillen in milieueffectscores tussen de beschouwde verwerkingsalternatieven betrekkelijk gering. De conclusie in het sectorplan dat geen verwerkingstechniek naar voren komt die in alle opzichten milieuhygiënisch significant beter is dan andere is daarom juist.
517	SP 8.4.2	44, 65	Er wordt voorgesteld om in de minimumstandaard een opsplitsing te maken voor wat betreft TL-lampen en overige kwikdamlampen, waarbij de minimumstandaard voor TL-lampen verwerking via de end-cut/air-push techniek is, en voor andere kwikdamlampen verwerking via shredderen.	Op grond van het MER kan niet worden geconcludeerd dat één verwerkingstechniek in alle opzichten milieuhygiënisch significant beter is dan een andere. Daarom is het in dit geval ook niet zinvol om één specifieke verwerkingsmethode als minimumstandaard voor te schrijven en is gekozen voor een omschrijving van de minimumstandaard die geen verwerkingsmethoden of -technieken uitsluit, mits aan de eisen in de minimumstandaard voldaan wordt. In dit licht is het ook niet zinvol om de minimumstandaard op te splitsen. In beide gevallen gelden immers dezelfde minimumeisen.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
518	SP 8.4.2	44, 65	Gevraagd wordt om technieken op te sommen welke in aanmerking kunnen komen om afscheiding van het kwik te realiseren. Welke technieken komen in aanmerking om diffuse verspreiding te vermijden of minimaal te houden?	Op grond van het MER kan niet worden geconcludeerd dat één verwerkingstechniek in alle opzichten milieuhygiënisch significant beter is dan een andere. Daarom is het in dit geval ook niet zinvol om één specifieke verwerkingsmethode als minimumstandaard voor te schrijven en is gekozen voor een omschrijving van de minimumstandaard die geen verwerkingsmethoden of –technieken uitsluit, mits aan de eisen in de minimumstandaard voldaan wordt.
519	SP 8.4.2	44, 65	Gevraagd wordt om “het voorkomen van diffuse verspreiding van kwik in het milieu” te verduidelijken. Wat zijn de bronnen van diffuse verspreiding (zijn dit de teruggewonnen fracties?) en wat zijn de grenswaarden?	De bronnen van diffuse verspreiding zijn alle fracties uit de gasontladingslampen en het fluorescentiepoeder dat verwerkt wordt. Er is bewust voor gekozen om (vooralsnog) geen grenswaarden voor kwik in de teruggewonnen fracties op te nemen. Een van de redenen hiervoor is dat door het opnemen van een grenswaarde, bepaalde technieken waarbij een iets kleinere hoeveelheid kwik teruggewonnen wordt dan volgens de grenswaarde is toegestaan, maar op andere milieu-effecten zeer goed scoren, uitgesloten zouden worden. Bovendien is er nog te veel onzekerheid omtrent de haalbaarheid van waarden, de consequenties die dat heeft (energiegebruik e.d.) en het onderscheidend vermogen van verschillende verwerkingsopties. Het is aan het bevoegd gezag om aan te geven wanneer diffuse verspreiding van kwik in het milieu wordt voorkomen, maar de geldende emissienormen zijn in dit kader wel bepalend.
520	SP 8.4.2	44, 65	Gevraagd wordt om de minimumstandaard aan te scherpen, in die zin dat een hoogwaardig hergebruik van de glas- en metaalfractie stimuleert. Het glas dat gewonnen wordt uit verwerking via shredderen wordt laagwaardiger nuttig toegepast dan het glas dat wordt gewonnen uit verwerking via de End-cut/Air-push techniek.	De minimumstandaard voor het glas dat vrijkomt bij de be- en verwerking van gasontladingslampen is nuttige toepassing in de vorm van materiaalhergebruik. Het wordt niet nodig geacht om in de minimumstandaard voor te schrijven dat dit glas voor hetzelfde doel hergebruikt moet worden. Een eventueel milieuhygiënisch voordeel hiervan weegt in dit geval niet op tegen het nadeel dat bepaalde verwerkingsmethoden uitgesloten worden.
521	SP 8.4.2	101	De inspreker merkt op dat de minimumstandaard voor het restafval storten is, terwijl het bij de verwerking van rechte TL-buizen mogelijk is om alle fracties toe te passen. In de LCA's scoren beide verwerkingsroutes vergelijkbaar, maar het effect van het winnen zeldzame aardmetalen uit erts is verwaarloosd. Daarom is het voorbarig om deze conclusie te trekken.	De minimumstandaard geeft de minimale hoogwaardigheid voor verwerking van gasontladingslampen en fluorescentiepoeder. Zoals de inspreker ook aangeeft is het niet voor alle gasontladingslampen mogelijk om alle fracties toe te passen. Ook is niet zeker dat dit voor alle rechte TL-buizen mogelijk is. Met betrekking tot het terugwinnen van zeldzame aardmetalen wordt opgemerkt dat dit door de minimumstandaard niet onmogelijk wordt gemaakt. Uit het MER komt naar voren dat deze wijze van verwerking niet significant beter is dan de andere technieken waarbij onder andere geshredderd wordt.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
522	SP 8.4.2	103, 78	Insprekers zijn van mening dat beleid cq. een minimumstandaard ontbreekt voor de be- en verwerking van natriumlampen. Daarnaast ontbreken verwijzingen naar lage druk natriumlampen. Deze lampen bevatten geen kwik dus de omschrijving van de minimumstandaard is op deze afvalstroom niet van toepassing.	Onder verwijzing naar paragraaf 2 wordt opgemerkt dat het sectorplan tevens betrekking heeft op zowel hogedruk als lagedruk natriumlampen. Daarmee is beleid en een minimumstandaard voor deze afvalstroom geformuleerd. Voor natriumlampen zijn, vanwege het ontbreken van kwik, vanzelfsprekend alleen de overige bepalingen in de minimumstandaard (metaalkapjes en glas hergebruiken als materiaal en residu verwijderen door storten) relevant.
523	SP 8.5.2	103, 78	In tegenstelling tot wat in het sectorplan is aangegeven staan gasontladingslampen wel genoemd in de EVOA. Hierop is de oranje-lijst van toepassing.	Inspreker duidt abusievelijk op de Euralcodes. Op de lijsten van de EVOA komen gasontladingslampen niet voor.
SP 9 Organisch afval				
524	SP 9	61	Het gelijke speelveld op Europees niveau dient zich niet alleen te beperken over de wijzen van afvalbeheer maar dient ook gelijke condities te scheppen voor de afzet van uit afval voortkomende producten in casu compost. De strenge BOOM wetgeving is niet in overeenstemming met de Europese regelgeving en frustrereert de afzet van compost in Nederland.	Nederland hanteert het in internationaal verband vastgelegde uitgangpunt dat bodemverontreiniging voorkomen dient te worden. Dit is ook het uitgangspunt geweest bij het opstellen van het Besluit overige organische meststoffen (BOOM). In de meeste landen met een goed ontwikkeld systeem voor de gescheiden inzameling en verwerking van organisch afval zijn richtlijnen van kracht die niet veel afwijken van het Nederlandse BOOM. Voor de meest kritische kwaliteitsparameter, het metaal zink, is echter wel sprake van een duidelijk strengere norm. Over de mogelijkheden om de negatieve consequenties hiervan te beperken zal overleg met de betrokken branches worden gevoerd.
525	SP 9.1	48	Inspreker vraagt om aan te geven of plantaardige en dierlijke vetten (vnl. frituurvetten uit de pan en vetvangers) onder een ander sectorplan vallen of onder het beleidskader.	Zowel frituurvetten uit huishoudens als vetten van vetvanger vallen niet onder dit sectorplan. In sectorplan 1 wordt opgemerkt dat de gescheiden inzameling en inname van huishoudelijke afvalvetten wegens een gebrek aan hergebruikmogelijkheden beëindigd dient te worden. Waar vetten van vetvangers onder vallen is afhankelijk van de herkomst en samenstelling. Zo kunnen sommige vetten onder sectorplan 28 vallen.
526	SP 9.2	103, 78	Inspreker merkt op dat beleid ontbreekt ten aanzien van de productstromen die ondermeer vrijkomen in supermarkten als gevolg van overschrijden van de houdbaarheidsdatum	Deze afvalstroom is begrepen onder gescheiden ingezameld organisch bedrijfsafval (..) dat naar aard en samenstelling vergelijkbaar is met GFT-afval en vrijkomt bij handel, diensten en overheid, als aangegeven in paragraaf 2, 2 ^o gedachtestreepje. Voor ongescheiden ingezameld organisch afval is sectorplan 3 (restafval van HDO) van toepassing.
527	SP 9.3	39, 65	Inspreker is van mening dat beleidsinspanningen afgestemd moeten zijn op het handhaven van een gescheiden inzameling van GFT-afval op tenminste het huidige percentage.	Dit is ook het geval. Op welke wijze het beleid op dit punt ingevuld wordt, staat beschreven in hoofdstuk 14 van het beleidskader.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
528	SP 9.3	77 35	De afzet van compost wordt eerder geremd dan gestimuleerd door de huidige regels. De inspreker mist een verwijzing in het LAP naar marktverruimende regelgeving voor GFT-compost. In het LAP moeten stimulerende maatregelen voor de afzet van compost worden opgenomen.	Het realiseren en behouden van voldoende afzetmogelijkheden voor compost is een essentieel element van het beheer van GFT-afval en groenafval. Dit moet echter wel plaatsvinden binnen de wettelijke kaders die zijn gesteld in het kader van de bescherming van de bodem tegen een overmaat aan meststoffen en metalen.
529	SP 9.3	77	Inspreker is van mening dat de doelstellingen ten aanzien van gescheiden inzameling van GFT-afval niet zijn te combineren met diftar. Minder frequent aanbieden van GFT-afval vanwege de prijsprikkel verhoogt de kans op geurhinder.	Eventuele neveneffecten zijn afhankelijk van de wijze waarop het systeem van tariefdifferentiatie wordt ingericht. Er zijn verschillende mogelijkheden om te differentiëren in inzamelfrequentie, inzamelvolumen, dure zak etc. Zoals in het Beleidskader (15.3) is aangegeven is het aan gemeenten om de voor- en nadelen af te wegen en een beslissing over diftar te nemen.
530	SP 9.3.1	48, 58, 70, 98, 99 48 57 46	Er wordt op gewezen dat niet duidelijk is wat wordt bedoeld met het begrip 'gebiedseigen groenafval', en onder welke voorwaarden het bevoegd gezag mag toestaan dat gebiedseigen groenafval wordt ingezet als bodemverbeteraar. Aangegeven wordt dat het direct toepassen van groenafval strijdig is met het stortverbod buiten inrichtingen. Inspreker verzoekt aan te geven dat de provincie het bevoegd gezag is. Inspreker signaleert dat de kwaliteitseisen in andere wet- en regelgeving (Meststoffenwet, BOOM, Wet bodembescherming) onvoldoende rekening houden met de inzet van afvalstoffen en daarbij behorende graad van verontreiniging. Inspreker adviseert de minister van VROM eerst afstemming te zoeken voordat een beleidslijn gericht op directe inzet van afvalstoffen als product of grondstof. Er moet passende regelgeving komen voor de toepassing van compost (relatie BOOM en Meststoffenwet)	Gezien de onduidelijkheid die blijkt te bestaan over de status van de verschillende genoemde materialen en de kaders waarbinnen deze als bodemverbeteraar, slootdempingsmateriaal etc. kunnen worden toegepast, wordt in het LAP een actiepunt opgenomen een handreiking voor het bevoegd gezag op te stellen waarin op deze punten wordt ingegaan. De suggestie om GS expliciet als bevoegd gezag te noemen zal worden overgenomen. In paragraaf 4.3.2 wordt de laatste zin van de 1 ^e alinea als volgt aangepast: <i>Het is aan bevoegd gezag (Gedeputeerde Staten) om de wenselijkheid van specifieke verwerkingsroutes te beoordelen. Provincies en VROM zullen een handreiking opstellen die door de betrokkenen gebruikt kan worden bij de beoordeling van individuele gevallen.</i>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
531	SP 9.3.1	70	Inspreker is van mening dat het thuiscomposteren in het LAP een nadere beschrijving en stimulans moet krijgen.	In paragraaf 3.1 worden preventiemogelijkheden beknopt benoemd. Voor het beleid inzake afvalpreventie wordt ingegaan in hoofdstuk 13 van het Beleidskader.
532	SP 9.3.2	77	Bij het nagaan van nieuwe strategieën voor het verwerken van GFT-afval moet rekening gehouden worden met de gevolgen die dit kan hebben voor het draagvlak voor de gescheiden inzameling bij burgers.	De stelling wordt onderschreven.
533	SP 9.3.2	77	Inspreker is van mening dat het voornemen om de gescheiden inzameling van GFT-afval te stimuleren in tegenspraak is met de doelstelling van 55% terwijl die nu 60% is. Welke maatregelen worden genomen om gescheiden inzamelen te stimuleren.	Het percentage van 60 is in de jaren negentig gehanteerd bij het inschatten van de noodzakelijke verwerkingscapaciteit voor GFT-afval, en was niet bedoeld als inzameldoelstelling. De doelstelling van 55% gaat er van uit dat de hoeveelheid GFT-afval die gescheiden wordt ingezameld meegroeit met de groei van de bevolking. Gelet op de terugloop van de gescheiden inzameling in de afgelopen jaren wordt dit een reële ambitie geacht. De doelstelling wordt ondersteund via het Stimuleringsprogramma afvalscheiding en preventie (STAP).
534	SP 9.3.1 SP 9.4.3.2	75, 80, 98, 69	Inspreker geeft aan dat daar waar in het LAP een relatie wordt gelegd met het BOOM dit onvoldoende volledig is gebeurd. Voordat getoetst kan worden aan de 7 parameters die in het LAP genoemd worden, moet voldaan zijn aan productomschrijvingen in het BOOM.	In het LAP wordt verwezen naar het BOOM. In het LAP wordt niet de indruk gewekt dat niet voldaan zou moeten worden aan een productomschrijving in het BOOM.
535	SP 9.3.3	48	Inspreker wijst erop dat het stortverbod uitsluitend geldt voor zover de afvalstoffen, genoemd in lid 1 onder 1 tot en met 10, afzonderlijk zijn ingezameld of afgegeven.	De tekst maakt voldoende duidelijk dat het stortverbod betrekking heeft op de gescheiden ingezamelde afvalstromen.
536	SP 9.3.3	48	De inspreker beveelt uit het oogpunt van uniformiteit, rechtsgelijkheid en handhaafbaarheid aan om in het sectorplan uitdrukkelijk vast te leggen op welke wijze en onder welke voorwaarden door gemeenten ontheffingen voor het verbranden van afvalstoffen buiten inrichtingen verleend mogen worden.	In de praktijk laat de uitvoering van het ontheffingenbeleid en de handhaving daarvan te wensen over en worden buiten inrichtingen allerlei (gevaarlijke) afvalstoffen verbrand. Daarom is besloten in de gewijzigde Wet milieubeheer (artikel 10.2) een landelijk verbod op het verbranden van afvalstoffen buiten een inrichting op te nemen, met een ontheffingsmogelijkheid (artikel 10.63, tweede lid) voor B&W. Deze mogelijkheid moet nadrukkelijk met terughoudendheid worden gebruikt.
537	SP 9.4	48	Inspreker vraagt om paragraaf 4 in die zin te wijzigen dat voor de afvalstromen in dit sectorplan geen vergunningen voor zelfstandig bewaren mogen worden afgegeven. Er bestaan voldoende be- en verwerkingsopties en het bewaren van organisch afval zal tot overlast leiden waardoor bewerking noodzakelijk is.	In het beleidskader is vastgelegd dat voor het zelfstandig bewaren van afvalstoffen in beginsel een Wm-vergunning kan worden verleend. In dit geval zijn er geen redenen die zwaar genoeg wegen om van deze beleidslijn af te wijken. Om de overlast van het bewaren van organisch afval te beperken, kunnen in de vergunning voorschriften worden opgenomen.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
538	SP 9.4.1.1	75	De inspreker geeft aan dat gescheiden inzamelsystemen, zoals Diftar en ondergrondse inzamelsystemen leiden tot verslechtering van de kwaliteit van GFT-afval, en wordt de afzet van compost bedreigd en daarmee de doelmatigheid van composteren. Gevraagd wordt om hierover in het LAP nadere uitspraken te doen.	Het is inderdaad zo, dat in het geval GFT-afval vervuild is, dit voornamelijk in stedelijke gebieden voorkomt. GFT-afval wordt echter slechts sporadisch afgekeurd (een paar procent per jaar). Uiteraard wordt de kwaliteit van GFT-afval en -compost gevolgd, zo nodig wordt er in de planperiode van het LAP een actiepunten geformuleerd om de kwaliteit van GFT-afval te verbeteren.
539	SP 9.4.1.2	21, 46 77 65	<p>Het geformuleerde beleid ten aanzien van GFT- en groenafval wordt gesteund. Het optimisme over het vergassen van GFT-afval wordt niet gedeeld, omdat deze techniek nog in de kinderschoenen staat en uitvoerbaarheid nog niet is bewezen. Gepleit wordt voor een techniek waarbij het gescheiden ingezameld GFT- en groenafval door compostering wordt gedroogd om er een brandstof van te maken. Dit moet leiden tot aanpassing van de minimumstandaard voor deze stromen.</p> <p>Inspreker verwacht dat door het hoge vochtgehalte bij vergassen van gft-afval slechts zeer moeilijk een stabiele procesvoering zal worden bereikt. Gemiste kans dat biologisch drogen en meestoken niet in de LCA-vergelijking is meegenomen.</p> <p>Inspreker is van mening dat de overheid een inconsistent beleid voert door een sterke voorkeur uit te spreken voor vergassen. Onverminderd moet worden vastgehouden aan gescheiden inzameling en composteren van GFT-afval en groenafval.</p> <p>De inspreker vraagt om het uitspreken van een voorkeur voor het vergassen van GFT-afval uit het LAP te verwijderen. Volgens de inspreker is de methodiek van vergelijking en de onderbouwing van de voorkeur discutabel. Daarbij wijst de inspreker op de kwaliteit van het te bewerken GFT-afval dat een essentieel verschil uitmaken. Verder is het niet realistisch op basis van een niet bewezen techniek</p>	<p>Met behulp van de LCA-methode zijn de milieueffecten van een aantal verwerkingsroutes voor GFT-afval vergeleken. De techniek waarbij gescheiden ingezameld GFT-afval wordt gecomposteerd en vervolgens wordt verbrand is daarbij niet meegenomen.</p> <p>Uit de milieuvergelijking van de geselecteerde technieken, waaronder gescheiden inzameling, vergassen en bijstoken van het gas, komt de laatstgenoemde techniek als potentieel beste naar voren. Gelet op de resultaten van de milieuvergelijking en overwegingen omtrent beschikbaarheid, kosten, bedrijfszekerheid, e.d. is gescheiden inzameling gevolgd door composteren of vergisten als minimumstandaard vastgesteld. Wanneer wordt aangetoond dat de techniek 'composteren, gevolgd door verbranden' van gescheiden ingezameld GFT- en groenafval een gelijkwaardige of hoogwaardiger verwerking is dan de minimumstandaard, dan is deze verwerkingsroute vergunbaar.</p> <p>Uit de vastgestelde minimumstandaard blijkt overigens dat er beleidsmatig op dit moment geen voorkeur wordt uitgesproken voor vergassen. Het spreekt vanzelf dat het eventueel daadwerkelijk aanwijzen van deze verwerkingsoptie als beleidsvoorkeur, c.q. het vastleggen ervan als minimumstandaard, in de toekomst pas zal geschieden wanneer er meer inzicht is verkregen over de daadwerkelijke realisatiekansen.</p> <p>(antwoord gaat verder op de volgend bladzijde)</p> <p>Tenslotte geldt dat de kwaliteit van het te verwerken GFT-afval voor meerdere verwerkingsopties van invloed is op de prestaties, en dat niet zonder meer zeker is dat vergassen daarvoor meer gevoelig zou zijn dan andere verwerkingsopties.</p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
			deze techniek tot "best practice" te verheffen.	
540	SP 9.4.1.2	75	De inspreker geeft aan uit eigen onderzoek te weten dat het geschikt maken van GFT-afval tot een vergasbaar product vele kostbare voorbehandelingen vergen, waardoor de economische haalbaarheid zeer negatief wordt beïnvloed. Voor GFT -afval zijn de mogelijkheden voor vergassing nog niet binnen handbereik. De inspreker vindt het MER en de daaraan ten grondslag liggende uitgangspunten (zoals kosten) dan ook niet realistisch. Tevens merkt de inspreker op dat de optie om te composteren en de grove fractie direct geschikt te maken voor energietoepassing niet in het MER is opgenomen.	<p>De inspreker merkt terecht op dat vergassing nog in de kinderschoenen staat. Dit is dan ook mede een reden om gescheiden inzameling, gevolgd door vergassing niet als minimumstandaard op te nemen. Dit, terwijl uit het MER blijkt dat deze optie milieuhygiënisch gezien, het meest milieuvriendelijke alternatief is. De afweging of een bepaalde techniek wel of niet 'realistisch' is, is niet in het MER, maar bij de vaststelling van de minimumstandaard gemaakt.</p> <p>Ten aanzien van de kosten, zoals in het MER vermeld, geldt dat deze indicatief zijn. Wel kan voor GFT-afval, onder verwijzing naar de LCCM-studie van Kema, worden geconcludeerd dat parameters als "schaalgrootte", "terugverdientijd" en "terugleververgoeding voor elektriciteit" weliswaar van grote invloed zijn op de "gate fee", maar dat de in het MER-LAP genoemde indicaties niet uit de pas lopen.</p> <p>Ten aanzien van het meenemen van andere alternatieven geldt dat (1) de richtlijnen voor het MER hiervoor geen aanleiding geven, (2) de door inspreker genoemde optie van het afscheiden van de grove fractie en composteren van de rest - gelet op de noodzaak voor grover structuurmateriaal bij de compostering - niet als voor de hand liggend wordt gezien, en (3) dat een individuele initiatiefnemer altijd vrij is zelf aan te tonen dat een andere verwerkingsoptie even hoogwaardig of hoogwaardiger is dan de minimumstandaard en derhalve voor een vergunning in aanmerking komt.</p>
541	SP 9.4.1.2	58	Verzocht wordt toe te lichten wat de meerwaarde is van gescheiden inzamelen van GFT-afval in vergelijking met scheiden na inzameling, indien deze fractie vervolgens wordt vergast en dus geen compost ontstaat.	De LCCM-studie van Kema naar vergassing van GFT-afval gaat uit van gescheiden ingezameld GFT. Deze studie heeft als basis gediend voor de uitwerking in MER-LAP. De voordelen hiervan t.o.v. nagescheiden integraal ingezameld zijn met name gelegen in eenvoudiger voorbewerking, constantere kwaliteit en eenvoudiger procesbeheersing. Vergassen van nagescheiden GFT-afval wordt overigens op voorhand niet uitgesloten. Wel wordt deze route op dit moment om procestechnologische redenen, als minder reëel ingeschat. Het voortzetten van gescheiden inzamelen is overigens slechts ten dele is gebaseerd op mogelijke toekomstige vergassing. Ook andere argumenten hebben een rol bij deze keuze gespeeld.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
542	SP 9.4.1.2	58	<p>Het is niet duidelijk of de bemestende en of bodemverbeterende waarde van compost in de milieuvergelijking van alternatieven is meegenomen, alsmede effecten van de inzet van andere meststoffen wanneer GFT-compost niet meer wordt ingezet. Verzocht wordt aan te geven of bij de afweging van de verschillende wegingsfactoren bij de LCA de bijdrage van de toepassing van compost aan het gehalte aan organische stof in de bodem is betrokken.</p>	<p>Ten behoeve van het MER en in het bijzonder de toepassing van compost heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de "vervangingswaarde van compost" (rapport 667.99 van het NMI) door veen, dierlijke mest en kunstmest. Het gehalte aan organische stof is één van de parameters die in die studie is gehanteerd om de vervangingswaarde van compost te bepalen. De uitkomsten van dit onderzoek, en daarmee de vervangende waarde, zijn betrokken bij het opstellen van het achtergronddocument voor het MER. Tevens is nog een variatie aangebracht in de diverse door compost vervangen materialen. Ten aanzien van de weegfactoren die in het MER zijn gebruikt, geldt dat het gehalte organische stof daarop niet van invloed is (zie voor de afleiding van die factoren achtergronddocument A2 bij MER-LAP).</p>
543	SP 9.4.1.2	64	<p>Inspreker stelt voor de minimumstandaard voor GFT-afval uit te breiden met 'nuttige toepassing als brandstof' om te voorkomen dat bij verbranding van deze stroom een doelmatigheidstoets moet plaatsvinden.</p>	<p>De keuze voor de minimumstandaard is in het sectorplan gemotiveerd. De minimumstandaard is de referentie bij vergunningverlening. Wanneer een vergunningaanvrager voor een techniek die niet in het MER is meegenomen, aantoont dat een andere techniek even hoogwaardig of hoogwaardiger is dan de minimumstandaard, dan is deze techniek eveneens vergunbaar.</p>
544	SP 9.4.1.2	80	<p>De inspreker is van mening dat onverminderd moet worden vastgehouden aan het huidige GFT-beleid met betrekking tot gescheiden inzameling. Gevraagd wordt een programmatische aanpak om vergassen te stimuleren.</p>	<p>In het sectorplan wordt niet anders geconcludeerd. Het voortouw voor de ontwikkeling en introductie van innovatieve technieken ligt bij het betrokken bedrijfsleven. Initiatiefnemers voor vergassingsinstallaties kunnen gebruik maken van de (fiscale) stimuleringsmaatregelen voor groene energie (zie hoofdstuk 11 van het Beleidskader en het Capaciteitsplan thermisch verwerken). Voorts zullen initiatieven voor vergassen en/of operationele vergassingsinstallaties worden gevolgd, bijvoorbeeld via een meetprogramma.</p>
545	SP 9.4.1.2	90 39, 46	<p>De inspreker vraagt om het beleid ten aanzien van gescheiden inzameling van GFT-afval verder te verduidelijken. De inspreker vindt de toekomst van de gescheiden inzameling van GFT-afval niet duidelijk in het LAP beschreven. De niet goede berichtgeving in de media over nut en noodzaak van gescheiden inzameling gft-afval wordt betreurd.</p>	<p>In het LAP blijft de gescheiden inzameling van GFT-afval de basisregel. Omdat gescheiden inzameling van GFT-afval in bepaalde delen van steden redelijkerwijs niet geëist kan worden, voorziet het LAP in de mogelijkheid van deze basisregel af te wijken. Aan gemeenten wordt dan ook gevraagd om zich in te blijven spannen om de doelstelling voor de gescheiden inzameling van GFT-afval te realiseren.</p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
546	SP 9.4.2.2	48	Inspreker vraagt of de verwerking van swill in gevaar komt omdat diverse GFT-inrichtingen swill niet accepteren. Tevens vraag de inspreker om aan te geven dat compostering van swill in een open groenafvalcomposteringsinrichting, vanwege mogelijke stankproblemen, niet wenselijk is.	Het sectorplan is een voortzetting van het bestaande beleid en de bestaande praktijk. De achtergrond van deze opmerking is niet door de inspreker gemotiveerd. Of compostering van swill in een open groenafvalcomposteringsinrichting stankproblemen veroorzaakt, is afhankelijk van een aantal locatiespecifieke eigenschappen. Wanneer het op een bepaalde locatie niet verantwoord is om een open groenafvalcomposteringsinrichting in bedrijf te hebben, kan het bevoegd gezag een vergunningaanvraag voor het in gebruik nemen van een dergelijke inrichting weigeren. Het is voorbarig om in dit sectorplan vast te leggen dat het composteren van swill in een open groenafvalcomposteringsinrichting niet wenselijk is.
547	SP 9.4.2.2	80, 98, 69	Het toepassen van compost uit het composteren van dierlijk afval/swill met groenafval kan leiden tot risico's voor de gezondheid van mens en dier, en heeft geen meerwaarde voor de kwaliteit van de compost. Inspreker vraagt om aandacht voor deze problematiek in het LAP.	Met betrekking tot de beperkingen voor de verwerking van dierlijk afval wordt verwezen naar sectorplan 28. Ten aanzien van het meecomposteren van swill is de in ontwerp zijnde Europese verordening voor dierlijke bijproducten van belang. Als gevolg hiervan is het mogelijk dat door de lidstaten maatregelen genomen moeten worden om de risico's verder te beperken. De consequenties van de verordening worden momenteel gevolgd en indien nodig worden er tijdens de planperiode van het LAP maatregelen genomen, zodat aan de eisen van de verordening voldaan wordt.
548	SP 9.4.3.2	61	De inspreker merkt op dat uit een conceptversie van het achtergronddocument bij het MER voor groenafval naar voren kwam dat het verbranden/vergassen van groenafval positieve en negatieve milieueffecten veroorzaakt terwijl in het ontwerp MER uitsluitend positieve effecten worden genoemd.	Uit het concept achtergronddocument dat inspreker in een eerder stadium is toegezonden blijkt dat er zowel toe te rekenen effecten als vermeden effecten zijn geïnventariseerd. Op dit punt wijkt het concept niet af van het definitieve achtergronddocument dat als basis voor de berekeningen in het MER heeft gediend. Uit de berekeningen is gebleken dat de vermeden effecten voor alle milieuthema's de directe effecten overtreffen zodat netto een milieuwinst resteert. Dit blijkt overigens voor alledrie de verwerkingsopties die voor groenafval in beschouwing zijn genomen het geval te zijn (zie het MER, tabel 6.13.2 en figuur 6.13.1). Het MER is dus niet in tegenspraak met de achtergronddocumenten maar toont het netto-resultaat van de geïnventariseerde positieve en negatieve milieu-effecten.
549	SP 9.4.3.2	36, 64	De inspreker is van mening dat bermgras als onderdeel van groenafval beter geschikt is als energie-optie in plaats van compostering, vanwege de daarbij optredende verontreiniging en slijmvorming. Voor bermgras moet een uitzondering op de minimumstandaard komen.	De minimumstandaard is de referentie bij toetsing van vergunningaanvragen en geeft de minimale hoogwaardigheid van de be- en verwerking van een afvalstof. Wanneer de vergunningaanvrager aantoont dat andere technieken even hoogwaardig of hoogwaardiger zijn dan de minimumstandaard, dan zijn deze technieken eveneens vergunbaar.
550	SP 9.4.3.2	58	Gevraagd wordt toe te lichten waarom in het MER de beoordeling van de technieken beperkt is tot de houtfractie. Tevens ontbreekt de optie bewerken tot een op de markt afzetbaar open hard hout.	In de Richtlijnen voor het MER-LAP is door bevoegd gezag expliciet aangegeven dat de houtfractie van groenafval moest worden meegenomen in het MER, en daarbij de verwerkingsalternatieven 'composteren' en 'inzet als brandstof'. Voor andere deelstromen en technieken bestond geen noodzaak voor behandeling in het MER.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
551	SP 9.5.2	75	De inspreker betwijfelt of het correct is dat groenafval niet op de EVOA-lijsten staat en derhalve bij de in- en uitvoer de rode lijst procedure moet worden gebruikt. De procedure van de rode lijst staat niet in verhouding tot de aard van de afvalstof.	Uitgesorteerd snoeihout is onbehandeld hout en kan als groene-lijst afvalstof worden uitgevoerd voor nuttige toepassing. Ongesorteerd groenafval (dus bijvoorbeeld inclusief bermgras en bladafval) staat niet op een van de EVOA-lijsten. Dit betekent dat de rode-lijst procedure gevolgd moet worden. Om onduidelijkheden te voorkomen wordt aan de tekst in het sectorplan het volgende toegevoegd: <i>Uitgesorteerd snoeihout is onbehandeld hout en staat op de groene-lijst.</i>
SP 10 Specifiek ziekenhuisafval				
552	SP 10	82	Inspreker vraagt om toe te lichten waarom in plaats van esthetische overwegingen, in dit LAP ethische overwegingen worden aangevoerd als grond voor specifieke aandacht voor ziekenhuisafval. Inspreker vraagt om de ethische overwegingen uit de tekst te schrappen. In het oude BAGA waren dat nog "esthetische" principes.	Ethische overwegingen spelen een rol bij het beheer van specifiek ziekenhuisafval omdat een deel van het specifiek ziekenhuisafval bestaat uit menselijke anatomische resten en orgaan delen en bloed, plasma en andere pasteuze vloeibare afvalstoffen. Het is van belang om hier op een ethisch verantwoorde wijze mee om te gaan. Overigens worden in het BAGA (Besluit van 8 december 1997) geen esthetische overwegingen genoemd. In de nota van toelichting van het BAGA van 25 november 1993 wordt gesproken over ethische overwegingen, en niet over esthetische overwegingen.
553	SP 10	82	De inspreker vraagt zich af of milieuregelgeving ethische zaken moet regelen.	Voor zover afvalstoffen ontstaan, geldt het afvalstoffenbeleid en de wet- en regelgeving op het gebied van afvalstoffen. Ethische overwegingen kunnen een rol spelen in dit kader.
554	SP 10	82	Inspreker pleit voor een MER waarin onder meer verwerking bij de ZAVIN en decontaminatie van infectieus ziekenhuisafval aan de bron, waarna het als gewoon bedrijfsafval kan worden afgevoerd worden meegenomen.	De startnotitie van de milieueffectrapportage van het LAP heeft van 4 augustus tot en met 15 september 1999 ter inzage gelegen. De inspreker heeft in deze periode niet van de gelegenheid gebruik gemaakt om een reactie op deze startnotitie te geven.
555	SP 10.1	58	Gevraagd wordt de lijst met Euralcodes volledig te maken door vermelding van alle betreffende Euralcodes.	De Euralcodes in de achtergrondgegevens bevatten afvalstromen waarop het sectorplan betrekking heeft.
556	SP 10.2	48	Vermoedelijk worden genetisch gemodificeerd organismen in plaats van genetisch gemanipuleerde organismen bedoeld.	Deze inspraakreactie wordt onderschreven. <i>In de laatste alinea wordt "gemanipuleerde" gewijzigd in "gemodificeerde".</i>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
557	SP 10.2	48, 78, 82, 103	De insprekers vragen om genetisch gemodificeerde organismen te laten vallen onder dit sectorplan. Deze afvalstroom komt veelvuldig vrij bij laboratoria en veterinaire instellingen. Hiervoor is een nog veiliger en meer verantwoorde inzameling nodig. Er wordt niet gemotiveerd waarom genetisch gemodificeerde organismen uitgezonderd worden van dit sectorplan. Het is onduidelijk wat hiermee moet gebeuren.	De verwijdering van genetisch gemodificeerde organismen is gebonden aan regelgeving die valt onder de Wet milieugevaarlijke stoffen. Het betreft het Besluit genetisch gemodificeerde organismen en de Regeling genetisch gemo dificeerde organismen. Het LAP regelt dan ook niet het afvalbeheer van genetisch gemodificeerde organismen. De regelgeving voor genetisch gemodificeerde organismen bepaalt dat genetisch gemodificeerde organismen in het laboratorium of de instelling waar deze zijn geproduceerd in de afvalfase moeten worden gedood. Verbranding van genetisch gemodificeerde organismen in een verwerkingsinstallatie is toegestaan indien zij ter onmiddellijke verbranding worden aangeboden.
558	SP 10.2	57, 82	Er wordt vastgehouden aan de definitie uit het BAGA die niet geheel aansluit bij de omschrijving van afvalstoffen in de Eural. Verzocht wordt de definitie te motiveren.	De definitie van specifiek ziekenhuisafval in dit sectorplan is inderdaad grotendeels gebaseerd op de definitie hiervan in het BAGA. De definitie in het BAGA is tot stand gekomen na overleg met diverse betrokkenen en deskundigen. Aangezien geen goede redenen zijn om deze definitie ingrijpend te wijzigen, is grotendeels vastgehouden aan de definitie in het BAGA. In de planperiode zal worden onderzocht of de definitie moet worden aangepast. (zie slotconclusie). De insprekers constateren terecht dat de definitie van specifiek ziekenhuisafval niet dezelfde indeling kent als de classificatie in de Eural. De Eural geeft weer op welke wijze afvalstoffen geassocieerd worden. De afbakening van dit sectorplan geeft weer voor welke afvalstoffen het beleid in dit sectorplan van toepassing is. Classificatie in de Eural staat los van de afbakening van dit sectorplan en de gehanteerde indeling in de Eural hoeft niet overeen te komen met die in het sectorplan.
559	SP 10.2	57	Inspreker is van mening dat het uit oogpunt van volksgezondheid wenselijk is dat beleid wordt geformuleerd voor afval afkomstig van huishoudens dat lijkt op specifiek ziekenhuisafval, en afgegeven wordt in chemoboxen en in KCA-depots wordt uitgesorteerd.	Medicijnen, kwikthermometers en injectienaalden van huishoudens staan vermeld op de KCA-lijst. Voor het overige afval van huishoudens dat lijkt op specifiek ziekenhuisafval, is geen specifiek beleid geformuleerd, gezien de relatief kleine omvang van deze afvalstroom.
560	SP10.2	57	Inspreker adviseert afval dat vrijkomt bij producenten van cytostatica onder dit sectorplan te brengen.	Deze reactie wordt onderschreven. Daarnaast wordt de terminologie aangepast. <i>De opsomming in paragraaf 2 wordt als volgt gewijzigd: cytotoxische en cytostatische geneesmiddelen, inclusief gescheiden ingezamelde cytotoxische en cytostatische geneesmiddelen afkomstig van huishoudens dat als KCA is ingezameld of afkomstig van bedrijven. In de tekst onder de tabel in paragraaf 2 van sectorplan 10 en 17 wordt "cytostatica" ook gewijzigd in " cytotoxische en cytostatische geneesmiddelen".</i>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
561	SP 10.2	57	Inspreker vraagt waarom niet al het besmette afval (Eural 18.01.03 en 18.02.02) onder het sectorplan valt.	Deze codes zijn reeds opgenomen in de tabel met achtergrondgegevens, onder bijzondere kenmerken. De lay-out wordt verduidelijkt.
562	SP 10.2	82	Doordat ethische overwegingen aangevoerd worden als grond voor specifieke aandacht voor ziekenhuisafval, leidt de tekst over anatomisch resten tot onwenselijke gedoogsituaties. De tekst laat geen ruimte voor rouwverwerking rond de dood van kinderen, wanneer besloten wordt om na obductie of obstetrische ingrepen de overschotten niet naar de ZAVIN te sturen.	De mening van de inspreker dat in dergelijke gevallen ruimte moet zijn voor rouwverwerking, wordt gedeeld. De mening van de inspreker dat in dit in dit geval leidt tot onwenselijke gedoogsituaties wordt echter niet gedeeld. De huidige praktijk dat na operatieve of obstetrische ingrepen overschotten indien gewenst in verband met rouwverwerking, niet worden gezien als (specifiek) ziekenhuisafval, wordt bestendig.
563	SP 10.2	82	In de Eural is het uitgangspunt "infectiepreventie" gekozen. Nederland moet dit principe overnemen. Dit zou het enige uitgangspunt in het sectorplan moeten zijn, in plaats van een verzameling van onduidelijke overwegingen.	De Eural geeft weer op welke wijze afvalstoffen geclassificeerd worden. De Eural geeft niet aan welke overwegingen bij het afvalstoffenbeleid een rol zouden moeten spelen. Zowel ethische, veiligheids- als milieu-aspecten spelen een rol bij het beleid voor het beheer van specifiek ziekenhuisafval.
564	SP 10.2	82	De definitie van specifiek ziekenhuisafval is vermengd met willekeurige voorbeelden. Dit duidt op zwakte van de definities.	De voorbeelden die genoemd zijn in paragraaf 2 zijn opgenomen om te verduidelijken waar het sectorplan betrekking op heeft. Deze voorbeelden zijn onder meer opgenomen naar aanleiding van vragen uit de zorgsector om de afbakening van het begrip specifiek ziekenhuisafval meer concreet te maken.
565	SP 10.2	82	De termen steriliseren, desinfecteren, hygiëne, besmetting, besmettingsrisico, decontamineren, "anderszins voorbereiden", infectieziekten (Groep A en B) en (infectie)preventie worden zonder toelichting door elkaar gebruikt. Dit vergroot de verwarring.	<ul style="list-style-type: none"> - De term "desinfecteren" wordt in het sectorplan niet gebruikt. - Het gelijktijdig gebruiken van de termen "steriliseren" en "decontamineren" kan verwarring wekken. <i>Daarom wordt in de 2^e alinea van paragraaf 3.2 "steriliseren" gewijzigd in "decontamineren"</i>. - Voor wat betreft de term "anderszins voorbereiden" is bewust gekozen voor een ruime omschrijving, omdat elke vorm van voorbereiden van specifiek ziekenhuisafval (met uitzondering van afval van microbiologische laboratoria dat bacterieel, viraal of met schimmels besmet is) conform het sectorplan niet vergunbaar is. - De overige termen zijn voldoende eenduidig en worden niet gewijzigd.
566	SP 10.2	82	In de afbakening wordt afval van klinische en microbiologische laboratoria gezamenlijk vermeld. Ten aanzien van de bewerking wordt in paragraaf 4.2 echter alleen een uitzondering voor afval van microbiologische laboratoria gemaakt.	Deze reactie wordt onderschreven. <i>In de tekst onder de minimumstandaard wordt "klinische en" ingevoegd, vóór het woord "microbiologische"</i> . De tweede volzin "De besmetting met bacteriën, etc." wordt geschrapt.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
567	SP 10.2	82	De inspreker vraagt om de beschrijving wat onder specifiek ziekenhuisafval moet worden verstaan, te herzien. Het is onmogelijk om deze beschrijving om te zetten in operationele criteria voor de implementatie in de instellingen en de handhaving door de inspecties. Inspreker doet een alternatief voorstel voor de afbakening van dit sectorplan.	<p>Het voorstel van de inspreker wordt nu voor het overgrote deel niet overgenomen. Wel zal er onderzoek worden gedaan. Zie slotconclusie</p> <ul style="list-style-type: none"> - In het voorstel wordt een deel van het materiaal dat is gedecontamineerd, uitgezonderd van de afbakening van dit sectorplan. In het sectorplan staat echter aangegeven dat geen vergunning wordt verleend voor het decontamineren of anderszins voorbereiden van specifiek ziekenhuisafval. Daarom is het niet gewenst de afbakening op dit punt nu te wijzigen. (Voor een motivering van het niet toestaan van het decontamineren van specifiek ziekenhuisafval, zie het antwoord op de inspraakreactie van inspreker 65 en 82 over paragraaf 10.4.2) - In het voorstel wordt “besmettingsrisico” nader gespecificeerd. De afbakening wordt daarmee beperkt tot besmetting(srisico) met genetisch gemodificeerde organismen, virale hemorrhagische koortsen en antrax. Gezien de risicomijdende benadering voor het beheer van specifiek ziekenhuisafval (zie het antwoord op de inspraakreactie van insprekers 65 en 82 over paragraaf 10.4.2) wordt het nu niet wenselijk geacht om vormen van besmetting die hier niet genoemd worden, op voorhand uit te sluiten van de afbakening van dit sectorplan. (Voor een motivering rond de afbakening van genetisch gemodificeerde organismen, zie het antwoord op de inspraakreactie van insprekers 48, 78, 82 en 103 over paragraaf 10.2) - In het voorstel worden “cytotoxische en cytostatische geneesmiddelen” in plaats van “cytostatica” genoemd. Deze reactie wordt onderschreven. Voor de wijze waarop –dit in de tekst verwerkt wordt, wordt verwezen naar het antwoord op de reactie van inspreker 57 op paragraaf 2 van dit sectorplan. - In het voorstel worden bloed, plasma en andere pasteuze en vloeibare afvalstoffen niet genoemd. Gezien de risicomijdende benadering voor het beheer van specifiek ziekenhuisafval (zie het antwoord op de inspraakreacties van inspreker 65 en 82 over paragraaf 4.2) wordt het niet wenselijk geacht om deze afvalstoffen uit te sluiten van de afbakening van dit sectorplan.
568	SP 10.3.1	82	Infectiepreventie biedt juist wel veel mogelijkheden voor preventie. Gevraagd wordt de tekst hierop aan te passen.	Onder preventie wordt in dit LAP het beperken van het ontstaan van afvalstoffen en emissies of het verminderen van de milieuschadelijkheid van afvalstoffen verstaan. Infectiepreventie (het voorkomen van besmetting) is belangrijk in het beheer van specifiek ziekenhuisafval, maar is niet relevant in deze paragraaf.
569	SP 10.3.2	48	De inspreker vraagt om aan te geven dat het Besluit stortplaatsen en stortverboden aangepast zal worden, zodat categorie 6 van dit Besluit niet meer verwijst naar het BAGA, maar naar de Eural.	De inspreker geeft terecht aan dat dit gewijzigd dient te worden. Het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen wordt (evenals een aantal andere bepalingen) tegelijk met de inwerkingtreding van de Eural op dit punt aangepast.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
570	SP 10.3.2	65, 82	De huidige tekst creëert op oneigenlijke wijze een monopoliepositie voor de ZAVIN.	De reden voor het oprichten van de ZAVIN en het opzetten van een specifieke inzamelstructuur voor specifiek ziekenhuisafval aan het eind van de jaren '80, was het zeker stellen van een ethisch, veilig en (milieu)hygiënisch verantwoord beheer van specifiek ziekenhuisafval. Door het opzetten van een speciale beheersstructuur voor specifiek ziekenhuisafval worden de risico's van specifiek ziekenhuisafval voor ziekenhuismedewerkers en inzamelaars zoveel mogelijk beperkt. De ZAVIN is hiervoor opgericht en gezien de hoge kosten die daarmee gemoeid waren, is het primaat voor de verwerking van specifiek ziekenhuisafval bij de ZAVIN gelegd. Om het juiste gebruik van de bijzondere positie van de ZAVIN te waarborgen, wordt in het LAP opgenomen dat in de vergunning van de ZAVIN bepaald wordt dat periodiek een audit bij de ZAVIN wordt uitgevoerd.
571	SP 10.3.2	78	Met afval uit de gezondheidszorg moet op een beheersbare en verantwoorde wijze om worden gegaan. Het is nagenoeg onmogelijk om een onderscheid tussen wel of niet besmettingsgevaarlijk afval te maken.	De inspreker doet geen concrete suggesties ter verbetering van de tekst.
572	SP 10.3.2	82	De 2 ^e alinea kan vervallen aangezien de tekst achter de feiten aanloopt. Door de milieudiensten en inspecties is positief gereageerd op vernieuwingen. Dit biedt voldoende ruimte voor innovaties en experimenten, zonder dat dit door extra vergunningverlening of een verbod hierop volledig geblokkeerd wordt. Het decontamineren van specifiek ziekenhuisafval aan de bron is een praktijk die al tientallen jaren in de gezondheidszorg wordt toegepast. Het AOO en het Ministerie van VROM hebben hiervan kennis kunnen nemen. Inspreker gaat ervan uit dat deze informatie van de milieudiensten en inspecties bij het AOO en het Ministerie van VROM bekend is.	In het sectorplan wordt de mogelijkheid opengelaten te komen tot een herziening van de minimumstandaard. Hiertoe zal een onderzoek worden verricht in de planperiode. De proefopzet en de resultaten van deze proeven worden bij dit onderzoek betrokken. Met name is van belang op welke wijze gegarandeerd kan worden dat gedecontamineerd ziekenhuisafval geen risico vormt voor personen betrokken bij inzameling, transport en verwerking van de gedecontamineerde stroom. In het kader van de handhaving is van belang op welke wijze gedecontamineerd ziekenhuisafval zich onderscheidt van niet gedecontamineerd ziekenhuisafval zodat zichtbaar is of wel of niet gedecontamineerd is. Op basis van dit onderzoek wordt het beleid ten aanzien van het beheer van specifiek ziekenhuisafval mogelijk herzien. Het feit dat er een aantal proeven loopt met het decontamineren van "non-ethisch" specifiek en niet-specifiek ziekenhuisafval is bekend. Zoals aangegeven in paragraaf 4.2 mag in de planperiode geen vergunning worden verleend voor deze verwerkingswijze. (Voor een motivering van het niet toestaan van het decontamineren van specifiek ziekenhuisafval, zie het antwoord op de inspraakreactie van inspreker 65 en 82 over paragraaf 10.4.2). (antwoord gaat verder op de volgend bladzijde) Aan de inspreker is gevraagd of actuele onderzoeksresultaten overlegd kunnen worden en is gevraagd om aan te geven op welke wijze gedecontamineerd specifiek ziekenhuisafval zich visueel onderscheidt van niet gedecontamineerd specifiek ziekenhuisafval. Op deze vragen heeft de inspreker geen antwoord gegeven.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
573	SP 10.4.1	57	De conclusie dat een deel van het afval van extramurale instellingen ten onrechte niet naar de ZAVIN wordt afgevoerd, wordt niet gestaafd door getallen.	Deze conclusie is gebaseerd op het rapport "Potentieelbepaling gevaarlijke afvalstoffen 1997 van specifiek ziekenhuisafval bij de extramurale gezondheidszorg, gasontladingslampen en loodaccu's". Hieruit blijkt dat het potentieel aan specifiek ziekenhuisafval van extramurale instellingen naar verwachting 0,3 kton hoger is dan het gemelde aanbod.
574	SP 10.4.2	82 65, 82	Voor zover bekend bestaat er geen wetenschappelijke en inhoudelijke onderbouwing van de maatregelen in dit sectorplan. Van het tegendeel bestaat dit wel. De inspreker wijst op een interimadvies van de Gezondheidsraad uit 1988 en op een advies van de werkgroep infectie preventie. De Europese focus op infectiepreventie impliceert onder meer dat ziekenhuisafval niet anders wordt behandeld dan het gewone huishoudafval, dat wordt verwerkt in huidige AVI's. Infectiepreventie is een activiteit die zich binnen de instellingen afspeelt. Een aantal algemene doelstellingen in het LAP zijn niet terug te vinden in dit sectorplan. De insprekers vragen om de laatste alinea te schrappen, om op te nemen dat innovatieve methodes voor de bewerking van specifiek ziekenhuisafval worden gestimuleerd en om decontaminatie aan de bron als minimum standaard op te nemen.	In het beleid voor het beheer van specifiek ziekenhuisafval staan veiligheid, milieu (hygiëne) en ethische aspecten voorop en wordt een risicomijdende benadering gehanteerd, om incidenten met besmetting en zoveel mogelijk te voorkomen en om te voorkomen dat ziekenhuismedewerkers en inzamelaars onnodig in aanraking komen met specifiek ziekenhuisafval. Er is een aantal redenen om in dit LAP niet toe te staan dat specifiek ziekenhuisafval gedecontamineerd wordt. Er zijn geen onderzoeken bekend die voldoende aanleiding bieden om het beleid ten aanzien van specifiek ziekenhuisafval op dit moment te versoepelen. Daarom is voor specifiek ziekenhuisafval gekozen om de veiligheid voorop te stellen en een risicomijdende benadering te hanteren, om incidenten met besmetting zoveel mogelijk te voorkomen. Het verpakken en vervoeren van specifiek ziekenhuisafval in hermetisch gesloten vaatjes en het ongeopend verbranden van deze vaatjes in een installatie die daarvoor speciaal opgericht is (ZAVIN), is een uitwerking van deze risicomijdende benadering. In de planperiode zal onderzoek worden gestart (zie slotconclusie).
575	SP 10.4.2	70	Inspreker is van mening dat wanneer proeven bij ziekenhuizen met het decontamineren van ziekenhuisafval daartoe aanleiding geven, deze werkwijze algemeen toepasbaar moet kunnen zijn.	In paragraaf 3.2 is aangegeven dat de resultaten van deze proeven betrokken worden bij het onderzoek dat zal plaatsvinden in de planperiode (zie slotconclusie)
576	SP 10.4.2	82	De inspreker merkt over 1 ^o overweging bij de minimumstandaard op dat de kosteneffectiviteit zeker niet geldt voor de instellingen en dat de voordelen voor het milieu en gezondheid worden betwijfeld.	Het feit dat verwerking conform de minimumstandaard voor instellingen aanzienlijke kosten met zich mee brengt, wil niet zeggen dat verwerking conform de minimumstandaard niet kosteneffectief is. In feite geeft de inspreker aan dat betwijfeld wordt of verwerking conform de minimumstandaard uit milieu- en veiligheidsoverwegingen gewenst is. Voor een reactie hierop wordt verwezen naar het antwoord op de inspraakreactie op dit punt van insprekers 65 en 82 over paragraaf 4.2.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
577	SP 10.5.1	65	De inspreker vraagt om paragraaf 5.1 zodanig aan te passen dat invoer van specifiek ziekenhuisafval is toegestaan zolang de verwerking van specifiek ziekenhuisafval uit Nederland niet in gevaar komt, hetgeen de capaciteiten van ZAVIN en AVR betreffen.	In paragraaf 5.1 van het sectorplan is aangegeven dat invoer is toegestaan in geval van onderbezetting van de capaciteit van de ZAVIN. In het sectorplan is het uitgangspunt dat alle specifiek ziekenhuisafval in eerste instantie door de ZAVIN wordt verwerkt, en pas wanneer sprake is van meer aanbod dan capaciteit de AVR inspringt als achtervang. Dit betekent dat als de capaciteit van de ZAVIN volledig wordt benut, invoer ten behoeve van verwerking in de ZAVIN niet is toegestaan. In dat geval is invoer ten behoeve van verwerking in de AVR toegestaan, mits deze capaciteit niet nodig is om het aanbod in Nederland dat niet door de ZAVIN kan worden verwerkt, te verwerken.
578	SP 10.5.1	70	De ZAVIN wordt als enige verwerker genoemd. Aanvullend treedt AVR als achtervang op. Inspreker vindt het vreemd dat invoer door AVR wel wordt toegestaan.	Inspreker merkt zelf al op dat niet alleen de ZAVIN als verwerker wordt genoemd. Invoer door AVR is alleen toegestaan wanneer de verwerking van het aanbod van specifiek ziekenhuisafval in Nederland niet in gevaar wordt gebracht, met andere woorden als de achtervang niet in het gedrang komt. Inspreker specificeert niet wat hier vreemd aan is.
579	SP 10.5.1	82	De inspreker vraagt zich af of invoer van infectueus materiaal strookt met de ethiek en veiligheid die men zegt na te streven. Inspreker concludeert dat de onderbezetting van de ZAVIN belangrijker is dan de veiligheid en het milieu in Nederland.	Wanneer specifiek ziekenhuisafval verpakt en vervoerd wordt in hermetisch gesloten vaatjes, en deze ongeopend worden verbrand in een installatie die daarvoor speciaal opgericht is (ZAVIN) wordt invoer van specifiek ziekenhuis veilig en ethisch verantwoord geacht. De veronderstelling van de inspreker dat onderbezetting van de ZAVIN belangrijker is dan de veiligheid en het milieu in Nederland, wordt niet onderschreven.
Naar aanleiding van diverse inspraakreacties over de afbakening van specifiek ziekenhuis afval, de positie van de ZAVIN en de minimumstandaard, wordt nog in 2002, in samenspraak met het ministerie van VWS, hiernaar een onderzoek gestart. In het onderzoek wordt onder meer aandacht besteed aan de verwijderingsroutes van de (deel)stromen binnen en buiten het ziekenhuis, de handavingsaspecten, de functie van de huidige eindverwerker (de ZAVIN) en de kosten. Het onderzoek richt zich op het afval van zowel de intramurale als extramurale instellingen van gezondheidszorg. Na afloop van het onderzoek zal de meest optimale weg worden gezocht om de resultaten van het onderzoek te implementeren. Zoals in paragraaf 3.5 van het beleidskader is aangegeven, kan dat door een wijziging van het LAP of door het doorlopen van de afwijkingsprocedure.				
SP 11 Autoafval				
580	SP 11	80	Inspreker heeft bedenkingen tegen het beleid in het sectorplan en verwijst daarvoor naar haar reactie op het ontwerp Besluit autowrakken.	De ingediende reactie van de inspreker op het Besluit beheer autowrakken, kan niet worden meegenomen bij de inspraakreacties op het LAP. Deze reactie is meegenomen en afgewogen bij het opstellen van het Besluit.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
581	SP 11	85	Inspreker vraagt aandacht voor de relatie tussen de implementatie van de Europese richtlijn autowrakken en het LAP en vraagt om de reeds ingediende provinciale reacties daarbij te betrekken.	De Europese Richtlijn autowrakken is geïmplementeerd met het Besluit beheer autowrakken. Voor zover relevant zijn bepalingen uit het Besluit beheer autowrakken verwoord in het sectorplan. De reeds ingediende provinciale reacties op het Besluit beheer autowrakken, kunnen niet worden meegenomen bij de inspraakreacties op het LAP. Deze reacties zijn meegenomen en afgewogen bij het opstellen van het Besluit.
582	SP 11.1	2	Autowrakken komen ook bij (lagere) overheden vrij. Op de VROM-website worden 326.144 wrakken genoemd; dit lijkt minder dan 410 kton?	Het aandeel autowrakken dat bij overheden vrijkomt is zeer gering. In de achtergrondgegevens zijn alleen de belangrijkste bronnen van auto-afval gegeven. Het aanbod van 410 kton is te verklaren doordat naast autowrakken ook autobanden hierbij zijn meegenomen.
583	SP 11.1	76	De inspreker wijst erop dat hoofdstuk 16 van de Eural volledig van toepassing is op materialen afkomstig van autowrakken.	De opmerking van de inspreker is niet juist. Subhoofdstuk 16 01 is van toepassing op autowrakken. Sectorplan 11 behandelt de deelstromen welke zijn opgenomen in subhoofdstuk 16 01 en die na demontage uit de autowrakken vrijkomen, niet. Derhalve zijn de bij deze deelstromen behorende Euralcodes niet in de paragraaf opgenomen. <i>De codes 16 01 11* en 16 01 12 zijn onterecht in dit sectorplan opgenomen en worden geschrapt.</i>
584	SP 11.2	2	Het bevreemdt dat vrachtauto's en banden van andere voertuigen en transportmiddelen (lopende band bijvoorbeeld) niet zijn meegenomen.	Voor vrachtauto's en banden van andere voertuigen dan personenauto's, lichte bedrijfsauto's en drie- en vierwielige bromfietsen is geen specifiek beleid in het LAP geformuleerd. Er is in dit LAP gekozen om specifiek beleid te formuleren voor auto-afval dat in de grootste hoeveelheid vrijkomt en de meeste schadelijke afvalstromen bevat. In het sectorplan is aangegeven dat voor het beheer van deze afvalstoffen kan worden aangesloten bij dit sectorplan.
585	SP 11.2	57	Voor een aantal afvalstoffen die vrijkomen bij de demontage van autowrakken is geen beleid opgenomen.	Zoals aangegeven in hoofdstuk 1 Inleiding van het LAP geldt het algemene beleid uit het Beleidskader voor specifieke afvalstoffen die niet in een sectorplan zijn opgenomen, en waarbij niet wordt verwezen naar een ander sectorplan. Ter verduidelijking wordt deze passage ook opgenomen in het hoofdstuk Toelichting bij de sectorplannen, paragraaf Inhoud van de sectorplannen onder de titel Afbakening sectorplan. <i>Voor afvalstoffen waarvoor geen specifiek beleid is opgenomen in deel 2 Sectorplannen geldt het algemene beleid uit deel 1 Beleidskader. Bij vergunningaanvragen voor die afvalstoffen moet dan ook aan het beleidskader worden getoetst.</i>
586	SP 11.2	58	Aangegeven wordt dat het Besluit beheer autowrakken niet van toepassing is op driewielige voertuigen, en een beperking kent tot en gewicht van 3.500 kg.	Voor de afbakening van het Besluit beheer autowrakken wordt verwezen naar dit besluit.
587	SP 11.2	58	Verzocht wordt 'Wet milieubeheer' toe te voegen na 'Inrichtingen- en vergunningenbesluit'.	<i>De volledige titels van regelingen en besluiten worden opgenomen in een overzicht in het LAP.</i>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
588	SP 11.2	76	De gehanteerde definitie van autowrakken is ten aanzien van drie- en vierwielige bromfietsen niet in overeenstemming met de EG Richtlijn autowrakken 2000/53/EG.	De definitie is in overeenstemming met die in de EU-richtlijn autowrakken. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het Ontwerp Besluit Beheer Autowrakken.
589	SP 11.3	2	De volgorde van de zinopbouw bevreemdt: toepassing van materialen en onderdelen (...) in de vorm van product- en materiaalhergebruik (deze laatste termen zouden gewisseld moeten worden).	De huidige volgorde is gekozen omdat dit de meest gangbare wijze van formuleren is en is voldoende duidelijk.
590	SP 11.3.1	2, 47	Besluit Beheer Autowrakken is nog niet definitief.	Naar verwachting wordt het LAP ongeveer gelijk met het Besluit Beheer Autowrakken van kracht. Om deze reden wordt in de tekst van het LAP uitgegaan van de situatie waarin het Besluit Beheer Autowrakken van kracht is.
591	SP 11.3.1	2	Wat de opmerking over het “achterblijven bij de verwachtingen” (welke en van wie?) inhoudt is onduidelijk, zeker in relatie tot BBA.	Doordat de levensduur van auto's de afgelopen jaren langer is geworden, zijn er minder autowrakken aangeboden dan in een situatie met een gelijkblijvende gemiddelde levensduur van auto's.
592	SP 11.3.1	2	Kwam loopvlakvernieuwing bij de (kunststof) personenautobanden wel in enigszins redelijke aantallen voor nu er volgens het LAP sprake is van een stagnatie?	De afgelopen jaren is gebleken dat het aantal autobanden waarbij loopvlakvernieuwing plaatsvindt is afgenomen vergeleken met het moment waarop loopvlakvernieuwing werd geïntroduceerd.
593	SP 11.3.1	58	Zware metalen mogen uitsluitend worden gebruikt voor een aantal toepassingen geregeld in een werkenlijst. Vanaf 1 juli 2003 mogen in nieuwe auto's alleen, gecodeerd, zware metalen worden gebruikt als geen enkel alternatief is.	De opmerking wordt voor kennisgeving aangenomen.
594	SP 11.3.2.1	2	Moeilijke tekst omdat het moment dat een oude auto een wrak wordt niet voldoende is te onderscheiden.	In het Besluit Beheer Autowrakken wordt hierop ingegaan.
595	SP 11.3.2.1	2	Laatste volzin: ARN verstrekt demontagevergoedingen (“afvalbeheersvergoedingen”), doet de vraag rijzen waarvan deze vergoedingen worden betaald. Enige uitleg lijkt logisch.	Deze inspraakreactie wordt onderschreven. Aan deze zin wordt toegevoegd: “uit de afvalbeheerbijdragen die zijn afgedragen bij de eerste tenaamstelling van het kenteken”.
596	SP 11.3.2.1	50	De inspreker heeft een aantal opmerkingen ten aanzien van het Besluit Beheer Autowrakken.	De opmerkingen die de inspreker maakt, kunnen niet worden meegenomen bij de inspraakreacties op het Landelijk afvalbeheerplan. Inspreker heeft twee maal een reactie gegeven op concepten van het Besluit Beheer Autowrakken. Deze reacties zijn meegenomen en afgewogen bij het opstellen van het Besluit.
597	SP 11.3.2.2	2	Voorlaatste regel blz. 247: woordje “te” moet vervallen. Overigens lijkt de conclusie “derhalve” niet te trekken uit de oud-voor-nieuw-regeling, zoals uw tekst doet vermoeden.	Deze inspraakreactie wordt onderschreven. De eerste twee zinnen in deze alinea worden vervangen door: “Producenten en importeurs van autobanden moeten een inname- en verwerkingsstelsel voor autobanden opzetten”.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
598	SP 11.3.2.2	58	'Personenbanden' vervangen door 'personenwagenbanden'.	De tekst wordt aangepast. <i>Het besluit beheer personenwagenbanden...</i>
599	SP 11.4.1.1	48	Naar de mening van de inspreker zou het bewaren van autowrakken voorbehouden moeten worden aan autodemontage-, garage-, schadeherstelbedrijven en shredderbedrijven.	In het beleidskader is vastgelegd dat voor het zelfstandig bewaren van afvalstoffen in beginsel een bewaarvergunning kan worden verleend. In dit geval zijn er geen redenen die zwaar genoeg wegen om van deze beleidslijn af te wijken.
600	SP 11.4.1.2	69, 80, 98	Inspreker signaleert een minimumstandaard die voor personenauto's en bedrijfsauto's verschillend is.	De minimumstandaard geldt voor autowrakken als aangegeven in paragraaf 2 Afbakening sectorplan.
601	SP 11.4.2.1	58	De maximale bewaartermijn van 1 jaar volgt uit de wet en hoeft niet in het LAP geregeld te worden. Aanbevolen wordt wel om de maximale opslagcapaciteit te regelen.	In het BSSA is een instructie opgenomen aan het bevoegd gezag om in de vergunning een maximale bewaartermijn van 1 of 3 jaren op te nemen. Gelet op de problemen de afgelopen jaren zijn stringenter eisen gesteld voor het bewaren van autobanden, waaronder de beperking van de bewaartermijn in alle gevallen tot 1 jaar. Ten aanzien van de maximale opslagcapaciteit wordt verwezen naar het gestelde in het hoofdstuk Toelichting op de sectorplannen, paragraaf Algemene bepalingen bij vergunningverlening.
602	SP 11.4.2.1	76	Verzocht wordt aan te geven of de bepaling dat er concrete afzetmogelijkheden moeten zijn om in aanmerking te komen voor een vergunning voor zelfstandig bewaren van autobanden alleen geldt voor gespecialiseerde bandeninzamelings- en sorteerbebedrijven.	Er wordt uitsluitend vergunning verleend voor het bewaren van autobanden als zelfstandige activiteit, wanneer het betreffende bedrijf concrete afzetmogelijkheden heeft. Deze bepaling geldt niet wanneer het betreffende bedrijf tevens beschikt over een vergunning voor het be- en verwerken van autobanden. Er bestaat geen goede reden waarom deze bepaling alleen voor gespecialiseerde bandeninzamelings- en sorteerbebedrijven zou moeten gelden. Deze bedrijven zullen doorgaans over concrete afzetmogelijkheden beschikken. De bepaling is juist ook op andere bedrijven dan gespecialiseerde bandeninzamelings- en sorteerbebedrijven gericht.
603	SP 11.4.2.2	58	Gevraagd wordt bij de minimumstandaard aan te geven dat ook verbranden met benutting van de energieinhoud is toegestaan.	Als aangegeven in de definitielijst wordt onder nuttige toepassing verstaan: materiaal- en producthergebruik en het toepassen van een afvalstof met een hoofdgebruik als brandstof.
604	SP 11.4.2.2	58	Onduidelijk is wat de consequenties zijn van het gestelde in het sectorplan dat voor materiaalhergebruik onvoldoende verwerkingscapaciteit is.	Een mogelijk gevolg van onvoldoende verwerkingscapaciteit voor materiaalhergebruik is dat de afvalstoffen op een andere wijze nuttig moeten worden toegepast. Immers verwijderen is gelet op de minimumstandaard niet vergunbaar.
605	SP 11.6	57	Inspreker geeft aan dat het gegevensbestand van RDW vervuild is en sommige auto's niet als wrak worden aangemerkt. Geadviseerd wordt gegevens te controleren op volledigheid en juistheid	Uiteraard worden monitoringsgegevens gecontroleerd op volledigheid en juistheid. Zoals aangegeven worden bij de monitoring niet alleen de gegevens van de RDW betrokken, maar ook gegevens van importeurs en producenten van motorvoertuigen in het kader van het Besluit beheer autowrakken.
SP 12 Scheepsafvalstoffen				

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
606	SP 12	58	Verzocht wordt de uitwerkingen op basis van het Scheepsafvalstoffenverdrag- en besluit voor afval van lading, restlading en ladingrest alsnog mee te nemen.	De relevante aspecten van het Scheepsafvalstoffenverdrag- en besluit zijn in het sectorplan weergegeven c.q. bij het opstellen van de plantekst betrokken. Voor de door inspreker genoemde afvalstromen wordt verdere verwezen naar paragraaf 4.2.3 van het sectorplan. Tenslotte is relevant dat restlading hoort tot lading en geen afvalstof is. Ter verduidelijking is een aantal begrippen toegevoegd aan de begrippenlijst van het LAP.
607	SP 12	58	In het plan wordt niet aangegeven wat met een afvalstof moet gebeuren wanneer het betreffende verdrag, besluit of AMvB nog niet in werking zijn.	Zolang regelingen nog niet inwerking zijn getreden, blijven de bestaande regelingen van kracht. Waar dat aan de orde is, is daar bij de formulering van het sectorplan rekening mee gehouden.
608	SP 12	78	Niet alle scheepsafvalstoffen kunnen volgens de minimumstandaard worden verwerkt; een aantal waterstromen zullen toch bijvoorbeeld moeten worden verbrand als laagcalorische afvalstoffen.	Aan de eerste zin in het kader van paragraaf 4.3 van dit sectorplan wordt toegevoegd <i>Voor waterige scheepsafvalstoffen waarvoor fysisch/chemisch of biologische behandeling tot een losbaar product niet mogelijk is, is de minimumstandaard van sectorplan 27 van toepassing.</i>
609	SP 12	83, 94	Inspreker is van mening dat zij, als vertegenwoordiger van inzamelaars en verwerkers voor scheepsafval, niet of nauwelijks is betrokken bij de totstandkoming er van. De vraag rijst of het bedrijfsleven wel voldoende serieus is genomen.	Inspreker is wel degelijk op verschillende momenten de mogelijkheid gegeven om op concepten te reageren. Gewezen wordt ondermeer op een gesprek op 28 maart 2000, een bijeenkomst op 25 oktober 2000 en een gegeven reactiemogelijkheid in september 2001 (waarvan ook gebruik is gemaakt). Dat niet alle wensen van inspreker zijn gehonoreerd, betekent niet dat afstemming met het bedrijfsleven niet serieus genomen zou zijn.
610	SP 12	102	Het is inspreker onduidelijk - met inachtneming van de diffuse spreiding van bepaalde stoffen - waarom ook hier met een vergelijkbare lijn wordt gekozen zoals in hoofdstuk mengen is beschreven. Daarnaast merkt inspreker op dat het opvallend is dat het rapport "De verwerking verantwoord" nog een aparte status kent binnen het LAP, maar dat niet duidelijk is welke status.	Er wordt in essentie niet afgeweken van het algemene beleid. Er wordt weliswaar op enkele punten een nadere concretisering gegeven (gescheiden houden afgewerkte olie, scheiding landafval en scheepsafval) maar de algemene lijn uit hoofdstuk 16 van het beleidskader is ook op dit sectorplan van toepassing. Het rapport "de verwerking verantwoord" maakt formeel geen deel uit van het LAP, maar door de verwijzing er naar wordt wel een formele relatie gelegd. Zowel bij het aanvragen van een vergunning als het afgeven er van dient ten aanzien van acceptatie en registratie afstemming te worden gezocht met het rapport 'De verwerking verantwoord'. Dit betekent ook dat de regels voor mengen expliciet in de vergunning vastgelegd moeten worden.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
611	SP 12.1	58	De terminologie van de belangrijkste afvalstoffen wordt bij de achtergrondgegevens niet consequent gebruikt. Ook ontbreekt informatie over niet gevaarlijk afval.	<p>Inspreker geeft niet aan welke inconsistenties zijn aangetroffen, zodat een daarop toegespitste reactie niet mogelijk is. Wel is besloten om enkele van de genoemde begrippen op te nemen in de begrippenlijst van het LAP om daarmee mogelijke onduidelijkheden weg te nemen.</p> <p>Er is geen informatie beschikbaar over niet gevaarlijke scheepsafvalstoffen, met name omdat bij melden en registreren vaak overlap met vergelijkbaar niet-scheepsafval optreedt. Zoals aangegeven in paragraaf 12.6 van het sectorplan bieden het Scheepsafvalstoffenbesluit en de EG-richtlijn Havenontvangstinstallaties meer mogelijkheden voor het administratief volgen van afgifte van scheepsafvalstoffen, en ontstaat meer zicht op de hoeveelheden niet gevaarlijke scheepsafvalstoffen die vrijkomen.</p>
612	SP 12.1	83, 94	Inspreker mist in de achtergrondgegevens informatie over inzamelrendement en het potentiële aanbod. Het aanbod voor 2000 is volgens haar informatie lager dan de genoemde 520 kton. Bij de prognoses voor 2006 en 2012 is vermoedelijk onvoldoende of geen rekening gehouden met effecten van de implementatie van de EU-richtlijn en het Scheepsafvalstoffenverdrag.	<p>Voor de achtergronden van deze cijfers voor alle sectorplannen wordt verwezen naar het prognosedocument bij het LAP. Verder wordt het volgende opgemerkt</p> <ul style="list-style-type: none"> – Voor een aantal afvalstoffen is uit onderzoek gebleken dat het vaststellen van een potentieel aanbod zeer lastig is en met veel onzekerheden gepaard gaat. Voor scheepsafval zal dat vermoedelijk bovengemiddeld gelden. Conform de algemene lijn in het LAP is dan ook afgezien van dergelijke schattingen en is uitgegaan van werkelijk afgegeven (gemelde) hoeveelheden, wetende dat het een onderschatting kan zijn. – De 520 kton is gebaseerd op rekenkundige ophoging van het aanbod van 1999 en moet worden gezien als een indicatie. Enige afwijking in dit getal heeft echter geen consequenties voor het geformuleerde beleid. – De constatering m.b.t. de EU-richtlijn en het Scheepsafvalstoffenverdrag is juist, zoals ook al in een voetnoot in het sectorplan zelf is aangegeven. Ook hier geldt weer dat er te veel onduidelijk is omtrent termijn en omvang van effecten om hier met enige zekerheid echt iets van te zeggen.
613	SP 12.2	83, 94	Inspreker wijst er op dat afval van boor- en productieafval veelal door inzamelaars van scheepsafval wordt ontvangen. Met de aanmerking als "landafval" (paragraaf 2) en de bepaling dat gezamenlijke vervoer van land- en scheepsafval niet is toegestaan (paragraaf 3.3) wordt dit vrijwel onmogelijk	<p>Het blijft mogelijk om inzamelvaartuigen voor scheepsafval in te zetten voor inname van landafval van platforms. Doordat alle afval van platforms is aangemerkt als landafval zou het verbod om scheepsafval en landafval gezamenlijk aan boord te hebben in praktijk niet tot problemen hoeven leiden; het inzamelvaartuig neemt het landafval van het platform in, i.h.a. in containers, en zet deze aan land waarna het vaartuig weer voor inzameling van scheepsafvalstoffen ingezet kan worden. Niettemin wordt na de derde alinea van paragraaf 3.3 van het sectorplan toegevoegd:</p> <p><i>Dit verbod geldt niet voor de inzameling van landafval van boor- en productieplatforms, voor zover dit landafval zowel fysiek als administratief gescheiden blijft van eventueel in het inzamelmiddel aanwezige scheepsafvalstoffen.</i></p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
614	SP 12.2	83, 94	Omdat drijvende vaartuigen vallen onder de definitie van schip in de EU-richtlijn, vallen deze na implementatie in de Nederlandse wetgeving straks ook onder de Wvvs. Dit betekent dat het juist in de rede ligt om afval van platforms wel onder de reikwijdte van dit sectorplan te laten vallen. Dit zou tevens het doel van de Wvvs (is voorkomen van lozingen) ondersteunen.	Dat het betreffende afval niet als scheepsafval maar als landafval wordt aangemerkt, betekent niet dat hiermee opeens meer (of minder) geloosd zou gaan worden. Het afval valt beleidsmatig weliswaar onder een ander deel van het LAP maar fysiek kan de bestaande wijze van verwijderen worden voortgezet. Wel is de reactie van inspreker aanleiding om de zin " <i>Deze installaties ... door schepen</i> " uit het eerste aandachtspunt van paragraaf 2 van dit sectorplan te schrappen.
615	SP 12.2	83, 94	Inspreker acht het wenselijk om de bestaande structuur voor de verwijdering van scheepsafvalstoffen ook in te zetten voor afval van de recreatievaart; dit afval zou derhalve onder de reikwijdte van het sectorplan gebracht moeten worden. Zo dat niet gebeurt acht inspreker het in ieder geval wenselijk dat het inzamelaars wordt toegestaan om afval van de recreatievaart van drijvende installaties in te nemen.	Met de in het sectorplan beschreven Amvb jachthavens wordt een dekkende structuur voor afval van de recreatievaart opgezet die tevens goed aansluit op de locaties waar afgifte het meest voor de hand ligt (jachthavens). Het gebruik van de structuur van inzamelaars voor scheepsafval is derhalve niet nodig en zou bovendien lang niet in alle situaties een adequate oplossing bieden. Voor zover het opgebult KCA betreft (gelijkgesteld aan KGA, zie sectorplan 17) zou zelfs een specifieke inzamelstructuur voor KGA op land (het betreft immers landafval) worden ondergraven. Er is dan ook bewust uitgegaan van voortzetting van de scheiding tussen land- en waterstromen en van het niet innemen van landafval door inzamelaars van scheepsafval.
616	SP 12.2	83, 94	Verzocht wordt om in deze paragraaf aan te geven dat voor alle vergunningen voor de inname van afval van schepen alleen dit sectorplan van toepassing is	Dit verzoek wordt niet gehonoreerd omdat ook een aantal onderdelen van het beleidskader van toepassing is (bijvoorbeeld de hoofdstukken inzamelen en mengen).
617	SP 12.3	83, 94	Er ontbreekt voldoende aandacht voor het grootste probleem binnen de sector, namelijk illegaal lozen door schepen zelf. In dit kader mist inspreker hier ook de vermelding van het lozingsverbod ingevolge de Wvo.	Een groot deel van het beleid is gericht op de realisatie van een dekkende en lekvrije beheersstructuur en op zo min mogelijk directe kosten voor schippers door verschillende vormen van indirecte financiering. Met dit als rode draad wordt dus weldegelijk aandacht aan dit probleem besteed. Dat verder tegen illegale praktijken, zoals lozen, dient te worden opgetreden spreekt vanzelf. Dit betreft echter meer het beheer van het oppervlaktewater dan een doelmatig beheer van afvalstoffen, en ligt dan ook buiten de scope van het LAP.
618	SP 12.3.1	84	Inspreker mist aandacht voor milieuvriendelijk laden en lossen van schepen, en wijst er op dat dit van invloed kan zijn op het ontstaan van afval.	Terecht wordt opgemerkt dat het voorkomen van ontstaan van afval en het vermijden van lekverliezen belangrijk is. Hierover zijn regels opgenomen in het Scheepsafvalstoffenbesluit en in voorschriften in vergunningen van overslaginrichtingen.
619	SP 12.3.2.1	48	Naar de mening van de inspreker is het niet zinvol om een structuurplan alvast in te voeren voordat dit nationaal en internationaal is afgestemd.	Momenteel worden proeven gedaan door de SAB bij de inzameling van scheeps-KGA en huisvuil om de uitvoerbaarheid van het concept-structuurplan door een centrale organisatie in de praktijk te toetsen. Bij de daadwerkelijke invoering wordt vanzelfsprekend rekening gehouden met internationale aspecten en/of beperkingen.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
620	SP 12.3.2.1	48	Het begrip "slops" in de laatste alinea is niet duidelijk. Inspreker verzoekt om de definitie uit het Scheepsafvalstoffenbesluit te gebruiken.	Om de door de inspreker gesignaleerde onduidelijk weg te nemen is in de begrippenlijst van het LAP ook "slops" toegevoegd. Conform het voorstel van de inspreker is hierbij aangesloten bij het Scheepsafvalstoffenbesluit.
621	SP 12.3.2.2	83, 94	Deze paragraaf is slechts een weergave van de bestaande situatie; in de ogen van inspreker noodzakelijk aanvullend beleid, met name m.b.t. ladinggebonden afvalstoffen ontbreekt.	De betreffende paragraaf is primair de kapstok voor de uitwerking in de rest van het sectorplan, waarbij overigens wel degelijk al enkele ontwikkelingen worden genoemd en niet alleen de bestaande situatie.
622	SP 12.3.3	12, 84 83, 94	Het gebruik van het S-formulier als referentie voor de uitbetaling door intermediaire organisaties wordt onderschreven, maar een algehele verplichting tot gebruik van het formulier wordt als ongewenst gezien. Het voornemen het S-formulier te gebruiken voor alle ontdoeners wordt ondersteund, maar tevens wordt verzocht om ook toe te zien op het gebruik van dit formulier door ontvangers.	Een verdere discussie op dit punt zal plaatsvinden bij de voorbereiding en uitwerking van de AMvB "melden en registreren". Het spreekt vanzelf dat de intermediaire organisaties en marktpartijen hierbij worden betrokken.
623	SP 12.3.3	48	Inspreker vraagt om te verduidelijken of het genoemde "nationale instituut" hetzelfde is als de centrale organisatie uit het concept-structuurplan voor de binnenvaart.	Het Nationaal Instituut (conform het Scheepsafvalstoffenbesluit) en de Centrale Organisatie (conform het concept structuurplan) zouden in de toekomst dezelfde kunnen zijn. Daarover is nog geen beslissing genomen.
624	SP 12.3.3	83, 94	Het uitgangspunt dat scheepsafval ook scheepsafval moet blijven wordt ondersteund. Wel voorziet inspreker in enkele gevallen problemen, namelijk wanneer het vanuit doelmatigheidsoogpunt geen probleem is om afval van land en afval van water samen te verwerken.	In het geval dat afval probleemloos samen verwerkt kan worden, bijvoorbeeld omdat dezelfde minimumstandaard van toepassing is, kan mengen worden toegestaan. Door een strikte scheiding aan te houden in de inzamelsystemen voor land- en scheepsafval, zal dit in het algemeen pas plaatsvinden bij verwerkers. Voor zover er al in een eerder stadium sprake is van het opmengen van landafval en scheepsafval (bijvoorbeeld reeds bij de inzameling), en dat in een vergunning expliciet is toegestaan, worden aan dergelijke vergunningen expliciete voorschriften verbonden m.b.t. registratie zodat te volgen blijft op welke wijze een partij scheepsafval is afgevoerd en verwerkt. Overigens is deze inspraakreactie wel aanleiding geweest om in paragraaf 4.1.1 tussen de tweede en de derde alinea in te voegen: <i>Extra vergunningen voor inzameling van scheepsafval kunnen wel worden verleend aan landinzamelaars die scheepsafvalstoffen van innamepunten aan land (sluizen en dergelijke) innemen. Aan dergelijke vergunningen worden voorschriften verbonden m.b.t. fysieke en/of administratieve scheiding van scheepsafval en afval van land.</i>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
625	SP 12.3.3	83, 94	<p>Het verbod om tijdens inzameling van scheepsafval ook afval van land in te zamelen of transporteren wordt onzinnig geacht</p> <ul style="list-style-type: none"> - "tijdens inzameling" is niet duidelijk - het verbod is niet handhaafbaar - met een goede administratie is het verbod overbodig - het verbod geeft problemen met afval van off-shore en afval dat door bunkerbedrijven is ingenomen 	<ul style="list-style-type: none"> - Om "tijdens inzameling" nader te verduidelijken wordt in de betreffende zin na dit begrip ingevoegd: - <i>d.w.z. zolang het vaartuig in gebruik is als inzamelmiddel voor scheepsafvalstoffen en ook daadwerkelijk ingenomen scheepsafvalstoffen aan boord heeft</i> - - Waarom het verbod niet handhaafbaar zou zijn is niet duidelijk. Met de goede administratie zoals inspreker die zelf al aanhaalt, moet dat immers wel degelijk mogelijk zijn. - Ten aanzien van afval van platforms wordt verwezen naar het antwoord op de reactie van inspreker op paragraaf 2 van het sectorplan. Op dit punt wordt dus een zin toegevoegd. - Wat het probleem zou zijn bij bunkerbedrijven is niet duidelijk. De rol van bunkeraars blijft beperkt tot inzamelen of bewaren op basis van een expliciete samenwerkingsovereenkomst met een inzamelaar (paragraaf 4.1.1 en 4.2.1 van het sectorplan). Het betreffende afval is en blijft scheepsafval (paragraaf 3.3 van het sectorplan) en kan zonodig afgegeven worden aan een inzamelaar. Voor zover het afval ontstaat binnen een inrichting (dit speelt meer bij werven e.d. dan bij bunkeraars) is sprake van landafval (sectorplan paragraaf 4.2.1). Dat afval dient dan ook als zodanig (dus niet door een inzamelaar van scheepsafval) te worden afgevoerd.
626	SP 12.3.3	83, 94	<p>De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van diverse financieringsregelingen wordt enerzijds bij intermediaire organisaties (marktpartijen) gelegd, maar anderzijds worden er in het sectorplan eisen gesteld die verband houden met indirecte financieringssystemen, waarmee de verantwoordelijkheid weer bij de overheden wordt gelegd. Inspreker acht dit inconsistent, en merkt daarnaast op bij het verlenen van vergunningen het belang van het milieu centraal staat en dat de vraag is of de Wet milieubeheer de ruimte biedt om eisen die verband houden met de financieringssystemen in een Wm-vergunning op te nemen.</p>	<p>In het LAP is bewust gekozen voor publiek private samenwerking, waarbij de overheid verantwoordelijk is voor (randvoorwaarden in) wetgeving en beleid en de intermediaire organisaties voor de uitvoering. In dit kader wordt ook verwezen naar ondermeer het Scheepsafvalstoffenbesluit.</p> <p>Voor de achtergronden van de keuze om als overheid mede verantwoordelijk te blijven en geen volledige overdracht aan marktpartijen plaats te laten vinden, wordt verwezen naar het volgende antwoord op een vergelijkbare reactie van dezelfde inspreker.</p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
627	SP 12.3.3	83, 94	Het toezicht op civielrechtelijke en bestuursrechtelijke zaken dient zuiver gehouden te worden. Wanneer uit het bestaande systeem van melden door het bevoegd gezag geen totaalbeeld kan worden verkregen, dient het functioneren van het systeem doorgelicht te worden en niet een nieuw instrument worden gecreëerd. Volgens inspreker moet het niet zo zijn dat indirecte financieringssystemen worden ingezet ten behoeve van toezichthouders.	Van belang is dat met het realiseren van het criterium "de vervuiler betaalt" ook een publiek belang wordt gediend, dat met het door elkaar heen lopen van afvalstoffen van verschillende vormen van indirecte financiering ook de opgezette structuur voor het beheer van scheepsafval kan worden ondergraven (ook een publiek belang), en dat tenslotte de verschillende vormen van indirecte financiering de komende planperiode in ieder geval ten dele ook met publieke middelen worden betaald.
628	SP 12.3.3 SP 12.3.4	83, 94	Inspreker verzoek de laatste alinea van paragraaf 3.3 en de eerste alinea van paragraaf 3.4 te verwijderen, aangezien deze een herhaling zijn van hetgeen in het algemene beleidskader is gesteld.	Informatie uit het algemene beleidskader welke specifiek betrekking heeft op bepaalde sectorplannen is eveneens ter verduidelijking in de betreffende sectorplannen opgenomen. Gezien de inhoud van het genoemde rapport en de aanleiding van het opstellen van het genoemde rapport zijn beide alinea's, naast het algemene beleidskader eveneens ter verduidelijking opgenomen in dit sectorplan.
629	SP 12.3.3	83, 94	Ten aanzien van de aanbevelingen uit het concept-rapport "De verwerking verantwoord" merkt inspreker op dat de voorschriften die in het rapport over administratie en acceptatie zijn opgenomen niet onder meer toepasbaar zijn voor alle vergunningen in de sector. Inspreker verwijst naar haar reactie op het conceptrapport. Inspreker verbaast zich erover dat verwezen wordt naar een concept-rapport.	Bezwaren op het concept-rapport "De verwerking verantwoord" zijn behandeld bij het vaststellen van het definitieve rapport. In het ontwerp-LAP is verwezen naar het concept-rapport "De verwerking verantwoord", aangezien het opstellen van het concept-rapport "De verwerking verantwoord" en het LAP tegelijkertijd plaatsvond. Daarnaast was bij het opstellen van het ontwerp-LAP al duidelijk dat het rapport waarschijnlijk definitief zou worden voordat het LAP definitief zal worden vastgesteld. Voor de verdere afstemming tussen dit rapport en het LAP wordt verwezen naar hoofdstuk 16 van het beleidskader.
630	SP 12.3.3	83, 94	Het hanteren van de richtlijnen uit het rapport "De verwerking verantwoord" als uitgangspunt is dusdanig onbepaald dat dit alleen kan leiden tot ongelijke behandeling, interpretatieverschillen en daarmee ongelijke concurrentie. Inspreker pleit er derhalve –voor om de betreffende richtlijnen in generiek werkende wettelijke regels om te zetten.	De wijze van implementatie staat verder inhoudelijk los van het sectorplan. De reactie wordt meegenomen bij de verdere procedure rond dit rapport, maar wordt in het kader van het LAP verder voor kennisgeving aangenomen. Voor de verdere afstemming tussen dit rapport en het LAP wordt verwezen naar hoofdstuk 16 van het beleidskader.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
631	SP 12.3.4	12	Aangegeven wordt dat milieumeerwaarde van het gescheiden houden van afgewerkte olie en bilgewater onduidelijk is en voor de doelgroep problemen geeft.	Uitgangspunt is dat afvalstromen waarvoor een verschillende minimumstandaard in het LAP is opgenomen gescheiden moeten blijven (zie beleidskader en tweede alinea van paragraaf 3.4 van dit sectorplan) en voor afgewerkte olie en olie/water-mengsels is dat het geval (zie sectorplan 23). De beleidslijn uit het MJP-GA II dat deze stromen gescheiden gehouden moeten worden wordt dus ook in het LAP gecontinueerd. De milieurelevantie is gelegen in het feit dat het mengen van afgewerkte olie met bilgewater het opwerken van de eerste tot basissmeerolie doorkruist. Ook op basis van de Europese regelgeving, welke is gebaseerd op dezelfde milieugedachte, is Nederland verplicht om voor afgewerkte olie een gescheiden verwijderingstructuur te realiseren. Teneinde deze scheidingslijn nog helderder aan te geven is aan het sectorplan aan de derde alinea van paragraaf 3.4 toegevoegd: <i>Verder dient afgewerkte olie gedurende de gehele beheersketen gescheiden te blijven van andere afvalstoffen.</i>
632	SP 12.3.4	48	Over de wijze van implementeren van "Hoogland" merkt de inspreker op dat de voorkeur van de inspreker uitgaat naar een ministeriele regeling met verplichte implementatie in de vergunningen. Wanneer hier niet voor gekozen wordt, moet in het LAP aangegeven worden in hoeverre de in paragraaf 3.4 genoemde rapporten deel uit maken van het LAP en welke bepalingen in de vergunningen overgenomen moeten worden.	Voor de relatie tussen het LAP en genoemde rapporten wordt primair verwezen naar de beantwoording van de inspraakreacties op hoofdstuk 16 van het beleidskader. De betreffende rapporten maken formeel geen deel uit van het LAP, maar door de verwijzing er naar wordt wel een formele relatie gelegd. Zo zal bij het aanvragen van een vergunning en bij het afgeven er van ten aanzien van acceptatie en registratie afstemming moeten worden gezocht met het rapport 'De verwerking verantwoord'. Dit betekent ook dat de regels voor mengen expliciet in de vergunning vastgelegd moeten worden.
633	SP 12.3.4	48	De uitzondering op het mengverbod die wordt genoemd is te ruim geformuleerd. Dit impliceert dat alle chemicaliënhoudende scheepsafvalstoffen gemengd mogen worden en tevens dat alle oliehoudende afvalstoffen gemengd mogen worden, aangezien voor scheepsafvalstoffen slechts 2 verschillende minimumstandaarden zijn geformuleerd.	Inderdaad mogen deze categorieën vermengd worden. Dit staat een doelmatige verwijdering conform de minimumstandaard niet in de weg. Het gaat in casu overigens om 3 minimumstandaards: waterspoor, drijfvaagspoor en slibspoor, waarbij voor de twee laatste de zelfde standaard geldt, namelijk verwijdering door verbranding. Overigens gelden in dit kader wel de algemene bepalingen van hoofdstuk 16 van het beleidskader, ofwel mengen alleen om onder bepaalde concentratiegrenzen te komen is niet toegestaan. Onder verwijzing naar het antwoord op de voorgaande reactie van deze inspreker geldt ook hier dat de regels voor mengen expliciet moeten worden opgenomen in de vergunningen zodat ze nooit te ruim kunnen zijn.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
634	SP 12.3.4	73	Onduidelijk is waarom in het sectorplan niet een vergelijkbare lijn wordt gevolgd zoals in hoofdstuk 16 van het Beleidskader, en wat de status van het rapport 'Verantwoord verwerken is'.	Er wordt in essentie niet afgeweken van het algemene beleid Er wordt weliswaar op enkele punten een nadere concretisering gegeven (gescheiden houden afgewerkte olie, scheiding landafval en scheepsafval) maar de algemene lijn uit hoofdstuk 16 van het beleidskader is ook op dit sectorplan van toepassing. Het rapport "de verwerking verantwoord" maakt formeel geen deel uit van het LAP, maar door de verwijzing er naar wordt wel een formele relatie gelegd. Zo zal bij het aanvragen van een vergunning en bij het afgeven er van ten aanzien van acceptatie en registratie afstemming moeten worden gezocht met het rapport 'De verwerking verantwoord'. Dit betekent ook dat de regels voor mengen expliciet in de vergunning vastgelegd moeten worden.
635	SP 12.3.4	84	Inspreker vraagt om argumenten om de scheiding van afgewerkte olie en bilge te continueren. Bij gebrek aan dergelijke argumenten zou deze verplichting heroverwogen moeten worden. Wordt zij toch gecontinueerd, dan verzoekt inspreker dit ook te ondersteunen met strikte handhaving daar samenvoeging verderop in de keten de motivering aan het begin van de keten om de stromen gescheiden te houden ondergraaft.	Uitgangspunt is dat afvalstromen waarvoor een verschillende minimumstandaard in het LAP is opgenomen gescheiden moeten blijven (zie beleidskader en tweede alinea van paragraaf 3.4 van dit sectorplan) en voor afgewerkte olie en olie/water-mengsels is dat het geval (zie sectorplan 23). De beleidslijn uit het MJP-GA II dat deze stromen gescheiden gehouden moeten worden wordt dus ook in het LAP gecontinueerd. De milieurelevantie is gelegen in het feit dat het mengen van afgewerkte olie met bilgewater het opwerken van de eerste tot basis -smeerolie doorkruist. Met de vertaling van minimumstandaards (en van de regeling scheiden en gescheiden houden) naar vergunningen zal ook de gescheiden verwerking van beide stromen worden verzekerd. Tegen handelingen die hiermee in strijd zijn en die leiden tot een minder hoogwaardige verwerking zal - in het belang van het milieu - vanzelfsprekend opgetreden (moeten) worden. Deze handhaving is overigens de taak van de provincies, maar ook voor hen is het LAP hiervoor het leidende toetsingskader. Overigens is deze inspraakreactie wel aanleiding om de betreffende beleidslijn nog explicieter in het sectorplan op te nemen. Hiertoe is aan het einde van paragraaf 4.1.1 de volgende tekst toegevoegd: <i>Afgewerkte olie die vrijkomt bij olieverversing aan boord van schepen dient bij voorkeur te worden opgevangen in speciaal daarvoor bestemde reservoirs en dient in ieder geval gescheiden van andere afvalstoffen te worden afgegeven (en conform sectorplan 23 separaat te worden verwerkt).</i>
636	SP 12.3.4	83, 94	Het wordt vreemd gevonden dat m.b.t. mengen en scheiden enerzijds een wettelijke regeling wordt genoemd, maar tevens wordt aangegeven dat nog niet duidelijk is op welke wijze het rapport "De verwerking verantwoord" wettelijk wordt verankerd	De regeling "Scheiden en gescheiden houden" zal in ieder geval op de implementatie van het rapport worden afgestemd en daar mogelijk een rol is spelen. Verder wordt, voor de relatie tussen LAP en het rapport "der verwerking verantwoord", verwezen naar de beantwoording van de reacties op hoofdstuk 16 van het beleidskader. <i>Voetnoot 11 uit het ontwerp-sectorplan wordt verwijderd.</i>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
637	SP 12.3.4	83, 94	Inspreker is van mening dat de laatste alinea, waar het gaat over scheiding van afval van de zeevaart, af en toe ver van de praktijk ligt, ook al omdat juist de zeevaart ook in veel andere landen komt en met velerlei regels te maken heeft.	De betreffende passage stelt alleen dat afval, voorzover het gescheiden wordt aangeboden , ook in het verdere traject gescheiden moet blijven. Op deze wijze wordt de bestaande praktijk in de zeevaart geen geweld aangedaan. Voor de duidelijkheid wordt de betreffende alinea echter vervangen door de volgende tekst. <i>In aansluiting bij het Scheepsafvalstoffenverdrag en de EG-Richtlijn havenontvangstvoorzieningen wordt in alle vergunningen voorgeschreven dat afvalstromen die gescheiden worden aangeboden binnen de gehele beheersketen naar afvalcategorie gescheiden dienen te worden gehouden. Uitzonderingen dienen expliciet in de vergunning te worden toegestaan.</i>
638	SP 12.3.4	103	Inspreker is van mening dat het rapport 'De verwerking verantwoord' uitsluitend op de HOI's van toepassing moet zijn.	Naast de verwerkende HOI's houden ook andere bedrijven zich bezig met inzameling, opslag en be-/verwerking van gevaarlijke en niet-gevaarlijke afvalstoffen. De uitgangspunten voor het mengen van afvalstoffen zijn van toepassing op alle bedrijven die afvalstoffen mengen. Mede gelet op het belang van een gelijke behandeling en een gelijk speelveld moet voorkomen worden dat de activiteit mengen verschuift naar bedrijven die niet aan deze uitgangspunten hoeven te voldoen.
639	SP 12.4	57	Inspreker is van mening dat onvoldoende rekening is gehouden met de Eural, daarbij wordt met name geduid op het feit dat veel waterige afvalstoffen niet als gevaarlijk worden aangemerkt.	Er is een afweging gemaakt ten aanzien van de effecten van de invoering van de Eural op het beleid voor scheepsafvalstoffen. De Eural heeft met name gevolgen voor waterige (scheeps)afvalstromen. De afvalstroom die uitsluitend ingezameld mag worden door bedrijven met een inzamelvergunning wordt kleiner. Echter deze bedrijven mogen, evenals andere bedrijven, niet gevaarlijk scheepsafval inclusief de niet gevaarlijke waterige afvalstromen inzamelen. Daartoe dienen zij wel te zijn geregistreerd op de lijst van inzamelaars. De reactie van de inspreker wordt niet onderschreven.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
640	SP 12.4.1.1	12, 83, 94	<p>Inspreker 12 onderschrijft de in de laatste alinea van deze paragraaf genoemde samenwerkingsmogelijkheid. Zij gaat er vanuit dat er geen bestuursrechtelijke blokkades zijn en doelt dan met name op de mogelijkheid dat een inzamelvergunninghouder een bewaarvergunning voor een stilliggend bunkerschip zal kunnen krijgen.</p> <p>Insprekers 83 en 94 merken daarentegen juist op dat het verlenen van vergunningen aan inzamelaars om te bewaren aan boord van bunkerstations niet in het sectorplan wordt uitgewerkt wordt aangemerkt als een gemiste kans.</p>	<p>Zoals uit de plaatsing van de betreffende alinea (paragraaf 4.1, Inzamelen) blijkt betreft het hier uitdrukkelijk de mobiele inzameling. Deze tekst had niet de bedoeling om ook bewaarvergunningen voor bunkeraars mogelijk te maken. Naar aanleiding van deze inspraakreactie is echter besloten dat daar op zichzelf niets op tegen is zolang dit niet leidt tot het ondergraven van de opgezette inzamelstructuur en de rentabiliteit van de mobiele inzameling. Om die reden is in de tweede alinea van paragraaf 4.2.1, tussen de eerste en de tweede zin, de volgende passage toegevoegd:</p> <p><i>Daarnaast komen derden (zoals bunkerbedrijven) in aanmerking voor een vergunning voor het bewaren van aan de inrichting aangeboden scheepsafval en scheepsafval dat door eigen bunkerschepen is ingezameld namens een inzamelaar (zie paragraaf 4.1.1). Voorwaarde voor het gebruik van een dergelijke bewaarvergunning is het bestaan van een schriftelijk vastgelegde samenwerkingsverband met een houder van een inzamelvergunning. In de vergunningen voor dergelijke inrichtingen worden op dit punt expliciete voorschriften opgenomen.</i></p>
641	SP 12.4.1.1	83, 94	<p>Inspreker is van mening dat de verplichte registratie die als eis wordt gesteld voor het inzamelen van derden onder de verantwoordelijkheid van een vergunninghouder een te grote administratieve belasting vormt. Een en ander zou in de te verlenen vergunning geregeld moeten worden en is daarmee bekend bij het bevoegd gezag. Wel onderkent inspreker dat de inzamelaar verantwoordelijk blijft / moet blijven.</p>	<p>Het inzamelen door niet vergunninghouders in strijd met het persoonsgebonden karakter van de inzamelvergunning en met de gedachte achter het moratorium. In dergelijke gevallen zal dus actief worden opgetreden tegen deze derden als deze inzamelen zonder vergunning. Om inzamelen in niet rendabele gebieden te ondersteunen wordt eventueel de mogelijkheid geschapen dat bunkeraars actie ve inzameling uitvoeren onder de verantwoordelijkheid van een inzamelaar voor zover naar buiten toe duidelijk is wie er verantwoordelijk is en er ook geen discussie op dit punt kan bestaan wanneer overtredingen worden geconstateerd. De bunkeraar en inzamelaar dienen ook overeen te komen dat de eerste namens de laatste kan aftekenen en dat de bunkeraar ook herkenbaar is als inzamelaar conform de eisen. Duidelijkheid op dit punt is overigens ook in het belang van de vergunninghouders zelf. Een eenmalige aanmelding van het bevoegd gezag van samenwerkingsverband is tegen dit licht van dit alles, niet te veel gevraagd. Het tegelijkertijd met de vergunningaanvraag aanmelden bij het bevoegd gezag, zoals inspreker voorstaat, is overigens zondermeer mogelijk.</p> <p>Uit de inspraakreactie valt op te maken dat inspreker mogelijk het idee heeft dat hier sprake is van aanmelding van iedere incidentele inhuur van een inzamelmiddel bij het bevoegd gezag. Het betreft echter uitsluitend vaste samenwerkingsovereenkomsten tussen een vergunninghouder en een derde.</p> <p>(antwoord gaat verder op de volgend bladzijde)</p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
				<p>Teneinde hier meer duidelijkheid over te geven wordt de hele laatste alinea vervangen door onderstaand tekstblok waarin de bedoeling uitgebreider wordt aangegeven: <i>Het op eigen verantwoordelijkheid inzamelen op basis van de vergunning van een derde is niet toegestaan. Het is in strijd met het persoonsgebonden karakter van inzamelvergunningen. Wel toegestaan zijn schriftelijk vastgelegde samenwerkingsverbanden die bij het bevoegd gezag bekend zijn. Hierbij dient de vergunninghouder schriftelijk te verklaren volledig verantwoordelijk te zijn voor de, met het inzamelmiddel van een derde uit te voeren, inzamelactiviteiten, en voor de daarmee ingezamelde afvalstoffen. De derde partij mag tijdens het inzamelen uitsluitend scheepsafvalstoffen in het inzamelmiddel hebben, waarvoor een vergunninghouder opdracht heeft gegeven om die in te zamelen. Tevens dient de derde partij te voldoen aan alle voorschriften van de vergunning van de vergunninghouder, inclusief de herkenbaarheid van de gebruikte inzamelmiddelen. Ook het aftekenen van bilge-boekjes en S-formulieren uit naam van de vergunde inzamelaar dient in deze overeenkomst te zijn geregeld. Een afschrift van de schriftelijke samenwerkingsovereenkomst dient op ieder inzamelmiddel aanwezig te zijn.</i></p>
642	SP 12.4.1.2	48	<p>Inspreker vraagt zich af of het bevoegd gezag met ambtshalve wijziging van vergunningen zover kan ingrijpen op de reikwijdte van een vergunning (wanneer de verplichting opgenomen wordt om afvalstoffen die bij schoonmaakwerkzaamheden aan boord van derden ontstaan, te accepteren).</p>	<p>Er wordt hiervoor verwezen naar de artikelen 8.22 Wm en 10.48 Wm. Wanneer dat in het kader van een doelmatig beheer van afvalstoffen noodzakelijk wordt geacht, en dus noodzakelijk wordt geacht in het belang van het milieu, is het instrument van ambtshalve wijziging in zijn algemeenheid wel degelijk bruikbaar. Hierbij wordt overigens opgemerkt dat het hier gaat om aanpassing van vergunde formulering van vergunningvoorschriften aan een reeds bestaande beleidslijn, ten behoeve van eenduidigheid en handhaafbaarheid. Het betreft hier niet het inperken van rechten die oorspronkelijk bewust en expliciet zijn toegekend.</p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
643	SP 12.4.1.2	12	Zonder inhoudelijk op de voorgenomen scheiding van reguliere inzamelvergunningen en "vergunningen voor het innemen van afvalstoffen die ontstaan bij eigen schoonmaakwerkzaamheden aan boord van vaartuigen van derden" in te gaan, tekent inspreker aan niet de ervaring te hebben dat het fenomeen "gecombineerde vergunningen" tot misbruik van de indirecte financiering leidt, terwijl de voorgenomen scheiding wel tot uitvoeringsproblemen in specifieke regio's kan leiden.	Het is, gelet op de variaties die in praktijk kunnen optreden, moeilijk om een echt goed beeld te krijgen van de hoeveelheden bilgewater die voor een schip van een bepaalde omvang of van een bepaalde categorie normaal zijn. Op basis van het declaratiegedrag is derhalve ook moeilijk ondubbelzinnig vast te stellen of in een concreet geval vermenging van inzamelen van "gewoon" scheepsafval en schoonmaakafval optreedt. In concrete gevallen is echter gebleken dat dit wel degelijk gebeurt. Zowel om het ondergraven van het moratorium als een onjuist gebruik van indirecte financiering te voorkomen wordt inzichtelijkheid en handhaafbaarheid van het onderscheid tussen reguliere inzamelaars en schoonmakers van groot belang geacht. Het risico op problemen in regio's met een gering aanbod wordt beperkt geacht daar voor schoonmaken een groot deel de overslaginrichtingen op basis van het Scheepsafvalstoffenbesluit worden verplicht om voor adequate voorzieningen te zorgen terwijl voor bilgewater de SAB-structuur c.q. de voortzetting daarvan door een toekomstige intermediaire organisatie voor een dekkende structuur garant staat.
644	SP 12.4.1.2	78	Het nieuwe beleid is onduidelijk m.b.t. de ont koppeling van de gecombineerde inzamelvergunning alsmede t.a.v. de inzamelvergunningverlening aan een rechtspersoon als zodanig. De suggestie wordt gewekt dat de activiteit inzamelen geheel wordt ont koppeld van het schoonmaken, waarvoor dan 2 vergunninghouders moeten worden ingeschakeld. Inspreker ziet hiervan de noodzaak niet, mits er maar een eenduidige en inzichtelijke administratie wordt gevoerd.	Uit de reactie van de inspreker kan worden afgeleid dat het beleid helemaal niet onduidelijk is, daar deze inderdaad terecht constateert dat er een ont koppeling plaats gaat vinden van vergunningen voor "inzamelen" en vergunningen voor "schoonmaken". Dat een goede administratie een afdoende alternatief zou vormen, is in de recente praktijk gebleken niet juist te zijn.
645	SP 12.4.2.1	12	Bij het bewaren van afval van vaartuigen van dezelfde rechtspersoon heeft, bij gebrek aan controle, registratie per vaartuig geen toegevoegde waarde. Wel zou het zinvol zijn om aan deze paragraaf toe te voegen "Afgifte aan eigen inrichting is gekoppeld aan de doelmatigheid van een hoge frequentie van afgifte van kleine hoeveelheden, waarbij verzamelen aan boord niet mogelijk is".	Van belang is de mogelijkheid te houden om te controleren of er inderdaad niet afval van andere vaartuigen dan van die van de eigen rechtspersoon of ander afval wordt opgebouwd. Een goede registratie is hiervoor van wezenlijk belang. Op dit punt worden bewaarvergunningen als deze niet anders behandeld met iedere andere vergunning voor het bewaren van afval van buiten de inrichting waar het registreren van ingekomen afval op vrachtniveau juist vanuit het oogpunt van inzichtelijkheid en controleerbaarheid het uitgangspunt is.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
646	SP 12.4.2.1	12	Afgifte van opgebulkte partijen wordt gemeld op Wm-formulieren en niet op S-formulieren. Bij de controle op de uitvoering van de indirecte financiering door de intermediaire organisatie zou de rol van het S-formulier derhalve moeten worden aangevuld met Wm-formulieren.	<p>Uitgangspunt is dat de uitvoering van de indirecte financiering primair de verantwoordelijkheid is/wordt/blijft van de intermediaire organisatie. Voor zover aan een inrichting de mogelijkheid wordt geboden om afval van eigen vaartuigen samen te voegen en vervolgens toch gebruik te maken van de indirecte financiering is het aan de intermediaire organisatie om hier afspraken met de betreffende vergunninghouder over te maken. Wel is het nadrukkelijk de bedoeling om bij de in paragraaf 3.3 van het sectorplan genoemde uitgebreide rol van het S-formulier als referentieformulier bij de indirecte financiering, aandacht aan dit punt te besteden. De expliciet in het sectorplan genoemde voorwaarde dat scheepsafval tot het eind aan toe als zodanig moet worden aangemerkt hangt hier ook mee samen.</p> <p>Om het belang van het S-formulier voor de uitvoering van de indirecte financiering en de monitoring van scheepsafvalstoffen nog een extra te benadrukken is aan paragraaf 6 van dit sectorplan toegevoegd: <i>Het is het voornemen bij de voorbereiding van de AMvB melden het S-formulier in stand te laten.</i></p>
647	SP 12.4.2.1	12	Hoewel een duidelijke scheiding tussen land- en waterstromen wordt onderschreven, ontraadt inspreker het opgenomen verbod voor aan een werf of ander onderhoudsbedrijf afgemeerd schip om van de SAB-regeling gebruik te maken. Wel zou afval dat aan land ontstaat, ook wanneer het zich in een schip of scheepsmotor bevindt, tot landafval gerekend moeten worden.	<p>Uitgangspunt is dat een schip zo schoon mogelijk de werf op gaat teneinde vermenging van scheepsgebonden afval en afval dat ontstaat door werkzaamheden op de werf te voorkomen. Om die reden is expliciet aangegeven dat de laatste stroom geldt als landafval en is ook expliciet aangegeven dat afval dat door of via werven wordt afgegeven derhalve niet valt onder de indirecte financiering. Om te komen tot een eenduidige afbakening, een handhaafbare verwijderingstructuur en om zowel de rol van de reguliere inzamelaars als de indirecte financiering niet te laten ondergraven is juist expliciet voor deze scheiding gekozen.</p>
648	SP 12.4.2.1	57	De termijn van 30 dagen is arbitrair. Gevraagd wordt te motiveren waarom het bestaande beleid wordt gecontinueerd.	<p>De termijn van 30 dagen is bestaande praktijk die is gebaseerd op jurisprudentie. Deze termijn vormt een compromis tussen werkbaarheid enerzijds en inzichtelijkheid/controleerbaarheid anderzijds. Er zijn geen zwaarwegende redenen om hiervan af te wijken.</p> <p><i>De verwijzing naar art. 10.43 Wm wordt overigens aangepast aan de nieuwe wettekst en veranderd in art. 10.54 Wm.</i></p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
649	SP 12.4.2.1	84	Inspreker onderschrijft dat binnen een bedrijf verzameld afval moet worden geregistreerd, maar verzoekt om af te zien van de verplichting om (kleine hoeveelheden) te registreren per vaartuig. Inspreker trekt een parallel met wegtransporteurs met een eigen onderhoudswerkplaats waar een dergelijke verplichting ook niet zou gelden.	In het geval van de door inspreker genoemde wegtransporteurs is er sprake van afval dat ontstaat bij onderhoudswerkzaamheden binnen de eigen inrichting, terwijl de bepaling waar de inspreker op doelt betrekking heeft op innemen van afval ontstaan buiten de inrichting. De wegtransporteur van de inspreker zijn meer vergelijkbaar met de ook in deze paragraaf van het sectorplan genoemde werven, waar de betreffende registratiebepaling per schip dan ook niet is opgenomen. De situaties waar de betreffende bepaling op het sectorplan op doelt zijn juist vergelijkbaar met brengdepots voor afval (alleen met de beperking tot de eigen rechtspersoon) en in die zin is de betreffende registratiebepaling zeer gebruikelijk. Verder wordt verwezen op de beantwoording van inspreker 12 op ditzelfde punt.
650	SP 12.4.2.1	83, 94	Inspreker is van mening dat met het onderbrengen van inzamel- en schoonmaakactiviteiten in verschillende bv's die vervolgens hetzelfde materieel gebruiken het risico van oneigenlijk gebruik niet wordt verminderd. Wel zal dit forse overbodige ballast meebrengen. Tenslotte gaat de maatregel voorbij aan de mogelijkheid dat ondoeners zelf schoonmaakafval en ander afval mengen.	In tegenstelling tot hetgeen de inspreker als uitgangspunt kiest wordt juist verwacht dat het volledig scheiden van de juridische verantwoordelijkheden, administraties en afrekeningen, sterk zal verbeteren. Uit de praktijk is gebleken dat het vermengen van beide activiteiten kan leiden tot zeer onoverzichtelijke situaties. Omdat door "het mogelijk ondergraven van het criterium de vervuiler betaalt", "het uithollen van het systeem van indirecte financiering (en daarmee het ondergraven van de opgezette structuur voor het beheer van scheepsafval)", en "het onjuiste gebruik van publieke middelen" ook een wezenlijk publiek belang is gediend, wordt het realiseren van een heldere structuur van groot belang geacht. De in het LAP vermelde beleidslijn is dan ook nadrukkelijk bedoeld als extra belemmering voor het (administratief) vermengen van inzamel- en schoonmaakactiviteiten. Tenslotte gaat het hier om het vermengen van afval van scheepsgebonden oorsprong met afval dat ontstaat bij werkzaamheden die door een derde worden uitgevoerd en ook door die derde worden meegenomen. Voor deze situaties is het (vooraf) mengen door een schipper zelf niet aan de orde, of vindt dat niet plaats buiten de derde om. Dat schippers zelf ook afval kunnen mengen (denk aan bilge en afgewerkte olie) mag zo zijn, en is op zich ongewenst, maar is een ander probleem dan het mengen waar het hier om gaat.
651	SP 12.4.2.1	83, 94	Met de voorgenomen scheiding van inzamel- en "vergunningen voor het innemen van afvalstoffen die ontstaan bij eigen schoonmaakwerkzaamheden aan boord van vaartuigen van derden" worden privaats- en bestuursrecht door elkaar gehaald. Oneigenlijk gebruik van de indirecte financiering is een probleem van de intermediaire organisatie en moet met privaatrechtelijke middelen worden aangepakt.	De systemen van indirecte financiering worden bij wet ingesteld en handhaving van een adequate uitvoering hiervan is primair een overheidstaak. Inspreker verder voorbij aan het feit dat met <ul style="list-style-type: none"> - mogelijk ondergraven van het criterium de vervuiler betaalt, - uithollen van het systeem van indirecte financiering (en daarmee het ondergraven van de opgezette structuur voor het beheer van scheepsafval), en - een onjuiste gebruik van publieke middelen, wel degelijk wezenlijke publieke belangen in het geding kunnen zijn.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
652	SP 12.4.2.1	83, 94	Nu uit de tweede alinea van dit sectorplan de indruk ontstaat dat de overheid op de hoogte is van locaties waar zonder vergunning afval wordt ingenomen wijst inspreker er op dat het de plicht van de overheid is om daar onmiddellijk tegen op te treden.	Ten eerste is "de overheid" in zijn algemeenheid natuurlijk niet op de hoogte van alle situaties waarbij niet legaal wordt gehandeld. Daarnaast is het uitgangspunt vanzelfsprekend dat illegaal handelen moet worden beëindigd, maar wordt van geval tot geval bezien op welke wijze en op welke termijn dit het beste kan geschieden.
653	SP 12.4.2.1	83, 94	De voorgestelde beleidslijn t.a.v. werven en machinefabrieken is voor inspreker niet acceptabel nu, net als afval van off-shore, afval van werven niet meer door scheepsinzamelaars mag worden getransporteerd. Verder zijn schippers niet bekend met het sectorplan. Tenslotte leidt een en ander tot meer transport. Wel moet scheepsafval ook scheepsafval blijven tot het eind.	Ten aanzien van afval van de offshore wordt verwezen naar het antwoord op die betreffende reactie van deze inspreker (zie hiervoor). Verder is uitgangspunt dat een schip zo schoon mogelijk de werf op gaat om vermenging van scheepsgebonden afval en afval dat ontstaat door werkzaamheden op de werf te voorkomen. Om die reden is expliciet aangegeven dat de laatste stroom geldt als landafval en is ook expliciet aangegeven dat afval dat door of via werven wordt afgegeven derhalve niet valt onder de indirecte financiering. Om te komen tot een eenduidige afbakening, een handhaafbare verwijderingstructuur en om zowel de rol van de reguliere inzamelaars als de indirecte financiering niet te laten ondergraven is juist expliciet voor deze scheiding gekozen.
654	SP 12.4.2.1	83, 94	De voorgestelde beleidslijn t.a.v. werven en machinefabrieken leidt er toe dat afval dat hoort onder de indirecte financiering niet meer als zodanig kan worden afgegeven. Zo wordt afgewerkte olie niet tijdens het varen maar op de werf afgetapt.	Voor zover het afval vooraf wordt afgegeven, is afvoer via de indirecte financiering wel degelijk mogelijk. Alleen wanneer het vaartuig deel uitmaakt van de inrichting (op de helling of aangemeerd lang de kade van de werf), en het onderscheid tussen scheepsafval en werfafval/landafval niet goed meer te maken is, is dit niet meer mogelijk. Dit is een bewuste keuze om schippers te stimuleren zo schoon mogelijk "de werf op te gaan" en de scheiding tussen scheepsafval en afval van land scherper neer te zetten.
655	SP 12.4.2.1	83, 94	Onduidelijk is of bij de passage t.a.v. werven en machinefabrieken het woord "bij voorkeur" betekent dat afgifte op andere momenten dan voor dat het schip op de werf ligt mag worden afgegeven.	Met deze term wordt bedoeld dat ook afgifte op de werf mogelijk is, maar de consequentie is dan het afval het predikaat "landafval" krijgt. Hiermee valt het afval dus buiten de indirecte financiering. Vanzelfsprekend ontstaat hierdoor een financiële prikkel om het afval vooraf aan een reguliere inzamelaar voor scheepsafval af te geven.
656	SP 12.4.2.1	83, 94	Ten aanzien van het bewaren binnen de eigen inrichting stelt inspreker het onbegrijpelijk te vinden dat hierdoor afval kan worden gemeld zonder dat bekend is van welk schip het afkomstig is. Ook wordt de constructie niet eerlijk gevonden tegenover anderen. Inspreker is van mening dat het afval geheel niet mag worden opgebult wanneer van de bestaande inzamelstructuur gebruik gemaakt kan worden.	In het sectorplan is expliciet vermeld dat de administratie zodanig moet zijn dat valt te achterhalen van welke schepen het afval afkomstig is. Verder is er expliciet voor gekozen om dit te beperken tot specifieke en afgebakende situaties waarbij het vanuit doelmatigheidsoogpunt meerwaarde heeft. Hiermee wordt voorkomen dat de bestaande inzamelstructuur wordt ondergraven. Tenslotte ligt afvoer van de opgebulte hoeveelheden afval via de bestaande inzamelstructuur in de rede gelet op de ligging van veel van dergelijk opbulpunten en op het feit dat het (om in aanmerking te komen voor indirecte financiering) scheepsafval is en ook moet blijven.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
657	SP 12.4.2.2	58	Ten aanzien van bewaren van KCA/KGA is in het sectorplan opgemerkt dat de aangegeven inzamelstructuur niet kan worden gebruikt voor vethoudend KCA/KGA. Welke structuur is voor deze afvalfracties ontwikkeld?	Deze afvalstromen vallen al jaar en dag onder het de verwijderingstructuur die wordt gefinancierd middels de indirecte financiering voor de binnenvaart (op dit moment uitgevoerd door de SAB). Het is voorzienbaar dat bij de uitwerking van het concept-structuurplan de daarin bedoelde inzamelstructuur mede zal worden aangewend voor het olie- en vethoudend KCA/KGA. Deze inspraakreactie heeft er overigens wel toe geleid dat in de eerste zin van paragraaf 4.2.2 van het sectorplan de passage "(met uitzondering van olie- en vethoudend KCA/KGA)" is geschrapt.
658	SP 12.4.2.2	84	Inspreker benadrukt het belang van een laagdrempelige (= goedkoop en op veel plaatsen) afgiftemogelijkheid voor kga uit de binnenvaart. Ook is inspreker blij met de mogelijkheid dat bunkeraars allen in aanmerking kunnen komen voor een vergunning voor deze afvalstromen.	De kern van de op te zetten beheersstructuur zijn de innamevoorzieningen op grond van het concept-structuurplan (sectorplan paragraaf 3.2.1 en 4.2.2). Als achtervang zullen alle bestaande inzamelaars een vergunning voor deze stromen kunnen krijgen (sectorplan paragraaf 4.1.1), alsmede de havenontvangstvoorzieningen als bedoeld in de EG-richtlijn (sectorplan paragraaf 4.2.2). Hiermee wordt naar verwachting een dekkende structuur geboden en wordt voor een groot deel voldaan aan het uitgangspunt "de vervuiler betaalt". In tegenstelling tot hetgeen inspreker meent, komen bunkeraars niet zondermeer in aanmerking voor een vergunning voor het innemen van scheepsafval. De rol van derden, zoals bunkeraars, in de verwijdering van scheepsafval blijft beperkt tot ondersteuning van inzamelaars op basis van individuele en expliciet bij het bevoegd gezag aangemelde samenwerkingsverbanden.
659	SP 12.4.2.2	83, 94	Inspreker wijst er op dat er geen concreet zicht is op inwerkingtreding van deel C van het Scheepsafvalstoffenverdrag, en dus ook niet op het genoemde structuurplan. In het sectorplan kan beter worden opgenomen dat "vergunningen voor het zelfstandig bewaren van KCA/KGA na inwerkingtreding van deel C van het Scheepsafvalstoffenverdrag kan worden overwogen".	Niets weerhoudt Nederland om de structuur van het concept-structuurplan reeds zoveel mogelijk in te voeren vooruitlopend op formele inwerkingtreding. Wanneer dat mogelijk blijkt wordt niet gewacht met het verlenen van dergelijke vergunningen tot na de inwerkingtreding van het deel C van het Scheepsafvalstoffenverdrag. Daarnaast kunnen houders van inzamelvergunningen ook een vergunning krijgen van deze afvalstroom en reeds hun achtervang-rol invullen. <i>In paragraaf 4.2.2, tweede alinea, tweede regel wordt "definitieve structuurplan" vervangen door "(concept-)structuurplan of de te zijner tijd definitieve versie".</i>
660	SP 12.4.2.1	83, 94	De passage dat havenontvangstvoorzieningen vergunning kunnen krijgen is een cirkelredenering omdat volgens het Besluit voorkoming olieverontreiniging door schepen alleen vergunninghouders als havenontvangstvoorziening kunnen worden aangewezen. De betreffende bepalingen op ondermeer pagina 256 van en ontwerplap dient te worden gewijzigd danwel te worden aangepast	Middels een goede coördinatie en afstemming van vergunningverlening enerzijds en HOI-aanwijzing anderzijds, zal deze "cirkel" doorbroken. Essentieel is dat beide zaken goed op elkaar worden afgestemd. Aan de derde alinea van paragraaf 4.2.1 van dit sectorplan wordt een voetnoot toegevoegd luidende: <i>In praktijk betekent dit dat bij vergunningverlening ingevolge de Wm en aanwijzing als havenontvangstvoorziening in nauwe coördinatie plaats zal vinden.</i>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
661	SP 12.4.2.2	83, 94	Verzocht wordt vergunningen voor gemeenten te beperken tot afval van huishoudens daar de gemeentelijke zorgplicht zich allen tot daar uitstrekt	Op dit moment voorziet het plan al alleen in vergunningen voor gemeenten voor huishoudelijk afval, grof huisvuil en kga (paragraaf 4.2.2 en 4.2.4). Alleen in de incidentele gevallen waarin een dergelijke gemeentelijke voorziening zou passen binnen de op basis van het concept-structuurplan op te zetten structuur, is een bredere vergunning niet uitgesloten (laatste alinea paragraaf 4.2.3). Dit is een bewuste keuze om een zo breed mogelijk pakket van diensten mogelijk te maken. Voor de gevaarlijke afvalstoffen die worden bedoeld in paragraaf 4.2.1 is in de plantekst al uitgesloten dat een gemeente daar een zelfstandige bewaarvergunning voor zou kunnen krijgen.
662	SP 12.4.2.3	83, 94	Verzocht wordt om aan de laatste alinea van deze paragraaf toe te voegen "nadat deel C van het Scheepsafvalstoffenverdrag operationeel is"	Dit voorstel wordt niet overgenomen daar de mogelijk wordt opgehouden om reeds voor de formele inwerkingtreding van het verdrag een structuur te realiseren zoals die voor ogen staat.
663	SP 12.4.3	83, 94	In paragraaf 4.3 wordt voorbij gegaan aan de rentabiliteitsproblemen die bestaan binnen de sector en die ondermeer worden veroorzaakt door de strenge eisen die aan bewerking worden gesteld. Het betreft niet allen lozingseisen maar bijvoorbeeld ook het feit dat het toegestane organische halogeengehalte een factor 10 lager is dan in de ons omringende landen.	Kernprobleem voor de rentabiliteit vormen niet zozeer de gestelde eisen maar primair de teruglopende afgifte van scheepsaval en het overschot aan verwerkingscapaciteit. Dit probleem wordt onderkend en, zoals in andere antwoorden ook reeds gesteld, met name aangepakt door het stimuleren van een laagdrempelige afgifte. De verschillende vormen van indirecte financiering zijn hierbij een belangrijk instrument.
664	SP 12.4.3	83, 94	Onduidelijk is wat wordt bedoeld met "De indirecte financiering voor het beheer van scheepsafvalstoffen schept de voorwaarden voor kosteneffectiviteit".	Bedoeld wordt dat hiermee optimaal invulling wordt gegeven aan het uitgangspunt "de vervuiler betaalt".
SP 13 Bouw- en sloopafval en daarmee vergelijkbare afvalstoffen				
665	SP 13	24	De inspreker verwacht van de Minister van VROM duidelijkheid over de status gevaarlijk- en niet-gevaarlijke afvalstof voor de complementaire categorieën bouw- en sloopafval in de Eural (de bewijslast: bijv. frequentie monstername). Is het Ministerie van VROM bereid om landelijke duidelijkheid en uniformiteit aan te brengen in de "Eural"-bewijslast bij de complementaire categorieën? Is het Ministerie voornemens om de huidige Ontwerp-Regeling Eural aan te passen ter zake?	In de Regeling Europese afvalstoffenlijst worden een aantal EN en NEN normen opgenomen. Daarmee wordt aangegeven welke monstername-, voorbehandeling- en analysemethoden gebruikt moeten worden om te bepalen of een afvalstof als gevaarlijk wordt aangemerkt of niet. Dit voorkomt dat door verschillende partijen andere methoden toegepast worden. Het onderscheid tussen gevaarlijke en niet gevaarlijke afvalstoffen voor de complementaire categorieën bouw- en sloopafval kan derhalve eenduidig worden bepaald. De Regeling Europese afvalstoffenlijst zal op dit punt niet worden aangepast. De provincies hebben een overleg opgezet over de Eural en vergunningaanpassing. In dit overleg kunnen provincies onderling overeenstemming bereiken over bijvoorbeeld de wijze waarop, binnen de kaders van de regelgeving, in de vergunning eisen worden gesteld aan acceptatievoorwaarden voor installaties voor afvalstoffenbeheer en stortplaatsen. In dit kader wordt besproken of een lagere dan standaard frequentie van monstername mogelijk is voor bepaalde stromen gemengd bouw- en sloopafval.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
666	SP 13.1	58	De afkorting van de term 'materiaalgebonden milieuprofiel' moet worden gewijzigd in 'mgm'	De term mmg is de gebruikelijke afkorting hiervoor en staat voor materiaalgebonden milieuprofiel voor gebouwen.
667	SP 13.1	52	De prognose onder punt 6 en 7 is een onderschatting. Voorstel: verwacht aanbod in 2006: 23 Mton, verwacht aanbod in 2012: 30 Mton.	Op basis van het ingeschatte aanbod aan bouw- en sloopafval in 2000 en de systematiek voor het prognostiseren van het afvalaanbod (zoals omschreven in het Prognosedocument LAP) neemt de productie van BSA tussen 2000 en 2012 naar verwachting toe zoals weergegeven in de achtergrondgegevens. In het Prognose-document zijn de uitgangspunten voor de prognose en de systematiek weergegeven. Aanvullend daaraan worden in het sectorplan enkele verduidelijkingen opgenomen.
668	SP 13.2	52, 25	In de 2 ^e alinea zijn metalen niet genoemd als deel van de resterende 10%. Nochtans is dit een belangrijke fractie. Tekstvoorstel: "De resterende 10% bestaat uit een groot aantal kleinere deelstromen, zoals metalen, gips en cellenbeton ..."	De reactie wordt onderschreven. <i>De 2e alinea wordt als volgt gewijzigd: "...asbest en asbesthoudend materiaal, vlakglas en metalen."</i>
669	SP 13.2	74	Het is niet mogelijk om CCA-hout te scheiden van het overige hout uit bouw- en sloopafval. De inspreker wijst in dit kader op een advies van de Stichting Advisering Bestuursrechtspraak waarin aangegeven staat dat CCA-hout niet visueel te onderscheiden valt van onbehandeld hout en vraagt het LAP hierop aan te passen.	In het sectorplan is aangegeven dat ernaar gestreefd wordt om op gemeentelijke brengstations CCA-hout van overig hout te scheiden. Het CCA-hout afkomstig van huishoudens betreft voornamelijk tuinhout. Door tuinhout apart te houden kan naar verwachting het grootste deel van het CCA-hout dat bij huishoudens vrijkomt, gescheiden ingezameld en adequaat worden verwerkt.
670	SP 13.2	83	De gebruikelijke fracties komen aan bod, maar de resterende fracties die ook nog meer dan 10 % kunnen beslaan niet. Deze fracties bestaan veelal uit kunststof afval waarvan de nuttige toepassing bevorderd zou moeten worden.	Het doel van deze paragraaf is om een globaal beeld te geven van de omvang en aard van de afvalstroom bouw- en sloopafval. Dit heeft tot gevolg dat niet alle fracties genoemd zijn.
671	SP 13.3	24	Op pagina 259 wordt de volgende toevoeging aan paragraaf 3 voorgesteld: "Het beleid t.a.v. steenachtig bouw- en sloopafval en de daaruit geproduceerde granulaten heeft een nauwe relatie met het ontgrondingenbeleid (SOD II), het beleid ten aanzien van duurzaam bouwen en het LAP. Een integrale benadering is hierbij gewenst." Verder doet de inspreker een tekstvoorstel ten aanzien van het algemene beleid ten aanzien van niet-steenachtig bouw- en sloopafval, in het bijzonder de hoogcalorische (rest)fracties van bouw- en sloopafval.	Zowel steenachtig als niet-steenachtig bouw- en sloopafval heeft een relatie met het beleid ten aanzien van duurzaam bouwen. Daarom is het niet wenselijk om in de tekst te spreken van alleen steenachtig bouw- en sloopafval. De suggestie van de inspreker om een passage over de hoogcalorische fractie van niet-steenachtig bouw- en sloopafval in te voegen, wordt niet overgenomen. Op zich is het terecht dat het beleid ten aanzien van de hoogcalorische fracties van niet-steenachtig bouw- en sloopafval een nauwe samenhang heeft met het stimuleren van de productie van secundaire brandstoffen. Dit geldt echter voor alle niet gescheiden ingezamelde hoogcalorische afvalstoffen in de sectorplannen. Het is overbodig om in elk sectorplan naar het beleidskader op dit punt te verwijzen.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
672	SP 13.3.1	25	Aan de tekst dient te worden toegevoegd dat onderhoudsmethoden en sloopmethoden moeten zijn afgestemd op het bij ontwerp van nieuwe constructies te hanteren "Design for recycling".	De suggestie wordt niet overgenomen. Dit komt aan de orde in paragraaf 3.1, bij demontabel bouwen.
673	SP 13.3.1	52	Het plan besteedt onvoldoende aandacht aan kwalitatieve preventiemogelijkheden. Belangrijk hierbij is dat verontreinigingen in de keten vroegtijdig moeten worden voorkomen. De inspreker geeft verschillende suggesties voor de invulling van deze paragraaf.	Zoals in het sectorplan staat aangegeven, worden in de planperiode regels opgesteld gericht op het scheiden aan de bron van deelstromen bouw- en sloopafval. Doel hiervan is het aan de bron gescheiden houden van deelstromen die later in de keten tot problemen kunnen leiden. De voorstellen van de inspreker sluiten bij dit voornemen aan en krijgen aandacht bij het opstellen van deze regels.
674	SP 13.3.2	11	In nieuwe regelgeving voor scheiden aan de bron moeten voor slopen ook kwalitatieve eisen worden opgenomen.	De invulling van de nieuwe regels staat nog niet vast. Bij het opstellen van de regels zal rekening worden gehouden met de opmerking van de inspreker.
675	SP 13.3.2	11	Intensivering van de handhaving van sloopregelgeving lijkt onontbeerlijk.	Bij het opstellen van de regelgeving voor scheiden aan de bron zal nadrukkelijk rekening worden gehouden met de handhaving ervan.
676	SP 13.3.2	48	Bewaarvergunningen voor bouw- en sloopafval moeten worden gekoppeld aan een be- of verwerkvergunning. Het gevaar met zelfstandige bewaarvergunningen is dat overal berggen met puin ontstaan en dat puin met bijvoorbeeld asbest wordt opgeslagen en dat de eigenaar "verdwijnt".	In het beleidskader is vastgelegd dat voor het zelfstandig bewaren van afvalstoffen in beginsel een vergunning kan worden verleend. In dit geval zijn er geen redenen die zwaar genoeg wegen om van deze beleidslijn af te wijken.
677	SP 13.3.2	58	Gevraagd wordt aan te geven met welk instrumentarium regels worden opgesteld om de nuttige toepassing van de niet steenachtige fractie bouw- en sloopafval verder te bevorderen.	Om het nuttig toepassen van bouw- en sloopafval verder te bevorderen, worden in de planperiode regels opgesteld gericht op het scheiden aan de bron van deelstromen bouw- en sloopafval. Deze regels worden opgenomen in een Algemene Maatregel van Bestuur.
678	SP 13.3.2	58, 48	De inspreker vraagt om aan te geven of het bevoegd gezag voorschriften moet opnemen in de vergunningen voor gemeentelijke brengstations om scheiding van hout en niet-steenachtige materialen te bevorderen.	In de planperiode wordt nagegaan of het noodzakelijk is om vast te leggen dat dit opgenomen moet worden in de vergunningen voor gemeentelijke brengstations.
679	SP 13.3.2	52	In de eerste alinea ontbreken een aantal probleemstoffen in de lijst met niet-gewenste stromen. Voorstel: rookkanalen en asbestverdacht en asbesthoudend materiaal toevoegen.	De tekst wordt op dit punt genuanceerd: <i>De aanwezigheid van stoffen als gips, cellenbeton, bitumineus dakafval en dakgrind in puingranulaat (...)</i>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
680	SP 13.3.2	52	Het is zwak dat pas in de planperiode regels zullen worden opgesteld voor het nader scheiden aan de bron. Deze regels zijn in conceptvorm op dit ogenblik zo ver dat ze deel konden uitmaken van dit plan.	Deze regels zijn nog niet in concept gereed. Daarnaast is het niet wenselijk deze regels in het LAP op te nemen. De regels worden verwoord in een Algemene Maatregel van Bestuur omdat deze regels dan een rechtstreekse werking hebben op de betreffende inrichtingen.
681	SP 13.3.2	52	Bij de 2 ^o alinea wordt opgemerkt dat cellenbeton wel degelijk steenachtig materiaal is. Voorstel: cellenbeton opnemen als andersoortig steenachtig materiaal.	<i>Het woord 'niet-steenachtige' vervalt.</i>
682	SP 13.3.2	52	Asbesthoudende, asbestverdachte en asbestgelijkende materialen ontbreken in het lijstje van apart te houden materialen in de 2 ^o alinea. Tekstvoorstel: "Gemeentelijke milieustations dienen asbesthoudende, asbestverdachte en asbestgelijkende materialen apart te houden."	Het voorstel om asbesthoudende materialen hier op te nemen, wordt overgenomen. <i>De tekst wordt als volgt gewijzigd: "(...)CCA-hout (voornamelijk tuinhout), asbesthoudende materialen en materialen zoals gips, cellenbeton, bitumineus dakafval en dakgrind apart (...)"</i> Met betrekking tot het voorstel om asbestgelijkende en asbestverdachte materialen hier op te nemen wordt verwezen naar de tekst van paragraaf 3.3, waar staat aangegeven dat in de planperiode wordt bezien welke maatregelen genomen kunnen worden om het onderscheid tussen asbestgelijkende en asbesthoudende materialen aan te geven. Alvorens aan te kunnen geven dat bevorderd wordt om asbestgelijkende en asbestverdachte materialen apart te houden, moet eerst bekend zijn hoe het onderscheid tussen asbestgelijkende en asbesthoudende aangegeven kan worden.
683	SP 13.3.2	58	Inspreker is van mening dat het wenselijk is in de derde alinea op te nemen dat het "in verband met onvoldoende verwerkingscapaciteit noodzakelijk kan zijn om teerhoudend asfalt binnen een inrichting langer dan drie jaar te bewaren in afwachting van thermische verwerking. Dat wordt niet gezien als storten".	De suggestie van de inspreker is niet in lijn met de instructie in het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen aan het bevoegd gezag om in de vergunning voor zelfstandig bewaren een maximum opslagtermijn van 1 of 3 jaar op te nemen.
684	SP 13.3.2	48	De inspreker verwacht handhavingsproblemen met de grote hoeveelheden opgeslagen teerhoudend asfaltgranulaat, gezien de beperkte verwerkingscapaciteit voor teerhoudend asfaltgranulaat. Het opslaan is volgens het Besluit Stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen één tot maximaal 3 jaar toegestaan.	De werkgroep "monitoring teerasfalt", waarin ook IPO vertegenwoordigd is, volgt de ontwikkelingen in opslag en verwerkingscapaciteit voor teerhoudend asfaltgranulaat. Er is op dit moment voldoende vergunde opslagcapaciteit.
685	SP 13.3.2	58	Uit de vierde alinea wordt niet duidelijk welke eisen dit stelt aan het inzamelen en bewaren.	Geen eisen.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
686	SP 13.3.2	52	Het streven om puin te controleren op de aanwezigheid van asbest is voorlopig niet haalbaar omdat de meetmethode nog niet op de praktijk is afgestemd.	Het Ministerie van VROM heeft het Nederlands Normalisatie Instituut (NEN) opdracht gegeven om de ontwerp norm NEN 5897 te herzien. In deze norm wordt aandacht besteed aan dit onderwerp. Vertegenwoordigers van het bedrijfsleven kunnen hierbij betrokken worden, door zitting te nemen in de begeleidingscommissie voor dit project.
687	SP 13.3.2	52	In de laatste alinea wordt te weinig aandacht besteed aan de cruciale asbestinventarisatie. De inspreker doet een voorstel voor aanvulling van de tekst.	Deze suggestie wordt niet overgenomen. De tekst is duidelijk en bevat voldoende informatie over het Asbestverwijderingsbesluit.
688	SP 13.3.3	78	Voorgesteld wordt om aan de 3 ^e alinea toe te voegen dat langdurige opslag van teerhoudend gevaarlijk afval alleen mag plaatsvinden wanneer de verwerkingcapaciteit voor deze afvalstof volledig wordt benut. Daarnaast moet een financiële zekerheid in de vorm van een bankgarantie worden afgegeven.	Het wordt niet nodig geacht om aanvullende eisen te stellen aan de tijdelijke, noodzakelijke opslag van teerhoudend asfalt. Het Besluit financiële zekerheid, dat naar verwachting per 1 januari 2003 in werking treedt, biedt de mogelijkheid van financiële zekerheid voor het nakomen van voorschriften op het terrein van afvalstoffen. Het bevoegd gezag kan in een concrete situatie gebruik maken van dit instrument. Een bankgarantie is overigens één van de vormen van financiële zekerheid.
689	SP 13.3.3	25	Aan de eerste alinea toevoegen dat bij verwerking in bouwproducten deze materialen ook via partijkeuring kunnen worden getoetst.	In deze alinea wordt uitgelegd dat bij toepassing van secundaire bouwstoffen een erkende kwaliteitsverklaring of een partijkeuring nodig is. Wanneer afvalstoffen in een ander bouw materiaal worden toegepast, is nog steeds sprake van toepassing van secundaire bouwstoffen en is ook in dat geval een erkende kwaliteitsverklaring of een partijkeuring nodig. De laatste zin van deze alinea beoogt enkel aan te geven dat ook andere BRL's dan de BRL 2506 van toepassing kunnen zijn.
690	SP 13.3.3	11	De opmerking dat "bouw- en sloopafval niet onbewerkt in werken mag worden toegepast" geldt wellicht voor steenachtige materialen, maar zeker niet voor houten vloerdelen, deuren en andere componenten.	Met deze reactie wordt ingestemd. De betreffende zin komt voort uit het Bouwstoffenbesluit en heeft betrekking op steenachtig materiaal. De zin wordt in paragraaf 3.3. geschrapt. Aan het begin van paragraaf 4.1.2 wordt toegevoegd: " <i>Steenachtig bouw- en sloopafval mag niet onbewerkt in werken worden toegepast.</i> "
691	SP 13.3.3	25, 52	Aan de tweede alinea naar aanleiding van het verbod op mengen toevoegen "uitgezonderd het mengen met bindmiddelen voor het produceren van een bouwstof die voldoet aan de eisen van het Bouwstoffenbesluit".	Het tekstvoorstel van de inspreker is juist, maar in paragraaf 16.4.2 van het beleidskader is dit ook al verwoord. Het is niet nodig om dit opnieuw te vermelden voor alle afvalstoffen die binnen het regiem van het Bouwstoffenbesluit worden toegepast.
692	SP 13.3.3	52	In de 4 ^e alinea ontbreken de cruciale knelpunten inzake asbest. De bedrijven in de BSA-keten lijken onterecht de grote boosdoeners. Voorgesteld wordt om aan te geven dat asbest tot 1993 was toegestaan, terwijl de gevaren ervan al eerder bekend waren.	Deze suggestie wordt niet overgenomen. De tekst geeft aan dat het sinds 1993 verboden is om asbesthoudende producten en materialen te gebruiken. Dit impliceert dat dit voor die tijd wel was toegestaan, en hoeft daarom niet aanvullend vermeld te worden in de tekst. Het is in dit sectorplan niet relevant om aan te geven waarom dit verbod in 1993 is ingesteld, en niet op een eerder moment.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
693	SP 13.3.3	52	Het is vaak, maar zeker niet altijd mogelijk om asbest waar te nemen in het puin.	Deze mededeling van de inspreker wordt voor kennisgeving aangenomen.
694	SP 13.3.3	52	Aangegeven moet worden dat de “gemeentelijke handhaving” essentieel is.	Handhaving is altijd een essentieel sluitstuk van beleid. Dit is nader toegelicht in Hoofdstuk 20 (Handhaving) van het beleidskader.
695	SP 13.3.3	52	In situaties waar in de gemeente opdrachtgever is, zou de provincie het bevoegd gezag moeten zijn.	Deze onderwerp valt buiten het kader van het Landelijk afvalbeheerplan.
696	SP 13.3.3	52	De te grote vrijheden inzake asbestverwijdering voor particulieren en agrariërs dienen te worden beperkt.	Particulieren moeten zich houden aan regelgeving op het gebied van asbest. In de brochure “Asbest in en om het huis” staat uitgelegd aan welke regelgeving particulieren moeten voldoen. Agrariërs worden aangemerkt als bedrijven en moeten voldoen aan de regelgeving op het gebied van asbest. In de brochure “Asbest in bedrijven en instellingen” wordt uitgelegd aan welke regelgeving bedrijven moeten voldoen. Inspreker geeft niet concreet aan op welke punten de regelgeving voor bedrijven (agrariërs) en particulieren aangepast zouden moeten worden.
697	SP 13.3.3	52 58	Het is zwak dat pas in de planperiode regels zullen worden opgesteld voor het onderscheiden van asbestgelijkende en asbesthoudende materialen. Het is cruciaal dat nu reeds nieuw beleid inzake asbestgelijkend materiaal in het plan wordt opgenomen. Gevraagd wordt te concretiseren welke instantie beziet welke maatregelen genomen kunnen worden om het onderscheid tussen asbestgelijkende en asbesthoudende materialen aan te geven.	Omdat de consequenties van beleid op dit vlak groot kunnen zijn, is een zorgvuldige analyse van de problematiek en mogelijke oplossingen noodzakelijk. Overleg met betrokken organisaties en bedrijven is recent gestart. De Minister van VROM beziet welke maatregelen genomen worden, in overleg met betrokken partijen.
698	SP 13.3.3	58	In de alinea over de verwijdering van afvalhout wordt de term (on)gewenst gebruikt. Het sectorplan dient op dit punt expliciet aan te geven wat is toegestaan.	In paragraaf 4.5.2 is hieraan invulling gegeven voor wat betreft afgifte van vergunningen.
699	SP 13.3.3	58	De alinea over het niet mogelijk of wenselijk zijn van het be- of verwerken van verontreinigd bouw en sloopafval biedt onvoldoende duidelijkheid voor vergunningverlening en handhaving.	Voor een explicitering wordt verwezen naar de Regeling niet-herbruikbaar en niet verbrandbaar bouw- en sloopafval. In zijn algemeenheid geldt dat er geen financiële prikkel is om meer dan wat strikt noodzakelijk is, te storten.
700	SP 13.3.3	52	Een belangrijke optie die niet belicht is in de 5 ^e alinea is het hergebruik van houten bouwdelen. Tekstvoorstel: “Het hergebruik van houten bouwdelen dient te worden gestimuleerd”.	De tekst beperkt zich hier tot het beschrijven van de belangrijkste aspecten van de beheersketen. Het overgrote deel van het hout dat als bouw- en sloopafval ontstaat, wordt niet als product hergebruikt.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
701	SP 13.3.3	48	De inspreker vraagt om in de tekst over het verbod om hout te verduurzamen met CC- en CCA-zouten de actuele stand van zaken op te nemen. Op 21-11-2000 heeft het College van beroep voor het bedrijfsleven besloten het besluit van het CTB te vernietigen.	<i>De tekst “Inmiddels is het verboden (.....) voor CC- en CCA-hout als product” wordt vervangen door “In de planperiode wordt een import-, handels-, en toepassingsverbod voor CC- en CCA-hout als product voorzien.”</i>
702	SP 13.3.3	25, 52	De 6 ^e alinea moet gewijzigd worden in die zin dat naar waarschijnlijkheid tijdens de planperiode de AMvB Mobiel Puinbreken van kracht zal worden.	Deze inspraakreactie wordt onderschreven. De laatste zin van de 6 ^e alinea wordt als volgt gewijzigd: <i>In de AMvB Mobiele puinbrekers, die in de planperiode van kracht zal worden, zijn algemene regels gesteld (...).</i>
703	SP 13.3.3	52	Gevraagd wordt om in de 6 ^e alinea te wijzen op de verschuiving in de markt van stationair naar mobiel breken.	Het sectorplan beperkt zich tot het weergeven van het beleid voor van bouw- en sloopafval en aspecten die voor vergunningverlening relevant zijn. Het is niet relevant om in het sectorplan op deze ontwikkeling in de markt in te gaan.
704	SP 13.3.3	52	Het is van belang dat in de planperiode oplossingen gevonden worden voor de huidige knelpunten in de concept-AMvB Mobiel Breken.	Inspreker duidt niet nader aan over welke knelpunten bedoeld worden. De opmerking valt buiten het kader van het LAP.
705	SP 13.3.3	25	Aan de 6 ^e alinea toevoegen: “Voor het bewerken van steenachtig bouw- en sloopafval worden ook menginstallaties gebruikt, onder meer voor het mengen met bindmiddelen voor de productie van bouwstoffen die aan het Bouwstoffenbesluit voldoen. Er zijn stationaire en mobiele menginstallaties. Mobiele menginstallaties moeten aan dezelfde algemene voorwaarden voldoen als gesteld in de AMvB Mobiel Puinbreken”	De reikwijdte van de AMvB Mobiel breken, is in deze AMvB weergegeven. Hieronder valt niet het mengen ten behoeve van de productie van secundaire grondstoffen. De condities waaronder het mengen van afvalstoffen al dan niet is toegestaan, staan beschreven in hoofdstuk 16 van het Beleidskader.
706	SP 13.3.3	52, 25	In de 7 ^e alinea geeft het plan voor een aantal ongewenste stoffen een verkeerde prioriteitsstelling. Voor PAK-houdende materialen geldt dat verbranden wel degelijk een optie is die de voorkeur verdient boven storten. Voor asbesthoudende materialen kan worden vermeld dat tijdens de planperiode gewerkt wordt aan het chemisch of thermisch onschadelijk maken van het asbesthoudend materiaal.	De betreffende passage geeft een beschrijving voor dit moment. Storten van niet verbrandbaar en niet herbruikbaar bouw- en sloopafval is toegestaan. Dit neemt niet weg dat, als aangegeven in het sectorplan, het beleid is gericht op het vernietigen van de asbestvezels. Dit wordt ondersteund door de aankondiging van een stortverbod voor asbest wanneer voldoende verwerkingscapaciteit beschikbaar is voor asbest.
707	SP 13.3.3	74	Inspreker geeft aan de CCA-hout geen gevaarlijk afval is maar “extreem gevaarlijk afval” en wijst in dit kader op diverse stukken, waarin de gevaren en de omvang van CCA-hout beschreven staan.	Afvalstoffen worden op basis van de Eural ingedeeld in “gevaarlijk” en “niet gevaarlijk”. Een andere indeling is op basis van de Eural niet mogelijk.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
708	SP 13.3.3	74	De inspreker beschrijft de milieu-gevolgen van het vershredderen en verbranden van CCA-hout in kolengestookte elektriciteitscentrales en geeft gegevens over houtverduurzamingsmiddelen en verduurzaamd hout weer. De inspreker vraagt het LAP hierop aan te passen.	De inspreker doet geen concrete voorstellen of suggesties ter verbetering van de tekst.
709	SP 13.3.3	74	De inspreker vraagt om in het LAP op te nemen dat sloophout niet mag worden geshredderd, omdat CCA-hout niet te herkennen is van het overige sloophout en daarmee al het sloophout gevaarlijk afval is. Inspreker wijst hierbij op een uitspraak van de Raad van State.	Het doel is om CCA-hout zo vroeg mogelijk uit de keten te halen en apart op te slaan. Pas na scheiding bij gemeentestations en sorteerinrichtingen vindt shredderen ten behoeve van thermische verwerking plaats.
710	SP 13.4.1.1	58	Inspreker is van mening dat de tekst moet worden gewijzigd, zodanig dat voor het zelfstandig bewaren van steenachtig bouw- en sloopafval een Wm-vergunning kan worden verleend.	Het vervangen van het woord 'wordt' door 'kan worden' leidt tot een mate van vrijblijvendheid die in het LAP niet is bedoeld.
711	SP 13.4.1.1	58	De inspreker is van mening dat het niet gaat om het feitelijk bewaren van 50 m3, maar om de opslagcapaciteit. Voorts wordt aangegeven dat bij een opslagcapaciteit van minder dan 50 m3 voor bouw- en sloopafval en een opslagcapaciteit voor overig bedrijfsafval die de 50 m3 overschrijdt, Gedeputeerde Staten bevoegd gezag zijn.	De reactie wordt onderschreven. De tekst in 4.1.1 wordt als volgt aangepast: <i>Voor het zelfstandig bewaren (opslaan) van bouw- en sloopafval wordt een Wm-vergunning verleend. Zoals aangegeven in het IVB zijn bij een opslagcapaciteit van minder dan 50 m3 bouw- en sloopafval Burgemeester en Wethouders (gemeente) bevoegd gezag, mits de totale opslagcapaciteit voor bedrijfsafval en bouw- en sloopafval de 50 m3 niet overschrijdt. In de overige gevallen zijn Gedeputeerde Staten (provincie) bevoegd gezag.</i> <i>In 4.2.1, 4.3.1, 4.4.1, 4.5.1, 4.6.1, 4.8.1 en 4.9.1. wordt verwezen naar deze tekst in 4.1.1.</i>
712	SP 13.4.1.2	25	In de 1° alinea opnemen dat eenzelfde benadering geldt voor partijkeuring volgens het gebruikersprotocol.	De reactie wordt onderschreven. Voor het antwoord op deze reactie wordt verwezen naar het antwoord op de reactie van inspreker 48 op dit punt.
713	SP 13.4.1.2	48	De inspreker vraagt om aan te geven of het afzeven van brekerzeefzand in de vergunning verplicht moet worden, wanneer de puinbreker werkt met partijkeuringen of overige bewijsmiddelen. Daarnaast wordt gevraagd om aan te geven of een vergunning kan worden verleend voor het mengen van granulaten, indien een inrichting werkt met partijkeuring in plaats van certificering.	<i>De reactie wordt onderschreven. De tekst geeft dit niet helder aan. Het eerste deel van de 1° alinea wordt als volgt aangepast:</i> Het mengen van de diverse granulaten (incl. zanden) die bij het breken van steenachtig bouw- en sloopafval ontstaan, is toegestaan indien de puinbreker voor de betreffende granulaten een bewijsmiddel zoals aangegeven in het Bouwstoffenbesluit heeft overlegd. Indien granulaten worden geproduceerd waarvan geen bewijsmiddel zoals aangegeven in het Bouwstoffenbesluit is overlegd, wordt in de vergunning voor breekinstallaties het afzeven van brekerzeefzand opgenomen.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
714	SP 13.4.1.2	52	De termen “granulaat” en “puin” worden in de eerste alinea met elkaar verward. Omdat granulaten gebroken producten zijn, het puin het ongebroken product is en het mengen tijdens het breekproces gebeurt, wordt voorgesteld om te spreken van “het mengen van diverse soorten puin”	Het voorstel van de inspreker wordt niet overgenomen. De granulaten worden bedoeld, niet het puin.
715	SP 13.4.1.2	52	Het is niet wenselijk dat de producent de analyseresultaten ook aan het bevoegd gezag voor moet leggen. De controle ligt naar de mening van de inspreker bij de certificatie-instellingen. Gevraagd wordt om de laatste zin in de 1 ^e alinea te laten vervallen.	Het is van belang dat het bevoegd gezag de genoemde gegevens tot haar beschikking heeft. De inspreker geeft niet aan waarom dit problemen op kan leveren.
716	SP 13.4.1.2	57	Het sectorplan geeft de indruk dat bij niet gecertificeerde situaties geen mengactiviteiten mogen plaatsvinden. Dit is onjuist, omdat mengen van zeefzand met granulaat is toegestaan indien beide voldoen aan de kwaliteitseisen van het Bouwstoffenbesluit.	In het sectorplan is aangegeven dat wanneer granulaten worden geproduceerd die niet voldoen aan de kwaliteitseisen van het Bouwstoffenbesluit, afzeven van brekerzeefzand verplicht wordt gesteld. Dit is een andere situatie dan de inspreker aangeeft waarbij granulaten worden geproduceerd die wel voldoen aan de kwaliteitseisen van het Bouwstoffenbesluit.
717	SP 13.4.1.2	58	In de eerste alinea betreft het volgens de inspreker niet de puinbreker die gecertificeerd is, maar de processen van de puinbreker die gecertificeerd zijn.	De opmerking van de inspreker is juist, maar de tekst in het sectorplan is voldoende duidelijk.
718	SP 13.4.1.2	58	De inspreker vraagt om aan te geven hoe geregeld wordt dat sorteerzeefzand niet gemengd mag worden met andere materialen.	Dit moet worden voorgeschreven in de vergunning. Om dit te verduidelijken wordt de tekst in de tweede alinea van paragraaf 4.1.2 als volgt aangepast: <i>In de vergunning voor sorteerinrichtingen wordt voorgeschreven dat het bouw- en sloopafval vooraf aan het sorteren gezeefd wordt, en dat de ontstane fijne fractie (sorteerzeefzand) niet mag worden gemengd met andere materialen.</i>
719	SP 13.4.1.2	25, 52	In de 3 ^e alinea toevoegen dat steenachtig bouw- en sloopafval ook wordt toegepast in verhardingslagen.	De tekst beperkt zich hier tot het beschrijven van de belangrijkste aspecten van de beheersketen.
720	SP 13.4.1.2	25, 52	In de minimumstandaard moet het woord “puin” vervangen worden door “asfalt”.	De tekst wordt als volgt gewijzigd: <i>De tekst “(zoals puin, beton en metselwerk)” in de minimumstandaard wordt geschrapt.</i>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
721	SP 13.4.1.2	25, 52	Het is niet zinvol om in de minimumstandaard onderscheid te maken tussen “materiaalhergebruik” en “nuttige toepassing”. De conclusies uit de MER-studie zijn te beknopt weergegeven. Beter is te zeggen dat “op grond van de MER er geen algemeen geldende regels kunnen worden afgeleid wat betreft een voorkeur voor afzet van de granulaten in de GWW-sector of in de sector bouwproducten”.	In de minimumstandaard wordt geen onderscheid gemaakt tussen nuttige toepassing en materiaalhergebruik. De minimumstandaard voor het be- en verwerken – van steenachtig materiaal is nuttige toepassing in de vorm van materiaalhergebruik. Dat betekent dat voor het nuttig toepassen van steenachtig materiaal, anders dan in de vorm van materiaal- en producthergebruik geen vergunning verleend kan worden. Voor een uitgebreidere beschrijving van de conclusies uit het MER wordt verwezen naar paragraaf 6.18 van het MER-LAP.
722	SP 13.4.1.2	52	Het niveau van verwerking dat in de minimumstandaard is vastgelegd komt niet overeen met de gangbare wijze van verwerking in het buitenland. De derde overweging bij de minimumstandaard dient geschrapt te worden.	De wijze van verwerking verschilt ongetwijfeld enigszins van de wijze van verwerking in Nederland, echter het niveau van verwerking (nuttige toepassing in de vorm van materiaalhergebruik) komt overeen.
723	SP 13.4.2.1	52	Opnieuw worden gips en cellenbeton ingedeeld als niet-steenachtig materiaal. Beter is te spreken over “overig steenachtig materiaal”.	Deze aanduiding komt te vervallen omdat de tekst vervalt en verwezen wordt naar een tekstpassage in paragraaf 4.1.1.
724	SP 13.4.2.2	52	De minimumstandaard “verwijderen door storten” is een verkeerde beleids optie. Bovendien is de overweging dat de minimumstandaard “storten” bedrijfszeker en kosteneffectief is, volledig fout. Het is voor de ondoener onbetaalbaar om een partij cellenbeton te storten. Het probleem van cellenbeton en te hoge sulfaatgehalten bij sommige bedrijven is enkel op te lossen door als minimumstandaard “nuttige toepassing in producten” op te nemen.	Terecht wordt opgemerkt dat nuttige toepassing de meest gewenste wijze van beheer van deze afvalstoffen is. Echter, de mogelijkheden hiervoor ontbreken nog op dit moment. In deze situatie dient de mogelijkheid te worden geboden deze afvalstoffen te storten. Verder wordt verwezen naar paragraaf 5.8 van het Beleidskader waarin wordt aangegeven dat onderzoek zal plaatsvinden naar de mogelijke introductie van producentenverantwoordelijkheid voor deze afvalstoffen. Het feit dat het storten van gips en cellenbeton hoge kosten met zich meebrengt, wil niet zeggen dat de minimumstandaard niet bedrijfszeker en kosteneffectief is. De kosten voor het storten vormen een stimulans voor bedrijven om te zoeken naar hoogwaardiger wijzen van toepassing.
725	SP 13.4.3.2	52	Brekerzeefzand zou ontstaan bij “in de regel gecertificeerde” puinbreekinstallaties. Ten eerste is de installatie niet gecertificeerd, maar het product. Ten tweede ontstaat dit product ook bij bedrijven waarvan het product niet gecertificeerd is. De tussenpassage “in de regel gecertificeerde” moet worden geschrapt.	Het feit dat brekerzeefzand niet altijd bij gecertificeerde puinbreekinstallaties ontstaat is voldoende genuanceerd in de tekst, door de toevoeging “in de regel”. De tekst ontkent niet dat het product is gecertificeerd. Deze wijze van formuleren is het meest gangbaar en doet voldoende recht aan de situatie.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
726	SP 13.4.3.2	25, 52	De tekst van de 2 ^e alinea is inconsistent: in regel 3 staat dat niet mag worden gemengd. In de laatste regel wordt gesproken over immobilisatie, waarvoor mengen met andere stoffen noodzakelijk is. De tekst dient te worden herschreven, waarbij rekening moet worden gehouden met immobilisatietechnieken. In regel 3 toevoegen “met andere materialen, uitgezonderd het mengen met bindmiddelen voor het produceren van bouwstoffen die voldoen aan de eisen van het Bouwstoffenbesluit”.	Het tekstvoorstel van de inspreker is juist, maar in paragraaf 16.4.2 van het beleidskader is dit ook al verwoord. Het is niet nodig om dit opnieuw te vermelden voor alle afvalstoffen die binnen het regiem van het Bouwstoffenbesluit worden toegepast.
727	SP 13.4.3.2	52, 25	Verwarring kan ontstaan tussen het mengen omwille van technische en milieuhygiënische redenen. Om dit op te lossen wordt een tekstvoorstel gedaan. Het tekstvoorstel geeft aan onder welke voorwaarden het mengen van zeefzand is toegestaan.	De condities waaronder mengen al dan niet is toegestaan staan omschreven in het beleidskader (Hoofdstuk 16, mengen). Het is niet wenselijk om in het sectorplan bouwen sloopafval hier nogmaals op in te gaan.
728	SP 13.4.3.2	52	De 4 ^e overweging bij de minimumstandaard dient geschrapt te worden. Deze stelling is fout.	De wijze van verwerking verschilt ongetwijfeld enigszins van de wijze van verwerking in Nederland, echter het niveau van verwerking (nuttige toepassing in de vorm van materiaalhergebruik) komt overeen.
729	SP 13.4.3	24	Pagina 263: Onder het kopje “Brekerzeefzand en sorteerzeefzand” ontbreekt “recyclingbrekerzand” ondanks het feit dat er in de MER LAP aandacht aan is besteed. Voorstel: opnemen in de tekst dat ook hiervoor geldt op grond van de gegevens dat de minimumstandaard nuttige toepassing is in de vorm van materiaalhergebruik.	Onder brekerzeefzand wordt ook recyclingbrekerzand verstaan. Dit behoeft geen verduidelijking in de tekst.
730	SP 13.4.4.2	58	Volgens de inspreker komt de minimumstandaard voor bitumineus dakafval (verwijderen door storten) niet overeen met de overwegingen waarbij uitbreiding van de verwerkingscapaciteit is voorzien waardoor het storten kan worden beëindigd	De verwachtingen met betrekking tot verwerkingscapaciteit richten zich vooral op teermastiek. De tekst bij de overwegingen (3 ^e gedachtestreepje) wordt als volgt aangepast: <i>In de planperiode is uitbreiding van de verwerkingscapaciteit voor teermastiek voorzien, waardoor het storten hiervan kan worden beëindigd.</i>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
731	SP 13.4.4.2	25, 52	Er is een discrepantie in de minimumstandaard. De minimumstandaard voor bitumineus afval is storten, terwijl die voor teerhoudend mastiek thermische verwijdering is. Het is te prefereren dat een zelfde aanpak geldt voor soortgelijke producten, namelijk thermische verwerking. Het is te prefereren diezelfde standaard ook voor bitumineus dakafval te hanteren. In de overwegingen staat nu dat storten van teerhoudend mastiek op dit moment de enige optie is, dit correspondeert niet met de minimumstandaard. Hierbij kan eventueel een overgangperiode worden ingelast.	De reactie wordt onderschreven. De tekst is niet consistent. Zoals hierboven ook aangegeven wordt de tekst bij de overwegingen (3 ^e gedachtestreepje) als volgt gewijzigd: <i>In de planperiode is uitbreiding van de verwerkingscapaciteit voor teermastiek voorzien, waardoor het storten hiervan kan worden beëindigd.</i> De suggestie van de inspreker om voor soortgelijke producten een zelfde aanpak te kiezen, wordt niet overgenomen. Bitumineus dakafval en teermastiek zijn niet soortgelijk, in die zin dat voor teermastiek wel een uitbreiding van de verwerkingscapaciteit wordt verwacht, en voor bitumineus dakafval in mindere mate.
732	SP 13.4.4.2	70	Inspreker is van mening dat de minimumstandaard voor bitumineus dakafval moet aansluiten bij de verwerkingsmethode van Bitu-Rec die deze stroom geschikt maakt voor hergebruik. Opgemerkt wordt dat de provincie Limburg geen ontheffing verleend voor het storten van deze afvalstroom.	Mede onder invloed van het beschikbaar komen van voldoende capaciteit voor een hoogwaardiger verwerking dan storten, kan de minimumstandaard worden herzien en kunnen aanvragen voor een ontheffing van het stortverbod vanwege het beschikbaar zijn van voldoende verwerkingscapaciteit in Nederland, worden beëindigd. Op dit moment is nog niet voldoende capaciteit beschikbaar voor het aanbod in Nederland.
733	SP 13.4.4.2	78	De minimumstandaard voor teermastiek moet nuttige toepassing zijn, omdat dit nuttig kan worden toegepast door toepassing als brandstof.	Uit het MER blijkt dat thermische verwerking de voorkeur verdient boven storten. Of bij thermische verwerking sprake is van nuttige toepassing is afhankelijk van het doel waarmee de teermastiek wordt verwerkt. Storten is op dit moment de enige optie die voldoende bedrijfszeker is en voldoende capaciteit heeft om teermastiek te kunnen verwerken. In de planperiode is uitbreiding van verwerkingscapaciteit voor teermastiek voorzien, waardoor het storten kan worden beëindigd. Daarop is geanticipeerd door de minimumstandaard op thermisch verwerken vast te stellen.
734	SP 13.4.5.2	52	Vorgesteld wordt om bij de overwegingen voor de minimumstandaard voor houtafval toe te voegen dat hieronder ook toepassing in de buitenlandse spaanplaatindustrie verstaan wordt.	De minimumstandaarden hebben alleen betrekking op vergunningverlening in Nederland, en niet op vergunningverlening in het buitenland.
735	SP 13.4.5.2	24	Voorstel: Minimumstandaard voor CC en CCA-hout is nuttige toepassing met als hoofdgebruik als brandstof <i>en/of energie-opwekking</i> . Dit is in overeenstemming met de EU-terminologie voor R1.	De opmerking van de inspreker is juist. Korthedshalve wordt in dit LAP echter gesproken van nuttige toepassing met hoofdgebruik als brandstof.
736	SP 13.4.5.2	52	De 3 ^e overweging bij de minimumstandaard dient geschrapt te worden. Deze stelling is fout.	De wijze van verwerking verschilt ongetwijfeld enigszins van de wijze van verwerking in Nederland, echter het niveau van verwerking (nuttige toepassing in de vorm van materiaalhergebruik) komt overeen.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
737	SP 13.4.5.2	58	Gevraagd wordt of verwerking in de vorm van materiaal- of producthergebruik niet is toegestaan voor CC en gewolmaniseerd CCA-hout.	Als aangegeven in de minimumstandaard geldt deze beperking zowel voor CC als voor CCA hout.
738	SP 13.4.5.2	70 78, 103	<p>Inspreker is van mening dat verwerken van CC- en CCA-hout in elektriciteitscentrales leidt tot een ongewenste diffuse verspreiding van verontreinigingen in het milieu, en is verbaasd dat dit wordt toegestaan.</p> <p>CC- en CCA-hout worden momenteel grotendeels gestort. Slechts een klein deel kan worden toegepast in elektriciteitscentrales. De minimumstandaard moet zijn storten.</p>	<p>Terecht wordt opgemerkt dat (directe) verbranding van CC- en CCA-hout in elektriciteitscentrales ongewenst is vanwege diffuse verspreiding van verontreinigingen door middel van nuttige toepassing van de reststoffen. Hetzelfde geldt voor verbranding in een AVI.</p> <p>Bovenstaande, in combinatie met het gegeven dat er op dit moment nog geen faciliteiten zijn voor het indirect verbranden van CCA-hout, leidt tot de volgende aanpassing van de minimumstandaard voor CC-hout en gewolmaniseerd CCA-hout:</p> <p><i>“Voor CC-hout en gewolmaniseerd CCA-hout is de minimumstandaard storten. Verwerking in de vorm van producthergebruik, materiaalhergebruik en andere vormen van nuttige toepassing of verwijderen door verbranden waarbij diffuse verspreiding van de in het hout aanwezige metalen optreedt, is niet toegestaan.</i></p> <p>De tweede overweging onder het kader wordt vervangen door de volgende tekst: <i>“Verbranding van CC en CCA hout in een AVI of E-centrale is ongewenst in verband met de daardoor optredende diffuse verspreiding van metalen in de asresten. Indirecte verbranding in een E-centrale in de vorm van een voorgeschakelde vergasser is wel toegestaan, onder voorwaarde dat de daarbij vrijkomende reststoffen worden gestort.”</i></p>
739	SP 13.4.5.2	74	Voorgesteld wordt om als minimumstandaard voor CC- en CCA-hout de nuloptie-technologie van Edelchemie te Panheel op te nemen, om te voorkomen dat zwarte lijststoffen ongecontroleerd in het water, de bodem en de lucht gebracht worden. De inspreker wijst in dit kader op diverse stukken.	Wanneer een vergunningaanvrager aantoont dat deze techniek even hoogwaardig of hoogwaardiger is dan de minimumstandaard en niet in strijd is met hetgeen in dit sectorplan is gesteld, dan is deze techniek vergunbaar.
740	SP 13.4.5.2	74	Gevraagd wordt om op te nemen dat houtimpregneerbedrijven de schade moeten betalen dat verduurzaamd hout in de afvalfase aan verontreinigingen veroorzaakt, inclusief de verwerkingskosten als gevaarlijk afval.	De ontdoener is verantwoordelijk voor correcte afvoer van afvalstoffen, en dient de kosten hiervan te betalen. Aangezien in de planperiode een import-, handels-, en toepassingsverbod voor CC- en CCA-hout als product wordt voorzien, wordt niet overwogen om een vorm van producentenverantwoordelijkheid voor deze afvalstroom in te voeren.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
741	SP 13.4.5.2	101	De minimumstandaard voor A en B hout is nuttige toepassing, waardoor hergebruik en gebruik als brandstof mogelijk zijn. De inspreker stelt samen met de Milieufederaties voor om voor A-hout een aparte minimumstandaard op te nemen: nuttig toepassing in de vorm van materiaalhergebruik (indien nodig ondersteund door een financiële incentive)	In Nederland zijn er nog geen mogelijkheden om A-hout nuttig toe te passen in de vorm van materiaalhergebruik. In de praktijk wordt veel A-hout uitgevoerd en in het buitenland in de vorm van materiaalhergebruik (o.a. spaanplaatindustrie) nuttig toegepast. Op het moment dat er een aanvraag wordt gedaan wordt voor uitvoer ten behoeve van nuttige toepassing, kan Nederland echter niet afdwingen om dit materiaal in het buitenland ook nuttig toe te passen in de vorm van materiaalhergebruik.
742	SP 13.4.6	67, 78, 103	Inspreker vraagt toevoeging van Euralcodes 12.01.16* ¹ en 12.01.17	De betreffende Euralcodes worden toegevoegd: <i>(Eural 12.01.16*¹ en 12.01.17)</i>
743	SP 13.4.6.2	57, 67	De ministeriele regeling heet 'Regeling niet-reinigbaar straalgrit'.	Deze reactie wordt onderschreven. <i>In de laatste zin van de 1^e alinea wordt "Vaststelling niet-reinigbaar straalgrit" gewijzigd in "Regeling niet-reinigbaar straalgrit"</i>
744	SP 13.4.6.2	58	Inspreker vraagt zich af of het juist is dat straalgrit opnieuw wordt ingezet, terwijl in het sectorplan wordt aangegeven dat opnieuw inzetten moeilijk is en storten praktijk is.	Ondanks dat geconstateerd is dat er problemen zijn met het opnieuw gebruiken van straalgrit als straalmiddel is nuttige toepassing mogelijk. Storten van reinigbaar straalgrit is ongewenst. Hiervoor geldt ook een stortverbod. Een minimumstandaard op lager niveau dan nuttige toepassing zou conflicteren met het stortverbod.
745	SP 13.4.6.2	52, 25 67, 78, 103	In de praktijk wordt blijkbaar gereinigd staalgrit gestort, echter als minimumstandaard wordt nu hergebruik voorgeschreven. Hierbij wordt dus afgeweken van de bij alle andere materialen gehanteerde aansluiting bij de praktijk. Indien dit een bewuste keuze is, dient dit ook zo te worden vermeld. Insprekers geven aan dat het gereinigde straalgrit niet wordt gestort, maar als categorie I of II bouwstof wordt toegepast in de civiele sector.	Er is een bewuste keuze gemaakt om aan te sluiten bij de bestaande regelgeving, waarin voor gereinigd straalgrit een stortverbod geldt. Overigens wordt door andere insprekers aangegeven dat gereinigd straalgrit niet wordt gestort, maar nuttig wordt toegepast als categorie I of II bouwstof. <i>Dit is aanleiding om de passage 'In de praktijk wordt gereinigd straalgrit gestort' te laten vervallen.</i>
746	SP 13.4.6.2	67	De "Regeling niet-reinigbaar straalgrit" is ook van belang voor de mogelijkheden om straalgrit op te bulken, gezien het gestelde in de ministeriele "Regeling scheiden en gescheiden houden van gevaarlijke afvalstoffen"	De huidige tekst beperkt zich tot het weergeven van het hoofddoel van de betreffende regeling en is niet onjuist.
747	SP 13.4.6.2	67	De inspreker stelt voor om te spreken van niet-reinigbaar straalgrit, in plaats van niet reinigbaar straalgrit, net zoals in de "Regeling niet-reinigbaar straalgrit.	Om de tekst in het sectorplan beter leesbaar te maken wordt dit voorstel overgenomen. <i>Daar waar in paragraaf 4.6.2 gesproken wordt van niet reinigbaar straalgrit, wordt tussen "niet" en "reinigbaar" een verbindingsstreepje geplaatst.</i>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
748	SP 13.4.6.2	67	De inspreker geeft aan dat in de tekst van paragraaf 2 van Achtergronddocument A23 van het MER, classificatie volgens het BAGA beschreven wordt, en in het LAP van classificatie volgens de Eural uitgegaan wordt.	De inspreker merkt terecht op dat in het LAP uitgegaan wordt van classificatie volgens de Eural. In het achtergronddocument is niet uitgegaan van het BAGA, maar van praktijkgegevens met betrekking tot de samenstelling van straalgrit. Dit heeft echter geen gevolgen voor de uitkomst van het MER voor niet-reinigbaar straalgrit.
749	SP 13.4.6.2	67, 103	De stelling in paragraaf 3 van Achtergronddocument A23 van het MER dat de criteria in de ministeriele regeling "Regeling niet-reinigbaar straalgrit" overeenkomen met de acceptatiecriteria van de reinigingsinstallaties, is niet juist. Bij de huidige grenswaarden worden partijen straalgrit niet-reinigbaar verklaard die wel tot een categorie I bouwstof te reinigen zijn. De acceptatiecriteria van de inspreker zijn voor enkele componenten ruimer dan de grenswaarden in deze Regeling.	De inspreker constateert mogelijk terecht dat de acceptatiecriteria van de reinigingsinstallaties niet overeenkomen met de Regeling niet-reinigbaar straalgrit. Het feit of deze criteria wel of niet overeenkomen met de Regeling, heeft echter geen gevolgen voor de uitkomsten van het MER voor niet-reinigbaar straalgrit. Voorstellen voor wijziging van de Regeling niet-reinigbaar straalgrit kunnen niet in het kader van het LAP worden meegenomen.
750	SP 13.4.7.2	52, 25	De realiteit wordt bij de overwegingen bij de minimumstandaard niet correct verwoord. De verwijzing dat de thermische verwerkingscapaciteit thans nog niet voldoende is, is gewenst.	In de 3 ^e alinea van paragraaf 3.2 is aangegeven dat de thermische verwerkingscapaciteit voor teerhoudend asfalt momenteel nog niet toereikend is voor verwerking van het aanbod. Daarom is tijdelijk bewaren van teerhoudend asfalt noodzakelijk. Het is niet nodig om dit in paragraaf 4.7.2 te herhalen.
751	SP 13.4.7.2	25, 52	Het is wenselijk hier te verwijzen naar de jarenlange verwerking van asfaltgranulaatcement, welke erfenis in de toekomst eveneens opgeruimd moet worden.	Het is niet duidelijk wat de meerwaarde van deze toevoeging is.
752	SP 13.4.8	58	Inspreker vindt de Euralcodes onduidelijk en vraagt of alleen gesproken wordt over isolatiemateriaal.	De vermelde Euralcodes zijn niet juist en worden als volgt aangepast: <i>(Eural 17.06.01* en 17.06.05*)</i>
753	SP 13.4.8.1	52	Het plan is te beknopt over asbest. Asbest vormt nu juist een groot probleem. Het sectorplan zou vernieuwend beleid op dit punt uit moeten werken. Asbestgelijkend materiaal moet in dit plan verboden worden. De inspreker vraagt of het voorstel dat de inspreker heeft gedaan aan het Ministerie van VROM om asbesthoudende producten uit de markt te zuigen in het kader van dit plan in overweging is genomen.	De zorg over de problematiek met asbest wordt gedeeld. Daarom wordt in het sectorplan wordt ook aandacht besteed aan asbest. In het sectorplan is nieuw beleid aan de orde op het gebied van asbest, in die zin dat op termijn een stortverbod voor asbest van kracht wordt. Er zijn nog geen maatregelen genomen voor asbestgelijkende materialen. Zoals in het sectorplan is aangegeven vindt overleg met betrokkenen plaats en worden in de planperiode eventuele maatregelen genomen.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
754	SP 13.4.8.1	52	Door de stellingname in het plan lijkt het alsof asbest een “cash cow” is voor de stortlocaties en via de Bijzondere Verbruiksbelasting voor de fiscus.	De overwegingen bij de minimumstandaard voor asbest geven aan dat het beleidsdoel is om storten te beperken. Zodra voldoende verwerkingscapaciteit beschikbaar is wordt een stortverbod voor asbesthoudend afval ingesteld. Het primaire doel is niet om inkomsten te vergaren, maar om het storten van asbest en de risico's voor de volksgezondheid te beperken. Het sectorplan suggereert niet iets anders.
755	SP 13.4.8.2	52	Asbest moet terecht komen op monostorten. De minimumstandaard zou separaat storten of storten op monostortlocaties voor moeten schrijven. De alternatieven voor storten zijn enkel mogelijk, indien een grote buffer met asbest wordt gevormd door een gemakkelijk te benaderen monostort.	Asbest wordt in de regel al op aparte compartimenten van stortplaatsen gestort.
756	SP 13.4.8.2	52	Met de resultaten van de LCA-studie wordt te weinig gedaan.	De resultaten van het MER zijn gebruikt om te komen tot een minimumstandaard voor asbest. In dit geval hebben gezondheidsaspecten de doorslag gegeven bij het formuleren van de minimumstandaard voor asbest. Het feit dat een andere overweging dan de milieu-effecten de doorslag heeft gegeven bij het formuleren van de minimumstandaard voor asbest, wil niet zeggen dat te weinig gedaan is met de resultaten van het MER.
757	SP 13.4.8.2	52	Overwogen kan worden de “single-indicator” methoden, zoals Eco-indicator of Ecokosten/Waardeverhouding in te zetten, teneinde een eenduidige conclusie te trekken.	De gebruikte methodiek in het MER leidt tot een genuanceerd beeld van de ingrepen op het milieu van de vergeleken technieken. Het streven naar een eenduidig antwoord, kan alleen een versimpeling van dit beeld zijn. Wanneer een “single-indicator” methode, zoals de Eco-indicator, toegepast zou zijn, zou de situatie feitelijk niet anders zijn dan in het geval van het toepassen van de huidige methodiek in het MER. Bij het hanteren van de Eco-indicator moet ook een groot aantal gegevens beschikbaar zijn om tot een hanteerbare en vergelijkbare (tussen verschillende alternatieven) uitkomst te komen, die niet beschikbaar waren voor het opstellen van een LCA.
758	SP 13.4.8.2	52	De inspreker doet een tekstvoorstel voor de overwegingen bij de minimumstandaard voor asbest.	Het tekstvoorstel voegt niets toe aan de tekst, omdat dit al op een andere wijze verwoord is bij de overwegingen bij de minimumstandaard voor asbest.
759	SP 13.4.9.2	58	Inspreker vraagt welke organisatie de verkenning m.b.t vlakglas gaat uitvoeren.	De betreffende passage wordt geactualiseerd. <i>De passage “In de planperiode (...) toepassing kunnen bevorderen” wordt vervangen door de volgende tekst: “De producenten van vlakglas werken momenteel aan het verbeteren van de inzameling van vlakglas. De financiering hiervan vindt plaats door middel van een verwijderingsbijdrage die door de Minister van VROM algemeen verbindend is verklaard.”</i>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
760	SP 13.5.2	52	Vele discussies bestaan en zullen ontstaan over de definitie van het begrip “nuttige toepassing”. Inzake de nuttige toepassing zou verwezen moeten worden naar de passage uit het LAP over het onderscheid tussen afvalstof en grondstof.	Het onderscheid tussen verwijdering en nuttige toepassing is omschreven in het beleidskader (hoofdstuk 4, paragraaf 4.5). Deze vraag speelt bij veel afvalstoffen. Het is niet wenselijk om in elk sectorplan naar het beleidskader op dit punt te verwijzen. Overigens is het niet zinvol om naar de passage in het beleidskader over het onderscheid afvalstof en grondstof te verwijzen, zoals de inspreker voorstelt. De EVOA is alleen van toepassing op afvalstoffen. De vraag of sprake is van nuttige toepassing (en zo ja, welke lijst of procedure van toepassing is) speelt pas op het moment dat vastgesteld is dat men te maken heeft met een afvalstof.
761	SP 13.5.2	52, 54	Ongesorteerd bouw- en slooafval zou ook een oranjelijststof moeten zijn, als HDO-afval dit is.	De lidstaten van de Europese Unie zijn wat betreft de indeling van afvalstoffen op de groene, oranje en orde lijsten gebonden aan de systematiek die de EVOA voorschrijft.
762	SP 13.5.2	83	De laatste zin over uitvoer van deelstromen van sorteerplaatsen is vaag. Volgens de indeling D10-R1 op bladzijde 41 valt bedrijfsrestafval juist onder verwijdering.	In deze zin wordt verwezen naar hoofdstuk 12 van het beleidskader. Daar staan de eisen opgesomd waaraan voldaan moet worden bij uitvoer van deelstromen van sorteerprocessen. De inspreker wijst op een passage uit een ander hoofdstuk uit het beleidskader, en geeft niet aan op welk punt de tekst aangepast zou moeten worden.
SP 14 Verpakkingsafval				
763	SP 14	48	De inspreker vraagt om in het sectorplan aandacht te besteden aan en oplossingsrichtingen te geven voor de problematiek rond de inzameling en recycling van afvalglas. Gedoeld wordt op het probleem dat glaszamelaars en –verwerkers hun afvalscherven niet aan de glasindustrie kwijt kunnen omdat het Groene puntsysteem in Duitsland en België een goedkopere verwerking door de buitenlandse glasrecyclingsindustrie mogelijk maakt.	Binnen de verpakkingketen is recent overeenstemming bereikt over de financiering van ketendeficieten bij transport en verwerking van afgedankte glazenverpakkingen. Hiermee is de problematiek waarop wordt gedoeld opgelost.
764	SP 14	18	In het sectorplan worden delen van de convenanten verpakkingen (II en III) en het Ontwerpbesluit beheer verpakkingen papier en karton door elkaar heen gebruikt. Verzocht wordt de consistentie van de doelstellingen te verbeteren.	Niet duidelijk is waarop bij het eerste deel van de redactie wordt gedoeld. De doelstellingen zoals opgenomen in tabel 3.2 zullen in overeenstemming worden gebracht met de doelstellingen waarover met het bedrijfsleven en VNG overeenstemming is bereikt in het kader van de onderhandelingen over het Convenant Verpakkingen III. De tekst in tabel 3.2 wordt als volgt aangepast: <i>Preventie: De hoeveelheid verpakkingen van glas, papier en karton, metaal en kunststof mag in het jaar 2005 niet meer dan 2/3 van de procentuele stijging van het BBP sinds 1999 zijn toegenomen. Kunststoffen: 43 %. Hout: 25%</i>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
765	SP 14.1	1	De cijfers bij achtergrondgegevens lijken twijfelachtig. De hergebruikpercentages zullen naar alle waarschijnlijkheid (veel) hoger zijn. Zeker zullen deze cijfers hoger zijn als overheden hun verplichtingen ten aanzien van huishoudelijk afval na zouden komen. Ook lijkt het erop dat de achtergrondgegevens en verpakkingsafval (14) en papier en karton (18) niet consistent zijn.	De cijfers zijn gebaseerd op het jaarverslag van de Commissie Verpakkingen over het jaar 2000. De cijfers van houten verpakkingen zijn hierin meegeteld. Op basis van deze informatie worden dus geen hogere hergebruikpercentages gevonden dan gerapporteerd in de achtergrondgegevens. Er is geen specifieke verplichting afgesproken voor huishoudelijk verpakkingsafval. Het Convenant Verpakkingen II gaat uit van een gezamenlijke verantwoordelijkheid van overheden en bedrijfsleven. Dat de achtergrondgegevens in de sectorplannen 14 en 18 'niet consistent' zijn heeft te maken met de verschil in herkomst en afbakening. Sectorplan 14 gaat over verpakking, sectorplan 18 gaat over papier. Papier is meer dan alleen verpakkingspapier. De achtergrondgegevens zijn om deze reden dus niet met elkaar te vergelijken.
766	SP 14.3	56	Inspreker merkt op dat het Convenant Verpakkingen II en een nieuw convenant in de tekst een ondergeschikte rol hebben gekregen.	<p>In het sectorplan is het beleid beknopt en feitelijk weergegeven zoals dit ten tijde van het opstellen van het sectorplan was. In de definitieve tekst zal na de eerste alinea in paragraaf 3 de volgende passage worden opgenomen:</p> <p><i>Ter uitvoering van de eerder genoemde regeling verpakkingen en verpakkingsafval is het Convenant Verpakkingen II afgesloten. Dit Convenant krijgt in de loop van 2002 een opvolger in de vorm van het Convenant verpakkingen III dat een looptijd heeft tot 1-1-2006. De in dit convenant overeengekomen doelstellingen zijn opgenomen in paragraaf 3.2</i></p> <p>Aan de opsomming in paragraaf 3.1 wordt toegevoegd: <i>"Ook in het Convenant Verpakkingen III dat in de loop van 2002 van kracht zal worden zijn afspraken ten aanzien van preventie opgenomen."</i></p> <p>Na de tweede alinea van paragraaf 3.2. wordt toegevoegd: <i>"In het ontwerp Convenant Verpakkingen III zijn de volgende doelstellingen opgenomen:"</i></p>
767	SP 14.3.1	1	De relatie tussen Convenant Verpakkingen III (§ 3.1. laatste volzin) en wetgeving wordt niet (voldoende) gelegd. Alleen voor insiders is de huidige tekst te begrijpen.	De tekst van het sectorplan wordt geactualiseerd. <i>Betreffende zin wordt geschrapt.</i>
768	SP 14.3.2	1	3 ^e leefregel: "...papier en karton worden van oudsher door gemeenten ingezameld". Dit is onwaar; vroeger hielden gemeenten zich verre van het separaat inzamelen van papier en karton; dat geschiedde door particuliere instanties en dit verliep uitstekend totdat er wetgeving kwam. Van "van oudsher" is dus geen sprake.	De reactie leidt ertoe dat "van oudsher" gewijzigd is in "sinds lange tijd".

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
769	SP 14.3.2	1	In het staatje op blz. 270 staat het jaar 2006 genoemd, maar in het Ontwerp- Besluit Beheer Verpakkingen (...) staat 2005 (art. 4). Ook de preventie- doelstelling is niet conform dit Ontwerp-Besluit (art. 3.2.). Insprekers vragen om de tekst uit het ontwerp Besluit over te nemen.	Zoals hiervoor (antwoorden op andere reacties) reeds aangegeven zullen de doelstellingen uit het ontwerp van het Convenant Verpakkingen III worden vermeld.
770	SP 14.3.2	56, 71	Inspreker geeft aan dat overheid en bedrijfsleven van mening zijn dat een nieuw convenant tot stand moet komen en dat afgesproken resultaten behaald kunnen worden.	Deze opmerking van de inspreker wordt voor kennisgeving aangenomen.
771	SP 14.3.2	58	Verzocht wordt toe te lichten wat wordt verstaan onder 'verpakkingen of papier en karton, niet zijnde een verpakking'.	Bedoeld wordt zowel verpakkingen die uit papier en karton bestaan, als overig papier en karton, zoals tijdschriften en kranten.
772	SP 14.3.2	71	Inzamelen van blik via het restafval kost de samenleving het minst en levert het hoogste milieurendement op. Om deze reden is deze inzamelmethode voor blik in voorgaande Convenanten Verpakkingen vastgelegd.	De inspreker doet geen concrete voorstellen of suggesties ter verbetering van de tekst.
773	SP 14.3.3	1	De terminologie van "categorieën" (uit Stortverbod?) sluit helaas niet aan bij de "sectorplannen" en de nummering daarvan. (Bovenaan pag. 271).	Voor de afvalstoffen die genoemd worden in het sectorplan geldt een stortverbod. Het is juist dat een aantal termen afwijkt van de letterlijke tekst uit de besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen. Zo wordt de term kantoor-, winkel en dienstenafval (categorie 31a) niet meer gebruikt. HDO-restafval is de nieuwe term. De inhoud van het sectorplan wijkt echter niet af van het Besluit stortverbod afvalstoffen.
774	SP 14.3.2	1	Opgemerkt zij dat om verpakkingen van papier en karton te kunnen herverwerken zwaarder materiaal noodzakelijk is om wederom verpakkingen te kunnen maken. In de teksten is hier – in tegenstelling tot Verpakkingen Convenant II – geen rekening mee gehouden.	Bij de bepaling van het preventiepercentage is in het tweede Convenant Verpakkingen rekening gehouden met de toename van het gewicht. Omdat 1986 als referentiejaar werd genomen kon er sprake zijn van een relevante toename van de inzet van secundaire grondstoffen en het effect hiervan op het gewicht. Nu wordt uitgegaan van het referentiejaar 1999. In 1999 heeft het aandeel secundaire grondstoffen inmiddels een hoog niveau bereikt. Verwacht wordt dat het verpakkingsgewicht door inzet van secundaire grondstoffen in de planperiode van het LAP beperkt is. Om deze reden is dit bij de vaststelling van de geformuleerde preventiedoelstellingen buiten beschouwing gelaten.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
775	SP 14.4.2	1	Niet in alle gevallen is materiaal-hergebruik gewenst en soms verzet (Europese) wetgeving zich hiertegen op grond van bijvoorbeeld hygiënische overwegingen. Hier is in deze tekst geen rekening mee gehouden, maar juist bij verpakkingsafval is dat wel relevant!	De minimumstandaard is alleen van toepassing op de gescheiden ingezamelde hoeveelheid verpakkingsafval. Verpakkingsafval dat niet geschikt is voor nuttige toepassing in de vorm van materiaalhergebruik of kunststofafval dat niet geschikt is voor nuttige toepassing zal in de praktijk niet gescheiden ingezameld worden. Op deze wijze wordt wel degelijk rekening gehouden met het feit dat er ook afvalstoffen zijn die onvoldoende geschikt zijn voor nuttige toepassing.
776	SP 14.4.2	1	In de minimumstandaard staat 'als materiaal moet worden hergebruikt (bijvoorbeeld folies uit HDO-sector)': welke folies van verpakkingen (daar handelt dit hoofdstuk immers over) worden bedoeld?	Daar worden inderdaad verpakkingsfolies mee bedoeld. Na gescheiden inzameling zijn deze folies, vanwege de omvang van de partijen en de homogeniteit, in het algemeen geschikt voor materiaalhergebruik.
777	SP 14.4.2	58	De minimumstandaard voor gescheiden ingezameld verpakkingsafval voor de materiaalsoort hout is nuttige toepassing. Welke vorm van nuttige toepassing is bedoeld?	In de definitielijst is aangegeven dat onder nuttige toepassing wordt verstaan: product- en materiaalhergebruik en het toepassen van een afvalstof met een hoofdgebruik als brandstof. In het Convenant Verpakkingen III is de doelstelling van 25% overigens toegespitst op materiaalhergebruik.
778	SP 14.6	1	Monitoring vereist veel (extra) administratieve rompslomp voor bedrijven. Aansluiting bij bestaande administratieve processen vermindert onnodige kosten.	De constatering is correct, daarom wordt in de praktijk ook zo veel mogelijk aangesloten bij de bestaande administratie.
SP 15 Wit- en bruingoed				
779	SP 15	88	De producenten van single-use-camera's (SUC's) verzoeken om het project tot het verzamelen van lege SUC's bij de ontwikkellaboratoria, gevolgd door nuttige toepassing, in dit sectorplan op te nemen. Tevens verzoeken de producenten het ministerie van VROM om een AMvB voor SUC's op te stellen.	SUC's vallen niet onder het Besluit verwijdering Wit- en bruingoed en het door de inspreker genoemde project kan dan ook niet in het sectorplan worden opgenomen. Het voorstel om een AMvB op te stellen voor deze producten zal worden betrokken bij het onderzoek naar nut en noodzaak van verder invoering van producentenverantwoordelijkheid. Zie hiervoor ook de inspraakreacties op paragraaf 5.8 van het Beleidskader.
780	SP 15	99	De positionering van afvalbeherende ondernemingen die niet direct onderdeel uitmaken van het landelijk netwerk van regionale overslagstations, maar wel degelijk zorgdragen voor een effectieve en efficiënte afvoer van wit- en bruingoed dat voornamelijk separaat wordt ingezameld naast reguliere bedrijfsafvalstoffen naar de regionale overslagstations is niet eenduidig vastgelegd in het ontwerp-LAP.	In paragraaf 3.2 wordt de rol van de Regionale Overslag Stations (ROSsen) bij de inzameling van wit- en bruingoed beschreven. Ongetwijfeld spelen ook andere ondernemingen een rol bij de inzameling van wit- en bruingoed. De tekst in het sectorplan sluit dit ook niet uit.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
781	SP 15.3.2	70	Inspreker vraagt of het juist is dat gemeenten verplicht over een haalsysteem moeten beschikken en een brengvoorziening moeten inrichten om burgers in staat te stellen wit- en bruingoed gescheiden aan te bieden.	Op grond van het Besluit wit- en bruingoed dienen gemeenten te beschikken over een afzonderlijke inzameling van de van particuliere huishoudens afkomstige tot die categorie wit- en bruingoed behorende producten. De tekst van het besluit wordt in het sectorplan opgenomen, en de passage ‘Naast ...huishoudens’ vervalt: <i>...en te beschikken over een afzonderlijke inzameling van wit- en bruingoed.</i>
782	SP 15.5.2	48	Het lijkt de inspreker van belang dat hier ook het handelsverbod op (H)CFK-houdende apparatuur genoemd wordt.	Aan het eind van paragraaf 5.2 staat dat voor (H)CFK-houdende koel- en vriesapparatuur een handelsverbod geldt.
783	SP 15.5.2	48	De inspreker vraagt om te verduidelijken wat wordt bedoeld met “gedemonteerde beeldschermen”. Wordt hiermee beeldbuisglas bedoeld?	Gedemonteerde beeldschermen zijn (een deelverzameling van) kathodestraalbuizen en kunnen ook worden aangeduid met de term beeldbuisglas.
SP 16 Explosieve afvalstoffen en drukhouders				
784	SP 16	2	Opgemerkt wordt dat helaas niet in alle gevallen munitie is gedetoneerd alvorens de metalen voor materiaalhergebruik aan de schroothandel wordt aangeboden.	De situatie die de inspreker beschrijft is niet gewenst. In deze situatie kunnen andere wettelijke regelingen mede van toepassing zijn, zoals de Wet wapens en munitie en de Wet vervoer gevaarlijke afvalstoffen. De minimumstandaard voor het be- en verwerken van afvalmunitie is vernietiging door verbranden of detoneren. Het innemen en bewaren van ongedetoneerde afvalmunitie bij een schroothandel kan op grond van de Wm niet vergund worden.
785	SP 16	48	De inspreker vraagt om in dit sectorplan beter aan te sluiten bij het Besluit risico zware ongevallen (BRZO) en de Eural. Daarnaast vraagt de inspreker om aandacht te besteden aan de vraag of bepaalde afvalverwerkende bedrijven niet onder het BRZO gebracht moeten worden.	In dit sectorplan worden de Eural-codes aangegeven die betrekking hebben op de afvalstromen in dit sectorplan. De inspreker geeft niet nader aan op welke wijze beter aangesloten zou moeten worden bij de Eural. Afhankelijk van de gevaarlijke stoffen waarvoor een inrichtingsvergunning heeft, is het BRZO al dan niet van toepassing. De indeling in het sectorplan is hier niet bepalend, maar Bijlage 1 van het BRZO. Het is daarom niet gewenst om in dit sectorplan aan te sluiten bij het BRZO.
786	SP 16	57	Inspreker is van mening dat gelet op de gevaarsaspecten, in het beleid en in het sectorplan voorkomen moet worden dat KGA -depots professioneel vuurwerk behandelen als consumentenvuurwerk.	Het is niet gewenst dat professioneel vuurwerk als consumentenvuurwerk wordt behandeld. Daartoe is in het sectorplan onderscheid gemaakt tussen de beheersroutes voor deze vuurwerksoorten. Voor professioneel vuurwerk verloopt de beheersroute via de Dienst der Domeinen en Defensie. Voor consumentenvuurwerk via de KCA/KGA -depots. Tevens is in het sectorplan aangegeven dat in de vergunning voor KCA/KGA depots naast eisen aan hoeveelheid en bewaarduur ook eisen aan de deskundigheid van de beheerder worden gesteld ten aanzien van vuurwerk. Hier ligt voor bevoegde gezagen ook de mogelijkheid restricties te stellen aan de acceptatie van professioneel vuurwerk, en te verwijzen naar de beheersroute via de Dienst der Domeinen/Defensie.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
787	SP 16.2	57	Volgens de inspreker zijn afvalstoffen die ontstaan bij de productie van kruit of andere explosieven niet meegenomen in het sectorplan. Gelet op volume en gevaarsklasse wordt geadviseerd hiervoor beleid te formuleren.	Deze afvalstoffen zijn geduid onder de titel overig explosief afval. Beleid terzake is opgenomen in paragraaf 4.3 van het sectorplan.
788	SP 16.3.1	48	Het ontstaan van explosieve afvalstoffen en drukhouders moet worden voorkomen door productenbeleid.	Op het stimuleren van het voorkomen van het ontstaan van explosieve afvalstoffen en drukhouders (zowel kwalitatieve als kwantitatieve preventie) wordt in de planperiode niet ingezet. Zoals in het sectorplan aangegeven zijn de mogelijkheden voor preventie beperkt omdat de veiligheid hier voorop staat.
789	SP 16.3.3	76	De inspreker erkent dat producenten en importeurs verantwoordelijk zijn voor het opzetten van een verwijderingssysteem dat het verantwoord verwerken van afvalstoffen mogelijk maakt. Maar de verantwoordelijkheid voor naleving van wettelijke eisen door bedrijven die een vergunning hebben ligt bij de overheid.	Uiteraard is de overheid verantwoordelijk voor de handhaving van vergunningen. Zij moet erop toezien dat ongewenste situaties worden voorkomen en beëindigd In het sectorplan wordt geconstateerd dat het beheer van LPG-tanks te wensen over laat. De inspreker erkent dat de producenten en leveranciers verantwoordelijk zijn voor het opzetten van een verwijderingssysteem dat een verantwoorde verwerking mogelijk maakt. Het verwijderingssysteem dat is ingericht voor LPG-tanks wordt onvoldoende benut en schiet dus blijkbaar te kort. In lijn met de verantwoordelijkheid die de producenten en leveranciers hebben ligt hier ook een taak voor hen om maatregelen te treffen zodat het verwijderingssysteem beter wordt benut.
790	SP 16.4	48	De inspreker acht het van belang dat de taken en verantwoordelijkheden van de verschillende overheden duidelijker omschreven worden, gelet op de veiligheidsaspecten en de gevoeligheden van dit onderwerp. Zowel de reikwijdte van het begrip verwerking als van het begrip explosieven is onduidelijk.	De teksten in paragraaf 3.3 en 4.1.2 zijn inderdaad op deze punten niet duidelijk. In beide paragrafen worden daarom tekstwijzigingen aangebracht. In paragraaf 3.3 wordt de eerste zin van de tweede alinea als volgt aangepast: <i>... is onder meer vastgelegd welke taken met betrekking tot de verwerking van explosieven (munitie) door het Ministerie van Defensie worden uitgevoerd.</i> <i>De laatste zin van paragraaf 4.1.2 wordt geschrapt</i> , omdat het tot ontploffing brengen van afvalmunitie buiten inrichtingen primair door het bevoegd gezag voor orde en openbare veiligheid moet worden beoordeeld.
791	SP 16.4	2	Alle gesloten lichamen (LPG-tanks, gasflessen, maar ook busjes enz.) dienen geopend te zijn alvorens aan de schroothandel aan te kunnen bieden.	Het beleid voor ontplofbare afvalstoffen en drukhouders is gericht op een veilige inzameling en verwerking ervan. De minimumstandaarden voor LPG-tanks en gasflessen vormen een uitwerking van dit beleid. De minimumstandaarden impliceren al dat de gesloten lichamen geopend aan de schroothandel aangeboden worden. Het is niet nodig om dit als aanvullende eis in het sectorplan op te nemen.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
792	SP 16.4.1.1	48	Het lijkt de inspreker niet gewenst dat andere bedrijven dan het Munitiebedrijf en de EOD op de VIM-lijst opgenomen worden of een bewaarvergunning voor afvalmunitie kunnen krijgen. De inspreker vraagt om op dit punt beleid op te nemen.	Gelet op het gevaarskarakter van deze afvalstoffen en de specifieke kennis die nodig is om veilig met deze afvalstoffen om te kunnen gaan, wordt deze inspraakreactie onderschreven. Aan deze paragraaf in het sectorplan wordt toegevoegd: <i>In afwijking van de algemene bepalingen bij vergunningverlening wordt aan anderen dan de in deze paragraaf genoemde instanties geen vergunningen voor het bewaren van deze afvalstoffen verstrekt.</i>
793	SP 16.4.1.2	65	De EOCKL wordt hier nog met de oude naam genoemd (EOD).	Met de EOD wordt de Explosieven Opruimingsdienst bedoeld, met het EOCKL wordt het Explosieven Opruimingscommando Koninklijke Landmacht bedoeld. De EOD is de uitvoerende dienst van het EOCKL. <i>In de tekst wordt daar waar staat EOD verandert in EOCKL.</i>
794	SP 16.4.2.2	57	Inspreker is van mening dat flegmatisering niet in alle gevallen een verbetering geeft in de veiligheidssituatie.	De opmerking van de inspreker is juist. In een aantal gevallen is flegmatisering niet afdoende om vuurwerk minder reactief of niet-explosief te maken. In die gevallen dienen nadere maatregelen te worden genomen, zodanig dat in de verbrandingsoven geen explosies ontstaan. De minimumstandaard wordt als volgt aangepast: De minimumstandaard voor vuurwerkafval is verbranden, vooraf gegaan door een bewerking, zoals in voorkomende gevallen flegmatisering, waardoor de veiligheid is gewaarborgd.
795	SP 16.4.3.1	57	Inspreker vindt dat het niet terecht is dat alleen gemeenten alleen bij de aanbidding van explosieve chemicaliën adequaat moet handelen om de veiligheid van haar burgers te waarborgen. Geadviseerd wordt deze rol te behandelen in het beleidskader.	Uiteraard is het zo dat niet alleen gemeenten maar ieder de veiligheidsnormen in acht dient te nemen. De bijzondere vermelding ten aanzien van explosieve chemicaliën komt voort uit de signalering dat juist bij deze stoffen een snel en adequaat handelen vereist zijn en hiertoe de juiste informatie beschikbaar moet zijn.
796	SP 16.4.3.1	58	Verzocht wordt de inhoud van de paragraaf in overeenstemming te brengen met de titel.	De inhoud en titel zijn in overeenstemming met elkaar.
797	SP 16.4.3.1	48	De inspreker is van mening dat het ministerie informatie over hoe te handelen bij het zich ontdoen van overig explosief afval beschikbaar moet stellen, om te voorkomen dat elke gemeente hiervoor zijn eigen wiel gaat uitvinden.	Eventuele acties die in dit kader worden uitgevoerd, worden opgenomen in het Uitvoeringsprogramma LAP.
798	SP 16.4.3.2	48	Inspreker vraagt om aan te geven of alleen aan EOCKL een vergunning verleend mag worden of dat ook andere bedrijven in aanmerking komen voor een vergunning.	In het sectorplan staat niet aangegeven dat het verlenen van een vergunning aan het EOCKL voorbehouden is. Dat betekent dat ook andere bedrijven hiervoor in aanmerking komen.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
799	SP 16.4.3.2	65	De inspreker wenst een uitspraak over wat bedoeld wordt met "Het EOCKL is bereid voor derden zelf-zuurstofdragende ontplofbare afvalstoffen en voorwerpen te vernietigen". Naar de mening van de inspreker is dit te vrijblijvend.	Dit is bewust op deze wijze geformuleerd. Het EOCKL is niet verplicht om deze afvalstoffen en voorwerpen te vernietigen.
800	SP 16.4.4.1	58	Impliciet staat beschreven dat het zelfstandig bewaren van LPG-tanks niet is toegestaan. Verzocht wordt expliciet aan te geven dat wordt afgeweken van de algemene bepalingen bij vergunningverlening.	De veronderstelling door de inspreker dat zelfstandig bewaren van LPG-tanks niet is toegestaan is niet juist. Er is dan ook geen sprake van een afwijking van de algemene bepalingen bij vergunningverlening.
801	SP 16.4.4.1	78	Het is vanuit veiligheids- en milieuoverwegingen zeer gewenst indien de in autowrakken aanwezige LPG-tanks en brandstoftanks worden verwijderd, voorafgaand aan het shredderen.	In paragraaf 4.4.1 staat aangegeven dat LPG-tanks en overige drukhouders uit autowrakken moeten worden verwijderd, om explosies in shredders te voorkomen.
802	SP 16.4.4.2	76	Inspreker wijst er op dat de huidige verwerker van LPG-tanks geen keuringsinstantie is. Verder wordt voorgesteld om de toevoeging dat LPG-tanks met een ECE keurmerk moeten worden hergebruikt dient te vervallen. Dit is afhankelijk van de markt.	In het sectorplan is niet bedoeld te zeggen dat de huidige verwerker van LPG-tanks een keuringsinstantie is. Bedoeld is aan te geven dat niet elke gebruikte, ontgaste LPG-tank met ECE-keurmerk zonder meer geschikt is voor producthergebruik. Voorafgaand aan producthergebruik dient de leverancier/verkoper/gebruiker zich ervan te vergewissen dat de tank in zodanige staat is dat een verantwoord hergebruik mogelijk is. De minimumstandaard voor LPG-tanks is nuttige toepassing van de LPG-resten en nuttige toepassing van de tanks in de vorm van materiaalhergebruik. Met betrekking tot LPG-tanks met ECE-keurmerk sluit de minimumstandaard aan bij de praktijk waarbij producthergebruik mogelijk is. De formulering in de minimumstandaard komt voldoende tegemoet aan het bezwaar van de inspreker.
803	SP 16.4.5	33	Bij het verzamelen van gevaarlijke afvalstoffen komen lecture bottles en gasflessen vrij waarvan de fabrikant en de inhoud onbekend zijn. In een deel van de gevallen is ook de ontdoener onbekend, bij dumping e.d. Vaak zijn deze gasflessen over hun keuringstermijn. Er is geen verwerkingscapaciteit en inzamelstructuur aangegeven voor deze stroom. Inspreker vraagt om voor deze stroom een passende oplossing aan te bieden.	Deze afvalstroom zal worden toegevoegd aan de in paragraaf 5.8 van het beleidskader opgenomen lijst van producten waarvoor zal worden nagegaan of tot invoering van producentenverantwoordelijkheid moet worden overgegaan.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
804	SP 16.4.5.1	58	De inspreker geeft aan het ongewenst is dat gasflessen worden ingenomen bij metaalrecuperatiebedrijven. Gevraagd wordt om specifiek beleid voor een legale afgifte en verwerking van gasflessen in het LAP op te nemen, en eventueel een vorm van producentenverantwoordelijkheid wordt ingevoerd.	Deze afvalstroom zal worden toegevoegd aan de in paragraaf 5.8 van het beleidskader opgenomen lijst van producten waarvoor zal worden nagegaan of tot invoering van producentenverantwoordelijkheid moet worden overgegaan.
805	SP 16.4.5.2	58	Verzocht wordt aan te geven hoe het verbranden van brandbare en gevaarlijke gassen moet plaatsvinden.	Verbranding dient plaats te vinden in een installatie die is geëquipeerd voor het verbranden van gassen. De eisen die aan de inrichting worden gesteld zijn vastgelegd in de vergunning van de betreffende inrichting.
806	SP 16.4.6.1	58	Uit de tekst is niet op te maken hoe de huidige niet legale afvalbeheersketen is. Derhalve is niet duidelijk wie mag inzamelen en of zelfstandig bewaren is toegestaan.	<p>In de tekst is aangegeven dat in de regel de producenten en leveranciers van brandblusmiddelen deze terugnemen, opslaan en verwerken. Daarvoor dient het bedrijf uiteraard te beschikken over een geldende Wm-vergunning van de provincie als bevoegd gezag. Wanneer producenten en leveranciers alleen brandblusmiddelen terugnemen en opslaan (geen verwerking) wordt geconstateerd dat het voorkomt dat een geëigende vergunning ontbreekt om afvalstoffen in te nemen en te bewaren, en wordt voorgesteld het IVB aan te passen, zodat een legale situatie ontstaat. De tekst zal worden aangepast.</p> <p><i>In de regel zijn producenten en leveranciers van brandblusmiddelen goed ingericht voor de terugname van oude brandblussers.</i></p> <p>Ook wordt deze afvalstroom toegevoegd aan de in paragraaf 5.8 van het beleidskader opgenomen lijst van producten waarvoor zal worden nagegaan of tot invoering van producentenverantwoordelijkheid moet worden overgegaan.</p>
807	SP 16.4.6.2	58	Inspreker is van mening dat het niet gewenst is dat leveranciers van brandblusmiddelen zelf deze middelen gaan ontmantelen en dus druk gaan afdrukken van brandblussers onder druk. Het wordt op prijs gesteld wanneer het LAP hierop wordt aangepast.	Wanneer leveranciers een geëigende vergunning hebben voor het afdrukken van druk en het ontmantelen van brandblussers is hierop niets tegen.
808	SP 16.4.6.2	78	De ontmantelingsunit voor drukhouders van SITA, waarmee hergebruik kan worden gerealiseerd is ook geschikt voor brandblussers kleiner dan 1 kg. Inspreker vraagt om als minimumstandaard voor dit type brandblusser hergebruik op te nemen. De huidige minimumstandaard is vanuit milieuhygiënisch oogpunt te laag.	Het voorstel van de inspreker is niet haalbaar om als minimumstandaard voor alle brandblussers kleiner dan 1 kg te hanteren. Immers dit zou betekenen dat alle brandblussers minimaal op deze wijze verwerkt moeten worden, zonder dat voldoende capaciteit gegarandeerd is. Naast milieuaspecten spelen bij de vaststelling van de minimumstandaard ook andere aspecten een rol, zoals uitvoerbaarheid. Gelet op het feit dat hergebruik hoogwaardiger is dan verwijderen is de techniek van de inspreker vergunbaar, wanneer hierbij hergebruik wordt gerealiseerd.
SP 17 KCA/KGA				

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
809	SP 17	2	KCA komt ook bij overheden vrij – zeker wanneer die in kleinere kantooreenheden gevestigd zijn.	Afvalstoffen op de KCA-lijst die vrijkomen bij kantoren, worden aangemerkt als KGA en kunnen daarom niet aangemerkt worden als KCA.
810	SP 17.1	48	Voor KGA wordt verwezen naar de Eural. Voor KCA niet, terwijl in de Eural in hoofdstuk 20 wel huishoudelijk afval is opgenomen. De inspreker vraagt om de relatie tussen de KCA-lijst en de Eural te verduidelijken.	De KCA-lijst is een communicatiemiddel voor huishoudens. Dat wat op de KCA-lijst staat is huishoudelijk afval. Nadat KCA is afgegeven of is ingezameld, wordt het gevaarlijk afval of bedrijfsafval. De Eural bepaalt of afval gevaarlijk is of niet gevaarlijk is. Ingezameld of afgegeven KCA dat conform de Eural gevaarlijk afval is, wordt aangemerkt als gevaarlijk afval. Ingezameld of afgegeven KCA dat conform de Eural niet-gevaarlijk afval is, wordt aangemerkt als bedrijfsafval.
811	SP 17.2	57	Inspreker vraagt om in deze paragraaf ook de in paragraaf 4.2.1 genoemde stoffen op te nemen.	Het voorstel van de inspreker leidt tot een ongewenste verdubbeling van teksten. Zoals de titel van paragraaf 4.2.1 aangeeft wordt hier ingegaan op inzamelen en bewaren, en is de opsomming van afvalstoffen hier op haar plaats.
812	SP 17.2	58, 80	In het sectorplan is aangegeven dat in de praktijk verpakkingen als 'leeg' worden beschouwd indien ze 'schud, schrap en schraapleeg' zijn. Door tevens te verwijzen naar Eural ontstaat verwarring omdat deze de term niet kent en lege emballage met gevaarlijke afvalstoffen per definitie als gevaarlijk afval wordt aangemerkt. Indien de Eural strikt wordt gevolgd moeten veel vergunninghouders een vergunning voor inzameling van gevaarlijk afval krijgen. In het sectorplan wordt hieraan ten onrechte geen aandacht besteed.	De afbakening van het sectorplan wordt op dit punt verduidelijkt. <i>De tekst "Dit zijn verpakkingen (...) schud, schrap- en schraapleeg zijn." wordt vervangen door "Dit zijn verpakkingen die resten van gevaarlijke stoffen bevatten of daarmee zijn verontreinigd. Een verpakking wordt geacht geen resten te bevatten (leeg te zijn) indien ze schud-, schrap- en schraapleeg is. Een verpakking wordt geacht niet-verontreinigd te zijn indien de buitenkant schoon is of niet meer restanten bevat dan de lege binnenkant. Het feit dat resten of verontreinigingen aanwezig zijn maakt dat er sprake is van gevaarlijke afvalstoffen indien deze resten of verontreinigingen bestaan uit gevaarlijke stoffen conform de Eural. In de praktijk zal verf die volledig is uitgehard over het algemeen niet meer aan te merken zijn als een gevaarlijke stof."</i>
813	SP 17.2	65	Onduidelijk is waar in het LAP beleid opgenomen is voor grotere hoeveelheden niet gereinigde gebruikte chemicaliënverpakkingen groter dan 200 kg per afvalstroom per afgifte, bijvoorbeeld bulk verpakkingen van gevaarlijk afval zoals lege IBC's en big bags.	De minimumstandaards voor niet gereinigde gebruikte chemicaliënverpakkingen hebben eveneens betrekking op hoeveelheden groter dan 200 kg per afgifte. <i>Daar waar in wordt gegaan op vergunningaspecten voor be- en verwerken wordt aangegeven dat dit eveneens betrekking heeft op hoeveelheden groter dan 200 kg per afgifte. De titel van het sectorplan zal worden gewijzigd in KCA/KGA en chemicaliënverpakkingen.</i> <i>Tevens wordt in de tweede zin van paragraaf 2 (afbakening sectorplan) 'voor kleine hoeveelheden (<200 kg per afvalstof per afgifte)' geschrapt.</i>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
814	SP 17.3	47	Inspreker is van mening dat de inzameling van KGA via leveranciers niet alleen mogelijk moet worden voor gasontladingslampen, maar ook bijvoorbeeld voor accu's en fotografisch gevaarlijk afval.	In het LAP is aangegeven dat voor diverse afvalstromen producentenverantwoordelijkheid is geregeld of wordt overwogen, met name voor de door inspreker genoemde accu's en- fotografisch afval, wanneer dit noodzakelijk wordt geacht om te komen tot een milieuverantwoord beheer. Als tot invoering van producentenverantwoordelijkheid wordt overgegaan ligt het voor de hand de producenten/leveranciers ook de mogelijkheid te geven de betreffende producten in te zamelen.
815	SP 17.3.2	48	KGA mag alleen worden ingenomen op KGA -depots, en niet op KCA-depots. Verder wordt opgemerkt dat door de Provincie Noord-Brabant al onderzoek gedaan is om de inzameling van kleine hoeveelheden gevaarlijk afval te stimuleren.	De opmerking van de inspreker is terecht. Het is echter niet nodig dit uitdrukkelijk in de tekst van paragraaf 3.2.2 op te nemen. De tekst geeft hier namelijk aan dat in de planperiode van het LAP juist onderzoek wordt gedaan naar de mogelijkheden om KGA op KCA-depots aan te bieden. De juridische problemen die gepaard gaan met het innemen van KGA op KCA-depots met enkel een vergunning voor het innemen en bewaren van KCA, worden hier ook bij betrokken, evenals eerdere onderzoeken die door provincies hierover zijn uitgevoerd. Het is ook niet nodig dit in paragraaf 3.2.3 op te nemen. Afvalstoffen mogen alleen ingenomen worden op depots die daarvoor een vergunning hebben.
816	SP 17.3.2.1	90	Gemeenten werken bij de inzameling van KCA in toenemende mate samen. Gevraagd wordt om mogelijkheden te scheppen voor het exploiteren van kleinere depots in combinatie met grotere. Hierbij dient het KCA-inzamelvoertuig in staat te worden gesteld de kleinere depots te legen. Gevraagd wordt om te bezien in hoeverre het mogelijk en noodzakelijk is om in het LAP de voorwaarden voor een dergelijke structuur te scheppen.	Als gemeenten in regionaal verband een groot KCA/KGA -depot exploiteren in combinatie met een aantal kleinere hulpdepots zijn daar in beginsel geen bezwaren tegen indien iedere gemeente verantwoordelijk is voor zijn eigen 'hulpdepot'. Uiteraard moet wel voldaan worden aan alle relevante wetgeving.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
817	SP 17.3.2.1	90	Gevraagd wordt om de status van de detailhandel als inzamelaar van KCA toe te lichten. Formeel wordt KCA bij afgifte beschouwd als KCA, waarbij de KCA-wagen van de gemeenten op grond van de inzamelvergunning formeel zelf geen bevoegdheid bezat op het KGA af te halen.	Op het moment dat de Eural ingevoerd wordt, mogen veel afvalstoffen die op de KCA-lijst en van huishoudens afkomstig zijn via de detailhandel ingenomen worden, zonder dat deze detaillisten hierdoor Wm-vergunningplichtig worden. In het besluit detailhandel en ambachtsbedrijven is bepaald dat een detaillist maximaal 35 m ³ afvalstoffen van buiten de inrichting afkomstig mag opslaan binnen de inrichting, zonder dat een vergunning nodig is. Overigens mogen hier geen gevaarlijke afvalstoffen tussen zitten (anders dan afgedankt wit- en bruingoed). Op grond van de huidige regelgeving (Regeling Eural en het nieuwe hoofdstuk afvalstoffen van de Wm) worden huishoudelijke afvalstoffen die in hoofdstuk 20.01 zijn genoemd (zoals batterijen, tl-buizen en verf) die door de particulier naar de winkel worden gebracht, zijn bij inname door detaillisten nog geen gevaarlijk afval (de detaillist zamelt niet in). Pas op het moment van inzamelen (zoals het ophalen door de gemeenten of een andere inzamelaar) worden de afvalstoffen 'juridisch gezien' gevaarlijke afvalstoffen. De KCA-wagen mag deze afvalstoffen inzamelen.
818	SP 17.3.2.2	70	De inspreker wijst op onderzoek dat is uitgevoerd naar verbetering afgiftemogelijkheden voor KGA, via een abonnementensysteem. Hierbij wordt via een box gemengd KGA ingezameld. Probleem is dat onduidelijk is of de vervoerswetgeving vervoer van gemengd KGA toelaat.	De tekst in het sectorplan geeft aan dat in de planperiode van het LAP onderzoek wordt gedaan naar de mogelijkheden om KGA op KCA-depots aan te bieden. Eerdere onderzoeken die door provincies hierover zijn uitgevoerd, worden hierbij betrokken. De box met gemengd KGA wordt bij de afgifte aan de chemokar ter plaatse gesorteerd.
819	SP 17.3.2.2	31	Er wordt bezwaar gemaakt tegen de uitbreiding van de werkzaamheden van de Chemokar naar KGA van bedrijven.	De 'chemokarregeling' wordt aangepast zodat het juridisch gezien mogelijk wordt om kleine hoeveelheden KGA met de chemokar in te zamelen. De 'chemokarregeling' is niet gekoppeld aan het LAP, maar betreft het een regeling van het Ministerie van V en W inzake het vervoer van gevaarlijke afvalstoffen. De reden om kleine hoeveelheden KGA (niet behorende tot afvalstoffen waarvoor het Besluit inzamelen afvalstoffen van toepassing is) met de chemokar in te kunnen zamelen is dat de inzamelrespons van kleine hoeveelheden KGA, momenteel erg gering is. Dit betreft met name KGA van kleine bedrijven. Niet in elke gemeente zal gebruik gemaakt worden van deze mogelijkheid. Het inzamelsysteem dat ontwikkeld is door Metalchem/DRS is specifiek gericht op gevaarlijk afval afkomstig van tandartsen. Deze vorm van inzameling kan gehandhaafd blijven.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
820	SP 17.4.2.1	31	Verondersteld wordt dat de inzamelvergunning-plicht niet van toepassing is op tandheelkundig afval.	Inspreker constateert terecht dat de inzamelvergunningplicht voor specifiek ziekenhuisafval na wijziging van het besluit waarin de inzamelvergunningplicht is vastgelegd, vervalt. De inzamelvergunningplicht voor KGA waaronder restanten van de toepassing van amalgaam in de tandheelkunde vervalt niet. Voor de inzameling van deze afvalstof afkomstig van de tandheelkunde blijft de inzamelvergunningplicht gehandhaafd.
821	SP 17.4.2.1	58	Verzocht wordt toe te lichten, onder vermelding van Euralcode, wat wordt verstaan onder '6 afgewerkte olie I en II in verpakking'	Het betreft categorie I en II afgewerkte olie in verpakking minder dan 200 kg per afvalstof per afgifte. De begrippen categorie I en II afgewerkte olie zijn gedefinieerd in de Regeling afgewerkte olie. Voor de betreffende Euralcodes wordt verwezen naar sectorplan 23 Oliehoudende afvalstoffen.
822	SP 17.4.2.1	48	Er is niet gemotiveerd waarom stromen die in het MJPGA II inzamelvergunningplichtig waren, dit nu niet meer zijn.	Voor een aantal afvalstoffen is mede na evaluatie, besloten tot afschaffing van het systemen van inzamelvergunningen. Voor specifiek ziekenhuisafval is er op dit moment een goede inzamelstructuur, waarbij het afval gescheiden van het overige ziekenhuisafval afgevoerd wordt naar de ZAVIN. De ZAVIN heeft zijn positie in de markt gevestigd en ook zonder inzamelvergunning zal het specifieke ziekenhuisafval bij de ZAVIN verbrand worden. Voor een deel van de olie-water-, slibmengsels, namelijk het deel dat afkomstig is uit olie- en slibafscheidings van inrichtingen waar onderhouds- en herstelwerkzaamheden bestond er een inzamelvergunningplicht. Besloten is om deze plicht met de wijziging van het Besluit vergunningstelsel inzamelen afvalstoffen op te heffen omdat inzamelaars van hetzelfde type afvalstof, waarvoor geen inzamelvergunningplicht bestond gebruikmaken van vergelijkbare afzetkanalen voor de olie- en de slibfractie. Beide typen inzamelaars voeren over het algemeen ook dezelfde bewerkingen uit. Verwacht wordt dat zonder de inzamelvergunningplicht de concurrentie tussen alle inzamelaars en bewerkers van olie-, water- en slibmengsels vermoedelijk zal toenemen, met een gunstig effect op de inzameltarieven.
823	SP 17.4.2.1	48	Waarom geldt voor het merendeel van het KGA dat met name bij de HDO- en MKB-sectoren vrijkomt geen inzamelvergunningplicht? Is voor deze stromen wel een lekvrije beheersstructuur gerealiseerd?	Voor zes KGA stromen geldt een inzamelvergunningplicht, voor de overige stromen KGA niet. De inspreker vraagt indirect of het instellen van een inzamelvergunningplicht voor deze afvalstoffen ertoe kan leiden dat de inzameling van KGA afkomstig van de HDO- en MKB-sectoren zal toenemen. Uit evaluatie is niet gebleken dat de inzamelvergunningplicht hiervoor de oplossing is. Wel wordt via andere methode aandacht besteed aan de inzameling van kleine hoeveelheden KGA uit deze sectoren. Het inzamelen van KGA via een KGA box in combinatie met de chemokar is hiervan een voorbeeld.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
824	SP 17.4.2.1	48	Over het bewaren van KGA dat niet inzamelvergunningplichtig is, is geen beleid opgenomen. De inzamelvergunningplicht voor zes stromen met bijbehorende beperking voor het bewaren van deze afvalstoffen leidt tot ongewenste situaties, omdat bij op te richten zelfstandige, niet-gemeentelijke KGA-depots een deel van het KGA wel bewaard mag worden en het gedeelte dat inzamelvergunningplichtig is niet.	Voor het bewaren van afvalstoffen die niet onder de inzamelvergunningplicht vallen is het beleid opgenomen in de toelichting bij de sectorplannen. Voor het bewaren wordt in beginstel een vergunning afgegeven. Aangegeven is ook dat gemeentelijke KCA- of KGA-depots in aanmerking komen voor een Wm-vergunning voor het zelfstandig bewaren van de in het Besluit vergunningstelsel inzamelen afvalstoffen, genoemde afvalstoffen.
825	SP 17.4.2.2	48	Onduidelijk is wat met de verwijzing naar het rapport “Verwerking verantwoord” wordt beoogd: dienen deze criteria opgenomen te worden in de vergunningen of is dit te vrijblijvend?	Het rapport “De verwerking verantwoord” is formeel geen onderdeel van het LAP. Door verwijzing van het LAP naar het rapport wordt er formeel wel een relatie gelegd. Concreet betekent dit dat bedrijven in hun aanvraag om vergunningen voor het mengen van afvalstoffen uitwerking dienen te geven aan de richtlijnen voor het opstellen van acceptatie- en registratieprocedures. Het bevoegd gezag toetst in het kader van de vergunningprocedure de wijze waarop het bedrijf dit heeft uitgewerkt en verbindt daar voorschriften aan. Onder het kopje Algemene bepalingen bij vergunning verlening in de Toelichting bij de sectorplannen is dit nader beschreven.
826	SP 17.4.3.2	48	De passage waarin de resultaten van het MER zijn verwoord, komt niet overeen met het MER LAP. Uit het MER volgt namelijk dat het spoelen met oplosmiddelen bij alle weegmethodes zeer veel slechter scoort dan cryogene behandeling. Verbranden in de DTO scoort ten opzichte van de overige technieken in ieder geval bij de DtT-weging veel slechter.	Van belang is hier de vierde alinea onder tabel 6.11.4 van het MER. Hier staat expliciet aangegeven dat het grote verschil tussen cryogeen en spoelen zoals dat blijkt uit figuur 6.11.1 van het MER en tabel 6.11.4 van het MER primair wordt veroorzaakt door de wijze van verwerken van de reststoffen. Om een aantal redenen (zie achtergronddocument bij het MER) is gekozen voor de combinatie cryogeen & cementoven en spoelen & DTO/AVI. Uit de gevoeligheidsanalyses die in het kader van het MER zijn uitgevoerd blijkt echter dat de combinaties cryogeen & DTO/AVI en spoelen & cementoven meteen zouden leiden tot een geheel andere verhouding tussen de varianten spoelen en cryogeen. In het MER is dan ook geconstateerd dat de technieken cryogeen en spoelen op zichzelf niet significant van elkaar verschillen en dat de keuze voor de verwerking van de reststromen veel meer bepalend is. De tekst in het sectorplan lijkt derhalve dan misschien niet aan te sluiten op figuur 6.11.1 en tabel 6.11.4 van het MER, maar is wel in lijn met de uiteindelijke conclusie van het MER.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
827	SP 17.4.3.2	57 65	<p>Inspreker vraagt waarom de bewerking van verpakking van afval in een cryogene installatie de minimumstandaard is, terwijl het verschil met andere technieken niet significant is.</p> <p>Inspreker pleit ervoor om in de minimumstandaard voor niet gereinigde gebruikte verpakkingen de verwerking in een DTO als achtervang op te nemen, gezien het feit dat slechts cryogeen en DTO operationele technieken zijn. Inspreker verwijst hierbij naar de kanttekeningen bij het MER op p. 103 van het MER.</p>	<p>In het MER is voor de vier vergeleken technieken bezien in hoeverre deze significant verschillen. Dit bleek veelal niet het geval te zijn. Bij de vertaling naar de minimumstandaard is in de overwegingen meegenomen dat de opties "spoelen" en "pyrolyse/smelten" op dit moment niet operationeel zijn. Bij het vergelijken van de overige twee technieken blijkt voor kunststof-GCV de optie "cryogeen" in alle zeven weegvormen significant beter te scoren dan de DTO. Voor gemengd-GCV is "cryogeen" in alle weegvormen beter dan de DTO en voor vijf van de zeven weegvormen is dit ook significant. Deze overweging heeft geleid tot het kiezen van "cryogeen" als minimumstandaard. Aan de alinea boven de minimumstandaard in het sectorplan wordt toegevoegd:</p> <p><i>Voor de twee opties die op dit moment operationeel zijn, namelijk cryogeen en DTO, geldt dat cryogeen altijd beter is en ook in vrijwel alle weegvormen significant beter dan de DTO.</i></p> <p>Ingeval verwerking volgens de minimumstandaard zou stagneren heeft de DTO een achtervangfunctie om de verwerking van dit afval te waarborgen. Onder het kader van paragraaf 4.3.2 van dit sectorplan wordt toegevoegd</p> <p><i>Verbranding van gebruikte chemicaliënverpakkingen in de DTO is toegestaan voor partijen of in tijden dat verwerking conform de minimumstandaard niet mogelijk is</i></p>
828	SP 17.4.3	65	<p>Voorgesteld wordt om aan de definitie van verpakkingen van overige chemicaliën onderaan p. 288 (zowel in de kop als in de tekst) en in de minimumstandaard "niet zijnde verpakkingen van verfafval" toe te voegen. Daarnaast ontstaat door het begrip "verpakt afval" verwarring. Voorgesteld wordt om te spreken van "verpakkingen van gevaarlijke afvalstoffen".</p>	<p>De huidige tekst kan inderdaad verwarrend zijn. De eerste zin onder de het eerste kader in deze paragraaf wordt als volgt gewijzigd:</p> <p><i>Onder niet gereinigde, gebruikte chemicaliën verpakkingen van overige gevaarlijke afvalstoffen vallen alle gevaarlijke afvalstoffen in verpakking (met uitzondering van niet gereinigde gebruikte verpakkingen van verfafval e.d.), waaronder verpakkingen met bestrijdingsmiddelen, halogeenhoudende chemicaliën, laboratoriumchemicaliën enz.</i></p> <p><i>Op de plaatsen waar in paragraaf 4.3 gesproken wordt van "overig verpakt afval" wordt dit gewijzigd in "verpakkingen van overige gevaarlijke afvalstoffen".</i></p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
829	SP 17.4.3.2	83	Bij het be-/verwerken van niet gereinigde gebruikte chemicaliën wordt geen voorbehoud gemaakt voor gebruikslege verpakkingen met uitgeharde resten. Het cryogeen behandelen hiervan is niet doelmatig.	Uitgeharde resten zijn geen gevaarlijk afval en verpakkingen met uitgeharde resten vallen als zodanig niet onder het begrip gevaarlijk afval. Wel is het lastig om in de praktijk vast te stellen of de resten volledig zijn uitgehard omd at onder een uitgeharde laag nog vloeibare stoffen aanwezig kunnen zijn. Voorts is het moeilijk om vast te stellen of resten ook volledig gepolymeriseerd zijn. Om discussie bij acceptatie en in het kader van toezicht te vermijden wordt aangeraden verpakkingen met uitgeharde restinhoud te accepteren als gevaarlijk afval. Bij cryogeen shredderen wordt de metalen verpakking gescheiden van de veelal organische reststoffen. Zowel uitgeharde resten als vloeistoffen worden op grond van de calorische waarde gezamenlijk voor nuttige toepassing aangewend in bijv. cementovens. De minimumstandaard voor dit afval is een doelmatige wijze van verwerken (zie ook reactie van bij paragraaf 2 bij insprekers 58 + 80).
830	SP 17.4.3.2	103	Inspreker is van mening dat niet gereinigde gebruikte verpakkingen als bedrijfsafval moeten worden behandeld.	KCA wordt KGA nadat een particulier zich van dit afval heeft ontdaan aan het KCA-depot of een daartoe bevoegde inzamelaar. Dit geldt ook voor gebruikte, niet gereinigde verfverpakkingen op dat moment is er sprake van al dan niet gevaarlijk bedrijfsafval.
831	SP 17.4.3.2	83, 103	De minimumstandaard voor het be-/verwerken van overig verpakt afval is verwijderen door verbranden in een DTO. De inspreker geeft aan dat na sorteren ook afvoer naar een AVI (roosteroven) mogelijk is, naast een fractie bestemd voor een DTO.	De minimumstandaard voor verpakkingen van overige gevaarlijke afvalstoffen is verwijdering door verbranding in een DTO. Hiervoor is gekozen omdat partijen verpakt afval van enige omvang veelal zeer heterogeen zijn. Uit praktisch oogpunt wordt er daarom van uitgegaan dat verpakt gevaarlijk afval slechts voor verwijdering in een DTO in aanmerking komt. Onder andere voor deze stroom is een specifieke verwijderingsstructuur opgezet waarvan de continuïteit bij afwezigheid van overheidssturing, in gevaar kan komen. Voor verwijdering van deze afvalstroom is dan ook de capaciteitsregulering van toepassing (zie paragraaf 5 “verwijdering (D10) met capaciteitsregulering “van het capaciteitsplan Thermische verwerking”). In twee AVI’s kunnen enkele specifieke gevaarlijke afvalstoffen verwerkt worden (totaal 110 kton). Aangetoond zal moeten worden dat de betreffende gesorteerde afvalstroom binnen het acceptatie- en verwerkingsbeleid van de betreffende AVI’s valt. Voor deze specifieke afvalstoffen geldt de geformuleerde minimumstandaard niet.
SP 18 Papier en karton				
832	SP 18.1	18	In de achtergrondgegevens wordt het percentage van 63% dubbel gebruikt.	De reactie van de inspreker wordt onderschreven. De tekst wordt aangepast. <i>63% (alle gescheiden ingezameld papier en karton)</i>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
833	SP 18.1	18, 19, 56	De gebruikte getallen zijn niet consistent binnen het LAP zelf (tabel 11.1 pag. 85, tabel 14.1 pag. 107, MER achtergronddocument A28) en met cijfers buiten het LAP. Onder meer wordt in plaats van 63% circa 70% van het nieuw op de markt gebrachte papier en karton ingezameld en herverwerkt.	<p>De gegevens zijn gebaseerd op het Prognosedocument en de bijbehorende overzichten. Het scheidingspercentage van 63% is gebaseerd op gegevens uit de Milieubalans 2001 (RIVM). De verschillen in de tabellen komen voort uit het feit dat de gegevens betrekking hebben op verschillende categorieën afvalstoffen. In de achtergrondgegevens is de totale hoeveelheid papier en karton aangegeven die in restafval en gescheiden wordt aangeboden. Het aandeel papier in het restafval is gebaseerd op de samenstellingsgegevens van de diverse categorieën afval (huishoudelijk en grof huishoudelijk afval, HDO-afval, industrieel afval). De hoeveelheid als aangegeven in tabel 14.1 heeft alleen betrekking op huishoudelijk afval.</p> <p>De gegevens in tabel 11.2 hebben betrekking op papier + kunststoffen en corresponderen met de gegevens die in tabel 2 in A28 zijn gepresenteerd. In tabel A28 is alleen KWD-afval meegenomen. In tabel 11.2 is onder HDO-afval, naast KWD-afval ook reinigingsdienstenafval en veilingafval betrokken. De percentages die zijn genoemd voor HDO-afval (2012) zijn niet 30-35%, maar 40-45%.</p> <p><i>Deze percentages worden in tabel 11.2 van het beleidskader aangepast.</i></p>
834	SP 18.3.1	56	Opgemerkt wordt dat in het Convenant Verpakkingen II voor papier en karton is afgesproken dat met betrekking tot preventie een correctiemogelijkheid van toepassing is.	De opmerking van de inspreker en de tekst in het sectorplan zijn niet tegenstrijdig. In het sectorplan zijn preventiemogelijkheden aangegeven. De inspreker wijst op een mogelijke correctie bij het meten van de behaalde preventie.
835	SP 18.3.2	19	Gesignaleerd wordt een toenemende vervuiling van het huishoudelijk ingezameld oudpapier en karton. De FNOI zou in het LAP meer de nadruk gelegd willen zien op de kwaliteit van de huishoudelijke inzameling en het belang van een gedegen voorlichting hierover richting burgers, alsmede aanvullende maatregelen.	In het kader van het Stimuleringsprogramma afvalscheiding en afvalpreventie van huishoudelijk afval worden activiteiten ontwikkeld zijn gericht op het verbeteren van de communicatie omtrent de gescheiden inzameling.
836	SP 18.3.2	56	Inspreker geeft aan dat in 2000 41% van de papieren en kartonnen verpakkingen gescheiden zijn ingezameld en verwerkt.	De percentages in het sectorplan hebben niet alleen betrekking op verpakkingen.
837	SP 18.3.2	56	Inspreker reageert op het Prognosedocument LAP.	Het Prognosedocument LAP ligt niet ter reactie voor.
838	SP 18.4.1	78, 103	Inspreker vindt dat het LAP meer richtinggevend kan zijn als het gaat om wijziging van verantwoordelijkheden als gevolg van het Besluit beheer verpakkingen en papier en karton.	De tekst in het sectorplan geeft aan dat bij tot stand komen van het Besluit beheer verpakkingen en papier en karton verandering kan komen in de verantwoordelijkheid van gemeenten voor de inzameling van papier.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
839	SP 18.4.2	18, 56	In de minimumstandaard wordt gesproken over uitval uit de papierindustrie, maar dit wordt direct naar de pulper teruggevoerd. De papierindustrie kent geen uitval. Voorstel de woorden 'en uitval' te schrappen uit de minimumstandaard.	De reactie van de inspreker wordt onderschreven. Het sectorplan wordt conform de inspraakreactie aangepast. Tevens wordt een verfijning aangebracht voor het beheer van gescheiden ingezameld of door nascheiding verkregen drankenkartons. <i>Voor gescheiden ingezameld of door nascheiding verkregen drankenkartons is de minimumstandaard nuttige toepassing. Voor papier en karton dat niet voor materiaalhergebruik geschikt is, is de minimumstandaard verwijderen door verbranden.</i>
840	SP 18.4.2	18	De inspreker verzoekt in het definitieve LAP de minimumstandaard voor papier en karton op materiaalhergebruik houden.	De minimumstandaard is gesteld op materiaalhergebruik.
841	SP 18.4.2	58	Inspreker is van mening dat de minimumstandaard voor uitval en "niet voor materiaalhergebruik geschikt papier en karton" op termijn moet zijn verbranden ten behoeve van energieopwekking in plaats van verbranden als vernietiging.	Op dit moment is onvoldoende zeker dat de benodigde capaciteit hiervoor beschikbaar is. Om deze reden wordt ook de mogelijkheid geboden tot verbranden als vorm van verwijderen.
842	SP 18.6	56	PRN rapporteert jaarlijks over inzameling en hergebruik van oudpapier en -karton.	Deze opmerking wordt voor kennisgeving aangenomen.
SP 19 Kunststofafval				
843	SP 19.3.1	48	De inspreker constateert dat in paragraaf 3.1 geen beleid is uitgewerkt voor preventie van kunststofafval (anders dan verpakkingafval)	In deze paragraaf is wel aandacht besteed aan preventie van kunststofafval anders dan verpakkingafval. Ten eerste wordt gerefereerd aan afspraken met onder meer de kunststofverwerkende industrie over onder meer preventie van kunststofafval uit deze industrietak. Ten tweede wordt gerefereerd aan een werkboek hierover, dat in ontwikkeling is. Ten derde heeft het uitvoeringsprogramma "Met preventie op weg naar duurzaam ondernemen" ook betrekking op preventie van kunststofafval.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
SP 20 Textiel				
844	20.4.3	26	<p>Inspreker vraagt om in de tekst te schrappen dat geen vergunning mag worden verleend voor het verbranden van textiel dat geschikt is voor nuttige toepassing in de vorm van materiaalhergebruik, of om een (ontsnappings)clausule hierin aan te brengen. De mogelijkheden tot inzet van textielafval voor bepaalde doeleinden nemen af als gevolg van substitutie door andere materialen. De kans op perioden met (tijdelijke) overschotten van met name laagwaardiger kwaliteiten neemt daardoor toe. Inspreker doet dit voorstel om te voorkomen dat te grote overschotten ontstaan en de markt niet meer snel op gang kan komen als gevolg van deze overschotten.</p>	<p>De minimumstandaard “nuttige toepassing in de vorm van materiaalhergebruik” sluit aan op de bestaande praktijk voor gescheiden ingezameld textiel. Daarbij is bij de minimumstandaard aangegeven dat niet voor hergebruik geschikt textiel moet worden verbrand.</p> <p>Wanneer zoals de inspreker aangeeft geen mogelijkheden zijn voor product/materiaalhergebruik van bepaalde ondersoorten textiel kan het gebeuren dat textiel dat weliswaar intrinsiek geschikt is voor hergebruik, toch verbrand moet worden. Gezien de hoge kosten van verbranden en de kans dat dit onnodig gebeurt daarom vrijwel afwezig is, is er geen bezwaar tegen een zodanige aanpassing van de minimumstandaard, dat textiel waarvoor geen hergebruiksmogelijkheden bestaan ook kan worden verbrand. De minimumstandaard wordt als volgt aangepast:</p> <p><i>“Uitval, niet voor hergebruik geschikt textiel en herbruikbaar textiel waarvoor geen afzetmarkten bestaan, mag worden verwijderd door verbranden.”</i></p> <p><i>De passage onder het kader met de minimumstandaard (“De minimumstandaard houdt in....vorm van materiaalhergebruik”) komt te vervallen.</i></p>
SP 21 Metaalafvalstoffen				
845	SP 21	48	<p>De uitzondering die voor ferro- en non-ferro schroot wordt gemaakt in paragraaf 12.2 van het beleidskader, komt niet terug in het sectorplan metaalafvalstoffen.</p>	<p>Deze reactie wordt onderschreven. Het is gewenst om dit ook in het sectorplan metaalafvalstoffen te vermelden. Aan het eind van paragraaf 5.2 wordt de volgende tekst ingevoegd: <i>Voor mengsels van ferro- en non-ferro schroot bestemd voor nuttige toepassing geldt geen kennisgevingsprocedure.</i></p>
846	SP 21.1	2	<p>Achtergrondgegevens. Bij belangrijkste bronnen worden shredders en schroothandelaren genoemd. Deze actoren zijn juist verantwoordelijk voor het opnieuw in kringloop brengen van materialen. “Metaalindustrie, metaal be- en verwerkende industrie, huishoudens en HDO-sectoren” vormen een correctere beschrijving en ligt in lijn met de andere sectorplannen.</p>	<p>Deze inspraakreactie wordt onderschreven. <i>Shredders en schroothandelaren worden in paragraaf 1 geschrapt.</i></p>
847	SP 21.1	2	<p>Er wordt een percentage van 74 genoemd voor nuttige toepassing, maar van alle metalen die vrijkomen en door de metaalrecyclingsectoren worden ingezameld, wordt nagenoeg 100% hersmolten. Alleen de niet-metalen producten bestaande uit metalen en niet-metalen, worden wellicht niet hergebruikt (maar de kunststoffen dan wel vaak verbrand): de metalen dus voor (vrijwel) 100%. Waar de percentages in het sectorplan vandaan komen is niet duidelijk.</p>	<p>In het Prognosedocument LAP is becijferd dat van de metalen in het (grof) huishoudelijk afval, reinigingsdienstenafval, industrieel afval, afval van handel diensten en overheden, auto-afval, bouw- en sloopafval, en gevaarlijk afval, 74% nuttig wordt toegepast. De door de inspreker aangehaalde hoeveelheid nuttige toepassing van bijna 100% heeft betrekking op het feitelijke hergebruik van de gescheiden ingezamelde stroom metaalafvalstoffen.</p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
848	SP 21.2	2	Er wordt een opsomming gegeven van verschillende materialen, maar er wordt ook één product (katalysatoren) genoemd. Dit is onlogisch, ook al omdat katalysatoren (bijvoorbeeld vergeleken met autowrakken) maar een heel gering aandeel vormen.	Katalysatoren zijn ter verduidelijking opgenomen bij de omschrijving van de afbakening van dit sectorplan.
849	SP 21.3.1	2	In de genoemde rapporten staat aangegeven waar er wellicht enige mogelijkheden zouden bestaan om verontreinigingen te voorkomen. De huidige tekst lijkt aan te geven dat dit in alle gevallen mogelijk is en dat is niet het geval.	De reactie wordt onderschreven en de tekst wordt aangepast. <i>De zinsnede “dergelijke verontreinigingen te voorkomen” wordt vervangen door “voor de afvalstoffen en situaties waarop de rapporten betrekking hebben, dergelijke verontreinigingen te voorkomen”.</i>
850	SP 21.3.1	48	De inspreker vraagt of het niet te vrijblijvend is om aan te geven dat vergunningverleners gebruik kunnen maken van de suggesties in de documenten, gezien de voorkeur voor preventie.	De mogelijkheden die beschreven staan in de documenten, zijn niet in alle situaties toepasbaar. Daarom is het niet gewenst om de vergunningverlener op te dragen om de suggesties in deze documenten per definitie over te nemen in de vergunningen. Het betrekken van mogelijkheden tot preventie bij het verlenen van vergunningen is overigens niet vrijblijvend. In het kader van het programma “Met preventie naar duurzaam ondernemen” hebben overheden de afspraak gemaakt om de “verruimde reikwijdte” van de Wm actief te benutten.
851	SP 21.3.2	2	Tekstvoorstel: Metaalafvalstoffen worden “door de piramidale opbouw van de inzameling om zoveel mogelijk materiaal in kringloop te houden” meer malen doorverkocht en komen dan “via shredders of scharen terecht bij metaalsmelterijen”. (Het is juist via de schroothandelaren dat de “doorverkoop” plaatsvindt).	De voorstellen worden niet overgenomen. Het doel van deze alinea is om kort en bondig de afvalbeheersketen te beschrijven. De tekst sluit niet uit dat metaalafvalstoffen via shredders en schroothandelaren terecht komen bij metaalsmelterijen.
852	SP 21.3.2	2	De opbouw van de tekst suggereert dat gietijzerschroot en roestvaststaal samen in een smeltoven kunnen, terwijl dit bij non-ferrometalen doorgaans niet het geval is. Alle metalen ferro (en non-ferro's) worden in aparte ovens hersmolten. Soms worden legeringen gemaakt en dan worden bepaalde metalen aan een andere toegevoegd – bijvoorbeeld bij rvs – om de gewenste kwaliteit te bereiken.	De tekst geeft niet aan dat gietijzerschroot en roestvaststaal samen in een smeltoven gesmolten kunnen worden.
853	SP 21.3.2	2	Gebruik van radioactieve detectieapparatuur wordt niet voor iedereen verplicht: uw tekst lijkt daar echter wel op te wijzen. Alleen metaalrecyclingbedrijven met > 100 ton rvs, 1000 ton Al of 20.000 ton Fe dienen die apparatuur te hebben.	Deze inspraakreactie wordt onderschreven. De tekst wordt als volgt aangepast: Het Besluit detectie radioactief schroot, waarvan in werking treden is voorzien in 2002, <i>stelt detectie van radioactief schroot voor een aantal categorieën van inrichtingen verplicht.</i>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
854	SP 21.3.2	2	Opgenomen zou kunnen worden dat de ontdoeners van metalen zich bewust moeten zijn van de mogelijkheid of hun afval radioactief kan zijn en daar dan terdege op moeten letten.	Dit voorstel wordt niet overgenomen. Deze paragraaf beperkt zich tot aspecten die voor vergunningverlening relevant zijn.
855	SP 21.4.1.2	48	De inspreker vraagt om aan te geven dat voor het schoonmaken, snijden, pletten, persen en knippen een vergunning nodig is voor het bewerken van afvalstoffen. Nu impliceert de tekst dat inrichtingen met een bewaarvergunning mogen bewerken.	In het sectorplan is bedoeld dat aan houders van vergunningen voor het zelfstandig bewaren van metaalafvalstoffen tevens vergunning wordt verleend voor eenvoudige bewerkingen. De tekst in het sectorplan onder 4.1.2, 2 ^e zin wordt als volgt aangepast: <i>Deze activiteiten worden vergund aan houders van vergunningen voor het zelfstandig bewaren of be- en verwerken van metaalafvalstoffen.</i>
856	SP 21.4.1.2	58	In de minimumstandaard is aangegeven dat uitval en niet voor hergebruik geschikt metaal moet worden verwijderd. De inspreker verzoekt aan te geven wie moet bepalen of metaal al dan niet geschikt is voor hergebruik.	De minimumstandaard is de referentie bij toetsing van vergunningaanvragen. Wanneer een vergunning voor het verwijderen van metaalafvalstoffen wordt aangevraagd, dient het bevoegd gezag te beoordelen of de metaalafvalstoffen niet geschikt zijn voor hergebruik.
857	SP 21.4.2.1	48	De tekst is niet juist. Ook voor scheiding is de metaalfractie op basis van de Eural geen gevaarlijk afval.	Deze reactie wordt onderschreven. <i>De zin "Na scheiding is de metaalfractie geen gevaarlijk afval meer." wordt geschrapt.</i>
858	SP 21.4.2.2	2	In lang niet alle gevallen is een weinig aanhangende olie schadelijk: dit verbrandt in de smeltoven.	Deze mededeling van de inspreker wordt voor kennisgeving aangenomen.
859	SP 21.4.2.2	2	Wat wordt bedoeld met "nuttige toepassing van fijn metaalbewerkingsafval"?	Onder nuttige toepassing wordt producthergebruik, materiaalhergebruik en het toepassen met een hoofdgebruik als brandstof verstaan.
860	SP 21.4.2.2	58	Gevraagd wordt aan te geven wat het onderscheid is tussen fijn en gewoon metaalbewerkingsafval.	Bij fijn metaalbewerkingsafval zijn de metaaldeeltjes zodanig klein dat deze sterk hechten aan de aanhangende olie of emulsie en niet mechanisch kunnen worden afgescheiden. Bij gewoon metaalbewerkingsafval kan wel via mechanische weg een scheiding plaatsvinden tussen metaaldeeltjes en aanhangende olie en emulsie.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
861	SP 21.5.2	58	In het sectorplan wordt gesteld dat uitvoer ten behoeve van metaalterugwinning de voorkeur heeft boven integraal storten in Nederland. Inspreker verzoekt aanpassing van de tekst omdat deze van mening is dat integraal storten niet overeenkomt met de minimumstandaard en derhalve geen argument is om uitvoer toe te staan.	De minimumstandaard vormt geen referentie voor toetsing van in- en uitvoer. In hoofdstuk 12 van het Beleidskader staat het algemene toetsingskader voor in- en uitvoer beschreven. Als in Nederland materiaalhergebruik niet mogelijk is, en in het buitenland wel, dan heeft uitvoer voor materiaalhergebruik in beginsel de voorkeur boven het storten in Nederland. Op basis van de tekst onder 5.2 is overigens niet eenduidig vast te stellen hoe in de praktijk met een criterium metaalgehalte in de afvalstof in relatie tot het gehalte van het metaalgehalte bij het metallurgisch bedrijf zou moeten worden omgegaan. De tekst in paragraaf 5.2 wordt aangepast. De passage "Een groot deel van (...) metallurgisch bedrijf" wordt vervangen door: " <i>Van de algemene regel ten aanzien van het onderscheid nuttige toepassing verwijdering bij metaalterugwinning (de 50% regel) kan voor metaalafvalstoffen naar beneden worden afgeweken. Een en ander zal van geval tot geval worden beoordeeld. Bij die beoordeling zal ook worden betrokken in hoeverre er mogelijkheden bestaan ook andere fracties uit de afvalstof terug te winnen.</i> "
SP 22 Ernstig verontreinigde grond				
862	SP 22.1	58	De inspreker is van mening dat met de term verontreinigde grond een grotere afvalstroom wordt aangeduid dan beoogd wordt en verzoekt dit te veranderen in ernstig verontreinigde grond.	De opmerking wordt overgenomen. <i>Ernstig verontreinigde grond</i>
863	SP 22.2	48	De inspreker vraagt om aan te geven wat wordt verstaan onder "ernstig" verontreinigde grond.	De eerste zin van paragraaf 3.2, " <i>Op basis van verontreinigde grond</i> " wordt verplaatst naar paragraaf 2 voor de passage " <i>het beleid van dit sectorplan is ...</i> "
864	SP 22.2	48	De inspreker vraagt om aan te geven of de nota "Grond grondig bekeken" deel uitmaakt van het LAP.	De nota "Grond grondig bekeken" maakt geen deel uit van het LAP. Het sectorplan verwijst wel naar deze nota. Daarmee heeft de inhoud van de nota wel gevolgen voor de uitvoering van het beleid in dit sectorplan..
865	SP 22.2	48	De inspreker vraagt om aan te geven of het beleidskader wel of niet van toepassing is op schone en licht verontreinigde grond.	Zoals aangegeven in paragraaf 2 van dit sectorplan geldt in eerste instantie de nota "Grond grondig bekeken". Voor zover zaken hierin niet zijn geregeld geldt, zoals aangegeven in hoofdstuk 1.3 van het Beleidskader in dat geval het algemene beleid uit het beleidskader.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
866	SP 22.2	57	De afbakening sluit licht verontreinigde grond en baggerspecie uit. Inspreker is van mening dat het beleid voor licht verontreinigde grond en baggerspecie (nota Grondig bekeken) als uitgangspunt moet worden genomen, en dat daar de minimumstandaard in het sectorplan op afgestemd zou moeten worden. Dit voorkomen een hiaat in het beleid ten aanzien van verwijdering en toepassing van deze stromen wordt voorkomen.	Het sectorplan richt zich op ernstig verontreinigde grond. Het beleid voor licht en matig verontreinigde grond en baggerspecie is in andere kaders aangegeven, hiernaar wordt in het sectorplan ook verwezen. Het beleid voor laatstgenoemde stromen is wel betrokken bij de formulering van de minimumstandaard voor ernstig verontreinigde grond. Inspreker duidt op een hiaat, maar geeft niet nader aan waar dit hiaat uit bestaat.
867	SP 22.3	78, 103	Inspreker vraagt om ook licht verontreinigde grond in het sectorplan mee te nemen en de definitie van 'licht verontreinigde grond' te herzien.	Het sectorplan richt zich op 'ernstig verontreinigde grond' zoals gedefinieerd in de Circulaire streefwaarden en interventiewaarden bodemsanering. Voor het beleid voor andere categorieën verontreinigde grond wordt in het sectorplan verwezen naar betreffende beleidsdocumenten.
868	SP 22.3	60	De inspreker verzoekt om zorgvuldiger om te gaan met de termen "grond" en "bouwstof". In vele wettelijke kaders kan grond namelijk tevens een bouwstof zijn, hoewel voor grond vaak strengere eisen zijn geformuleerd.	In paragraaf 3 van dit sectorplan is aangegeven dat het beleid voor ernstig verontreinigde grond is gericht op het reinigen tot bodem of bouwstof. Bij ernstig verontreinigde grond kan pas na reiniging sprake zijn van een "bouwstof". Het sectorplan is niet van toepassing op schone en licht verontreinigde grond.
869	SP 22.3.2	58	Voorgesteld wordt aan te geven dat volgens de Wet bodembescherming het bevoegd gezag bepaalt of, wanneer en hoe de verontreiniging dient te worden gesaneerd.	Het voorstel wordt overgenomen en de tekst wordt aangepast. <i>Volgens de Wet bodembescherming bepaalt het bevoegd gezag of, wanneer en hoe de verontreiniging dient te worden gesaneerd.</i>
870	SP 22.3.2	80, 98, 69	Op basis van de Circulaire streefwaarden en interventiewaarden kan grond ook ingedeeld worden als matig verontreinigde grond.	De opmerking is correct, echter de verwijzing naar de circulaire is bedoeld om het onderscheid tussen ernstig verontreinigde grond en andere categorieën van grond aan te duiden.
871	SP 22.3.3	48	De norm in het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen (BSSA) waaronder verontreinigde grond gestort mag worden, wijkt af van de norm hiervoor in dit sectorplan. Het BSSA moet op dit punt aangepast worden. De inspreker vraagt om dit als actiepoint op te nemen.	Deze reactie wordt onderschreven. De zin 'Alleen ...worden gestort' (laatste regel, eerste tekstblok onder 3.3) wordt vervangen door: <i>Het stortverbod voor grond als bedoeld in art. 1, onder nr. 24 van het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen geldt niet, voor zover:</i> <i>1. de grond wordt aangeboden onder overlegging van een advies van het SCG, waaruit blijkt dat de grond niet reinigbaar is, of</i> <i>2. de grond behoort tot een bij de Regeling beoordeling reinigbaarheid grond bodemsanering aangewezen categorie, waarvoor een adviesaanvraag aan het SCG achterwege kan blijven omdat de grond niet reinigbaar is.</i> <i>(art.2, onder f. van het BSSA).</i> Dit betekent dat het BSSA niet hoeft te worden aangepast.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
872	SP 22.4.1	58, 78, 103	De term overbrengen dient te worden gewijzigd in 'afgeven'.	De tekst wordt als volgt gewijzigd: <i>Voorafgaand aan het afgeven van een partij ernstig verontreinigde grond dient de kwaliteit van de partij te zijn bepaald.</i>
873	SP 22.4.1	58	Inspreker is van mening dat in het sectorplan wordt gesuggereerd dat geen Wm-vergunning nodig is voor tijdelijke opslag.	Bij het tijdelijk bewaren is wel degelijk een Wm-vergunning nodig is. <i>Ter verduidelijking wordt het gedeelte " , zeker als dat structureel op een locatie geschiedt," geschrapt.</i>
874	SP 22.4.1	78	Het tijdelijk opslaan van reinigbare grond op een stortplaats zou niet toegestaan moeten worden, omdat de praktijk nog al eens is dat de opslag definitief wordt.	In het beleidskader is vastgelegd dat voor het zelfstandig bewaren van afvalstoffen in beginsel een vergunning voor het bewaren van afvalstoffen kan worden verleend. In dit geval zijn er geen redenen die zwaar genoeg wegen om van deze beleidslijn af te wijken.
875	SP 22.4.2	14, 20	De tekst houdt onvoldoende rekening met koude immobilisatie. Inspreker 14 stelt daarbij voor om ook als minimumstandaard aan te geven: bewerking die voldoet aan de eisen van "het immobilisatieproject".	In de tekst is expliciet ingegaan op koude immobilisatie. De minimumstandaard haakt aan bij het Bouwstoffenbesluit. De voorgestelde toevoeging van de inspreker wijst op een niet nader gedefinieerd immobilisatieproject en is daardoor niet hanteerbaar voor vergunningverlening en handhaving. Wel wordt naar aanleiding van deze inspraakreactie onder het kader van de minimumstandaard nog de volgende passage toegevoegd: <i>Voor zover koude immobilisatie de meest geëigende methode blijkt voor het verwerken van een partij niet reinigbare verontreinigde grond is, in afwijking van hoofdstuk 16 van het beleidskader, het mengen van deze grond met daarvoor benodigde grond- en hulpstoffen toegestaan.</i> Zie verder ook de reacties van inspreker 48, 62, 63 en 97 op de formulering van de minimumstandaard (hieronder).
876	SP 22.4.2	14	De inspreker is van mening dat in de tekst onder het 1 ^e gedachtestreepje bij de overwegingen naast grondreinigers ook immobilisatieprojecten (bedrijven) moeten worden genoemd. Het 2 ^e gedachtestreepje is volgens de inspreker onhaalbaar omdat vrijwel altijd het verwerkingstarief maatgevend is.	De tekst is bedoeld om aan te geven dat de minimumstandaard aansluit bij de praktijk. Dit wordt door de inspreker niet betwist. Met betrekking tot het 2 ^e gedachtestreepje is in de tekst aangegeven wat wordt beoogd.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
877	SP 22.4.2	48, 62, 63 97	De inspreker vraagt om aan te geven of immobilisatie en thermische verwerking aan de minimumstandaard voldoen. Indien immobilisatie of thermische verwerking wordt toegepast ontstaat volgens de tekst van het sectorplan namelijk een product dat niet langer als grond beschouwd wordt. Inspreker stelt dat het onderscheid tussen bouwstof zijnde grond en bouwstof zijnde niet grond tot stort leidt. Minimumstandaard moet aangepast worden: bewerken tot herbruikbare bouwstof in plaats van herbruikbare grond.	De beleidslijn voor het omgaan met ernstig verontreinigde grond, zoals vastgelegd in de nota "Grond grondig bekeken" is dat reinigbare ernstig verontreinigde grond moet worden gereinigd tot grond die voldoet aan de kwaliteitseisen van het Bouwstoffenbesluit. Achtergrond hiervan is dat de gereinigde grond weer als bodemmateriaal kan worden hergebruikt (als bodem of in werken). Immobilisatie (koude) is daarbij bewust niet als een reinigingstechniek aangemerkt omdat het product van (koude) immobilisatie geen grond is maar een bouwstof niet-zijnde grond, waarvoor de hergebruiksmogelijkheden beperkter zijn. (Koude) immobilisatie is derhalve een techniek die volgens de bewust gekozen omschrijving van de minimumstandaard wél mag worden ingezet op niet-reinigbare ernstig verontreinigde grond (waarvoor de minimumstandaard immers storten is), maar niet op reinigbare ernstig verontreinigde grond. Aan de overwegingen bij de minimumstandaard wordt een extra aandachtstreepje toegevoegd met de tekst: <i>Met betrekking tot immobilisatie geldt dat deze techniek op grond van de minimumstandaard niet mag worden ingezet op reinigbare ernstig verontreinigde grond, maar wel op niet-reinigbare ernstig verontreinigde grond. Dit is in lijn met het beleid voor ernstig verontreinigde grond uit de nota "Grond grondig bekeken" en sluit aan bij de huidige praktijk.</i>
878	SP 22.4.2	57	Om shoppen te voorkomen wil de inspreker eisen opnemen in het LAP met betrekking tot het reinigingsrendement.	In de minimumstandaard is de term 'meest geëigende methode' gebruikt, juist om te bewerkstelligen dat de juiste techniek wordt gebruikt. Het is aan het bevoegd gezag om in de vergunning te bepalen in welke situatie welke techniek de meest geëigende is. Dit is afhankelijk van ingangconcentraties aan anorganische en organische verontreinigingen en de fysisch/chemische samenstelling van de grond enerzijds, en de toegelaten verontreinigingen bij nuttige toepassing van de gereinigde grond anderzijds. De toetsing van individuele partijen aan de criteria van de vergunning geschiedt door de exploitant.
879	SP 22.4.2	60, 78, 103	De inspreker staat op het standpunt dat reiniging altijd de voorkeur heeft boven immobilisatie, maar dat immobilisatie van niet reinigbare verontreinigde grond tot een bruikbare bouwstof de voorkeur geniet boven storten. De inspreker vraagt om de positie van koude immobilisatie expliciet in het sectorplan op te nemen.	Het onderscheid tussen storten versus immobilisatie en reiniging wordt in het sectorplan gemaakt. De tekst in paragraaf 3.3 wordt aangevuld: <i>Afhankelijk van de samenstelling van de verontreiniging wordt bepaald wat de meest geschikte methode is om de grond te be- en verwerken. Voor reinigbare grond is hierbij reiniging tot nuttig toepasbare grond het uitgangspunt. Voor niet-reinigbare grond is storten de minimumstandaard, maar is immobilisatie en nuttige toepassing conform de eisen van het Bouwstoffenbesluit wel mogelijk.</i>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
880	SP 22.4.2	62, 63	De term reinigen is volgens de inspreker achterhaald. Gesuggereerd wordt te spreken over niet-nuttig toepasbare grond, zodat ook de bewerking van deze grond tot bouwstof hieronder valt.	Het SCG beoordeelt op basis van de ministeriele regeling 'Beoordeling reinigbaarheid grond bodemsanering 2000' in hoeverre sprake is van een grond die niet reinigbaar is, en daarmee of verwijderen door storten is toegestaan. In de ministeriele regeling is aangegeven wat wordt verstaan onder reinigbaarheid van grond.
SP 23 Oliehoudende afvalstoffen				
De tekst van het definitieve LAP is in overeenstemming gebracht met de recent gepubliceerde Regeling afgewerkte olie welke is gebaseerd op de Europese richtlijn afwerkte olie (87/101/EG). Als gevolg hiervan is formulering van de minimumstandaard aangepast, waarmee voor een deel tegemoet gekomen wordt aan de bezwaren van een vijftal insprekers, tegen de minimumstandaard voor categorie II afgewerkte olie. Tevens wordt in paragraaf 3 van het sectorplan meer informatie gegeven over de Europese richtlijn afgewerkte olie.				
881	SP 23.2	22	Inspreker brengt, ter kennisneming, haar verwerkingsproces voor oliefilters onder de aandacht.	Er is kennis genomen van het verwerkingsproces van de inspreker. De minimumstandaard sluit de verwerking van oliefilters met behulp van andere technieken niet uit voor zover deze even hoogwaardig of hoogwaardiger zijn dan de minimumstandaard.
882	SP 23.2	48	De inspreker vraagt om de grens tussen slibachtige stromen op oliebasis, olie/water/slib en pasteus oliehoudend afval te verduidelijken, omdat voor verschillende stromen verschillende minimumstandaarden gelden.	Het onderscheid tussen olie/water/slib-mengsels en vast/pasteus oliehoudend afval wordt in de praktijk beoordeeld. Bepalend is of scheiding van de afvalstof mogelijk is en of dit leidt tot een olie-, water- en slibfractie. Indien scheiding in een olie-, water- en slibfractie mogelijk is wordt gesproken over een olie/water/slib-mengsel en is de minimumstandaard zoals genoemd in paragraaf 4.4.2 van toepassing. Indien scheiding niet mogelijk is of scheiding niet leidt tot een olie-, water- en/of slibfractie wordt gesproken over een vaste/pasteuze oliehoudende afvalstof en is de minimumstandaard zoals genoemd in paragraaf 4.9.2 van toepassing.
883	SP 23.2	48	De inspreker vraagt om aan te geven of olie/water-mengsels vallen onder dit sectorplan, het sectorplan afvalwater of onder het beleidskader.	Olie-/watermengsels vallen onder dit sectorplan en dienen te worden be-/verwerkt conform de minimumstandaard zoals die is opgenomen in paragraaf 4.4.2.
884	SP 23.2	48	Het sectorplan zou ook betrekking moeten hebben op restanten ongebruikte boor-, snij-, slijp- en walsolie, en niet alleen op boor-, snij-, slijp- en walsolie indien dit is ontstaan na afscheiding van metalen.	Het sectorplan heeft naast boor-, snij-, slijp- en walsolie ontstaan na afscheiding van metalen eveneens betrekking op ongebruikte boor-, snij-, slijp- en walsolie welke in het afvalstadium terecht is gekomen. Het sectorplan is van toepassing op alle ongebruikte oliehoudende afvalstoffen als aangegeven in paragraaf 2 van het sectorplan.
885	SP 23.2	65	Op p. 309 is aangegeven dat o/w/s-mengsels afkomstig uit olie- en slibafscheidings onder dit sectorplan vallen, inclusief o/w/s-mengsels afkomstig uit de scheepvaart. Onduidelijk is het om welke o/w/s-mengsels uit de scheepvaart gaat.	Het betreft alle o/w/s-mengsels uit de scheepvaart.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
886	SP 23.2	103	Inspreker merkt op dat afgewerkte olie van minerale en synthetische, maar ook van biologisch oorsprong kan zijn.	De inspreker merkt terecht op dat afgewerkte olie ook biologisch van oorsprong kan zijn. Biologische afgewerkte olie maakt tot nu toe slechts een klein deel uit van de markt. Deze afgewerkte olie is in te delen in categorie II.
887	SP 23.3.3	48	In de Regeling scheiden en gescheiden houden van gevaarlijke afvalstoffen wordt de oude definitie van afgewerkte olie gebruikt. Verder wordt in het sectorplan aangegeven dat menging van categorie I en II met categorie III en IV afgewerkte olie niet is toegestaan. Wordt de Regeling op deze twee punten aangepast?	<p>In de Regeling scheiden en gescheiden houden van gevaarlijke afvalstoffen is de indeling inderdaad gebaseerd op de "oude" definitie voor afgewerkte olie. Aangezien:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de definitie voor afgewerkte olie nu dusdanig is gewijzigd dat meer oliehoudende afvalstoffen onder de definitie afgewerkte olie vallen; - nu een indeling is gemaakt in vier categorieën; - deze categorieën onderling niet gemengd mogen worden om be-/verwerking volgens de geldende minimumstandaarden voor de betreffende categorieën, mogelijk te houden; <p>dient de Regeling scheiden en gescheiden houden van gevaarlijke afvalstoffen op dit punt te worden gewijzigd.</p> <p>Ter aanvulling wordt na 'preparaten en producten verboden' de volgende zin toegevoegd: <i>In deze regeling zijn per 1 mei 2002 afgewerkte olie categorie I en afgewerkte olie categorie II als afzonderlijke categorieën opgenomen.</i></p>
888	SP 23.3.3	103	Volgens de inspreker wordt afgewerkte olie na export niet alleen ingezet als brandstof maar ook voor 50% geregenereerd.	<p>De reactie van de inspreker wordt onderschreven. Afgewerkte olie ook deels in het buitenland geregenereerd. De zin wordt daarom vervangen door: <i>De te genereren olie zal derhalve vooralsnog moeten worden geëxporteerd.</i></p> <p>Ter verduidelijking wordt aan de eerste zin van dezelfde alinea na 'beleid voor afgewerkte olie' <i>categorie I</i> toegevoegd.</p>
889	SP 23.3.3	103	Inspreker is van mening dat de tekst suggereert dat bewerkingstechnieken die voor de inwerkingtreding van het Bohb gehanteerd werden niet meer worden gehanteerd.	De tekst geeft aan dat de betreffende technieken, na inwerking treden niet toereikend zijn om aan de eisen voor brandstoffen te voldoen. De tekst wekt niet de suggestie dat deze technieken niet meer worden ingezet.
890	SP 23.4.1.2	78, 103	Gevraagd wordt om een eensluidende term te gebruiken om kleinverpakkingen van afgewerkte olie aan te geven.	De onduidelijkheid over de term 'kleinverpakking' wordt onderschreven. <i>De term wordt daarom uit het sectorplan geschrapt.</i>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
891	SP 23.4.2.1	76	<p>Inspreker is van mening dat de beperking van het aantal vergunningen voor de inzameling van categorie I en II afgewerkte olie in bulk moet worden geschrapt, gelet op belemmering voor concurrentie die van deze beperking uitgaat.</p>	<p>Het inzamelvergunningstelsel voor afgewerkte olie in bulk functioneert naar tevredenheid. De 6 inzamelaars hebben alle recht om afgewerkte olie (categorie I en II) in bulk door geheel Nederland in te zamelen. Er is daarom sprake van voldoende concurrentie. Er zijn ook geen andere redenen voor het uitbereiden van het aantal inzamelaars voor afgewerkte olie (categorie I en II) in bulk.</p> <p>In het verlengde hiervan wordt de laatste alinea van paragraaf 4.2.1 vervangen door de onderstaande tekst:</p> <p><i>De bulkinzamelaars stellen zelf hun tarieven voor de inzameling van categorie I en categorie II afgewerkte olie vast. Daarbij wordt een maandelijks door het ministerie van VROM berekend maximum in acht genomen. Bij de instelling van dit maximum werd beoogd de doorberekening van de kosten van de inzameling van afgewerkte olie op afgelegen locatie te beperken en daardoor een eventuele belemmering voor deze inzameling weg te nemen. Aangezien er geen redenen zijn om de inzameling van afgewerkte olie op dit punt anders te beoordelen dan de inzameling van andere (gevaarlijke) afvalstoffen (waarvoor geen maximum tarieven worden vastgesteld), bestaat het voornemen om het vaststellen van het maximumtarief te beëindigen. Hierover zal nader overleg worden gevoerd met belanghebbenden.</i></p> <p>Omdat uit de tekst uit het ontwerp LAP niet duidelijk naar voren komt of ook vergunning wordt verleend voor het inzamelen van afgewerkte olie in verpakkingen kleiner dan 200 kg wordt het eind van de tweede alinea van paragraaf 4.2.1 de volgende tekst toegevoegd:</p> <p><i>Daarnaast wordt vergunning verleend voor het inzamelen van afgewerkte olie in verpakkingen kleiner dan 200 kg.</i></p> <p>Aan de eerste zin van de derde alinea wordt achter 'bulk' (<i>meer dan 200 kg per afgifte</i>) toegevoegd.</p>
892	SP 23.4.2.1	48, 103	<p>In de betreffende paragraaf wordt gesproken over een historisch gegroeide situatie. Het lijkt de inspreker niet gewenst om historisch gegroeide situaties, die niet in het beleid passen, te continueren. Er is niet voor niets sprake van een beperkte vergunningstermijn en herzien beleid.</p>	<p>De betreffende alinea kan vragen oproepen.</p> <p><i>De alinea (in het verleden t/m worden niet toegestaan) wordt daarom uit de definitieve tekst van het lap geschrapt.</i> Indien er in de praktijk afwijkingen zijn, moeten deze worden behandeld als afwijkingen van het LAP..</p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
893	SP 23.4.2.2	95	<p>Inspreker geeft aan dat zij investeert in een installatie waarin zowel categorie I en II afgewerkte olie als andere oliehoudende afvalstoffen kunnen worden opgewerkt tot hoogwaardige olieproducten. Het verbod om categorie I en II afgewerkte olie te mengen met andere afvalstoffen kan worden uitgelegd als een verbod om categorie I en II afgewerkte olie te samen te bewerken, te mengen met het oog op de samenstelling van een optimale voeding voor de installatie en voorafgaand aan de bewerking in een productietank te samen op te slaan. Inspreker vindt dat niet doelmatig. De inspreker verzoekt een uitzondering op het mengverbod toe te voegen voor die situaties dat wordt voldaan aan de acceptatievoorwaarden van een bedrijf waar de minimumstandaard wordt toegepast en de betreffende partij volgende de minimumstandaard wordt verwerkt.</p>	<p>Het mengen van afgewerkte olie Categorie I en categorie II met elkaar en met andere oliehoudende afvalstoffen is op basis van de Regeling scheiden en gescheiden houden van gevaarlijke afvalstoffen niet toegestaan (let op: door wijziging van de definitie van afgewerkte olie, wordt deze Regeling aangepast). Wanneer een be-/verwerker categorie I en/of II afgewerkte olie wenst te mengen met andere oliehoudende afvalstoffen ten behoeve van gezamenlijke be-/verwerking (optimale voeding zoals genoemd door inspreker) kan op basis van artikel 4 van de Regeling hiervoor ontheffing worden aangevraagd, waardoor menging alsnog kan worden toegestaan. Voorwaarde is wel dat de be-/verwerking blijft voldoen aan de minimumstandaard voor categorie I respectievelijk categorie II afgewerkte olie. In paragraaf 4.2.2 is vermeld dat verzoeken op basis van de Regeling scheiden en gescheiden houden om categorie I of II afgewerkte olie te mogen mengen met elkaar en met andere afvalstoffen, anders dan stook-, gas-, of dieselolie, niet worden gehonoreerd. Het betreft hier echter verzoeken welke betrekking hebben op de opslag, zoals in de zin daarvoor vermeld ("Voor alle opslagsituaties geldt...").</p>
894	SP 23.4.2.2	95	<p>De inspreker merkt op dat (chemische) nabehandeling niet altijd nodig is om aan de in het Bohb toegestane gehalte aan organische halogeenverbindingen (50 mg/kg) te voldoen.. Daarnaast is gebleken dat de natriumbehandeling negatieve bijeffecten heeft op de productkwaliteit (asgehalte), waardoor het product niet voldoet aan de huidige/toekomstige wettelijke normen. Slechts voor circa 10% van de geproduceerde olieproducten zal de norm van 50 mg/kg niet gehaald worden. Voor een zo klein volume is de investering in een chemische nabehandeling niet rendabel. Verzocht wordt om de minimumstandaard daarom aan te passen. Chemische nabehandeling moet alleen verplicht worden gesteld wanneer met destillatie de norm van 50 ppm voor het gehalte aan organische halogeenverbindingen in de opgewerkte olieproducten niet wordt gehaald.</p> <p>(tekst gaat verder op de volgend bladzijde)</p>	<p>De reacties van de insprekers duiden op de minimumstandaard voor categorie I en categorie II afgewerkte olie. De bezwaren voor categorie II afgewerkte olie worden onderschreven. In dit kader wordt ook expliciet aangegeven dat de definitieve tekst van het LAP afgestemd wordt op het Besluit inzamelvergunning afvalstoffen en beheer afgewerkte olie, de Europese richtlijn afgewerkte olie (87/101/EG) en de reactie van de inspreker wordt de tekst van paragraaf 4.2.2. als volgt aangepast:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de eerste zin vervalt, het woord eveneens wordt uit de tweede zin geschrapt. - aan de eerste zin van de tweede alinea wordt tussen 'blijven' en 'van andere' de woorden 'van elkaar en' ingevoegd. - aan de tweede zin van de tweede alinea wordt tussen 'mogen mengen' en 'andere afvalstoffen', de woorden 'met elkaar en' toegevoegd. <p>De tekst van de minimumstandaard wordt als volgt: <i>De minimumstandaard voor het be- en verwerken van categorie I is regenereren tot basisolie. De minimumstandaard voor het be- en verwerken van categorie II afgewerkte olie is eveneens regenereren tot basisolie. Wanneer regeneratie vanwege technische redenen of ontwikkelingen in de markt economisch niet haalbaar is, mag categorie II olie worden opgewerkt tot gasolie of een gelijkwaardige brandstof.</i> (antwoord gaat verder op de volgend bladzijde)</p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
		47, 103	<p>Inspreker is van mening dat de minimumstandaard beperkt kan blijven tot 'destillatie waarbij het eindproduct dient te voldoen aan het Bohb'. Het voorschrijven van een chemische nabehandeling wordt niet zinvol geacht. gelet op risico's en kosten, terwijl afvoer naar het buitenland van afgewerkte olie voor nuttige toepassing niet tegengehouden kan worden.</p> <p>Het verdient aanbeveling in het LAP op te nemen dat (gescheiden?) verwerking van afgewerkte olie I en II in het buitenland zak moeten plaatsvinden. De hoogwaardigheid van verwerking in het buitenland moet worden afgezet tegen de hoogwaardigheid van verwijderingswijzen die wel in Nederland aanwezig zijn of zullen worden gerealiseerd (bijvoorbeeld destillatie zonder chemische nabehandeling).</p>	<p>De zin 'Vergunningen voor andere wijzen van be- en verwerking van categorie I en categorie II afgewerkte olie worden verleend voor een periode van 5 jaar' komt te vervallen.</p> <p>Als gevolg van de aanpassingen van de minimumstand voor categorie II afgewerkte olie wordt tegemoet gekomen aan de bezwaren van de inspreker. Verwezen wordt naar de aanpassingen als gevolg van de reacties van de 95,47 en 103 op deze paragraaf. Voor categorie I afgewerkte olie, dat in de praktijk nauwelijks vrijkomt, is de minimumstandaard regenereren tot basisolie omdat de Europese richtlijn afgewerkte olie (87/101/EG) voorschrijft dat de Lid-Staten de nodige maatregelen nemen om voorrang te geven aan de behandeling van minerale afgewerkte olie door regeneratie.</p>
895	SP 23.4.2.2	57	Inspreker vraagt wat wordt verstaan onder regenereren, op welke wijze dit dient plaats te vinden en wat de specificaties zijn van basisolie.	Onder regenereren wordt verstaan: het in de oorspronkelijk toestand terugbrengen. Op welke wijze regeneratie plaatsvindt wordt in de EU-richtlijn niet aangegeven en derhalve ook niet in de minimumstandaard. De specificaties voor een basisolie zijn van de markt afhankelijk.
896	SP 23.4.2.2	58	Er zijn twee technieken opgenomen als minimumstandaard die niet in Nederland operationeel zijn. Verzocht wordt deze toestemming alleen op inzamelaars van toepassing te verklaren en bij realisatie van de minimumstandaard alleen de voorbereiding te heroverwegen.	<p>Momenteel is er in Nederland installatie voor het regenereren van categorie I of II afgewerkte olie tot basisolie. Er is vergunning verleend voor het opwerken van categorie I en II afgewerkte olie tot gasolie, vergelijkbare brandstoffen of basissmeerolie. De betreffende installatie is echter niet operationeel.</p> <p>Als gevolg van deze situatie wordt momenteel categorie I en II afgewerkte olie uitgevoerd naar het buitenland ten behoeve van opwerking tot gasolie en vergelijkbare brandstoffen.</p> <p>In Nederland is vergunning verleend aan inzamelaars van categorie I en II afgewerkte olie in bulk en aan verwerkende HOI's (havenontvangstinstallatie) voor het voorbereiden van categorie I en II afgewerkte olie (b.v. centrifugeren). Deze voorbereide categorie I en II afgewerkte olie wordt vervolgens naar het buitenland afgevoerd zoals hierboven vermeld.</p> <p>(antwoord gaat verder op de volgend bladzijde)</p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
				<p>Bij realisatie van de regeneratiemogelijkheden in Nederland wordt het toestaan van de momenteel toegestane verwerkingsmethode (zoals de vergunning voor opwerking tot gasolie, vergelijkbare brandstoffen of basissmeerolie) en de momenteel toegestane verwerkingsmethoden heroverwogen.</p> <p>De mogelijkheden om tot een faciliteit te komen voor het regenereren van categorie I en categorie II worden in de planperiode onderzocht. Hierbij zal ook de introductie van producentenverantwoordelijkheid worden overwogen. <i>Om deze reden wordt afgewerkte olie toegevoegd aan de lijst met producten in paragraaf 5.8 van het beleidskader.</i></p>
897	SP 23.4.3.2 SP 23.4.8.2	95	<p>Vergassing is niet in het MER meegenomen als alternatief voor het be-/verwerken van categorie III afgewerkte olie, terwijl dit volgens de inspreker een goed alternatief is.</p> <p>De inspreker betreurt dat in het MER voor de be-/verwerking van BSSW-olie vergassing niet als alternatief is meegenomen, terwijl het volgens inspreker een goed alternatief is.</p>	<p>In het MER LAP zijn niet alle mogelijk be-/verwerkingstechnieken voor de be-/verwerking van de betreffende afvalstof bekeken en beoordeeld. Beoordeeld zijn be-/verwerkingstechnieken welke operationeel zijn of waarvan verwacht wordt dat deze binnen afzienbare tijd operationeel zullen worden. Daarnaast is een aantal be-/verwerkingstechnieken meegenomen die b.v. in het MJP-GA II als minimumstandaard zijn opgenomen.</p> <p>Vergassing is volgens inspreker een goed alternatief voor het be-/verwerken van categorie III afgewerkte olie en BSSW-olie. Enig zicht op realisatie van een dergelijke installatie is er echter niet. Om deze reden is het vergassen van oliehoudende afvalstoffen als categorie III afgewerkte olie en BSSW-olie als alternatief in het MER LAP niet meegenomen.</p>
898	SP 23.4.3.2	95	<p>De inspreker is van mening dat het MER niet kan worden gebruikt voor de vaststelling van de minimumstandaard voor andere categorie III afgewerkte olie dan halogeenhoudende olie. Als voorbeeld geeft inspreker een afgewerkte olie, vergelijkbaar met categorie I en II afgewerkte olie, met alleen een lager vlampunt (< 55°C). Aansluiting bij de minimumstandaard voor categorie I en II afgewerkte olie ligt dan meer voor de hand. Inspreker verzoekt de minimumstandaard van categorie III uitsluitend toe te passen voor halogeenhoudende olie.</p>	<p>De mening van de inspreker wordt niet onderschreven. Behalve halogeenhoudende olie (organisch halogeengehalte >1000 mg/kg) kunnen ook oliehoudende afvalstoffen met een lager organisch halogeengehalte onder categorie III afgewerkte olie vallen. In het MER LAP is ervoor gekozen om uit te gaan van categorie III afgewerkte olie met een organisch halogeengehalte van 1000 mg/kg of meer. De verwerkingstechnieken die in het MER zijn beoordeeld zijn echter ook geschikt voor het be-/verwerken van oliehoudende afvalstoffen met een lager organisch halogeengehalte, en die behoren tot categorie III afgewerkte olie. Verder is uit MER-LAP gebleken dat variatie van het chloorgehalte weinig effect heeft op de uitkomst van de LCA-vergelijking.</p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
899	SP 23.4.3.2	95	De formulering van de minimumstandaard is niet juist. Natriumbehandeling is een vorm van dehalogenatie. Inspreker stelt voor te spreken van natriumbehandeling of een andere vorm van dehalogenatie.	De minimumstandaard zal als volgt worden aangepast: <i>“De minimumstandaard voor het be- en verwerken van categorie III afgewerkte olie is nuttige toepassing met hoofdgebruik als brandstof. Dit betekent dat ook rechtstreekse nuttige toepassing in cementovens of elektriciteitscentrales met hoofdgebruik als brandstof is toegestaan. Daarnaast is destillatie gevolgd door dehalogenatie met behulp van natriumbehandeling tot een brandstof die voldoet aan de daarvoor gestelde specificaties toegestaan.</i>
900	SP 23.4.3.2	58	Inspreker vindt de minimumstandaard voor categorie III afgewerkte olie onduidelijk en in tegenspraak met het voorgaande in de tekst.	De mening van de inspreker wordt niet onderschreven. Door de aanpassing in de minimumstandaard op grond van de reactie van inspreker 58 is de minimumstandaard verduidelijkt.
901	SP 23.4.4.2	31	Reiniging de slib-/zandfracties in een extractieve reinigingsinstallatie moet ook mogelijk zijn.	De minimumstandaard biedt altijd ruimte voor alternatieven, zo ook voor de reiniging van de slib-/zandfracties mits het alternatief even hoogwaardig of hoogwaardiger is als de minimumstandaard. Dit alternatief is niet onderzocht in het MER LAP. Het is aan de initiatiefnemer om aan het bevoegd gezag aan te tonen of een alternatief voldoet aan de minimumstandaard.
902	SP 23.4.4.2	57	Inspreker geeft aan dat aan de ‘Regeling beoordeling reinigbaarheid grond bodems anering’ de tijdsaanduiding ‘2000’ is toegevoegd, en verzoekt aanpassing van de tekst.	De tekst wordt als volgt aangepast: <i>“...Regeling beoordeling reinigbaarheid grond bodems anering 2000...”</i>
903	SP 23.4.4.2	58	De inspreker vraagt om aan te geven of het 4 ^e gedachtenstreepje onder de minimumstandaard betekent dat zuivering van de waterfractie bij derden mag plaatsvinden.	Zoals aangegeven in de tekst van het ontwerp LAP is de minimumstandaard voor de waterfractie zuivering en lozen via de inrichting waar de waterfractie vrijkomt. Zuivering van de waterfractie en het vervolgens lozen mag dus in beginsel niet plaatsvinden bij derden. Overigens is op basis van een LCA in een specifiek geval wel verwerking bij derden toegestaan. Voor eventuele toekomstige initiatieven is het aan de initiatiefnemer om aan het bevoegd gezag aan te tonen of zuivering bij derden even hoogwaardig of hoogwaardiger is dan de minimumstandaard.
904	SP 23.4.4.2	103	De inspreker bepleit dat voor die gevallen waarbij de samenstelling van het o/w/s-mengsel duidelijk afwijkt van de samenstelling van de minimumstandaard, niet de minimumstandaard maar de acceptatie-eisen van de verwerkers van toepassing zijn.	De inspreker gaat er ten onrechte vanuit dat minimumstandaards en acceptatie-eisen hetzelfde beogen. De minimumstandaard is bedoeld als referentie bij de vergunningverlening. Wanneer sprake is van een vergunningaanvraag waarbij het gaat om de verwerking van afvalstoffen met een duidelijk afwijkende samenstelling ten opzichte van hetgeen is meegenomen in het MER, dan is het bepaalde in paragraaf 10.3.1 van het Beleidskader van toepassing.
905	SP 23.4.6.2	78, 103	Wanneer uit analyse blijkt dat biologische reiniging of immobilisatie mogelijk zijn dan is dit uit milieuoogpunt te prefereren boven verbranding als reiniging in een thermische grondreinigingsinstallatie niet mogelijk is.	De minimumstandaard is de referentie bij toetsing van vergunningaanvragen. Wanneer een vergunningaanvrager aantoont dat de aangevraagde technieken even hoogwaardig of hoogwaardiger zijn dan de minimumstandaard, zijn deze technieken eveneens vergunbaar.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
906	SP 23.4.6.2	95, 103	Inspreker is van mening dat aan destillatie met als doel te komen tot een product dat voldoet aan de geldende productspecificaties als minimumstandaard de voorkeur moet worden gegeven boven nuttige toepassing met hoofdgebruik als brandstof.	Zoals gesteld in paragraaf 4.6.2 wordt het bestaande beleid gevolgd. Er is daarbij geen reden om een voorkeur te geven aan destillatie tot een toepasbare brandstof welke voldoet aan de productspecificaties boven het nuttig toepassen met hoofdgebruik als brandstof. Ter verduidelijking wordt de minimumstandaard als volgt aangepast. <i>“Voor brandstofrestanten waarbij deze technieken niet leiden tot een product dat voldoet aan de geldende productspecificaties voor brandstof zijn er twee minimumstandaarden, namelijk destillatie ten behoeve van een toepasbare brandstof welke voldoet aan de productspecificaties en nuttige toepassing met hoofdgebruik als brandstof”.</i>
907	SP 23.4.6.2	57	De paragraaf gaat over brandstofrestanten, in de overwegingen bij de minimumstandaard wordt gesproken over slibachtige stromen.	<i>In de tekst bij de overwegingen (eerste gedachtenstreepje) wordt ‘slibachtige stromen op oliebasis’ vervangen door ‘brandstofrestanten’.</i>
908	SP 23.4.8.2	58	Inspreker vindt de minimumstandaard voor bssw-olie onduidelijk en in tegenspraak met het voorgaande in de tekst.	Hoewel uit het MER naar voren komt dat het verbranden van bssw-olie in een DTO alle milieu-effecten slechter scoort dan andere alternatieven die vergelijken zijn is er om andere redenen dan het MER vooralsnog gekozen om verbranden in een DTO als verwerkingsmethode toe te staan. De reden hiervan is dat het weigeren van de inzet van hoogcalorische afvalstoffen in een DTO zou leiden tot een tekort aan hoogcalorische afvalstoffen, welke nodig zijn voor de verbranding van laagcalorische afvalstoffen. Een tekort aan hoogcalorische afvalstoffen zou dan leiden tot het invoeren van hoogcalorische afvalstoffen vanuit het buitenland.
909	SP 23.5.1	58, 65	In de tekst ontbreekt het woord ‘niet’.	De mening van de inspreker wordt onderschreven. De tekst wordt als volgt aangepast: <i>In- en uitvoer van oliehoudende afvalstoffen die niet nuttig toegepast kunnen worden, is in beginsel niet toegestaan.</i>
910	SP 23 Bijlage	58	Inspreker is van mening dat de dubbele ontkenning in het 5 ^e hokje van de tabel (geen andere verontreiniging dan stook- gas- of dieselolie) tot onduidelijkheid leidt.	De tabel <i>wordt aangepast</i> waarbij de dubbele ontkenning wordt vermeden. Tevens wordt de tabel aangepast aan het Besluit inzamelvergunningen en beheer afgewerkte olie en de Regeling afgewerkte olie.
SP 24 PCB-houdende afvalstoffen				
911	SP 24.1	65	In paragraaf 3.2 staat dat verwerking van PCB-houdend afval per definitie wordt aangemerkt als verwijdering op grond van de Europese regelgeving. In de achtergrondgegevens wordt echter gesproken over 30% nuttige toepassing. Dit spreekt elkaar tegen.	In de achtergrondgegevens staat dat 30% van het PCB-houdend afval nuttig wordt toegepast, na verwijdering van de PCB's. Op het moment dat de PCB's zijn verwijderd is geen sprake meer van PCB-houdend afval en is dus niet meer per definitie sprake van verwijdering.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
912	SP 24.4.1.1	78, 103	Er bestaat onduidelijkheid over het bewaren van PCB-houdende stoffen door inzamelaars van gevaarlijke stoffen. Inspreker vraagt zich af wat de toegevoegde waarde is van de bestaande vergunninghouders.	<p>Voor PCB-houdende apparaten is geen inzamelvergunning nodig (zie hiervoor het hoofdstuk Toelichting op de sectorplannen onder inzamelen en sectorplan 17 onder 4.2.1). Echter slechts de combinatie bewaren/verwerken wordt doelmatig geacht. Uitzondering wordt gemaakt voor een installateur die in het kader van onderhoudswerkzaamheden PCB-houdende apparaten meeneemt en tijdelijk in zijn inrichting bewaart, totdat deze PCB-houdende apparaten worden afgegeven aan een verwerker.</p> <p>Ter verduidelijking wordt in de eerste alinea van paragraaf 4.1.1 opgenomen: <i>Uitzondering wordt gemaakt voor een installateur die in het kader van onderhoudswerkzaamheden PCB-houdende apparaten meeneemt en tijdelijk in zijn inrichting bewaart, totdat deze PCB-houdende apparaten worden afgegeven aan een verwerker.</i></p>
913	24.4.2.1	58	Verzocht wordt expliciet aan te geven onder welke voorwaarden mengen kan worden toegestaan in de vergunning.	In hoofdstuk Toelichting op de sectorplannen, paragraaf Algemene bepalingen bij vergunningverlening, onder de titel Acceptatie en bewerking zijn de voorwaarden aangegeven. Zie ook hoofdstuk 16 Mengen van het Beleidskader. Het is niet toegestaan PCB-houdende olie te mengen ten behoeve van nuttige toepassing.
914	24.4.2.1	58	De inspreker verzoekt aan te geven of alleen bewaren in combinatie met be- en verwerken wordt vergund.	In het sectorplan is aangegeven dat geen Wm-vergunning wordt verleend voor het bewaren als zelfstandige activiteit van PCB-houdende olie. Aangezien de inzameling niet vergunningplichtig is, impliceert dit automatisch dat de opslag slechts toegestaan wanneer dit in een vergunning voor be- of verwerken is opgenomen. Wel is deze inspraakreactie aanleiding om na de eerste zin van paragraaf 4.1.1 toe te voegen: <i>Een uitzondering hierop zijn gemeentelijke kca/kgg-depots die wel in aanmerking komen voor een vergunning voor de tijdelijke opslag van deze afvalstoffen.</i>
915	24.4.2.2	48	Gevraagd wordt om aan te geven of PCB-houdende olie zowel een AVI als in een DTO verbrand mag worden.	De minimumstandaard voor PCB-houdende olie is verwijderen door verbranden in een DTO of in een specifieke installatie. PCB-houdende afvalstoffen mogen niet in een AVI verbrand worden gezien de benodigde temperatuur en verblijftijd ter vernietiging (1100 graden en 2 seconden). De tekst in het LAP wordt verduidelijkt: <i>De minimumstandaard voor PCB-houdende olie is verwijderen door verbranden in een DTO.</i>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
916	24.4.2.2	79	De inspreker vindt een minimumstandaard 'verbranden' voor PCB-houdende afvalstoffen te laag. De PCB-houdende fractie kan naast de bestaande opties ook worden verbrand met terugwinning van chloor. Tevens wordt gewezen op een nieuwe techniek die ontwikkeld is door de TU Delft. De inspreker mist een MER waarin de verschillende technieken met elkaar vergeleken worden.	De minimumstandaard is primair gericht op het vernietigen van de PCB's. De minimumstandaard geeft het minimum weer voor de vergunningverlener en biedt daarnaast ruimte voor alternatieve verwerkingsmethoden, waarnaar de minimumstandaard ook verwijst. De keuze om wel of geen MER uit te voeren ter onderbouwing van de minimumstandaard is aangegeven in de 'Richtlijnen voor de MER-LAP'.
917	SP 24.5.1	78, 103	Inspreker vraagt hoe de reeds verleende exportvergunningen zich verhouden tot de bepaling dat uitvoer in beginsel niet is toegestaan. Inspreker geeft de grond voor verleende exportvergunningen, namelijk dat de terugwinning van metalen uit PCB-houdende apparaten als nuttige toepassing is aan te merken, een bestaande praktijk is	In het LAP is het standpunt t.a.v. export in overeenstemming gebracht met de EG-richtlijn. Dat in het verleden op andere gronden wel exportvergunningen zijn afgegeven, is geen reden om dat te blijven doen.
918	SP 24.5.1	78, 103	Opgemerkt wordt dat olie met maximum 50 ppm nuttig kan worden toegepast in een DTO in Duitsland. Dit betekent volgens de inspreker dat olie met een PCB gehalte van meer dan 0,5 mg/kg per congeneer niet moet worden aangemerkt als definitieve verwijdering en dat de rode-lijst-procedure van toepassing is.	In het sectorplan is aangegeven dat olie met een PCB-gehalte groter dan 0,5 mg/kg per congeneer PCB-houdende olie is. Aangezien PCB's op grond van de EG richtlijn 96/59 dienen te worden vernietigd wordt alle in- en uitvoer van PCB-houdende olie aangemerkt als in- en uitvoer ten behoeve van een handeling van verwijdering. Wanneer het gaat om olie met een lager PCB-gehalte is sprake van een van de andere categorieën olie. Daarvoor geldt het beleid als aangegeven in sectorplan 23.
919	SP 24.5.2	58	Verzocht wordt om toe te lichten waarom ondanks vermelding op de groene-lijst van PCB-houdende apparaten, het terugwinnen van metalen geen nuttige toepassing is.	De materialen zoals ijzer, koper e.d. waaruit de apparaten bestaan worden vermeld op de groene lijst van de EVOA. Echter zolang het apparaat nog niet gereinigd is, is het apparaat PCB houdend. Verwerking van PCB-houdend afval wordt per definitie aangemerkt als verwijdering. Indien na reiniging het apparaat c.q. de materialen waaruit het bestaat, niet meer PCB-houdend is, kan het terugwinnen van metalen als nuttige toepassing aangemerkt worden. De tekst in het sectorplan wordt als volgt aangepast: Hoewel een groot deel van de materialen waaruit PCB-houdende apparaten bestaan op de groene lijst staat, wordt het terugwinnen
SP 25 Shredderafval				
920	SP 25.1	76	De Euralcodes zijn niet correct. Dit moet zijn Euralcodes 19.10.03 t/m 19.10.06.	De reactie van de inspreker wordt onderschreven. Euralcodes zijn niet juist en worden als volgt aangepast: <i>Euralcodes 19.10.03 tot en met 19.10.06</i>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
921	SP 25.2	2	Een shredder maalt en slaat stuk. Een shredder is bedoeld om metalen van niet-metalen op mechanische wijze te scheiden.	Deze mededeling van de inspreker wordt voor kennisgeving aangenomen.
922	SP 25.2	2	Het shreddervoormateriaal wordt niet voorberekt. Wel worden bijvoorbeeld autowrakken vooraf gedemonteerd, maar pas daarna is het "shreddervoormateriaal". De shredder is juist bedoeld om te scheiden. Wel dienen explosieve producten (o.a. lpg-tanks en andere gesloten lichamen) vooraf verwijderd te zijn.	In de tekst wordt onder voorbereken onder meer afscheiding van herbruikbare, schadelijke en explosieve onderdelen, producten en stoffen bedoeld.
923	SP 25.3.2	16, 29	Inspreker is van mening dat de voorgestelde tariefverhoging per 01-01-2007 contraproductief is om het beste milieuresultaat te bereiken. Voorgesteld wordt om dit, specifiek voor de fractie 0-10 mm te schrappen danwel de uitzondering zoals die nu in de Wbm zit definitief te maken.	Het voorstel van de inspreker wordt niet overgenomen. Door het storten van shredderafval dunder of onmogelijk te maken ontstaat er een stimulans om dit afval hoogwaardiger te verwerken.
924	SP 25.4.1	76 2	Inspreker geeft aan dat de bepaling dat een vergunning voor zelfstandig bewaren van shredderafval gekoppeld is aan een vergunning voor het bedrijven van een schredderinrichting belemmerend kan werken bij het realiseren van een centraal overslagdepot ten behoeve van bulktransport voor verwerking in het buitenland. De bepaling zou moeten vervallen. Inspreker vindt het onzinnig dat alleen shredders shredderafval mogen bewaren, en verwerkers (eventueel pyrolyse-inrichtingen) niet.	De tekst wordt aangepast zodanig dat ook houders van een vergunning voor be- en verwerken in aanmerking komen voor een vergunning voor het zelfstandig bewaren. Dit betekent dat alleen shredderbedrijven en be- en verwerkers van shredderafval in aanmerking komen voor vergunningen voor het inrichten van extra bewaarlocaties voor shredderafval. De tekst onder paragraaf 4.1 wordt als volgt aangepast: <i>... wordt slechts vergunning verleend voor het zelfstandig bewaren van shredderafval aan houders van een vergunning voor het bedrijven van een shredderinrichting en aan houders van een vergunning voor het be- en verwerken van shredderafval.</i>
925	SP 25.4.2	2	Laatste streepje in kader: mag de conclusie worden getrokken dat shredderafval geëxporteerd mag worden?	De overwegingen bij de minimumstandaard vormen niet het toetsingskader voor in- en uitvoer. Het toetsingskader voor in- en uitvoer van shredderafval is gegeven in paragraaf 5.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
926	SP 25.4.2	16, 29	Inspreker tekent bezwaar aan tegen de voorstelling van thermisch bewerken als beste optie. Daarnaast stelt de inspreker als minimumstandaard voor de fractie van shredderafval groter dan 10 mm "toepassing binnen het bovenafdichtingssysteem Hydrostab" voor.	In het sectorplan wordt gesteld dat de in het MER meegenomen thermische technieken beter scoren dan storten. Er wordt geen absolute uitspraak gedaan dat bepaalde opties in zijn algemeenheid als beste wordt aangemerkt. Het staat een initiatiefnemer dan ook vrij om, op de daartoe voorgeschreven wijze (zie ook hoofdstuk 10 van het beleidskader en de toelichting bij de sectorplannen vooraan deel 2 van het LAP), aan te tonen dat een alternatieve verwerkingsroute (zoals die inspreker voorstaat) even hoogwaardig of hoogwaardiger is. Relevant is dan wel dat de complete bewerking, dus de sorteerstap en daarna de verdere verwerking van beide fracties die inspreker daaruit zegt te halen, moet worden vergeleken met integrale thermische verwerking. Overigens wordt in de (niet bijgevoegde) conclusies van het rapport dat initiatiefnemer ter onderbouwing aanvoert nog gesproken over het storten van 50% van het shredderafval en niet van verwerken in Hydrostab.
927	SP 25.4.2	48	Als gevolg van de Eural is storten op een reguliere stortplaats in een aantal gevallen niet meer haalbaar, aangezien shredderafval in principe als gevaarlijk afval zal moeten worden aangemerkt.	De inspreker stelt dat shredderafval in principe als gevaarlijk afval moet worden aangemerkt. Dit is niet juist. Afval van het shredderen van metaalhoudend afval kent complementaire categorieën voor enerzijds lichte fracties en stof en anderzijds andere fracties. Dit betekent voor deze fracties dat, afhankelijk van de samenstelling, er sprake is van gevaarlijk afval of niet gevaarlijk afval. Daarnaast wordt in de minimumstandaard gesproken van verwijderen door storten. Voor zover er sprake is van gevaarlijk afval dient het storten inderdaad te geschieden op een stortplaats die daarvoor een vergunning heeft.
928	SP 25.4.2	58	Inspreker vraagt bij vaststelling van het LAP en de minimumstandaard voor shredderafval rekening te houden met de resultaten van onderzoek in opdracht van ARN BV en MRN BV naar de mogelijkheden van thermische verwerking en noodzaak van terugwinning van metalen.	Dat niet bij alle AVI's de mogelijkheden voor het verwerken van shredderafval even groot zijn is bekend. Dit heeft ondermeer ook een rol gespeeld bij welke AVI's model konden staan voor de uitwerking van deze afvalstroom (zie achtergronddocument bij het MER). Verder blijkt uit het sectorplan zelf ook dat met het gegeven dat thermische verwerking op dit moment nog niet operationeel is, is betrokken bij de formulering van de minimumstandaard.
929	SP 25.4.2	76	Inspreker vraagt om additionele informatie over technieken en techniekleveranciers die de overheid geschikt acht voor het verwerken van shredderafval.	Voor een beschrijving van de technieken die in de milieuvergelijking zijn meegenomen wordt verwezen naar het MER bij het LAP.
930	SP 25.5.2	2	Gesteld wordt dat "Anders dan voor het van kracht worden het LAP...": werd invoer van shreddervoormateriaal voor invoering LAP dan niet toegestaan?	Voor het van kracht worden van het LAP kon het vrijkomen van reststoffen bij nuttige toepassing van "buitenlands afval" in Nederland een reden vormen om de invoer te weigeren dan wel de kennisgever te verplichten de ontstane reststoffen weer terug te voeren naar het land waaruit de afvalstoffen afkomstig waren.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
931	SP 25.5.2	76	Inspreker merkt op dat het toetsingskader voor in- en uitvoer voor metaalafvalstoffen (sectorplan 21) voor shredderafval ertoe kan leiden dat een zware fractie (non-ferromix) met een hoog vuilpercentage ten behoeve van nuttige toepassing kan worden geëxporteerd.	Wanneer de mate van nuttige toepassing die in Nederland mogelijk is, hoger is dan wat in het buitenland bereikt zou worden, kan bezwaar worden gemaakt tegen uitvoer voor nuttige toepassing.
932	SP 25.5.2	76	Mogelijkheden voor nuttige toepassing van shredderafval in Nederland ontbreken, daarom is het wenselijk dat uitvoer voor nuttige toepassing wordt toegestaan.	In het sectorplan is niet aangegeven dat uitvoer van shredderafval voor nuttige toepassing niet is toegestaan.
SP 26 Kabelreststoffen				
933	SP 26	48	In het sectorplan ontbreekt aandacht voor de aanbevelingen van de inspectie (Ketenonderzoek kabelafval, oktober 2000)	Voor zover relevant zijn de aanbevelingen uit dit onderzoek opgenomen in dit sectorplan.
934	SP 26.1	58	Inspreker merkt op dat niet alle kabelreststoffen gevaarlijk afval zijn.	De inspreker heeft op zich gelijk, maar de tekst in het sectorplan is eveneens correct.
935	SP 26.2	58	De verwijzing in de tabel naar sectorplan 12 is niet correct.	De reactie wordt onderschreven. De tekst wordt als volgt aangepast: <i>21 metaalafvalstoffen</i>
936	SP 26.3.1	48	Onduidelijk is of de verplichtingen in de brochure 94320/b/7-94 wel of niet nog steeds geldig zijn en zo ja, wat daarvan de grondslag is.	De inspreker wijst hier terecht op. Aangezien het convenant vervalt, vervalt ook de uitwerking van het convenant in verplichtingen voor de convenantpartijen. <i>De tekst "De verplichtingen zijn vastgelegd in de brochure "Grondkabel restanten – beheersing van een milieuprobleem" (Ministerie van VROM, VROM 94320/b/7-94)" wordt geschrapt en de laatste zin van deze paragraaf wordt als volgt gewijzigd: "Met het vaststellen van het LAP waarvan dit sectorplan onderdeel uitmaakt, komt het convenant en de uitwerking hiervan in verplichtingen voor de ontdoeners te vervallen."</i>
937	SP 26.3.3	58	Inspreker is van mening dat ook bovengrondse kabels in paragraaf 3.3 moeten worden vermeld.	Als aangegeven in het sectorplan is slechts voor grondkabelrestanten en -garnituren en voor residuen van bewerking van deze kabels een stortverbod in voorbereiding. Inspreker maakt niet duidelijk waarom dit ook voor bovengrondse kabels zou moeten.
938	SP 26.4.1.1	2	Onduidelijk is waarom hergebruik wordt bevorderd door papiergeïsoleerde kabelreststoffen apart van andere kabelreststoffen opgeslagen moeten worden. Doel is hergebruik en ten aanzien van de metalen uit kabels zal dat zeker gebeuren. Nadruk zou moeten liggen op het voorkomen dat restanten als kunststoffen milieuvriendelijk worden verwijderd.	Het aan de bron gescheiden houden van papiergeïsoleerde kabelreststoffen bevordert een optimaal hergebruik van deze kabelreststoffen. Hierdoor wordt voorkomen dat kabelreststoffen gezamenlijk worden verwerkt, waarvoor het uit oogpunt van milieu beter is, om ze op verschillende wijzen te verwerken.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
939	SP 26.4.1.2, SP 26.4.2.2	48	Inspreker is van mening dat de minimumstandaard “verwijderen door verbranden van de restfractie” pas geëffectueerd kan worden op het moment dat er een stortverbod is voor deze restfractie.	Het vastleggen van een minimumstandaard voor een afvalstroom op een trede hoger dan storten kan ook gerechtvaardigd zijn als dit niet ondersteund wordt door een stortverbod. Het feit dat in de huidige praktijk deze restfractie nog gestort wordt, is ook geen reden om de minimumstandaard op het niveau van storten vast te leggen. Overigens is in het sectorplan (paragraaf 3.3) aangegeven dat een stortverbod voor grondkabelrestanten en –garnituren in voorbereiding is.
940	SP 26.4.2.2	2	Laatste streepje in kader: hoe moet “... in beginsel niet toegestaan” worden geïnterpreteerd?	De toevoeging “in beginsel” beoogt duidelijk te maken dat het al dan niet maken van bezwaar steeds voor een concrete aanvraag wordt beoordeeld. Bij deze beoordeling zal rekening worden gehouden met het beleid zoals weergegeven in het LAP.
941	SP 26.5.2	2	Kabelreststoffen worden in deze terminologie niet genoemd in de EVOA, maar wel de afzonderlijke componenten en die staan wel genoemd en wel op de groene lijst. Alle lidstaten, met uitzondering van Nederland, beschouwen combinaties van groene lijst materialen als groen. Uit de tekst van het sectorplan blijkt het onlogische van de Nederlandse opvatting omdat wordt gesteld dat het rode lijst product wel grensoverschrijdend vervoerd mag worden ten behoeve van hergebruik en nuttige toepassing.	In beginsel bestaat geen bezwaar tegen het nuttig toepassen van kabelreststoffen in buitenland, mits de kennisgevingsprocedure volgens de rode lijst van de EVOA wordt gevolgd. Het feit dat voor grensoverschrijdend transport van kabelreststoffen de rode lijst procedure gevolgd moet worden, is een logisch gevolg van de systematiek van de EVOA.
SP 27 Industriële afvalwater				
942	SP 27.2	78	Het is logischer om de afvalwaterstromen als vermeld in paragraaf 2 (vervuild met cadmium, arseen, tin, chroom, kobalt, molybdeen, lood, nikkel, vanadium, zink) op te nemen in sectorplan 33.	Metaalhoudend afvalwater valt onder sectorplan 33 voorzover zuivering tot een op het oppervlaktewater (of riolering) te lozen afvalwater mogelijk is. Dit sectorplan beperkt zich tot die stromen waarvoor dit niet mogelijk is.
943	SP 27.4.1	78, 103	Er bestaat onduidelijkheid over het bewaren van industrieel afvalwater door inzamelaars van gevaarlijke stoffen. Inspreker vraagt wat de toegevoegde waarde is van de bestaande vergunninghouders, wanneer hun bevoegdheden door aanpassing van het beleid kennelijk sterk worden ingeperkt.	De teksten in het sectorplan en in het hoofdstuk Toelichting op de sectorplannen, paragraaf Algemene bepalingen bij vergunningverlening, zijn op dit punt duidelijk. De algemene lijn is dat vergunningen voor het zelfstandig bewaren van deze afvalstoffen kunnen worden verleend, en ook bestaande vergunninghouders blijven derhalve in aanmerking komen voor een vergunning voor het bewaren van de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan.
944	SP 27.4.2	57	De minimumstandaard voor industrieel afvalwater is thermisch behandelen. Onduidelijk is welke vorm van thermische behandeling wordt bedoeld.	De term ‘thermische behandeling’ duidt op het door middel van warmte bewerken van het industrieel afvalwater tot een te storten residu. <i>Ter verduidelijking wordt de terminologie in de minimumstandaard aangepast en wordt ‘behandeling’ vervangen door ‘verwerking’.</i>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
945	SP 27.4.2	79	De inspreker vindt dat de minimumstandaard omwille van energetische overwegingen niet bij voorbaat als milieuhygiënisch wenselijke verwerking moet worden aangemerkt. Tevens vraagt de inspreker zich af of het verstandig is een sectorplan op te stellen met één minimumstandaard. Voor de onderbouwing van de minimumstandaard wordt het MER gemist.	Er is een verschil tussen de minimumstandaard en het beleidsmatige doel. De minimumstandaard dient als referentiekader voor de vergunningverlener onder dit niveau mag geen vergunning verleend worden. De keuze om wel of geen MER uit te voeren te onderbouwing van de minimumstandaard is aangegeven in de 'Richtlijnen voor de MER-LAP'.
946	SP 27.5.1	65	Inspreker pleit op een verbod op het uitvoeren van industrieel afvalwater. Het mogelijk maken van het exporteren van laagcalorische vloeistoffen is strijdig met zelfvoorzieningsbeginsel; immers Nederland beschikt over zowel DTO's en RO's waarmee industrieel afvalwater verwerkt kan worden.	De reactie van de inspreker wordt ten dele onderschreven. De DTO-infrastructuur in Nederland is opgezet voor de verwerking van een aantal specifieke DTO-afvalstromen waaronder ook laagcalorische gevaarlijke afvalstromen. Een deel van de afvalstromen waarop dit sectorplan betrekking heeft, valt onder deze noemer. Het toestaan van de uitvoer hiervan brengt de continuïteit van deze structuur in gevaar. De volgende aanpassingen worden derhalve aangebracht: – sectorplan 27, paragraaf 4.2, extra aandachtstreepje luidende: <i>Afhankelijk van aard en samenstelling van de afvalstroom kan thermische verwerking zijn roosteroven, DTO of specifieke installatie.</i> – sectorplan 27, paragraaf 5.1, na de eerst zin invoegen: <i>, tenzij het een afvalstroom betreft waarvoor capaciteitsregulering geldt en verwerking in een DTO de aangewezen route is.</i> – capaciteitsplan thermische verwerking, figuur CTV.2, extra aandachtsbolletje toevoegen in het donker gearceerde deel luidende: <i>laagcalorische gevaarlijke DTO-afvalstromen</i>
SP 28 Dierlijk afval				
947	SP 28.2	48	Ziet dit sectorplan toe op afval dat onder de Destructiewet valt of uitsluitend op bewerkt afval (bijvoorbeeld diermeel)?	Dit sectorplan ziet toe op afval dat onder de Destructiewet valt. Dit staat ook aangegeven in paragraaf 2. In dit sectorplan is rekening gehouden met de afstemming met de Destructiewet (art. 22.1, zesde lid Wm).
948	SP 28.2	48	De inspreker vraagt of dit sectorplan betrekking heeft op de resten van de eiken processierups. Zo ja, verzoekt de inspreker om op te nemen dat het storten/begraven van resten van de eiken processierups toegestaan blijft.	Nee. Voor resten van de eiken processierups is geen specifiek beleid geformuleerd. Dit betekent dat het algemene beleid van het beleidskader van toepassing is. In casu geldt dat – gelet op de verticale doorwerking van het LAP – het bevoegd gezag bij uitoefening van een bevoegdheid rekening moet houden met het LAP. Het bevoegd gezag kan het al dan niet storten/begraven van resten van de eiken processierups toestaan.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
949	SP 28.3	48	In het sectorplan moet duidelijker worden aangegeven en nader juridisch onderbouwd wanneer de Destructiewet en wanneer de Wet milieubeheer geldt. De doelmatigheidstoets in paragraaf 2 en 3 is een zeer gezochte constructie en de inspreker twijfelt of deze juridisch houdbaar is. Naar de mening van de inspreker geldt hoofdstuk 8 van de Wet milieubeheer ook niet als de Destructiewet erop toeziet.	In het sectorplan is helder aangegeven dat de Dw het juridisch kader biedt voor de inzameling, opslag en verwerking van dierlijk afval. Het sectorplan geeft aanvullend beleid voor opslag en verwerking. Voor de opslag is zowel een Dw- als Wm-vergunning nodig. Door de uitbraak van dierziekten en beperking van de toepassingsmogelijkheden van dierlijk afval vanwege veterinaire en gezondheidsrisico's is tijdelijke opslag van dierlijk afval (met name diermeel) noodzakelijk. Met grootschalige opslag was nauwelijks ervaring. De opslag moet milieuhygiënisch verantwoord plaatsvinden.
950	SP 28.3	48	De inspreker merkt op dat lid 4 overeenkomt met hoofdstuk 8 en lid 6 met hoofdstuk 10. Welke aspecten zouden dan in een Wm-vergunning geregeld moeten worden?	In de Wm-vergunning kunnen voorschriften worden opgenomen voor een verantwoorde, tijdelijke opslag van diermeel.
951	SP 28.3.2	58	Verzocht wordt in het definitieve LAP rekening te houden met de actuele stand van zaken bij de verwijdering van diermeel en aansluiting te zoeken bij de consequenties van de discussie over de wijziging van het destructiebestel.	Voorzover het gaat om actuele zaken die relevant zijn, worden deze mogelijk in het sectorplan opgenomen.
952	SP 28.4	58	Inspreker is van mening dat ten onrechte geen aandacht is besteed aan categorie 28.4 inrichtingen waar op- en overslag van diermeel plaatsvindt en waarvoor GS het bevoegd gezag zijn.	In het sectorplan is aandacht besteed aan de aspecten van vergunningverlening voor inzamelen, bewaren en be- en verwerken. Dit is ook van toepassing op genoemde categorie bedrijven.
953	SP 28.4	48	De laatste zin van deze paragraaf is achterhaald door een uitspraak van de Raad van State waarin is aangegeven dat GS ook bevoegd gezag is voor inrichtingen die niet over een Dw-vergunning beschikken. Er wordt gevraagd om de tekst aan te passen.	Deze reactie wordt onderschreven. De tweede alinea van paragraaf 28.4 van dit sectorplan wordt vervangen door: <i>De minister van LNV is bevoegd gezag bij vergunningverlening op grond van de Dw. Op basis van jurisprudentie (Hof van Twente, nr. 1999/01573/2, d.d. 29 mei 2001) is de provincie bevoegd gezag bij vergunningverlening op grond van de Wm.</i>
954	SP 28.4.1	48	Gevraagd wordt om beleid voor bewaarvergunningen op te nemen. Inspreker heeft bezwaar tegen het aantal groeiende opslaglocaties voor diermeel vanwege de optredende broei en het risico van het ontstaan van brand.	De zorg van de inspreker wordt gedeeld. Het beleid is er op gericht om zo snel mogelijk voldoende verwerkingscapaciteit te realiseren opdat productie en verwerking in evenwicht is. Totdat die situatie bereikt is, is tussen rijksoverheid en provinciale overheden een afsprakenkader gemaakt voor verantwoorde tijdelijke opslag, verbranding van diermeel en het wegwerken van tijdelijke opslagen die niet aan de eisen voldoen. Dit afsprakenkader is uitgewerkt in een plan van aanpak. Verder uitgewerkt beleid t.a.v. bewaren wordt in dit verband niet nodig geacht.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
955	SP 28.4.1	58	Inspreker vraagt met betrekking tot de term destructiebedrijven aansluiting te zoeken bij de omschrijving uit de Destructiewet.	In de Dw wordt niet het begrip destructiebedrijf, maar verwerkingsbedrijf gebruikt. <i>In paragraaf 4.1 en 4.2 wordt destructiebedrijf "verwerkingsbedrijf".</i>
956	SP 28.4.1	69, 80, 98	Inspreker is het niet eens met een zodanige interpretatie van artikel 13 van de Destructiebesluit dat dit artikel van toepassing is op diermeelopslag.	De tekst uit het sectorplan wordt in overeenstemming gebracht met het Destructiebesluit door toe te voegen dat het een overlaadstation buiten de inrichting betreft. De tweede zin in het tweede tekstblok van par. 4.1 wordt: <i>De Dw-vergunning van het verwerkingsbedrijf maakt het mogelijk om diermeel tijdelijk op te slaan op een overlaadstation buiten het eigen bedrijfsterrein gelegen.</i>
957	SP 28.4.2	48	Gevraagd wordt om te verduidelijken of met de minimumstandaard ook de voorstap (het maken van voor verbranding bestemd diermeel, het proces zoals bij Rendac) als doelmatig kan worden aangemerkt.	De wijze van bewerken en de minimumstandaard voor het verwerken van dierlijk afval moeten niet worden verward. De bewerkingsstap (proces Rendac) maakt het mogelijk dierlijk afval te verwerken conform de minimumstandaard uit het sectorplan en de wettelijke standaard uit de Dw. In die zin is de wijze van bewerken doelmatig.
958	SP 28.4.2	48	Gevraagd wordt om hier aandacht te besteden aan de eisen die aan verwerking en nuttige toepassing gesteld moeten worden. Er moeten eisen worden opgenomen voor nuttige toepassing door verwerking tot veevoer.	Toepassingen worden bij of krachtens de Destructiewet bepaald en in de, in het sectorplan genoemde, Europese Verordeningen. In paragraaf 3.3 en 4.2 van dit sectorplan is dit aangegeven.
959	SP 28.4.2	48	Uit deze paragraaf volgt dat storten geen optie is. Er is echter geen stortverbod voor diermeel/destructieafval.	HRM en een belangrijk deel van het LRM moet volgens een bij of krachtens de Destructiewet bepaalde wijze vernietigd worden. Dit betreft thermische verwerking; storten is voor dit materiaal niet toegestaan. Op basis hiervan kan worden gesteld dat voor het grootste deel van het materiaal er dus wel een stortverbod bestaat, alleen is dit niet opgenomen in het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen, maar gebaseerd op regelgeving op grond van de Destructiewet.
960	SP 28.4.2	58, 48	In het sectorplan is aangegeven dat Rendac verplicht is voor de totale productie van diermeel over afzetmogelijkheden te beschikken. Inspreker vraagt naar de grond voor deze verplichting en hoe deze kan worden afgedwongen. Door aan te geven dat Rendac verplicht is om voor de totale productie over afzetmogelijkheden te beschikken, wordt het probleem niet opgelost, alleen maar verschoven.	De problematiek rondom de verwerking van dierlijk afval is van tijdelijke aard. Doel is evenwicht tussen productie en verwerking. Door het tijdelijk verbod op het vervoeren van diermeel en de uitbraak van dierziekten als BSE en MKZ moet meer dierlijk afval vernietigd worden. Er is een contract gesloten tussen de Minister van LNV en Rendac voor het ophalen, het verwerken en het verbranden van SRM, LRM en bepaalde voorraden diermeel. Zie de brief van de Minister van LNV d.d. 19-3-2001 en 24 januari 2001 aan de Tweede Kamer. Er is een plan van aanpak opgesteld over de aanpak inzake opslag en verbranding van diermeel (zie brief van de Minister van LNV d.d. 21-9-2001 aan de Tweede Kamer).
961	SP 28.4.2	80, 98, 69	Inspreker vraagt waarom de benutting van energie niet in de minimumstandaard is genoemd.	Dit wordt wel genoemd. Immers de minimumstandaard geeft aan dat SRM/HRM en LRM minimaal moet worden verwijderd door verbranden. Aangegeven is dat ook nuttige toepassing met hoofdgebruik als brandstof mogelijk is.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
962	SP 28.4.2	95	Inspreker verzoekt ter verduidelijking toe te voegen dat ook vergassing voor dierlijk afval de minimumstandaard is.	Vergassen is een wijze van thermische verwerking, en kan toegestaan worden voor het verwerken van dierlijk afval. De minimumstandaard is correct en behoeft geen aanpassing.
963	SP 28.5	48	Het in handel brengen van levende dieren en producten van dierlijke oorsprong heeft geen betrekking op dierlijk afval. Wanneer toch gekozen wordt om dierlijke producten in dit sectorplan onder te brengen, dan wordt gevraagd om ook aandacht te besteden aan het CITES-verdrag en de Wet bedreigde uitheemse dieren en planten. Op grond hiervan is invoer in een aantal gevallen namelijk verboden.	De genoemde problematiek valt buiten de reikwijdte van het sectorplan.
SP 29 Batterijen				
964	SP 29.3.2	58	Inspreker verzoekt te vermelden dat bij inzameling van KGA gecombineerd met huishoudelijk KCA niet alleen aparte registratie en melding is vereist, maar ook een aparte inzamelvergunning.	De relatie tussen inzameling van KCA en KGA is aangegeven in sectorplan 17, en de tekst hierover is hier niet op zijn plaats. <i>De tekstpassage 'In bepaalde gemeenten....registratie en melding vereist' komt te vervallen.</i>
965	SP 29.3.3	58	De laatste zin van paragraaf 3.3. wekt de indruk dat niet gescheiden batterijen probleemloos gestort kunnen worden. Dit kan niet de bedoeling zijn. Verzocht wordt om aanpassing van de tekst.	De tekst geeft de feitelijke bepaling uit het stortverbod weer. Hiermee wordt niet gesuggereerd dat storten van batterijen probleemloos is. Immers het beleid is gericht op het maximaliseren van de gescheiden inzameling.
966	SP 29.4.1	48	Op grond van de huidige formulering van de minimumstandaard is het sorteren van grotere hoeveelheden ingezamelde batterijen niet toegestaan, terwijl in paragraaf 3 aangegeven is dat dit wel moet gebeuren. Gevraagd wordt om te verduidelijken dat voor sorteren vergunning verleend kan worden.	In de minimumstandaard is niet aangegeven dat het sorteren van grotere hoeveelheden ingezamelde batterijen niet is toegestaan. Zoals ook in hoofdstuk 10.3.4 van het Beleidskader is aangegeven zijn bewerkingshandelingen die de latere gewenste verwerking niet belemmeren toegestaan. In geval van batterijen is in paragraaf 3 van het sectorplan benadrukt dat ingezamelde batterijen eerst moeten worden gesorteerd naar type.
SP 30 Accu's				
967	SP 30.1	2	Achtergrondgegevens: volgens opgave van het IMA zou 41 kton in 2001 meer in de rede liggen; dit is aanzienlijk meer dan de opgave in het sectorplan.	De 33 kton die in de achtergrondgegevens vermeld staat, is gebaseerd op het feitelijk gemelde aanbod van accu's in Nederland. De afgelopen jaren blijkt dat de geëxporteerde hoeveelheden accu's groter zijn dan het feitelijk gemelde aanbod aan accu's. Doordat dit verschil niet eenduidig te verklaren is, is het aanbod aan accu's in de achtergrondgegevens gelijk gesteld aan het feitelijk gemelde aanbod.
968	SP 30.2	2	In de twee na laatste zin wordt over "positieve restwaarde" gesproken. De inspreker vraagt zich af of deze daadwerkelijk zo positief is.	Er zijn aanwijzingen dat de restwaarde van accu's negatief is.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
969	SP 30.3	2	Herverwerkingscapaciteit is in Nederland (sinds de jaren 80) niet meer beschikbaar maar wel in de ons omringende landen België, Duitsland en (noord) Frankrijk. Derhalve worden accu's uitgevoerd; zij worden daar vrijwel volledig nuttig toegepast.	Het tekstvoorstel van de inspreker is juist, maar de huidige tekst is ook correct.
970	SP 30.3.1	2	Als in Nederland NiCd accu's vanwege de hoge restwaarde voor materiaalhergebruik worden teruggezonden, zal dat in de andere landen ook wel het geval zijn.	Deze tekst beperkt zich tot het weergeven van het standpunt van Nederland op het feit dat in Europees verband wordt overwogen om een verbod op de productie van open nikkel-cadmium accu's in te stellen.
971	SP 30.3.1	48	De inspreker vraagt zich af hoe het Nederlandse standpunt dat het instellen van een verbod op de productie van open nikkel-cadmium accu's niet nodig is, zich verhoudt tot de voorkeursvolgorde, waar preventie toch de voorkeur heeft boven materiaalhergebruik.	Preventie heeft in beginsel inderdaad de voorkeur boven materiaalhergebruik. In dit geval zijn echter geen bruikbare, milieuvriendelijkere alternatieven voor open nikkel-cadmium accu's toepasbaar. Het feit dat er een lekvrije inzameling- en verwerkingsstructuur bestaat, is in dit geval een overweging om het standpunt in te nemen dat geen verbod op de productie nikkel-cadmium accu's nodig is.
972	SP 30.3.2	2	De inzamelrespons van accu's is groot, zolang er voldoende mogelijkheden bestaan om gemakkelijk (korte afstand, lage kosten) de accu's in te leveren. Wanneer die mogelijkheden – bijvoorbeeld door verregaande regelgeving – worden beperkt, zal ook de inzameling teruglopen.	Deze inspraakreactie wordt deels onderschreven. De mogelijkheden die de inspreker beschrijft spelen een ongetwijfeld rol bij de inzamelrespons van accu's. In de tekst is er echter voor gekozen om alleen een oorzakelijk verband tussen de positieve restwaarde van accu's en de inzamelrespons te leggen.
973	SP 30.3.2	2	"Accu's afkomstig van particulieren moeten aan kca-depots worden afgegeven". De inspreker vraagt zich af wie dit controleert. Soms geven particulieren de accu's ook af, c.q. zetten deze neer bij autodemontagebedrijven of shredderbedrijven; deze bedrijven zorgen dan voor adequate opslag en transport.	Het afgeven van accu's afkomstig aan particulieren aan kca-depots is de gewenste route.
974	SP 30.3.3	2	Er zijn "twijfels gerezen", maar zijn die ook hard gemaakt? De tekst in het sectorplan komt erg suggestief over.	Het betreft hier een formulering die precies weergeeft wat de situatie is.
975	SP 30.3.3	2	In het sectorplan wordt gesteld dat enerzijds schaalgrootte van belang is en vervolgens dat de minister van VROM toch de producenten/importeurs verplichtingen wil gaan opleggen.	Het mogelijk verplichten van producenten en importeurs om er zorg voor te dragen dat de door hen op de markt gebrachte accu's na gebruik worden ingenomen en op een milieu- en arbeidshygiënisch verantwoorde wijze worden verwerkt, wil niet per definitie zeggen dat het verwerken van accu's in Nederland plaats moet vinden. Het betekent ook niet dat producenten en importeurs ieder afzonderlijk een systeem van inname en verwerking op moeten zetten.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
976	SP 30.3.3	2	Aan de minimumstandaard wordt in het buitenland voldaan.	Deze mededeling van de inspreker wordt voor kennisgeving aangenomen.
977	SP 30.3.3	58	De verwijzing naar buitenlandse verwerkers enerzijds en expliciete twijfels over de kwaliteit van de verwerking komt tegenstrijdig over. Verzocht wordt een eenduidige passage. Ook lijkt de voorgestane oplossing (producentenverantwoordelijkheid) moeilijk realiseerbaar.	Er is geen sprake van tegenstrijdigheid in het gestelde, dat accu's in het buitenland worden verwerkt en de minister van VROM meer zekerheid wil hebben over de kwaliteit van de verwerking in het buitenland, en daarop toegesneden maatregelen overweegt.
978	SP 30.4.1	2	Na de eerste volzin toevoegen: Gespecialiseerde accu-inzamelaars zetten ook accu- inzamelbakken uit welke door het bedrijf op afroep worden afgehaald. Zo ontstaat een zo (letterlijk) lekvrij mogelijke inzameling.	Deze reactie wordt deels onderschreven. De tekst wordt als volgt gewijzigd: <i>“Het inzamelen en bewaren van accu's (met name gericht op het verkrijgen van grote partijen) gebeurt door oud metaalhandelaren, KGA-inzamelaars en gespecialiseerde inzamelaars van accu's.”</i>
979	SP 30.4.1	2	Ook de autoaccessoire handel, waar accu's worden verkocht, zou een inzamelvergunning moeten krijgen (in feite: hebben).	Voor het inzamelen van accu's is in de planperiode geen vergunning vereist. Inzamelaars moeten geregistreerd zijn op de landelijke lijst van vervoerders, inzamelaars, bemiddelaars en handelaren.
980	SP 30.4.1	2	“Nieuw voor oud” helpt een optimale inzameling te bevorderen.	Deze informatie van de inspreker wordt voor kennisgeving aangenomen.
981	SP 30.4.1	2	Is de grens van 200 kg (inzamel- versus bewaarvergunning) nog relevant om op te nemen?	Nee. Aangezien voor het inzamelen van accu's in de planperiode geen inzamelvergunning nodig is, is de grens van 200 kg niet meer relevant. Voorheen was voor de inzameling van accu's in hoeveelheden minder dan 200 kg/afgifte in een aantal gevallen wel een inzamelvergunning vereist.
982	SP 30.4.2	76	Inspreker geeft aan dat de kunststofbehuizing van accu's niet herbruikbaar is en verzoekt deze uit te zonderen van de minimumstandaard.	De opmerking van de inspreker wordt onderschreven. Aan de minimumstandaard wordt de volgende tekst toegevoegd: <i>“Voor de kunststofcomponenten is de minimumstandaard nuttige toepassing.”</i> <i>Overigens komt de passage onder het kader in paragraaf 4.2 te vervallen omdat het een dubbeling is van de minimumstandaard.</i>
983	SP 30.6	2	Wat wordt bedoeld met “voor zover afgevoerd voor verwerking door derden”? Alle ingezamelde accu's worden – met EVOA-vergunning – geëxporteerd voor verwerking door derden.	De monitoring van accu's gebeurt in de planperiode op basis van de gegevens die op grond van het Besluit melden en registreren beschikbaar komen. Dit betreft de hoeveelheden ingezamelde accu's. Uit de gegevens van het Internationaal Meldpunt Afvalstoffen kan de hoeveelheid geëxporteerde afvalstoffen worden afgeleid.
SP 31 Oplosmiddelen en koudemiddelen				

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
984	SP 31.2	58	Volgens de inspreker kent de beschrijving van de koudemiddelen enige chemische onjuistheden.	De tekst in het sectorplan wordt als volgt aangepast: In dit sectorplan is het beleid uitgewerkt voor organische oplosmiddelen en koudemiddelen. In het bijzonder wordt ingegaan op: <ul style="list-style-type: none"> - halogeenarme (= minder dan 4% chloor of 0,5% fluor) oplosmiddelen, inclusief glycolen; - halogeenhoudende oplosmiddelen; - koudemiddelen, zoals chloorfluorkoolwaterstoffen (CFK's) en waterstofchloorfluorkoolwaterstoffen (HCFK's); - halogeenhoudende blusmiddelen en met name (broomhoudende) halonen.
985	SP 31.2	58	Inspreker stelt vast dat halonen ook in sectorplan 16 voorkomen en verzoekt om een eenduidige formulering en afbakening.	Zoals in de afbakening is aangegeven, is de verwerking van halonen in dit sectorplan opgenomen. In sectorplan 16 wordt met betrekking tot de minimumstandaard voor de verwerking van halonen verwezen naar sectorplan 31.
986	SP 31.2	48	De inspreker stelt voor om voor de afbakening van het begrip halogeenarme oplosmiddelen aan te sluiten bij de concentratiegrenswaarden van de Eural (voor chloor 3% en voor fluor 0,1%).	In het sectorplan is beoogd een grens aan te geven tussen halogeenhoudende en halogeenarme oplosmiddelen, met het oog op verwerking. De inspreker wil halogeenhoudende oplosmiddelen gelijkstellen met gevaarlijk afval en halogeenarme oplosmiddelen met niet-gevaarlijk afval. Dit is uit oogpunt van doelmatige verwerking niet gewenst.
987	SP 31.3.2	78	Ongeveer 80% van de oplosmiddelen die gedestilleerd worden bevatten pigmenten en zijn prima te destilleren. Inspreker vraagt om te schrappen dat indien een oplosmiddel pigmenten bevat, destillatie tot een product dat aan kwaliteitseisen voldoet, veelal niet mogelijk is.	<i>De reactie leidt er toe dat "veelal niet" in de laatste zin van de 1^e alinea vervangen wordt door "niet altijd".</i>
988	SP 31.4.1.1	48	Gevraagd wordt om deze paragraaf of sectorplan 17 zodanig te herformuleren dat voor de inzameling van kleine partijen oplosmiddelen geen inzamelvergunning nodig is. Wanneer deze oplosmiddelen onder categorie 3 van de inzamelvergunningplicht zouden vallen, dan zouden water, kwasten, afplaktape, plamuur etc ook hieronder vallen.	De afbakening in sectorplan 17 is op dit punt helder verwoord. Onder categorie 3 van de inzamelvergunningstelsel behoren afvalstoffen afkomstig van de toepassing van verven, lakken, beitsen en andere soortgelijke vloeibare en pasteuze middelen. Hieronder vallen inderdaad de door de inspreker genoemde afvalstoffen.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
989	SP 31.4.1.2	48	De inspreker vraagt om óf te motiveren waarom verbranding in een DTO toegestaan wordt, óf de minimumstandaard aan te passen. Uit het MER-LAP volgt namelijk dat verbranden in een DTO het slechtste alternatief is, terwijl dit volgens de minimumstandaard is toegestaan.	In tegenstelling tot wat de inspreker stelt is voor de in het MER meegenomen oplosmiddelen de DTO niet toegestaan. De minimumstandaard voor regenerereerbare oplosmiddelen is destillatie. Conform de richtlijnen is in het MER-LAP voor oplosmiddelen uitsluitend bezien of actuele inzichten in de LCA-methodiek voor de in het MER MJP-GA II uitgevoerde LCA-vergelijking tot andere conclusies zouden leiden. Dit bleek niet het geval en daarom wordt de minimumstandaard uit het MJP-GA II ongewijzigd gecontinueerd. Er is geen aanleiding om het bestaande beleid voor oplosmiddelen aan te passen.
990	SP 31.4.1.2	58	Bij de minimumstandaard worden enige richtlijnen gegeven voor beoordeling of een partij destilleerbaar is. Dit lijkt in tegenspraak met de tekst boven de minimumstandaard waar wordt vermeld dat dit in overleg met de destillateur beoordeeld moet worden. Gevraagd wordt aan te geven wie deze beoordeling maakt. Hetzelfde geldt voor oplosmiddelen die aan de criteria voldoen en toch niet hergebruikt kunnen worden.	Boven het kader met de minimumstandaard staat het uitgangspunt reeds aangegeven. Feitelijk is de exploitant verantwoordelijk voor het naleven van zijn vergunning. Voor criterium a (partijgrootte) is relatief eenvoudig te constateren dat een partij als niet-destilleerbaar kan worden aangemerkt. In de andere gevallen zal dit in het algemeen in overleg met een destillateur moeten geschieden. Partijen dienen in die gevallen te worden aangeboden via een destillateur of met een verklaring van een destillateur dat de betreffende partij op basis van de gestelde criteria als niet-destilleerbaar kan worden aangemerkt. Het opnemen van voorschriften in de vergunning van de DTO teneinde te verzekeren dat de destilleerbaarheid conform de criteria bij de minimumstandaard wordt bepaald is een taak van het bevoegd gezag.
991	SP 31.4.1.2	78	Gevraagd wordt om op te nemen dat de huidige KGA inzamelaars verplicht worden het product af te geven aan de vergunninghouders voor destillatie, in het belang van een goede inzamelrespons.	De minimumstandaard in paragraaf 4.1.2 geeft voldoende sturing. Het is niet nodig om als aanvullende eis op te nemen dat het product afgegeven moet worden aan de vergunninghouders voor destillatie. Daarnaast is niet duidelijk op welke wijze dit de inzamelrespons zou kunnen verhogen.
992	SP 31.4.1.2	78	Aanbevolen wordt om bij richtlijn a bij de overwegingen bij de minimumstandaard een uniforme grens voor halogeenarme en halogeenhoudende oplosmiddelen te hanteren, namelijk 200 liter.	Redenen om bij halogeenhoudende en halogeenhoudende oplosmiddelen andere hoeveelheidsgrenzen aan te houden hebben te maken met marktwaarde en milieueffecten. Inspreker geeft niet aan waarom de genoemde hoeveelheidsgrenzen gewijzigd zouden moeten worden.
993	SP 31.4.1.2	78	Inspreker stelt voor om richtlijn b bij de overwegingen bij de minimumstandaard, te wijzigen in 50%, omdat dit beter aansluit bij het algemene beleid in het LAP, dat bepaalt dat meer dan 50% terugwinning wordt gezien als nuttige toepassing.	De 50% van paragraaf 4.5.4 van het Beleidskader heeft betrekking op het onderscheid verwijderen en nuttige toepassing bij beoordeling van aanvragen voor in- en uitvoer, en op de inhoud van deze begrippen volgend de kaderrichtlijn. In het kader van de minimumstandaard is de mate waarin een afvalstof daadwerkelijk nuttig wordt toegepast van belang, en niet om het onderscheid "nuttige toepassing" en "verwijdering". Verder wordt verwezen naar de beantwoording van de inspraakreacties op het onderdeel Toetsen aan de minimumstandaard van het beleidskader.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
994	SP 31.4.1.2	78	Inspreker stelt voor om richtlijn d bij de overwegingen bij de minimumstandaard te laten vervallen. Dit dient naar de mening van de inspreker door de markt te worden gereguleerd.	De minimumstandaard is milieuhygiënisch gezien gewenst. Door met richtlijn d nader te omschrijven wat destilleerbaar is, worden naar verwachting meer destilleerbare partijen gedestilleerd dan zonder deze eis het geval zou zijn.
995	SP 31.4.1.2	78, 103	Inspreker is van mening dat het begrip 'monostroom' niet juist is, en tot onduidelijkheid leidt en niets toevoegt. Immers nagenoeg alle oplosmiddelen zijn mengsels van diverse oplosmiddelen. Voorgesteld wordt op aan te sluiten bij de Eural, waar ook ingedeeld wordt op herkomst van afval.	Zoals in het sectorplan aangegeven wordt met het begrip monostroom bedoeld dat het gaat om een partij oplosmiddelen, afkomstig van één ontdoener, die na in het afvalstadium zijn geraakt, niet vermengd zijn met andere (afval)stoffen.
996	SP 31.4.2.1	76	De inspreker geeft aan dat STEK niet per definitie de enige instantie blijft die de erkenningsbewijzen kan uitgeven en stelt voor om de tekst in deze zin aan te passen.	De reactie van de inspreker wordt onderschreven. <i>Daar waar in de tekst voor de eerste maal 'STEK' wordt genoemd wordt dit vervangen door installateurs met erkenningsbewijs als bedoeld in het Besluit inzake stoffen die de ozonlaag aantasten 1995 (art. 13.1). De volgende keer in de tekst komt het woord 'STEK' te vervallen, en wordt gesproken over erkende installateurs.</i>
997	SP 31.5.1	58	Inspreker is van mening dat bezwaar tegen invoer voor verwijderen voor de hand ligt, omdat geen capaciteit wordt gepland, en vraagt om aanpassing van dit punt.	Het feit dat geen capaciteit wordt gepland wil niet zeggen dat deze capaciteit er niet is. Er is dan ook in beginsel geen grond om bezwaar te maken tegen in- en uitvoer ten behoeve van verwijderen door verbranden. Wel wordt aan deze paragraaf de volgende zin toegevoegd <i>Als restrictie hierop geldt dat invoer voor verbranden als vorm van verwijderen alleen wordt toegestaan als deze invoer niet leidt tot verdringing van Nederlands afval dat moet worden verbrand als vorm van verwijderen en dat valt onder de capaciteitsregulering.</i>
SP 32 Overige gevaarlijke afvalstoffen				
998	SP 32.2	48	Inspreker vraagt om te verduidelijken dat voor de overige gevaarlijke stoffen, niet genoemd in paragraaf 2, het beleidskader geldt.	Het verwijzen naar het beleidskader op dit punt is op zich juist maar niet zinvol in dit geval, omdat geen concrete afvalstoffen die dit zou betreffen worden aangeduid door de inspreker.
999	SP 32.2	48	Het aanduiden van de afvalstoffen in dit sectorplan als C1-, C2- en C3 afvalstoffen is alleen juist voor kwikseleenhoudend residu en arseensulfideslib. Voor de overige afvalstoffen in dit sectorplan ontbreken geen verwerkingsmogelijkheden. De indeling in C1-, C2- en C3 afvalstoffen is alleen relevant op het moment dat de afvalstoffen gestort worden.	Strikt taalkundig gezien heeft de inspreker gelijk. Het aanduiden van deze afvalstoffen op basis van uitloogbaarheidscriteria is echter gangbaar. Het geeft een indicatie van de aard van de afvalstoffen waar het sectorplan betrekking op heeft.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1000	SP 32.2	57	Inspreker vraag om voor kwikhoudend A-cokes te verwijzen naar sectorplan 6.	Voor kwikhoudend A-cokes is sectorplan 32 van toepassing, en met name de minimumstandaard voor kwikhoudende afvalstoffen. <i>In de afbakening van het sectorplan wordt daartoe bij het 4^e gedachtestreepje na actiefkool, ' / kwikhoudend A-cokes ' toegevoegd.</i>
1001	SP 32.2	49	De inspreker stelt voor om voor om kwikhoudend afvalwater onder sectorplan 27 of 33 te brengen en om metalen met kwikverontreiniging onder sectorplan 21 te brengen. Naar de mening van de inspreker worden deze afvalstromen nu ten onrechte per definitie onder "gevaarlijk" geschaard.	Kwikhoudende afvalstromen vragen een speciale manier van verwerken, omdat kwik een zeer milieugevaarlijke stof is. Het is voor de afvalstoffen die de inspreker noemt van belang om vast te leggen dat het kwik afgescheiden en geconcentreerd dient te worden, en dat (diffuse) verspreiding in het milieu wordt voorkomen. Daarom worden deze afvalstoffen in sectorplan 32 behandeld.
1002	SP 32.2	49	Wanneer het metalen betreft komt sectorplan 32 en het MER daar in het geheel niet op terug.	In paragraaf 32.2 wordt met kwik verontreinigd staal als een voorbeeld van kwikhoudend afval genoemd. Of het MER een bepaalde afvalstroom wel of niet behandelt is niet relevant voor de vraag of voor deze afvalstroom specifiek beleid in de sectorplannen is opgenomen.
1003	SP 32.4.2	58	Inspreker is van mening dat de minimumstandaard alle bewerkingsmethoden toestaat, terwijl in de tekst duidelijk een afwijzing staat.	De inspreker heeft gelijk. Het tekstblok boven het kader met de minimumstandaard vervalt en wordt verwerkt in de teksten van de minimumstandaard en de overwegingen. <i>De minimumstandaard voor het be- en verwerken van hardingszouten is storten op een C2 deponie, al dan niet na bewerking. Het oplossen van hardingszouten in veel water, waarna behandeling in een ONO plaatsvindt is niet toegestaan.</i>
1004	SP 32.4.2.2	78	M.b.t. de 2 ^e alinea wordt opgemerkt dat bij de behandeling van hardingszouten in een ONO geen slib ontstaat t.o.v. het uitgangsmateriaal. Dit proces is doelmatiger dan de andere vermelde processen. Inspreker vraagt om dit mee te nemen in het LAP.	Bij het oplossen van hardingszouten in veel water, waarna behandeling in een ONO plaatsvindt, resulteert uiteindelijk ondermeer een relatief grote emissie naar water. Daarmee is deze verwerkingsopties in principe ongewenst. Vergunningverlening is dan ook alleen mogelijk voor zover een initiatiefnemer middels een vergelijking met de minimumstandaard kan aantonen dat deze optie voor een specifieke afvalstroom wel gelijkwaardig is aan de minimumstandaard. In de tekst boven de minimumstandaard voor deze afvalstroom wordt de passage "...omdat daarbij een grote hoeveelheid te storten afval ontstaat" geschrapt.
1005	SP 32.4.3.2	58	Inspreker stelt voor om de overwegingen 3 ^e gedachtestreepje 'uitvoer ten behoeve van storten' te veranderen in 'uitvoer ten behoeve van een laagwaardiger verwerking dan verbranden in een DTO'.	Op grond van het zelfvoorzieningsbeginsel is voor deze stroom alleen uitvoer ten behoeve van storten tegen te gaan.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1006	SP 32.4.4	48	Voor de inzameling van kwikhoudende afvalstoffen is geen inzamelvergunning noodzakelijk (behalve voor amalgaam) en is plaatsing op de VIM-lijst voldoende. Inzameling van kwikhoudend afval zal in de toekomst dus niet alleen door verwerkers en Kga-inzamelaars plaatsvinden, maar ook door bedrijven die op de VIM-lijst geplaatst zijn.	De constatering van de inspreker m.b.t. inzamelvergunningen wordt onderschreven, maar deze reactie leidt niet tot aanpassing van de tekst.
1007	SP 32.4.4.2	31	Er wordt bezwaar gemaakt tegen het verlagen van de norm voor het kwikgehalte in afvalwater van 0,05 mg/l naar 0,01 mg/l. De reden hiervan is dat Metalchem/DRS met de best technical means alle mogelijk vormen van kwik afscheidt. Verzocht wordt de norm van 0,05 mg/l te handhaven.	<p>Verspreiding van metalen via het water is primair een beoordelingsaspect van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo). Om onduidelijkheid te voorkomen wordt de lozingseis uit de tekst van het sectorplan gehaald. Voor de lozingseisen wordt tevens verwezen naar het CIW-rapport “Verwerking waterfractie gevaarlijke en bedrijfsafvalstoffen”.</p> <p>De tekst van het tweede gedachtestreepje in paragraaf 4.4.2 wordt vervangen door de volgende tekst: <i>Mengen van kwikhoudende afvalstoffen en kwikhoudende afvalwaterstromen ten behoeve van thermische verwerking in installaties voor het bij- of meestoken van afvalstoffen is slechts toegestaan bij een kwikgehalte van minder dan 10 mg/kg. Afvalstoffen met een hoger kwikgehalte mogen niet worden vermengd om een lager kwikgehalte te bereiken. De lozingseisen voor metalen mogen niet door menging worden bereikt.</i></p>
1008	SP 32.4.4.2	49	Inspreker gaat ervan uit dat vacuümdestillatie en pyrolyse van kwikhoudende slibben op gelijke voet beschouwd worden als minimumstandaarden.	Aangezien de minimumstandaard voor kwikhoudend afval afscheiden en concentreren van het kwik en zodanige verwerking dat (diffuse) verspreiding in het milieu wordt voorkomen, en aangezien de genoemde technieken aan deze eisen voldoen, is de veronderstelling dat deze twee technieken op grond van de minimumstandaard zijn toegestaan, juist.
1009	SP 32.4.4.2	49	In het MER dat ten grondslag ligt aan sectorplan 32 had ook de berging van kwikhoudende afvalstoffen in de diepe ondergrond als alternatief onderzocht moeten worden.	Deze wijze van beheer is niet in het MER meegenomen omdat het bergen van kwikhoudende afvalstoffen in de diepe ondergrond niet past in het beleid dat is gericht op de bescherming van de bodem. Verwezen wordt verder naar paragraaf 18.4 van het beleidskader.
1010	SP 32.4.4.2	58	Inspreker stelt voor om de overwegingen 3 ^e gedachtestreepje ‘uitvoer ten behoeve van storten’ te veranderen in ‘uitvoer ten behoeve van een laagwaardiger verwerking dan verbranden in een DTO’.	Op grond van het zelfvoorzieningsbeginsel is voor deze stroom alleen uitvoer ten behoeve van storten tegen te gaan.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1011	SP 32.4.4.2	78	SITA heeft een regenerereninstallatie in bedrijf ten behoeve van de ionenwisselingen van kwikhoudende organische vloeistoffen. Deze verwerkingswijze sluit aan bij de minimumstandaard. Inspreker voegt een beschrijving van het proces bij en vraagt dit op te nemen als minimumstandaard. Daarnaast is de verwerking van anorganische vloeistoffen met kwik d.m.v. ONO een bewezen en doelmatige techniek.	De minimumstandaard is de referentie bij toetsing van vergunningaanvragen en geeft de minimale hoogwaardigheid van de be- en verwerking van een afvalstof. Wanneer de vergunningaanvrager aantoont dat andere technieken even hoogwaardig of hoogwaardiger zijn dan de minimumstandaard, dan zijn deze technieken eveneens vergunbaar, ook wanneer deze technieken niet genoemd zijn in deze paragraaf of het MER.
1012	SP 32.4.4.2	103	Er wordt op gewezen dat de kwikconcentratie in water een WVO-aangelegenheid is, die niet in het LAP behoort te worden geregeld. Ook is niet bekend met welke techniek een kwikconcentratie van slechts 0,01 mg/l kan worden bereikt.	Deze inspraakreactie wordt onderschreven. <i>Om onduidelijkheid te voorkomen wordt de lozings eis uit de tekst van het sectorplan gehaald. Voor de lozings eisen wordt tevens verwezen naar het CIW-rapport "Verwerking waterfractie gevaarlijke en bedrijfsafvalstoffen"</i>
1013	SP 32.4.5.2	78	De minimumstandaard voor zwavelhoudende afvalstoffen is enkel betrokken op zwavelzuur zonder verontreinigingen. Voor met name de lagere concentraties zwavelzuur zou ONO als minimumstandaard moeten worden opgenomen vanwege mogelijke storende verontreiniging met zware metalen.	Onder verwijzing naar paragraaf 2 van dit sectorplan wordt er op gewezen dat de metaalhoudende zuren en basen met lagere concentraties zwavelzuur (minder dan 5% zwavel) niet vallen onder dit sectorplan, maar onder het sectorplan zuren en basen (sectorplan 33). Met name wanneer er sprake is van een significante verontreiniging met zware metalen is voor dergelijke afvalstromen ONO al de aangewezen minimumstandaard.
SP 33 Zuren, basen en metaalhoudende afvalwaterstromen				
1014	SP 33	30	Inspreker vraagt om dit sectorplan in overleg met MKB Nederland, FME/CWM, Metaalunie, de VOM en haar aangesloten brancheverenigingen te herschrijven. De uitvoering van dit sectorplan zal veel schade aan de bedrijfstak veroorzaken.	Inspreker heeft tijdens het opstellen van dit sectorplan van de gelegenheid gebruik gemaakt om een informele reactie te geven op dit een concept van dit sectorplan. Deze reactie is meegenomen en afgewogen bij het opstellen van het Ontwerp LAP. De formele inspraakreactie die de inspreker op het Ontwerp LAP geeft is ook meegenomen en afgewogen. Daar waar de inspreker concrete suggesties en voorstellen heeft gedaan, zijn deze zorgvuldig overwogen. In het bijzonder wordt verwezen naar de antwoorden van deze inspreker op paragraaf 4.2.5 van het sectorplan. Een overleg met diverse branche-organisaties over dit sectorplan is in dit stadium niet meer aan de orde. Er is voldoende gelegenheid geweest voor de genoemde organisaties om reacties op dit sectorplan te geven.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1015	SP 33.1	30	Het aanbod in 2000 moet voor een goede beoordeling gesplitst worden in twee getallen. Eén voor de filterkoek en één voor de vloeistoffen.	Bij de achtergrondgegevens wordt alleen de totale hoeveelheid aangeboden afvalstoffen weergegeven. Het doel is om een algemene indruk te geven van de hoeveelheid afvalstoffen waar het sectorplan betrekking heeft. Een uitsplitsing kan de werkelijkheid genuanceerder weergeven, maar is gezien het doel van de achtergrondgegevens niet nodig.
1016	SP 33.1	30	Indien dit sectorplan op deze manier doorgaat zou het verwachte aanbod in 2006 uit de oppervlaktebehandelende industrie 0 moeten zijn.	Op basis van het ingeschatte aanbod aan zuren, basen en metaalhoudende afvalwaterstromen in 2000 en de systematiek voor het prognostiseren van het afvalaanbod (zoals omschreven in het Prognosedocument LAP) zal de productie van zuren, basen en metaalhoudende afvalwaterstromen tussen 2000 en 2012 toenemen zoals weergegeven in de achtergrondgegevens. Verder wordt verwezen naar de antwoorden op concrete suggesties en voorstellen die inspreker heeft gedaan.
1017	SP 33.2	30, 78	De gekozen grenswaarden voor een aantal metalen zijn niet goed geformuleerd. Ze zijn gebaseerd op de CIW aanbeveling voor eisen aan afvalwater. Dit heeft slechts een indirecte verbinding met afvalstoffen. De ruime criteria als hier gesteld laten toe dat de afvalwaterstroom in een ander proces dan verwerking in een ONO-installatie kan worden toegepast. Daarmee vindt diffuse verspreiding van zware metalen plaats.	Naast metaalhoudende filterkoeken richt het sectorplan zich op metaalhoudende zuren, basen en afvalwaterstromen waarvoor verwerking veelal via daarop toegesneden verwerkinginstallaties plaats moet vinden. Teneinde de nuttige toepassing (hergebruik) van met metalen verontreinigde afvalstoffen in voorkomende gevallen mogelijk te maken, is op grond van praktijkervaringen bij de gangbare afvalverwerkingstechnieken een grens geformuleerd. Deze grens is vastgelegd in specifieke en somparameters voor zware metalen en cyanide die bij inzet van deze afvalstoffen als grond- of hulpstof bij de verwerking in een afvalwaterzuivering, niet overschreden mogen worden. Metaalhoudende afvalstoffen met hogere concentraties vallen altijd onder de reikwijdte van dit sectorplan. Afhankelijk van de samenstelling kunnen baden met lagere concentraties ook onder het sectorplan vallen (bijv. ijzerhoudende beitsbaden). Voor de doelmatigheidsbeoordeling van de baden die niet onder dit sectorplan vallen, wordt aangesloten bij de beoordeling van de waterkwaliteitsbeheerder om te bepalen of en op welke wijze verwerking moet plaatsvinden om te komen tot een loosbare stof. Formulering van genoemde grens heeft plaatsgevonden na overleg met Rijkswaterstaat en het RIZA. Bij het vaststellen van de concentratielimieten is de ernst van een mogelijke diffuse verspreiding in beschouwing genomen.
1018	SP 33.3	30	Dat het beleid gericht is op het bevorderen van nuttige toepassing om de te storten hoeveelheid afvalstoffen te verminderen is te begrijpen. De uitwerking is nu echter dat het in de meeste gevallen niet marktconform is. Hierdoor werkt de regelgeving sterk marktverstrend waardoor deze activiteiten niet meer in Nederland kunnen worden uitgevoerd.	Inspreker geeft aan dat de regelgeving marktverstrend werkt waardoor deze activiteiten niet meer in Nederland kunnen worden uitgevoerd. Inspreker geeft echter niet duidelijk aan op grond van welke regelgeving welke activiteiten niet meer kunnen worden uitgevoerd. Verwezen wordt dan ook naar concrete opmerkingen die inspreker heeft gemaakt.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1019	SP 33.3.1	30	Het geheel moet herschreven worden om bij de bedrijven serieus te worden genomen.	De inspreker is niet tevreden over de inhoud van deze paragraaf maar geeft geen suggesties ter verbetering. Voor een toelichting op de genoemde preventiemogelijkheden wordt verwezen naar het CUWVO-rapport voor oppervlaktebehandelingsbedrijven.
1020	SP 33.3.2	30	De gedachte van de overheid dat in ONO slib bruikbare hoeveelheden metalen aanwezig zijn is niet juist. Door het uitvoeren van enkele in paragraaf 3.1 beschreven maatregelen is de hoeveelheid metaal in ONO slib de laatste tien jaar tot zeer lage gehalten gedaald. Hierdoor is tevens de uitloogbaarheid verslechterd, zodat bijna alle ONO slib voldoet aan de eisen voor de C3-deponie.	In de tekst van het sectorplan is deze suggestie niet terug te vinden.
1021	SP 33.3.2	47	De behandeling van metaalhoudende afvalwaterstromen in een ONO-installatie, waarbij geen metaalterugwinning plaatsvindt wordt aangemerkt als verwijdering. Inspreker vraagt welke vorm van verwijderen wordt bedoeld: storten of verbranden.	Naast storten en verbranden worden in de Kaderrichtlijn Afvalstoffen meer handelingen opgenomen die als verwijdering worden gekarakteriseerd, dan verbranden en storten. Verbranden en storten zijn voor het LAP de belangrijkste vormen van verwijdering. De definitielijst wordt op dit punt aangepast. <i>Verwijderen In het LAP wordt onder verwijderen verstaan storten, verbranden (als vorm van verwijderen), en het ontgiften, neutraliseren, en/of ontwateren van metaalhoudende afvalwaterstromen waarbij geen metaalterugwinning plaatsvindt</i>
1022	SP 33.3.2	78	Door het loslaten van de capaciteitsregulering voor de ONO komen de bestaande installaties in gevaar. Inspreker vraagt dit te betrekken bij het beleid terzake.	De verwerkingscapaciteit van de ONO-vergunninghouders is voldoende om het totale aanbod te verwerken. Er is geen reden om aan te nemen dat de continuïteit van verwijdering in gevaar komt als er geen capaciteitsregulering meer plaatsvindt.
1023	SP 33.4.2	30	De KIWA Guideline is voor drinkwater en minder geschikt voor het beoordelen van bijv. defosfateringsmiddelen voor afvalwaterzuivering. Door het gebruik van deze Guideline wordt het onmogelijk diverse nu gebruikelijke reststoffen toe te passen. Hierdoor wordt het milieu schade aangedaan. Inspreker vraagt om deze bepaling te schrappen.	De inzet van zuren, basen en metaalhoudende afvalwaterstromen in de afvalwaterzuivering ter vervanging van grondstoffen wordt slechts in beperkte mate toegestaan. De redenen hiervoor zijn dat het beleid is gericht op het opwerken van metaalhoudende afvalwaterstromen, zuren en basen tot een product (bijvoorbeeld de opwerking van ijzerhoudende beitsbaden tot ijzerchloride), dat verspreiding van metalen naar slib en water moet worden voorkomen en dat in de praktijk is gebleken dat de inzet van afvalstoffen bij afvalwaterzuivering veelal op een inefficiënte wijze plaatsvindt. (antwoord gaat verder op de volgend bladzijde)

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
				<p>Wanneer opwerking tot een product niet mogelijk is, wordt inzet in de afvalwaterzuiveringsinstallatie van ijzer- en/of aluminiumhoudende afvalwaterstromen ter vervanging van coagulant en inzet van afvalzuren en afvallogen ten behoeve van de pH-correctie onder een aantal voorwaarden toegestaan. Deze voorwaarden zijn overeenkomstig het gestelde in het rapport “De verwerking verantwoord” en hebben betrekking op het gehalte aan metalen en rapportageverplichtingen. Afhankelijk van de rapportages kunnen de metaaleisen worden gewijzigd.. De verwijzing naar de KIWA Guideline komt hiermee te vervallen.</p> <p>De reactie leidt tot de volgende aanpassing: De passage <i>Hiervoor wordt uitsluitend vergunning (...) product dat wordt vervangen</i> wordt vervangen door de volgende tekst: <i>Vanwege de verontreinigingen die in deze afvalstoffen kunnen voorkomen, gaat de voorkeur uit naar opwerking van de metaalhoudende zuren en basen tot producten waarbij de metalen en/of zuren en basen worden hergebruikt. Als voorbeeld kan worden genoemd de opwerking van ijzerhoudende beitsbaden tot ijzerchloride (zie verder onder ijzerhoudende beitsbaden). Indien opwerking tot product niet mogelijk is, wordt de inzet in de afvalwaterzuiveringsinstallatie van ijzer- en/of aluminiumhoudende afvalwaterstromen ter vervanging van coagulant en afvalzuren en afvallogen ten behoeve van de pH-correctie onder een aantal voorwaarden toegestaan. De belangrijkste voorwaarde heeft betrekking op het gehalte aan metalen. Bij het be-/verwerken van deze afvalwaterstromen in de afvalwaterzuiveringsinstallatie komen de zware metalen in het slib terecht. Het slib wordt vervolgens door derden bewerkt, waardoor het risico bestaat dat de in het slib aanwezige zware metalen - direct of later - diffuus in het milieu worden gebracht. Gelet hierop mag de totale sommetaalconcentratie (arsen+koper+chromium+cobalt+molybdeen+lood+ tin+nikkel+vanadium+zink) in deze baden maximaal 200 mg/l bedragen, waarvan maximaal 25 mg/l in de waterfractie en mag de sommetaalconcentratie voor cadmium+kwik in deze baden maximaal 0,1 mg/l bedragen waarvan 0,01 mg/liter kwik in de waterfase en 0,1 mg/liter cadmium in de waterfase. Bedrijven dienen jaarlijks te rapporteren hoeveel ijzer- en aluminiumhoudende baden en afvalzuren en -logen, met vermelding van de metaalconcentraties, zij ter vervanging van grond- en hulpstoffen hebben ingezet, in welke toepassing en hoe efficiënt de inzet is. Afhankelijk van de rapportages kunnen de metaaleisen worden gewijzigd.</i></p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1024	SP 33.4.2	48	De inspreker vraagt om het standpunt ten aanzien het vervangen van grondstoffen door metaalhoudende zuren en basen te verduidelijken of te schrappen (in relatie tot paragraaf 4.4 van het Beleidskader).	De inspreker geeft niet aan wat het probleem is wanneer alleen vergunning wordt verleend voor het vervangen van grondstoffen in de afvalwaterzuivering door metaalhoudende zuren en basen wanneer de afvalstoffen een vergelijkbare samenstelling hebben als het product dat wordt vervangen. Dit standpunt is eenduidig geformuleerd. Zie ook het antwoord op de reactie van inspreker 30 op paragraaf 4.2. In de tekst wordt geen uitspraak gedaan over het feit of de metaalhoudende zuren en basen in dit geval als een afvalstof of als een grondstof moeten worden aangemerkt. Of sprake is van een afvalstof of een grondstof moet in concrete gevallen getoetst worden aan de criteria genoemd in paragraaf 4.4 van het Beleidskader.
1025	SP 33.4.2	57	Inspreker beveelt aan om de criteria uit de 'Guideline ...' van het KIWA op te nemen in het LAP.	<i>Deze verwijzing naar de Guideline vervalt.</i>
1026	SP 33.4.2	57	Inspreker vraagt of gelet op de minimumstandaard de inzet van ijzer- en/of aluminiumhoudende afvalwaterstromen ter vervanging van coagulant (als opgenomen in het rapport 'De verwerking verantwoord') niet meer is toegestaan.	De inspreker merkt terecht op dat in het ontwerp-LAP de mogelijkheid ontbreekt om ijzer en/of aluminiumhoudende afvalwaterstromen in te zetten bij de afvalwaterzuivering ter vervanging van coagulant en afvalzuren en afvallogen ten behoeve van de pH-correctie in te zetten. Zie verder reactie de inspraakreactie van inspreker 30 op deze paragraaf van het sectorplan.
1027	SP 33.4.2.1	30	Niet begrepen wordt dat bij deze minimumstandaard wordt afgeweken van de eerder gehanteerde maximum 45 euro extra kosten per ton. In het kader van de rechtsgelijkheid zal dit niet in stand kunnen blijven. Dit is zeker geen algemeen gangbare verwerking in het buitenland.	De genoemde 45 euro per ton geeft een indicatie voor de vraag wanneer het in het algemeen redelijk is dat afvalscheiding voor een aantal niet gevaarlijke afvalstoffen plaatsvindt. Het bedrag heeft geen relatie met de minimumstandaard. Bij de overwegingen van de minimumstandaard staat niet dat <u>de verwerking</u> van ijzerhoudende beitsbaden bij de productie van ijzerchloride, <u>maar het niveau van deze verwerking</u> overeenkomt met de gangbare verwerkingswijze in het buitenland. Het is dan ook niet nodig de tekst aan te passen.
1028	SP 33.4.2.3	30	De hier beschreven werkwijze is niet conform de normale gang van zaken bij de oppervlaktebehandelende industrie en sluit dus niet aan bij de praktijk. Toepassing zal zeer kostenverhogend werken zonder aanwijsbare milieuwinst..	De minimumstandaard is geformuleerd op de laagste trede, namelijk verwijdering, dat wil zeggen dat de minimumstandaard geen vormen van verwerking uitsluit. Dit betekent dat verbranden ook is toegestaan. De minimumstandaard sluit aan bij de praktijk. Wel is, vanwege het hoge energieverbruik van verbranden, vastgelegd dat de voorkeur uitgaat naar het scheiden van de organische fractie en de waterfractie. Afscheiden van de organische fractie als voorbewerking is alleen toegestaan als de metalen in de waterfractie worden geconcentreerd door middel van ONO en de organische fractie wordt afgevoerd naar een verbrandingsinstallatie. Niet ingezien wordt hoe dit beleid kostenverhogend werkt.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
1029	SP 33.4.2.3	83	Het specifiek afscheiden van de organische verontreinigingen is in een ONO gekoppeld aan een AWZI veelal niet aan de orde.	Het is niet noodzakelijk dat het scheiden van de organische fractie en de waterfractie in éénzelfde inrichting wordt uitgevoerd als het ontwateren, neutraliseren en/of ontgiften van de waterfractie. Er zijn overigens wel bedrijven die over beide verwerkingsstappen beschikken. Het is dan ook niet nodig om de tekst aan te passen.
1030	SP 33.4.2.4	58	Gevraagd wordt de zuiveringseis tot een sommetaalconcentratie van 5 mg/l ook in de minimumstandaard te vermelden.	De zuiveringseis van 5 mg/l wordt niet in het LAP opgenomen. De reden hiervoor is dat het voorkomen van verspreiding van metalen via het water primair een beoordelingsaspect van de Wvo is. In de Wm-vergunning kunnen wel regels worden gesteld aan het mengen van afvalstoffen. In de 2° alinea wordt <i>Om verspreiding van metalen... bereikt.</i> vervangen door <i>De lozingseisen voor metalen op grond van de WVO mogen niet door verdunnen worden bereikt.</i> Daarnaast kunnen bij de Wm-vergunningverlening de acceptatie- en verwerkingscriteria worden vastgelegd. In het kader van de afstemming tussen Wvo en Wm is het van belang dat de acceptatiecriteria, de verwerkingscriteria en de lozingseisen op elkaar zijn afgestemd.
1031	SP 33.4.2.4	30	Waar komt de maximale sommetaalconcentratie van 5 mg/l vandaan? Waarom 5 en geen 10 mg/l? Zie verder de opmerking over de CIW aanbeveling bij paragraaf 2.	De lozingseis van 5 mg/l is gangbaar bij de WVO-vergunningverlening voor de som van de zware metalen. Zie verder het antwoord op de inspraakreactie van inspreker 58 hiervoor.
1032	SP 33.4.2.4	78, 103	Volgens de inspreker is de som metaalwaarde onjuist overgenomen uit het rapport HOI van 15/5/2000, p.63. Daar staat deze norm weergegeven voor lozing van een HOI op het oppervlakte water. Om voor lozingen van afvalwater uniforme effluentwaarden te hanteren worden de volgende waarden voorgesteld: max. 1 mg/l voor alle metalen in een proportioneel etmaal monster; voor kwik 0,05 mg/l; voor antimoon 0,05 mg/l en voor cadmium 0,10 mg/l.	In het rapport "De verwerking verantwoord" is voor de som zware metalen als lozingseis 5 mg/l vastgelegd en een verwerkingscriterium van 25 mg/l in de waterfractie bij de behandeling van metaalhoudende afvalwaterstromen in een waterzuivering bestaande uit biologische zuivering al dan niet voorafgegaan door een fysisch/chemische zuiveringsstap. De concentraties die zijn vermeld in de minimumstandaard voor overige metaalhoudende afvalstoffen zijn geen effluentwaarden. Deze concentratiegrenswaarden geven uitsluitend aan wanneer de minimumstandaard ontgiften, neutraliseren en/of ontwateren van toepassing is. Voor de doelmatigheidsbeoordeling van de bewerking van afvalwaterstromen met lagere metaalgehalten wordt aangesloten bij de beoordeling van de waterkwaliteitsbeheerders die bepalen of lozing, direct dan wel indirect, op een afvalwaterzuiveringsinstallatie toelaatbaar is. Bij de vaststelling van de in de minimumstandaard genoemde concentraties is rekening gehouden met het rapport "De verwerking verantwoord" en het beleid op grond van de Wvo. (antwoord gaat verder op de volgend bladzijde) De tekst bij de overwegingen (2° en 3° gedachtestreepje) wordt als volgt gewijzigd:

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
				<i>Bij de vaststelling van de metaalconcentraties en sommetaalconcentraties is rekening gehouden met het rapport "De verwerking verantwoord" en het Wvo-beleid.</i>
1033	SP 33.4.2.4	30	Bij de overwegingen op de minimumstandaard: Wat zijn oppervlaktewaterbehandelingsbedrijven?	Bedoeld was oppervlaktebehandelingsbedrijven. De betreffende passage is echter inmiddels geschrapt (zie voorgaand antwoord in deze Nota van Aanpassing).
1034	SP 33.4.2.5	30, 78	Insprekers hebben bezwaren tegen de geformuleerde minimumstandaard. Momenteel is de kwaliteit van standaard galvanoslib zo goed dat het overgrote deel voldoet aan de eisen voor de C3. Er wordt alleen gesproken over afvoer naar C2 of C3 middels immobilisatie, terwijl met feiten onderbouwd kan worden dat met succes direct op C3 geleverd kan worden.	In het MER is een vergelijking gemaakt tussen stort van metaalhoudende filterkoek van ONO op de C2-deponie, en stort op de C3-deponie voorafgegaan door immobilisatie. Afhankelijk van de wijze van weging scoort stort op de C2-deponie beter dan of gelijkwaardig met stort op de C3-deponie voorafgegaan door immobilisatie. Bij de vergelijking is uitgegaan van de gemiddelde samenstelling van ONO-filterkoek die wordt aangemerkt als een C2-afvalstof. Deze minimumstandaard is dus niet van toepassing op een ONO-filterkoek die wordt aangemerkt als een C3-afvalstof. Op een ONO-filterkoek die wordt aangemerkt als een C3-afvalstof is het beleidskader van toepassing. Getoetst moet worden of het storten van de filterkoek die wordt aangemerkt als een C3-afvalstof past binnen de voorkeursvolgorde voor C3-afvalstoffen, zie paragraaf 18.3.2 van het beleidskader. Om te verduidelijken dat de minimumstandaard niet van toepassing is op een ONO-filterkoek die wordt aangemerkt als een C3-afvalstof wordt in de 1 ^e zin van de minimumstandaard tussen "ONO" en "is" de tekst "die wordt aangemerkt als C2-afvalstof" toegevoegd.
1035	SP 33.4.2.5	30	Dat de kosten van storten een stimulans vormen voor het zoeken naar alternatieven is alleen een goed argument indien die alternatieven milieuvriendelijker zijn. Alle tot nu toe ontwikkelde alternatieven zijn energie-intensief en duur. Nuttige toepassing van smeltresidu is een sprookje dat nergens op is gebaseerd.	Het thermisch verwerken van filterkoek van ONO, gevolgd door nuttige toepassing van het smeltresidu kan, ondanks het relatief hoge energieverbruik voordelen bieden omdat het de eeuwigdurende risico's voor het milieu en de volksgezondheid door de uitloging van milieugevaarlijke stoffen op stortplaatsen beperkt. De minimumstandaard biedt de ruimte om thermische verwerking van filterkoek van ONO gevolgd door nuttige toepassing van het smeltresidu verder te ontwikkelen. (Thermische) verwerking wordt niet als een verplichting opgelegd.
1036	SP 33.4.2.5	30	De vergunning van maximaal 5 jaar is blijkbaar bedoeld om de initiatiefnemers van thermische verwerking aan te moedigen. Voor onze industrie is dit echter ongunstig. Inspreker vraagt om de vergunningstermijn op 10 jaar te zetten.	De maximale vergunningstermijn voor het storten van filterkoek van ONO van 5 jaar is bedoeld om het storten van filterkoek te beperken, wanneer meer hoogwaardige verwerkingsalternatieven beschikbaar komen. Wanneer de maximale vergunningstermijn 10 jaar zou zijn, is het niet mogelijk om relatief snel op gewijzigde omstandigheden in te spelen. Door de vergunningen voor het storten van filterkoek van ONO met een maximale looptijd van 5 jaar te verlenen, worden voor de betreffende bedrijven geen valse verwachtingen ten aanzien het beleid in de toekomst gewekt.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1037	SP 33.4.2.5	30	Jarenlang is het ONO slib ten onrechte in de C2 deponie gestort. Onze bedrijven wachten nog steeds op terugbetaling van het geld dat onnodig is betaald.	Deze reactie heeft geen betrekking op het in het LAP geformuleerde beleid. Of een te storten gevaarlijke afvalstof moet worden aangemerkt als C2-afval of C3-afval is afhankelijk van het uitlooggedrag van de afvalstoffen, zie hiervoor paragraaf 18.3.2 van het Beleidskader.
1038	SP 33 5.2	83	Aan toestemming voor nuttige toepassing wordt als afwijking van de 50%-regel een criterium voor metaalgehalte gesteld dat gebaseerd is op dat van metalen in aangeleverd erts. Dit behoeft nadere motivatie, aangezien voorbij wordt gegaan aan de totaal verschillende wijzen van metaalwinning en de daarmee samenhangende inzet van energie en hulpstoffen. Ook wordt voorbij gegaan aan de reststoffen (baden enerzijds, slak anderzijds) die het grootste deel van de matrix beslaan.	De reactie van de inspreker wordt onderschreven. Het is niet eenduidig vast te stellen hoe in de praktijk met een dergelijk criterium zou moeten worden omgegaan. De tekst in paragraaf 5.2 van sectorplan 33 <i>In afwijking van (...) bij het metallurgisch bedrijf.</i> wordt vervangen door: <i>Van de algemene regel ten aanzien van het onderscheid nuttige toepassing verwijdering bij materiaal terugwinning (de 50% regel) kan voor metaalafvalstoffen naar beneden worden afgeweken. Een en ander zal van geval tot geval worden beoordeeld. Bij die beoordeling zal ook worden betrokken in hoeverre er mogelijkheden bestaan ook andere fracties uit de afvalstof terug te winnen.”</i> <i>Om de teksten hierover in het LAP consequent te maken, wordt in paragraaf 5.2 van sectorplan 21 de in paragraaf 5.2 overeenkomstig aangepast.</i>
SP 34 Fotografisch afval				
1039	SP 34.1	10	Gevraagd wordt welke definitie van nuttige toepassing is gehanteerd en of het gegeven percentage van 85% niet te hoog is.	De bij de achtergrondgegevens aangegeven 83% nuttige toepassing heeft betrekking op het aandeel product- en materiaalhergebruik plus lozen. Lozen wordt bij geen van de andere afvalstromen als nuttige toepassing gezien. Zonder lozen wordt 3% van het gemelde fotografisch afval nuttig toegepast (teruggewonnen zilver, geïmmobiliseerde restfractie en het in het buitenland verwerkte hoogcalorische vast-fga). <i>In paragraaf 1 wordt, conform het Prognosedocument LAP, het percentage nuttige toepassing aangepast in 3%.</i> Tevens wordt in een voetnoot bij dit percentage expliciet aangegeven <i>Dit percentage omvat teruggewonnen zilver, geïmmobiliseerde restfractie en het in het buitenland verwerkte hoogcalorische vast-fga, maar niet de nuttige toepassing van restfracties (slakken en assen) van verwerking van deelstromen in een AVI.</i>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1040	SP 34.1	10, 103	Om een viertal redenen wordt voorgesteld de Euralcodes 09.01.06* en 09.01.13* toe te voegen	Het sectorplan heeft zowel betrekking op het bewaren en be-/verwerken van fotografische afvalstoffen, voor zover dit voorkomt, bij ontdoeners als op het bewaren en be-/verwerken van fotografische afvalstoffen bij be-/verwerkers. De minimumstandaarden zoals vermeld zijn in sectorplan 34 gelden derhalve zowel voor ontdoeners als be-/verwerkers van fotografische afvalstoffen. Dit betekent dat ook reststoffen vrijkomend bij het be-/verwerken van fotografisch afvalstoffen bij ontdoeners verwerkt moeten worden volgens de minimumstandaard. Het sectorplan heeft dus naast de afvalstoffen vallend onder de vermelde Eural-codes eveneens betrekking op de Euralcodes 09.01.06 (zilverhoudend afval van ter plaatse behandeld fotografisch afval) en 09.01.13 (niet onder 09.01.06 vallend waterig vloeibaar afval van ter plaatse uitgevoerde terugwinning van zilver). <i>In paragraaf 1 "Achtergrondgegevens" worden onder "Bijzondere kenmerken" de volgende Euralcodes toegevoegd: 09.01.06*, 09.01.13*</i>
1041	SP 34.2	10	De opsomming is niet compleet. Bleekbaden worden niet expliciet genoemd. In de Eural worden bleek- en bleekfixeervloeistof (09.01.05*) en fixeervloeistof (09.01.04*) apart genoemd.	In de afbakening wordt gesproken over (bleek)fixeer. Hiermee wordt bleekfixeer en zwart-wit fixeer bedoeld. Ter verduidelijking wordt bleekfixeer en zwart-wit fixeer apart in de opsomming opgenomen. In paragraaf 2 "Afbakening sectorplan" wordt - <i>(bleek)fixeer</i> gewijzigd in - <i>bleek- en bleekfixeervloeistof</i> - <i>fixeervloeistof</i>
1042	SP 34.2	10	De opmerking "de volgende stromen zijn in het algemeen overig fotografisch afval", moet vervangen worden door "niet gevaarlijk afval".	Uit de tweede zin van deze paragraaf volgt als dat onderscheid gemaakt wordt in fotografisch gevaarlijk afval enerzijds en overig fotografisch afval anderzijds. De betreffende aanduiding is derhalve voldoende duidelijk. <i>Wel wordt het aandachtstreepje bij deze zin verwijderd.</i>
1043	SP 34.2	10	Spoelwater moet als gevaarlijk afval vermeld worden. Spoelwater met (aanzienlijke) resten fotochemicaliën is namelijk gevaarlijk afval en wordt geaccepteerd en verwerkt als fotografisch bad.	Spoelwater is afhankelijk van de hoeveelheid resten van fotochemie gevaarlijk of niet-gevaarlijk. Aangezien spoelwater vaak verontreinigd is met restanten fotochemicaliën wordt "Spoelwater" in de opsomming onder "de volgende stromen zijn fotografisch gevaarlijk afval" vermeld, onder vermelding dat <i>dit afhankelijk is van de hoeveelheid fotochemicaliënrestanten.</i>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
1044	SP 34.2	10	Indien spoelwater slechts weinig verontreinigd is en voldoet aan de lozingseisen mag het soms (na het terugwinnen van zilver) geloosd worden.	De inspraakreactie wordt onderschreven in die zin dat het niet de bedoeling is om onnodige handelingen verplicht te stellen. Spoelwater wijkt qua aard en samenstelling sterk af van de fga-stromen waarvoor de minimumstandaard is vastgesteld. Daardoor kunnen de milieu-effecten bij de verwerking sterk verschillen. Van een partij spoelwater moet bekeken worden in welke mate deze bestaat uit afvalstoffen waarvoor een minimumstandaard geldt. Voor spoelwater dat weinig of niet verontreinigd is, en dat dus niet lijkt op de in de minimumstandaard genoemde afvalstromen, geldt het algemene beleid in het beleidskader.
1045	SP 34.2	10	Inspreker stelt voor om de term “spoelwater” in de afbakening niet apart te noemen, aangezien verwezen moet worden naar een ander sectorplan, wat niet goed mogelijk is. Voor spoelwater wordt daarnaast verwezen naar sectorplan 27. Dit sectorplan gaat echter over afvalwater wat niet geloosd mag worden, maar thermische behandeld moet worden. Gezien de samenstelling van spoelwater na fotochemie, en het feit dat dit (na terugwinning van zilver) soms geloosd mag worden, is dat sectorplan niet van toepassing.	Het schrappen van de term “spoelwater” schept onduidelijkheid, aangezien dan niet meer duidelijk is onder welk sectorplan de afvalstof valt. Inspreker stelt terecht dat sectorplan 27 “Industrieel afvalwater” geldt voor verontreinigde afvalwaterstromen die niet kunnen worden gezuiverd tot een op het oppervlaktewater te lozen restwater. Voor spoelwater afkomstig uit de fotografische industrie geldt dat niet. <i>“Spoelwater” zal derhalve worden verwijderd uit de tabel in paragraaf 2.</i>
1046	SP 34.2	10	Voor toner dient niet verwezen te worden naar sectorplan 2 “Industrieel afval”, aangezien het dit betrekking heeft op afval afkomstig van landbouw, tuinbouw, visserij en voedingmiddelenindustrie. De afbakening van dit sectorplan betreft derhalve ook uitsluitend de Euralcodes vallend onder hoofdstuk 2 van de Eural. De Euralcode voor toner is 08.03.17* en 08.03.18. Toner zou dus beter onder het sectorplan 17 KCA/KGA kunnen vallen.	De Eural-codes die in het sectorplan 2 worden genoemd zijn, in tegenstelling tot wat de inspreker aangeeft, niet uitsluitend de Euralcodes zoals genoemd in hoofdstuk 2 van de Eural. In sectorplan 2 wordt onderscheid gemaakt in procesafhankelijk afval en procesonafhankelijk afval. Toner valt gezien de omschrijving echter niet onder procesafhankelijk afval. Sectorplan 17 heeft betrekking op gevaarlijk afval in kleine hoeveelheden. Onder dit sectorplan vallen ondermeer ook verpakkingen met verfafval, drukinkt, lijmen, harsen, kitten en verpakkingen met overige gevaarlijke afvalstoffen. Gezien het voorgaande zal toner (in verpakking) voor zover vrijkomend in hoeveelheden kleiner dan 200 kg vallen onder sectorplan 17 KGA/KCA. <i>In paragraaf 2 zal verwezen worden naar sectorplan 17 in plaats van naar sectorplan 2.</i>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1047	SP 34 3.3	10	In paragraaf 3.3 wordt uitsluitend verwezen naar jurisprudentie E03.98.0673, d.d. 15 maart 2001). Naast deze uitspraak is eveneens uitspraak E03.98.0630, d.d. 15 maart 2001, van toepassing. Hierin wordt met name de relatie tussen de Wet milieubeheer en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren vastgesteld. Bovendien suggereert de tekst in het sectorplan ten onrechte dat de uitspraak alleen betrekking heeft op zwart-wit baden.	De betreffende passage zal worden gewijzigd in: <i>Uit jurisprudentie (E03.98.0673 en E03.98.0630, d.d. 15 maart 2001) is gebleken dat voor de verwerking van zilverhoudende baden van fixeer (zwart/wit- en bleekfixeer) en ontwikkelaar (zwart/wit en kleur) de verwerkingswijze "terugwinnen van zilver, sulfideprecipitatie/filtreren en lozen" als ondoelmatig moet worden beschouwd.</i>
1048	SP 34 3.3	10	Voorgesteld wordt om in de passage over het gescheiden houden van afvalstoffen "ontzilveren" te wijzigen in "terugwinnen van zilver" en "zilver" te wijzigen in "teruggewonnen zilver".	De voorstellen worden overgenomen in het sectorplan: <i>- het terugwinnen van zilver moeilijk wordt, waardoor meer grondstoffen en energie nodig zijn;</i> <i>- de kwaliteit van het teruggewonnen zilver afneemt.</i>
1049	SP 34 4.2	48	Bij de minimumstandaard voor vast afval wordt als tweede mogelijkheid metaalterugwinning gevolgd door het verglazen van het residu als minimumstandaard genoemd. Deze variant komt echter niet voor in het MER LAP.	Met "metaalterugwinning gevolgd door het verglazen van het residu" wordt bedoeld techniek V2 uit het MER; "fysisch/chemisch zuiveren, pyrolyse, verglazen". Bij deze techniek vindt ook metaalterugwinning plaats. De in het MER gehanteerde omschrijving past op het totale verwerkingsproces van een mengsel van afvalstoffen. Voor vast fga is de omschrijving "metaalterugwinning gevolgd door het verglazen van het residu" het best van toepassing.
1050	SP 34 4.2	48	Indien als minimumstandaard bedoeld wordt "pyrolyseren en smelten/verglazen" uit het MER dan is in paragraaf 4.2 vermeld voor vloeibaar fotografisch afval dat deze verwerking significant slechter scoort, zowel voor zilverterugwinning als voor verwerking van ontzilverde en zilverarm fotografisch afval. Aangezien pyrolyse en smelten/verglazen een gecombineerde techniek is waarbij vast en vloeibaar fotografisch afval tegelijk verwerkt wordt, moet deze voor alle stromen wel of niet mogelijk zijn.	Hetgeen in paragraaf 4.2 is gesteld als conclusie van de LCA-vergelijking voor vloeibaar fotografisch afval is hier niet van toepassing. Het betreft hier immers een andere vergelijking. Voor het bepalen van de minimumstandaard zijn uitsluitend de resultaten uit de LCA-vergelijking van de verschillende verwerkingstechnieken voor vaste fotografische afvalstoffen van belang. Daarnaast wordt opgemerkt dat het feit dat voornoemde techniek een gecombineerde techniek betreft niet wil zeggen dat alle stromen wel of niet mogelijk zijn. Indien vloeibare fotografische afvalstromen niet worden verwerkt is het immers nog altijd mogelijk om vaste fotografische afvalstromen te verwerken. Indien geen vaste fotografische afvalstromen worden verwerkt kunnen ook nog altijd vloeibare fotografische afvalstromen worden verwerkt, echter wel in combinatie met andere hoogcalorische afvalstoffen.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
1051	SP 34 4.2	48 10	<p>Uit het MER LAP blijkt dat de gekozen minimumstandaard voor vast fotografisch afval het slechtste scoort.</p> <p>In het sectorplan is opgenomen dat uit de milieuvergelijking van technieken voor de be-/verwerking van vast afval niet eenduidig één meest milieuvriendelijk alternatief naar voren komt. Echter uit het Hoofdrapport van de MER blijkt iets anders. Hierin wordt geconcludeerd dat verwerkingsalternatief V2 (fysisch/chemisch zuiveren, pyrolyse, verglazen) voor alle weegmethoden, met uitzondering van de weegmethode op alleen broeikas-effect, de hoogste milieubelasting kent.</p>	<p>Uit de resultaten van het MER blijkt dat V2 inderdaad op alle milieueffecten (met uitzondering van broeikas-effect) een hogere milieubelasting kent dan V1 en V3. De milieubelasting van V2 is echter sterk afhankelijk van de wijze van allocatie en andere uitgangspunten. In de LCA, waarvan in het MER de resultaten zijn opgenomen, is uitgegaan van het feit dat alle milieu-ingrepen gelijk worden verdeeld over de verschillende afvalstoffen. Dit betekent bijvoorbeeld dat voor het pyrolyseren van vast afval (een hoogcalorische afvalstof) een even grote hoeveelheid energie nodig is, dan voor het pyrolyseren van eenzelfde hoeveelheid laagcalorisch afval (b.v. fixeer, ontwikkelaar). Daarnaast worden alle emissies ook gelijk verdeeld over de be-/verwerking van de verschillende afvalstoffen. Zoals in het MER is vermeld zal de milieubelasting veroorzaakt door V2 dalen, indien aan vast fga uitsluitend de calorische waarde en het zilveragehalte wordt toegerekend. Desondanks blijft de milieubelasting van V2 bij de meeste wegingsmethoden het hoogste, echter niet bij alle wegingsmethoden. Aangezien de uitgangspunten van de LCA-vergelijking een zodanige invloed hebben op de resultaten, is aangegeven dat niet eenduidig valt te stellen welke van de beoordeelde technieken als het milieuvriendelijkste alternatief gezien kan worden. Derhalve zijn alle drie de technieken met de aangegeven minimumstandaard mogelijk.</p> <p>In sectorplan 34 zal de zin <i>Uit de milieuvergelijking van technieken voor de be-/verwerking van vast afval komt niet eenduidig één meest milieuvriendelijk alternatief naar voren.</i> worden gewijzigd in: <i>Uit de milieuvergelijking van technieken voor de be-/verwerking van vast afval blijkt dat resultaten van de verwerkingstechniek “fysisch/chemisch zuiveren, pyrolyseren en verglazen” sterk afhankelijk te zijn van de gekozen uitgangspunten. Als gevolg hiervan komt niet eenduidig één milieuvriendelijk alternatief naar voren.</i></p>
1052	SP 34 4.2	10	<p>De minimumstandaard voor vloeibaar afval wordt alleen voorgeschreven voor zwart/wit fixeer, zwart/wit ontwikkelaar, bleekfixeer, kleurontwikkelaar en/of mengsel van deze stoffen. Niet genoemd worden ontwikkelvloeistof voor offsetplaten en voorbad, stopbad, omkeerbad, activator, stabilizer, conditioneerbad, slotbad. Niet duidelijk is of deze afvalstoffen ook onder de minimumstandaard vallen, en zo ja onder welke minimumstandaard. Inspreker stelt voor om te vermelden dat de minimumstandaard ook geldt voor de overige zwart/witbaden en kleurbaden.</p>	<p>Ook in de voorgaande beleidsperiode was het beleid voor fotografisch afval primair gericht op zwart/wit fixeer, zwart/wit ontwikkelaar, bleekfixeer, kleurontwikkelaar en/of mengsel van deze stoffen. Op dit moment is er geen aanleiding om voor de andere door de inspreker genoemde stromen ook een minimumstandaard op het niveau van verwerkingsmethoden te formuleren. Deze afvalstoffen wijken qua aard en samenstelling sterk af van de fga-stromen waarvoor wel een minimumstandaard is vastgesteld. Daardoor kunnen de milieu-effecten bij de verwerking sterk verschillen. Voor deze stromen geldt het algemene beleid in het beleidskader.</p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1053	SP 34 4.2	10	<p>Onduidelijk is dat de minimumstandaard voor vast afval uitsluitend geldt voor zilverhoudend film- of fotopapierafval. De suggestie is dat ook b.v. zilverhoudend slib op deze manier verwerkt moet worden terwijl dit niet mogelijk is. Daarnaast is onduidelijk wat de minimumstandaard is voor overig zilverhoudend vast afval (zilver-sludges, electr. zilver). Is dit zilverterugwinning? Daarnaast wordt opgemerkt dat “shredde(n)” moet zijn.</p>	<p>Onder vast fotografisch afval wordt verstaan: afval niet zijnde in oplossing, zoals b.v. zilverhoudend film- of fotopapierafval (onbelichte film). De minimumstandaard betreft derhalve uitsluitend zilverhoudend film- of fotopapierafval. In paragraaf 2 “Afbakening sectorplan” zal het laatste aandachtsstreepje worden gewijzigd in</p> <p>- <i>afvalstoffen niet in oplossing (vast afval) zoals zilverhoudend film- of fotopapierafval (onbelichte film)</i>”</p> <p>Daarnaast zal in paragraaf 4.2 worden vermeld dat vast afval wordt gedefinieerd als <i>afvalstoffen niet zijnde in oplossing</i>.</p> <p>In paragraaf 2 “Afbakening sectorplan” worden onder andere genoemd als zijnde fga: residuen en slibben: indampresidu, slib van zilverterugwinning, metaalhoudend slib van de verwerking van vloeibaar fotografisch afval en emulsieresten. De voorgaande afvalstoffen betreffen alle reststoffen welke vrijkomen bij de be-/verwerking van vloeibaar of vast fotografische afval, waarvoor minimumstandaarden zijn opgenomen. De reststoffen dienen be-/verwerkt te worden zoals in de minimumstandaard voor de betreffende vloeibare of vaste fotografische afvalstof, waarbij de reststoffen vrijkomen, is aangegeven. Voor de volledigheid wordt “indampresidu” hier vervangen door “indampresidu / concentraat”.</p> <p>Tenslotte wordt “Shredde(n)” gewijzigd in “Shredderen”.</p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1054	SP 34.4.2	70	<p>Bij het vaststellen van de minimumstandaard voor vloeibaar fotografisch afval is teveel gewicht toegekend aan het energetisch aspect in vergelijking tot de milieuprestatie van de technieken. Gewezen wordt op anorganische verbindingen die met de in het LAP genoemde verwerkingswijzen diffuus in het milieu komen. Gevraagd wordt de minimumstandaard aan te passen zodat van diffuse verontreiniging geen sprake meer is. Inspreker is van mening dat bedrijven die voldeden aan de eerdere minimumstandaard (MJP-GA II) de mogelijkheid moeten krijgen om van een overgangperiode gebruik te maken. Daarom wordt gepleit om een minimumstandaard voor een minimale periode te laten gelden en bij wijziging een overgangstermijn te bepalen.</p>	<p>Ten behoeve van de onderbouwing van de minimumstandaard heeft een uitvoerige vergelijking plaatsgevonden van technieken op alle relevante milieuthema's in het MER. Daarbij blijken niet alleen energetische aspecten een rol te spelen maar ook de emissies tijdens de procesvoering. Dit wordt uitgebreid toegelicht in het MER-LAP.</p> <p>De minimumstandaard geldt in beginsel voor de periode dat het LAP van kracht is. Daar waar verwacht wordt dat in een volgend LAP de minimumstandaard wordt aangepast, zodanig dat dit grote gevolgen heeft voor de vergunningverlening, is de toegestane vergunningstermijn beperkt tot 5 jaar. Na het van kracht worden van het LAP moet het bevoegd gezag bij vergunningverlening rekening houden met het LAP, en is de minimumstandaard de referentie waaraan de vergunningaanvraag moet worden getoetst. Wanneer het bevoegd gezag van het LAP wil afwijken, bijvoorbeeld door bij afgifte van een vergunning die niet voldoet aan de minimumstandaard een termijn te bepalen waarbinnen de vergunningaanvrager moet voldoen aan de minimumstandaard, dient het bevoegd gezag de procedure te volgen die is opgenomen in hoofdstuk 3.5 van het Beleidskader.</p> <p>Om dit te verduidelijken zal in de tekst onder paragraaf 4.2 onder het kader van de minimumstandaard dit stuk ingevoegd worden: <i>Een bedrijf dat momenteel niet aan de minimumstandaard voldoet, kan haar techniek wijzigen en middels een LCA aantonen dat de gewijzigde techniek wel tenminste even hoogwaardig is als de minimumstandaard. Als het bevoegd gezag deze LCA onderschrijft, kan hiervoor vergunning worden verleend.</i></p> <p>Daarnaast is geheel aan het eind van paragraaf 4.2 toegevoegd <i>In afwijking van de algemeen geldende bepalingen bij vergunningverlening worden vergunningen voor het be- en verwerken van fga verleend met een looptijd van maximaal 5 jaar.</i></p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1055	SP 34.4.2	83, 103	<p>In de minimumstandaard voor zwart-wit baden is gesteld dat het concentraat (bij voorkeur vervangen door indampresidu) dient te worden verbrand in een roosteroven. Inspreker geeft aan dat tot heden altijd is gesteld dat het residu mocht worden gestort of verbrand.</p> <p>De beschrijving van de minimumstandaard voor kleurbaden is onvolledig. Het concentraat van de voorverdampers wordt behandeld als zwart/witbaden met een zilveragehalte kleiner dan 50 mg/l, ofwel fysische/chemische/biologische zuivering en verdamping in een drietrapsverdampers, waarna het vrijkomende residu wordt verbrand of gestort.</p>	<p>Het verbranden van het residu heeft voordelen boven storten omdat daarmee finaal afval en ruimtebeslag worden vermeden. Verder wordt met verbranding een bijdrage geleverd aan de vorming van een nuttig toepasbare reststof (slakken en/of vliegas) en daarmee aan het vermijden van primaire materialen. Daar komt nog bij dat met verbranden een bijdrage aan de energieproductie van de AVI wordt geleverd die, ondanks de relatief lage stookwaarde van het residu, een duidelijk merkbaar effect heeft op de milieuscore (gevoeligheidsanalyses MER-LAP). Er is derhalve bewust gekozen voor verbranden boven storten. Het staat het initiatiefnemers overigens vrij om aan te tonen dat het verwerken van vloeibaar fotografisch gevaarlijk volgens een alternatieve methode even hoogwaardig is als de minimumstandaard ondanks dat een residu wel wordt gestort.</p>
1056	SP 34.4.2	58	<p>In het sectorplan staat dat mengen van deelstromen alleen wordt toegestaan als verwerking overeenkomstig de minimumstandaard kan blijven plaatsvinden. Dit wordt per vergunningaanvraag beoordeeld. Betekent dit dat bij toestaan van mengen ook ontheffing van de Regeling "Scheiden..." wordt verleend.</p>	<p>Het mengen van deelstromen fotografisch afval kan toegestaan worden voor zover het mengsel volgens de minimumstandaard die geldt voor het betreffende mengsel kan worden be-/verwerkt. Dit betekent dat een verzoek voor het in afwijking van de Regeling scheiden en gescheiden houden van gevaarlijke afvalstoffen mogen mengen van fotografische afvalstoffen behorende tot verschillende categorieën van de Regeling op dit punt kan worden ingewilligd. Het voorgaande wil echter niet zeggen dat fotografische afvalstoffen behorende tot verschillende categorieën standaard gemengd kunnen worden. Uitsluitend indien een gemotiveerd verzoek hiertoe wordt ingediend en ook op andere punten dit verzoek kan worden ingewilligd, kunnen voorschriften aan de vergunning worden verbonden waarin het mengen in afwijking van de Regeling wordt toegestaan.</p> <p>Met betrekking tot de voorwaarden voor mengen wordt verder gewezen op het gestelde in hoofdstuk Toelichting bij de sectorplannen, paragraaf Algemene bepalingen bij vergunningverlening, onder de kop Acceptatie en bewerking, en naar hoofdstuk 16 Mengen in het beleidskader.</p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1057	SP 34.5.2	10	<p>De inspreker geeft aan in een brief van de Brauw, Blackstone, Westbroek, d.d. 3 december 2001, aan het AOO de gevolgen aangegeven te hebben van een ondoordachte formulering van het exportbeleid. In de betreffende brief worden een aantal mogelijke consequenties hiervan genoemd.</p> <p>Volgens inspreker wordt in paragraaf 5.2 waarschijnlijk alleen bedoeld op te ontzilveren fotografische afvalstoffen (0,1% nuttige toepassing). De formulering is echter niet geheel conform paragraaf 4.5.1 van het beleidskader en scheidt daarnaast onduidelijkheid over wanneer sprake is van nuttige toepassing.</p> <p>Toegevoegd zou moeten worden dat bij uitvoer van fotografisch afval ten behoeve van nuttige toepassing tevens wordt getoetst aan de uitgangspunten van het beleid m.b.t. be-/verwerken van fotografische afvalstoffen (terugwinnen van zilver en het minimaliseren van emissies naar bodem, water en lucht) en aan de overwegingen bij het vaststellen van de minimumstandaard (niet lozen van reststoffen en het niet toestaan van fotografische afvalstoffen als NOx-reductiemiddel).</p>	<p>Verwezen wordt naar de vier onderstaande inspraakreacties op dezelfde paragraaf in het sectorplan.</p>
1058	SP 34.5.2	48	<p>Gevraagd wordt om te verduidelijken of met “slechts ten dele nuttig toepassen” bedoeld wordt dat aangesloten wordt op het beleidskader (dan wordt hiermee 50% nuttige toepassing bedoeld) of dat hiervan afgeweken wordt aangezien het veelal waterige afvalstromen zijn.</p>	<p>De 50% van paragraaf 4.5.4 van het beleidskader heeft betrekking op het onderscheid verwijderen en nuttige toepassing bij beoordeling van aanvragen voor in- en uitvoer, en op de inhoud van deze begrippen volgens de kaderrichtlijn. Dit betreft een algemene invulling van de vraag wanneer sprake is van nuttige toepassing, en uitvoer in beginsel wordt toegestaan. Met de door inspreker aangehaalde passage uit dit sectorplan wordt echter gerefereerd naar de mogelijkheid om op grond van art. 7, vierde lid onder a van de EVOA onder bepaalde omstandigheden bezwaar te maken tegen uitvoer voor nuttige toepassing wanneer er binnen eigen land een hogere mate van nuttige toepassing gerealiseerd kan worden. Evenals onder de werking van het MJP-GA II zal van deze mogelijkheid ook de komende beleidsperiode gebruik worden gemaakt wanneer het betreffende verzoek tot uitvoer inderdaad tot een kleinere mate van nuttige toepassing leidt dan in Nederland het geval zou zijn. De tekst onder paragraaf 5.2 wordt verduidelijkt (zie antwoord op reacties van insprekers 83 en 103).</p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1059	SP 34.5.2	78	Het stellen van aanvullende voorwaarden aan de export van fotografische afvalstoffen is in strijd met de regels van internationaal recht. Inspreker wijst op de uitspraak van het Europese Hof van 13 december 2001 (C-324/99, DaimlerChrysler). Inspreker vraagt de tekst in overeenstemming te brengen met de regels van EG-recht.	Het in Nederland op dit punt gevoerde beleid is in lijn met deze uitspraak. Bij de beoordeling van aanvragen voor uitvoer voor verwijdering of nuttige toepassing wordt niet getoetst aan milieuhygiënische criteria zoals de emissie-eisen die gelden voor de installatie waarin de afvalstoffen in het buitenland verwerkt worden.
1060	SP 34.5.2	83	Aan eventuele toestemming voor nuttige toepassing is geen criterium verbonden. Voorzover hierbij het zilveragehalte in vloeistoffen aan de orde is bedraagt dit hooguit enkele tienden van procenten. De overweging zal dan ook nadrukkelijk mede gebaseerd moeten zijn op het te bereiken niveau van ontzilvering (met als referentie de concentraties van 50 mg/l en 100 mg/l volgens het sectorplan) alsmede op de verwerking van de reststoffen (>99%). Nuttige toepassing van de reststoffen ligt blijkens de overwegingen bij het vaststellen van de minimumstandaard vooralsnog niet voor de hand.	Verwezen wordt naar het antwoord op voorgaande inspraakreactie. In aanvulling hierop wordt opgemerkt dat nadrukkelijk naar de totale mate van nuttige toepassing die in Nederland danwel het buitenland bereikt zou worden gekeken zal worden. Ook de verwerking van reststoffen kan hierbij derhalve een rol spelen. De tekst onder paragraaf 5.2 wordt verduidelijkt (zie het antwoord op volgende inspraakreactie).
1061	SP 34.5.2	83, 103	Volgens insprekers zijn er geen redenen om invoer van vloeibaar fotografisch afval niet toe te staan. In Nederland is hoogwaardige en voldoende verwerkingscapaciteit volgens de minimumstandaard beschikbaar. De betreffende installaties ontleen hun economisch bestaansrecht voor een belangrijk deel aan behandeling van deze complexe (waaronder fotografische) afvalwaters. Verbranden van deze waterige stromen is minder doelmatig. De reststoffen bedragen slechts enkele procenten en belasten de Nederlandse verbrandings- en stortcapaciteit daarom in geringe mate.	Paragraaf 5.2 zal gewijzigd worden in: <i>Tegen uitvoer ten behoeve van nuttige toepassing van fotografisch gevaarlijk afval wordt in beginsel bezwaar gemaakt, indien fotografisch gevaarlijk afval in het buitenland in mindere mate nuttig wordt toegepast dan in Nederland het geval zou zijn. Hierbij kan zowel de nuttige toepassing van het zilver als van de anorganische componenten in de reststoffen een rol spelen.</i> <i>Tegen invoer ten behoeve van nuttige toepassing van fotografisch gevaarlijk afval wordt in beginsel geen bezwaar gemaakt.</i>
<p>Naar aanleiding van diverse inspraakreacties op dit sectorplan is de formulering van de minimumstandaard voor vloeibaar fga aangepast of is er iets aan de overwegingen toegevoegd of gewijzigd. Daarnaast is tevens besloten de formulering van de minimumstandaard leesbaarder te formuleren en een herschikking tussen de tekst van de minimumstandaard en de bijbehorende overwegingen tot stand te brengen. In totaal word de aangepaste tekst hiermee als volgt:</p> <p>(antwoord gaat verder op de volgend bladzijde)</p>				

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
				<p><i>DE MINIMUMSTANDAARD VOOR ZWART/WIT FIXEER, ZWART-WIT ONTWIKKELAAR EN/OF MENGSELS VAN DEZE AFVALSTOFFEN</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>De minimumstandaard voor zwart/wit fixeer, zwart-wit ontwikkelaar en/of mengsels van deze afvalstoffen, met een zilveragehalte groter dan 50 mg/l, is terugwinning van metalen, waarna de hierbij vrijkomende restvloeistoffen worden gezuiverd, gevolgd door indamping waarbij het bij de indamping vrijkomende concentraat wordt verbrand in een roosteroven.</i> - <i>Voor zwart/wit fixeer, zwart-wit ontwikkelaar en/of mengsels van deze afvalstoffen, met een zilveragehalte kleiner dan 50 mg/l, is zuivering, gevolgd door indamping waarbij het bij de indamping vrijkomende concentraat wordt verbrand in een roosteroven.</i> <p><i>DE MINIMUMSTANDAARD VOOR BLEEKFIXEER, KLEURONTWIKKELAAR EN/OF MENGSELS VAN DEZE AFVALSTOFFEN</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>De minimumstandaard voor bleekfixeer, kleurontwikkelaar en/of mengsels van deze afvalstoffen, met een zilveragehalte groter dan 100 mg/l, is terugwinning van metalen, waarna de hierbij vrijkomende restvloeistoffen na voorverdamping worden gezuiverd en waarbij het bij de indamping vrijkomende concentraat wordt verbrand in een roosteroven. Recycling van bleekfixeer en kleurontwikkelaar is eveneens toegestaan.</i> - <i>Voor bleekfixeer, kleurontwikkelaar en/of mengsels van deze afvalstoffen, met een zilveragehalte kleiner dan 100 mg/l, is indampen gevolgd door zuivering, waarna het hierbij vrijkomende concentraat wordt verbrand in een roosteroven.</i> <p><i>MINIMUMSTANDAARD VAST AFVAL</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>De minimumstandaard voor vast zilverhoudend fotografisch afval is:</i> <ol style="list-style-type: none"> a. <i>shredde, gevolgd door een wasstap waarbij metaalterugwinning plaatsvindt en verwerking van het residu in een AVI of gelijkwaardig, of</i> b. <i>metaalterugwinning en verglazen van het residu.</i> <p><i>OVERWEGINGEN BIJ HET VASTSTELLEN VAN DE MINIMUMSTANDAARD</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Voor de terugwinning van metalen bij de vloeibare afvalstromen zijn alle technieken toegestaan die leiden tot scheiding in zilver en/of een zilverhoudend concentraat en een resterende metaalarme vloeistof. Van de huidige in praktijk gehanteerde methoden vallen elektrolyse/sulfideprecipitatie/ultramembraanfiltratie, elektrolyse/behandeling in ONO-installatie, elektrolyse en chemische ontzilvering dus allemaal onder de minimumstandaard. De bestaande verwerking op basis van pyrolyse/verglazen valt, op basis van de op dit moment over dat proces beschikbare gegevens, niet onder deze minimumstandaard..</i> - <i>De minimum standaard sluit aan bij technieken die in praktijk beschikbaar zijn. De kosten van be- en verwerking conform de minimumstandaard zijn aanvaardbaar.</i> - <i>Er zijn een aantal alternatieve verwerkingsmogelijkheden die even hoogwaardig zijn. Deze zijn als minimumstandaard opgenomen.</i> - <i>De minimumstandaard sluit aan bij de resultaten van de MER en is milieuhygiënisch gewenst.</i> - <i>De techniek "ontzilveren, sulfideprecipitatie/filtreren en lozen" is niet in de techniekvergelijking betrokken, en wordt vooralsnog niet toegestaan. Be- en verwerking op deze wijze is niet doelmatig, hetgeen in jurisprudentie is bevestigd.</i> - <i>De inzet van NOx-reducerend middel uit fotografisch gevaarlijk afval ten behoeve van inzet in een cementoven of afvalverbrandingsinstallatie is niet in de milieuvergelijking betrokken en wordt voorshands niet toegestaan.</i>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
LAP DEEL 3 CAPACITEITSPANNEN				
CP Thermisch verwerken				
1062	CP TV, algemeen	102	De EPM wordt volgens inspreker alleen gebruikt om nieuwe installaties te toetsen en niet om bestaande industriële processen te beoordelen. Dit is volgens inspreker opmerkelijk mede gezien het feit dat de beoordeling van de cementindustrie via deze methode tot een voor de overheid verrassend positieve uitkomst zal leiden.	De EPM is opgezet als een instrument om de efficiëntie van de energieconversie van alle thermische processen te kunnen beoordelen. In deze planperiode van het LAP zal de EPM worden benut om voor alle initiatieven de energieprestatie in beeld te brengen. Daarbij kan inzicht worden opgebouwd over de afhankelijkheid van de EPM-scores van het type (secundaire) brandstof, locatiefactoren etc. Ook de EPM-scores van bestaande thermische installaties zullen worden verzameld. Deze gegevens en de analyse daarvan is de input voor het tweede LAP. In de formule is geen rekening gehouden met de omzetting van afvalstoffen in "producten", zoals het geval is bij cementovens. In de milieuanalyse in het MER is hiermee wel rekening gehouden.
1063	CP TV, algemeen	102	De inspreker herhaalt de reactie op het onderscheid verbranding op het land / hoofdgebruik als brandstof en het beleid aangaande in- en uitvoer die ook al bij de hoofdstukken 4 en 12 van het beleidsdader is gegeven.	Voor antwoord op de inspraakreactie wordt verwezen naar de beantwoording van de inspraak bij hoofdstuk 4 en 12 van het beleidskader.
1064	CP TV 2	36	De inspreker is van mening dat bestaande AVI's in hun concurrentiepositie worden beoordeeld ten opzichte van de vanuit milieuoogpunt beter opererende Nuon-vergassingsinstallatie. Dit komt omdat het verbranden van materialen met een lage stookwaarde beschouwd wordt als verwijderen en hiermee publicitair negatief wordt gepresenteerd, en omdat materialen alleen buiten een AVI mogen worden verbrand als voor die materialen geen capaciteitsplan geldt.	Zowel voor AVI's als voor E-centrales geldt dat er sprake is van verwijdering bij de verbranding van laagcalorische afvalstoffen. Zoals in het LAP is aangegeven geldt alleen voor specifiek aangegeven laagcalorisch stromen een capaciteitregulering. Het is niet zo zo dat laagcalorische materialen die onder de capaciteitsplanning vallen alleen in een AVI verwerkt mogen worden. Deze materialen mogen ook in andere installaties worden verbrand, echter dan wordt bij de toetsing van vergunningaanvragen een capaciteitstoetsing uitgevoerd. Er is geen sprake van concurrentievoor- of nadelen.
1065	CP TV 2	48	Naar de mening van de inspreker zou het verbranden van stedelijk afval in een AVI onder een hoog rendement energierugwinning ook als nuttige toepassing aangemerkt moeten worden. De inspreker geeft een drietal redenen hiervoor.	Het onderscheid tussen D10 en R1 bij verbranden is gebaseerd op handelingen en niet op inrichtingen. Het verbranden van hoogcalorisch afval in een AVI of DTO kan een handeling van nuttige toepassing zijn, onafhankelijk van de energie-efficiency. Het verbranden van gemengd stedelijk afval is in het LAP gedefinieerd als een handeling van verwijdering, ongeacht het rendement.
1066	CP TV 2	36	Stookwaardebepaling aan de poort maakt elke stookwaardeverhogende bewerking (bijv. drogen met restwarmte) zinloos. Verzocht wordt de stookwaardevaststelling plaats te laten hebben bij de ingang van de vuurhaard.	In principe vindt stookwaardebepaling plaats bij de ingang van de vuurhaard, tenzij een voorbewerking plaatsvindt die integraal onderdeel is van de verbrandingsinstallatie, zoals het geval is bij geïntegreerde installaties.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
1067	CP TV 4.1	4	Naar aanleiding van de nummers 1 t/m 3 van paragraaf 4.1 van het capaciteitsplan wordt gevraagd of de installaties van ARN op één lijn te plaatsen zijn met dergelijke "specifieke verbrandingsovens"	De vraag naar de status van (de verbrandingsoven) van ARN hangt af van de concrete stroom die de verbrandingsoven wordt ingevoerd. Per concreet geval wordt bepaald of er sprake is van verwijderen of nuttige toepassing en in het geval van verwijderen wordt de installatie van ARN op één lijn gesteld met een reguliere (D10-)afvalverbrandingsinstallatie.
1068	CP TV 4.1	4	Daar onder punt 4 van paragraaf 4.1 alleen het VAGRON-proces expliciet wordt genoemd wordt gevraagd of de nascheiding zoals deze geschiedt bij ARN BV respectievelijk de verdere opwerking van de zeeffractie hieronder ook wordt begrepen of na aanpassingen onder kan worden begrepen.	In het MER is een aantal verwerkingsopties vergeleken. De daar gehanteerde scenario's zijn als extremen gekozen en geven uitersten weer van de verwerkingsmogelijkheden. Het scheidingsconcept van de ARN is niet vergeleken met de Vagron omdat tot op heden geen sprake is van bewerking van de zeeffractie bij de ARN en deze - met ontheffing – gestort wordt.
1069	CP TV 4.2	45	In het overzicht van verwerkingsopties op pagina 374 ontbreekt volgens inspreker het door haar ontwikkelde SEBRA-concept.	In de scenario's zijn verschillende scheidings- en voorbewerkingsconcepten meegenomen. Voor de invulling van de scenario's wordt verwezen naar achtergronddocument A28 van MER-LAP. Voor de afvalstromen waar het SEBRA-concept zich op richt zijn met SEBRA vergelijkbare alternatieven meegenomen.
1070	CP TV 4.2	77	De inspreker is van mening dat de gekozen scenario's te ver van de werkelijkheid afstaan. Het is ondenkbaar dat alle brandbaar afval door scheidingsinstallaties wordt geleid.	In paragraaf 4.2 van het capaciteitsplan is aangegeven dat de scenario's de uitersten weergeven van de verwerkingsmogelijkheden om de milieu-effecten te vergelijken. Het LAP zelf biedt ruimte aan veel mogelijkheden van verwerking en zet niet in op een van de uiterste scenario's. Het MER heeft aangetoond dat nascheiden "loont" en dat de capaciteit voor verwijdering van integrale stromen niet hoeft te worden uitgebreid. <i>Deze inspraakreactie heeft er wel toe geleid dat de tekst van deze paragraaf in het capaciteitsplan beter op de inhoud van het MER is afgestemd.</i>
1071	CP TV 4.2	77	De beschrijving van het PPF-scenario gaat eraan voorbij dat de input van residu-afval met relatief hoge stookwaarde in de bestaande installaties niet zonder doorzetverlies is, ook na eventuele aanpassingen.	In het maximaal PPF-scenario resteert circa 4,3 Mton in AVI's te verbranden materiaal met een energie-inhoud die groter is dan de thermische limitering van de bestaande AVI's. In de variant, het PPF-scenario, resteert nog 5,3 Mton met een energie--inhoud die beter aansluit bij de bestaande AVI's. Het verschil komt voort uit het feit dat anders dan in het maximaal PPF-scenario geen ONF en vocht wordt afgescheiden.
1072	CP TV 4.3	4	Inspreker acht het van eminent belang om te vernemen of de door haar toegepaste methodiek wordt begrepen onder de lijn nascheiden, composteren/vergisten en (hoogcalorisch) thermische verwerken of niet. Zo de GAVI als D10-activiteit wordt aangemerkt verlangt ARN hiervan een gedegen motivering.	Of sprake is van een handeling van verwijdering of van nuttige toepassing is afhankelijk van de afvalstroom en/of stookwaarde. In het geval van de GAVI en de ARN is sprake van een geïntegreerde inrichting, waarbij integraal afval, behorende tot de categorie waarop capaciteitsplanning van toepassing is, wordt ontvangen. De voorbehandeling bij genoemde inrichtingen maakt hiervan integraal deel uit.
1073	CP TV 4.3	4	Gevraagd wordt in hoeverre in de 5.2 Mton aan D10-capaciteit van tabel CTV.1 rekening is gehouden met de capaciteit van ARN, en zo ja met welke capaciteit dan is gerekend.	De ARN is meegenomen in deze 5,2 Mton D10-capaciteit en wel met een capaciteit van 240 kton ofwel 3,1 PJ. Dit betekent dat het vergunnen van deze capaciteit aan ARN past binnen het capaciteitsplan thermische verwerking.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1074	CP TV 5	65	Tabel CTV.2 geeft aan 1 DTO voor AVR in plaats van 2.	De tekst wordt gewijzigd. <i>In tabel CTV.2 wordt bij het aantal installaties bij DTO "1" gewijzigd in "2".</i>
1075	CP TV 5	65	Tabel CTV.2 geeft aan 56 kton verwerkingscapaciteit voor specifieke installaties. Naar de mening van de inspreker is dit te weinig, uitgaande van de volgende capaciteiten: Akzo 45 kton, ATM 60 kton, Edelchemie 12 kton (totaal 117 kton).	De tabel wordt gewijzigd. <i>In tabel CTV.2 wordt als totale capaciteit 117 kton vermeld.</i>
1076	CPTV 5.1	4	Bij het bepalen van het rendement (van 22%) wordt geen of te weinig rekening gehouden met de eigen energieconsumptie ten behoeve van de voorbewerking van afval of voor verdergaande rookgasreiniging. Dit leidt bij een vergelijking van de AVI met andere technieken tot rechtsongelijkheid.	De emissie-eisen zijn voor alle installaties gelijk en de energie die nodig is voor rookgasreiniging is daarom niet onderscheidend. De energieconsumptie ten behoeve van de voorbewerking is meegenomen in de analyse van de verschillende verwerkingsroutes in het MER.
1077	CPTV 5.1	4	Inspreker is van mening dat de verbrandingsinstallatie ARN (gedeeltelijk) moet worden aangemerkt als een installatie voor nuttige toepassing en niet als een installatie voor verwijdering. Deze stelling wordt in een bijlage van de inspraakreactie herhaald bij diverse onderdelen van het beleidskader.	In het LAP wordt in paragraaf 4.5.3 aangegeven wanneer het verbranden van afvalstoffen nuttige toepassing is en wanneer verwijdering. In het capaciteitsplan thermisch verwerken is de ARN meegeteld in de beschikbare capaciteit voor verbranden als vorm van verwijderen, omdat bij de installatie ongesorteerd huishoudelijk en bedrijfsafval wordt aangeleverd dat valt onder de noemer verwijderen. Als de ARN afval verbrandt, waarbij het verbranden als nuttige toepassing wordt gezien, bijvoorbeeld hoog calorisch afval dat vrijkomt bij sorteren en bepaalde monostromen, dan is er sprake van nuttige toepassing. Dit geldt overigens voor elke AVI die afval verbrandt waarvan het verbranden als nuttige toepassing wordt gezien.
1078	CPTV 5.1	48	De inspreker geeft de voorkeur aan een EPM als richtwaarde in plaats van een hard criterium (in het geval van toestaan van uitbreiding van AVI's met een hogere rendement van 30%). Het advies in het NOVEM-rapport "uitwerking van het begrip energetisch rendement voor beleidstoepassingen" is niet gevolgd. Wanneer de EPM-norm toch gehanteerd blijft, wordt gevraagd om de gekozen waarde te onderbouwen.	Het genoemde NOVEM-rapport is mede in opdracht van het AOO door KEMA opgesteld. Het rapport is wel gebruikt maar om een aantal redenen is van de geadviseerde opzet afgeweken. De discussie rond de hoog-rendement-AVI's speelde pas na de afronding van deze rapportage en maakte een harde formulering van de EPM noodzakelijk. Een onderbouwing van de EPM is in het capaciteitsplan te vinden. Inspreker geeft niet aan waar de onderbouwing niet klopt of te kort schiet. Overigens worden de passages in het LAP over de rendementseis van 30% geschrapt. Dit omdat is besloten het moratorium op de uitbreiding van capaciteit voor verbranden van niet gevaarlijke afvalstoffen als vorm van verwijderen per 1-7-2003 op te heffen.
1079	CP TV 5.1	21, 27, 77, 93	Nieuwe AVI-capaciteit met een hoog energierendement (ten minste 30%) niet meer onderwerpen aan capaciteitsregulering.	De passages in het LAP over de rendementseis van 30% worden geschrapt. Dit omdat is besloten het moratorium op de uitbreiding van capaciteit voor verbranden van niet gevaarlijke afvalstoffen als vorm van verwijderen per 1-7-2003 op te heffen.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1080	CP TV 5.1	4	Inspreker geeft in overweging om, op het in 1999 gesloten convenant gebaseerde, norm dat AVI's in 2002 energieproductie van 5,3 PJ boven de 23 PJ van 1997 zouden moeten halen, te baseren op de beschikbaarheidcijfers (afvaldoorzet) per kalenderjaar. Met een conglomeraat van breker-, scheidings- en hoogcalorische verbrandingstechnieken is het mogelijk te voldoen aan de eisen van het convenant tussen staat en AVI-eigenaren uit 1999.	Het Vereba-convenant loopt af op 1 augustus 2002. Momenteel wordt een evaluatie van het convenant uitgevoerd. Op basis daarvan wordt bezien of de doelstellingen zijn gerealiseerd en of er enige vorm van vervolg aan het convenant moet worden gegeven.
1081	CP TV 6	34	De beoordeling van het onderscheid tussen nuttige toepassing en verwijderen bij het verbranden van afvalstoffen is gebaseerd op niet gedroogd zuiveringsslib. Het drogen is een voorbewerking. Daarna voldoet het slib in veel gevallen wel aan de criteria voor nuttige toepassing. De verwerking zou in het LAP moeten worden aangemerkt als nuttige toepassing.	Het onderscheid tussen verwijderen en nuttige toepassing bij het verbranden van afvalstoffen is met name van belang bij het beoordelen van aanvragen voor in- en uitvoer en ten aanzien van de capaciteitsregulering. Met betrekking tot de verbranding van slib met een stookwaarde lager dan 11,5 MJ/kg is sprake van verwijdering. Wanneer slib wordt gedroogd is het mogelijk dat het gedroogde slib een stookwaarde heeft die groter is dan 11,5 MJ/kg. In dit geval is bij verbranden sprake van nuttige toepassing, mits de vrijkomende energie niet alleen wordt gebruikt om het verbrandingsproces in stand te houden. Bij de beoordeling van aanvragen voor in- en uitvoer maakt het niet uit of het slib wordt verbrand als vorm van verwijderen of als vorm van nuttige toepassing. In beide gevallen is in- en uitvoer (in beginsel) toegestaan. <u>Materieel is er bij slib geen verschil tussen verwijdering en nuttige toepassing.</u>
1082	CP TV 6	40, 41, 42	Biologisch gedroogd RWZI-slib heeft een lagere stookwaarde dan 11,5 MJ/kg. Gesignaleerd wordt dat het meestoken van biologisch gedroogd RWZI-slib naar tevredenheid verloopt en een positieve energetische bijdrage levert. Gevraagd wordt om mee of bijstook van compost aan te merken als nuttige toepassing en biologisch gedroogd slib onder dezelfde handeling te laten vallen als thermisch gedroogd slib.	In het beleidskader is in hoofdstuk 4.5.3 aangegeven op welke wijze onderscheid wordt gemaakt tussen verwijderen en nuttig toepassen bij het verbranden van afvalstoffen. Daarbij is de verbranding van afvalstoffen met een stookwaarde van minder dan 11,5 MJ/kg aangemerkt als handeling van verwijderen. Voor slib betekent dit echter niet dat er capaciteitsregulering plaatsvindt of beperkingen worden gesteld aan de in- en uitvoer. Materieel is er bij slib geen verschil tussen verwijdering en nuttige toepassing.
1083	CP TV 8.1	4	De energiebenutting in de vorm van warmtelevering zou volledig moeten worden meegerekend.	Warmteproductie en elektriciteitsproductie zijn niet evenveel "waard". De argumentatie voor de formule voor EPM is onder de formule te vinden (ontwerp-LAP pg 380-381).
1084	CP TV 8.1	4	De EPM behoeft een eenduidige rechtlijnige normstelling waarbij voldoende rekening wordt gehouden met de impact op het energieverbruik door (G)AVI's respectievelijke elektriciteitscentrales en cementovens als gevolg van verschillen in emissienormstellingen	De EPM is maar één van de instrumenten. In paragraaf 8.3 wordt ingegaan op de emissies. In de integrale afweging worden deze dus naast de EPM gewoon meegenomen.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1085	CPTV 8.1	4	Gemotiveerd dient te worden waarom in de formule voor het energetisch rendement gekozen wordt voor een vergelijking op basis van de marktwaarde. Daarbij dient te worden onderbouwd waarop de aanname stoelt dat die marktwaarde voor warmte "slechts" een factor 0,47 bedraagt van de waarde van elektriciteit.	De marktwaarde van warmte ten opzichte van kracht ligt nog lager dan de factor 0,47. Overigens is deze argumentatie niet relevant voor de keuze van de factor. <i>In de toelichtende tekst onder de formule zal de derde overweging worden geschrapt.</i>
1086	CPTV 9.4	24, 77	In de figuur inzake nieuwe initiatieven voor thermische verwerking op p. 383 wordt een inzet behaald oplopend tot 1 miljoen ton "secundaire brandstof" en het restant is niet nader gespecificeerd. Wat is de relatie met het hoofdstuk "Energiewinning uit afval" in het Beleidskader en programmapunt 2 (p. 163) waarin wordt aangegeven dat het streven is om 3,6 miljoen ton afval kan worden ingezet als secundaire brandstof? Een ander gegeven is dat in het ophanden zijnde "Kolenconvenant" een jaarlijks vergelijkbare inzet is opgenomen – die in principe beschikbaar zou moeten zijn per direct na ondertekening ervan.	De aanduiding "niet gespecificeerd" in figuur CTV4 op blz. 383 van het ontwerp wekt blijkbaar verwarring. Hier wordt bedoeld dat er over deze initiatieven geen specifieke gegevens zijn over de aard van het product dat wordt geleverd. Dit kunnen dus zeker wel secundaire brandstoffen zijn. Dus moet het totaal worden vergeleken met de 3.6 Mton in het BKL. Er is dan geen tegenspraak. Ter verduidelijking wordt bij de figuur een noot toegevoegd met de tekst: <i>Niet-gespecificeerd betekent dat er geen specifieke gegevens zijn over de aard van het product dat wordt geleverd.</i> Ten aanzien van de tijdsplanning geeft de figuur een voorzichtige schatting op grond van "zekere" initiatieven weer. Mocht het kolenconvenant alleen mogelijk zijn met een snellere invoering van deze initiatieven dan is dat goed mogelijk. Veel initiatiefnemers geven aan dat marktontwikkelingen veel impact hebben op de planning. Het sluiten van het kolenconvenant kan een prikkel zijn om sneller te starten met de initiatieven dan opgenomen in het capaciteitsplan.
1087	CPTV 8.1	34	Bij de milieuhygiënische beoordeling van toepassing van brandbare afvalstromen in cementovens wordt uitgegaan van 1 op 1 vervanging op basis van energie van een primaire brandstof door de afvalstroom. De mate waarin de energie uit het afval in een proces daadwerkelijk effectief wordt gebruikt, komt onvoldoende naar voren in het ontwerp LAP. Bij een cementoven bedraagt het energetisch rendement 70%. Dit hoge rendement zou een rol moeten spelen bij de onderlinge afweging tussen verschillende verbrandingsinstallaties.	In de beschrijving van de EPM wordt nadrukkelijk vermeld dat de EPM niet geldt voor brandstofproductie. Immers in dat geval is noch de hoeveelheid elektriciteit noch de hoeveelheid warmte te meten. In het MER is deze vergelijking wel meegenomen en op grond van die resultaten wordt de inzet van hoogcalorisch afval als brandstof ondersteund. In het MER gaat dit via de vermeden inzet van brandstoffen, hetgeen via het milieuthema broeikasgassen direct doorwerkt naar het milieuthema waar het uiteindelijk om draait bij de energetische inzet. Secundaire brandstoffen worden gestimuleerd en staan verder los van projecten waarbij de EPM een rol speelt.
1088	CPTV 8.1	34, 73	De formule voor het berekenen van het energetisch rendement in het LAP is niet toepasbaar voor cementovens, omdat geen sprake is van energieconversie. In paragraaf 8.1 moet het energetisch rendement van een cementoven (70%) worden vermeld, en de beperkte toepasbaarheid van de formule.	In de formule is inderdaad geen rekening gehouden met de omzetting van afvalstoffen in "producten", zoals het geval is bij cementovens. In de milieuanalyse in het MER is hiermee wel rekening gehouden. In de opdracht van NOVEM/AOO aan KEMA was aanvankelijk wel een rendementsdefinitie gevraagd die ook toepasbaar was voor productieprocessen. Uit praktische overwegingen en vanwege de overlap van een dergelijke definitie met de LCA-aanpak is besloten tot een eenvoudige en beperkte definitie.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1089	CP TV 8.2	77	De inspreker vindt de criteria voor onderscheid verwijderen en nuttige toepassing en de energieprestatie maat slecht handhaafbaar en toetsbaar en moeilijk realiseerbaar. De criteria voor afbakening van D10 en R1 worden niet consequent gehanteerd. In sectorplan 28 Dierlijk afval wordt hoogcalorisch afval bij thermische verwerking ten onrechte aangemerkt als afval voor verwijdering.	In sectorplan 28 is aangegeven dat de minimumstandaard voor dierlijk afval verwijderen door verbranden is. In de minimumstandaard staat expliciet dat het nuttig toepassen ervan als brandstof ook is toegelaten.
1090	CP TV 4	77	De inspreker is het niet eens met de eisen van 30% energierendement of een minimumstookpunt van 11,5 MJ/kg. De markt en de ondernemer kiezen het type installatie dat het meest geschikt is voor het terugdringen van het overschot brandbaar afval. Gezien de onzekerheid over technologische haalbaarheid van in het LAP voorgestelde verwerkingsmethoden is voldoende ruimte om een aantal AVI's in capaciteit uit te breiden.	Het moratorium op de uitbreiding van capaciteit voor verbranden van niet gevaarlijke als vorm van verwijderen wordt per 1-7-2003 opgeheven en de passages in het LAP over de rendementseis van 30% worden geschrapt.
CP Storten				
1091	CP ST, algemeen	70	Inspreker acht het wenselijk om in het LAP een standaard op te nemen voor de nazorg van stortplaatsen.	Een standaard voor de nazorg van stortplaatsen is niet overwogen, omdat wat de nazorg feitelijk moet inhouden per stortplaats zal moeten worden vastgesteld. De exploitant van de stortplaats stelt daartoe een nazorgplan op en legt daarin vast welke nazorgmaatregelen voor die stortplaats noodzakelijk zijn. Het nazorgplan behoeft de instemming van gedeputeerde staten van de provincie. De wettelijke nazorgregeling is neergelegd in de Wet milieubeheer (hoofdstuk 8: de artikelen 8.47 tot en met 8.51 en hoofdstuk 15: de artikelen 15.42 tot en met 15.48). In 2001 zijn deze bepalingen geëvalueerd. Binnenkort zal de Minister van VROM de Tweede Kamer ter zake informeren.
1092	CP ST 1	77	De inspreker geeft aan te kunnen leven met een moratorium dat voldoet aan de voorwaarden die door de VVAV in het advies voor het capaciteitsplan storten zijn aangegeven.	Het advies van de VVAV is betrokken bij het opstellen van het capaciteitsplan. De argumenten voor het moratorium zijn aangegeven in hoofdstuk 18 van het Beleidskader.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
1093	CP ST 2	83	Het moratorium voor storten is te strak. Inzameelaars worden hierdoor geconfronteerd met monopolisten en grotere transportafstanden.	De afgelopen jaren is de stortsector geherstructureerd juist om meer marktwerking te krijgen. Provinciale monopolies zijn met het opheffen van de provinciegrenzen voor het storten van brandbaar en, per 1 mei 2002, niet brandbaar afval opgeheven. Er is een landelijke stortmarkt ontstaan. De herstructurering is weliswaar gepaard gegaan met schaalvergroting en het moratorium houdt nieuwe stortplaatsen tegen, maar schaalvergroting en moratorium leiden niet tot monopolievorming. Naar verwachting zijn er aan het eind van de planperiode circa 20 exploitanten en 25 tot 30 stortplaatsen. Gelet op het aantal stortplaatsen en de spreiding ervan over Nederland is van grotere transportafstanden in de planperiode geen sprake.
1094	CP ST 3	47	Wanneer afvalstoffen worden toegepast voor het afwerken van voormalige stortplaatsen wordt een hoeveelheidscriterium opgenomen. Toepassing van meer afval dan het criterium wordt aangemerkt als storten. Wordt onder dit afval ook categorie 1 en 2 grond verstaan? En wat wordt in het LAP bedoeld met voormalige stortplaatsen. Inspreker is voorts van mening dat het hoeveelheidscriterium in strijd is met het beleid zoals opgenomen in de nota `Grond grondig bekeken`, en zich niet verdraagt met een beleid gericht op nuttige toepassing.	Het hoeveelheidscriterium voor het afwerken van voormalige stortplaatsen is opgenomen in het Stortbesluit bodembescherming met als doel te voorkomen dat onevenredige grote hoeveelheden afvalstoffen worden aangevoerd en er feitelijk sprake zou zijn van heropenen van de stortplaats. In die zin is een duidelijke grens gesteld tussen nuttige toepassing en storten. Dit is niet strijdig met een beleid gericht op nuttige toepassing en ook niet strijdig met het beleid uit de nota Grond grondig bekeken. Categorie 1 en 2 grond zijn afvalstoffen, en blijven ook afvalstoffen als deze worden ingezet voor de afwerking van voormalige stortplaatsen. De definitie van stortplaats is gegeven in het Stortbesluit bodembescherming. Een voormalige stortplaats betreft een inrichting waar het storten van afvalstoffen is beëindigd of waar uitsluitend afvalstoffen worden gestort ten behoeve van het aanbrengen van een bovenafdichting op die stortplaats.
1095	CP ST 3	69	Gevraagd wordt of bij deze passage de omstandigheid is betrokken dat afvalstoffen die asbest bevatten op grond van de Eural zowel tot de categorie gevaarlijk afval al niet-gevaarlijk afval kunnen horen.	Hier is rekening mee gehouden.
1096	CP ST4	77	Capaciteitsberekeningen zijn ondoorzichtig gepresenteerd. Het blijkt niet eenduidig hoe met aanbod en capaciteitsgegevens is omgegaan.	In de toelichting op de bijlage is aangegeven hoe de restcapaciteit is berekend. Deze is gebaseerd op de WAR, een rapportage waaraan ook de VVAV meewerkt. Tevens is in het capaciteitsplan een voorstel gedaan om de restcapaciteiten inzichtelijker te maken door deze in te meten.
1097	CP ST 4.1	77	Inspreker wil het criterium hanteren dat voldoende capaciteit in exploitatie is plus in procedure voor 12 jaar volgens een scenario met een hoger aanbod dan het beleidsscenario.	Het 12-jaarscriterium is met name van belang bij het realiseren van een nieuwe stortplaats. Dit is in deze planperiode van het LAP niet aan de orde. Daarom is dit criterium niet als hard maar als richtinggevend criterium gehanteerd. De inspreker wil uitgaan van een afvalaanbodscenario met een hoger aanbod dan het beleidsscenario.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1098	CP ST 4.2; Bijlage CS 1	4	De restcapaciteit van ARN B.V. is onjuist weergegeven en moet $2.902 \cdot 10^3 \text{ m}^3$ voor NGA en $225 \cdot 10^3 \text{ m}^3$ voor GA zijn.	In het capaciteitsplan storten is voor de restcapaciteit van een stortplaats per 1-1-2001 uitgegaan van het rapport "Afalverwerking in Nederland: gegevens 2000" van de werkgroep afvalregistratie (WAR2000) In dit rapport is voor de stortplaats van ARN $1.851.463 \text{ m}^3$ als restcapaciteit opgenomen. Bij brief van 25 oktober 2001 meldt ARN dat er in september 2001 nieuwe metingen zijn verricht en de opgegeven capaciteit in de WAR2000 niet meer correct is. <i>In bijlage CS.1 wordt als restcapaciteit van ARN B.V. $2.902 \cdot 10^3 \text{ m}^3$ opgenomen.</i>
1099	CP ST 4.2; Bijlage CS 1	23	De restcapaciteit van stortplaats RA Geldermalsen is onjuist weergegeven en moet $1.000 \cdot 10^3 \text{ m}^3$ zijn.	In het capaciteitsplan storten is voor de restcapaciteit van een stortplaats per 1-1-2001 uitgegaan van het rapport "Afalverwerking in Nederland: gegevens 2000" van de werkgroep afvalregistratie (WAR2000) In dit rapport is voor stortplaats De Meersteeg te Geldermalsen 512.000 m^3 als restcapaciteit opgenomen. Bij brief van 27 augustus 2001 heeft Afvalverwijdering Rivierenland de werkgroep afvalregistratie meegedeeld dat de genoemde restcapaciteit niet correct is, maar $1.000.000 \text{ m}^3$ moet zijn. Deze correctie kon niet meer overgenomen worden in de WAR2000. <i>In bijlage CS.1 wordt als restcapaciteit van RA Geldermalsen $1.000 \cdot 10^3 \text{ m}^3$ opgenomen.</i>
1100	CP ST 4.2; Bijlage CS 1	45	De restcapaciteit van stortplaats de Sluiner is onjuist weergegeven en moet $4,512 \cdot 10^6 \text{ m}^3$ zijn in plaats van de genoemde $1,214 \cdot 10^6 \text{ m}^3$.	In de vergunning is als totale stortcapaciteit 4,2 miljoen m^3 opgenomen. Volgens de VAR is dit getal onjuist en moet dat 7,5 miljoen m^3 zijn. Met dit laatste getal correspondeert een restcapaciteit van $4,512 \cdot 10^3 \text{ m}^3$. <i>In een voetnoot bij bijlage CS.1 wordt aangegeven: In de vergunning is als totale stortcapaciteit 4,2 miljoen m^3 opgenomen. Volgens de VAR is dit getal onjuist en moet dat 7,5 miljoen m^3 zijn. Met dit laatste getal correspondeert een restcapaciteit van $4,512 \cdot 10^3 \text{ m}^3$. De VAR bereidt momenteel een procedure voor om te komen tot correctie van de vergunning. Op basis van de uitkomst van de procedure wordt de restcapaciteit al dan niet aangepast.</i>
1101	CP ST 4.2; Bijlage CS 1	70	In het overzicht in bijlage CS.1 staat ten onrechte de Groeve Martens genoemd.	Groeve Martens is geen stortplaats. Ook in de toekomst zal geen vergunning voor het storten van afvalstoffen worden afgegeven. Er is dus geen sprake van capaciteit in procedure. <i>In bijlage CS.1 wordt Groeve Martens geschrapt.</i>
1102	CP ST 4.2	77	Inspreker acht het niet logisch om er van uit te gaan dat het gemiddelde van het afval dat wordt gestort overeen komt met de fiscale grens tussen brandbaar en onbrandbaar afval. De verhouding tussen de hoeveelheden licht en zwaar afval bepaalt de gemiddelde volumieke massa van het materiaal in een stortlichaam.	Het genoemde kader is een rekenkundig voorbeeld om te laten zien hoe de restcapaciteit kan variëren door het soortelijk gewicht van de aangeboden afvalstoffen.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1103	CP ST 4.2; Bijlage CS 1	90, 69	Inspreker vraagt om de gegeven capaciteit van De Wierde in de tabel in overeenstemming te brengen met het provinciaal stortplan voor Fryslân. De vergunde restcapaciteit is 2.100, capaciteit in procedure 0, restcapaciteit gevaarlijk afval is 120.	Per 31-1-2001 is een uitbreidingsvergunning voor De Wierde verleend. Daarmee is de capaciteit in procedure vervallen en moet deze worden toegevoegd aan de vergunde restcapaciteit. Daarnaast staat het bestemmingsplan steilere taluds toe. Deze uitbreiding viel in het Landelijk stortplan al buiten het moratorium. <i>In bijlage CS.1 wordt als restcapaciteit van De Wierde 2.100 10³m³ opgenomen. De capaciteit in procedure is 0; de capaciteit gevaarlijk afval van 120 10³m³ is correct opgenomen in de bijlage.</i>
1104	CP ST 7	70	Het in het LAP vast te stellen vergunningenbeleid ten aanzien van stortplaatsen moet voldoende flexibiliteit kennen om specifiek inrichtingsgebonden problemen op te lossen zonder tegen het probleem van uitruil op te lopen.	Het vergunningenbeleid in het LAP voor stortplaatsen is voldoende flexibel om specifiek inrichtingsgebonden problemen op te lossen. Zo wordt de vergunning verlengd als na 10 jaar de locatie niet is volgestort. In het LAP zijn geen nieuwe of aanvullende (technische) eisen gesteld aan de inrichting.
1105	Bijlage CS 1	90	Opgemerkt wordt dat de tekst bovenaan pagina 393 niet helder is waar het gaat om vermelde hoeveelheden en jaaraanduidingen in relatie tot de tabel	De tekst wordt verduidelijkt. <i>Daar waar restcapaciteit per 1-1-2001 is geschreven zal toegevoegd worden (31-12-2000); en na per 1-1-2002 zal toegevoegd worden (=31-12-2001). Om duidelijker te maken dat (WAR 2000) een afkorting betreft, zal dit worden gewijzigd in (hierna: WAR 2000).</i>
LAP MILIEUEFFECTRAPPORT (MER)				
In dit deel van de Nota van aanpassing wordt van het toetsingsadvies van de Commissie MER alleen ingegaan op hoofdstuk 5, de stroomspecifieke aspecten. Op de andere opmerkingen van de Commissie (hoofdstukken 1 tot en met 4 van het toetsingsadvies) wordt ingegaan in bijlage 4 van deze Nota van aanpassing.				

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
1106	MER, algemeen	20	Inspreker wijst er op dat in de literatuur voor pyrolyse/smelten ook verwerkingskosten van 250 Euro/ton worden genoemd, terwijl het MER steeds uitgaat van 115 Euro/ton.	De 115 Euro uit het MER is een indicatie waarbij vanzelfsprekend de aard van de te verwerken afvalstroom, de omvang van de te realiseren installaties, de afzetbaarheid van de gevormde secundaire producten, etc. het uiteindelijke prijsniveau mede zal bepalen. Voor de gekozen minimumstandaard is een onzekerheid op dit punt echter niet relevant.
1107	MER, algemeen	20	Inspreker meent, onder verwijzing naar de richtlijnen voor het MER, dat in het MER te weinig aandacht is besteed aan "koude immobilisatie ten behoeve van nuttige toepassing".	<p>Voor C2-afvalstoffen blijken bij immobilisatie met het oog op nuttige toepassing de voorwaarden die het Bouwstoffenbesluit stelt meestal een probleem. Dit blijkt onder meer uit het rapport van RIVM en IWACO ("Milieuhygiënische kwaliteit en beoordeling van vormgegeven afvalstoffen in relatie tot storten" d.d. maart 1999) waarin diverse geïmmobiliseerde C2 -afvalstoffen zijn beoordeeld. Ook in het kader van T-2000 is diverse malen geconstateerd dat koude immobilisatie t.b.v. nuttige toepassing niet succesvol is, onder andere bij:</p> <ul style="list-style-type: none"> - immobilisatie van rookgasreinigingsresiduen met calciumaluminaatcementen (INTRON, 1996); - verwerking van AVI-vliegas en filterkoek van de NV Huisvuilcentrale Noord-Holland met het WES-Phix®-procede (DUOS Engineering, 1998); - immobilisatie van AVI-vliegas en DTO-vliegas (vrijkomend bij verbranding van GA) m.b.v. silicaat/cementsystemen (Crosfield BV, 1996). <p>De kans op succes (nuttige toepassing van immobilisaten) wordt in diverse studies bij thermische immobilisatie hoger ingeschat. Om bovenstaande redenen zijn initiatieven op dit punt uiteindelijk niet meegenomen in het MER. Dit neemt echter niet weg dat er door diverse partijen actief naar dergelijke technieken wordt gezocht. Wanneer vergunningaanvragers aantonen dat een alternatieve techniek even hoogwaardig of hoogwaardiger is dan de minimum standaard, dan is deze techniek vergunbaar. In de minimumstandaard is overigens ook aangegeven dat een verwerking die leidt tot 100% nuttige toepassing (bijvoorbeeld door koude immobilisatie) ook vergunbaar is en voldoet aan de geformuleerde minimumstandaard.</p>
1108	MER, algemeen	48	De inspreker vraagt om aan te geven of met het Ontwerp-LAP inclusief MER voldaan is aan de wettelijk verplichte evaluatie (op grond van artikel 7.39 Wet milieubeheer) van het MER TJP.A en het MJP-GA II.	De milieueffectrapportages voor het TJP.A-95 en het MJP-GA II zijn geëvalueerd bij het opstellen van het MER voor het LAP in die zin dat gebruik is gemaakt van de informatie en inzichten die bij de uitvoering van de genoemde plannen is verkregen. Veranderingen in de eerder voorspelde milieueffecten werken door in de afwegingen die zijn gemaakt bij het vaststellen van het beleid voor de verwerking van de betreffende afvalstromen in het LAP.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1109	MER, algemeen	48	De inspreker vraagt om de gegevens behorende bij de minimumstandaarden op overzichtelijke wijze beschikbaar te stellen ten behoeve van vergunningverlening. Wanneer door middel van een LCA een initiatief vergeleken moet worden met de minimumstandaard is het noodzakelijk dat de bij de minimumstandaard behorende gegevens beschikbaar zijn.	De achtergronddocumenten bij het MER geven de informatie die nodig is om een minimumstandaard die met behulp van een LCA is onderbouwd in het MER te vergelijken met een LCA die is opgesteld voor een bepaald initiatief. Wanneer in concrete gevallen meer informatie nodig is, kan hierover contact opgenomen worden met het Bureau AOO.
1110	MER, algemeen	48	De inspreker adviseert om de resultaten van het MER ook te betrekken bij het energiebeleid.	Deze opmerking wordt, gelet op de reikwijdte van MER en LAP, voor kennisgeving aangenomen.
1111	MER, algemeen	77	De inspreker geeft aan dat, gezien de omvang van de stukken en de specifieke kennis die nodig is om alles op zijn merites te kunnen beoordelen, het MER slechts op onderdelen bekeken is. Volgens de inspreker zijn daarbij verkeerde aannames en conclusies geconstateerd. De inspreker spreekt daardoor haar zorg uit voor de rest van het MER.	De constatering wordt voor kennisgeving aangenomen. Zonder specificatie of onderbouwing is geen antwoord mogelijk.
1112	MER, algemeen	79	De MER-rapporten zijn te laat beschikbaar gekomen om ze ook volwaardig als basis te laten dienen voor het LAP. Elk oordeel over de rapportages komt als mosterd na de maaltijd. In het MER zijn geen meest milieuvriendelijke alternatieven opgenomen en het MER is niet getoetst door de Commissie MER.	De MER-rapporten (hoofdrapport, achtergronddocumenten) zijn tegelijk beschikbaar gesteld met het ontwerp-LAP. De Commissie MER heeft wettelijk 5 weken de tijd om na sluiting van de inspraak een toetsingsadvies uit te brengen. Dit is conform de wettelijk procedure. Uit het MER blijkt wat het meest milieuvriendelijke alternatief is. Het MER-LAP wijkt wat dit betreft niet af van andere MER-rapporten. Wel moet hierbij in aanmerking worden genomen dat gelet op de diverse weegvormen het eenduidig benoemen van "het meest milieuvriendelijke alternatief" vaak niet mogelijk is gebleken.
1113	MER, algemeen	79	De inspreker plaatst vraagtekens bij de wegingen van miliefactoren. CO ₂ krijgt relatief een groot gewicht ten opzichte van het stoffenbeleid. Tevens blijkt dat in de sectorplannen de uitkomsten van de MER niet zonder meer worden nagestreefd maar worden afgezet tegen kosten, verwerkingswijze in het buitenland, beschikbare capaciteit etc.	Niet aan CO ₂ wordt een gewicht toegekend, maar aan het broeikas effect (uitgedrukt in CO ₂ -equivalent). In het MER zijn de verschillende milieuthema's op meerdere manieren gewogen, waarbij broeikas effect soms een hoger en soms een lager gewicht is toegekend dan andere thema's. Er is in het MER niet consequent extra gewicht toegekend aan bepaalde componenten zoals bijvoorbeeld CO ₂ . Er wordt terecht opgemerkt dat het resultaat van het MER één van de aspecten is die is meegenomen bij het vaststellen van de minimumstandaard.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1114	MER, samen- vatting	48	De verplichte niet technische samenvatting die bij een MER hoort, ontbreekt. De samenvatting op pagina 3 van het MER en bijlage 5 bij het Ontwerp-LAP zijn hier te summier voor.	Feitelijk is het MER-rapport zelf al een samenvatting van ruim 2000 pagina's aan achtergronddocumenten en van de uitgevoerde berekeningen en analyses. Gelet op de diversiteit aan afvalstromen en technieken kan een samenvatting daarvan niet anders zijn dan een globale weergave van de hoofdlijn, hetgeen in de samenvatting en in paragraaf 6.27 van het MER is gedaan. Verder kan heel hoofdstuk 6 gezien worden als een samenvatting per afvalstroom.
1115	MER 3.2	77	De inspreker ziet het niet meenemen van het behandelen van rookgasreinigingsresidu dat reeds voldoet aan de eisen van C3-afval als een omissie en stelt voor dit alternatief wel mee te nemen in de achtergronddocumenten.	Voor de keuze van de afvalstroom/techniekcombinaties zijn de Richtlijnen voor het MER-LAP leidend geweest. In de Richtlijnen is expliciet gevraagd om C2-afvalstoffen mee te nemen. Gelet op de LCA-methodiek is het niet mogelijk om rookgasreinigingsresidu dat reeds aan de eisen van C3-afval voldoet te vergelijken met C2-afval. Hiermee worden appels met peren vergeleken.
1116	MER 6.1	Commissie MER	De kosten van destillatie zijn te laag ingeschat. Deze opmerking geldt ook voor de overige oliehoudende afvalstromen.	De in het MER genoemde kosten zijn slechts indicatief bedoeld en zijn zelden of nooit van invloed geweest op de gemaakte beleidskeuze.
1117	MER 6.1	Commissie MER	Voor de volledigheid hadden als andere technieken op z'n minst moeten worden genoemd "olievergassing (t.b.v. syngas- of E-productie)" en "processen waarmee de afgewerkte smeerolie, als aparte stroom weer tot herbruikbare smeerolie wordt opgewerkt".	De technieken die voor de praktijk van belang zijn, zijn meegenomen. Het meenemen van de door de Commissie MER genoemde technieken is t.a.v. beschikbaarheid van data lastig. Een initiatiefnemer van een dergelijk initiatief is echter vrij om zelf aan te tonen dat de optie "even goed of beter" is dan de gekozen minimumstandaard.
1118	MER 6.1	Commissie MER	Het is niet duidelijk waarom in het LAP buiten het kader voor de minimumstandaard apart wordt genoemd dat verbranden in een DTO ook wordt toegestaan. Deze speciale positionering roept vragen op, in aanmerking nemend dat deze optie in de LCA de ongunstigste score heeft.	Deze vraag ligt buiten het MER en richt zich op de overwegingen die, buiten de pure milieuvergelijking, bij de besluitvorming in het LAP een rol hebben gespeeld. Achtergrond is de specifieke positie van de DTO als achtervang voor gevaarlijke afvalstoffen en het feit dat zij mede is opgezet om laagcalorisch gevaarlijk afval te verwerken en dat doet met de inzet van hoogcalorisch afval. De functie van het hoogcalorische afval (in de zin van vermeden emissies) is hier in kwantitatieve zin een lastig te beantwoorden vraag. Bovendien beïnvloedt het ontwerp van de DTO voor het combineren van hoog- en laagcalorisch afval ook de milieuscores (energieopbrengst, etc.) op een lastig te kwantificeren wijze. Vanwege de specifieke bedrijfsvoering, de problemen om dat in een LCA goed te waarderen en positie van de DTO in de beheersstructuur is zij, ondanks de uitkomst van de LCA, weliswaar niet als minimumstandaard (toetsingskader voor nieuwe initiatieven) opgenomen maar toch ook weer niet uitgesloten.
1119	MER 6.1	Commissie MER	Het bevreemdt de Commissie MER dat er bij de conclusies staat dat de geconstateerde verschillen tussen de verwerkingsmethoden erg afhankelijk zijn van de aannamen, maar dat er tenslotte toch conclusies worden getrokken.	Bij het trekken van conclusies is expliciet rekening gehouden met de betreffende onzekerheden.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1120	MER 6.2	Commissie MER	<p>Over het pyrolyse/smelt-concept zegt de Commissie het volgende (geldt voor meer afvalstromen):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tijdens het opstellen van het MER waren er concrete plannen om op verschillende plaatsen in het land installaties volgens te realiseren. Intussen is dit onzeker geworden. - Met name de afstemming tussen de pyrolysestap en de smeltstap maakt het concept kwetsbaar, terwijl er daarnaast toeslagstoffen nodig zijn om het gewenste eindproduct te kunnen realiseren. Deze toeslagstoffen en de verhouding kunnen per afvalstroom verschillend zijn. - Het concept scoort in het MER slecht voor een flink aantal stromen, maar dat is volgens de Commissie MER voor een deel te wijten aan de aannamen in de LCA over energieopwekking. De Commissie MER wijst hierbij op het effect van de in het MER uitgevoerde gevoeligheidsanalyses. 	<p>Er zijn nog steeds plannen zijn voor de realisatie van dit concept en het concept is op enkele plaatsen ook in de richtlijnen genoemd. Deze zaken maken samen dat in MER-LAP redelijkerwijs niet aan meenemen in het MER kan worden ontkomen.</p> <p>De betreffende kwetsbaarheid wordt op zich niet bestreden. Omdat de verschillende processtappen los echter allemaal op praktijkschaal worden bedreven is een schatting van de milieu-effecten wel degelijk mogelijk. Ten aanzien van de te hanteren toeslagstoffen is in het MER een toerekening aangehouden op basis van de samenstelling van de verschillende afvalstoffen en is bovendien in een aantal gevallen ook met een bandbreedte gerekend.</p> <p>De gekozen toerekening is in alle betreffende achtergronddocumenten expliciet gemotiveerd, maar bovendien is hier gerekend met een relatief grote bandbreedte, hetgeen de Commissie MER ook heeft geconstateerd. Hiermee is met invloed van de keuze die wordt gemaakt om energie toe te rekenen genuanceerd omgegaan.</p>
1121	MER 6.2	Commissie MER	<p>Gegeven de onzekerheid van realisatie en de kwetsbaarheid van het concept voor de juiste invoer van stromen had men voor stromen zoals vliegias en asbest, zeker ook in kunnen gaan op plasmatechnieken, zoals die in Japan op grote schaal operationeel zijn.</p>	<p>Er is (met name voor asbest) geprobeerd om van plasmatechnieken informatie te verkrijgen maar dat is niet gelukt of soms zelfs geweigerd. Verder is een initiatiefnemer van een dergelijk initiatief vrij om zelf aan te tonen dat de optie "even goed of beter" is dan de gekozen minimumstandaard, en bij asbest past het zelfs binnen de minimumstandaard mits het tot vernietiging van de vezels leidt.</p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1122	MER 6.2	Commissie MER	<p>De Commissie MER meent dat de LCA-benadering voor asbest - ten minste voor de vergelijking tussen storten en de overige verwerkingsmethoden - tekort schiet, in die zin dat de meest cruciale parameter 'het gezondheidsrisico' hierbinnen onvoldoende aan bod komt. Deze gedachte sluit aan bij de vierde overweging voor het bepalen van de minimumstandaard in het LAP. Daarom hadden verder meer aandacht verdiend:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een beschouwing van de voor- en nadelen van tijdelijke, gecontroleerde opslag tot verwerkingscapaciteit voldoende is; - het hanteren van een onderscheid tussen afvalstromen met vrije asbestvezels en de eternietplaten. 	<p>Het meenemen van het gezondheidsaspect binnen de LCA is niet mogelijk (dat wil zeggen niet met enige betrouwbaarheid). Om die reden is er bewust voor gekozen dit aspect mee te nemen naast de LCA als overweging bij het formuleren van een minimumstandaard.</p> <p>Ten aanzien van ondergrondse opslag en terugneembaar storten geldt ten eerste dat deze niet in de richtlijnen zijn genoemd. Ondergrondse berging komt feitelijk neer op het 'wegdenken' van het probleem. Storten en terugnemen is ook mogelijk in de bestaande situatie maar ligt, gelet op de risico's dat alsnog vezels worden verspreid, niet voor de hand. Tenslotte zal een LCA-vergelijking voor deze "alternatieve stort-uitvoeringen" of "combinatie van storten en een andere optie" niet tot andere inzichten leiden dan nu in het MER staan.</p> <p>Met de keuze voor eternietplaten is aangesloten bij de vorm waarin de bulk van het asbest voorkomt. Verder is niet gebonden asbest veel te divers om daar daadwerkelijk een specifieke minimumstandaard op basis van een LCA-vergelijking voor vast te stellen. Wat er ook uit zou komen, storten blijft vooralsnog toch de enige optie die echt voor aanwijzing als minimumstandaard in aanmerking komt.</p>
1123	MER 6.3	Commissie MER	<p>Nu het vanaf 2000 niet meer toegestaan is batterijen op de markt te brengen met een hoger kwikgehalte dan 0,0005% betwijfelt de Commissie MER of nog zo lang batterijen met een 8x hoger kwikgehalte worden aangeboden als in het MER wordt geraamd. Een gevoeligheidsanalyse voor de samenstelling op kwik was hier wel op z'n plaats geweest.</p>	<p>Dat tussen op de markt brengen en inzameling van een batterij zeer veel jaren kunnen zitten is een praktijkgegeven dat bekend staat als "het laatjeseffect". Verder is wel degelijk een berekening gedaan met een lager kwikgehalte, hetgeen aanleiding is geweest voor de kanttekening in paragraaf 6.3.8 van het MER.</p>
1124	MER 6.3	Commissie MER	<p>De Commissie MER wijst erop dat een koude wasstap, zoals opgenomen in de processen van Batreco (pyrolyse/smelten) voor kwik in ieder geval betere reinigingsresultaten oplevert dan de elektrosmeltoven.</p>	<p>Deze conclusie volgt inderdaad uit het achtergronddocument bij het MER.</p>
1125	MER 6.3	Commissie MER	<p>De keuzes die in de LCA's voor vermeden processen worden gemaakt, maken de kwaliteitsverschillen tussen de bijproducten onzichtbaar. Door deze aanpak is in de LCA het voordeel van hydrometallurgische verwerking dat tot vrij zuivere eindproducten leidt, onderbelicht gebleven. Verder is de vraag in welke mate het teruggewonnen zink inzetbaar is. Deze kanttekeningen zijn volgens de Commissie MER niet van invloed op het LAP.</p>	<p>De gehanteerde vermeden producten zijn allen gebaseerd op bestaande praktijk en opgave van afzetroutes door de betreffende bedrijven.</p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1126	MER 6.4	Commissie MER	De achtergrondgegevens over bssw-olie zijn summier in het MER opgenomen. Belangrijk is te weten in hoeverre de olie is hergebruikt voor die als afvalstof wordt afgevoerd en welke verontreinigingen er naast chloor de stroom dan bevat.	BSSW-olie is in het MER meegenomen op basis van de richtlijnen 14 t/m 18. Voor deze stroom is het uitdrukkelijk alleen de bedoeling om met de nieuwe LCA-inzichten nog eens naar de vergelijking uit het MJP-GA II te kijken. Omdat die reden is ook voor de samenstelling juist bewust aangesloten bij die zoals in dat MER is gehanteerd.
1127	MER 6.4	Commissie MER	De olie-waterscheiding (met diverse uitvoeringsmogelijkheden) en de waterbehandeling (94% van de stroom) is niet bij de LCA-vergelijking opgenomen, waardoor een onvolledig beeld van de stroom ontstaat.	Dat het beeld onvolledig is, is juist. Van het meenemen van de voorbewerking is echter bewust (en gemotiveerd; zie achtergronddocument) afgezien omdat dat voor de LCA-vergelijking geen (extra) onderscheidend vermogen oplevert.
1128	MER 6.4	Commissie MER	Onduidelijk is waarom opwerking van de oliefractie niet in de vergelijking is meegenomen.	BSSW-olie is in het MER meegenomen op basis van de richtlijnen 14 t/m 18. Voor deze stroom is het uitdrukkelijk alleen de bedoeling om met de nieuwe LCA-inzichten nog eens naar de vergelijking uit het MJP-GA II te kijken. Meenemen van extra verwerkingsopties was derhalve niet aan de orde.
1129	MER 6.4	Commissie MER	Voor het bepalen van de emissie naar de lucht is wat betreft de Cl-afvangst aangenomen dat bij de DTO 0,03%, bij de cementoven 0,6%, bij de kolencentrale 5% en bij de hoogoven 0,05% uiteindelijk in de rookgassen terecht komt. Aangezien bij een kolencentrale een rookgasreiniging met natte SO ₂ -verwijdering wordt meegenomen, komen deze aannamen voor de cementoven en kolencentrale onwaarschijnlijk over. Dat beïnvloedt in zekere mate de uitkomsten van de LCA.	De gehanteerde 5% bij de E-centrale is niet extreem hoog (TNO-emissieprofielen hanteert 9,6%), en ook de verhouding kolencentrale/cementoven (8,3) is niet vreemd (TNO-emissieprofielen hanteert 7,4 tot 27) en ook niet extra in het nadeel van de E-centrale in vergelijking tot andere studies. Niet duidelijk is waar de Commissie MER op baseert dat onzekerheden in de Cl-balansen de uitkomst van de vergelijking zou beïnvloeden. Reeds tijdens de toetsingsfase is de Commissie MER aangegeven dat veel hogere of lagere Chloor-emissies bij de E-centrale en de cementoven niets aan uitkomst van de LCA-vergelijking verandert.
1130	MER 6.4	Commissie MER	Bij de inzet als reductiemiddel hadden andere CO ₂ -emissies meegenomen moeten worden en andere aannamen voor de procesemissies. Dan had deze verwerking even goed gescoord als de E-centrale.	De Commissie MER geeft niet aan waarom en hoe de gemotiveerde keuze voor procesemissies aangepast zou moeten worden. Daar komt bij dat het effect van een aanpassing hiervan beperkt zal zijn omdat dit vergelijkbare effecten heeft op de emissies enerzijds en de vermeden emissies anderzijds. Het hanteren een andere CO ₂ -emissie (de Commissie MER bedoelt hiermee vermoedelijk het rekenen met de factoren die zij noemt in paragraaf 4.4 van haar toetsingsadvies) geeft slechts een zeer beperkte verschuiving van deze verwerkingsoptie in de richting van de E-centrale die het beeld van de vergelijking niet beïnvloedt. Zie verder de beantwoording van het algemeen deel van het toetsingsadvies elders in deze Nota van Aanpassing.
1131	MER 6.4	Commissie MER	Omdat in het LAP is besloten alle beschreven verwerkingsmethoden toe te staan, lijken de uitkomsten uit het MER van weinig invloed te zijn geweest op het LAP.	Voor de motivering dan de gekozen minimumstandaard wordt verwezen naar het LAP. Bij de afwegingen rond de minimumstandaard zijn de uitkomst uit het MER steeds volwaardig meegewogen, maar kunnen ook andere aspecten meespelen of zelfs een doorslaggevende rol spelen.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
1132	MER 6.5	Commissie MER	Bij bleekfixeer in het LAP is sprake van een verschillende benadering van stromen met een zilveragehalte groter of kleiner dan 100 mg/l. Bij zwart-wit ontwikkelaar is dat 50 mg/l. Deze grenzen komen in het MER niet aan de orde. Naar mening van de Commissie MER is het zinvoller in de minimumstandaard een streefwaarde voor zilverterugwinning op te nemen. Een grens van 100 ppm is daarbij weinig ambitieus. Het is technisch mogelijk om terug te gaan tot 50 ppm.	<p>Zoals het LAP stelt is deze grens afkomstig uit de jurisprudentie. De kern van de betreffende uitspraak is dat voor deze stroom onder de 100 mg/l gesproken mag worden van ontzilverd bleekfixeer. Dit betekent dat bleekfixeer met hogere concentraties eerst ontzilverd moet worden (en dat doet VVM niet zelf) terwijl bleekfixeer met een lagere concentratie wel direct naar VVM mag. De betreffende grens is dus niet onderbouwd in het MER maar als uitgangspunt genomen.</p> <p>Dat het technisch mogelijk is om terug te gaan tot 50 ppm kan best zo zijn, maar is volgens de jurisprudentie niet nodig en kan ook niet zomaar opgelegd worden.</p>
1133	MER 6.5, 6.6	Commissie MER	In de gevoeligheidsanalyse lijkt het verglaasde materiaal meer uit te logen dan vliegias. De verbrandingslak uit AVI's is naar mening van de Commissie MER qua uitloging een kwalitatief veel minder goed product dan de verglazingslak. Dit verschil in kwaliteit wordt niet gehonoreerd, met name omdat bij verwerking in AVI's de kleine hoeveelheid indampresidu in grote hoeveelheden ander afval verdund wordt waardoor extra emissies onzichtbaar worden.	Er is standaard uitgegaan van "geen uitloging" uit het verglaasde materiaal. Dit betekent dat er juist meer uit vliegias uitloopt dan uit het verglaasde materiaal. De genoemde gevoeligheidsanalyse richt zich op de mate waarin de score van de verglazingsoptie afhangt van de keuze uit te gaan van "geen uitloging" en kan voor die optie als een worst-case situatie worden gezien (waarbij uitloging is toegerekend op basis van beschikbaarheidstesten, ofwel relatief hoge uitloogwaarden). Dat de uitloging uit vliegias valt binnen de ruime bandbreedte die voor het verglazingsresidu valt betekent dus geenszins dat het beter uitlooggedrag van het verglazingsresidu in de basisvergelijking zoals deze als uitgangspunt is genomen niet wordt gehonoreerd.
1134	MER 6.5, 6.6	Commissie MER	De hergebruiksalternatieven bij bleekfixeer en kleurontwikkelaar scoren het gunstigst, maar de Commissie MER merkt echter op dat hergebruik nooit middels een centrale verwerking zal kunnen plaatsvinden. Het gaat hierbij altijd om opwerking van eigen stromen van bedrijven. Het is daarom terecht dat hergebruik slechts een bijrol vervult in de minimumstandaard.	Deze opmerking wordt voor kennisgeving aangenomen.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1135	MER 6.5, 6.6, 6.8, 6.9	Commissie MER	Varianten met sulfideprecipitatie scoren goed omdat hiermee metalen worden verwijderd, die uiteindelijk niet meer via het indampresidu tot emissies bij de AVI leiden. Het sulfideslib (waar de verwijderde metalen in terecht komen) wordt ook thermisch wordt verwerkt, in een smeltoven. Hierbij is echter geen rekening gehouden met de emissie van metalen uit slib met deze specifieke samenstelling: de metalen zijn 'verdwenen'. Het is dan ook niet plausibel dat er een significant verschil is tussen routes met en zonder sulfideprecipitatie.	<p>Dat sulfideprecipitatie significant beter zou scoren dan vergelijkbare routes zonder sulfideprecipitatie is ook geen conclusie die volgt uit het MER-LAP. Zie hiervoor verdere de beantwoording van een reactie van inspreker 10 op de paragrafen 6.6.5, 6.6.6, 6.6.8 en 6.6.9 van het MER.</p> <p>Met betrekking tot zowel de effectiviteit van de metaalprecipitatie als de emissies van metalen bij het smelten van het sulfideslib is van de best beschikbare kennis uitgegaan, maar dit omvat inderdaad een onzekerheid. Hiertoe zijn tevens berekeningen uitgevoerd (overigens inderdaad niet vermeld in het MER), waarin met een minder effectieve precipitatie is gerekend en de emissies via de AVI navenant zijn verhoogd. De effecten hiervan op de gewogen milieuscore zijn beperkt.</p>
1136	MER 6.5, 6.6, 6.8, 6.9	Commissie MER	<p>Dat verglazen in de minimumstandaard uitgesloten wordt is een conclusie die naar het oordeel van de Commissie MER niet op basis van de analyse in het MER wordt ondersteund.</p> <p>a. Het blijkt dat de slechte score van pyrolyse-verglazen bij vrijwel alle weegvormen wordt gedomineerd door een emissie van chroom naar lucht en de doorwerking daarvan op ecotoxiciteit. Dat chroom is echter waarschijnlijk niet afkomstig van fotografisch afval. De gevoeligheidsanalyse gebruikt bovendien een verkeerde massabalans, waardoor 80% van het chroom naar de lucht wordt uitgestoten, hetgeen niet aannemelijk is.</p> <p>b. De toxiciteitsthema's met name bij metalen in de LCA-methode zijn nog zwak ontwikkeld. Verschillen in scores op deze thema's kunnen dan ook eigenlijk nauwelijks worden gebruikt ter onderbouwing van besluiten met zwaarwegende gevolgen.</p> <p>De Commissie MER adviseert het bevoegd gezag voorzichtig om te gaan met de uitkomsten van de LCA, waar dat betekent dat een techniek voornamelijk op basis van zijn score op ecotoxiciteit wordt uitgesloten van de minimumstandaard. Zij acht de in het MER gevolgde onderbouwing onvoldoende robuust.</p>	<p>De analyse zoals deze in het MER is gepresenteerd is gebaseerd op de data zoals gegeven in het rapport TNO-emissieprofielen. In dat rapport is er vanuit gegaan dat de installatie als hoofddoel heeft "het verwerken van fga". Dit leidt voor een aantal metalen tot het toerekenen van meer emissies dan er in het betreffende afval zit, maar dit is op zichzelf verdedigbaar omdat de emissies die afkomstig zijn uit verschillende hulpstoffen en brandstoffen ook aan het fga worden toegerekend (deze hulpstoffen en brandstoffen worden immers mee verwerkt ten dienste van het fga). Deze op zichzelf verdedigbare aanpak van TNO leidt tot de resultaten van de vergelijking zoals in het MER-LAP weergegeven, en waarbij deze verwerkingsoptie aanzienlijk slechter scoort dan de verschillende andere opties.</p> <p>In de specifiek in dit MER toegevoegde gevoeligheidsanalyse is gepoogd om een scheiding aan te brengen tussen de emissies die afkomstig zijn uit het vloeibare fga zelf en de emissies uit bij deze specifieke installatie in praktijk gebruikte hulpstoffen. Er is geprobeerd om de waarden uit het TNO-rapport voor de emissies van hulpstoffen te corrigeren en daartegenover tevens emissies toe te voegen die zouden horen bij meer algemeen energie en grondstoffengebruik. Feitelijk wordt hiermee de relatie met de feitelijke praktijkmetingen verbroken en wordt de pyrolyse/verglazing in op een meer algemene wijze gemodelleerd (dus meer los van de specifieke referentiesituatie). Deze gevoeligheidsanalyse heeft niet de pretentie een betere beschrijving van de werkelijkheid te zijn maar is een poging om de gevoeligheid van de analyse voor de gemaakte toerekeningskeuze te onderzoeken. In deze gevoeligheidsanalyse blijkt dat de betreffende verwerkingsoptie nog steeds slechter scoort dan de verschillende andere opties. In de toetsingsfase is vervolgens tevens de het door de Commissie MER gehanteerde percentage van ongeveer 20% gehanteerd, en ook in dat geval blijkt nog steeds dat deze verwerkingsoptie slechter scoort dan de andere meegenomen opties.</p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
				<p>De conclusie blijft dan ook dat er weliswaar onzekerheden zijn omtrent de bij deze verwerkingsoptie aan fga toe te rekenen emissies, maar dat op basis van de laatste gegevens en de verschillende doorgevoerde variaties en aanpassingen deze optie steeds slechter scoort.</p> <p>Tenslotte wordt opgemerkt dat de gevoeligheid voor het thema ecotoxiciteit ook nader is gevarieerd middels het hanteren van verschillende tijdshorizonten. Bovendien scoort deze optie ook op een belangrijk thema als broeikas effect slechter (vergelijk bijvoorbeeld BF-5 met BF-1 en BF-3), terwijl nog niet eens rekening is gehouden met de bijdrage van de residuen aan energieopbrengst van de AVI hetgeen de Cie, gelet op haar opmerkingen bij GFT, voor een stookwaarde van 4 MJ/kg eigenlijk wel als voorkeur zou hebben. Wanneer deze suggestie van de Commissie MER ook voor deze stroom zou worden overgenomen, dan wordt het verschil - zeker voor broeikas effect - alleen maar groter.</p>
1137	MER 6.6	Commissie MER	In de hoofdtekst van het MER zijn bij kleurontwikkelaar per abuis de alternatieven KO9 en KO10 omgewisseld. KO10 moet het verglazingsalternatief zijn	Dit is juist; zie ook het antwoord op de volgende reactie (inspreker 10 op paragraaf 6.6.6 van het MER).
1138	MER 6.6.6	10	<p>Inspreker heeft het vermoeden dat de effectcores van KO-09 en KO-10 zijn verwisseld. Inspreker geeft hiervoor de volgende redenen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de gesommeerde milieueffectcores van KO-09 zouden vergelijkbaar moeten zijn met de gesommeerde milieueffectcores van KO-04 aangezien het verschil tussen beide routes wel/geen chemische ontzilvering is; - de gesommeerde milieueffectcores van KO-10 vergelijkbaar zouden moeten zijn met de gesommeerde milieueffectcores van KO-03, aangezien het verschil tussen beide routes wel/geen chemische ontzilvering is. <p>Gezien het voorgaande verzoekt inspreker de tekst in tabel 6.6.1 aan te passen.</p>	<p>In tabel 6.6.1 van het MER is per abuis vermeld dat KO-9 het verwerkingsalternatief betreft waarbij kleurontwikkelaar wordt voorverdampt, fysisch/chemisch/biologisch gezuiverd, ingedampt en verglaasd. Bij KO-10 is per abuis vermeld dat dit het verwerkingsalternatief betreft waarbij kleurontwikkelaar wordt voorverdampt, fysisch/chemisch/biologisch gezuiverd, ingedampt en verbrand.</p> <p>KO-9 in tabel 6.6.1 wordt als volgt gewijzigd: <i>Voorverdampen, fysisch/chemisch/biologisch zuiveren en indampen, verbranden</i></p> <p>KO-10 in tabel 6.6.1 wordt als volgt gewijzigd: <i>Voorverdampen, fysisch/chemisch/biologisch zuiveren en indampen, verglazen</i></p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1139	MER 6.6.5, 6.6.6, 6.6.8, 6.6.9	10	<p>De techniek sulfideprecipitatie / ultramembraanfiltratie etc. scoort significant beter dan electrolyse/chemische ontzilvering etc. op het totaal, omdat de ecotoxiciteit (terrest.) een factor 7 lager uitvalt.</p> <p>De oorzaak ligt in:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kwik (niet aantoonbaar aanwezig in afgewerkte fotochemie) is wel in het MER meegenomen; - kwik en chroom een grote invloed hebben op de milieuscore; - wel de uitloging van AVI-slakken en de emissies naar lucht van de AVI worden meegenomen en niet de uitloging van slakken van het smeltproces en de emissies naar de lucht van de smeltprocessen. <p>Inspreker stelt voor de LCA-vergelijkingen op de volgende punten aan te passen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kwik niet mee te nemen in het MER LCA aangezien dit niet aantoonbaar in fga voorkomt; - aangezien de overige zware metalen niet worden teruggewonnen, maar uiteindelijk weer in de lucht of bodem terechtkomen, de verwijdering van 90% door middel van sulfideprecipitatie/ultramembraanfiltratie niet meenemen in de berekening (met name chroom). <p>Het gevolg hiervan zal zijn dat na herberekening de gesommeerde milieueffectscores van sulfideprecipitatie / ultramembraanfiltratie en chemische/electrolytische ontzilvering vergelijkbaar zullen zijn.</p>	<p>De stelling van inspreker dat membraanfiltratie / sulfideprecipitatie significant beter zou scoren, is geen conclusie die volgt uit het MER-LAP. Voor bleekfixeer is bijvoorbeeld te zien (MER figuur 6.5.1 en tabel 6.5.4) dat BF-3 niet significant slechter is dan BF-1 en dat BF-4 zelfs beter is (maar ook niet significant) dan BF-2. In de minimumstandaard zoals vermeld in het LAP wordt dan ook expliciet geen onderscheid gemaakt tussen deze typen voorbewerking. Voor de andere vloeibare fga-stromen is het beeld op dit punt niet anders.</p> <p>Aanvullend kan nog het volgende gezegd worden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het geheel niet meenemen van kwik verandert de vergelijking niet. Voor de meeste verwerkingsopties verandert de gewogen milieuscore ongeveer 1% tot 2%, en in alle gevallen logischerwijs in dezelfde richting. Alleen bij BF-3 (verbetering prestatie AVI), BF-5 en BF-6 (emissie verglazing) is het effect iets groter, maar niet zodanig dat het beeld van de LCA-vergelijking anders wordt. - Het niet meenemen van de verwijdering van metalen door de sulfideprecipitatie wordt als niet reëel beschouwd; gelet op praktijkgegevens van Van Vlodrop vindt deze precipitatie immers wel degelijk plaats. Voor Cr is daarbij overigens, ook al op basis van gegevens van Van Vlodrop, gerekend met een percentage van 50% i.p.v. 90%. Tenslotte zou minder precipitatie leiden tot een lichte verhoging van de emissies van de AVI (verbranding van het residu van VVM) voor bijvoorbeeld Cr van 1,7 mg/ton naar 3,4 en een gelijktijdig vervallen van een emissie van 1,5 mg/ton bij het verglazen van het precipitaat. Dit heeft geen effect op de resultaten van de LCA. <p>Tenslotte wordt verwezen naar de beantwoording van een vergelijkbare reactie van de Commissie MER (hiervoor) waar wordt ingegaan op het resultaat van een berekening zonder dat uitgegaan wordt van een minder effectieve verwijdering van metalen bij de sulfideprecipitatie.</p>
1140	MER 6.8	Commissie MER	<p>Naar mening van de Commissie MER komt het alternatief zuiveren/pyrolyse/verglazen duidelijk als meest ongunstig uit de bus en is het verbazend dat deze techniek toch in de minimumstandaard terecht komt.</p>	<p>Verwezen wordt het antwoord op de reactie van insprekers 10 en 48 op paragraaf 4.2 van sectorplan 34 van het LAP.</p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1141	MER 6.10	Commissie MER	Hoewel de vergelijking van de genoemde technieken veel aannamen bevat bij gebrek aan gegevens, komen de uitkomsten plausibel over, omdat de beschouwde technieken op hoofdlijnen niet wezenlijk verschillen. Het is evenwel vreemd dat het verschil in finaal afval zo weinig in de score doorwerkt. Iets meer toelichting daarop was wenselijk geweest.	Verwezen wordt naar het antwoord op de reactie van insprekers 44 en 65 op paragraaf 4.2 van sectorplan 8 van het LAP.
1142	MER 6.10	Commissie MER	Het MER bevat geen analyse met betrekking tot natriumlampen. Hiernaar is in de richtlijnen ook niet gevraagd. Terzijde kan worden opgemerkt dat uit hoofdstuk 8 van het LAP niet duidelijk is hoe de minimumstandaard daarvoor is, omdat gasontladingslampen en fluorescentiepoeders (uit TL-lampen) in een adem worden genoemd.	Verwezen wordt naar het antwoord op de reactie van insprekers 103 en 78 op paragraaf 4.2 van sectorplan 8 van het LAP.
1143	MER 6.11	Commissie MER	Op bepaalde plaatsen in het MER en in het LAP staat dat 'spoelen' met nabewerking van de reststoffen in een cementoven een vergelijkbare score oplevert als cryogene verwerking. Dat komt echter niet uit de gegevens die daarover in het MER staan. Daaruit blijkt dat ook bij dat natraject cryogene verwerking iets beter scoort.	Verwezen wordt naar het antwoord op de reactie van inspreker 48 op paragraaf 4.3.2 van sectorplan 17 van het LAP.
1144	MER 6.11	Commissie MER	In het achtergronddocument staat dat in de LCA bij cryogene verwerking is uitgegaan van gebruik van gasvorming N ₂ , bij gebrek aan gegevens over vloeibaar N ₂ . De Commissie MER meent daarmee een relatief grote fout in de score voor cryogeen verwerken geïntroduceerd, omdat het energieverbruik wordt onderschat. Omdat de meeste milieueffecten het gevolg zijn van de verwerking van reststromen, blijkt het effect gerekend over de hele keten beperkt.	Achtergronddocument A13 gaat uit van vloeibaar N ₂ , maar in achtergronddocument A2 wordt op één plaats inderdaad gesproken van gasvormig N ₂ . Het grootste verschil zit in de energie die nodig is voor de productie. In het kader van het MER is informatie van de firma Hoekloos verkregen. Het daar genoemde energiegebruik per kg N ₂ lag iets hoger, maar in eenzelfde orde als het energiegebruik van het standaardproces in de LCA-database. Er is vervolgens met dit standaardproces gerekend. Wanneer met het exacte verbruik zoals door Hoekloos opgeeft wordt gerekend, verslechtert de prestatie van cryogeen, maar niet zodanig dat de uitkomst van de vergelijking hierdoor wordt beïnvloed.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1145	MER 6.11	Commissie MER	De Commissie MER merkt op dat voor deze stroom een minimumstandaard op techniekniveau wordt aangegeven, en wijst daarbij op het verleden waarin een minimumstandaard moest worden bijgesteld omdat een techniek niet meer operationeel is. Dit, pleit ervoor een algemener geformuleerde minimumstandaard op te nemen, waarvoor de Commissie MER een voorstel doet.	De DTO geldt in dat geval als achtervang; zie ook het antwoord op de reactie van insprekers 57 en 65 op paragraaf 4.3.2 van sectorplan 17 van het LAP.
1146	MER 6.12	Commissie MER	In het MER staat dat nat gft-afval een dusdanig lage stookwaarde (3,2 MJ/kg) heeft dat dit product niet wordt geacht een bijdrage te leveren aan de energieproductie van de AVI. Deze redenering is naar het oordeel van de Commissie MER niet juist. De Commissie MER verwijst naar het resultaat van de in het MER uitgevoerde gevoeligheidsanalyse op dit punt.	Dat het niet juist is om geen energie toe te rekenen bij een stookwaarde van 3,2 MJ/kg wordt niet onderschreven. De voorwaarden waaronder afvalstoffen brandbaar zijn, zonder toevoeging van een hulpbrandstof, zijn af te leiden uit de 'driehoek van Tanner'. Conform deze driehoek zullen afvalstoffen met een vochtpercentage van meer dan 50% (voor deze afvalstroom is het 60%) niet 'zelfstandig' branden en dus ook niet netto bijdragen tot een enige energieproductie. Los daarvan is de aanpak die de Commissie MER voorstaat echter wel meegenomen (gevoeligheidsanalyse), dus de gevraagde info is wel degelijk in het MER opgenomen.
1147	MER 6.12	Commissie MER	Het zeer hoge rendement van 42% bij vergassen, waarmee wordt gerekend, kan alleen worden bereikt bij een relatief geringe inzet van GFT-afval ten opzichte van andere hoogcalorische brandstoffen. Ook hier is terecht in het MER een gevoeligheidsanalyse voor gedaan. Naar het oordeel van de Commissie MER hadden de resultaten van de gevoeligheidsanalyse eigenlijk als basisuitkomsten in het MER gepresenteerd moeten worden.	Waarom een rendement van 42% alleen haalbaar zou zijn bij een relatief geringe inzet wordt door de Commissie MER niet nader aangegeven. Als reactie wordt verwezen naar de afleiding in paragraaf 7.5.3 van het achtergronddocument en naar de LCCM-studie van KEMA. In deze studie is op basis van ervaringen met vergassingstechnieken en het vergassen van organische stromen bepaald dat een rendement van 42% haalbaar is voor een stroom als GFT-afval. Zoals de Commissie MER zelf al constateert is in de gevoeligheidsanalyse alsnog met een lager rendement gerekend, dus de gevraagde info is wel degelijk in het MER opgenomen. Verwisselen van gevoeligheidsanalyse en basisuitwerking is op zichzelf slechts een cosmetische operatie, maar wordt toch niet onderschreven omdat de 42% wordt niet op voorhand irreëel geacht wordt.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1148	MER 6.12	Commissie MER	Op basis van beide voorgaande reacties is de Commissie MER van mening dat het MER een te gunstige voorstelling geeft van de mogelijkheden en milieuvoordelen van vergassen en een te ongunstige van integraal verbranden in AVI's. Dat heeft overigens geen invloed op de keuze van de minimumstandaard in het huidige LAP, maar betekent wel dat de keuze voor het al dan niet gescheiden inzamelen van deze afvalstroom bij een toekomstige herziening van het Afvalbeheerplan opnieuw een punt van aandacht moet worden.	Het MER bevat van beide technieken op dit punt een bandbreedte die elkaar niet overlappen. Er is derhalve sprake van een significant verschil. Voor een absolute vergelijking van de verschillen tussen technieken zijn de figuren in het MER niet bedoeld.
1149	MER 6.12	Commissie MER	Bij de beschouwde verwerkingsalternatieven ontbreken interessante opties. Het gaat bijvoorbeeld om de optie "drogen en meestoken in een elektriciteitscentrale" of om een techniek die uitgaat van "drogen, pyrolyseren en meestoken van de pyrolyse-olie in een elektriciteitscentrale".	Deze technieken zijn niet gevraagd in de richtlijnen en spelen niet concreet in de markt. Een initiatiefnemer van een dergelijk initiatief is bovendien vrij om zelf aan te tonen dat de optie "even goed of beter" is dan de gekozen minimumstandaard.
1150	MER 6.12	Commissie MER	Uit een gevoeligheidsanalyse in het MER blijkt dat de terrestrische ecotoxiciteitsscore overheersend zou zijn geweest wanneer, in tegenstelling tot de gevolgde aanpak, wel, rekening zou zijn gehouden met emissies naar de bodem via compost.	Dit volgt inderdaad uit de gevoeligheidsanalyse en wordt in het MER-rapport ook expliciet genoemd.
1151	MER 6.12	Commissie MER	Bij een alternatief gebruik van dierlijke mest is de score op terrestrische ecotoxiciteit van belang omdat ook dierlijke mest veel metalen bevat. Bovendien gaat de toepassing van dierlijke mest voor het op peil houden van het organisch stofgehalte gepaard met veel hogere emissies van ammoniak en N ₂ O en een hoger transport. De veronderstelling dat dierlijke mest toch wel in de bodem wordt gebracht en uitgespaarde emissies niet hoeven te worden meegerekend is in ieder geval voor discussie vatbaar en komt dus in toekomstige gevallen in aanmerking voor een aanvullende gevoeligheidsanalyse.	Op dit moment zijn alternatieve vormen van verwerking van dierlijke mest, kippenmest mogelijk uitgezonderd, te weinig concreet in ieder geval te beperkt in omvang om aan te nemen dat het toepassen van GFT-compost daadwerkelijk zou leiden tot een significante verschuiving van het uitrijden van dierlijke mest naar andere mestverwerkingsopties (die overigens ook milieu-effecten met zich mee zouden brengen). Dat het gebruik van compost leidt tot verplaatsing van de plaats waar het wordt uitgereden is goed mogelijk, maar een werkelijke vermindering van het uitrijden van dierlijke mest door het toepassen van compost wordt op dit moment niet realistisch geacht.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1152	MER 6.12	77	De inspreker geeft aan dat in het MER geen rekening is gehouden met het feit dat composteerinstallaties efficiënter omgaan met waterig materiaal dan directe verbrandingstechnieken.	Bij alle verwerkingsalternatieven is rekening gehouden met het feit dat GFT-afval een waterige stroom is met gemiddeld 60% vocht. Waar nodig zijn aanvullende processtappen geïntroduceerd om deze waterige stroom voor te drogen. Zie bijvoorbeeld achtergronddocument A14 bij het MER, paragraaf 7.1 (drogen GFT-afval voor het vergassen).
1153	MER 6.12	91	De inspreker concludeert dat met betrekking tot de wenselijkheid van de scheiding van GFT-afval meer overwegingen betrokken moeten worden dan in het MER gepresenteerd zijn.	Het MER gaat in op de milieuhygiënische aspecten van de verwerking van GFT-afval. Hiertoe zijn verschillende technieken vergeleken. Naast milieuaspecten spelen ook andere aspecten een rol bij de keuze voor de minimumstandaard. Deze overwegingen zijn opgenomen in het LAP, sectorplan 9 Organisch afval. Daarin wordt geconcludeerd dat voortzetten van composteren of vergisten van gescheiden ingezameld GFT-afval de voorkeur heeft.
1154	MER 6.12 en 6.13	77	De inspreker is van mening dat het bijstoken van gas uit GFT-afval of groenafval in een energiecentrale nog geen full-scale techniek is en daarmee niet als referentie gebruikt mag worden om het beleid om te buigen.	Zowel in het MER (paragraaf 6.12.3) als in achtergronddocument A14 (bijvoorbeeld pagina 9) is aangegeven dat het vergassen van GFT-afval en vervolgens het bijstoken van het verkregen gas in een E-centrale een nog niet operationele techniek is. Gezien een recent uitgevoerde studie, waarbij het alternatief als beloftevol naar voren kwam, is er voor gekozen dit alternatief mee te nemen in het MER. De conclusie van de inspreker dat het beleid met deze referentietechniek is omgebogen is echter onjuist. Met het benoemen van de minimumstandaard voor GFT-afval (composteren of vergisten) is juist gekozen voor het voortzetten van het huidige beleid.
1155	MER 6.12 en 6.13	77	De inspreker vindt dat energie en CO ₂ een onevenredig hoge waardering hebben meegekregen waardoor een zorgvuldige afweging tussen het vervangen van primaire energiedragers en het sluiten van grondstofkringlopen niet gemaakt wordt.	De gekozen LCA-methodiek gecombineerd met de verschillende weegvarianten heeft er juist toe geleid dat het door de inspreker gesignaleerd probleem is voorkomen.
1156	MER 6.12 en 6.13	77	De inspreker is van mening dat de gehanteerde levenscyclusanalyses vertroebeld zijn door het binnen de systeemgrenzen halen van niet terzake doende aspecten. Hierdoor worden positieve resultaten voor de langere termijn ondergewaardeerd.	De gekozen LCA-methodiek garandeert juist een gedegen afweging tussen verwerkingsalternatieven. De systeemgrenzen zijn per verwerkingsalternatief op dezelfde manier gekozen om te voorkomen dat bepaalde technieken t.o.v. elkaar bevoordeeld of benadeeld zouden worden. Resultaten die op de langere termijn pas van invloed zijn, zijn waar mogelijk meegenomen.
1157	MER 6.12 en 6.13	77	De inspreker concludeert dat de milieueffecten in het MER voor de compostopties van GFT-afval en vergelijkbare stromen, in het licht van internationale studies, een merkwaardige indruk maken en vragen om een contra-expertise.	De resultaten en ook de onderlinge verschillen tussen technieken liggen redelijk in lijn met hetgeen verwacht mocht worden op basis van reeds eerder uitgevoerde LCA's. Onduidelijk is aan welke internationale studies de inspreker refereert. De inspreker is vrij in het uitvoeren van een contra-expertise.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1158	MER 6.12.3	81	Inspreker meent dat wel "vrolijk" wordt geanticipeerd op toekomstontwikkelingen als vergassen, maar dat onvoldoende wordt geanticipeerd op ontwikkelingen op het gebied van vervanging van chemische bestrijdingsmiddelen door compost en aan ontwikkelingen op het gebied van veenvervanging.	Ten aanzien van het vergassen als verwerkingsoptie zijn de onzekerheden met deze techniek gedegen bezien. Alleen al het feit dat deze verwerkingsoptie milieuhygiënisch goed scoort, maar niet al als minimumstandaard is vastgelegd getuigt hiervan. Ten aanzien van de inzet van compost als ziekteverend middel wordt verwezen naar rapport 667.99 van het NMI, "waarde en methodiekbepaling milieurendement GFT-compost" (dit rapport is nadrukkelijk bij het opstellen van het MER voor GFT-afval betrokken). Ook in dat rapport wordt deze ontwikkeling gesignaleerd maar wordt geconcludeerd dat er nog verdergaand onderzoek nodig is om hier daadwerkelijk iets concreets over te kunnen zeggen. Ten aanzien van veenvervanging geldt dat dat dit wel degelijk bij het opstellen van het MER is betrokken. Ook hier heeft de studie van NMI een belangrijke rol gespeeld.
1159	MER 6.12.4	81	Met figuur 6.12.1 uit het MER vreest inspreker dat veel gemeenten zullen stoppen met gescheiden inzameling omdat uit het MER van de Minister zelf nu zou volgen dat het net zo goed integraal kan worden verbrand. Hiermee wordt een groot deel van de communicatie en voorlichting van de afgelopen jaren teniet gedaan en vreest inspreker voor schade.	Verwezen wordt naar de derde conclusie van paragraaf 6.12.6 uit het MER, maar ook naar de tekst op de pagina's 108 en 109 van het MER. Hieruit volgt duidelijk dat een en ander genuanceerder ligt dan inspreker stelt. Nog belangrijker in dit kader is sectorplan 9 van het LAP zelf en dan met name paragraaf 4.1.2 en de minimumstandaard met bijbehorende motivering. Ook hieruit blijkt nadrukkelijk dat de beleidsinzet gericht blijft op continuering van de gescheiden inzameling.
1160	MER 6.12.4	81	Uit figuur 6.12.1 zou kunnen worden geconcludeerd dat SVV een goed alternatief voor GI-composteren en GI-vergisten. Dit is volgens inspreker echter niet het geval.	Zowel uit de indeling van figuur 6.12.1 van het MER, in twee delen als uit de opbouw van de tekst van paragraaf 6.12.5 van het MER blijkt dat er een duidelijk onderscheid gemaakt wordt in de technieken die zijn gebaseerd op gescheiden inzamelen en de technieken die zijn gebaseerd op integrale inzameling. Hierbij komt overigens wel dat in alle gevallen niet de installaties als geheel worden vergeleken maar de effecten per ton GFT-afval, dus op zich is een vergelijking tussen alle vijf de opties wel mogelijk. De conclusies van de vergelijking is uitgebreid beschreven in het MER (6.12.5) en op hoofdlijnen in sectorplan 9 Organisch afval.
1161	MER 6.12.4	81	Volgens inspreker zou de onwetende lezer van het MER kunnen denken dat bij SVV alle GFT-afval in het ONF terecht komt. Inspreker stelt dat 85% echter in de te verbranden fractie komt.	In het MER is niet aangegeven dat bij SVV alle GFT-afval in het ONF komt. Verder is de 85% die inspreker noemt uitermate onwaarschijnlijk gelet op de massabalans en samenstellingsgegevens die bekend zijn voor een installatie als de Vagron. Ook de samenstelling van RDF zoals die bij scheidinginstallaties zoals bijvoorbeeld de Vagron wordt geproduceerd (i.h.a. minder dan 10% organisch) leiden niet tot het beeld dat inspreker schetst.
1162	MER 6.12.4	81	Inspreker merkt op dat bij gescheiden inzameling nog ongeveer 40% van het grijze huisvuil uit GFT-afval bestaat.	Wat de inspreker hiermee beoogt te zeggen is niet duidelijk. Het deel van het GFT-afval dat integraal wordt verwijderd, beïnvloedt de vergelijking in het MER niet, omdat dit buiten de systeemgrens valt.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1163	MER 6.12.4	81	Volgens inspreker wordt integraal afval bij SVV gescheiden in 60% RDF en 40% ONF. Het ONF zou slechts voor 13% uit GFT-afval bestaan en verder uit papier (54%) kunststof (21,2%), glas/steen (11,6%) en metalen (0,2%).	In het MER dat is opgesteld voor de Vagron is een samenstelling van ONF aangegeven van 85% organisch en 6% papier. Daarnaast is van belang te realiseren dat de milieueffecten van 1 ton GFT-afval worden berekend, dus iets meer of minder GFT-afval per ton ONF is hier niet van invloed. Alleen bij een vertaling van de milieueffecten van een ton ONF naar een ton GFT-afval moet worden opgepast. Voor een parameter als biogasproductie is juist om die reden gecorrigeerd.
1164	MER 6.12.5 en 6.13.5	77	De inspreker meent, op basis van de LCA's in de achtergronddocumenten A14 en A15, dat het in het MER aangegeven significante verschil voor vergassen slechts marginaal is. Materiaalhergebruik zou terzijde geschoven zijn omdat GFT-afval slechts uit biomassa bestaat. Voorkomen zou moeten worden dat energietoepassingen een aanzuigende werking hebben ten nadele van hergebruik.	In de achtergronddocumenten van het MER zijn de aannamen beschreven per afvalstroom en per techniek. In de achtergronddocumenten worden geen LCA's uitgevoerd en het is derhalve niet mogelijk om op basis daarvan te concluderen dat verschillen slechts marginaal zijn. Daarvoor dienen de feitelijke LCA's. In het MER zijn de LCA-resultaten wel weergegeven en met elkaar vergeleken. Op basis daarvan blijkt dat de verschillen veelal significant zijn. Een waardering bij dit verschil (groot of marginaal) is niet aan de orde en is slechts in relatieve zin te bezien t.o.v. andere milieueffecten. In het MER zijn per afvalstroom verwerkingsalternatieven met elkaar vergeleken. Daarbij hebben overwegingen als door de inspreker aangeduid niet gespeeld. Mogelijke consequenties van een keuze voor een van de technieken zijn in de sectorplannen van het LAP wel bezien en gemotiveerd.
1165	MER 6.12.7	77	De inspreker meent dat de verwerkingskosten voor gescheiden inzamelen en vergassen van GFT-afval (35 euro) absoluut niet geloofwaardig zijn.	De verwerkingskosten geven een indicatie van de omvang. In dit geval zijn deze kosten mede bepaald aan de hand van een studie uitgevoerd door de KEMA naar vijf verwerkingstechnieken voor GFT-afval. In de begeleidingscommissie van deze studie nam de inspreker deel.
1166	MER 6.13	Commissie MER	De eigenschappen van de stroom zijn afdoende beschreven, de aannamen zijn duidelijk weergegeven en de vergelijking van alternatieven is conform de richtlijnen uitgevoerd. Hoewel ook met deze stroom nog geen ervaring met vergassen is opgedaan, sluiten de eigenschappen (hout, minder variatie in samenstelling, maar wel natter) meer aan bij de afvalhoutstroom die nu bij de Amercentrale wordt vergast.	Deze opmerking wordt voor kennisgeving aangenomen.
1167	MER 6.13	Commissie MER	In het MER is niet ingegaan op de verwerkingsmethoden "direct meestoken in een E-centrale" en "pyrolyseren en verbranden van de pyrolyse olie"	Zie de beantwoording van een eensluidende opmerking van de Commissie MER m.b.t. GFT-afval.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1168	MER 6.13	Commissie MER	Hoewel het MER wel enige onzorgvuldigheden bevat, komt de conclusie dat in algemene zin thermische verwerkingsopties beter scoren dan biologische op grond van de gegevens plausibel over.	De door de Commissie MER genoemde onzorgvuldigheid (de genoemde stookwaarde van het verkregen gas zou te hoog zijn) is niet van invloed op de vergelijking omdat met de betreffende waarde niet wordt gerekend.
1169	MER 6.14	Commissie MER	In het MER wordt terecht opgemerkt dat de gunstigere score voor pyrolyse/smelten voor een belangrijk deel wordt bepaald door de lage kwikemissie die in een MER over pyrolyse/smelten voor kwikhoudende stoffen wordt geraamd. Deze resultaten zijn nog niet bewezen. Wanneer zou blijken dat de aanname te optimistisch is, verdwijnen de verschillen. Bij het vacuümdestillatieproject ontbreken overigens gegevens over de samenstellingen van diverse reststromen (bijvoorbeeld voor de elementen C en H). Dat maakt de score van die techniek onzeker. Verder verdient vermelding dat de assen als C2-afval beschouwd moeten worden. Een en ander heeft echter geen consequenties voor de keuze van de minimumstandaard in het LAP.	In hoofdstuk 2 van het achtergronddocument A16 is de gemiddelde samenstelling verantwoord voor de gekozen kwikhoudende slibstroom. Daarbij is met name ingezoomd op het aandeel Hg en componenten als C, H, S, O en Cl. Bij de beschrijving van de vacuümdestillatie (hoofdstuk 5) is vervolgens verantwoord hoe de afzonderlijke stappen verlopen en hoe daarmee de verschillende componenten zich zullen verdelen.
1170	MER 6.14	Commissie MER	De Commissie MER wijst er op dat vacuümdestillatie vooral goed werkt voor stromen met veel metallisch kwik, zoals het aardgasslib. Voor andere kwikhoudende stromen zou export wellicht niet bij voorbaat uitgesloten moeten worden. In het buitenland zijn hoogwaardigere verwerkingsmethoden operationeel dan nu in Nederland mogelijk is.	De MER is bedoeld om minimumstandaarden voor vergunningverlening in Nederland te onderbouwen.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1171	MER 6.15	Commissie MER	<p>De Commissie MER twijfelt met name voor pyrolyse/smelten aan de waarde van de LCA. In het MER wordt reeds aangegeven dat het hier gaat om een zeer diverse stroom. Toch gaat de beschrijving uit van slechts één analyse. Tevens is weinig bekend van het gedrag van de afvalstroom. Daarom wordt aangenomen dat de stroom zich gedraagt als shredderafval. Dit is echter een hele specifieke stroom. De Commissie MER erkent dat het in LCA's gebruikelijk is om dergelijke aannames te doen, mits aannemelijk is dat de aannames zich bevinden binnen het technische geldigheidsdomein van de verwerkingstechniek. De aannemelijkheid hiervan wordt door de Commissie MER betwijfeld en in ieder geval vindt er een opstapeling van onzekerheden plaats, waardoor de waarde van de LCA-uitkomsten twijfelachtig is geworden. De kwestie van de afzetbaarheid van het metaalslib speelt hier des te meer. In feite kunnen de verontreinigingen uit deze stroom het metaalslib van andere stromen, zoals vliegassen, dusdanig verontreinigen dat ook dat slib moeilijk afzetbaar wordt.</p>	<p>In het achtergronddocument bij het MER wordt aangegeven dat bewust niet is gekozen voor een variatie in samenstelling omdat gegevens over de spreiding in samenstelling ontbreken. Wel is een variatie voor zwavel doorgevoerd. Uit de uitkomst van de LCA-vergelijking en de thema's die de zwaartepunten blijken te zijn kan overigens geconcludeerd worden dat de omvang van de verschillen wel, maar het beeld als totaal niet veel zal veranderen bij meer of minder verontreinigingen.</p> <p>De stelling van de Commissie MER dat ONO-slib qua gedrag wordt gelijkgesteld aan shredderafval is onjuist. De relatie tussen het PEC-concept en shredderafval bestaat alleen daaruit dat shredderafval is gebruikt voor het modelleren van de smelter op componentniveau. Dat metalen zich geheel anders zouden gedragen wanneer deze via een slib of een as de reactor in komen, is de vraag. Zoals de Commissie MER zelf al stelt is het hanteren van een dergelijke balansaanpak zeer gebruikelijk. Wanneer er metalen in een aparte vorm worden ingevoerd (zoals in de vorm van brokjes zoals bij shredderafval zelf gebeurt) is hiervoor in het MER gecorrigeerd. Verder is ook op andere plaatsen steeds specifiek gekeken naar de kenmerken van de afvalstroom en is niet steeds het "standaard" shredderafval-model gebruikt. Zo wordt er soms wel en soms niet ook rekening gehouden met syn-gas productie, wordt er soms wel en soms niet rekening gehouden van het gebruik van flux, wordt er steeds specifiek gekeken naar het vochtgehalte, etc. Ofwel, per afvalstroom is bezien of de algemene procesbeschrijving en aannames voor shredderafval toepasbaar waren voor de overige afvalstromen. Daar waar dat niet het geval was is hiervoor steeds gemotiveerd afgeweken.</p>
1172	MER 6.15	Commissie MER	<p>De stroom kent een hoge metaalinhoud. De uitdaging is deze eruit te krijgen. Op dit moment bestaan hiervoor nog geen haalbare technieken. De Commissie MER acht het daarom raadzaam om de ontwikkeling van hydrometallurgische verwerkingstechnieken, zoals selectieve loging, te stimuleren. In een toekomstig LAP zou dan een verplichting tot toekomstige verwerking ingebouwd kunnen worden. Ook worden voor ONO-slib momenteel thermische mobilisatietechnieken ontwikkeld.</p>	<p>Voor dit moment wordt van deze suggestie kennis genomen.</p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1173	MER 6.15	Commissie MER	Hoewel noch het MER, noch het LAP dit specifiek aangeven, neemt de Commissie MER aan dat de in het LAP voorgestelde minimumstandaard (stort in de C2-deponie, of stort op een C3-deponie na immobilisatie) slechts van toepassing is op ONO-filterkoek die qua uitloging boven de C2 grens zit. De Commissie MER beveelt aan in het LAP specifiek aan te geven dat filterkoek die op basis van uitloogtests als C3 kan worden geïnclassificeerd, net als ander C3-afval direct kan worden gestort.	Verwezen wordt naar het antwoord op de reactie van insprekers 30 en 78 op paragraaf 4.2.5 van sectorplan 33 van het LAP.
1174	MER 6.15	20	Inspreker meent dat het MER zich zou moeten beperken tot technieken die zich in praktijk bewezen hebben en dat daarom de optie pyrolyse/smelten buiten het MER gehouden zou moeten worden	De betreffende verwerkingsoptie is in de richtlijnen voor het MER expliciet genoemd (als pyrometallurgische verwerking). Daarnaast kan, nu er verschillende initiatieven in voorbereiding zijn voor de Nederlandse markt, niet zondermeer aan deze verwerkingsoptie voorbij gegaan worden. Ook is relevant dat de verschillende procesonderdelen waar de techniek uit bestaat in losse vorm wel degelijk op praktijkschaal bedreven worden. Tenslotte is met het feit dat van de geïntegreerde vorm zoals die in MER-LAP is beschreven geen praktijkdata beschikbaar zijn, rekening gehouden bij de vertaling van MER naar minimumstandaard (in geen geval is bij de minimumstandaard exclusief voor op deze optie gekozen).
1175	MER 6.15.4	20	Omdat het energiegebruik van de kraan en het bewegen van het dak niet zijn meegenomen bij de optie storten van ONO-slib in de C2-deponie, betwijfelt inspreker de resultaten van de weging die is gebaseerd op energie.	Voor het totale energiegebruik van de handling van de afvalstroom is in het MER uitgegaan van 60 MJ/ton. Daar de kraan ter vulling van de deponie primair de afnemer van deze energie is, is het energiegebruik hiermee waarschijnlijk nog hoog ingeschat (dezelfde 60 MJ wordt bij reguliere stortplaatsen gehanteerd voor het geheel van shoveltransport, berging, afdekken, etc.). Omdat energiegebruik van het schuifdak moet worden toegerekend aan het totaal aan afvalstromen dat in de deponie wordt geborgen kan het effect hiervan per ton slib nauwelijks relevant zijn.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
1176	MER 6.15.4	20	Omdat storten van ONO-slib in de C2-deponie 0,75 m ³ /ton aan ruimte vraagt en het storten van geïmmobiliseerd slib 0,5 m ³ /ton, betwijfelt inspreker de resultaten van de weging die is gebaseerd op landgebruik.	<p>Allereerst lijkt een verdichting van 1330 kg/ton naar 2000 kg/ton door het toevoegen van 150 kg cement, zoals de cijfers van inspreker suggereren onwaarschijnlijk groot.</p> <p>Los daarvan is echter relevant dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bij de optie immobilisatie de verwerking van één ton slib leidt tot meer dan één ton te storten immobilisat, terwijl dat bij stort als C2 niet het geval is, en - bij stort als C2 in de deponie aanmerkelijk meer inklinking op zal treden dan bij storten in geïmmobiliseerde vorm. <p>De stelling van de inspreker dat het ruimtegebruik in de geïmmobiliseerde vorm derhalve ongeveer 50% lager zou liggen dan het ruimtegebruik bij direct storten in de deponie wordt dan ook niet realistisch geacht.</p> <p>Verder is relevant dat de cijfers voor landgebruik in tabel 6.15.3 niet alleen het ruimtebeslag van het storten zelf omvatten maar ook landgebruik dat samenhangt met transport, cementproductie, etc.</p> <p>Tenslotte maakt het rekenen met de waarden zoals inspreker deze opgeeft (en waar dus vraagtekens bij geplaatst kunnen worden) voor de uitkomst van de vergelijking geen verschil. Voor de totale milieuscore (MER, figuur 6.15.1) blijft het verschil met de uitwerking in het MER beperkt tot maximaal enkele procenten. Voor de score op landgebruik (MER, tabel 6.15.3) wordt het verschil tussen de beide verwerkingsopties weliswaar kleiner dan in het MER het geval is, maar blijft stort als C2 nog altijd aanmerkelijk beter scoren dan immobilisatie.</p>
1177	MER 6.15.6	20	Inspreker stelt vast dat koude immobilisatie op de milieuthema's broeikas effect, abiotische uitputting en terrestrische ecotoxiciteit significant beter scoort dan pyrolyse/smelten en zou dit graag in een genuanceerde formulering van deze conclusie terug willen zien.	<p>In deze conclusie in het MER is primair gesteld dat voor beide genoemde technieken met name deze thema's het milieuprofiel bepalen en dat beide technieken slechter scoren dan storten op een C2-deponie. Dat deze beide technieken onderling ook verschillen blijkt duidelijk uit tabel 6.15.2.). In de versie van het MER dat bij het definitieve LAP wordt verspreid wordt de betreffende conclusie verduidelijkt: <i>De hogere milieubelasting van de technieken pyrolyse/smelten en immobilisatie in vergelijking tot storten op een C2-deponie is primair gebaseerd op de thema's broeikas effect, abiotische uitputting en terrestrische ecotoxiciteit.</i></p>
1178	MER 6.16	Commissie MER	Bij deze stroom vindt de Commissie MER dat de gegevens over de samenstelling en oorsprong zijn onderbelicht. Vooral het chloorgehalte is daarbij van belang.	<p>Oplosmiddelen zijn in het MER meegenomen op basis van de richtlijnen 14 t/m 18. Voor deze stroom is het uitdrukkelijk alleen de bedoeling om met de nieuwe LCA-inzichten nog eens naar de vergelijking uit het MJP-GA II te kijken. Om die reden is ook voor de samenstelling juist bewust aangesloten bij die zoals in dat MER is gehanteerd.</p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1179	MER 6.16	Commissie MER	Organochloor wordt vaak als een risicofactor beschouwd als het gaat om het ontstaan van ongewenste nevenproducten bij verbranding. LCA's (en ook de hier gehanteerde methodiek) maken dit potentiële probleem normaliter niet zichtbaar. Hoewel chloorhoudende oplosmiddelen voor 50% of meer uit chloor kunnen bestaan, doet het MER net of de LCA's (voor chloorvrij afval) voldoende informatie geven en dat dit materiaal zonder verdere discussie naar E-centrales of cementovens kan. De mondelinge toelichting dat deze hooggechloreerde stromen bij AKZO worden verwerkt en gedeeltelijk hergebruikt, wordt in het MER gemist.	Sterk Chloorhoudende oplosmiddelen worden niet op één van deze wijzen verwerkt maar worden verbrand met Chloorterugwinning in speciaal daarvoor geëquipeerde installaties. Voor de duidelijkheid wordt aan de overwegingen bij de minimumstandaard in het LAP toegevoegd - <i>Voor sterk Chloorhoudende oplosmiddelen blijft verbranden met Chloorterugwinning in speciaal daarvoor geëquipeerde installaties mogelijk.</i>
1180	MER 6.16	Commissie MER	Verder moet worden opgemerkt dat er in de LCA een fout een de invoergegevens zit waardoor de E-centrale onterecht slechter scoort. Bij een gecorrigeerde berekening komt de score ongeveer overeen met die van de cementoven net als bij boor-, snij-, slijp- en walsolie.	Dit is correct. Voor de conclusie omtrent de minimumstandaard maakt dit overigens geen verschil.
1181	MER 6.16	Commissie MER	Voor het overige zijn ten aanzien van deze stroom geen bijzonderheden, behalve de opmerking dat een belangrijke oorzaak voor het slecht scoren van het opwerkingsalternatief is dat het opgewerkte oplosmiddel tegen brandstofwaarde wordt gewaardeerd.	De oplosmiddelen die door destillatie worden verkregen zijn niet tegen brandstofwaarde gewaardeerd. Er is uiteindelijk gerekend met vermeden productie van hexaan, maar er is tevens gekeken of een keuze voor een ander oplosmiddel hierbij tot een heel andere beeld zou leiden.
1182	MER 6.17	Commissie MER	De Commissie MER constateert dat de voorbewerking in het MER buiten beschouwing blijft, maar dat dit geen consequentie heeft voor de bepaling van de minimumstandaard.	Het meenemen van de voorbewerking zou voor het onderscheidend vermogen van de LCA-vergelijking geen verschil hebben gemaakt. Er is daarom ook bewust vanaf gezien.
1183	MER 6.17	Commissie MER	De cementoven en E-centrale scoren hier 'andersom' dan bij bijvoorbeeld afgewerkte olie. Dat is te wijten aan een fout in de invoergegevens.	Dit is correct: abusievelijk zijn kWh en MJ verwisseld bij de invoer in de berekeningen. Voor de conclusie omtrent de minimumstandaard maakt dit overigens geen verschil.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1184	MER 6.17	Commissie MER	Zonder plausibele toelichting wordt een (in milieueffecten nog onderschatte) slecht scorende verwerkingsmethode voor de slibfractie als minimumstandaard gekozen.	Voor de keuze rond de minimumstandaard wordt verwezen naar het LAP. Concreet komt het er op neer dat deze stroom alleen in het MER is meegenomen om met de nieuwe LCA-inzichten nog eens naar de vergelijking uit het MER MJP-GA II te kijken. Nu het beeld van de vergelijking niet anders is dan toen, is er ook geen reden om de minimumstandaard te wijzigen.
1185	MER 6.17	Commissie MER	Niet duidelijk is of - evenals bij de overige oliehoudende stromen - verbranden in een DTO ook onder de gekozen minimumstandaard valt.	Voor de positie van de DTO wordt verwezen naar het antwoord op de vergelijkbare reactie van de Commissie MER bij cat. III afgewerkte olie (MER 6.1). In dat geval hoort de DTO overigens niet "onder de minimumstandaard" maar wordt om andere redenen toch toegestaan. Blijkens het LAP is dat hier niet het geval.
1186	MER 6.18	Commissie MER	De werkwijze is dermate kwalitatief van aard dat het wel bijdraagt aan het inbrengen van alle overwegingen, doch niet aan het kwantificeren van de effecten. In de analyse ontbreekt ook een marktvisie. Immers, een kosten-baten analyse zou behulpzaam kunnen blijken bij het vanuit een marktperspectief afwegen van scenario 1, 2 of een mix van beiden. Waarschijnlijk is er vanuit de markt meer steun voor scenario 1 dan voor 2, omdat er waardevollere grondstoffen worden vervangen.	Waar het in het MER om gaat is te onderbouwen of sprake moet zijn van specifieke keuzen voor toepassingsmogelijkheden uit oogpunt van milieu. De conclusie is dat het beter is dit niet te doen. Dit betekent dat als het gaat om toepassingen de markt een rol zal spelen in de verdeling. Of, vanwege waardevoller grondstoffen, in de markt meer steun is voor scenario 1 dan voor 2 is nog maar de vraag. Het gaat om een totaalplaatje, waarbij ook kosten voor reiniging, transport etc. moeten worden betrokken. Dit gaat echter veel te ver gelet op het doel waarmee de MER is opgesteld.
1187	MER 6.18	Commissie MER	De Commissie MER acht de argumenten om hier geen LCA te doen maar ten dele overtuigend. Weliswaar is uitloging onzeker omdat de samenstelling van het materiaal sterk varieert, maar de landschappelijke aantasting wordt in de nu uitgevoerde wegging ook niet meegenomen.	M.b.t. landschappelijke aantasting is wel ruimtegebruik meegenomen. Landschappelijke thema's als biodiversiteit en life-support zijn buiten beschouwing gelaten omdat kwalitatieve oordelen op deze onderdelen te weinig eenduidig bleken.
1188	MER 6.19, 6.20, 6.24 en 6.25	Commissie MER	De Commissie MER wijst op eeuwigdurende nazorg en risico's bij stortingen, de mogelijkheid tot berging in de diepe ondergrond en het feit dat hergebruik onder de vigeur van het Bouwstoffenbesluit tot diffuse verspreiding kan leiden. Hoewel het meer een beleidsmatige discussie zijn, was een overweging in het MER over aspecten op zijn plaats geweest.	Het MER heeft zich geconcentreerd op via LCA kwantificeerbare effecten en overwegingen en beleidsmatige discussies zoals de vraag of de normering van het Bouwstoffenbesluit wel of niet tot (veel) diffuse verspreiding leidt gaat de reikwijdte van dit MER ver te buiten. Bovendien zijn besluiten daarover ook niet MER-plichtig.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1189	MER 6.19, 6.20, 6.24 en 6.25	Commissie MER	<p>Naar het inzicht van de Commissie MER zijn rondom uitloping de onzekerheden zowel qua emissies als qua effecten groot, hoewel de gebruikte aannamen ten aanzien van uitloping op zich veelal verdedigbaar zijn. De Commissie MER noemt concreet:</p> <ol style="list-style-type: none"> In het MER wordt het gebrek aan gegevens over uitlooggedrag vanuit big bags, uit geïmmobiliseerd materiaal en uit de basaltachtige bouwstof opgevoerd als leemte in kennis. Het LAP neemt in de regel dit soort onzekerheden wel mee bij het vaststellen van de minimumstandaards. Daardoor ontstaat soms onbedoeld een ogenschijnlijke tegenstelling tussen MER en LAP. In het MER zijn terecht zoveel mogelijk cijfers op basis van uitloogproeven gebruikt. Er blijven echter onzekerheden over de vertaling van lab naar praktijk, en zeker voor de (middel)lange termijn zijn forse discussies over de te hanteren cijfers mogelijk. Op zich heeft het MER geprobeerd om, waar bekend, zoveel mogelijk data mee te nemen. De meegenomen emissies naar water en lucht voor processen waar men wel data voor had zijn vaak zo laag, dat deze reeds gedomineerd zouden kunnen worden door moeilijk grijpbare gebeurtenissen zoals bijvoorbeeld het bij op- en overslag verwaaien van een heel klein gedeelte van de afvalstof. Het gebruik van AVI-vliegas als vulstof in asfalt scoort zeer slecht op ecotoxiciteit door de uitloping van zware metalen. Toch voldoet dit gebruik aan het Bouwstoffenbesluit dat uitgaat van marginale bodembelasting, zodat feitelijke effecten niet te verwachten zijn. Dit relativeert de waarde van de potentiële effectberekening waar de LCA vanuit gaat. Voor afval dat samen met een andere stroom wordt verwerkt, moet de gemeten uitloping aan de indivi- 	<ol style="list-style-type: none"> In het MER is met behulp van een gevoeligheidsanalyse naar deze leemte gekeken, en volgt uit deze indicatieve analyses dat eventuele uitloping al snel relevant is. In een aantal gevallen is noodgedwongen met uitlooggegevens gerekend die zijn gebaseerd op immobilisatie, ofwel wanneer het inderdaad mis gaat kan het effect nog wel eens aanzienlijk groter zijn dan ingeschat. Dit is meer dan voldoende om in het beleid er voor te kiezen dit risico niet te willen lopen. Zie verder de antwoorden op reacties van inspreker 4 op paragraaf 4.3.2 van sectorplan 6. Ook voor geïmmobiliseerd materiaal is met bandbreedtes gewerkt die in een aantal gevallen expliciet bij de besluitvorming zijn betrokken. Er is (zoveel mogelijk) gerekend met meetwaarden die op basis van de voorgescreven meetmethoden zijn verkregen. Verder is gebruik gemaakt van formules die ook worden gehanteerd voor het inschatten van verspreiding wanneer het gaat om Bouwstoffenbesluit of de Circulaire "storten van gevaarlijke afvalstoffen". Tenslotte is in veel gevallen ook nog met een bandbreedte gewerkt. Er zullen in de toekomst ongetwijfeld aanvullende inzichten en nog betere voorspellingsmethoden komen, maar de gevolgde werkwijze voldoet aan de laatste inzichten en bevat niet meer onzekerheden dan die in de praktijk ook worden aanvaard voor toetsing van individuele gevallen. Verder is hiermee een enorme stap voorwaarts gezet in vergelijking tot de grove aanpak die (indertijd noodgedwongen) is gevolgd in de MERren voor het TJP of het MJP-GA II. Zie hiervoor ook de beantwoording van de reactie van inspreker 20 op achtergronddocument A25 van het MER. Vanuit de praktijk wordt eerder nog verweten dat deze emissies te hoog zijn ingeschat, maar voor de uiteindelijke milieuvergelijking blijken deze emissies uiteindelijk geen rol te spelen, en dus ook een eventuele afwijking hierin niet. Het betreft hier twee geheel verschillende zaken, namelijk de emissies die aan 1 ton vliegas moeten worden toegerekend enerzijds en de toepassing van asfalt in relatie tot het Bouwstoffenbesluit anderzijds. Doordat 1 ton vliegas over 83 ton asfalt is verdeeld en dit in een relatief dunne laag wordt opgebracht, is de emissie per m² asfalt conform het Bouwstoffenbesluit. Dit betekent echter niet dat de effecten op basis van een totale absolute vracht berekent voor 1 ton vliegas ook beperkt zouden moeten zijn. Bovendien is het sowieso arbitrair om, zoals de Cie-MER doet, een

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
			<p>duale stromen worden toegerekend. Dit is in het MER op zich meestal verdedigbaar opgelost door twee uitersten aan te houden, namelijk toerekening op basis van massa of toerekening aan de evident meest 'vieze' afvalstof. In sommige gevallen wordt ook hier een onzekerheid geïntroduceerd, bij voorbeeld bij het op basis van massa verdelen tussen AVI-vliegas en C2 slib.</p> <p>f. Bij de optie storten in big bags wordt standaard zonder uitloging gerekend. In de gevoeligheidsanalyse wordt wel met uitloging gerekend, waarbij de uitloging gelijk is gesteld aan de uitloging uit geïmmobiliseerd materiaal. Dit is naar mening van de Cie-MER dan echter een onderschatting. Bij falen van de big bag zou gerekend moeten worden met los gestort materiaal. Nu scoren in de gevoeligheidsanalyse met uitloging de big bag alternatieven nog steeds iets gunstiger dan de immobilisatiealternatieven. De Cie-MER acht het raadzaam te onderzoeken onder welke omstandigheden en op welke termijn big bags zullen falen.</p> <p>g. De Cie-MER constateert dat in de uitgevoerde LCA voor de beschouwde afvalstromen de uitlooggegevens van doorslaggevend belang zijn voor de vergelijking. Door de onzekerheden hieromtrent hecht de Cie-MER weinig waarde aan de resultaten van de LCA. Gezien deze leemten in kennis is de minimumstandaard in het LAP terecht ruim gekozen.</p>	<p>relatief hoge score op een LCA-thema (relatief ten opzichte van andere thema's en andere technieken) en een absolute emissie-eis te correleren.</p> <p>e. Bij het gezamenlijk verwerken van AVI-vliegas en C2-slib is bewust niet gekozen voor een extra variant waarbij bijvoorbeeld relatief meer of juist minder emissies aan AVI-vliegas worden toegerekend. Een vergelijking van de emissies per ton bij de verwerking van puur AVI-vliegas en van het mengsel met C2-slib (zie achtergronddocument) geeft namelijk geen enkele aanleiding om te veronderstellen dat er afwenteling van emissies van de ene stroom op de andere stroom optreedt. Met de reeds meegenomen variatie in samenstelling van de vliegas is een meer dan voldoende grote bandbreedte gecreëerd.</p> <p>f. Dat er mogelijk sprake is van een onderschatting is juist en wordt in het MER en de achtergronddocumenten zelf ook expliciet onderkend. Uit het MER is derhalve af te leiden dat, ook wanneer er met data die een onderschatting zijn wordt gerekend, er een significant effect optreedt. Het risico dat het in praktijk nog wel eens erger kan zijn is voldoende om dit niet (meer) te willen. Zie verder onderdeel a van dit antwoord.</p> <p>g. Onder verwijzing naar de antwoorden onder a t/m f wordt dit waardeoordeel van de Cie-MER niet onderschreven.</p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1190	MER 6.19, 6.20, 6.24 en 6.25	Commissie MER	<p>In het MER wordt aangenomen dat verschillende producten uit het Gibros-PEC-concept afzetbaar zijn. De Commissie MER heeft daar echter enige bedenkingen bij, namelijk</p> <ol style="list-style-type: none"> De basaltachtige bouwstof is mogelijk afzetbaar, maar de eigenschappen zijn afhankelijk van zorgvuldige dosering van toeslagstoffen aan de flux. Deze zullen per afvalstroom verschillen. Dit compliceert het proces. Voor zwavel wordt uitgegaan van inzet in de zwavelzuurproductie. Hierbij is het van belang of er een lokale behoefte is. De zwavelmarkt is moeilijk, omdat er veel zwavel ontstaat als bijproduct bij olie- en gaswinning. Derhalve betwijfelt de Cie-MER of er uit gegaan mag worden van volledige afzet van de zwavel. De Cie-MER betwijfelt of een Zn-plant een concentraat van 25% aan zal nemen. Ook kunnen de verontreinigingen, zoals As en Fe, een probleem vormen. Derhalve betwijfelt de Cie-MER of er uit gegaan mag worden van volledige afzet van het zinkconcentraat. 	<ol style="list-style-type: none"> Van belang is te realiseren dat het PEC-concept in belangrijke mate juist is gericht op de productie van afzetbare producten. De aanneme dat er hier afzetbare producten ontstaan is dan ook niet vreemd. Verder is in het MER steeds expliciet gezien bij welke afvalstroom welke hoeveelheid flux aan de orde zou moeten zijn. Hierin is vaak ook nog een bandbreedte aangehouden. Dit is in het MER expliciet onderkend en om die reden is er ook geen vermeden primair zwavel in rekening is gebracht. Methoden van opwerken van zinkconcentraten met veel lagere gehalten tot een vorm die in de zinkindustrie ingezet kan worden zijn in praktijk beschikbaar. Zo worden ertsen ook op de plaats van winning wel geconcentreerd van Zn-gehalten van enkele procenten tot gehalten boven de 50% alvorens naar de zinkproducenten te worden vervoerd. De mogelijkheden voor afzet van het geproduceerde zinkconcentraat zijn op voorhand dus niet negatief.
1191	MER 6.19, 6.20, 6.24 en 6.25	Commissie MER	<p>Een onvolkomenheid in het MER is dat bij de stortalternatieven geen rekening is gehouden met de eeuwigdurende nazorg. De nazorgperiode van een stortplaats brengt nogal wat milieueffecten met zich mee en vergt energie. Zo zal er gedurende langere tijd percolaat worden afgevangen en behandeld, er worden periodieke controles uitgevoerd en stortgas wordt nog geruime tijd afgevangen en afgefakkeld. Ook moeten diverse voorzieningen periodiek worden vervangen.</p>	<p>Ten eerste is de afvang van percolaat gedurende 30 jaar meegenomen. Verder is stortgasproductie is voor vrijwel geen van de in het MER meegenomen afvalstromen relevant. Ten derde zijn kapitaalgoederen ook bij andere opties dan storten buiten beschouwing gelaten en is bij aanvang van het project expliciet naar de relevantie van deze keuze gekeken. Tenslotte moet worden gerealiseerd dat de effecten uiteindelijk zouden moeten worden verdeeld over alle tonnen die op de totale stort zijn gestort (waarbij zich nog interessante allocatiediscussies kunnen voordoen) wat de omvang van eventuele effecten per ton zeer sterk zal reduceren.</p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1192	MER 6.19, 6.20, 6.24 en 6.25	Commissie MER	<p>Specifiek voor AVI-vliegass gelden de volgende opmerkingen:</p> <p>a. Het alternatief pyrolyse/smelten (in mindere mate immobilisatie) scoort opvallend slecht op het thema ecotoxiciteit, vergeleken met de scores van dit alternatief voor andere afvalstromen. Dit is een gevolg van de opgegeven Hg-emissie.</p> <p>b. Bij Versatzbau wordt maar met 1000 kg finaal afval gerekend, terwijl er water wordt toevoegt. Dit zou moeten leiden tot een hogere hoeveelheid.</p>	<p>a. Het is onduidelijk waarom de Cie-MER aan dit punt twijfelt. Gelet op de samenstelling van het afval is de opgegeven Hg-emissie helemaal niet vreemd.</p> <p>b. Deze visie van de Cie-MER wordt niet onderschreven. Het betreft hier zout water dat uit de mijnen wordt opgepompt en wordt gebruikt om vliegass de mijn in te spoelen. Het betreffende water komt uit de mijn en gaat er weer in terug en kan derhalve niet aan de verwerking van vliegass worden toegerekend.</p>
1193	MER 6.19, 6.20, 6.24 en 6.25	Commissie MER	<p>Ook voor de minerale reststoffen wil de Commissie MER voor de voorbereiding van het volgende LAP graag aandacht vragen voor de plasmatechnieken, die in Japan op commerciële schaal operationeel zijn voor de verwerking van vliegassen. Thermisch verwerking is dus al bewezen technologie. Er zou daarom aanleiding zijn om in de minimumstandaard op te nemen dat storten alleen is toegestaan met het oog op latere thermische verwerking.</p>	<p>De suggestie om te zijner tijd te kijken naar andere technieken wordt op dit moment ter kennisgeving aangenomen.</p>
1194	MER 6.19.1, 6.20.1, 6.24.1	87	<p>Op de pagina's 152, 158 en 180 wordt verwezen naar de in het achtergronddocument opgenomen verwerkingsalternatieven. In tabel 6.19.1, 6.20.1 en 6.24.1 ontbreekt het vernoemde alternatief "hergebruik na koude immobilisatie" zoals dit staat omschreven in de betreffende achtergronddocumenten. De inspreker pleit om dit alternatief alsnog in de milieueffectrapportage op te nemen.</p>	<p>Onder verwijzing naar sectorplan 6 van het LAP wordt opgemerkt dat een initiatief dat leidt tot volledige nuttige toepassing voldoet aan de geformuleerde minimumstandaard voor deze afvalstoffen. Daar de initiatieven van deze inspreker gericht zijn op volledige nuttige toepassing na koude immobilisatie komt dit voor vergunningverlening in aanmerking en is opname in het MER ter toetsing aan de minimumstandaard niet meer noodzakelijk</p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1195	MER 6.19.1, 6.20.1, 6.24.1	87	De inspreker is van mening dat gezien de informatie over de verwerkingstechniek "hergebruik na koude immobilisatie" de zinsnede op pagina 152, paragraaf 6.19.3, vijfde alinea, derde zin "Andere opties..., koude immobilisatie met nuttige toepassing, ... niet als reëel beoordeeld" een ongelukkige formulering is. Een verwoording in de vorm van de vierde alinea in deze paragraaf (pagina 151, laatste alinea) is naar de mening van de inspreker meer op zijn plaats. Deze opmerking is eveneens van toepassing op de paragrafen 6.20.3 en 6.24.3.	Deze inspraakreactie wordt onderschreven. Bij de inventarisatie van technieken die bij de start van het LAP-traject is uitgevoerd was nog te weinig bekend van initiatieven die door initiatiefnemer en partners worden ontplooid op dit punt. De betreffende zinnen in met name de paragrafen 6.19.3 en 6.20.3, gaan voorbij aan de perspectieven die deze op dit moment lijken te bieden. <i>In de versie van het MER zoals deze bij het definitieve LAP verspreid zal worden, worden de betreffende zinnen in de paragrafen 6.19.3 en 6.20.3 verwijderd.</i>
1196	MER 6.19.3	20	Inspreker stelt dat nat rookgasreinigingsresidu na koude immobilisatie nuttig toegepast kan worden op stortplaatsen, taluds en wegen.	De betreffende keuze in het MER is gebaseerd op het feit dat er van de door de inspreker genoemde opties te weinig gegevens bekend zijn om deze mee te nemen in het MER. Verder is, gelet op het hoge gehalte aan zouten, ook na immobilisatie de uitloging regelmatig een probleem gezien de normering van het Bouwstoffenbesluit. Dit neemt echter niet weg dat wanneer na immobilisatie nuttige toepassing mogelijk is waarbij voldaan wordt aan de normen van het Bouwstoffenbesluit, dit een wenselijke route is. De geformuleerde minimumstandaard in het sectorplan laat hiertoe ruimte, omdat ook volledige nuttige toepassing is toegestaan.
1197	MER 6.19.8	20	In de eerste zin moet "C2-deponie" zijn "C3-deponie".	Dit is correct. Deze typefout wordt in de versie van het MER die met het definitieve LAP wordt uitgebracht hersteld en de betreffende zin gaat luiden: <i>Bij zowel het storten in big-bags in een C3-deponie als in Duitse</i>
1198	MER 6.21	Commissie MER	De Commissie MER acht de aanname dat de uitloging uit het shredderafval bij storten rechtstreeks afgeleid kan worden van de uitloging uit huisvuil een erg grove benadering. Immers morfologie en fysisch/chemisch voorkomen van shredderafval verschilt aanzienlijk. Er zullen geheel andere uitlogmechanismen een rol spelen. Een lagere uitloging lijkt in de vergelijking geen grote verschuivingen in de uitkomsten van de LCA-vergelijking op te leveren, maar ook een grotere mate uitloging kan niet bij voorbaat worden uitgesloten.	Er is geen rechtstreekse vertaling van huishoudelijk afval naar shredderafval gemaakt; de relatieve hoeveelheden die uit huishoudelijk afval naar het percolaat gaan zijn gecombineerd met de samenstelling van shredderafval. Terecht stelt de Commissie MER echter de vraag of de betreffende percentages wel bruikbaar zijn. Bij gebrek aan bruikbare uitlogdata voor shredderafval was dat echter de beste aanpak die voorhanden was. Gelet op de samenstelling van het afval en de afbraakprocessen die plaatsvinden in huishoudelijk afval mag er verder vanuit gegaan worden dat we hier voor shredderafval te maken hebben met een worst-case benadering. Tenslotte blijkt uit de figuur in het MER dat onnauwkeurigheden hier niet van belang zijn voor de vergelijking. Ter illustratie: met een nul-uitloging verbetert de score voor storten van figuur 6.21.1 met ongeveer 25% (in tabel 6.21.4 wordt de waarde van $2,034 * E-9$ nu $1,56 * E-9$). Voor conclusies uit de LCA-vergelijking maakt dit dus geen verschil. Ook een grotere mate van uitloging, die overigens niet waarschijnlijk is, zal het beeld van de vergelijking niet beïnvloeden.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1199	MER 6.21	Commissie MER	Vanwege de complexe samenstelling van de afvalstroom en de aanzienlijk organische fractie die beschikbaar is voor de productie van syngas, acht de Commissie MER het Gibros-PEC concept hier meer op z'n plaats dan bij eerdere stromen. Wel acht de Commissie MER het mogelijk dat operationele problemen op kunnen treden.	Zie voor de bedrijfszekerheid van dit concept diverse andere antwoorden op reactie van de Commissie MER (ondermeer bij asbest; MER 6.2). Ter aanvulling wordt nog opgemerkt dat deze optie nergens expliciet als minimumstandaard is aangewezen.
1200	MER 6.21	Commissie MER	In de minimumstandaard wordt uitgegaan van thermisch verwerken. Gezien de resultaten van de LCA acht de Commissie MER dit plausibel.	Deze opmerking wordt voor kennisgeving aangenomen.
1201	MER 6.22	Commissie MER	De gebruikte samenstelling van het straalgrit is steevast veel schoner dan de grenzen die voor niet-reinigbaar grit gelden. Doordat te schone afvalstof in beschouwing wordt genomen, wordt de optie stort bevoordeeld.	De gehanteerde samenstelling is aan de praktijk ontleend (zie achtergronddocument), en bovendien gevarieerd in het kader van een gevoeligheidsanalyse.
1202	MER 6.22	Commissie MER	Er wordt bij stort in big bags op basis van uitloogcijfers emissies naar bodem meegenomen, waarbij het er op lijkt dat cijfers zijn gebruikt waarbij de stof niet in big bags wordt gestort. De aannamen bij deze stroom zijn anders dan bij andere afvalstoffen.	Uit de procesbeschrijvingen in de verschillende achtergronddocumenten blijkt dat bij deze stroom, in tegenstelling tot bij enkele andere afvalstoffen, niet is uitgegaan van afdekking met PE-hoezen omdat dat geen praktijk is. Hierdoor wordt het feit dat andere keuzen zijn gemaakt verklaard.
1203	MER 6.22	Commissie MER	Bij het pyrolyse/smeltproces is het gedrag van de afvalstroom in het proces onvoldoende bekend en zijn gegevens over emissies en massabalans op zeer indirecte wijze tot stand gekomen. Deze opmerking geeft echter geen invloed op de gekozen minimumstandaard.	Verwezen wordt naar het antwoord op een vergelijkbare reactie van de Commissie MER t.a.v. ONO-slib (MER 6.15).
1204	MER 6.22	Commissie MER	De kosten voor energieopwekking hadden moeten meetellen bij de kostenraming, omdat het pyrolysegas ook geleverd had kunnen worden in plaats van gebruikt voor het smeltproces. Deze opmerking geeft echter geen invloed op de gekozen minimumstandaard.	De in het MER genoemde kosten zijn slechts indicatief bedoeld en zijn zelden of nooit van invloed geweest op de gemaakte beleidskeuze
1205	MER 6.23	Commissie MER	Een opvallend (detail)punt is dat er ten aanzien van CO ₂ een andere systematiek wordt gevolgd dan bij andere afvalstromen. De verwachting is dat dat geen invloed heeft op de uitkomsten, waaronder het vaststellen van de minimumstandaard.	Primair van belang is of er binnen de vergelijking van 1 afvalstroom niet inconsistent is omgegaan met een bepaald aspect. Dat is hier niet het geval. Verder is de aanpak die voor deze afvalstroom is aangehouden (baseren op C-gehalte) voor de meeste andere stromen gewoon niet goed mogelijk bij gebrek aan voldoende gedetailleerde gegevens.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1206	MER 6.23	Commissie MER	Opvallend is dat het beter brandbare bitumen niet voor een minimumstandaard met verbranden in aanmerking komt en gewoon mag worden gestort.	De achtergronden voor deze keuze in het LAP (dit punt ligt nadrukkelijk buiten de reikwijdte van het MER; zie richtlijnen) zijn gelegen in het feit dat voor teermastiek wel een uitbreiding van de verwerkingscapaciteit wordt verwacht, en voor bitumeneus dakafval niet of in mindere mate.
1207	MER 6.24	57	De effectscore van AVI-vliegas is met name voor de optie "vulmiddel in asfalt" geflatteerd omdat geen rekening is gehouden met een hernieuwd gebruik van asfalt en de gevolgen die dat heeft t.a.v. de verspreiding van dioxines.	Het thema humane toxiciteit is in dit concrete geval slechts van ondergeschikt belang in vergelijking tot andere thema's. Verder is de bijdrage van dioxines op het thema humane toxiciteit slechts 0,003% van het totale effect. In het geval er al sprake zou zijn van meerdere verwerkingscycli, en wanneer deze cycli al tot eenzelfde verspreiding van dioxines zouden leiden als de eerste bewerking (hetgeen voor de in de in asfalt gebonden vorm niet waarschijnlijk is), dan beïnvloedt dit de score derhalve niet.
1208	MER 6.24.3	20	Inspreker geeft aan dat naast het toepassen van vliegas in Hydrostab, ook het nuttig toepassen van geïmmobiliseerde stoffen op een C3 -stort kan leiden tot uitsparing van primaire grondstoffen zoals bentoniet.	Wanneer een vergunningaanvrager aantoont dat een techniek even hoogwaardig of hoogwaardiger is dan de minimumstandaard, dan is deze techniek vergunbaar. Wanneer een nieuwe techniek leidt tot 100% nuttige toepassing voldoet deze aan de geformuleerde minimumstandaard.
1209	MER 6.24.4	20	Inspreker vindt het opvallend dat de optie Hydrostab voor bijna alle milieuthema's een negatieve score heeft terwijl in de LCA van Rijkswaterstaat er voor bijna alle thema's een positieve score bleek te volgen.	Voor een diepgaande vergelijking met de genoemde studie van Rijkswaterstaat is vooral van belang in hoeverre op vergelijkbare wijze is omgegaan met de vermeden emissies. Onder verwijzing naar achtergronddocument A25 is duidelijk op welke wijze in MER-LAP met vermeden emissies is omgegaan (inspreker heeft op dat punt ook geen opmerkingen) en op basis daarvan is een negatieve score voor de meeste milieuthema's niet vreemd.
1210	MER 6.24.4	37	Onder verwijzing naar haar opmerkingen op achtergronddocument A25 (zie elders in deze nota van aanpassing) stelt de inspreker dat de resultaten onjuist zijn en dat de berekeningen over moet worden gedaan.	Zoals aangegeven bij de beantwoording van de reacties van inspreker op het achtergronddocument (1) maakt het door inspreker genoemde aantal gehanteerde inrichtingen voor de transportafstanden geen verschil, (2) dragen emissies naar de lucht niet merkbaar bij aan het uiteindelijke milieuprofiel, en (3) is met de aanpak "wel uitloging in de standaarduitwerking en geen uitloging als gevoeligheidsanalyse" een juiste bandbreedte gekozen. De conclusie dat de berekeningen over zouden moeten, wordt daarom niet onderschreven.
1211	MER 6.24.5	20	Onder verwijzing naar de laatste alinea van pagina 184 van het MER stelt inspreker vast dat het MER het toevoegen van andere afvalstoffen om inzet van vliegassen mogelijk te maken sanctioneert.	In de betreffende alinea wordt uitsluitend gesteld dat de betreffende verwerkingsoptie het beste scoort, onafhankelijk van de wijze van allocatie. Op welke wijze hiermee het MER iets zou "sanctioneren" is niet duidelijk.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1212	MER 6.24.5	37	Ook het feit dat bij de bespreking van de resultaten wordt aangegeven dat Chroom een belangrijke rol speelt bij het thema ecotoxiciteit is voor inspreker aanleiding om te concluderen dan de berekeningen over moeten. In het onderzoek van RIVM is volgens inspreker immers geen uitloging van Chroom aangetroffen.	Op het feit dat door verdunning geen uitloging meetbaar is, en de visie van de reviewers van de LCA-vliegkas van Rijkswaterstaat op dit punt, is ingegaan in het antwoord op de reactie van de inspreker op achtergronddocument A25. Herhaling van deze fout is in MER-LAP derhalve bewust vermeden. Ook bij de beantwoording van de reactie op dat achtergronddocument is reeds aangegeven dat met de aanpak "wel uitloging in de standaarduitwerking en geen uitloging als gevoeligheidsanalyse" juist een genuanceerde aanpak is gekozen. Tenslotte is relevant dat uitloging van Chroom uit vliegkas helemaal niet vreemd is (zie ook de verschillende andere hoofdstukken uit achtergronddocument A25). De conclusie dat de berekeningen over zouden moeten wordt dan ook niet onderschreven.
1213	MER 6.24.6	37	Conclusie 2 uit het MER (6.24.6) is volgens inspreker misleidend en verhoudt zich niet tot de voorafgaande tekst.	De aanduiding "misleidend" wordt niet onderschreven, en onder verwijzing naar paragraaf 6.24.5 en tabel 6.24.4 van het MER wordt tevens vastgesteld dat de conclusie wel degelijk in lijn is met de rest van de tekst. Wel is het zo dat deze conclusie niet de nuancering bevat t.a.v. uitloging die de rest van de tekst wel bevat. In de MER-versie die wordt verspreid met het definitieve LAP wordt derhalve aan deze conclusie toegevoegd: <i>Wel is voor de optie verwerken als afvalvulstof de uitloging als worst-case in beeld gebracht en naar verwachting een overschatting van de praktijk.</i>
1214	MER 6.24.7	37	Onduidelijk is of de genoemde verwerkingskosten inclusief of exclusief logistieke kosten zijn en volgens inspreker zijn de kosten in praktijk lager.	In het hele MER zijn de betreffende kosten exclusief transport. Verder zijn de kosten uit het MER bedoeld als indicatie, en alleen bedoeld om te bezien of er dermate grote uitschieters zijn dat dat bij de besluitvorming een rol zou moeten spelen. Voor deze afvalstroom is dat echter niet het geval geweest en is een onzekerheid op dit punt dan ook niet echt relevant.
1215	MER 6.26	Commissie MER	Het is niet duidelijk of deze energieopbrengst op basis van toepassing van het geproduceerde syngas is meegenomen. Deze opmerking is volgens de Commissie MER echter niet van belang voor de gekozen minimumstandaard.	De energieopbrengst uit de toepassing van het geproduceerde gas is verwerkt in het netto-rendement van de installatie.
1216	MER 6.26	Commissie MER	Bij de vergassingsoptie is om onduidelijke redenen gekozen voor een concept dat geheel afwijkt van de meestook-concepten als gepresenteerd en doorgerekend in de hoofdstukken gft-afval en groenafval. Wel wordt hier een realistischer rendement in beeld gebracht. Deze opmerking is volgens de Commissie MER echter niet van belang voor de gekozen minimumstandaard.	Het gaat om verschillende afvalstromen die ook een verschillende voorbewerking vragen. Ook is de nageschakelde centrale anders (kolen vs. gas). Bij deze keuzes heeft meegespeeld, dat voor de optie zoals die voor zuiveringsslib is uitgewerkt een concreet initiatief bestaat (de Eemscentrale). Dat het rendement hierbij afwijkt van dat van gft-afval en groenafval is geenszins een argument dat er bij groenafval en gft-afval verkeerd gerekend zou zijn. De uiteindelijke score van een techniek wordt niet alleen bepaald door het rendement van de E-centrale. Ook de verschillen in b.v. de samenstelling van de afzonderlijke deelstromen draagt bij tot mogelijke verschillen. In dat kader is het niet vreemd dat gft-afval en groenafval vergelijkbaar scores en zuiveringsslib daar van afwijkt.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1217	MER 6.26	Commissie MER	De gekozen vergassingsroute en de Gibros-PEC pyrolyse/vergassingstechnologie lijken voor dit uitgangsmateriaal minder relevant gegeven de kosten. Indien voor syngasproductie wordt gekozen ligt het in de rede om niet alleen de toepassing als stookgas te bezien, maar ook te kijken naar toepassing als grondstof voor methanol- of Fischer-Tropsch synthese. Deze opmerking is volgens de Commissie MER echter niet van belang voor de gekozen minimumstandaard.	Bij de beschrijving in het MER is uitgegaan van een praktijkinitiatief. De geformuleerde minimumstandaard sluit de uitvoering zoals de Commissie MER die voorstelt echter niet uit.
1218	MER 6.26	Commissie MER	Ook de opties "wervelbedvergassing met lucht en meestoken van het teerhoudende gas in kolengestookte E-centrale en/of cementoven" en "pyrolyse met thermische droging op basis van pyrolyseolie en toepassing van het surplus aan olie voor warmte- en/of krachtopwekking" hadden meegenomen kunnen worden Deze opmerking is volgens de Commissie MER echter niet van belang voor de gekozen minimumstandaard.	Deze technieken zijn niet gevraagd in de richtlijnen en spelen niet (voldoende) concreet in de markt. Een initiatiefnemer van een dergelijk initiatief is bovendien vrij om zelf aan te tonen dat de optie "even goed of beter" is dan de gekozen minimumstandaard. Met de gekozen formulering van de minimumstandaard voor deze afvalstroom zijn deze verwerkingsopties overigens zelfs zondermeer vergunbaar.
1219	MER 6.26	Commissie MER	Op basis van de gebruiksgegevens als gepresenteerd in het MER scoort de route via thermisch drogen energetisch niet of nauwelijks gunstiger dan de route via biologisch drogen, indien rekening wordt gehouden met de voor het droogproces benodigde energie. Dit in tegenstelling tot hetgeen in de hoofdttekst van het MER staat. Als de (vermeden) milieubelasting vooral samen hangt met de productie van elektriciteit uit het gedroogde slib in een E-centrale dan wel cementoven, dan is het niet aannemelijk dat de combinatie met biologisch gedroogd slib slechter scoort dan de combinatie met thermisch gedroogd slib. Deze opmerking is volgens de Commissie MER echter niet van belang voor de gekozen minimumstandaard.	Niet duidelijk is waarom er geen verschillen zouden kunnen zijn tussen biologisch drogen (ten koste van een deel van de eigen energie-inhoud) gevolgd door energetische toepassing enerzijds en thermisch drogen met restwarmte gevolgd door energetische toepassing anderzijds. Uit het MER volgt echter wel dat de verschillende te beperkt zijn om daar een beleidsvoorkeur op te baseren, en dat is bij de geformuleerde minimumstandaard dan ook niet gebeurd.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1220	MER 6.26	Commissie MER	Vartech kan als enige meegenomen optie slib met 5% droge stofgehalte (d.s.) verwerken. Voor de andere technieken moet slib eerst worden ingedikt tot 25 % d.s., dat wil zeggen 5 ton slib van 5% d.s. moet via een indikker worden bewerkt. De hierbij optredende emissies zijn niet bij deze andere technieken in rekening gebracht (dan wel als vermeden bij Vartech beschouwd). De Commissie MER adviseert daarom óf het uitsluiten van natte oxidatie beter te onderbouwen, óf in het LAP op te nemen dat natte oxidatie ook onder de minimumstandaard valt.	Reeds tijdens de adviesperiode zijn, op verzoek van de Commissie, een aantal aanvullende berekeningen uitgevoerd. Dit heeft niet geleid tot andere conclusies.
1221	MER 6.26	45	Inspreker stelt vast dat de conclusie in MER-LAP dat de Vartech-installatie relatief slecht scoort met name komt door energie en finaal afval. Juist op die onderdelen zou de installatie na recente aanpassingen beter presteren. Inspreker verzoekt dan ook om in het LAP alsnog op te nemen dat Natte Oxidatie gelijkwaardig is aan de thermische technieken die in het ontwerp-LAP als minimumstandaard worden aangemerkt. Ter onderbouwing voegt inspreker een rapport bij van oktober 2001 waaruit een en ander zou blijken.	Voor zover er inderdaad is van recente aanpassingen in de installatie is het teleurstellend dat inspreker de opstellers van het MER niet eerder op dit punt heeft geï nformeerd. De inspreker heeft driemaal een reactie gegeven op de uitgangspunten zoals deze opgenomen zijn in het achtergronddocument. In oktober 2001 beschikte de inspreker reeds over de informatie die zij nu overhandigt, terwijl zij in haar laatste reactie medio december 2001 deze niet heeft aangereikt. Verder, en dat wordt in het bij de inspraakreactie gevoegde rapport vermeld, is de bijgevoegde vergelijking gebaseerd op gegevens uit een oud concept (november 2000) van het achtergronddocument, hetgeen niet representatief is voor de uitgangspunten die uiteindelijk zijn gehanteerd. Mocht de inspreker met een LCA-vergelijking kunnen aantonen dat haar verwerkingsoptie in een gewijzigde procesvoering inderdaad even hoogwaardig of hoogwaardiger is dan de minimumstandaard, dan is de techniek vergunbaar. Voor de juiste wijze van toetsen aan de minimumstandaard wordt verwezen naar hoofdstuk 10 van het beleidskader en naar de Toelichting bij de sectorplannen.
1222	MER 7	Commissie MER	De Commissie MER heeft weliswaar oog voor de verschillen qua doelstelling van capaciteitsplan en sectorplannen, maar constateert een verschil in aanpak en mist een methodologische koppeling tussen beide onderdelen van het MER.	Beide uitwerkingen zijn qua methode op dezelfde wijze uitgevoerd, maar alleen is in het onderdeel "capaciteit verbranden" gemotiveerd op een aantal punten een minder uitgebreide dataset als invoer gehanteerd.
1223	MER 7	Commissie MER	In het LAP wordt uitbreiding van verbrandingscapaciteit voor D10-stromen toegestaan, mits het energetisch rendement van de uitbreiding minstens 30% bedraagt. De Commissie MER adviseert om de onderbouwing hiervan toetsbaar te maken door de resultaten van de uitgevoerde	Dit advies wordt opgevolgd. Aan de versie van het MER die wordt verspreid bij het definitieve LAP zullen de betreffende gegevens worden toegevoegd.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
			gevoeligheidsanalyse met een hoger energierendement bij de AVI alsnog openbaar te maken.	
1224	MER 7	Commissie MER	In het LAP (p.377) lijkt uitgegaan te worden van het samenvoegen van ONF en RDF. Deze optie is in het MER uitsluitend kwalitatief beschreven. Gezien het belang van deze optie had de Commissie MER het raadzaam gevonden de variant kwantitatief mee te nemen in de LCA-vergelijking. Omdat het hier waarschijnlijk eerder om een verkenning van de mogelijkheden gaat, dan om een daadwerkelijk uit te voeren alternatief, adviseert de Commissie MER om in ieder geval uit te leggen waarom wordt aangenomen dat deze optie binnen de milieuscores van het PPF-scenario valt.	In het MER zijn, via de vier scenario's, uitersten beschreven die het denkkader voorstellen. Deze vier uitersten zijn kwantitatief beschouwd. De betreffende variant op het PPF-scenario is niet zo'n uiterste en daarom is hier afgezien van een kwantitatieve onderbouwing. Deze variant is in beschouwing genomen omdat het daarmee mogelijk is het bestaande AVI-park beter te benutten. De verwachting dat deze variant vergelijkbaar zal scoren als de twee scheidingsalternatieven is ingegeven door de ervaringen met het MER TJP-A, en wel met het daar beschouwde alternatief "selectief scheiden".
1225	MER 7	Commissie MER	De Commissie MER adviseert in het definitieve LAP duidelijker aan te geven welke verwerkingsoptie van ONF het meest kansrijk wordt geacht.	Het advies wordt opgevolgd. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de resultaten van een onlangs uitgevoerde MER voor de verwerking van ONF.
1226	MER 7	57	Doordat emissies van metalen en Fluor niet zijn meegenomen zijn de scores voor met name cementovens en E-centrales geflatteerd op de thema's humane toxiciteit en ecotoxiciteit. Verzocht wordt aan te geven welk effect dit kan hebben op MER en LAP.	De reden hiervoor is dat een gedetailleerde kennis van de verdeling van deze metalen over de verschillende deelfracties nodig is om deze in de vergelijking mee te nemen. In kwalitatieve zin is echter wel te zeggen dat het wel meenemen van deze componenten alleen maar zou leiden tot een toename van de verschillen tussen de scenario's PPF en RDF enerzijds en het scenario "integraal verbanden" (IV) anderzijds. Argumenten voor deze stelling zijn de volgende. 1. De scenario's RDF en PPF zijn beide meer dan het scenario IV gericht op het afscheiden van fracties ten behoeve van hergebruik en in deze scenario's gaat minder afval naar AVI, E-centrale of cementoven (zie ook tabel 7.3 in het MER). Alles wat op deze wijze wordt afgebogen draagt niet meer bij aan emissies naar de lucht of aan uitloging uit reststoffen. De conclusie hieruit is dan ook dat wanneer de genoemde componenten wel meegenomen zouden zijn, dit voor de scenario's PPF en RDF een veel kleiner ongunstig effect zou hebben dan voor het scenario IV, ofwel dat verschillen hierdoor verder zouden toenemen. 2. In de scenario's RDF en PPF komen uiteindelijk meer van deze componenten terecht in cement (door directe afvoer naar cementovens of door toepassing van de assen uit de E-centrales in cementovens). Van belang is dat bij een AVI de reststoffen direct worden toegepast en er daarbij uitloging plaatsvindt, terwijl er bij opname in cement sprake is van geïmmobiliseerde toepassing. Hierdoor zal de

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
				<p>uitlogging uit de toepassing van reststoffen in de scenario's PPF en RDF kleiner zijn dan in het scenario IV. Ook dit leidt tot de conclusie dat het wel meenemen van deze componenten de verschillen tussen PPF en RDF enerzijds en IV anderzijds alleen maar zouden doen toenemen.</p> <p>Speciaal voor de cementoven-varianten komt hier nog een derde argument bij.</p> <p>3. Voor de cementovens is ook het effect van het vermijden van emissies door het uitsparen van primaire brandstoffen niet op componentniveau meegenomen (in het MER wordt hier ook een opmerking over gemaakt). Zowel uit eerdere studies als uit de andere uitwerkingen in MER-LAP is bekend dat het in rekening brengen van deze emissies de milieuscore van de cementoven gunstig beïnvloedt. Omdat in de scenario's PPF en RDF er in absolute zin veel meer naar de cementoven gaat zal het wel meenemen van deze uitsparing het verschil tussen PPF en RDF enerzijds en IV anderzijds nog verder vergroten.</p>
1227	MER 7 en A28	77	De inspreker mist een onderbouwing voor een gezonde bedrijfseconomische exploitatie.	Het MER is bedoeld om inzicht te geven in de milieugevolgen van besluiten die in het LAP worden genomen. Een bedrijfseconomische onderbouwing is daardoor niet aan de orde in het MER.
1228	MER 7.4	77	De inspreker acht de verschillen tussen de scenario's te marginaal om het beleid om te gooien. De milieuvoordelen blijken op de schaal van de getotaliseerde milieueffecten af te hangen van de weegfactoren. De gesommeerde milieueffecten komen uit tussen 1,1 en 1,4 (*10 ⁻⁸).	<p>De LCA-resultaten laten een duidelijk verschil zien tussen het scenario status quo en integraal verbranden en tussen integraal verbranden en de beide scheidingsscenario's. De gekozen alternatieven dienen echter gezien te worden als uitersten. In het LAP is vervolgens op basis van deze resultaten een beleidslijn ingezet die niet gekarakteriseerd kan worden als omgegooid beleid, maar eerder als voortzetting van bestaand beleid.</p> <p>De constatering dat per weegvorm de gesommeerde milieuscores verschillen is correct, maar inherent aan de gekozen methodiek. De absolute verschillen tussen scenario's zijn dan ook per weegvariant anders, maar niet de rangorde in scenario's. De beide scheidingsscenario's scoren bij alle weegvarianten als beste.</p> <p>Onduidelijk is hoe de inspreker de aangehaalde gesommeerde milieueffecten heeft bepaald.</p>
1229	MER 7.4	77	De inspreker meent dat de scores op een aantal milieu-ingrepen voor het PPF en RDF-scenario niet beduidend beter zijn dan bij integraal verbranden. Tevens zullen de milieuscores voor integraal verbranden verbeteren bij de nieuwe generatie AVI's.	Het vergelijken van scenario's op slechts een aantal specifieke milieu-ingrepen doet geen recht aan de noodzakelijke integrale afweging van alle milieueffecten zoals dat via de LCA's beoogd is. De kans op het afwentelen van milieu-ingrepen door bij de beoordeling slechts een beperkt aantal ingrepen mee te nemen is groot, en zou daarmee de vergelijking onevenwichtig maken.
1230	MER A14	77	De inspreker geeft aan dat de meest processen een waterbehoefte hebben in plaats van een naar een RWZI af te voeren surplus.	Op basis van het o.a. het meetprogramma GFT-verwerkingstechnieken blijkt dat er gemiddeld genomen over meerdere jaren wel degelijk sprake is van een surplus aan water en geen behoefte eraan.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1231	MER A14	77	De inspreker merkt op dat de LCA voor het vergassen van GFT-afval gebaseerd is op theorie en niet op praktijkervaringen. Daarbij zijn tevens de logistieke problemen sterk onderschat.	Het vergassen van GFT-afval en het vervolgens bijstoken van het gas in een E-centrale wordt nog niet toegepast. In die zin gaat het inderdaad om een theoretischmogelijkheid. Echter de gehanteerde uitgangspunten zijn volledig bepaald op basis van een studie van de KEMA naar vijf verwerkingstechnieken voor GFT-afval, waarin een specifiek voor GFT-afval aangepast concept van deze techniek is ontworpen. Dit concept is ontworpen op basis van ervaringen met vergelijkbare technieken en afvalstromen. Daarbij is ook rekening gehouden met logistieke consequenties. De inspreker was als lid van de begeleidingscommissie betrokken bij het uitvoeren van dit onderzoek.
1232	MER A14 en A15	77	De inspreker merkt op dat bij het toepassen van compost, ondanks regelgeving hieromtrent, gesproken wordt over emissies. De methodiek om te komen tot deze emissies was niet te doorgronden.	In de beide achtergronddocumenten is expliciet aangegeven dat is uitgegaan van de waarden uit BOOM en/of de streefwaarden voor schone grond. Op basis van de samenstelling van de compost is bezien of deze toetswaarden worden overschreden en het betreffende verschil is als emissie in rekening gebracht. Dit komt in de standaarduitwerking met toetsen aan het BOOM neer op geen enkele toerekening van een "emissie".
1233	MER A14 en A15	77	De inspreker spreekt tegen dat nutriënten die door mineralisatie vrijkomen als verliezen beschouwd moeten worden.	Niet duidelijk is wat wordt bedoeld met het aanmerken als "verlies". In het MER is geen onderscheid gemaakt tussen nutriënten die in het eerste jaar vrijkomen en die vrijkomen door mineralisatie.
1234	MER A14 en A15	77	De inspreker is van mening dat het substitueren van veen, dierlijke mest of kunstmest door compost beter scoort dan het substitueren van kolen door het inzetten van verkregen gassen. Dit is niet evenwichtig meegenomen.	De door de inspreker aangegeven onevenwichtigheid wordt niet onderschreven. In de LCA-methodiek is op basis van internationale standaards (ISO-normen) een vergelijk gemaakt tussen een groot scala van grootheden.
1235	MER A14.5.2	77	De inspreker bestrijdt dat 40% van de compost de bestemming 'stortplaatsen en export' heeft.	De, in achtergronddocument A14, paragraaf 5.2, aangegeven bestemming van de compost en de daarbij optredende vervanging is afgeleid vanuit de mate waarin compost in aanmerking komt om achtereenvolgens veen, dierlijke mest of kunstmest te vervangen. Dat deel van de geproduceerde compost dat niet in aanmerking komt voor een van deze drie toepassingsvormen, valt derhalve in een restgroep 'export, afdeklagen stort en plantsoenen'. De omvang van deze restcategorie is bepaald op basis van de resultaten van de Werkgroep Afvalregistratie (via een enquête onder alle composteerinstallaties). De inspreker maakt deel uit van deze werkgroep.
1236	MER A14.5.3.2	77	De inspreker geeft aan dat de residu-hoeveelheden in het LAP twee keer zo laag zijn als in de praktijk	De hoeveelheid residu bij composteren is volledig gebaseerd op de residustromen (voor en na composteren) zoals bepaald door de Werkgroep Afvalregistratie in haar jaarlijkse enquête onder composteerinrichtingen.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1237	MER A15, algemeen	61	De uitgangspunten van het achtergronddocument groenafval met betrekking tot beladingsgraad, waterzuivering, procesbeschrijving en massabalans worden niet door de inspreker onderschreven, omdat ze niet overeenstemmen met de praktijk.	De gegevens in het achtergronddocument zijn zoveel als mogelijk gebaseerd op praktijkgegevens. Daar waar verschillen tussen individuele verwerkers geconstateerd zijn is steeds geprobeerd een zo representatief mogelijk beeld te schetsen van de 'gemiddelde techniek'. Bovendien maakt de inspreker niet duidelijk in welke zin de uitgangspunten niet overeenstemmen met de praktijk.
1238	MER A15, algemeen	61	De negatieve gevolgen van het afgraven van veel voor het landschap dienen in het ontwerp MER te worden meegenomen evenals vervanging van veen, dierlijke mest en kustmest door compost dit mede in relatie tot CO ₂ reductie.	De door de inspreker aangedragen aspecten zijn voor zover mogelijk, binnen de LCA-methodiek, reeds meegenomen in de vergelijking tussen technieken.
1239	MER A15, algemeen	61	De inspreker geeft aan dat zolang onduidelijk is of de assen op een geschikte wijze kunnen worden hergebruikt, storten de enigste optie is. Gezien de onduidelijkheid met betrekking tot de kosten en de technische problemen kan deze verwerkingsmogelijkheid niet als stand der techniek worden aangemerkt in tegenstelling tot composteren.	De door de inspreker gesignaleerde onduidelijkheid over de kwaliteit van de assen (bij vergassen en wervelbedverbranding) is in achtergronddocument A15 van het MER ook meegenomen. Voor beide technieken is zowel gekeken naar het nuttig toepassen van de assen, als het storten ervan. Conform de Richtlijnen van het MER zijn niet alleen technieken meegenomen die op dit moment al het predikaat stand der techniek mogen dragen. In het MER zijn realiseerbare technieken op basis van hun milieuprestaties met elkaar vergeleken. Bij het vaststellen van de minimumstandaard in het LAP is uiteraard wel rekening gehouden met de kosten van een techniek en de mate waarin een techniek al voldoende 'zeker is'.
1240	MER A15.3	61	De inspreker vindt het een goed uitgangspunt dat het hout het composteerproces twee keer doorloopt. De genoemde optie van drie keer het proces doorlopen is niet relevant.	Onder verwijzing naar hoofdstuk 4 van achtergronddocument A15 kan worden gesteld dat het drie keer doorlopen van het proces ook niet als separate gevoeligheidsanalyse is meegenomen. Variatie van de hoeveelheid hout in het te composteren mengsel maakt dit overbodig. Daarbij komt dat het uitvoeren van extra gevoeligheidsanalyses geen invloed heeft op de in het MER gepresenteerde milieuscores van een verwerkingsoptie.
1241	MER A15.3	61	Het geschikt maken van hout uit groenafval tot biobrandstof impliceert dubbele handeling. Dit blijkt uit de praktijk. Eerst wordt het hout verkleind en gezeefd en vervolgens nog eens naverkleind tot de gewenste maat. Dit betekent een extra proces van verkleinen ten opzichte van composteren.	De door de inspreker aangehaalde extra bewerkingsstappen om vanuit groenafval een biobrandstof te maken zijn reeds verdisconteerd in de overall ingrepen van de installaties. Zo is de energie die nodig is voor extra verkleinen van het groenafval reeds verwerkt in het netto rendement.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1242	MER A15.4	61	De inspreker vindt het onjuist dat aangegeven wordt dat groenafval niet meer wordt gestort omdat hout en groenafval worden gebruikt voor het dempen van sloten en worden ondergewerkt in de landbouw. Slootdemping zou op grond van uitspraken van het Europese hof inzake het afvalstoffen begrip niet meer als nuttige toepassing beschouwd mogen worden.	Voor het antwoord op de vraag in hoeverre het gebruik van groenafval als materiaal om sloten te dempen wenselijk is, en in hoeverre er sprake is van nuttige toepassing wordt verwezen naar de beantwoording van een aantal reacties over dit zelfde onderwerp bij de inspraak op sectorplan 9 in deze nota van aanpassing.
1243	MER A15.4	61	In tabel 4.1 worden drie alternatieven genoemd. De inspreker is van mening dat er sprake is van een uitgangssituatie en twee alternatieven.	In het MER wordt standaard uitgegaan van een gelijkwaardigheid van alternatieve technieken. Het vooraf onderscheiden van een 'uitgangssituatie' en 'alternatieven' is daarmee niet aan de orde.
1244	MER A15.5.1	61	De inspreker merkt op dat uit de praktijk blijkt dat bedrijven een extra handeling moeten doen om het materiaal geschikt te maken voor de installatie van Cuijk.	Alle ingrepen die behoren bij het verwerken van groenafval zijn reeds meegenomen (verdisconteerd) in de totale prestatie van de techniek.
1245	MER A15.5.2	61	De inspreker vindt dat er van grotere transportafstanden uitgegaan moet worden omdat er niet meer geschikte biomassa beschikbaar is en dit betekent dat materiaal over grotere afstanden moet worden vervoerd.	In het MER is gekozen voor het standaardiseren van de transportafstanden. Afhankelijk van het aantal (potentiële) installaties wordt een bepaalde afstand gekozen. Waar nodig is gemotiveerd afgeweken van de standaard-afstanden. Bijvoorbeeld als het gaat om de specifieke afstand tussen twee vaste locaties. De inschatting is dat de gekozen systematiek binnen het MER correct is voor de situatie bij groenafval. Er is in potentie voldoende afval aanwezig om dergelijke installaties te vullen. Daar komt nog bij dat het hier gaat om de verwerking van Nederlandse afval.
1246	MER A15.5.2	61	Gevraagd wordt om ook rekening te houden met vermeden transport als gevolg van het feit dat er minder dierlijke mest worden gebruikt.	In achtergronddocument A15 (paragraaf 6.2) van het MER is onderbouwd waarom met de inzet van compost uit groenafval geen rekening gehouden hoeft te worden met vermeden transport van dierlijke mest. De verwachting is dat de dierlijke mest toch ergens afgezet zal worden en daarmee de transport niet daadwerkelijk vermeden zal worden.
1247	MER A15.6.2	61	Gezien de lagere chloride gehalten in groencompost is het mogelijk groencompost als veenvervanger toe te passen. De eerste onderzoeken tonen is ook aan. Inzet van groencompost heeft positieve effecten waaronder het organisch stof gehalte in de bodem. De inspreker vindt dat deze positieve aspecten onvoldoende worden belicht.	Ten behoeve van het MER en de toepassing van compost heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de 'waarde van compost' (rapport 667.99 van het NMI). De uitkomsten van dit onderzoek, en daarmee de vervangende waarde, zijn nadrukkelijk betrokken bij het opstellen van het MER. Voor zover 'LCA-technisch' mogelijk, zijn de door de inspreker aangehaalde effecten reeds verdisconteerd.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1248	MER A15.6.5	61	De inspreker geeft aan dat export van groencompost niet aan de orde is. Het overgrote deel wordt in de directe omgeving toegepast. Het genoemde percentage van 40% zou vervangen moeten worden door 5%.	Op basis van de verschillende toepassingsmogelijkheden en afzetkanalen van compost is in de standaard situatie uitgegaan van een verdeling waarbij 35% van de compost in aanmerking komt voor veenvervanging, 12,5% voor vervanging dierlijke mest, 12,5% voor kunstmest en 40% 'laagwaardigere' toepassingen. Deze verdeling is gebaseerd op praktijkgegevens. Gezien de onzekerheden bij de verschillende vervangingswaarden is in gevoeligheidsanalyses ook rekening gehouden met 60% en 10% laagwaardigere toepassingsvormen.
1249	MER A15.6.6.9 en A15.8.8	61	Bij verwerkingskosten voor vergassen en verbranden wordt volgens de inspreker op een volstrekt ongeloofwaardig bedrag genoemd. De inspreker vraagt om een onderbouwing waarbij tevens dient te worden aangegeven van welke subsidies en fiscale maatregelen is uitgegaan.	De aangegeven verwerkingskosten zijn meegenomen als indicatie van de mogelijke kosten die te verwachten zijn. Zeker voor een techniek als vergassen is de onzekerheid op dit punt relatief groot. Voor het besluit over de minimumstandaard heeft dit echter geen enkele rol gespeeld. Dus ook een afwijking in deze inschatting maakt voor het geformuleerde beleid in dit geval geen verschil.
1250	MER A15.6.8	61	Bij een aëroob composteerproces zoals het composteren van groenafval is, ontstaan geen methaan en ammoniak. De aparte gevoeligheidsanalyse kan buiten beschouwing worden gelaten.	In achtergronddocument A15 (paragraaf 6.8) van het MER is aangegeven dat het onwaarschijnlijk is dat bij een aëroob composteerproces van groenafval methaan en ammoniak ontstaat. In de basisbeschrijving is derhalve geen rekening gehouden met deze emissies wel in een gevoeligheidsanalyse.
1251	MER A15.6.8	61	Bij het composteren van groenafval worden geen schadelijke stoffen in de bodem gebracht. Per saldo wordt niets aan de bodem toegevoegd.	Het doel van deze opmerking is onduidelijk. In het MER zijn, conform de opmerking van de inspreker, geen emissies naar de bodem toegerekend aan het toepassen van compost. Wel is in het kader van een gevoeligheidsanalyse nader naar dit punt gekeken.
1252	MER A20 en A25	77	De inspreker is van mening dat het toepassen van afvalstoffen in de ondergrond als zijnde nuttige toepassing op een gelijkwaardige basis vergeleken met worden met finale verwijdering, en niet alleen als een gevoeligheidsanalyse.	Conform het huidige Nederlandse beleid wordt het toepassen van afvalstoffen in de ondergrond aangemerkt als "verwijdering". Bij het opstellen van het MER is dat als basis genomen. Wetende de discussies die hierover plaatsvinden, is in het MER, ten behoeve van de ingreep 'finaal afval', ook gekeken naar de optie van nuttige toepassing. Met deze gevoeligheidsanalyse wordt inzicht gegeven in de bandbreedte waartussen de milieueffecten zich zullen bevinden. Dit staat los van het wel of niet gelijkwaardig zijn.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
1253	MER A20 en A25	77	De inspreker constateert een onevenwichtig gebruik van gevoeligheidsanalyses bij het toepassen van afvalstoffen in de ondergrond. Zo wordt geconstateerd dat er geen kennisleemten zijn en worden wel gevoeligheidsanalyses uitgevoerd.	De door de inspreker geconstateerde onevenwichtigheid is niet aanwezig. Bij het toepassen van afvalstoffen in de ondergrond is aangenomen dat er geen emissies naar de bodem zullen optreden gezien de mijnconstructies. Hoe de mijnen zich zullen houden op de langere termijn is echter onduidelijk. Deze onzekerheid is in gevoeligheidsanalyses meegenomen. De daarbij te hanteren uitloogwaarden zijn onbekend omdat die niet onder 'mijncondities' onderzocht worden. Om toch een indicatie te krijgen is steeds aangesloten bij wel bekende uitlooggegevens (onder andere omstandigheden). Daarbij bestaat onzekerheid oer de mate waarin de gebruikte resultaten wel toepasbaar zijn en een juist beeld geven van de potentiële gevaren.
1254	MER A25	20	<p>Inspreker wijst op enkele onjuistheden in de uitgangspunten die voor AVI-vlieggas (en andere reststoffen van afvalverbranding) zijn gehanteerd. Het betreft</p> <ul style="list-style-type: none"> - het gehanteerde oppervlak van de immobilisatieinstallatie - de hoeveelheid afvalwater die ontstaat per ton vlieggas - de berekening van de stofemissies 	<p>– Ten aanzien van het gehanteerde oppervlak wordt gewezen op de reactie van de inspreker op een concept van het achtergronddocument (mail inspreker van 25 oktober 2001). Het gehanteerde oppervlak van 1000 m² en het daaruit afgeleide ruimtebeslag van 0,01 m²/jaar wordt daarin door inspreker zelf expliciet aangegeven. Daarnaast geldt dat het in de inspraak vermelde oppervlak geen consequenties heeft voor de uitkomst van de LCA-vergelijking, omdat het ruimtebeslag van de immobilisatie-installatie in het algemeen nog geen 1% van het totaal toegerekende ruimtebeslag bedraagt.</p> <p>– Ten aanzien van zowel de hoeveelheid water als de emissies naar lucht is het teleurstellend dat een dergelijke reactie niet eerder is ingebracht. Ook in het in augustus 2001 verspreide concept-achtergronddocument was dit op deze wijze opgenomen en is op dat punt niet gereageerd. Inhoudelijk geldt dat de hoeveelheid water geen enkel verschil maakt. Er is uitgegaan van gebruik van afvalwater uit de waterzuivering, zodat het niet als bedrijfsmiddel in rekening is gebracht (zie achtergronddocument).</p> <p>– De emissies naar de lucht blijken volledig overtroffen te worden door andere milieueffecten. Wanneer voor het immobiliseren van AVI-vlieggas alle emissies naar de lucht op nul worden gesteld blijkt dat op de uiteindelijk milieuscore geen effect te hebben. Een onnauwkeurigheid op dit punt is voor de uitkomst van de vergelijking dus van geen belang.</p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1255	MER A25	43	De inspreker is van mening dat in achtergronddocument A25 onvoldoende de verplichte onderdelen zoals genoemd in de ISO-norm 14040 beschreven worden. De inspreker heeft het in het bijzonder over de beschrijving van het onderzochte systeem, de allocatiemethoden/mogelijkheden en de milieueffecten/thema's. Daarnaast geeft inspreker bij verschillende uitgangspunten aan het niet eens te zijn met het betreffende uitgangspunt en geeft hierop aan hoe het volgens inspreker wel zou moeten zijn.	In alle achtergronddocumenten worden de van toepassing zijnde uitgangspunten voor het uitvoeren van de LCA-vergelijkingen voor de verwerking van de betreffende afvalstof genoemd. Hiermee zijn punten welke in de ISO-norm 14040 worden genoemd als zijnde verplichte punten (functionele eenheid, systeemgrenzen, allocatiemogelijkheden, systeemfunctie, etc.) welke voor uitvoering van "stap 1: doelbepaling" van de LCA-vergelijking van belang zijn voor een LCA-vergelijking, opgesteld volgens de ISO-norm, voldoende vastgelegd. Voorts wordt opgemerkt dat de uitgangspunten op basis van kennis en beschikbare informatie en de betreffende situatie zijn gekozen. Wanneer een keuze voor een bepaald uitgangspunt door meerdere reële mogelijkheden moeilijk was en verwacht werd dat de keuze van invloed zou kunnen zijn op de resultaten, is een gevoeligheidsanalyse uitgevoerd. Dit is zo volledig mogelijk weergegeven in de achtergronddocumenten en onderbouwd.
1256	MER A25	43	Inspreker geeft aan dat de data welke zijn gebruikt bij de LCA-vergelijkingen te beperkt in de achtergronddocumenten en in het MER-LAP zijn weergegeven. Het gaat hier om de datakaarten waarin alle gegevens zijn opgenomen welke zijn toegepast voor de LCA-vergelijking. Daarnaast geeft inspreker aan dat de karakteristiekfactoren en achtergronden bij de milieueffecten/thema's niet zijn opgenomen in het MER.	Dat niet alle beschikbare gegevens zijn opgenomen in het MER-LAP is in het belang van de leesbaarheid bewust gedaan. Voor het grootste gedeelte van de lezers en gebruikers van het LAP en het MER-LAP zijn deze gegevens overwegend niet relevant. In het MER-LAP is getracht om een balans te vinden tussen transparantie enerzijds en leesbaarheid anderzijds. Hierin zijn beide aspecten belangrijk. Transparantie aangezien de studie reproduceerbaar moet zijn. Leesbaarheid omdat acceptatie van de studie belangrijk is. Inspreker heeft tijdens de inspraaktermijn aangegeven data te willen ontvangen (gegevens uit de datakaarten, de karakterisatiefactoren, en de achtergronden bij het bepalen van de milieueffecten/thema's (wegingsfactoren en methoden)). Aan inspreker is aangegeven dat de betreffende gegevens allemaal openbaar zijn, dus kunnen worden verstrekt, maar zijn opgenomen in een omvangrijke database. Derhalve is aan inspreker verzocht specifiek aan te geven welke informatie (welke datakaarten, welke karakterisatiefactoren en/of welke achtergronden) zij wenste te ontvangen, zodat deze aan inspreker konden worden verstrekt. Hierop is van inspreker geen reactie meer ontvangen. De inspraakreactie dat er geen inzicht mogelijk was of dat de openbaarheid niet voldoende zou zijn, wordt gelet op het voorgaande dan ook ongegrond geacht.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
1257	MER, A25	43	<p>In hoofdstuk 3 en 4 van haar inspraakreactie geeft inspreker commentaar op diverse uitgangspunten en geeft hierbij aan welke uitgangspunten inspreker zelf wenst te hanteren. Het gaat hierbij om het toepassen van emissiegegevens, het toepassen van andere transportafstanden, energiegegevens, etc.</p> <p>Enkele van de aangevoerde punten zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Er is soms ten onrechte geen water toegerekend. 2. De variatie van transport had niet op de gewogen scores maar per individueel milieuthema bepaald moeten worden. 3. De gehanteerde beladingsgraden zouden niet voldoende zijn gemotiveerd. 4. Dat wel de genormeerde scores zijn gegeven en niet de ongenormeerde scores komt de inzichtelijkheid niet ten goede. 	<p>Zoals hiervoor is aangegeven zijn de uitgangspunten, die gekozen zijn op basis van kennis, beschikbare informatie en de betreffende situatie, in het achtergronddocument gemotiveerd. Vanzelfsprekend is het zo dat meningen op dit punt kunnen verschillen, maar in veel gevallen is hierop geanticipeerd door variaties bij de LCA-vergelijking te betrekken.</p> <p>De voorgestelde wijzigingen op de uitgangspunten zoals transportafstanden, emissiegegevens, energiegegevens, etc. kunnen de resultaten van de LCA-vergelijkingen beïnvloeden. Het is echter niet zo dat de keuze voor de minimumstandaard uitsluitend is gemaakt op basis van de resultaten van de LCA-vergelijking. Uit de resultaten van de LCA-vergelijking blijkt dat het verwerkingsalternatief "Versatzbau" niet significant beter of slechter dan de overige verwerkingsalternatieven. Uit de vergelijking van de milieueffecten van deze technieken komt geen eenduidig beeld naar voren. Dat Versatzbau niet is aangewezen als minimumstandaard betekent niet dat dit niet vergunbaar is. Echter de minimumstandaarden hebben betrekking op de toetsing van vergunningen voor de verwerking in Nederland, en zijn niet van toepassing op aanvragen voor in- en uitvoer. Met betrekking tot het beleid ten aanzien van in- en uitvoer van afvalstoffen voor toepassing in mijnen in Duitsland wordt verwezen naar het LAP, sectorplan 6, paragraaf 3.2. Uit het voorgaande blijkt dat mochten de uitgangspunten welke worden aangedragen door inspreker al leiden tot wijziging van de resultaten op de LCA-vergelijking en de minimumstandaard, dit nog niet als gevolg zal hebben dat het beleid met betrekking tot toepassing van afval in mijnen wordt aangepast. In deze nota van aanpassing is ervoor gekozen niet op alle punten afzonderlijk in te gaan, juist vanwege de beperkte doorwerking van andere aannames op het beleid. Ten aanzien van een aantal specifiek genoemde punten wordt nog het volgende opgemerkt</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Toerekening van water als bedrijfsmiddel is alleen achterwege gelaten wanneer het afvalwater betrof. 2. Effecten van het variëren van transportafstanden zijn wel degelijk voor alle milieuthema's bepaald. Afhankelijk van de gehanteerde weegvorm werkt dit vervolgens meer of minder sterk door in de totaalscore. 3. De beladingsgraden zijn tot stand gekomen door een combinatie van afstanden, verwerkingscapaciteiten en praktijkdata. Hierin is een eenduidige lijn gevolgd die op zichzelf door inspreker ook niet wordt bestreden. 4. Met de gegeven normalisatiewaarden zijn deze beide data eenvoudig uit elkaar af te leiden, zoals inspreker zelf ook bewijst in tabel 8 van de inspraakreactie. Het geven van beide data heeft dan ook weinig meerwaarde, en komt de leesbaarheid in ieder geval niet ten goede.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1258	MER, A25	43	<p>Inspreker heeft commentaar op het gebruik van een aantal data welke volgens inspreker verouderd zijn. Inspreker geeft daarnaast aan dat eveneens rekening moet worden gehouden met toekomstige ontwikkelingen (nieuwe soorten brandstoffen, transportmiddelen, andere energiemix).</p>	<p>Voor de LCA-vergelijking wordt gebruik gemaakt van beschikbare achtergrondgegevens, die voor een deel zijn gebaseerd op databases om te beschikken over gemiddelde gegevens. Processen worden voortdurend aangepast, en er vinden steeds ontwikkelingen plaats met betrekking tot brandstoffen, transportmiddelen, energie, etc. Hierdoor zijn de data natuurlijk altijd ten dele “verouderd”. Gelet op de doorlooptijd bij het opstellen van een LCA-vergelijking is volledige actualiteit niet te garanderen. Zo lang de LCA-vergelijking echter een representatief beeld geeft van dat moment is dit geen bezwaar. In het MER-LAP is, wanneer getwijfeld werd over de data, bepaald welke invloed deze data zouden hebben. Wanneer deze invloed voldoende groot was is gestreefd naar verbetering van de data. Indien dit niet mogelijk was is dit vermeld in het MER-LAP, zodat hier rekening mee gehouden kan worden.</p> <p>In het MER is rekening gehouden met nieuwe technologieën of uitgangspunten voor zover deze ook zeker genoeg waren om in kwantitatieve zin in een LCA te worden verwerkt. Voor ontwikkelingen waarvoor dat op dit moment nog niet geldt dat deze kunnen worden vergeleken met de minimumstandaard in het LAP op het moment dat de informatie wel beschikbaar is, in het kader van een vergunningprocedure.</p>
1259	MER, A25	43	<p>Inspreker geeft aan dat normalisatie en weging belangrijke gevolgen heeft voor de resultaten en dat tertiaire en quataire gegevens minder begrijpelijk zijn en tot onduidelijkheid leiden. Bovendien loopt het gewicht dat de diverse thema's krijgen in de verschillende wegvormen sterk uiteen wat leid tot een onevenwichtig beeld</p>	<p>Normalisatie en weging hebben inderdaad invloed op de resultaten. Normalisatie is bedoeld om de relevantie van de absolute scores aan te duiden en weging is een belangrijk hulpmiddel om een uiteindelijke keuze te kunnen maken uit de verschillende vergeleken technieken. Normalisatie en weging zijn normale en gebruikelijke stappen bij de uitvoering van een LCA-vergelijking. Onduidelijk is waarom de inspreker van mening is dat dit tot minder begrijpelijke gegevens zou leiden. Resultaten zijn na normalisatie en weging juist veel beter te plaatsen doordat de relevantie van de verschillende scores en de relevantie van de verschillende milieueffecten/thema's duidelijk wordt.</p> <p>Verschillende weegmethoden kunnen tot verschillende uitkomsten leiden en hiermee tot verschillende beoordelingen van de verwerkingstechnieken. Het voorgaande heeft er toe geleid dat in het MER-LAP en de vertaling naar de minimumstandaards rekening is gehouden met meerdere weegmethoden.</p> <p>Door de variatie in gewicht dat de diverse thema's krijgen in de verschillende wegvormen ontstaat juist een genuanceerd beeld.</p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1260	MER, A25	43	Volgens inspreker wijken de resultaten van de gevoeligheidsanalyses sterk af van de resultaten van het basisscenario. Hierop wordt in de bespreking van de resultaten te weinig ingegaan.	In de resultaten van de gevoeligheidsanalyses en de resultaten van het basisscenario zit soms inderdaad een groot verschil. Dit is in de bespreking van de resultaten aangegeven en bij de conclusies meegenomen. In alle gevallen is een relatie gelegd met de significantie van de uitkomsten. Daarmee zijn de verschillen voldoende meegenomen in de bespreking en conclusies. In dit kader wordt tevens gewezen op de grote onzekerheden die een techniek als Versatzbau kent met betrekking tot verspreiding van verontreinigingen op de lange termijn. De op dat punt uitgevoerde gevoeligheidsanalyse is, en dat is ook expliciet in het MER onderkend, naar verwachting slechts een voorzichtige schatting, en de werkelijke risico's zouden nog wel eens aanzienlijk groter kunnen zijn.
1261	MER A25.9.3	37	Inspreker meent dat ten onrechte is uitgegaan van 5 locaties daar slechts op 3 locaties AVI-vliegass wordt toegepast als vulstof	Allereerst wordt opgemerkt dat, zoals in het achtergronddocument ook aangegeven, deze informatie is ontleend aan een publicatie van inspreker zelf. Ten tweede heeft een telefonische poging om dit aantal te verifiëren geleid tot een expliciete weigering van de inspreker om de beschikbare informatie ter beschikking te stellen. Ten derde geldt dat, zoals ook blijkt uit tabel 4.1 van het achtergronddocument, de genoemde aantallen binnen dezelfde categorie vallen. Tenslotte wordt opgemerkt dat wanneer al onderscheid gemaakt zou worden, dit voor de verwerkingsoptie "vulstof in asfalt" alleen maar zou leiden tot grotere transportafstanden, ofwel een slechtere milieuscore.
1262	MER A25.9.6	37	Volgens de inspreker is er ten onrechte uitgegaan van emissies naar lucht, ondermeer vanwege het feit dat het aandeel van vliegass in het totaal aan verwerkte stoffen beperkt is.	Het aandeel van vliegass binnen de verwerkte hoeveelheden materialen maakt na terugrekening van de effecten per ton vliegass niet uit. Daarnaast blijken de emissies naar de lucht uiteindelijk volledig overtroffen te worden door andere milieu-effecten. Wanneer alle emissies naar de lucht op nul worden gesteld blijkt dat op de uiteindelijke milieuscore van deze verwerkingsoptie geen effect te hebben. Los van het feit of het reëel is om, zoals inspreker stelt, uit te gaan van een nul-emissie, blijkt een onnauwkeurigheid op dit punt voor de uitkomst van de vergelijking van geen belang.

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i>cursief</i>)
1263	MER A25.9.6	37	<p>De inspreker meent dat als uitgangspunt uitgegaan had moeten worden van een nulmissie naar de bodem en desnoods in een gevoeligheidsanalyse met wel een emissie naar de bodem (in plaats van andersom zoals nu in het MER is gebeurd).</p> <p>Verder vindt inspreker het rekenen met 70% van de detectiegrens onvoldoende gemotiveerd.</p> <p>Tenslotte wijst inspreker er op dat het uitgangspunt in het RIVM-rapport is asfalt met 2% vliegias, terwijl in het MER-LAP van 1,2% wordt uitgegaan.</p>	<p>Onder verwijzing naar de peer-review die is uitgevoerd voor de LCA AVI-vliegias van Rijkswaterstaat, wordt opgemerkt dat juist omdat de vliegias in deze toepassing sterk verdund is, opgepast moet worden dat de uitloging niet wordt onderschat. De kritiek op het feit dat de uitloging in die studie op nul was gesteld was een terecht punt van kritiek. Er is in het MER-LAP expliciet voor gekozen om wel uitloging toe te rekenen, en om niet, zoals ook in de betreffende studie is gedaan, onder de detectiewaarden een nul-uitloging als uitgangspunt te nemen. De gehanteerde 0,7 keer de detectiegrens is als indicatie niet ongebruikelijk om de omvang te duiden, wanneer deze door verdunning niet meer bepaalbaar is (zie bijvoorbeeld ook de gewijzigde uitvoeringsregeling bij het Bouwstoffenbesluit).</p> <p>Zoals echter uit het achtergronddocument (A25) van het MER duidelijk blijkt, is er rekenschap van gegeven dat een goede inschatting van de aan vliegias toe te rekenen uitloging moeilijk is te geven. De uitwerking moet dan ook worden gezien als een worst-case, en als gevoeligheidsanalyse is ook de situatie van nul-uitloging meegenomen. Hiermee zijn de uitersten in beeld gebracht. De werkelijkheid ligt daar ergens tussenin. Tenslotte wordt gemeend dat dit zowel in het achtergronddocument als in het MER zelf voldoende genuanceerd is weergegeven (er staat expliciet dat in het meest positieve geval de optie vergelijkbaar scoort met de best scorende optie). Ten aanzien van het percentage van 1,2% respectievelijk 2% geldt dat met eventuele correctie hiervoor, de milieuprestatie in de normale beschrijving iets beter uitkomt en valt binnen de bandbreedte zoals die nu uit het MER volgt. Voor de gevallen waarbij al is gerekend met 0,7 keer de detectiegrens maakt het echter geen verschil. Verder zou het toerekenen van een iets lagere omvang van de toe te rekenen uitloging ook geen verschil maken voor het op het MER gebaseerde besluit, omdat daarbij al rekening is gehouden met onzekerheden op dit punt.</p> <p>Voor antwoord op het punt ten aanzien van het percentage vliegias wordt verwezen naar het antwoord op inspreker 77 bij deze paragraaf.</p>
1264	MER A25.9.6	77	<p>De inspreker constateert dat het gehanteerde aandeel van AVI-vliegias in asfaltbeton niet correspondeert met de uitgangspunten van de aangehaalde referentiestudie en dringt aan op het heroverwegen van de aannamen.</p>	<p>De inspreker specificeert niet waar er verschillen zijn tussen de aannamen in het MER en de aangehaalde referentiestudie. Heroverwegen is derhalve niet mogelijk. Mogelijk doelt inspreker er, evenals inspreker 37, op dat in het MER is gekozen voor een aandeel vliegias in asfalt van 1,2% terwijl in de referentiestudie uitgegaan is van 2%. Een correctie van dit percentage zorgt ervoor dat de milieuprestatie in de normale situatie iets beter wordt. Deze verbetering blijft echter in de bandbreedte zoals de milieuscores in het MER gepresenteerd zijn en leidt derhalve niet tot een wijziging van de conclusies.</p>

Nr.	Onderdeel	Inspreker(s)	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing lap (<i> cursief</i>)
1265	MER A27	77	<p>De inspreker constateert dat in het MER geen rekening is gehouden met het feit dat slib voor 75% uit water bestaat, dat het opwarmen van slib energie kost.</p> <p>Verder vindt de inspreker het hanteren van een rendement van 100% onterecht.</p> <p>Dit meenemen zou tot een andere verhouding leiden tussen het co-verbranden van slib en het direct verwerken van slib.</p>	<p>In het MER wordt uitgegaan van slib met een droog stof gehalte van 25% (zie tabel 2.2 in achtergronddocument A27), ofwel 75% water. Voor die alternatieven waar het slib opgewarmd wordt is bij het bepalen van de energiebehoefte rekening gehouden met het feit dat dit energie kost.</p> <p>Onduidelijk is wat de inspreker bedoeld met het "onterecht uitgaan van een rendement van 100%".</p> <p>Zoals aangegeven zijn de door de inspreker aangedragen punten wel degelijk meegenomen en zullen de in het MER aangegeven verschillen niet wijzigen.</p>
1266	MER A27	77	De inspreker meent dat in het MER geen acht genomen is van het feit dat de stookwaarde vrijwel nihil is.	In het MER is terdege rekening gehouden met de feitelijke stookwaarde.
1267	MER A27	77	De inspreker constateert dat bij de Vartech-installatie ook energie geleverd kan worden.	In het MER is uitgegaan van de huidige procesvoering bij de Vartech. Het feit dat aanvullend andere zaken geregeld zouden kunnen worden of dat nagedacht wordt over aanvullende processtappen was ten tijde van het opstellen van het MER niet bekend en is in eerdere correspondentie met inspreker niet naar voren gebracht. Overigens blijkt voor een aantal punten (bijvoorbeeld Energie) dat in het MER al gunstiger is gerekend, dan de cijfers waar inspreker nu mee komt.
1268	MER A27.5	77	De inspreker geeft aan dat het vliegias, het rookgasreinigingsresidu en het actief beladen kool van de DRSH niet als C2-afval gestort wordt, maar een toepassing vindt als vulstof.	Op basis van de beschikbare informatie over de procesvoering van de DRSH en de samenstelling van de reststoffen ligt keuze voor het toepassen als vulstof niet voor de hand.

Overige aanpassingen LAP deel 2 (diverse aanleidingen)

Nr.	Onderdeel	Aanleiding	Aanpassing lap (cursief)
1269	Toelichting bij de sectorplannen, vergunningverlening aan primaire ontdoeners	Duidelijker moet aangegeven worden dat alleen voor bedrijven die geen afval inzamelen, bewaren en verwerken, het onderdeel 'Aspecten van vergunningverlening' niet geldt.	Tekst wordt als volgt aangepast: <i>Het onderdeel "Aspecten van de vergunningverlening" van de sectorplannen betreft alleen de vergunningen voor het inzamelen, bewaren en verwerken van afvalstoffen. Het heeft geen betrekking op de vergunning voor de bedrijven waar het afval ontstaat (de zogenaamde primaire ontdoener). Voor primaire ontdoeners zijn onderdelen van het LAP als hoofdstuk 13 (afvalpreventie), hoofdstuk 14 (afvalscheiding) en dergelijke relevant. Bij verwerking van eigen afval moet het bedrijf wel aan de minimumstandaard voldoen.</i>
1270	Toelichting bij de sectorplannen, toetsen aan de minimumstandaard	In de sectorplannen is onduidelijk hoe de teksten onder de kaders met de minimumstandaard en overwegingen zich verhouden tot de minimumstandaard.	<i>In hoofdstuk Toelichting bij de sectorplannen, onderdeel Toetsen aan de minimumstandaard wordt aangegeven dat in de sectorplannen aansluitend op het kader met daarin de minimumstandaard en overwegingen, in een aantal gevallen wijzen van verwerking worden genoemd waarvoor expliciet is aangegeven dat deze wel of niet vergunbaar zijn. In deze gevallen is niet een toetsing aan de minimumstandaard bepalend voor het wel of niet vergunbaar zijn, maar is deze aanwijzing bepalend.</i>
1271	SP 4.5.2	De tekst in paragraaf 5.2 van sectorplan 4 is niet in overeenstemming met de tekst in paragraaf 5.2 van sectorplan 1.	De laatste zin van paragraaf 5.2 van sectorplan 4 wordt vervangen door de volgende tekst: <i>"Wanneer afval van onderhoud van openbare ruimten is bewerkt (bijvoorbeeld door nascheiden) kan dit er toe leiden dat verwerking van de bij de bewerking vrijkomende deelstromen als nuttige toepassing wordt aangemerkt. In dat geval kan het zijn dat een scheidingsfractie wordt aangeduid als afzonderlijke afvalstroom, bijvoorbeeld papierafval of plasticafval. Overbrenging van stromen, die zijn ingedeeld onder de groene lijst, is vrij."</i>
1272	SP 5.5.1	De tekst is niet geheel juist.	De laatste zin van deze paragraaf wordt vervangen door de volgende tekst: <i>"Uitvoer ten behoeve van inzet als recultiveringsgrond is toegestaan indien is aangetoond dat thermische verwerking niet kan worden gerealiseerd."</i>
1273	SP 6.1	Niet alle Eural-codes zijn aangeduid.	<i>Aan de tabel wordt achter de Euralcodes het volgende toegevoegd: "/15[*]/16"</i>
1274	SP 9.1	Het genoemde aanbod heeft slechts betrekking op een deel van de afvalstoffen die onder het sectorplan vallen.	<i>Achter "aanbod" wordt de volgende voetnoot ingevoegd: "Deze hoeveelheid heeft alleen betrekking op organisch afval afkomstig van huishoudens en de HDO-sector."</i>
1275	SP 9.2	Veilingafval wordt ten onrechte niet genoemd in deze paragraaf.	<i>Bij het 2^e gedachtestreepje wordt "...en veilingafval" toegevoegd.</i>
1276	SP 10.1	De verwijzing naar de Euralcodes is niet geheel juist.	<i>Bij de codes 180101, 18 01 02 en 18.02.01 wordt de hoger gedrukte tekst de "1" verwijderd. Bij de code 18.02.07 wordt de asterisk verwijderd.</i>
1277	SP 11.2	De huidige tekst is niet meer actueel.	<i>De volgende zin wordt geschrapt: "Het begrip autowrak wordt verder (...) schade-auto's en autowrakken"</i>
1278	SP 11.3.2.1	De tekst komt niet overeen met de inhoud van het Besluit beheer autowrakken.	<i>De zinsnede "en omtrent het op een voor het publiek zichtbare plaats neerzetten van autowrakken" aan het eind van de 1^e alinea wordt geschrapt.</i>

Nr.	Onderdeel	Aanleiding	Aanpassing lap (cursief)
1279	SP 11.3.2.1	De tekst is niet in overeenstemming met het Besluit beheer autowrakken.	<i>Het laatste woord in de laatste zin van de 3 alinea (autodemontagebedrijven) wordt gewijzigd in: "inrichtingen voor het opslaan, bewaren, verwerken, vernietigen of overslaan van autowrakken, zoals autodemontagebedrijven, shredderinstallaties en schroothandelaren"</i>
1280	SP 11.3.2.2	De tekst is niet in overeenstemming met de verwachtingen over de inhoud van het Besluit beheer autobanden.	<i>De passage "Het Besluit beheer autobanden biedt (...) zonder kosten af kunnen geven" in de 5^e, 6^e en 7^e alinea wordt als volgt gewijzigd: Het Besluit beheer autobanden zal handvatten bieden om de geschetste problematiek aan te pakken. Naar verwachting bevat het Besluit onder meer een om-niet regeling en een oud-voor-nieuw-regeling. Producenten en importeurs van autobanden moeten op basis hiervan een inname- en verwerkingssysteem voor autobanden op zetten. Met dit inname- en verwerkingssysteem moet ten minste 50% van het gewicht van afgedankte autobanden als materiaal worden hergebruikt. De producenten en importeurs van autobanden zullen de inname en verdere be- en verwerking van afgedankte autobanden moeten financieren. Elke laatste houder moet zijn gebruikte autobanden zonder kosten af kunnen geven bij de aanschaf van nieuwe autobanden.</i>
1281	SP 11.4.2.2	De tekst is niet in overeenstemming met de resultaten van de LCA-vergelijking in het rapport "Milieuanalyse verwerkingsmethoden van kunststofonderdelen van afgedankte auto's, TNO 1996".	<i>Aan het eind van de 1^e zin wordt de volgende tekst ingevoegd: "gevolgd door materiaalhergebruik en daarna nuttige toepassing als brandstof".</i>
1282	SP 12.1	Er ontbreekt een categorie met Eural-codes.	<i>Bij bijzondere kenmerken wordt categorie "13.04" toegevoegd.</i>
1283	SP 13	Er ontbreken een aantal Eural-codes.	<i>Aan paragraaf 4.1 wordt de code "17 03 02" toegevoegd. In paragraaf 4.3 worden de codes vervangen door de volgende codes: "19 12 11"¹ en 19 12 12" Aan paragraaf 4.4 worden de codes "17 03 01"¹, 17 03 02 en 17 03 03"[*] toegevoegd.</i>
1284	SP 13.1	De aangegeven hoeveelheden verdienen enige nuancering.	<i>Achter "19 Mton" wordt een voetnoot opgenomen met de volgende tekst: 'De genoemde hoeveelheid heeft betrekking op bouw- en slooppafval afkomstig van de bouwnijverheid, en niet op afval van bijvoorbeeld de bouwmaterialenindustrie.' Achter "20 Mton" wordt een voetnoot opgenomen met de volgende tekst 'Het verwachte aanbod is gebaseerd op een groei van 1%'.</i>
1285	SP 17.5.1	Een deel van de tekst is overbodig	<i>De tekst "In- en uitvoer wordt alleen toegestaan onder de voorwaarde dat een adequate verwijdering van de residuen (in of buiten Nederland) mogelijk is." wordt geschrapt.</i>
1286	SP 19.5.1	De tekst maakt niet voldoende duidelijk dat dit ook betrekking heeft op mechanisch gescheiden kunststofafval.	<i>De woorden "gescheiden ingezameld en ongescheiden" worden geschrapt.</i>

Nr.	Onderdeel	Aanleiding	Aanpassing lap (cursief)
1287	SP 23.2	De tekst in het sectorplan wijkt ten onrechte af van het Besluit inzamelvergunning afvalstoffen en beheer afgewerkte olie.	De tekst van het LAP wordt in overeenstemming gebracht door de alinea 'Afgewerkte olie op uitsluitend t/m gezamenlijk worden besproken. Te vervangen door: <i>Het Besluit inzamelvergunning afvalstoffen en beheer afgewerkte olie voegt ten opzichte van de tot nu toe gehanteerde categorieën uitdrukkelijk categorie I olie toe, te weten de (nagenoeg) zuivere minerale olie zoals bedoeld in de EU-richtlijn 87/101/EEG inzake de verwijdering van afgewerkte olie.</i>
1288	SP 23; bijlage	De bijlage bij het sectorplan is niet geheel correct afgestemd op het Besluit inzamelvergunningen en beheer afgewerkte olie en de Regeling afgewerkte olie.	<i>Dit is juist. In het definitieve LAP wordt een aangepaste bijlage opgenomen.</i>
1289	SP 25.5.2	Een deel van de tekst is overbodig.	<i>De tekst "Daarbij geldt wel de voorwaarde dat er niet meer afvalstoffen worden gestort of verbrand dan noodzakelijk is" wordt geschrapt.</i>
1290	SP 32.4.4.2	De minimumstandaard geeft niet juist weer onder welke voorwaarden mengen is toegestaan.	De eerste zin onder het 2 ^e gedachtestreepje bij de minimumstandaard wordt vervangen door de volgende tekst: <i>"Mengen van kwikhoudende afvalstoffen en kwikhoudende afvalwaterstromen ten behoeve van thermische verwerking door bij- of meestoken is slechts toegestaan bij een kwikgehalte van minder dan 10 mg/kg."</i> Bij de overwegingen bij het vaststellen van de minimumstandaard wordt een 4 ^e gedachtestreepje toegevoegd met de volgende tekst: <i>"De minimumstandaard sluit aan bij de regels voor het mengen in Hoofdstuk 16 van het beleidskader."</i>
1291	SP 32.5.2	De tekst is te beperkend voor uitvoer van kwikhoudend afval, teneinde het kwik daaruit terug te winnen.	Na de eerste zin wordt de volgende tekst toegevoegd: <i>"Uitvoer van kwikhoudende afvalstoffen teneinde het kwik daaruit terug te winnen, wordt eveneens toegestaan."</i>
1292	SP 33.3	De doelstelling van het beleid is niet duidelijk genoeg omschreven.	De eerste zin wordt als volgt gewijzigd: <i>"Het beleid is gericht op het voorkomen van een verspreiding van in zuren, basen en metaalhoudende afvalwaterstromen voorkomende metalen in het milieu."</i>
1293	SP 34.1	Het overzicht van de Euralcodes komt niet overeen met de afbakening van het sectorplan	De code 16.10 wordt vervangen door 16 10 01* en 16 10 02.